imburgs agblad

Gezich

Zaterdag 15 januari 1994 — 76e jaargang nr. 12.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

Puzzelaars helpen bij watersnood

Vandaag start de Limburgs Dagblad-puzzelactie, waarvan de netto-opbrengst is bestemd voor de gedupeerden van de watersnood. Vijftien weken lang puzzelen om de financiële nood van de vele slachtoffers te ledigen! Duur uw deelname steunt u dit goede doel, maar u maakt ook nog eens kans op fantastische geldprijzen. In de prijzenpot zit meer dan f 50.000! Na vijftien weken kunt u bovendien, met het oplossen van de eindzin, een schitterende VW Golf 1.4 CL in de wacht slepen.
U vindt de eerste puzzel uit deze reeks vandaag op pagina 48.

max. 3° C

min. -2° C

KOUDER
Dit weekeinde passeert ten zuiden van Limburg een lagedrukgebied. Vanochtend zien we daarom nog de zon maar vanmiddag neemt de bewolking vanuit het zuiden toe. Vanaf de namiddag regent het af en toe. De wind is eerst matig uit het zuidwesten en draait vanmiddag naar het zuiden, vanavond naar het oosten en vannacht naar het noorden. Daarmee komt een koudere polaire stroming op gang die zondagmiddag wat sneeuw veroorzaakt. De temperatuur die vandaag 7 graden wordt komt morgen niet hoger dan 3 graden. Blijft de temperatuur vannacht net boven het vriespunt, morgennacht komt hij er net onder. Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

In bedrijven nog geen alcoholcontrole

Ga maar weer aan je werk!

Premier Lubbers tikt minister van Landbouw op de vingers

Uitbrander voor Bukman

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Premier Lubbers heeft minister Bukman van Landbouw een uitbrander gegeven. Bukman had in een brief aan zijn collega Andriessen van Economische Zaken gezegd dat uit electorale motieven (CDA-belang) de gasprijs voor tuinders voorlopig niet verhoogd mocht worden. „Dat is staatsrechtelijk niet juist," zei Lubbers gisteren in antwoord op schriftelijke vragen van de kamerleden Wolffensperger (D66) en Van Ojik (GroenLinks).

De minister-president is het eens met de stelling van Wolffensperger 'dat het algemeen belang bij de besluitvorming in het kabinet onder alle omstandigheden voorrang dient te krijgen boven het electorale belang van één der coalitiepartijen'. In zijn ('persoonlijke en vertrouwelijke') brief aan Andriessen had Bukman gewaarschuwd dat een verhoging van de gasprijs onder deze omstandigheden bij de tuinders tot een 'explosie van woede' zou leiden en dat de prijs daarvan 'volledig door het CDA betaald zou worden'.

Niet alleen Lubbers is het oneens met de handelwijze van Bukman. PvdA-minister Alders van Vrom zei dat hij het 'eens was met alle negatieve commentaren die de laatste dagen in de pers over de brief van Bukman verschenen zijn'.

Premier Lubbers vindt het niet alleen omjuist, maar ook 'overbodig' dat Bukman electorale argumenten heeft aangevoerd voor het niet verhogen van de gasprijs voor glastuinders. „Het leidt immers de aandacht af van de hoofdzaak, namelijk de ernst van de problemen, waarin de glastuinbouw momenteel verkeert."

D66, GroenLinks en PvdA toonden zich gisterochtend tevreden met het antwoord van de premier. Voor de VVD is de kous nog niet af. Kamerlid Te Veldhuis zei dat hij eerst de bewuste brief wil lezen, voordat hij met een eindoordeel komt.

Het kabinet is niet van plan om in te grijpen in de gasprijs voor tuinders. Het Landbouwschap moet zelf maar over de prijs gaan onderhandelen met de Gasunie. Dit is de uitkomst van een gesprek gistermorgen tussen een kabinetsdelegatie en het Landbouwschap. Behalve de gasprijs stonden sociale- en milieuproblemen ter discussie

Zie verder pagina 7
● **Tuinders krijgen aardgas nu nog voor een prikje**

Indrukwekkend afscheid

● *De kist met het stoffelijk overschot van minister Ien Dales wordt ten grave gedragen op de Arnhemse begraafplaats Moscowa. Duizenden mensen namen gisteren tijdens een dienst in Utrecht en de plechtigheid in Arnhem afscheid van de overledene.* Foto: ANP

● **Zie verder pagina 3.**

Gehandicapt meisje sneed zelf hakenkruis in wang

BERLIJN – De 17-jarige, gehandicapte Elke J. uit het Oostduitse Halle heeft zelf het hakenkruis in haar gezicht gekerfd. De overval door drie neo-nazi's maandag in Halle had ze bedacht. Dat deelde procureur-generaal Hossfeld van de deelstaat Saksen-Anhalt gisteravond mee. Een motief noemde hij niet.
Donderdag waren nog meer dan 10.000 inwoners van Halle de straat op gegaan om te protesteren tegen het rechts-extremistische geweld dat zich de laatste tijd steeds meer tegen gehandicapten richt. Vriendinnen van Elke J. regeerden toen verontwaardigd op berichten, onder meer in de boulevardkrant Bild, waarin werd gesuggereerd dat de 17-jarige de overval had bedacht. „Zoiets zou Elke nooit doen," aldus een van haar vriendinnen. Elke J. was sinds twee jaar verlamd en aan een rolstoel gekluisterd.
Vanaf het begin waren er twijfels gerezen bij de politie, omdat niemand haar geschreeuw had gehoord.

Kabinet helpt Limburgse boeren

DEN HAAG – Het kabinet wil komende dinsdag beslissen hoeveel extra financiële hulp het rijk zal verstrekken aan de Limburgers die door de recente watersnood zijn getroffen. Vooruitlopend op dit besluit is gisteren al een aparte regeling getroffen voor veertien Limburgse boeren en tuinders die in acute nood zitten. Voor deze agrariërs staat het kabinet nu al garant. De totale schade aan hun bedrijven wordt geschat op ongeveer 3 miljoen gulden.
De veertien delen overigens ook mee in de algemene uitkering voor alle getroffenen waarover het kabinet dinsdag zal beraadslagen. Het is nog niet bekend of deze schadevergoeding een rond bedrag wordt of een percentage van de individueel geleden schade. Ook wordt nog nagedacht over een eigen risico dat gehanteerd zou kunnen worden.

Staten voor bouw AVI Maasbracht

MAASTRICHT – Provinciale Staten hebben zich gisteren in grote meerderheid akkoord verklaard met de bouw van een afvalverbrandingsinstallatie (AVI) in Maasbracht. Onduidelijk is echter nog hoe groot de capaciteit van de AVI zal zijn. Vrijwel alle fracties eisen dat GS een belangrijke rol toekent aan afvalscheiding en -vergisting als milieuvriendelijke verwerkingstechniek.
Dat bleek gisteren tijdens een vergadering van de gecombineerde vaste Statencommissies voor milieu, verkeer en waterstaat en ruimtelijke ordening. De coalitiefracties CDA, PvdA en VVD als ook oppositieleider D66 willen scheiden en vergisten nadrukkelijk als 'voortraject' inbouwen bij de in 1997 te bouwen afvaloven. Daarmee zou de verbrandingscapaciteit van 600.000 ton jaarlijks verlaagd kunnen worden, bijvoorbeeld met 100.000 ton. GroenLinks en Partij Nieuw Limburg wijzen de bouw van een mammoet-afvaloven af.

Zie verder pagina 15
● **Tindemans belooft onderzoek naar SVI**

Hoogtepunten uit Maastrichtse glashistorie in Studio

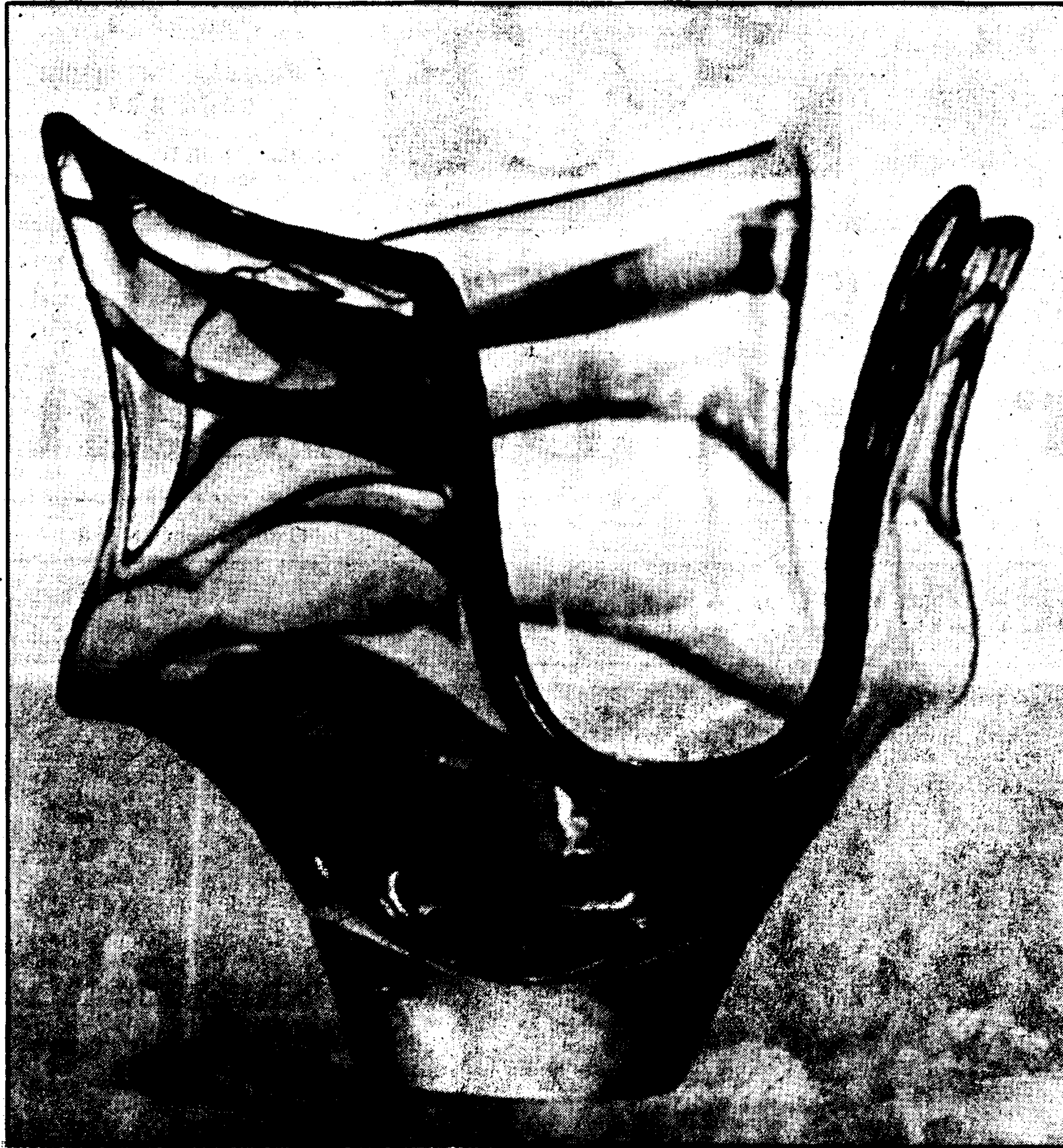
Speelse kristalunica van Max Verboeket

k

DOOR CATHARIEN ROMIJN

MAASTRICHT – De transparante, massief kristallen vazen en schalen vindt hij diep in zijn hart de meest geslaagde stukken. In de ogen van Max Verboeket is zo'n blanke kristalvorm een volle neef van de diamant. Toch maakte hij in de jaren vijftig en zestig niet met deze exemplaren maar juist met zijn fel gekleurde, barokke sierglas furore in binnen- en buitenland. Hij bepaalde met deze glasontwerpen – die de fraaie naam KristalunieKen kregen – het na-oorlogse gezicht van de Maastrichtse glasfabriek Kristalunie. Een greep uit de collectie gebruiks- en sierglas die Verboeket in de periode 1954-1972 vervaardigde, is tot en met 12 februari te bezichtigen in Galerie Studio Maastricht aan de Brusselsestraat.

Meer dan twintig jaar drukte de 72-jarige Verboeket zijn barokke, expressieve stempel op de Maastrichtse glaskunst. Na zijn grafische opleiding aan de Jan van Eyck Academie kwam de kunstenaar in 1954 in dienst van de Kristalunie en trad in de voetsporen van illustere voorgangers. Kunstenaars als Jan Eissenloeffel, Eduard Cuypers en Jan de Meijer verbonden in de jaren twintig voor korte of langere tijd hun naam aan de fabriek. Aangetrokken om het sierglas meer artistieke waarde te verlenen en de kwaliteit van het gebruiksglas te verbeteren. In Leerdam gebeurde hetzelfde onder de bezielende leiding van directeur Cochius, die beroemdheden als De Bazel, Frank Lloyd Wright en Berlage naar de fabriek haalde.

● *Barokke vaas van Max Verboeket, te zien in Studio Maastricht.*

Felbegeerd

De Haagse graficus Willem Rozendaal werd in 1928 de eerste ontwerper in vaste dienst van de Kristalunie. Hij ontwierp niet alleen sierglas maar ook unica en voerde een aantal technische verbeteringen door. Toen Verboeket in dienst trad als chef-ontwerper borduurde hij voort op deze kwalitatieve verbeteringen van slijpen en [illegible] vervolgens met zijn barokke ontwerpen voor een felbegeerd exportprodukt met een miljoenenomzet. Naar Amerika en Engeland werd het Maastrichtse kristal verscheept. Maar ook in eigen land gingen [illegible]derig gevormde unica als zoete broodjes over de toonbank.

In 1959 werd de Kristalunie, voortgekomen uit de fabrieken van Sphinx, de Mosa en de Stella, overgenomen door de N.V. Verenigde Glasfabrieken. Volgens Verboeket naderde vanaf dat moment, als de directie de ontwerpafdeling 'verkwanselt' aan Leerdam, het einde van 150 jaar Maastrichtse glashistorie. Hij hield de eer aan zichzelf en vertrok in 1972 vlak voor de kristalafdeling een zachte dood stierf en in 1974 werd gesloten.

Nog steeds weet de stad Maastricht volgens Verboeket haar eigen glasgeschiedenis nauwelijks te waarderen. Hij verwijst naar verzameling Rust, een unieke glascollectie van Maastrichtse unica en serica die al jaren in een kelder verkommert. De tentoonstelling bij Studio Maastricht komt dan ook als een aangename verrassing. Na zoveel jaar vindt de kunstenaar het toch leuk om zijn werk weer eens te aanschouwen.

'Carnavalsglas'

In de galerieruimte aan de Brusselsestraat springen Verboeket beroemde KristalunieKen direct in het oog. Vazen en schalen met speelse lijnen, expressieve uitstulpingen en exotische kleurschakeringen. Paars, rood, geel, hardroze en blauw. Geïnspireerd door de vrij geblazen objecten van Michel Daum en allemaal met de hand gevormd.

Ook zijn bekende 'Carnavalsglas', een serie glazen in felle tinten en de Antiquaserie – glazen, vazen en kannen die herinneringen aan Romeins en middeleeuws glas – is op de tentoonstelling vertegenwoordigd.

Dik glas in groen, bruin, lichtgrijs en paars. Behalve weelderige vormen, ontwierp Verboeket ook glas zonder uitbundige versiering. De serie Symphonia valt op door een strakke, sobere vormgeving. Een opvallend en verrassend contrast met zijn barokke KristalunieKen.

Na zijn glasperiode stortte Verboeket zich onder meer op de vervaardiging van grafisch werk. Naast zijn sier- en gebruiksglas is ook een deel van dit kleurrijke werk te zien tijdens de expositie.

Bij voldoende belangstelling overweegt galeriehouder Willems om een overzichtscatalogus van Verboekets glaswerk uit te geven.

Christo mag Duitse Rijksdag inpakken

BERLIJN – De aanhouder wint: de 58-jarige Amerikaans-Bulgaarse inpakkunstenaar Christo mag, als er niet iets heel vreemds gebeurt, de Berlijnse Rijksdag inpakken. Meer dan twintig jaar heeft hij met niet aflatende ijver gevochten voor zijn ideaal. Volgende week wil een speciale commissie van het Duitse parlement in Bonn onder leiding van parlementsvoorzitter Rita Süssmuth groen licht geven. Het enige strijdpunt is nog of het hele parlement er daarna over moet stemmen.

De strijd van Christo heeft Duitsland al sinds zijn eerste verzoek in twee kampen verdeeld. Aan de ene kant degenen die het een hele eer vinden dat het gebouw dat zo'n belangrijke rol in de Duitse geschiedenis heeft gespeeld, tijdelijk in een kunstwerk wordt veranderd. Aan de andere kant de mensen die menen dat je zo niet met een parlementszetel omgaat.

Begonnen is het allemaal in 1971 toen Christo een ansichtkaart met de Rijksdag kreeg van de Amerikaanse kunstliefhebber Michael Cullen. Achterop stond: 'Ik stel voor dat u dit gebouw verpakt'. Vanaf dat moment heeft Christo de Bonner parlementariërs niet meer met rust gelaten. Een van zijn eerste argumenten was dat door het inpakken het gebouw, waar volgens hem eens Hitler zijn tirades hield en het Derde Rijk zijn excessen vierde, na de verpakking als herboren zou verschijnen. Maar historici wezen hem er op dat de Rijksdag enkele weken na de machtsovername door de nazi's onder mysterieuze omstandigheden afbrandde. De Nederlandse communist Marinus van der Lubbe kreeg toen de schuld. Hitler heeft er nooit grote toespraken gehouden en het nazi-parlement vergaderde in een gebouw vlakbij de uitgebrande Rijksdag.

Magneet

Christo was echter niet verslagen: de Rijksdag, pal bij de Muur, was het symbool van de Duitse en Europese deling en moest daarom worden ingepakt. Politiek Bonn was niet overtuigd. Toen de Muur viel was ook dit argument verdwenen, maar Christo gaf de moed niet op. „Ik ben een intuïtief mens en het gebouw trekt mij aan als een magneet," verklaarde hij. Langzaam maar zeker overtuigde hij steeds meer parlementariërs in Bonn, voorop de eigenlijke huisbazin, parlementsvoorzitter Rita Süssmuth. Toen in december 1991 werd besloten dat de Rijksdag omgebouwd zou worden tot zetel van het Duitse parlement had Süssmuth Christo schriftelijk moed ingesproken. „De verpakking van de Rijksdag zou voor ons het mooiste kerstgeschenk zijn," schreef ze.

Dat was voor Christo het signaal om al zijn krachten te mobiliseren. Samen met zijn vrouw JeanClaude, de inmiddels tot projectleider benoemde man van de ansichtkaart Cullen en een fotograaf ging hij de politici bewerken. Meer dan 190 afgevaardigden bezocht hij. Voor- en tegenstanders werden geregistreerd. De Groenen stonden als één man achter hem, de meerderheid van de sociaal-democraten is ook voor en in het christen-democratische anti-Christo-bolwerk schoot hij de ene bres na de andere. De felste tegenstander was tot voor kort kanselier Helmut Kohl, maar die lijkt zich nu bij het schier onvermijdelijke te hebben neergelegd.

Christo heeft beloofd dit 'monument van de democratie' in zijn waarde te laten. En, belangrijk voor de lege schatkist, het kost de staat geen cent. De ruim tien miljoen die het project gaat kosten wil Christo met de opbrengst van affiches, modeltekeningen en souvenirs financieren. En hij zorgt voor banen. De noodzakelijke 100.000 vierkante meter doek wil hij in de ex-DDR laten maken en naaien, 200 bergbeklimmers moeten het eigenlijke werk uitvoeren.

Als alles loopt zoals Christo wil, moet het werk dit voorjaar beginnen en gaat het een jaar duren. Volgend voorjaar wil hij dan de Rijksdag uit zijn al tientallen jaren durende slaap wekken. Veertien dagen zullen Berlijn en de rest van de wereld zich kunnen vergapen aan de ingepakte Rijksdag. Daarna kan de verbouwing beginnen. De CDU-man Kansy ziet het hele project als een symbolische handeling: „De oude Rijksdag wordt opgegeven, de nieuwe Bondsdag Berlijn ontstaat."

puzzel

cryptogram

P&P 8701

HORIZONTAAL: 2 Gebroken element (4); 4 Visman (3); 7 Val in het toetje (3); 10 Wielrijdersclub voor kinderen (13); 12 postscriptum nieuwe stijl (2); 13 Die jongen is van de wereld (2); 14 Explosief bezit (3); 15 Gedreven schipperen (8); 17 De prijs van een mok (5); 19 Zij wenst (3); 21 Steen voor een geluidswal (7); 23 Zij en jij halen de overwinning (4); 24 Een normaal dak boven het hoofd (6); 25 Griezelig nauw (3); 26 De A-kant heeft niet som het lijf (5); 28 Een rel voor een bloeiwijze op school (6); 29 Vooraf in het kreupelhout (4); 30 Religieuze top (5).

VERTIKAAL: 1 Arbeid adelt (6); 3 Lelijk maar fit (4); 5 Borrelhapje (12); 6 Zat aan de kant (7); 8 Luitenantsopleiding (3); 9 Bezongen schoonheid (8); 11 Een kwab met een boog (3); 15 Maak je oud (2); 16 Over wapens bomen (6); 18 Vreemd genoeg is hij vriendelijk (11); 19 Wel, ze is bang (5); 20 Verschaf het zuiverend (5); 22 Gevaarlijk als je dat ruikt (4); 27 Vervoermiddel van een oude partij (2); 29 In de kern klopt het wel (4).

kruiswoordraadsel

P&P E1513

44	7	52	35	38	45	17	41	55	30	8	49	21	22	43

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 gebogen; 4 boom; 7 pijn; 8 kloosterhoofd; 10 vernis; 12 maand; 13 Indiaan; 15 zeepwater; 17 zandhoop; 18 bureau; 20 fout; 22 vogelprodukt; 23 bewonderaar; 24 gril; 26 tegenover; 27 zoogdier; 28 boom; 29 vruchtenat; 31 aansteekkoord; 35 bloem; 37 windstreek; 38 maat; 39 strandwal; 41 voorganger; 43 gelofte; 45 vertrek; 46 bijb. vrouw; 47 voorz.; 49 wolpluisje; 51 sporeplantje; 52 voegw.; 53 voorz.; 55 vallende ster; 58 bleek; 59 punt; 61 pl. in Gelderl.; 62 woud; 63 strik; 65 groet; 66 model; 67 insekt; 68 weigering.

VERTIKAAL: 1 steen; 2 noot; 3 hemellichaam; 4 restprodukt; 5 reeds; 6 soort; 7 bron; 9 aanrijden; 11 bassin; 12 draaikolk; 13 kerel; 14 atoom; 16 lont; 17 gaaf; 18 hoofddeksel; 19 Europeaan; 21 af en toe; 23 decorum; 25 handtas; 27 pos. elektrode; 30 roofdier; 32 vrl. dier; 33 snijwerktuig; 34 dompeling; 36 bid; 39 snaarinstrument; 40 klaar; 42 kleur; 44 onnozel; 46 vod; 48 keurig; 50 schrijfgerei; 51 afgemat; 52 vordering; 54 duin; 56 houtsoort; 57 godheid; 58 schapevacht; 60 diepte; 62 straf; 64 selenium; 66 pers. vnw.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 1437

HORIZONTAAL: 1 metselaar; 8 broer; 12 talaar; 13 kaap; 14 e.k.; 16 kaas; 17 krat; 18 mm; 19 Urk; 21 nr.; 22 moor; 23 bom; 24 waard; 26 beo; 27 spade; 29 pui; 30 serie; 32 snel; 34 wesp; 36 i.v.; 38 dra; 39 L.S.; 41 klam; 42 kwal; 44 na; 45 air; 47 al; 49 iris; 51 drie; 53 kloet; 56 lat; 58 Deens; 60 oog; 61 maart; 63 ent; 64 loop; 66 pi; 67 ler; 68 re; 69 doop; 70 korf; 72 fa; 73 gooi; 74 korrel; 76 kwart; 77 harteloos.

VERTIKAAL: 1 meeuw; 2 T.T.; 3 [illegible] 4 eland; 5 laar; 6 aas; 7 ar; 8 ba[illegible] rat; 10 op; 11 rammelaar; 13 KRO[illegible] krap; 17 kooi; 18 modem; 20 kau[illegible] merk; 23 band; 25 riek; 26 Be[illegible] P.S.; 30 spalk; 31 eiwit; 33 fladd[illegible] 35 sla; 37 var; 40 sirene; 43 [illegible] riet; 48 hoop; 50 saai; 52 en; 54 [illegible] 55 eg; 57 tref; 59 sloot; 61 mi[illegible] trans; 65 ooi; 66 port; 69 dor; 70 [illegible] 71 fel; 73 ga; 74 ka; 75 L.O.

Winwoord: LIEVELINGSKLEUR

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

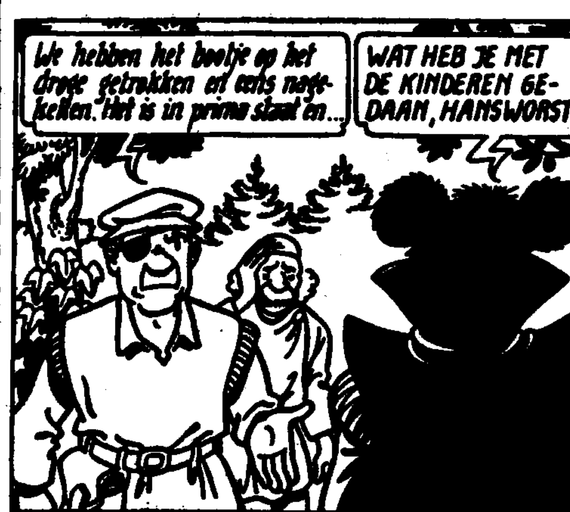
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij voorbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 29,00
per kwartaal ƒ 86,90
Per acceptgiro:
per maand ƒ 30,50
per kwartaal ƒ 88,40
Losse nummers ƒ 1,75
Bfr. 32

de pottenproever

de rechter

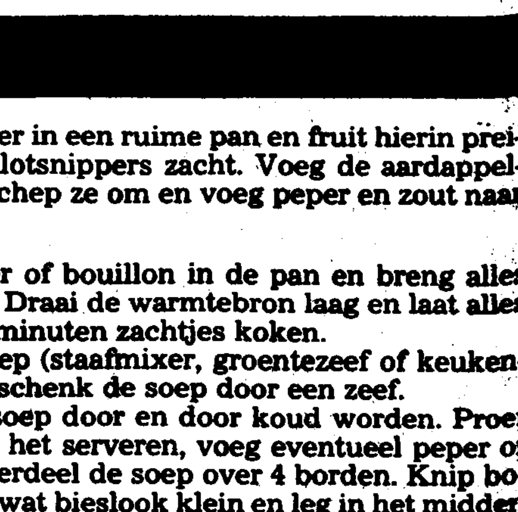

recept

Koude preisoep met garnalen

Laat de soep in de koelkast in enkele uren door en door koud worden. Wilt u de soep snel koud laten worden, zet de kom of schaal dan in een bak met ijsklontjes en roer regelmatig.

Benodigdheden voor 4 personen: 2 preien, 2 sjalotjes, 2 aardappelen, ruim 1 l water of bouillon, 75 g boter, 1,25 dl crème fraîche, bieslook, ca. 100 g gepelde garnalen.

Maak de preien schoon en snijd ze in uiterst dunne ringen. Pel de sjalotjes en snipper ze fijn.
Schil en was de aardappels en snijd ze in blokjes.

Verhit de boter in een ruime pan en fruit hierin preiringen en sjalotsnippers zacht. Voeg de aardappelblokjes toe, schep ze om en voeg peper en zout naar smaak toe.

Schenk water of bouillon in de pan en breng alles aan de kook. Draai de warmtebron laag en laat alles ongeveer 20 minuten zachtjes koken.
Pureer de soep (staafmixer, groentezeef of keukenmachine) en schenk de soep door een zeef.
Laat de preisoep door en door koud worden. Proef de soep voor het serveren, voeg eventueel peper of zout toe en verdeel de soep over 4 borden. Knip boven elk bord wat bieslook klein en leg in het midden van elk bordje een bergje garnalen.

Russische Doema kiest communist tot voorzitter

Zjirinovski krijgt klappen

MOSKOU – Vladimir Zjirinovski, de leider van Ruslands ultranationalisten, kwam gisteren opnieuw in opspraak. De politie moest er aan te pas komen toen Zjirinovski in het parlementsrestaurant slaags raakte met een collega-afgevaardigde.

Zjirinovski kreeg een rake klap in het gezicht, maar boekte op een ander front wel een overwinning: met steun van zijn nationalistische LDPR-fractie werd de communist Ivan Rybkin tot voorzitter gekozen van de Staatsdoema, het Lagerhuis van het Russische parlement.

Volgens ooggetuigen ergerde Mark Gorjatsjev, een Petersburgse zakenman, zich mateloos aan Zjirinovski's optreden in het buffet van het parlement. Gorjatsjev stond al geruime tijd op zijn beurt te wachten, terwijl Zjirinovski orders naar obers brulde en terstond werd bediend.

Er ontstond een woordenwisseling, waarbij Gorjatsjev uithaalde. Zjirinovski liep een lichte verwonding in het gezicht op. Volgens de ooggetuigen dreigde de woedende Zjirinovski Gorjatsjev op te sluiten in de KGB-Lefortovo-gevangenis wanneer hij als president de macht zou hebben.

Donderdag stelde de leider van de LDPR een andere politieke rivaal, vice-premier Tsjoebais, al in het vooruitzicht zodra hij, Zjirinovski, het hoogste staatsambt had veroverd.

De radicaal-democratische fractie LDPR, de grootste in de Doema, kwam er gisteren bij de stemmingen voor het voorzitterschap niet aan te pas. Een van de twee overgebleven kandidaten, de nationalist Vlasov, trok zich formeel niet terug, maar zei dat hij op zijn concurrent Rybkin zou stemmen teneinde 'het patriottische front' niet te breken. Daarmee haalde Rybkin, communist maar voor de Agrarische Partij in het parlement, bij een tweede kiesronde 224 stemmen van de 450 zetels die de Doema telt. Rybkin staat bekend als een fervent tegenstander van de Russische president Boris Jeltsin.

Serviërs akkoord met aflossing Canadezen

Nederlandse VN'ers mogen Srebrenica in

Van onze redactie buitenland

SARAJEVO/DEN HAAG – De Bosnisch-Servische strijdkrachten hebben toestemming gegeven voor de aflossing van de Canadese blauwhelmen in Srebrenica door Nederlandse VN-troepen. De woordvoerder van de VN-vredesmacht (Unprofor) in Bosnië-Hercegovina, Bill Aikman, verklaarde gistern in Sarajevo dat er gesprekken gaande zijn met Den Haag.

Het Nederlandse ministerie van Defensie liet weten dat het nog steeds wacht op een formele uitnodiging van de VN-commandant in ex-Joegoslavië, de Franse generaal Jean Cot. Pas dan zal met de uitzending van de luchtmobiele brigade worden begonnen.

Het is de bedoeling dat in totaal duizend extra Nederlandse troepen naar Bosnië gaan. Behalve in Srebrenica zouden ook manschappen in de enclave Zepa worden gestationeerd om de moslim-bevolking te beschermen.

De Canadese minister van Defensie, David Collenette, verklaarde donderdag in Ottawa al dat de 150 Canadezen die vastzitten in Srebrenica, binnenkort worden afgelost. „Het zal rond tien dagen gaan duren om onze manschappen eruit te krijgen," zei hij.

Hij beschuldigde de Serviërs van 'gevaarlijk spel'. Volgens hem eisten ze dat in Srebrenica alleen Canadezen werden gestationeerd. Kennelijk hebben ze die eis nu opgegeven.

De VN-vredesmacht in Bosnië-Herzegowina heeft Kroatië er gisteren voor het eerst indirect van beschuldigd zich met zijn luchtmacht te mengen in de gevechten in het buurland. Vliegtuigen en helikopters zouden donderdag stellingen van de moslims hebben gebombardeerd in het midden van Bosnië, waar de moslims en Bosnische Kroaten hevig slag leveren.

De moslims hebben melding gemaakt van Kroatische luchtaanvallen op twee doelen in het midden van Bosnië, een op een dorp bij Vitez en een tweede op een munitiefabriek bij Novi Travnik. Militairen van de VN hebben tot nu toe alleen de eerste aanval bevestigd.

punt uit

● Biljet

De Belastingdienst wil volgend jaar een nieuw aangiftebiljet invoeren dat nog maar uit één A4-tje plus de bekende 'voorflap' bestaat. Dit jaar test de Belastingdienst het biljet uit onder 80.000 belastingplichtigen in de regio Venlo. Als de proef naar tevredenheid verloopt, wordt het nieuwe formulier in 1995 landelijk ingevoerd.

● Waarnemers

De VN–veiligheidsraad zal naar verwachting akkoord gaan met het sturen van 1.778 waarnemers naar Zuid-Afrika. De waarnemers zullen toezien op de op 27 april te houden verkiezingen, waaraan voor het eerst de zwarte meerderheid mag deelnemen. In totaal zullen meer dan 5.000 waarnemers, onder wie een groot aantal van non-gouvernementele organisaties, bij de verkiezingen aanwezig zijn. Ook de Organisatie van Afrikaanse Eenheid, de Europese Unie en het Britse Gemenebest zullen waarnemers sturen.

● Busongeluk

Bij een busongeluk in Thailand zijn gisteren 50 mensen om het leven gekomen. De bus botste frontaal met een vrachtauto, kantelde en vloog onmiddellijk in brand. Omdat de lijken geheel verkoold zijn, is identificatie onmogelijk. Het ongeluk gebeurde op de hoofdweg tussen Bangkok en het toeristische oord Chiang Mai. In India verongelukten dezelfde dag bij de stad Dumka 39 mensen toen een bus in een rivier reed.

● Video

De Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) koestert hoge verwachtingen van het centraal beheer van video-opnamen van overvallen. Deze bijzondere videotheek is opgezet in samenwerking met het Landelijk Projektteam Overvallen-criminaliteit.

● Verkeerschaos

Bij een ernstig verkeersongeluk op de rijksweg A4 (Amsterdam-Den Haag) zijn gisteren een dode en drie gewonden gevallen. Het ongeval gebeurde even voor het middaguur ter hoogte van Zoeterwoude. De rijksweg bleef na het ongeval uren afgesloten. Dit leidde tot een verkeerschaos in de hele Randstad, die aanhield tot na de avondspits.

● Olvarit

Voedselfabrikant Nutricia komt in de loop van februari weer met alle soorten Olvarit op de markt. De potjes van het Duitse bedrijf Hipp, waarmee Nutricia haar babymaaltijden met vlees tijdelijk verving, verdwijnen dan uit de schappen. De affaire rond de besmetting van Olvarit-vlees met het schoonmaakmiddel Halamid heeft het vertrouwen van consumenten in het merk niet geschaad, maar ouders zijn de afgelopen maanden wel vaker zelf eten gaan prakken voor hun baby's en peuters. Dat signaleren zowel grootwinkelbedrijven als consultatiebureau's.

● Posttrein

Minister Maij van Verkeer en Waterstaat is boos op PTT Post, omdat dit bedrijf heeft besloten in de toekomst geen post meer per trein te laten vervoeren. Vanaf 1997 zal alle post per vrachtwagen worden vervoerd omdat dit volgens de PTT goedkoper is. Volgens Maij staat het besluit van de PTT haaks op het kabinetsbeleid, dat erop is gericht om meer goederen per trein en minder over de weg te vervoeren.

Kernwapens moeten binnen zeven jaar ontmanteld zijn

Westen verheugd over verdrag met Oekraïne

MOSKOU/LONDEN - Het akkoord tussen Oekraïne, de Verenigde Staten en Rusland over de ontmanteling van kernwapens is enthousiast ontvangen in het Westen. Vanuit Bonn, Parijs en Londen kwamen verklaringen dat het gisteren in Moskou gesloten verdrag een belangrijke stap is naar een veiliger wereld. De meeste woordvoerders zeiden te hopen dat het ook de ondertekening van het non-proliferatieverdrag door Oekraïne dichterbij zal brengen.

De presidenten Leonid Kravtsjoek, Bill Clinton en Boris Jeltsin zetten gisteren in de Groene Kamer hun handtekening onder het verdrag. Daarmee verplicht Oekraïne zich in maximaal zeven jaar zijn arsenaal van ongeveer 1.800 kernkoppen, waarvan 176 op lange-afstandsraketten aan Rusland over te dragen om te worden vernietigd. Als tegenprestatie krijgt Kiev veiligheidsgaranties, technische en financiële steun bij de ontmanteling van de raketten.

Groot-Brittannië verwelkomde het verdrag, maar riep op tot een duidelijk signaal van de regering en het parlement in Kiev dat het ook snel zal worden uitgevoerd. De Duitse minister van Buitenlandse Zaken, Klaus Kinkel, noemde de overeenkomst „een bemoedigende ontwikkeling die de veiligheid en stabiliteit in de hele wereld zal versterken." Maar ook hij onderstreepte het belang van een snelle goedkeuring van het verdrag door het Oekraïnse parlement.

Weliswaar is de Oekraïnse president Kravtsjoek 'blij' met het pact, maar zijn achterban is sterk verdeeld. Vooral het parlement dat eerder de goedkeuring tegenhield van Start-1, het eerste grote ontwapeningsverdrag, verzet zich. „De deal in Moskou is vreselijk. De reactie van het parlement zal negatief zijn," voorspelde Tatjana Jachejeva, voorzitter van de parlementscommissie die speciaal belast was met de bestudering van Start-1.

Kravtsjoek verwacht zelf dat het verdrag ondanks het verzet zal worden goedgekeurd. Met dit akkoord zijn namelijk bezwaren tegen het volledig uit handen geven van de wapens uit de weg geruimd. Bovendien zijn de veiligheid en de territoriale integriteit van het land gegarandeerd en krijgt Oekraïne compensatie, zei de president tijdens een persconferentie, onderstrepend dat er geen enkele druk op hem was uitgeoefend om te ondertekenen. Doordat het kernwapenprobleem uit de wereld is, kan volgens hem ook het conflict met Moskou over de Zwarte-Zeevloot nog dit jaar worden bijgelegd.

Hij waarschuwde ook dat de verouderende kernkoppen binnen vijf jaar gevaarlijk zullen worden. „We moeten ze weghalen omdat ze een ramp kunnen veroorzaken erger dan alle Tsjernobyls bij elkaar. Ik wil het Oekraïnse volk duidelijk maken dat de president en de regering de wapens zullen verwijderen voordat hun levensduur verstrijkt."

Zie ook pagina 7
● Clinton-show eindigt zonder veel resultaat

Vuurgevecht

Een Israëlische soldaat loopt voorbij drie dode Palestijnen die werden neergeschoten tijdens een vuurgevecht met een Israëlische patrouille. Na een urenlange schietpartij gebruikten de Israëliërs raketten om het huis waarin de Hamas-strijders zich verschanst hadden, op te blazen.

Foto: AP

Ergste geweldsdaden sinds vredesakkoord

Zes doden in Israël na geweld in bezet gebied

JERUZALEM - Bij botsingen in de bezette gebieden zijn gisteren vijf Palestijnen en een Israëli om het leven gekomen. Het was de bloedigste dag in bezet gebied sinds de ondertekening in september in Washington van het akkoord tussen Israël en de PLO.

Vier Palestijnen kwamen om in Hebron tijdens een nachtelijk vuurgevecht met het leger dat uren duurde. Een Israëlische soldaat raakte gewond. De Israëlische radio meldde dat het vuurgevecht begon nadat een Israëlische patrouille vanuit een huis beschoten was en het betreffende huis omsingeld had.

Er volgde een schietpartij die pas uren later eindigde nadat het leger raketten had ingezet en het huis gedeeltelijk was ingestort. In het puin werden vier lijken gevonden van Palestijnen. Volgens militaire kringen in Tel-Aviv zouden zij lid zijn geweest van de Ezzedin al-Qassamgroep, de gewapende vleugel van de fundamentalistische islamitische Hamas-beweging.

Enkele uren eerder waren in Hebron drie Israëlische militairen lichtgewond geraakt toen een legervoertuig in een hinderlaag reed. Hamas eiste de verantwoordelijkheid op. In Hebron werd een uitgaansverbod ingesteld.

Het andere incident waarbij doden vielen deed zich voor in de Gazastrook. Een Palestijn stak daar met een mes bij het kantoor van een doorlaatpost een Israëlische burger dood. Een tweede Israëli werd zwaar verwond. De Palestijn werd door werknemers van het kantoor doodgeschoten. Ook hij zou een aanhanger zijn geweest van Hamas.

Italianen arresteren 90 maffiosi

ROME – De Italiaanse para-militaire politie, de carabinieri, heeft vrijdag in Noord-Italië een omvangrijke anti-maffia-operatie uitgevoerd. Meer dan duizend agenten arresteerden 90 leden van de 'Ndrangheta', de maffia van het zuidelijke Calabrië. In het kader van hetzelfde onderzoek werden 65 arrestatiebevelen uitgevaardigd voor personen die reeds in de gevangenis verbleven.

Met de actie van vrijdag is een van de belangrijkste satelliet-organisaties geëlimineerd van de 'ndranghetа'. De clans, die hun thuisbasis hebben in de 'teen' van Italië, stonden onder leiding van de gevreesde Domenico Lojacono. Ook hij werd gisteren bij de stad Varese opgepakt.

De 'Ndrangheta' is sedert de jaren '60 aanwezig in Noord-Italië. Ze verhuisde in feite mee met de immigranten die werk zochten in de industrie daar. De grootste bloeiperiode maakte de organisatie door in de jaren '70 en '80 dankzij haar belangrijkste specialisme, het ontvoeren van personen.

Auto naar schroothoop door bessesap

TILBURG – Een plas bessesap was er gistermiddag in Tilburg de oorzaak van dat een 29-jarige inwoner van die stad zijn auto volledig in de prak reed. Op het industrieterrein Kraaiven reed de man pardoes in de glibberige zoetigheid, waardoor de auto stuurloos werd en frontaal op een tegemoetkomende vrachtwagen botste. De geschrokken bestuurder liep slechts lichte verwondingen op.

De bessesap was afkomstig van een lekkende vrachtwagen die een spoor van drie kilometer had achtergelaten. De Tilburgse brandweer was er vier uur zoet mee om de bessеplas van het wegdek te verwijderen.

Besmetting met veteranenziekte na zwempartij

HARDERWIJK – Twee bewoners van de Noordwest-Veluwe zijn na het zwemmen in een zwembad met ernstige verschijnselen van de veteranenziekte in een ziekenhuis in Harderwijk opgenomen. Ze hebben de ziekte, die lijkt op longontsteking, opgelopen door besmetting van de douchekoppen met de legionella bacterie.

Een 45-jarige man is in december besmet geraakt in het Bosbad in Putten. Zijn toestand is inmiddels verbeterd, al moet hij nog in het ziekenhuis blijven. Een 32-jarige vrouw heeft de besmetting vermoedelijk onlangs in het zwembad Calluna in Ermelo opgelopen. Gisteren zijn daar watermonsters genomen, waarvan de uitslag volgende week bekend wordt gemaakt. De vrouw is zeer ernstig ziek; het gevaar voor haar leven nog niet geweken.

De legionella bacterie vermenigvuldigt zich in water met een temperatuur van tussen de dertig en vijftig graden. In warmer of kouder water kan de bacterie niet groeien.

De veteranenziekte kan uitsluitend ontstaan na het inademen van bacteriën via waterdamp of nevel. Drinken van water met de bacterie levert geen gevaar op. Ook komt de bacterie niet in het zwemwater voor omdat het toegevoegde chloor ontsmettend werkt. De ziekte is volgens de GGD goed te behandelen, maar kan zeer ernstige vormen aannemen.

Duizenden bewijzen Ien Dales laatste eer

Vervolg van pagina 1

UTRECHT/ARNHEM – Duizenden mensen hebben gisteren tijdens de kerkdienst in Utrecht en de begrafenis daarna in Arnhem afscheid genomen van de zondagnacht overleden minister van Binnenlandse Zaken Ien Dales.

De kerkdienst werd geleid door drie voorgangers. Eén van de sprekers was haar broer, A.J. Dales. „Vriendschap is een overheersend kenmerk geweest in het leven van Ien," aldus de broer. „Ze verbond zich met mensen in hechte en innige relaties. Ze was het middelpunt van een grote vriendenkring, die fungeerde als een familie van wie Ien de moeder was."

In de kerk waren ongeveer 1300 genodigden aanwezig: naast familie en vriendin Elisabeth Schmitz, het voltallige kabinet, Kamerleden, prominente PvdA'ers, burgemeesters, ambassadeurs, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en van het Koninklijk Huis.

De dienst in Utrecht, die bijna anderhalf uur duurde en waar ook het Avondmaal werd gevierd, werd in een uitgeleid door klokgebeier. Drie vrachtwagens vervoerden de vele bloemstukken en kransen. Brandweerlieden en politie-agenten vormden de erewacht bij de ingang. Er waren zeker duizend toeschouwers.

De teraardebestelling op de Arnhemse begraafplaats Moscowa was kort en sober. Naast familie en vrienden begeleidden zo'n twaalfhonderd belangstellenden de overleden bewindsvrouw naar haar laatste rustplaats.

In de directe nabijheid van de aula was een grote tent geplaatst om allen, die de 62 jaar geleden in Arnhem geboren minister, een plaats te kunnen bieden. De korte plechtigheid in de aula was uitsluitend voor familie en vrienden.

Voorafgegaan door acht motorrijders van de politie arriveerde de lange stoet van lijkauto, volgauto's en bussen een half uur later dan voorzien op de begraafplaats. Aan de groeve, omringd door een schat aan bloemen, ging mevrouw ds. J. C. ten Have voor in gebed. Na een korte stilte zakte de lijkkist.

Finnen kiezen nieuwe president

DEN HAAG – De Finnen gaan zondag naar de stembus om een nieuwe president te kiezen. De huidige ambtsdrager, dr. Mauno Koivisto, heeft er twee ambtstermijnen van zes jaar op zitten en heeft te kennen gegeven niet voor een derde in aanmerking te willen komen. Onder de nieuwe Kieswet, die voor Koivisto nog ruimte biedt voor een derde termijn, kan zijn opvolger maximaal één keer worden herkozen.

De belangrijkste thema's in de nog al matte campagnes van de tien belangrijkste kandidaten zijn gevestigd het lidmaatschap van de EU alsmede de buitenlandse en veiligheidspolitiek. De Finse president is, ondanks de aanwezigheid van een minister en staatssecretaris van buitenlandse zaken, degene die voor een belangrijk deel de buitenlandse politiek bepaalt.

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739384

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.
Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.
Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Personeel aangeboden

Heeft U bewijzen nodig. Bel dan 045-453878
Detective-buro Eurode
Voor binnen- en buitenland, bedrijven en particulieren.

Jonge vrouw zoekt werk als hulp in de HUISHOUDING in omg. Hoensbroek, 3 à 4 uur per week. ☎ 045-216514.

Restaurants opgelet! Zoekt u DINNERMUSIC, bel dan 045-751187.

VRACHTWAGENCHAUFFEUR, ruimschoots ervaring met o.a. internationaal vrachtverkeer, silo-verv., zkt. werk regio Z.-Limb./grensgeb. Info: 00-49.2406.6044.

KLUSJESMAN biedt zich aan voor alle voork. werkzaamh. in en om het huis, ook verhuizingen mogelijk. Telefoon 04450-2506.

KLUSSENBEDRIJF kan nog werk aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. Telefoon 045-726372.

Zelfstandige aardige vrouw, 46 jaar, INTERIEURVERZORGSTER zoekt werk in de namiddag-uren. Br.o.nr. B-05052, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

THUISWERK gevraagd. Telefoon: 045-210725.

Wie zoekt nog 2 nette INTERIEURVERZORGSTERS voor zijn kantoor of praktijk (avonduren). Tel. 045-257151.

Personeel gevraagd

Diversen personeel

Gevraagd TRIMHULP m/v als bijverdienste. Inlichtingen telefoon 04404-1439.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Enter-Force BV
importeur van
Bolens tuinmachines,
zoekt op korte termijn
monteur.
Vereisten: technische opleiding. Zonder ervaring is het onnodig te reflecteren. Schriftelijk sollicitatie sturen naar: Enter-Force BV, Postbus 29, 6230 AA Meerssen.

Rekreatiewerk Zuidoost Nederland
zoekt enthousiastelingen voor
Het organiseren van aktiviteiten op campings in Brabant en Limburg
* jij bent tussen de 18 en 35 jaar
* minimaal 2 weken beschikbaar in de maanden juli en augustus. Dan zorgen wij voor een onkostenvergoeding van ƒ 140,- per week en huisvesting. Bel voor info naar (op werkdagen): Rekreatiewerk Z.O.N. ☎ 040-460027.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Simpelveld
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. L. Consten, In de Cramer 37, 7411 RS Heerlen. ☎ 045-739330

Als u tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot
vertegenwoordiger / ster
waarbij u tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt en, na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist.
Uw brief, met genoten opleiding etc., wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland BV, Postbus 107, 6000 AC Weert.

Wil je ook graag werken als MANNEQUIN/dressman. Volg dan nu onze avondopleiding. Bel voor informatie tijdens kantooruren: New Line Modelagency, Ophoven 158, 6133 XM Sittard, telef. 046-524433 / 526574.

Gevraagd SLAGERSLEERLING liefst met enige ervaring. Slagerij Math. Luja, Nuinhofstr. 7, Nuth, telef. 045-241319.

Gevraagd FYSIOTHERAPEUT(E) voor vervanging, mogelijkheid vaste baan, voor een praktijk in Duitsland (omg. Düren). Telefoon 09-49.24286164 / na 20.00 uur 045-218717.

Gevr. VRACHTAUTOMONTEUR voor reparatie Mercedes LP 1113, overdekte ruimte aanwezig. Telefoon 045-211978/253024.

Landelijk ochtendblad vraagt BEZORGER/STER voor Kerkrade-Terwinselen. Info 045-257974 of tijd. kant. uren 040-121775.

Confectie-bedrijf Danny Brouns vraagt voor direkt THUISNAAISTERS met ruime ervaring in de konfektiebranche. Ook groepen of ateliers. Kantstr. 5, Landgraaf (U.O.W.) Telef. 045-327347.

Goede VERDIENSTEN met adm. thuiswerk. Voor info schrijven met gefr. envelopje naar: Postbus 4030, 6202 RA Maastricht.

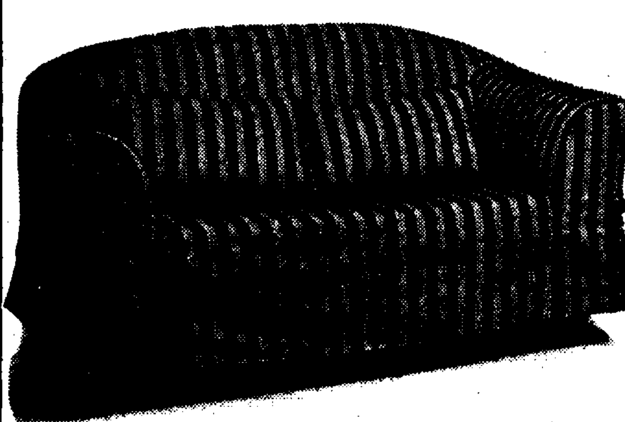
Bouw nu aan uw toekomst! Hoge BIJVERDIENSTEN v. a. 1.500,- DM p/m. Bel 00-49.240518025 tussen 10.00-15.00 uur.

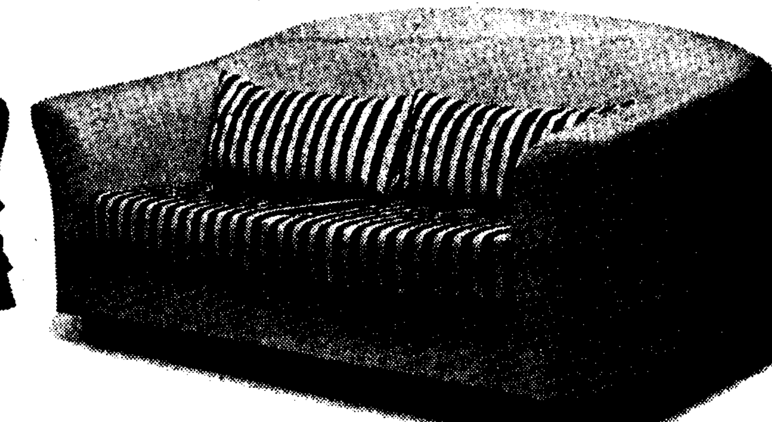

Wij zijn een jonge dynamische
Motorfietszaak
Ter versterking van ons team, zoeken wij op korte termijn een
Motorfietsmonteur M/V
Wij vragen:
- ervaring
- klantvriendelijke instelling
- zelfstandigheid
Belangstellenden kunnen hun schriftelijke sollicitaties, met referenties richten aan:
J.M.D. Moto-parts, Breinder 9B, 6365 CX Schinnen.

Eurocamp maakt meer werk van vakanties
Op meer dan 200 topklasse campings in Europa organiseert Eurocamp vakanties voor gezinnen met kinderen, waarbij gebruik gemaakt wordt van ruime, compleet ingerichte bungalowtenten en stacaravans. Voor het zomerseizoen 1994 zoeken wij
Campingmedewerkers M/V
Ben je 18 jaar of ouder, weet je wat aanpakken is en spreek je naast Nederlands en Engels nog een taal, dan is dit je kans. Eurocamp biedt je de mogelijkheid om vanaf eind april of begin juli 12 weken in het buitenland te werken. Meestal met jongeren uit andere landen. Je ontvangt onze gasten, geeft toeristische informatie, zorgt voor schone tenten en biedt hulp in noodsituaties. Je doet ervaring op in het toerisme, leert veel mensen kennen en verdient ook nog. Werken voor Eurocamp is méér dan zomaar een baantje. Heb je er zin in en wil je meer weten, stuur dan een briefkaart aan Eurocamp Travel, afd. campingpersoneel. Postbus 1071, 3800 BB Amersfoort, ref. LD1.

Meezitter!

2- en 3-zitsbank Madrid ƒ 2.560,- (zonder hoes)
Leverbaar in diverse stoffen en verwisselbare hoezen.
3-zits ƒ 1.395,-
2-zits ƒ 1.165,-
Fauteuil ƒ 860,-

Openingstijden:
Ma. 13.00-18.00 u.
Di. t/m vr. 9.00-18.00 u.
Za. 9.30-17.00 u.
Do. koopavond.

Maasnielderweg 33, Roermond. Tel.: 04750-16141

Gevraagd per direkt een MEUBELMAKER/ZORGER/chauffeur, groot rijbewijs, fulltime, tel. tot 45 jr.; tevens gevraagd ervaren woningstoffeerder. Mosmuller-Nols Meubelen. Tel. 045-311231.

Wollen Sie nächsten Monat schon Ihr Gehalt VERDOPPELN?Rufen Sie jetzt an! 00-49.240518025 von 10.00-15.00 Uhr.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

R.K.V.V. Doenrade zoekt TRAINER voor seizoen '94-'95. Sollicitaties: aan G. Salemink, Beekstr. 22, Doenrade. Tel. 04492-1687.

Cafétaria/Snackbar vraagt part-time MEDEWERKSTERS, plm. 17-25 jaar. Geen ervaring vereist. Aangepaste tijden i.v.m. school of studie eventueel mogelijk. Telefoon 045-213451.

Bouwvak pers.

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland erv. BETONTIMMERLIEDEN. ☎ 04499-4899. Na 13.00 u. 04499-4479.

Ab sofort gesucht KLINKERMAURER für Deutschland. Nur mit Erfahrung. Telefoon 09-49.2418.75449, 9.00-12.00 uhr.

Gevr. BOUWBEDRIJF dat in omgev. Aken werkzaamheden kan uitvoeren. Graag contact opnemen met dhr. Philippen. Tel. 045-256807.

Chauffeurs

Met spoed free-lance CHAUFFEUR gevraagd voor 2 tot 3 dagen per week, voor het vervoeren van kleine meubeltransporten, omg. Z.-Limburg. Br.nr. B-05049, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Horeca pers.

Hotel-Restaurant
zoekt
Serveerster/ Kelner
met ervaring.
Werktijd:
weekend en in overleg
W. Kleuters, Merkelbeek.
Bel voor info. na 13.00 uur: 04492-1448.

SERVEERSTER gevr. voor Rest. te Kerkrade, leeft. tot 21 jaar. Info: ☎ 045-454700.

Huish.pers./Oppas

Gezocht huish. HULP voor 12 uur per week, gewend om met kinderen om te gaan. Werkzaamheden zijn: schoonmaken, boodschappen doen en koken. Tel. 045-425462 (Heerlerbaan).

Hulp in de HUISHOUDING voor 3 à 4 uur p/week. Telef. 045-462539.

Medisch pers.

Rijkserkend kuuroord (100 km van Heerlen) zoekt per direct voor revalideren/rehabiliteren
2 Fysio-therapeuten m/v
Sollicitaties: Therapiehaus, E. Hoischen, D-53489 Bad-Bodendorf.

Winkelpers.

Part-time VERKOOPSTER gevraagd met ervaring, leeftijd 25-40 jaar, voor luxe porceleinzaak omg. Kerkrade. Br.o.nr. B-05061, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Proficiat!

Lei wèrd 70
Proficiat.
Vul Geluk.

Jan ziet
Abraham
Eerder Opa dan 50.
Proficiat?

Abraham & Sara
25 jr. getrouwd
Proficiat, de kinderen

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet onder op de envelop het nummer uit de advertentie te vermelden.

Technisch personeel

Automobielcentrale "De Uiver" b.v.
Hub Feijts
Provincialeweg noord 85-87, 6439 AB Doenrade
Telefoon 04492-1931 b.g.g. 1398. Telefax 04492-2705.

DE EERSTE DRIE IN 4x4

Wij, als gespecialiseerd team in TOP-KLASSE automobielen, zoeken ter versterking:
* Een enthousiaste en gemotiveerde:
- 1e MONTEUR m/v ca. 22-32 jaar MTS-opl.
- 2e MONTEUR m/v ca. 22-32 jaar
-(auto)poetser met rijbewijs BE ca. 19 jaar voor zaterdags c.q. vakanties.
Heeft u interesse, bel dan 04492-1931 en vraag naar dhr. Driessen voor het maken van een afspraak.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Telef. 045-443961.

Kantoormeubelen
TEGEN FABRIEKSPRIJZEN
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen o.a. brandkasten, dossierkasten, tekentafels, flip-overs, whiteborden enz. enz.
* NERGENS GOEDKOPER !!!
Inruil inventaris: palletstelling, magazijnstelling, burokasten, burostoelen, buro's enz. enz. Alles tegen kostprijs.
ALLES UIT VOORRAAD !!!
Voor de goedkoopste met de meeste service naar de grootste van Zuid-Nederland: Rockmart KANTOORMEUBELEN. Kissel 46a, Heerlen. ☎ 045-723142, geopend van ma. t/m vr. 09.00-18.00 uur, za. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding Kantoorstoel
Rock II Za ƒ 185,-
Armleggers ƒ 50,-
Steeds 5000 stuks op voorraad, tegen fabrieksprijs.
Rockmart kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Geen voorrijkosten. Görgens Industrieterr. Abdissenbosch Landgraaf. Tel. 045-314131

TV/VIDEO defect? Snelle vakkundige reparatie. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Kerkstraat 2, Treebeek Brunssum. Tel. 045-231344

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en... Vroko 045-441566/461654

PC of AMIGA defect? ... kend reparateur E+E Electronica, Servatiusstr. Brunssum. Tel. 045-231344

Geldzaken

HYPOTHEKEN 6,45%. Bel Schins ... keringen, 045-323564.

Voor Piccolo's zie verder pagina

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér en snel resultaat Bel 045-719966

Kontakten/Klubs

Meisjes gevr.
voor Escortservice
Tel. 045-222296

Zoek je een leuke WERKKRING en eventueel een part-time job en wil je ook nog goed verdienen? Bel dan Lady Escort ☎ 045-275262

Club BUBBLES vraagt nog enkele spontane meisjes, die graag geld verdienen. Intern mog. gar. loon. Vervoer aanw. ☎ 046-742313.

Escortburo voor dames zkt. HEREN die veel geld willen (bij) verdienen. Schrijf v. info onder bijsl. van 5 postz. van ƒ 0,80 voor Postbus 3098, 6401 DN Heerlen.

Ecstacy Escortservice vraagt MEISJES. Telefoon: 046-584017 of 045-214124.

Angelique vraagt MEISJE, hoog loon. Tel. 045-311135.

Gay Café Limburg
06-320.327.55
ƒ 1,- pm.

Gratis telefoonsex voor vrouwen: 06-4311
spannens, sensatie, kost niks!
Mannen bellen: 06-9596
ƒ 1,- p.m. (uitsl. mannen).

Sex voor 2, gratis voor vrouwen 06-4366.
Mannen bellen:
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9894
Telefoonsex 06-9713
Sexcontact 06-9635
Sexplezier voor 2. 06-9718
Live sex 06-320.325.00
Regio sex 06-320.325.92
ƒ 1,-p.m. (alleen mannen).

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 100 cpm
06-96.18

Homosex voor 2
(ƒ 1,-p.m.)
Regiocontact 06-9519
Jack off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Bi-sex 323.36
Travestie 325.09
Breinsex 327.56
Darkroom 324.16
Jongenssex 325.19
Gay Super 329.16
Transsexueel 321.36
Jack off privé 321.16
Gaysex Limburg 325.73

Hete meiden bellen gratis 06-4611.
Mannen bellen: 06-9785
ƒ 1,- p.m. (alleen mannen)

Gratis telefoonsex voor meiden
(boven 18 jr.)
06-4622.
Mannen bellen 06-9845
ƒ 1,- pm.

Sex voor 2, gratis voor vrouwen 06-4366.
Mannen bellen:
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9894
Telefoonsex 06-9713
Sexcontact 06-9635
Sexplezier voor 2. 06-9718
Live sex 06-320.325.00
Regio sex 06-320.325.92
ƒ 1,-p.m. (alleen mannen).

Nymf Linda
Geniet van 2 kanten 100cpm
06-320.320.14

Hete Sex
Ik werd van alle kanten gepakt, wil je weten hoe. BEL 06..(75 c.p.m.)
320.320.20.

.... TIENERSEX .... 18 jr.
06-320.320.10
06-320.323.10 ..... 100 cpm

Tieners 18 jr.
Plezier voor 2, 100 cpm
06-320.321.10

Claudia oudere ervaren dame
Pak me! 1 gpm
06-320.320.38

TONG-STREELMASSAGE 1 gpm. Meisjes 18 jr. zappen maar! Zachtjes streelen.
06-320.320.52

Rijpe Dame Live. Jij mag 'n livegesprek met mij! 1 gpm
06-320.320.63

DIKKE vrouwen. Lekker boven op? Volle bollen 1 gpm
06-320.321.34

Sex"o"foonbox
Live sexen met Rijp & Jong! 1 gpm. 06-320.329.50

EROX! De Madam verbindt je door, zeg maar naar wie! Zalig zo'n hoogtepunt 1gpm.
06-95.06

06-95.91
Het meisje buigt en schuift haar rokje omhoog! Op z'n Grieks! 1 gpm

Direkt Live Box! Je komt direkt in 'n orgie terecht! Met z'n tienen met 1 of 2 vrouwen. 1 gpm.
06-95.93

06-96.26
S&M-LIVEBOX
Live met je meesteres op een lijn. Straf....! 1 gpm

LiveSex met een rijpe donkere vrouw! Lekker een livegesprek. 1 gpm.
06-96.86

Volslank tot dik! Vrouwen van chic tot volks. 1 gpm. Ze zijn 30 tot 55 jr.! RIJP!
06-96.94

Op z'n FRANS! Live met mij, alleen Franse sex! 1 gpm
06-97.33

(50cphm) Nel heeft een nieuwe vriend. Ben je nog maagd? Je, en jij mag mij als eerste nemen!
06-340.340.55

Sex-Adres.
Dames geven hun adres en tel.nr. ƒ 1,00 pm

Dames laat ook van je horen, bel: 010-4953079

06-96.88

ONE ON ONE
06-9891
Direkt apart met 'n leuk meisje. 75 cpm.

Een blond tennismeisje ontkleed door 2 plotse knullen.
06-350.250.05
1 gpm

Nieuw!!!
Direkt apart, gezellig kletsen met NU nog meer vrouwen. 06-9824 ƒ 1,- p.m.

Homo Direkt
Apart, regio Limburg met hele hete jongens (18 jr.) 06-98.87 nu 50 cpm.

(50 cphm.) U gaat me toch geen pijn doen hè? vroeg het naakte meisje "Jawel" **de Sadist** lachte gemeen en hij pakte de leren zweep. 06-340.340.90

100%
Wilde Live Sex
06-9714
Geen wachttijd. 1 g.p.m.

(50 cphm.) Wat doet U met Uw hand onder m'n rokje meneer? Nee hoor, ik heb daar geen
Spiekbriefje
verstopt! 06-340.340.30

(50 cpm) Ze lag naakt te zonnen en werd begluurd door hem. "Kom hier KNUL, ik zal je leren wat SEX is!"
06-340.350.60

(50cpm) "Waarom moet ik deze ringoefening naakt doen?" vroeg zij. "Als ik nu m'n benen spreid dan...."
06-340.350.75.

(50 cphm) Hij bracht me naar huis, opeens trok hij z'n broek uit, deed mijn rokje omhoog en m'n slipje naar beneden.
Nee niet doen!!!
06-340.340.20

STRAATMEID Live. Eindelijk kun je live sexen met een ordi straatmeid! 1 gpm
06-98.40

Snel sexkontakt
met 'n vrouw in jouw regio 06-350.290.37 (75 cpm)

Direkt privé
Regio Limburg. Meisjes vertellen je alles zelfs hun adres en/of tel.nr. 06-9826 1 p.m.

Hete vrouwen zoeken
anonieme sex
Bel nu 06-9511 (75 cpm)

Zoek jij hete meisjes?
Sex thuis kontakt
06-320.326.33 (75 cpm)

Sexkontakt
met ondeugende vrouwen. Bel nu 06-9604. (75 cpm)

Sex voor twee
telefoonsex met vrouwen. 06-320.330.46 (75 cpm)

Direkt apart
met div. leuke meiden Bel 06-9510 (75 cpm)

Homo-kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg!! Bel nu 06-9614 (Nu 50 cpm)

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75 cpm)

Anonieme
sexadresjes van vrouwen Bel nu 06-9737 (75 cpm)

Even vlug
direkt apart met 'n meisje Bel nu 06-9822 (75 cpm)

RIJPE vrouwen zoeken
Sexkontakt
Bel nu 06-9705 (75 cpm)

Hete meisjes uit de regio
Limburg
06-350.230.47 (100 cpm)

Eenzame
vrouwen zoeken sexkontakt!! Bel 06-9780 (75 cpm)

Sandy gymt naakt.
2 gluurders
komen plots in actie! 06-320.323.85 - 1 gpm.

06-320.320.55
Zoek je 'n GRIEKS standje met rijpe vrouwen? (75 cpm).

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan. 06-320.330.88 (75 cpm)
Direkt vrouwen aan de lijn

Even vlug
06-320.330.01 (75 cpm)

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg 06-320.330.79 (75 cpm)

*** SM voor 2 ***
Snelle SM-kontakten!! 06-320.329.99 (75 cpm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel.nr. 06-9844 (75 cpm).

Veel ondeugende meisjes, ben jij ook op zoek? 1 gpm.
06-9602

Tikkeltje ondeugend direkt apart met een leuk meisje 100cpm
Bel 06-9776.

De vrouw
zoekt een heet sexkontakt 06-320.330.42 (75 cpm)

Heerlijk discreet
direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!! 06-320.322.11 (75 cpm)

Praat zelf de heetste vrouwen jouw bed in! 100cpm
Bel nu 06-9664

GRATIS SEXKONTAKT. Meer dan 400 hete meiden. (Nu 50 cpm.)
06-350.110.77

Gratis voor
vrouwen: 06-4809, mannen bellen via 06-9504. 1gpm

Leuke meiden willen jou! Vraag naar hun telnr. 75cpm
06-9755

35+ sexkontakt
Volop rijpe vrouwen zoeken sexkontakt. 06-9616 (1 gpm)

Nieuw!
Direkt babbelen met leuke meiden. Bel 06-9757. 1 gpm.
Zoek je een leuke vriendin?

De relatielijn
Bel nu 06-9700 (100 cpm)

Sex voor twee
Snel 'n hete vrouw aan de telefoon. (75 cpm).
06-320.330.81

Direkt Privé
Sniel apart met de leukste meiden! 06-9710 (75cpm)

Thuiskontakt
Hete meisjes in jouw regio. Bel nu 06-9811. (75cpm)

Zeker weten
dat er ook op jou een meisje wacht! Bel 06-9701 (75 cpm)

Geblinddoekt
met open mond. Welke man is het? 06-320.329.24 - 1 gpm.

Eva's hete
nacht met haar walgle vriend. 06-320.340.01 - 1 gpm.

Haar badjas valt
Nu is ze net zo naakt als hij. 06-320.330.52 - 1 gpm.

Na het bad.
Liz plots met 2 kerels die meteen...Grieks
06-320.340.75 - 1 gpm.

Direkt 'n meisje
06-9516
ONE ON ONE / 75 cpm.

SM. Dory is jarig. De Meester geeft haar de plak en de zweep. 1 gpm.
06-320.340.22

Gratis telefoonsex v.vrouwen 06-4633
Mannen bellen: 06-9650
stoeipoes 06-320.321.05
rijpe vrw. 06-320.321.50
direkt sex 06-320.350.00
vreemdgaan 06-350.266.55
(ƒ 1,- p.m. alleen mannen)

Gratis telefoonsex v. meiden 06-4633
mannen bellen 06-9750
sex apart 06-320.321.02
hete meiden 06-320.321.25
sex voor 2 06-320.321.77
vreemdgaan 06-350.266.75
(75 cpm. alleen heren).

De vriend van haar kleedt zich voor haar ogen uit, bevend tilt ze haar
rokje omhoog
06-320.326.90 - 1 gpm.

Ze is 32
mooi en sterk. Streng legt ze een blote knul over de knie. 06-320.340.55 - 1 gpm.

Telefoonsex
Gratis voor vrouwen. Dames bellen gratis 06-4909. Mannen bellen via 06-9755 (75cpm)

Sex voor 2
Meiden bellen gratis 06-4654
Mannen bellen!!!
Hete meisjes...06-9823
Echt Live...06-9824
Sex Direct...06-9825
Alleen mannen - 1 gpm.

Homo
2 gebruinde boys doen het bij ons wortelend bloot. 06-320.340.11 - 1 gpm.

Rik huurt de gigolo. Evy gepakt waar Rik bij is
Live!!!
06-320.326.70 - 1 gpm.

Kontakten/Klubs

Charme, elegantie & Nivo
Bij H.H.S. een vanzelfsprekendheid!
* escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * escortparen * striptease m/v * dinner-dates
04750-34272 ma t/m za 14 - 2 uur.

Porky's Pretpark simply the best
NIEUW JENNY 18 JAAR BLOND
NIEUW JACQUELINE 19 JAAR
Maandag t/m vrijdag van 11.00 tot 24.00 uur.
☎ **045-228481. Za. open v. 12-19 u.**

MADAME BUTTERFLY
Nieuwe meisjes, nieuwe tijden, open v.a. 12.00 uur tot in de late uurtjes, alleen zaterdags v.a. 17.00 tot 02.00 uur en zondags rustdag, Hommert 24, Vaesrade 04492-1934.

HUIZE LYDIA
ZATERDAGS v. 2-8 u. ƒ 125,- p.u. Groenstr. 64 Geleen.

Escortserv.
vr. MANNEN, verwen dames, verd. ƒ 275,- p.u. 063-5030032.

Diana Escort
045-320323 v.a. 10.00 uur

Brigit doet v. heren boven
55-plussers
dansen, kussen en vrijen tegen lichte vergoeding. Bel voor info: 045-425100.

Nieuw nieuw Sabriena
KNAP
en G... 045-425100.

Volslanke knappe Sandra Cup DD een héél uur Top Body-massage
ƒ 100,-
Frans+int. mog. 045-425100.

Privé Ilona
Tel. 045-708903.

Jongevrouw 27 jaar
Hot item
Ontdek de natuur op zijn best, maak nu een superexcursie met een erotisch natuurgebied. Tel. 045-330391, vragen naar Leon.

In lakjurkjes of
Jarretels
Shirly, Stephanie of Moniek ☎ 045-425100.

Lady Escort
Charmant en discreet. ☎ 045-275262.

Privé en Escort
Angelique 26, knap, blond. Tel. 045-639410. Vanaf 18.00 tot 04.00 u.

Mirabelle Escort discreet bij u thuis of in hotel
☎ **045-427120**

Wist u
dat de meisjes hier alle part-time en dus altijd veel plezier werken? Dagelijks wisselende ploegen in de Jodenstraat Maastricht, tussen VVV kantoor en de Maas. Telefoon 043-254183.

!Twilight Escort
Voor ieder wat wils. boys/girls vanaf 18 jr. 045-229156 v.a. 14.00

Surprise escort
met 1000 en 1 mog.
☎ **045-273090**

Escort Manuel
met zeer veel mogelijkheden. Tel. 045-418886. Leuk meisje welkom.

MAGIC ROMANTICA
Bel 045-419741

jongen/meisje
Privé en escort 045-428...

Sonja
af 10 uur 045-721759.

Club Mirabelle
onze club is open vanaf 22.00 uur tot 05.00 uur. leuke dames verwennen u. Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade. Tel. 045-427120.

Brigitte, Monique. Grieks
045-254598.

ƒ 50,- all-in
Eens geweest en je komt terug!! 045-423808.

Attr. model
zkt. bem. heer voor ... CONTACT. Discr. gevr. geboden. Br.o.nr. B-0505... Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nieuw Nieuw
Gay Escort Gay. Een leuke boy thuis? Zeer discr. ma. t/m vr. 20.00 t/m 6.00 u. ... jongens en meisjes 047... 26086 za. en zond. 24 uur.

Petra's Escort
snel en discreet
☎ **045-222298**

Kamerleden tevreden na enerverend meerdaags bezoek

Nieuwe start in relatie Nederland-Indonesië

DOOR GIJS KOREVAAR

JAKARTA – En weer wordt het drukke verkeer voor hotel Indonesia stilgelegd. De stoet regerings-Mercedessen met daarin de bezoekende Nederlandse parlementaire delegatie wringt zich voorafgegaan door een motoragent met loeiende sirene door Djakarta. Het is na vijf dagen een vertrouwd gezicht geworden.

Kamervoorzitter Deetman, Brinkman (CDA), Wöltgens (PvdA), Van Mierlo (D66), Dijkstal (VVD) en de Senatoren Zijlstra (CDA) en Van Veldhuizen (PvdA) zijn met deze permanente politiebegeleiding vrijwel de enigen in deze Indonesische metropool die niet te laat komen bij een afspraak. Zonder zwaailichten is de kans om in het verkeer vast te lopen bijna 100 procent. Alleen als het om een uitstapje gaat – een museum of de botanische tuin van Bogor – rijdt vrijwel de hele delegatie in een bus. Tijdens het formele deel van het bezoek, met ontmoetingen, gesprekken en diners, is er weinig tijd voor dergelijke tussendoortjes. Voor de schitterende tuinen van het voormalige Buitenzorg (het oude zomerpaleis van de Nederlandse gouverneur-generaal) hebben de Kamerleden welgeteld drie kwartier beschikbaar.

Maar die eerste volle werkdag, maandag, stonden de geesten van de politici niet zo naar Indonesische zaken. Van een journalist vernamen de Kamerleden tijdens een lunch met Nederlandse zakenlieden dat volkomen onverwacht minister Dales was overleden. Vooral Wöltgens kreeg daardoor een geweldige klap. Hij reageerde eerst ongelovig ('Maakt hij soms een macabere grap?'), daarna diep geschokt. De PvdA-voorman kwam hier niet meer overheen. Stil werkte hij het programma af. Woensdag na de audiëntie met president Soeharto vertrok hij naar Den Haag.

Onder druk van de opwinding aan de vooravond van het bezoek over de mensenrechten hadden de Kamerleden zich voorgenomen dat dit onderwerp 'serieus en degelijk' zou worden aangepakt. Dat hebben de Indonesische gesprekspartners geweten. Bij alle gesprekken is het een vast onderdeel. Met als gevolg dat de groep Nederlanders in hotel Indonesia over bijna niets anders meer kan praten. Zo was de ontmoeting die Van Mierlo en Van Veldhuizen (als stand-in voor Wöltgens) hadden met mensenrechtenactivist Poncke Princen, langdurig onderwerp van gesprek. Niet dat er veel nieuws uit kwam, maar de enorme aandacht voor de ontmoeting is tekenend voor de nadruk die de mensenrechten hebben gekregen.

Rotterdam als 'Gateway to Europe' – de uitgesproken wens van de Indonesiërs om de havenstad als entree te gebruiken voor de handel met de Europese Unie – de speculatie over de opvolging van Soeharto, het werd allemaal naar de achtergrond gedrukt. Wat die aandacht betreft kunnen de organisaties van de mensenrechten tevreden zijn. De resultaten zijn echter mager. De toezegging dat een 'openhartige discussie' over de mensenrechten de uitbreiding van andere relaties niet in de weg staat, stelt in de praktijk niet zo bar veel voor. De Indonesische mensenrechtenorganisaties toonden zich dan ook teleurgesteld. Zij deelden overduidelijk het optimisme – hoe gematigd ook – van de Nederlanders niet.

In de verhouding Nederland-Indonesië is het wel een stap vooruit. De relaties die twee jaar geleden tot bijna het vriespunt waren gedaald, worden met de dag beter. Toen verbrak president Soeharto de ontwikkelingsrelatie vanwege de dreiging van Nederland hulp te koppelen aan een gewenst mensenrechtenbeleid. Een naar Nederlandse maatstaven genomen volkomen terechte eis, waar de Indonesiërs echter niets van moesten weten.

Dat is ook niet te verwonderen. Tot 1949 zwaaide Nederland de scepter over dit prachtige eilandenrijk en de dreigementen riekten de Indonesiërs te veel naar een soort neokolonialisme. Het bezoek van de delegatie markeert dan ook een nieuwe start in de relatie tussen de twee staten. Misschien zijn nu pas echt de oude banden van moederland en kolonie verbroken. Op alle denkbare terreinen dringt de delegatie aan op intensievere relaties. Of het nu gaat om economie en handel of om cultuur en onderwijs, de Nederlanders willen graag.

En zij vinden aan de andere kant van de tafel gewillige oren. Dat hoort natuurlijk bij het protocollaire spel, dat in Indonesië met hartstocht wordt gespeeld. Netjes in het pak, dasje recht en beleefd glimlachen is het parool. Maar onder die moderne mannenschmink menen de Nederlanders werkelijk de wil te zien de banden op al die terreinen flink aan te halen. De Kamerleden zijn dan ook dik tevreden.

Opvang Zairees meisje was niet goed geregeld

Actie om Francine weer terug te halen

Van onze correspondent

ROTTERDAM – De opvang in Zaire van Francine Nsona, het 9-jarig weesmeisje dat tijdens de jaarwisseling onbegeleid op het vliegtuig werd gezet, was niet goed geregeld. Dit stelt het Nederlandse Rode Kruis. De organisatie dringt bij staatssecretaris Kosto (Justitie) aan op het voorkomen van herhalingen. „De Nederlandse overheid moet zich eerst hebben overtuigd dat de opvang adequaat is geregeld, alvorens tot uitzetting van onbegeleide minderjarigen over te gaan," meent het Rode Kruis.

Het Comité Francine Terug heeft gisteren van Justitie te horen gekregen dat het meisje begin deze week zoek was 'vanwege de slechte verbindingen'. Op dit moment zou Justitie wel weten waar het kind zich bevindt, maar weigert daarover aan de organisatie mededelingen te doen.

Comité-secretaris Karel Zoet: „Het wordt voor Justitie een prestigeslag. Ze zitten vreselijk in hun maag met wat er is gebeurd. De zaak wordt stilgehouden, zodat Kosto tijdens het Kamerdebat het belang van de terugkeer van het meisje kan ontkrachten." Een woordvoerder van Justitie wilde gisteren geen commentaar geven omdat 'eerst de Kamer moet worden geïnformeerd'.

Het parlement is zeer ontstemd over de gang van zaken. Kosto moet de Kamer binnenkort tekst en uitleg geven over de uitzetting. Ook wil de Kamer weten wat er precies is gebeurd met 23 andere kinderen die Justitie vorig jaar het land heeft uitgezet.

Communicatie met het door moorden en plunderingen geteisterde Afrikaanse land is onmogelijk. Het Comité Francine Terug kreeg evenwel zeer recente informatie via een bevriend Engels echtpaar. Daaruit blijkt dat er geen opvang voor weeskinderen in Kinshasa meer is. Een weeshuis in de Zairese hoofdstad is onlangs ontruimd, het enige andere opvanghuis zou volledig zijn uitgebrand.

Het Rode Kruis in Den Haag heeft van het begin af aan getwijfeld aan de uitlatingen van Justitie dat het Rode Kruis in Zaire opvang voor het meisje zou regelen. Nu blijkt dat het kantoor van het Internationale Rode Kruis in Zaire op 7 januari (een week na de uitzetting uit Nederland) een verzoek van de Nederlandse ambassade in Kinshasa kreeg om te zorgen voor de opvang van Francine. Het Rode Kruis besloot uit humanitaire redenen aan het verzoek te voldoen. „Enkele uren later werd het verzoek ingetrokken: de Nederlandse ambassade verklaarde dat inmiddels goede opvang voor Francine was geregeld," aldus het Rode Kruis.

Francine Nsona is op 31 december op last van het ministerie van Justitie uit ons land gezet. Zij werd door de marechaussee op het vliegtuig naar Zürich gezet, terwijl haar tante met een Rotterdamse advocaat een kort geding voorbereidde. De terugreis naar Kinshasa werd vertraagd omdat verschillende vluchten wegens ernstige ongeregeldheden in Zaire zijn afgelast. Tijdens de dagen dat het meisje in de transitruimte van het vliegveld in Zürich moest wachten, kwam de zaak aan het licht.

Duizenden mensen hebben inmiddels hun verontwaardiging uitgesproken en handtekeningen tegen de uitzetting gezet. Het Comité Francine Terug gaat daarnaast een inzamelingsactie houden om de terugkeer van het meisje te financieren.

Hopeloze strijd

● *De vlammen hebben inmiddels talrijke huizen in de buitenwijken van Sydney verteerd.* Foto: AP

'Strijd tegen het vuur is nog lang niet gestreden'

DOOR CARINE NEEFJES

DEN HAAG/SYDNEY – De Nederlandse gemeenschap in Sydney leeft in grote angst, omdat de strijd tegen de verwoestende vuurzee die al dagen woedt, nog lang niet is gestreden. „Soms ziet de situatie er 's morgens redelijk uit, dan waait het nog niet zo hard. Maar de wind kan opeens krachtiger worden waardoor nieuwe brandhaarden ontstaan," vertelt de Nederlandse consul in Sydney, A. Wagemakers. „Nederlanders die aan de rand van de stad wonen, zijn bang dat ook hun woning in vlammen opgaat."

Wagemakers heeft het afgelopen weekeinde telefonisch contact gehad met Nederlandse emigranten die in het noorden en zuiden van Sydney wonen, de meest brandgevaarlijke delen van de Australische stad. „Veel mensen hebben hun waardevolle spullen in koffers opgeborgen, zodat ze ieder moment kunnen vertrekken, ze maken bange uren door. Vlammen van veertig meter hoog kunnen plotseling ook hun richting opkomen. Dan is er geen houden meer aan."

In Sydney en omgeving wonen naar schatting zo'n vijftienduizend Nederlandse emigranten. De consul heeft geen overzicht waar ze precies verblijven, omdat de meesten er al zo'n dertig tot veertig jaar wonen en volledig zijn geïntegreerd. Volgens hoofdredacteur W. Roskam van de Dutch Weekly hebben ongeveer 3.000 voormalige Nederlanders direct of indirect met de branden te maken. De hoofdredacteur van de krant voor Nederlandse emigranten heeft het afgelopen weekeinde 150 Nederlanders die in de getroffen gebieden wonen, gebeld. Van hen moesten ongeveer 30 worden geëvacueerd. Van twee Nederlandse emigranten is bekend dat huizen van hun kinderen door het vuur zijn getroffen.

Consul maakt zich zorgen over Nederlandse emigranten

Consul Wagemakers heeft veel verzoeken om informatie gehad van ongeruste familieleden in Nederland. Maar hij kon hen niet veel vertellen, omdat door de hevige bosbranden telefoonverbindingen zijn verbroken en mensen onbereikbaar zijn geworden. De consul heeft de familieleden doorverwezen naar hulpverlenende instanties waar wordt geregistreerd welke mensen zijn geëvacueerd.

Sydney is al enkele dagen door een muur van vuur afgesloten. Niemand kan de stad in of uit. Ruim 100.000 mensen zijn geëvacueerd naar sporthallen en scholen op veilige plekken in de binnenstad. Honderden inwoners hebben brandwonden opgelopen, sommigen moesten worden opgenomen in ziekenhuizen. Inmiddels zijn al vier mensen om het leven gekomen.

Wagemakers maakt zich zorgen over de Nederlanders die niet zijn verzekerd tegen natuurgeweld. „Het is een dure verzekering die, ook door Australiërs, nauwelijks wordt afgesloten. Iedereen denkt 'zo'n ramp overkomt mij niet'. Maar de schade kan nu wel oplopen tot miljoenen guldens."

Overigens heeft de politie in Sydney en omgeving deze week dertien mensen aangehouden wegens brandstichting. „De temperatuur bedraagt 40 graden Celsius en het is hier kurkdroog. Met een windkracht van soms zestig tot zeventig kilometer per uur dreigt er voortdurend brandgevaar. Het is ongelooflijk dat lieden in zo'n levensgevaarlijke situatie nog met vuur gaan spelen," verzucht de consul.

Wagemakers woont zelf in het centrum van de stad, veilig, boven op een heuvel. „Van hieruit zie ik Sydney branden. Aan de bosrand, beneden in de valleı, waaien de vlammen alle kanten op. De gigantische vuurzeeën zijn voor de duizenden brandweermannen moeilijk te overzien. Het vuur is intens, enorm en levensgevaarlijk. Dat voel je pas als je het met eigen ogen ziet."

Tuinbouw krijgt nul op rekest bij kabinet

DEN HAAG – Het kabinet is niet van plan om in te grijpen in de gasprijs voor tuinders. Het Landbouwschap moet zelf maar over de prijs gaan onderhandelen met de Gasunie. Dat is de uitkomst van een gesprek gisteren tussen een kabinetsdelegatie en het Landbouwschap. Behalve de gasprijs stonden sociale en milieuproblemen ter discussie.

Zoals bekend [illegible] landbouwminister Bukman [illegible] er deze week voor gepleit een voorziene gasprijsverhoging voor de tuinbouw van vier cent per kubieke meter op 1 oktober niet door te laten gaan.

Bukman kreeg in het gesprek geen steun van zijn collega-bewindslieden Minister Alders (VROM) [illegible] afspraken maakte [illegible] besparing [illegible] zien dat [illegible] voor tuinders [illegible] jaar 2000 [illegible] met 15 cent [illegible] Door de [illegible] moeten tuinders [illegible] gedwongen [illegible] energieverbruik [illegible]

Ladingverlies op snelwegen [illegible] probleem

De angst voor [illegible] dansende ba[illegible]

DOOR KARIN SWIERS

DEN HAAG – Ski's die van een autodak worden gelanceerd [illegible] deren in levensgevaarlijke [illegible] do's. Comfortabele banksstellen [illegible] ken op de snelweg heel moeilijk te omzeilen obstakels als het touwtje knapt waarmee ze in de aanhanger waren vastgezet. Een stalen plaat die woensdag van een bestelbus af schoot, onthoofdde een jonge Hagenaar die er toevallig achter reed. Soms is een lading dodelijk, vaak heel gevaarlijk.

Veel automobilisten zijn bang voor wat hun medeweggebruikers allemaal op hun auto, aanhanger of vrachtwagen laden. Bijna iedereen heeft wel eens te maken gehad met een per ongeluk verloren stuk hout, losse stukken steen, een stuiterende ladder of een dansende baal stro. „Ik heb zelf wel eens een paar motorrijders die ik aan het begeleiden was van de weg afgeduwd omdat een complete toonbank van een vrachtwagen af kantelde," vertelt [illegible] Nap, directeur van het verkeersinstituut Top Level Drivers in Hoogezand[illegible]. Het instituut is gespecialiseerd in het letterlijk op weg helpen van mensen met verkeersangst. Nap kent ze wel, de mensen die met een grote boog heen rijden om alles wat beladen is.

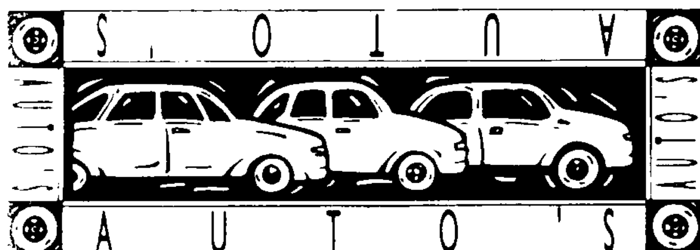
Wagens die geplette autowrakken vervoeren scoren hoog bij zijn cliëntèle. Evenals opleggers met meters lange houten heipalen en wagens met open containerbakken vol puin. „Ik ga zelf ook niet achter een [illegible]

Steeds meer [illegible] sigaretten te [illegible]

DEN HAAG – Vijftien miljard gesmokkelde sigaretten? Secretaris W. Roelofs van de Stichting Sigarettenindustrie kan er niet over uit. „Ik weet niet hoe ze aan dat aantal komen. Dan zou deze ene smokkelzaak bijna gelijk zijn aan de hele Nederlandse consumptie in een jaar." Roelofs is nog steeds beduusd van de stroom commentaren die na deze affaire over zijn branche heen is gestort.

Hij bevestigt overigens dat fabrikanten zich steeds grotere zorgen maken om de verkoop van illegale sigaretten, ondermeer omdat de georganiseerde misdaad zich nu ook op dit terrein manifesteert. Overigens bleek later dat de aantallen die in de media werden genoemd geflatteerd waren. Niet vijftien miljard sigaretten, maar 'slechts' 1,5 miljard sigaretten werden gesmokkeld. Dan gaat het nog altijd om 7[illegible] miljoen pakjes.

Maandag werd met een geruchtmakende actie van Justitie in Rotterdam [illegible]

Alfa

Alfa Romeo

DEALER

Automob.bedrijf
E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 88.

Te koop ALFA 33 1.3S, bwj. 1986, kl. blauw, div. extra's, ƒ 4.500,-. Tel. 04492-2241.

ALFA Romeo 75 V6, 2.5 QV met kat. bwj. '87, veel opties, in nw.st. Telef. 045-271417.

Te koop ALFA 33, 1.3 S, wit, bwj. '88, i.z.g.st., ƒ 8.750,-. Telefoon 045-273702.

Te k. i.v.m. bedrijfswagen Alfa ROMEO 75 1.8 I.E., rood, bwj. 1990, vr.pr. ƒ 16.900,-. Tel. 045-742349.

Alfa ROMEO Spider 2.0, bwj. 76, zeer mooi, bruinmet., pr. n.o.t.k. ☎ 045-221997.

Alfa ROMEO 75 1800, groenmet., m. '90, nieuwstaat. Tel. 045-750531.

Audi

Te k. AUDI 80 1.8 I, bwj. '86, lm-vlgn., zeer mooi, vr.pr. ƒ 6.500,-. Tel. 043-639235.

Te koop AUDI 80, wit 1.6, getint blauw glas, stuurbekr., centr. deurvergr., bwj. 11-90, km.st. 54.000, alleen door beste audi-dealer onderh., met Sony dig. radio-cass. (1993 ƒ 600,-), 2x Kenwood en 2x Pioneer speakers. Vr.pr. ƒ 24.500,-. Telefoon: 045-419715.

Te k. AUDI 80, van 1e eig., verl. en sportwln., schuifdak. Tel. 045-440731.

Te koop g.o.h. AUDI 80 CD bwj. '83, 1e eig., pr.n.o.t.k. Tel. 045-241828. Hoeve Terlinden, Hoensbroek. tussen 9.00-10.00 uur.

AUDI 80, diesel, 4drs., 5-speed, ƒ 5.750,-. Bwj./m. '85. Telefoon: 045-727169.

Austin

Te koop MINI, kleur wit, i.z.g. st., bwj. '84, APK dec. '94, ƒ 3.500,-. ☎ 04492-1560.

BMW

BMW 316i M40, rood, bwj. 90, radio/cassette, Kenwood boxen, zeer goed onderhouden, moet weg, pr.n.o.t.k. Tel. 04750-36866 na 18.00 uur.

Te koop weg. omst. BMW 325 1x 4x4 bwj. '86, zwartmet., ABS, stuurbekr., elektr. ramen, centr. vergr., sportvelgen enz. enz. Orig. km.st. 78.000, zien is kopen! Vraagprijs ƒ 17.500,-. 046-519644.

Te k. BMW 525i, autom., 9-89, zwartmetallic, topconditie, onderhoudsboekje aanwezig. Koolmeesstr. 15, Sittard. Tel. 046-514968.

Te k. BMW 635 CSi, autom., bwj. mei 1988, 95.000 km Telefoon 045-714035.

Te koop BMW 520i 6 cyl., bwj. '84, blauwmet., met APK, alle opties, vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 045-214946.

BMW 520i, bwj. '88, nw. model, direktie-auto, m. div. extra's, dealeronderhoud, ƒ 20.000,- (incl. BTW). Tel. 043-216516 b.g.g. 04754-82498.

Te koop BMW 320i autom., bwj. '85, van part., pracht auto, diverse extra's, evt. inruil. Telef. 04762-2938.

Te koop BMW 316, kl. rood, 84, verlaagd, sch./kanteldak, APK juli '94, i.z.g.st., ƒ 6.500,-. Tel. 045-323125.

Te koop BMW 732i, automatic, bwj. 1980, i.z.g.st. Telef. 045-326577/327975.

Te koop BMW 630 CS, bwj. 77, pr. ƒ 9.500,-. Telef. 04498-56198.

BMW 316, bwj. '81, i.nw.st., alle keur. toegest. Vaste pr. ƒ 3.000,- Tel. 045-454570.

Te koop BMW 520i, bwj. '84, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.000,-. Telefoon 045-722227.

Te koop BMW 318i, bwj. '83, 5-versn. AUTOMOTIVE Baexem, Rijksweg 5. Tel. 04748-3074.

Te k. BMW 323i, bwj. '81, in perf.st.; BMW 316, bwj. '84. Tel. 045-753992.

Te k. BMW 323i, bwj. '79, i.g. st., APK, koopje, ƒ 1.500,-. Telefoon 045-463936.

Te koop BMW 323i Bauer cabrio, lederen recarointer., div. extr., auto verk. in nw.st., ƒ 18.500,-. ☎ 04493-2966.

Te koop BMW 520i, bwj. '89, kleur d.blauw, zo goed als nieuw. Tel. 045-245237.

Te koop BMW 320i bwj. '86, kleur zilver. Telef. 046-334277.

BMW 315, bwj. '83, APK 9-'94, sportvlgn., ƒ 3.250,-. Tel. 045-721474.

Cabriolet

Te k. VW GOLF Cabrio GLI, bwj. '84, classic uitv., verlaagd, 3-delige BBS, pr. ƒ 13.750,-. 045-724928.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Chevrolet

Te koop CHEVROLET bus verlengd, Beauville, bwj. '87, grijs kent., LPG, vraagpr. ƒ 13.500,-. Autohandel De Anjelier telef. 045-231448.

Chrysler

CHRYSLER

DEALER

American-Cars
Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Citroën

Citroën BX
Toulouse
diverse extra's
bwj. '91, kleur blauwmetallic
12 maanden garantie
vraagprijs ƒ 17.995,-
Collaris
Autocenter
045 - 720202

Eurocasions
zoals het hoort.

Speciale aktie
ZX Aura 1.8, 3-drs., 1993
XM CT turbo, 1993
ZX 1.4 Reflex, 1993
ZX 1.4 Avantage, 5-d., '93
Xantia 1.9 Diesel, 1993

Tot ƒ 10.000,-
Citroën GSA, 1983
Opel Kadett, 1980
Nissan Micra, 1983
Volkswagen Polo, 1983
Peugeot 309, 1986
Citroën Visa IIRE, 1986
Hyunday Pony, 1987
Citroën BX 1.4, 1986
Seat Ibiza, 1987
Citroën BX 1.9, 1986
Subaru Justy, 1987

Tot ƒ 20.000,-
Fiat Panda, 1989
Citroën BX 1.4 RE, 1988
Citroën BX 1.4 inj., 1989
Citroën AX II TGE, 1990
Citroën BX 1.6 RE, 1989
Citroën BX 1.4i, 1989
Citroën BX GTi, 1988
Nissan Bluebird 2.0, 1989
Citroën AX II TGE, 1991
Citroën BX diesel, 1989
Citroën AX First, 1992

Tot ƒ 30.000,-
Citroën BX Cannes, 1991
Audi 100, 1988
Citroën 1.9 TZi, 1990
Alfa 33 1.4, 1992
Citroën BX GTi, 1990
Citroën BX Break, 1991
Renault 21 Nevada, 1991
Peugeot 405 GRX, 1992.

Citroëndealer

Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)

☎ 045-223300

Te k. CITROËN BX 14 RE, bwj. '85, vraagprijs ƒ 4.850,-. Telefoon: 045-245683.

Te k. van part. CITROËN BX 16 TRi, d.blauw, bwj. nov. '89, APK nov. '94, i.z.g.st., div. extra's o.a. trekh. ƒ 15.000,-. 045-315455.

Te k. CITROËN Axel, '85, ƒ 1.750,-. ☎ 04492-2680.

Te koop Citroën VISA GT 330 Spirit bwj. '85, uitgeb. sportvlg. Recaro sportstoelen geen roest i.z.g.st. ƒ 2.950,-; Visa bwj. '82 goede auto ƒ 800,-. ☎ 045-253168 b.g.g. 046-332139.

Te k. CITROËN C 15 diesel bestel, grijs kent., 35.000 km., pr.n.o.t.k. Telefoon 043-213888/04457-2445.

Te k. CITROËN BX 1600 TRS, '86, RWD-keuring ƒ 4.850,-, koopje. Achter de Hegge 51, Hulsberg.

Citroën VISA Axel, bwj. '88, blauwmetallic, 5-bak, stereo, 74.000 km, APK '95, zeer mooi, koopje, ƒ 4.350,-. Telefoon 04492-5833.

Te koop CITROËN AX 14 TGS, bwj. jan. '93, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 18.000,-. Tel. 045-752732.

Te koop CITROËN BX 1900 GTi bwj. '87, in prima st., APK 7-'94, Tel. 045-724774.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Te koop CITROËN BX 16 TRi, bwj. '86, APK gekeurd, i.z.g.st. Tel. 045-212066.

Daihatsu

DAIHATSU

DEALER

Autobedrijf
H. Merckelbach
Benzenraderweg 295
Heerlen. Tel. 045-42 44 44.

Te k. Daihatsu CUORE 850 TX, 5-versn., bwj. '86, sunr., wit, div. extr., duurste uitv., pr.n.o.t.k. ☎ 04498-59991.

Daihatsu APPLAUSE XE 5-drs., bwj. 9-'89, APK 10-'94, i.z.g.st. Telef. 045-245339.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Fiat

FIAT

Excellence Quality Dealer
Nu uitverkoop
10% korting op
alle occasions
Panda's, Uno's, Tipo's, Tempra's, Alfa 75, BMW 518, Citroën AX, Ford Escort, Siërra station, Honda Aerodeck, Peugeot 305, Renault 5-21, Seat, Volvo etc. etc.
Nu of nooit
Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34. ☎ 045-742121.

FIAT

DEALER

Automob.bedrijf
Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Autobedrijf
Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

Te koop Fiat PANDA, bwj. '86, rood, 77.000 km, auto in perf. st., prijs ƒ 4.250,-. Telef.: 045-226869.

Fiat UNO 45 S, nw. model, '87, 5-bak, APK, z. mooi, ƒ 4.750,-. Tel. 045-454087

FIAT Uno 60 S, kleur wit, bwj. '86, met of zonder LPG, pr. ƒ 2.950,-. 045-719931.

Fiat PANDA 1000 S, 5-bak, bwj. '88, ƒ 6.500,-, i.z.g.st. Tel. 045-729036.

Te k. FIAT Miro Fiori 1600, bwj. '83, APK tot 3-'94, 4 nieuwe banden, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 2.250,-. Telef. 043-296463/046-758270.

Te koop FIAT Fiorino 1.7 D, bwj. '93, km.st. plm. 27.000, vraagprijs incl. ƒ 10.000,-. Haefland 18, Brunssum.

Fiat PANDA 1000 CLX IE, wit, bwj. 8-'91, 16.500 km., pr. ƒ 9.750,-. ☎ 045-245927.

Te koop Fiat PANDA, bwj. '89, APK-gek. 2-'95, als nw., ƒ 6.900,-. Tel. 043-478490.

Fiat UNO 55 S '84, 5-versn., wit, getint glas, ƒ 2.350,-. 045-229584/224967.

Te koop Fiat RITMO 60, bwj. '84, met LPG, APK sept. '94, pr.n.o.t.k. Tel. 045-310179.

Te koop PANDA 45, bwj. '84, APK-gek. tot 12-'94, 5-gang, ƒ 3.250,-. Tel. 045-425154.

Te koop Fiat UNO 45 S, bwj. '85, i.z.g.st. APK 6-'94, ƒ 2.650,-. Tel. 045-217268.

Fiat Klankstad
Inruil-auto's
Fiat Panda 1000 CLX '90/'91
Fiat Uno '86 1100 S
Fiat Uno SX '88
Fiat Uno S '88
Fiat Uno 1.1 SIE '92
Fiat Tipo Base '93
Fiat Croma 2.0 S '89
Renault 11 TXE '85
Peugeot 106 XR '92
Citroën 2 CV 6 '85
1 Jaar GARANTIE mogelijk!
Kaalheidersteenweg 185,
Kerkrade. ☎ 045-413916.

FIAT Uno 70 SX, bwj. '88, wit, lm-velgen, plus winterbanden, 92.000 km, ƒ 7.500,-. Tel. 045-753877.

Ford

Ford

DEALER

Lautenslager bv
Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Ford Escort
1.4 CL
kleur rood
24.700 km, bwj. '91
vraagprijs ƒ 21.950,-
Collaris
Autocenter
045 - 720202

Te k. ESCORT 1.6i S (105 PK), div. extra's, bwj. '92, 25.000 km, 1 jr. garantie, vr. pr. ƒ 24.000,-. 045-441958.

Te koop Ford FIËSTA, bwj. '87, kl. grijsmetallic, 66.000 km., in perf. staat, vr.pr. ƒ 6.450,-. Tel. 046-582472.

Ford SIËRRA 1.8, 5-drs., '89, schuifdak, trekh., c.v., ƒ 12.750,-. Tel. 045-425154.

Te k. Ford TAUNUS 2.0 GL, 4-drs., in uitst. st., 4 nieuwe banden, APK gekeurd tot 27-8-'94, van 1e eigenaar, vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-278243 of 04451-1992 na 18.00 u.

Te k. Ford SIËRRA Stationwagon 2.0i CLX, voor helft van nieuwpr., bwj. jan.'91, geel kent., wit met grijze rand, extra's: schuifdak, roofrack, trekhaak, vraagpr. ƒ 21.900,-. Telef. 04455-1803 of 1781.

Te koop Ford ESCORT XR3 bwj. '82, vraagpr. ƒ 1.750,-. Telefoon 045-216280.

Te koop Ford ESCORT 1.4, bwj. '88, veel extra's. Tel. 045-273426.

Te k. Ford SIËRRA 2.0i CL, '89, 4-drs., 84.000 km, vr.pr. ƒ 12.900,-. Tel. 046-336044.

Ford ESCORT 16 L Bravo, '84, 5-drs., metallic, schuifd., z. mooi; Citroën BX 16 RS bwj. '86. Kissel 42 Heerlen.

Te koop Ford SIËRRA, i.z.g. st., APK '95, weinig km.'s, bwj. '85. Tel. 045-752528.

Ford ESCORT 1300 L, bwj. '84, kl. blauw, rijdt uitstekend, ƒ 3.500,-. ☎ 045-228756.

Ford ESCORT 1.3 CL, nieuw model, bwj. 1986, ƒ 5.950,-. Tel. 045-727169.

Te k. z. mooi FIËSTA, bwj. '84, nwe. banden, ƒ 4.900,-. 045-231033 of 441316.

Te koop mooie Ford ESCORT RS Turbo, model '86, veel extra's, vr.pr. ƒ 6.900,-. Telef. 045-423973.

Te k. Ford SCORPIO 2.8i, automaat, bwj. '86, met alle access. voorzien, sportwielen, trekh., verlaagd, vr.pr. ƒ 9.450,-. 045-741291.

Te koop Escort XR3i, bwj. '86, 5-versnellingen, AUTOMOTIVE Baexem, Rijksweg 5. Tel. 04748-3074.

Ford ESCORT 1.4 CL bwj. '86, APK gekeurd, vr.pr. ƒ 6.950,-. Ariensstr. 2, Kakert-Schaesberg.

Ford SIËRRA 2.0, bwj. '84, nwe APK, div. extra's, ƒ 4.950,-. Tel. 045-315608.

Te k. Ford CAPRI 16-S, rood, '79, APK 7-'94, ƒ 1.750,-. Tel. 04405-3258.

Te koop Ford SIËRRA Sedan 2.3 GLD, bwj. 11-'88, APK 1-'95, diverse extra's, nieuwe banden, enz., zwart, t.e.a.b. Tel. 045-227335.

Te koop Ford FIËSTA XR2 bwj. '88, vele extra's, kl. zwart. Tel. 045-451593.

FORD Fiësta D, gr. kent., rood, bwj. '90, nw. model, ƒ 10.500,-. ☎ 04498-59414.

Ford GRANADA 2.8 Ghia, bwj. '82 met APK, ƒ 850,-. Tel. 045-722007.

Te k. Ford TAUNUS 1600 L bwj. '82, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 800,-. Smaragdstr. 24, Heerlen.

Te k. Ford ESCORT 1600 CL automaat, 5-drs., grijsmet., 1e eig., bwj. '89. Huskensweg 50, Heerlen.

Ford ESCORT XR3, bwj. '83. Zender uitb., 4 nw. banden, pr. ƒ 3.250,-. 045-256674.

Te k. Ford ESCORT 1300 L, type '83, 5-drs., APK 12-'94, ƒ 2.750,-. Tel. 045-721474.

Ford SIËRRA 2.0i CLX, bwj. 10-'91, zwart, ƒ 16.750,-. Tel. 046-372443.

Ford ESCORT 1.6 GL veel extra's, '83 ƒ 2.950,-. 045-229584/253090.

Te koop Ford FIËSTA S, bwj. '87, wit, 1 jaar APK, ƒ 6.250,-. Tel. 046-339145.

Ford ESCORT 1600 CLX, rood, veel extra's, nieuwstaat, '91. ☎ 045-750531.

Ford SCORPIO CL 2.4i Sedan, groenmetall., m. '91, nw.st. Tel. 045-750531.

Honda

Te k. Honda PRELUDE 1.8 EX, bwj. 1984, i.z.g.st., kanteldak, 5-gang, st.bekr., vr. pr. ƒ 4.250,-. 045-255927.

HONDA

DEALER

Autobedrijf
Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

Rijksweg Geleen nabij A76
Crombag Auto's
Geleen
Rijksweg Zuid 236
Tel. 046-74 62 60.

Honda ACCORD EX 16, bwj. '84, 1e eigen. Alle beurten. Stuurbekr. 59 kw. (ca. 80 pk) 100.000 km., vr.pr. ƒ 5.500,- va. 15.00u. Oude Schachtstr. 56, Kerkrade, ☎ 045-462369.

Te koop Honda CIVIC Wagon, bwj. '81, ƒ 850,-. Telefoon: 046-748335.

Hyundai

HYUNDAI

DEALER

Auto
Leymborgh BV
Bornerweg 2-8, Limbricht
Tel. 046-51 58 38.

Auto Vaessen
Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Te k. Hyundai SCOUPÉ GSi, 8-'90, 1e eig., km.st. 40.000, in nieuwstaat, bij dealer in onderhoud geweest, pr.n.o.t.k. Telefoon: 045-257640.

Jeep

Jeep

DEALER

American-Cars
Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Nissan PATROL 3.3 TD, geel kenteken, bwj. '87, div. acc., vr.pr. ƒ 24.900,-. Laurastraat 98, Eygelshoven.

Te koop SUZUKI Jeep LJ80 hardtop (sloop) of losse onderdelen. Telef. 045-221371/06-52988865.

Patrol GR - banken, ramen, gordels. Tevens totale ombouw incl. douane afhandeling. Te koop Patrol GR '91; R '91, '87, '86; Wrangler '89; Suzuki '89; Taft '83. Onderhoud, APK, te huur sneeuwkettingen. TEXACARS 4 x 4, 04702-3040.

Lancia

Te k. LANCIA Ypsilon LX, blauwmetallic, 16.000 km., ƒ 14.500,-. Telef. 046-752038/04493-4245.

Mazda

Te koop MAZDA 323 5-drs, 1300 GL, bruin, '86, zeer mooi. Telef. 045-750531.

Mazda

DEALER

Mazda Caubo
Kerkrade
Langheckweg 2.
☎ 045-46 46 46.

Te k. MAZDA 323, 1978, (koopje ƒ 500,-), i.g.st., motor perf., nw. band., APK juli '94, telef. 04492-4767.

Te koop MAZDA 323 16i GTX 130.000 km, bwj. '86, pr. ƒ 8.000,-. 04454-61468.

MAZDA 323 LX, HB, bwj. '86, APK '95, auto is echt nieuw, ƒ 5.950,-. 04492-5833.

Te k. MAZDA 626 2.0 LX, bwj. '83, i.z.g.st. Tel. 045-459568.

Te koop MAZDA 323 HB 1.3 16V, nw. model '90, blauwmet., 15" velgen. ☎ 046-376639 b.g.g. 333302.

Te k. MAZDA 323 Sedan, 4-drs, 5-gang, bwj. eind '82, APK gekeurd, i.z.g.st., pr. ƒ 2.000,-. 045-724729.

Mercedes

DEALER

SMEETS
Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

Mercedes
200 E automaat
nieuwe uitv. ABS
bwj. 1992
vraagprijs ƒ 56.000,-
Collaris
Autocenter
045 - 720202

300 D automaat, '86, schuifdak, niveauregeling etc. Tel. 043-611028.

Te koop MERCEDES 190D, km.st. 80.000, veel opties, bwj. 10-'86, 2 jaar TÜV gek., 18.000 DM. Telef. 09-49.241708512.

Te koop leuke oprijauto MERCEDES 307 diesel, wit, electr. lier, APK '94, bwj. '81, vr.pr. ƒ 6.950,-. 04492-5473.

Te k. MERCEDES 280 E, bwj. '84, veel extra's, event. inr. mog. voor busje of jeep diesel. Tel. 045-213196.

Te k. MERCEDES 300 TD turbo, bwj. '82, beige, i.z.g.st. 045-257151 na 15.00 uur.

Te k. MERCEDES 190 D 2.5 diesel, bwj. '87, div. extra's, zeer mooi, prijs ƒ 24.750,-. ☎ 046-581841 b.g.g. 528336.

MERCEDES 190 D 5-gang, ABS, Pullman bekleding, donkerbl., div. extra's, vr.pr. ƒ 17.500,-. ☎ 04951-32775.

MERC. 280 S, bwj. '81, type 126 m. rijdbare achterschade ƒ 3.000,-. 045-353248.

Gele MERCEDES 190 2.5 16-V, bwj. '85, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 25.500,-. ☎ 045-252772.

MERCEDES 230 TE Combi '86, veel extra's, ƒ 24.500,- vr.pr. 046-511446 of 514087.

MERC. 190 E 2.3 I, rood, 9-'87, 84.000 km, 20 opties, ƒ 24.000,-. 04405-1962.

190 E, bwj. '87, verlaagd, sportvelgen, alarm, c.v., getint glas, 4 hoofdst., champ. met., vr.pr. ƒ 22.500,-. Tel. 045-708604 b.g.g. 721790.

Te k. MERCEDES 280 S, bwj. '85, zeer veel extra's o.a. airco, vr.pr. ƒ 16.5000,-, inr. mog. Tel. 046-754895.

Mitsubishi

Te koop Mitsubishi LANCER 1.8 GL diesel, bwj. mei '89, kl. rood, 4-drs., sportvelgen, nwe. banden, 5-speed, in st. v.nw., ƒ 10.500,-, inr. mog. Tel. 046-527379.

Nissan

NISSAN

DEALER

JURGEN
Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade.
Tel. 045-45 25 70.

Nissan Garage
Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard.
Tel. 046-51 28 14.

Te koop PRIMERA 1.6 LX, bwj. '92, 4-drs., diverse extra's. Telef. 045-224426.

Zien is kopen! NISSAN Cherry 1.3, '86, blauwmetallic. Telef. 045-729333.

Te koop blijft grijs Nissan KINGCAB 4x4 Diesel, bwj. '88, bullbar, rolbar, dikke wielen, APK '95, ƒ 12.500,- incl. Tel. 045-222384.

Te k. Datsun CHERRY, rood, ?bwj. '79, APK '95, pr. ƒ 750,-. Tel. 045-322582.

Nissan BLUEBIRD 2.0 LX, bwj. '88, sportvlgn., vr.pr. ƒ 11.000,-. Tel. 045-318854.

PATROL 2.8, LPG, dikke wielen, '84, ƒ 6.750,-. Inr. mog., kl. rood. 046-581649.

Oldtimers

Te k. FIAT 500, bwj. 1971, totaal gereviseerd, pr. ƒ 7.950,-. 04492-3778.

KEVER cabriolet 1303 (origineel), bwj. '74, gerest. in '89, winterprijs ƒ 14.500,-. Telef. 043-650174.

Opel

OPEL

DEALER

Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Garage
Bergsteijn BV
Rijksweg 61-67. Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Welling
Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

Te koop Opel ASTRA 1.4i, bwj.'93. Telefoon: 045-425486.

Te k. Opel KADETT GSI, bwj. 12-12-'84, pr. n.o.t.k. Telefoon 045-311618.

Te koop Opel KADETT automaat '85, 5-drs., ƒ 6.000,-. Telef. 046-581206.

OPEL Rekord, bwj. '79, APK 1-'95, 100 pk, 2.0 I, autom., pr. ƒ 2.000,-. ☎ 04454-63330.

Te koop Opel ASCONA Sport, bwj. '87, i.z.g.st., plm. 79.000 km., ƒ 7.500,-. Telefoon 045-326420.

Te k. OPEL Ascona B 2.0i Sport, ATS 7J, Recaro's, verlaagd, motor '84. Telef. 04492-3588.

KADETT 18 S, bwj. '88, donkerblauw, LPG, vr.pr. ƒ 11.000,-. Tel. 04499-5110.

OPEL GT origineel en zeer mooi.04406-14237 b.g.g. 043-642498.

Te k. Opel D-KADETT HB, bwj. '84, APK 12-'94, goudkl. z.g.a.n. ☎ 045-427155.

Opel KADETT 13 S, bouwjr. '85, vraagprijs ƒ 5.250,-. Telefoon: 045-423727.

MANTA GTE bwj. '84, i.z.g. st., goudmet., Recaro, dubb. kopl., zonnedak, 100.000 km gerev. 5-bak, 60 mm Koni geel Jetex gr. A. uitl. 90 mm, Duits kent. (BvB vrij) plm. ƒ 500,- schade, ƒ 4.500,- sch.herst. mog. Tevens 2.0 GTE blok + 5-gang, bwj. '85, 96.000 km, lopend te zien, Recaro, ATS-cup. Tel. 045-213152.

Opel ASTRA GLS 1.8i aut., bwj. 10-'92, kleur blauwmet., vele extra's. ☎ 045-246051.

Opel KADETT D bwj. '80, APK 12-'94, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-720289.

Te koop KADETT GSi bwj. '85, met ATS velgen, vr.pr. ƒ 9.750,-. 045-427516.

Te k. Opel ASCONA 1.6 S, bwj. 4-'86, i.z.g.st., 1e eigenaar, km.stand 98.000, prijs ƒ 5.800,-. Tel. 045-259514.

Te k. Opel VECTRA 18i, bwj. '90, als nieuw, div. extra's, evt. inr. Tel. 04762-2938.

GSI 2 ltr Opel KADETT, '88, diamantzwart, inruil kl. auto mog. 046-331665.

Te koop Opel KADETT 1600i, kleur rood, bwj. 9e mnd. '89, i.pr.st. Telef. 046-528486/583392.

Te koop OPEL D Kadett, bwj. '80, APK 12-'94, LPG, vaste pr. ƒ 600,-. Tel. 045-310749 tussen 13.00 en 16.00 uur.

KADETT GSI, bwj. '85, i.nw. st., extra's, Duits kent. Vr.pr. ƒ 8.250,-. ☎ 045-451891.

Opel BLITZ, bwj. '69, APK 3-'94, autotransporter ƒ 2.500,-. Tel. 045-353248.

KADETT 1.3 club, bwj. '87, APK 8-'94, 95.000 km, ƒ 8.000,-. Tel. 045-241935.

Opel ASTRA 2.0 GSI, 8 mnd oud, met fabrieksgarantie, alarm, afstandsbediening, nw. pr. ƒ 46.500,- nu ƒ 41.500,-. 045-221022.

Opel KADETT 1.3 LS 5-drs., bwj. '85, kl. wit, APK gekeurd, pr. ƒ 4.950,-. Sleinadastr. 52, Schaesberg.

Opel KADETT Hatchback wj. 28-4-1987, met APK, ƒ 7.250,-. 045-753564.

Opel CORSA 1.2 S TR, 2-drs, bwj. '85, i.z.g.st., pr. ƒ 4.750,-. Wilhelminastraat 56, Nieuwenhagen.

Te koop Opel KADETT HB 5-drs., bwj. '81, APK 1-'95, vr. pr. ƒ 1.450,-. 045-224879.

Opel KADETT, bwj. '83, nw. motor, rek. aanw., ƒ 2.000,-. Tel. 045-316125 na 16.00 u.

Te koop Opel OMEGA Caravan 2.3 D, bwj. 1987, wit, APK 7-'94. Tel. 045-742374.

Te koop Opel MANTA, bwj. '80, APK tot 10-'94, ATS velgen, verlaagd, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 1.750,-. ☎ 045-351762.

Te k. Opel ASCONA diesel, bwj. '83, gereviseerde motor, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.250,-. Telefoon 043-215908.

Te koop Opel KADETT 1.3 S, bwj. '87, 5-drs., grijsmet., nwe APK, vr.pr. ƒ 7.500,-. Tel. 045-325180.

Te koop Opel KADETT HB, bwj. '81, i.z.g.st., APK 2-'95, vr.pr. ƒ 1.350,-. 045-216731.

Opel ASCONA 1600 S, 4-drs. hatchback, op gas, nw. model, vr.pr. ƒ 1.850,-. Telef. 04951-32775.

HAN
VAN SINT MAARTENSDIJK

Alfa Romeo 2.0 GTV	'82		ƒ 8.750,-
Alfa Romeo 33S	'88-'91	v.a.	ƒ 8.500,-
Alfa Romeo 75	'87-'89	v.a.	ƒ 8.000,-
Alfa Romeo 75	'90-'91	v.a.	ƒ 15.750,-
Alfa Romeo 75 Twin Spark	'88		ƒ 14.750,-
Alfa Romeo 164 V6 3.0 airco	m. '91		ƒ 26.750,-
Alfa Romeo 164 T D	'90		ƒ 21.750,-
Alfa Romeo 164 Twin Spark	m. '92		ƒ 26.750,-
Alfa Romeo 164 V6 3.0	'88		ƒ 19.750,-
Alfa Romeo 164 Twin Spark airco	'89		ƒ 19.250,-
Audi 100 cc aut.	'85-'88	v.a.	ƒ 7.000,-
Audi 100 Avant Turbo D	'86		ƒ 14.500,-
Audi 100 cc 2.3 aut.	m. '90		ƒ 18.750,-
Audi 100 cc 2.3 Avant	'85		ƒ 9.750,-
Audi 80 coupé	'86		ƒ 11.500,-
Audi 80 1.8S	'88-'92	v.a.	ƒ 16.000,-
Audi 80 aut. stuurbekr.	m. '90	v.a.	ƒ 21.750,-
BMW 316i	'88		ƒ 13.750,-
BMW 316/318i/323i	'84-'91	v.a.	ƒ 7.500,-
BMW 318i	m. '92		ƒ 38.500,-
BMW 524 t.d.	'88-'90	v.a.	ƒ 23.500,-
BMW 628 csi, 633 csi	'80	v.a.	ƒ 9.750,-
BMW 735i	'88		ƒ 27.500,-
Chevrolet Corsica	'91		ƒ 19.750,-
Chrysler Le Baron cabrio	'85		ƒ 16.500,-
Chrysler Le Baron turbo cabrio	'89		ƒ 27.500,-
Chrysler Voyager 2.5i 7 pers.	m. '92		ƒ 35.750,-
Citroen BX 19 TRD	'88-'90	v.a.	ƒ 9.750,-
Citroen BX TGD Break	'90		ƒ 17.500,-
Citroen BX 14E/16 TRS	'84-'90	v.a.	ƒ 3.500,-
Citroen XM Ambiance	'90-'91	v.a.	ƒ 22.500,-
Fiat Croma c.h.t	'88		ƒ 9.750,-
Fiat Tipo DGT	'89-'91	v.a.	ƒ 12.500,-
Fiat Tipo 1.6 IE	'89		ƒ 12.750,-
Fiat Uno	'86-'91	v.a.	ƒ 5.500,-
Fiat Uno	'93	v.a.	ƒ 18.250,-
Fiat Uno D	'85		ƒ 4.500,-
Fiat Panda	'85-'91	v.a.	ƒ 3.000,-
Fiat Panda 1000 CLX	'92		ƒ 11.750,-
Ford Sierra 2.0i Sedan	m. '91	v.a.	ƒ 18.000,-
Ford Sierra combi	'91		ƒ 19.500,-
Ford Sierra combi	'84-'89	v.a.	ƒ 4.000,-
Ford Sierra 2.0 GLi aut. combi	m. '90		ƒ 18.750,-
Ford Sierra GLD	'86-'91	v.a.	ƒ 6.000,-
Ford Sierra	'84-'91	v.a.	ƒ 3.000,-
Ford Escort 1.6i GLX	'92		ƒ 21.750,-
Ford Escort 1.6i cabrio	'84		ƒ 11.750,-
Ford Escort GLD	'87-'91	v.a.	ƒ 9.500,-
Ford Fiesta D	'86-'89	v.a.	ƒ 5.000,-
Ford Fiesta 1.4S	'87		ƒ 8.500,-
Ford Scorpio 2.4i sedan	'90		ƒ 20.500,-
Ford Scorpio GL turbo D	'89-'90	v.a.	ƒ 17.500,-
Ford Scorpio 2.0i sedan	'90-'91	v.a.	ƒ 17.500,-
Ford Scorpio 2.0, 2.4i	'88-'92	v.a.	ƒ 11.000,-
Honda Accord EX	'86-'88	v.a.	ƒ 9.750,-
Honda Accord 2.0i EX	m. '91	v.a.	ƒ 19.750,-
Honda Prelude aut.	'88		ƒ 16.750,-
Hyundai Stellar	'87		ƒ 4.750,-
Lancia Thema i.E	'90-'91	v.a.	ƒ 13.500,-
Mazda 626 GLX	'89-'91	v.a.	ƒ 13.750,-
Mazda 626 1.8i 16 V. hatchback	'92		ƒ 29.750,-
Mercedes 190 D	'85-'88	v.a.	ƒ 15.750,-
Mercedes 190 E	'85-'88	v.a.	ƒ 16.750,-
Mercedes 280 SE	'82-'86	v.a.	ƒ 10.000,-
Mitsubishi Colt turbo	'85		ƒ 7.750,-
Mitsubishi Pajero turbo D	'85-'87	v.a.	ƒ 15.000,-
Mitsubishi Lancer 1.5i GLX	'90		ƒ 14.750,-
Mitsubishi Saporro 2.4i aut.	'88		ƒ 12.500,-
Nissan 300 ZX targa	'85-'86	v.a.	ƒ 14.750,-
Nissan 280 ZX Targa	'83		ƒ 12.500,-
Nissan Patrol T.D	'86-'88	v.a.	ƒ 16.750,-
Nissan Primera 2.0i hatchback	'92		ƒ 20.750,-
Nissan Micra G SLX	'86		ƒ 6.750,-
Opel Corsa	'84-'91	v.a.	ƒ 5.250,-
Opel Vectra 2.0 GLSi, aut. airco.	m. '91		ƒ 22.750,-
Opel Vectra 2.0	'90-'91	v.a.	ƒ 19.500,-
Opel Kadett combi	'85-'90	v.a.	ƒ 6.750,-
Opel Kadett	'85-'90	v.a.	ƒ 6.500,-
Opel Kadett GSi	'87		ƒ 12.750,-
Opel Kadett GT	'85-'90	v.a.	ƒ 7.000,-
Opel Kadett 1.8i combi	'91		ƒ 18.500,-
Opel Kadett GSi cabrio	'88		ƒ 21.750,-
Opel Omega 2.0i aut	'89-'91	v.a.	ƒ 15.750,-
Opel Omega 1.8/2.0i CD	'87-'90	v.a.	ƒ 11.500,-
Opel Omega 2.0i combi	'91		ƒ 26.500,-
Opel Vectra GT	'90		ƒ 19.750,-
Opel Vectra 1.6i/18i	'90-'92	v.a.	ƒ 17.500,-
Opel Ascona 1.8	'88		ƒ 8.000,-
Peugeot 205 Accent	'90		ƒ 11.750,-
Peugeot 205	'84-'89	v.a.	ƒ 5.750,-
Peugeot 405 GR	'88-'91	v.a.	ƒ 12.750,-
Peugeot 405 GLi combi	'90		ƒ 17.750,-
Porsche 944	'84		ƒ 23.500,-
Renault 19 GTS	'88-'91	v.a.	ƒ 13.750,-
Renault 5 GT turbo	'86		ƒ 10.500,-
Renault 5 GTL	'85		ƒ 5.750,-
Renault 21 GTL	'86-'89	v.a.	ƒ 8.750,-
Renault 25 GTX	'85-'90	v.a.	ƒ 6.000,-
Rover 216SE	'86		ƒ 5.500,-
Saab 900 C	'86		ƒ 8.500,-
Saab 90	'86		ƒ 6.750,-
Seat Ibiza GL	'87	v.a.	ƒ 7.250,-
Seat Ibiza 15i SX 15.000 km	'91		ƒ 15.750,-
Seat Marbella	'91		ƒ 9.500,-
Suzuki Alto GL	'87		ƒ 7.750,-
Suzuki bus	'84		ƒ 4.750,-
Suzuki Vitara JLX zom.- + wint.kap	'90		ƒ 21.750,-
Subaru 7-pers. bus 4WD	'85		ƒ 6.750,-
Toyota Celica	'83-'86	v.a.	ƒ 3.750,-
Toyota Corolla 1.6i	'88		ƒ 11.500,-
VW Passat GTi 16V	'90		ƒ 25.000,-
VW Golf D	'85-'91	v.a.	ƒ 7.500,-
VW Golf 1.6/1.8	'85-'90	v.a.	ƒ 7.500,-
VW Golf GTi 16V	'87		ƒ 16.750,-
VW Polo 13i	'90		ƒ 12.500,-
Volvo 340 GL/GLD	'86-'89	v.a.	ƒ 5.500,-
Volvo 740 GL	'90	v.a.	ƒ 25.000,-
Volvo 760 GLE	m. '89		ƒ 19.750,-
Wrangler Sahara, uniek	'88		ƒ 24.750,-

Enorm aanbod v. supervoordelige inruilauto's
Informeer naar onze unieke en veelzijdige financieringsmogelijkheden
MEER DAN 250 AUTO'S IN ALLE PRIJSKLASSEN

D2867

SITTARD
109
AMSTENRADE
BRUNSSUM
TRICHTERWEG
TREEBEEK
NUTH
RANDWEG
AKERSTRAAT
HEERLEN
HOENSBROEK

LIMBURGS GROOTSTE IN GEBRUIKTE AUTO'S

TRICHTERWEG 109 BRUNSSUM/TREEBEEK
TEL. 045-229080

Te k. Opel KADETT D, bwj. '84, i.g.st., vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 046-527521.

Opel VECTRA 1.8 i, bwj. '91, km.st. 53.000, kl. wit, met vele extra's. 045-462254.

Te koop CORSA, bwj. '84, 3-drs L.; Kadett GSi, bwj. nov. '86. Burg. Mannensstr. 6, Vaesrade-Nuth.

Te koop Ascona B motor I200, '86, sportvlg., recaro's, APK 1-'95, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-425836.

Opel KADETT 1600i Sedan, '90/'87, 4-drs., zwartmet., zeer mooi. Tel. 045-750531.

OPEL Kadett 1.8 GSi, bwj. 11-'85, kl. d.groenmet., lm-vlgn., verlaagd, vr.pr. ƒ 9.750,-. Tel. 04458-1459.

Te koop of te ruil voor kleinere Opel OMEGA 1.8 S LS, bwj. '87, LPG zilvermetallic, APK 12-'94, i.z.g.st. Telefoon 045-256720.

Te k. Opel KADETT combo (bestel) diesel, bwj. '89, vr.pr. ƒ 12.000,-. ☎ 043-435568.

Opel KADETT 1.2 SC, nw. model, z. mooi, ƒ 5.950,-. Bwj. '85. Tel. 045-727169.

Peugeot

Peugeot 405
GL 1.6
antraciet metallic
centrale deurvergrendeling
22.000 km, bwj. '93
12 maanden garantie
Nieuwprijs ƒ 37.200,-
nu ƒ 30.450,-
Collaris
Autocenter
045 - 720202

Peugeot 605
SLi
getint glas, central lock
stuurbekrachtiging, kleur wit
33.000 km, 12 mnd. garantie
bwj. '92, electr. ramen
vraagprijs ƒ 36.995,-
Collaris
Autocenter
045 - 720202

Te k. PEUGEOT 205 GTi 1.6, bwj. '85, verlaagd, sunroof, ƒ 6.250,-. ☎ 045-422517.

PEUGEOT 205 5-drs., bwj. '84, pr. ƒ 3.650,-. Tel. 04451-1212.

PEUGEOT 309 XL, 1.4i, 5-bak, 3-drs., m. '91, schadevrij, verk. in nieuwstaat, ƒ 10.950,-. Tel. 043-254462.

PEUGEOT 205 GR, bwj. '84, 5-drs., APK 7-'94, i.z.g.st. ƒ 3.950,-. 046-524669.

Vanwege lease schitt. PEUGEOT 505, '87 m. Select, motorisch in perfecte cond. Tel. 043-646938.

PEUGEOT 205 5-drs. '84, ƒ 3.750,-. 045-229584/224967.

PEUGEOT 205 XE, '86, rood. Tel. 045-750531.

Te k. PEUGEOT 205 1.6 GTi, alle extra's, bwj. '86, l.grijsmet., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 10.250,-. Tel. 04498-1459.

Te k. PEUGEOT 205 GR D, schuifdak, i.z.g.st., bwj. '86, inr. mog. Tel. 04493-2887.

Te koop PEUGEOT 205 1.1, bwj. '83, div. extra's, ƒ 3.250,-. Tel. 046-748335.

Pontiac

PONTIAC Transport SE 3.8 automaat, alle extra's, 7-pers., groenmetallic, 18.000 km, bwj. '93. Inruil en financiering mog. ☎ 045-750531.

Porsche

Te koop PORSCHE 944, i.z.g.st., bwj. '86, km. 120.000, kl. binnen en buiten bordeaux-rood, div. extra's, alarminstallatie, autotel. vb., blaupunkt cassette-radio, front en hekspoiler, lm-velgen, electrisch hefdak, ƒ 25.500,-. Telefoon: 09-49.2456732.

Te k. PORSCHE 924, bwj. '84, ƒ 7.500,-. Tel. 045-217602.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

● Twee Russen kijken in een tv-winkel naar het live-optreden van de Amerikaanse president Bill Clinton die gistermiddag rechtstreeks antwoord gaf op vragen van een geselecteerd studiopubliek. Foto: EPA

Jeltsin steekt schril af tegen Amerikaanse 'communicator'

Clinton-show eindigt zonder veel resultaat

DOOR HANS GELEIJNSE

MOSKOU - Direct na afloop van de Bill Clinton-show op de Russische televisie gistermiddag, belde ik een Russische vriend. „Dit was geweldig," riep hij enthousiast. „Ik kan je verzekeren dat Clinton niet alleen op mij, maar op heel veel gewone Russen een verpletterende indruk heeft gemaakt."

Andere Russische kennissen reageerden met evenveel enthousiasme. „Amerikaanse presidenten waren altijd populair in Rusland. Maar ik kan je verzekeren dat Clinton na vanmiddag bovenaan de lijst staat," zei Sasja, een ex-toneelspeler die door omstandigheden gedwongen de eindjes aan elkaar moet knopen als kleerhersteller.

Natuurlijk, een paar reacties zijn op een miljoenenbevolking geen graadmeter voor de publieke opinie als geheel. Maar doorgaans kom ik dit soort eensgezindheid niet tegen. Misschien is het een gewaagde veronderstelling, maar het kon wel eens zijn dat dit eerste live-optreden van een Amerikaanse president op de Russische televisie een beter wapen tegen extreem-nationalisme en haat/afgunst op het buitenland was dan toezeggingen van miljardenhulp.

Showmaster Clinton communiceerde met een Russisch publiek

nieuws analyse

in Moskou, St. Petersburg, Stavropol en Nizjni Novgorod dat heel duidelijk niet uit 'de heffe des volks' was geselecteerd. Keurige studenten, welbespraakte journalisten, nette middenklassers stelden de vragen en bevolkten de tv-studio in Moskou.

Maar dan nog. Clinton wist een ongedwongen, ontspannen sfeer te scheppen die voor Amerikaanse tv-kijkers bekend voer is. Russen kunnen zich echter niet voorstellen dat hun president zo 'gewoon' kan zijn. De duidelijk onder de indruk geraakte presentator van het bijna twee uur durende programma zei als afsluiting: „De belangrijkste les van dit alles is voor mij, dat de hogere politiek ook een menselijk gezicht kan hebben."

Clinton presenteerde zich als een 'vriend van het Russische volk', maar dan één die vindt dat ook de waarheid gezegd moet worden. „U vraagt zich misschien af, waarom ik Rusland wil helpen. Ik ben altijd tegen een communistische dictatuur en een totalitair systeem geweest. Het is ook een Amerikaans belang dat Rusland een vreedzaam, sterk land wordt, waarmee wij goede relaties ontwikkelen. Hoe beter onze relaties, des te veiliger de wereld en des te minder geld wij hoeven uit te geven voor defensie."

De extremisten van nationalistische en communistische kleur zal hij met dit soort uitspraken niet van hun geloof hebben gebracht. Maar degenen die uit onvrede met de economische en politieke warboel in eigen land op extreem-nationalisten of communisten hebben gestemd moeten tot de conclusie zijn gekomen dat het buitenland niet exclusief wordt bevolkt door arrogante, superieure Russenhaters, zoals de rabiate vreemdelingenhater Zjirinovski predikt.

Clintons verovering van Moskou kan in de toekomst echter nog negatieve bijwerkingen hebben. Op de toch al snel slinkende populariteit van Boris Jeltsin bijvoorbeeld. Communicator Clinton maakte pijnlijk duidelijk hoe groot de afstand tussen Boris Jeltsin en zijn volk is geworden.

De Russische president is geen schim meer van de populaire volksmenner die jaren geleden hoogstpersoonlijk en in gewonemensentaal op de Moskouse markten corruptie of woekerprijzen aan de kaak stelde. Jeltsin communiceert niet meer, maar pleegt zijn onderdanen op barse toon te onderhouden over de gevaren die hen bedreigen wanneer zij zijn waarschuwingen in de wind slaan.

Toezeggingen

Tot de negatieve punten mag ook worden gerekend dat alle vertoon van vriendschap en samenwerking ten spijt de Moskouse top weinig concreets heeft opgeleverd. Clinton presenteerde meer hulp, maar het gaat om oude toezeggingen die nu versneld zullen worden waargemaakt.

De Oekraïnse kernwapens zullen worden opgeruimd, maar het (Jeltsin) 'historische akkoord' waarvoor de Oekraïnse president Kravtsjoek gistermorgen even een uurtje mocht bijschuiven aan de vergadertafel, is nog lang niet gerealiseerd. In de Oekraïnse politiek bliksemt en dondert het van verontwaardiging over Kravtsjoeks 'solistische optreden'. En nu al is er ruzie tussen de Russische en Oekraïnse ministers van Buitenlandse Zaken over de financiële compensatie die Oekraïne voor het wegschrijven van zijn 'kernlinie' denkt te incasseren.

Ook de opgewekte geluiden over Russische deelneming aan Navo's 'Partnerschap voor de Vrede' dienen vooral ter wegmassering van wrijfpunten. Jeltsin heeft opgelucht geconstateerd dat het Russische geblaas tegen Navo-uitbreiding heeft geholpen. Moskou looft nu het Partnerschap, maar met de duidelijke bedoeling het naar zich toe te trekken en het uit het voor Moskou te enge Navo-kader te halen.

Anti-semitisme

Vladimir Zjirinovski, de man die per dag minstens in één incident verwikkeld raakt, wierp duidelijk zijn schaduw over deze top. Meer dan ooit beklemtoonde Jeltsin dat Rusland een 'gelijkwaardige partner', dat Rusland als wereldmacht, in samenwerking met Amerika, een 'eigen rol' heeft te spelen.

Allemaal geluiden bedoelt ter neutralisering van het communistisch-nationalistisch gevaar, maar die verkrampt overkomen in een land dat er nog niet in kan slagen binnen de eigen grenzen orde op zaken te stellen. En veelbetekend is het zeker, dat Jeltsin sprekend over de gezamenlijke mensenrechtverklaring niet zoals Clinton de noodzaak bepleit van strijd tegen discriminatie, vreemdelingenhaat, en antisemitisme.

Jeltsin kan vooral dat laatste begrip niet over de lippen krijgen. Hij beperkt de mensenrechten liever tot het binnenlands-politiek veel populairdere thema van de Russische minderheid in de Baltische republieken.

Wij kunnen u helpen, maar u moet de toekomst zelf maken, zei Clinton gisteren tegen Rusland. U kunt kiezen tussen een democratische toekomst of de dictatuur van het verleden. Die keuze is in Rusland nog lang niet gemaakt en dat stelde grenzen aan deze top.

VN-vredesmacht uitgebreid ● Vluchtelingen snel terug

Oplossing conflict Georgië naderbij

Van onze redactie buitenland

GENÈVE – De voormalige Sovjet-republieken Georgië en Abchazië hebben na drie dagen van overleg in Genève besloten de strijdbijl te begraven, de Georgische vluchtelingen naar Abchazië te repatriëren en het zoeken naar een definitieve politieke regeling voort te zetten.

De eerste vluchtelingen keren al op 10 februari terug onder leiding van het VN Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen (UNHCR) en onder toezicht van VN-waarnemers. De Veiligheidsraad zal op korte termijn worden gevraagd de 25 waarnemers ter plaatse uit te breiden tot een internationale vredesmacht. Het Russische troepencontingent, dat de Georgiërs vorig jaar te hulp snelde, zal hiervan deel uitmaken.

Deze afspraken waren het resultaat van drie dagen overleg in het Palais des Nations onder leiding van de Zwitserse diplomaat Edouard Brunner, namens VN-secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali.

Het etnisch conflict begon ruim anderhalf jaar geleden toen Abchazische nationalisten besloten zich af te scheiden van de zuidelijke republiek Georgië. Op het eerste gezicht leken de nauwelijks 100,000 'etnisch zuivere' Abchaziërs – een minderheid van 17 procent tegenover lang gevestigde 'immigranten' uit Georgië en de rest van de voormalige Sovjetunie – weinig kans te hebben tegen 5 miljoen Georgiërs.

De Abchaziërs presteerden dat wel, met hulp van Kozakken en andere anti-Georgische huurlingen. De bloedige gevechten om de Abchazische hoofdstad Soechoemi eindigden het vorig najaar in een smadelijke nederlaag van het Georgische leger en de vlucht van honderdduizenden Georgische inwoners uit die stad onder barre omstandigheden. Het conflict eiste tot dusverre meer dan 3000 doden.

Teugels

Sinds de Georgische leider Eduard Sjevardnadze na vermeende zelfmoord van zijn rivaal Gamsachoerdia de teugels met steun van Moskou weer in handen heeft, lijken de Abchaziërs nu eieren voor hun geld te kiezen.

Maar zij hebben hun streven naar een 'status aparte' nog niet opgegeven. De Abchazische onderhandelaar S. Jinjolia zei dat de 'status van ons land middels een volksstemming moet worden beslist'. „De verklaring van de Georgiërs dat wij deel uitmaken van een ondeelbare republiek, laten wij geheel voor hun rekening."

Zouden de teruggekeerde Georgische vluchtelingen aan zo'n referendum mogen deelnamen? „Zeker," zei Jinjolia, „behalve natuurlijk de criminele elementen, die moorden op hun geweten hebben." Daarmee kun je nog alle kanten uit. Maar in ieder geval lijkt dit zoveelste etnische conflict gesmoord. De besprekingen over een 'definitieve politieke oplossing' worden volgende maand in Moskou hervat.

Serie moorden op bejaarden in Frankrijk

DOOR HANS GERTSEN

PARIJS – De 22-jarige Fransman Claude Lastennet blijkt de schrik van bejaarde vrouwen in de regio Parijs te zijn. Tussen augustus vorig jaar en nu bracht de werkloze ober vijf hoogbejaarde vrouwen om het leven bij inbraken in enkele zuidelijke voorsteden van Parijs. Een zesde bejaarde vrouw ontsnapte in december op het nippertje. De serie moorden leidde tot grote ongerustheid onder bejaarden in de regio Parijs.

De moordenaar werd deze week aangehouden nadat een kennis van hem de politie had getipt. Lastennet, die op het eerste gezicht een volledig normaal leven leidde, had tegen de kennis over de moorden gesproken na het roken van hasj. Hij heeft inmiddels een volledige bekentenis afgelegd en is in verzekering gesteld.

Volgens de politie biechtte Lastennet de moorden zonder enige spijt op. „Ze boden weerstand, dus heb ik ze gedood. Omdat het zo makkelijk was, ben ik doorgegaan," zo zou hij tijdens verhoren ijskoud hebben bekend.

De serie moorden op hoogbejaarde dames begon in augustus vorig jaar toen Lastennet bij een inbraak in een woning werd verrast door de 87-jarige bewoonster. Toen de vrouw alarm wilde slaan, besloot de 22-jarige inbreker haar te doden. Omdat het zo makkelijk bleek te zijn, besloot hij zich kort daarna te specialiseren in het beroven van bejaarde vrouwen.

Hij zocht zijn slachtoffers uit in winkelcentra in Parijse voorsteden, volgde hen naar huis en drong vervolgens binnen. Na de vrouwen vermoord te hebben, doorzocht hij de woningen op sieraden en andere waardevolle bezittingen. Zonder al te veel succes.

Volgens de politie is de buit die Lastennet maakte zeer gering. Hij zou voor hooguit enkele duizenden guldens hebben ontvreemd uit de woningen van zijn slachtoffers. „Het was hem aanvankelijk om het geld te doen, maar blijkbaar heeft de lust om te moorden al snel de overhand gekregen," zo verklaarde een bij het onderzoek betrokken rechercheur tegenover een Frans dagblad.

● Minister Bukman repte zich gistermorgen naar het ministerie van Algemene Zaken waar hij in gezelschap van een half dozijn ministers overlegde met een delegatie van het landbouwbedrijfsleven over de problemen in de Nederlandse tuinbouw. Foto: ANP

Tuinders krijgen aardgas nu nog voor een prikje

DOOR RIK IN 'T HOUT

DEN HAAG – De prijs die de glastuinders betalen voor het aardgas waarmee zij hun kassen verwarmen is zo laag dat deze beroepsgroep 'niet wordt gemotiveerd om energie te besparen'. „Dat kan zo dus niet voortduren. Dat staat haaks op het beleid van het kabinet," zei milieuminister Alders (PvdA) gisteren na afloop van een spoedberaad met een delegatie van het Landbouwschap.

Voorafgaand aan de begrafenis van hun collega Ien Dales waren vijf minister in het Torentje op het Binnenhof bijeengekomen om met vertegenwoordigers uit de agrarische wereld te praten over de glastuinbouw. Volgens premier Lubbers, die de bijeenkomst had georganiseerd, is de situatie waarin deze sector van het bedrijfsleven verkeert 'uiterst moeilijk'. Hieruit kan worden afgeleid dat de CDA'er Lubbers in beginsel niet afwijzend staat tegenover extra steun aan de glastuinbouw.

achtergrond

In zoverre is de minister-president het dus eens met zijn partijgenoot Bukman van Landbouw, die in een vertrouwelijke brief aan zijn collega Andriessen van Economische Zaken (ook CDA) heeft aangedrongen op uitstel van de gasprijsverhoging voor de glastuinders. Lubbers betreurt het daarom des te meer dat Bukman in zijn brief aan Andriessen partijpolitieke overwegingen heeft aangevoerd: stemmen van de tuinders mogen voor het CDA niet verloren gaan. Hij denkt dat dit argument, nu de brief is uitgelekt, juist contraproductief zal werken. Getuige de uitlatingen gisteren van PvdA-minister Alders heeft de premier dat goed gezien.

Na het onhandige optreden van partijgenoot Bukman zal het voor het CDA-smaldeel in het kabinet heel moeilijk worden de afgesproken verhoging van de gasprijs voor de tuinders uit te stellen. Want objectief gezien heeft Bukman geen been om op te staan.

'Zijn' glastuinders krijgen hun aardgas nu inderdaad, zoals de PvdA'er Alders zegt, voor een prikje. Het Agrarisch Dagblad, dat toch een onverdachte bron genoemd kan worden, heeft berekend dat de gemiddelde glastuinder een jaarlijks voordeel geniet van ruim vijftigduizend gulden. Een niet-agrarische grootverbruiker betaalt voor een half miljoen kubieke meter aardgas ruim 167.000 gulden per jaar. Een tuinder behoeft nog geen 115.000 gulden neer te leggen. Dat komt neer op een prijs van 21 cent per kubieke meter ofwel de helft van wat een Nederlands huishouden aan het energiebedrijf moet overmaken.

Logisch dus dat de gemiddelde kweker niet bepaald stonden te trappelen om peperdure investeringen te doen ten behoeve van energiebesparing. Maar daarmee gooide hij wel zijn eigen ruiten in. Want die weinig milieubewuste houding was voor het kabinet reden om, op instigatie van minister Alders, de tuinders een verhoging van 4 à 5 cent per kuub aardgas aan te zeggen. Voor de gemiddelde tuinder zou dat een verhoging van de jaarlijkse rekening met twintigduizend gulden betekenen.

De onderhandelingen over de nieuwe gasprijs voor de glastuinbouw beginnen volgende week. Ze worden gevoerd door enerzijds het Landbouwschap en anderzijds de Nederlandse Gasunie. Deze maatschappij is voor de helft eigendom van de staat der Nederlanden; de andere helft is van Shell en Esso. Reden waarom minister Andriessen van Economische Zaken zijn goedkeuring moet hechten aan een eventueel akkoord. En vandaar dat Bukman er goed aan dacht te doen deze collega een 'amice-briefje' te schrijven.

AUTO'S

Renault

RENAULT DEALER

Autobedrijf Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24.
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Auto Bex Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Weg. omst. RENAULT 21 TS met extra's, bwj. '87, vr. pr. ƒ 8.500,-. ☎ 045-325275.

Te koop RENAULT 5 GT turbo bwj. '85, nw. motor, turbo, enz. Pr. ƒ 10.750,-. 045-416718 na 12.00 uur.

Te k. Renault CLIO RT 1.8, bwj. 3-'92, kl. rood, vr.pr. ƒ 22.000,-. ☎ 045-215377.

Te koop Renault ESPACE TD, '86. Telefoon 043-436354.

RENAULT 4 GTL, type '85, km.st. 81.000, APK 10-'94, ƒ 2.850,-. Tel. 045-317675.

RENAULT 25 V6 inj. i.z.g.st. Alle denkb. opties, bwj. '84. Grote beurt en APK 11-'94, vr.pr. ƒ 7.500,-. 045-420312.

Te k. RENAULT 21 GTS, bwj. '87, i.z.g.st., ƒ 7.250,-. Tel. 04492-1304.

RENAULT 5 TC i.z.g.st., 1e eig., sept. '85, ƒ 4.100,-. 045-740609.

Te k. RENAULT 4, bwj. '86, APK 12-'94, in zeer goede staat. Tel. 045-227287.

Rover

ROVER DEALER

Autobedrijf Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-72 15 41.

Seat

SEAT Volkswagen Groep DEALER

Autosport Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

SEAT Ibiza Crono 1.5i, system Porsche, 11-'92, rallyrood, lichtmetalen velgen, ƒ 18.000,-. ☎ 045-413180.

Te k. SEAT Ibiza 1.7 diesel, bwj. '90, ƒ 7.950,-. ☎ 045-354703.

Seat IBIZA 1500 GLX, rood, veel extra's, nieuwstaat, bwj. '89. Telefoon 045-750531.

Subaru

SUBARU Mini Jumbo bwj. '86, rood, auto verkeert in nieuw staat. Zien is kopen! Vr.pr. ƒ 3.750,-. Telefoon 04951-32775.

Wegens omstandigh. SUBARU mini Jumbo, 4-drs., m. '90, zeer zuinig, vr.pr. ƒ 8.900,-. 04406-10589.

Suzuki

SUZUKI DEALER

Suzuki HLM officieel dealer
Rijksweg Zuid 212A, Sittard
Tel. 046-52 12 15.

SUZUKI Vitara Cabrio JLX autom. met vele extra's, bwj. '89, inr. mog. ☎ 045-243007.

Te koop SUZUKI Alto, bwj. '87, i.z.g.st., automaat, 5-deurs, APK 6-'94. Telefoon 045-727089/729611.

Te koop SUZUKI Carry minibusje i.z.g.st., verbr. 1 op 15, pr. ƒ 1.950,-. Telef. 045-428841 b.g.g. 045-425126.

Suzuki ALTO autom., bwj. 9-'82, APK 4-'94, zeer mooi, ƒ 2.750,-. Tel. 046-522132.

Suzuki ALTO GL, 5-drs., wit, bwj. '86, 54.000 km, nieuwstaat. Telefoon 045-750531.

SUZUKI Vitara metal top JLX '91; Suzuki Alto automaat 3- en 5-deurs '83 '85 '86 '89; Suzuki Alto 3-deurs '86 '90; Suzuki Swift 1.0 5-deurs '86; Opel Kadett 5-deurs automaat '83; Nissan Cherry 5-deurs '83. Autobedr. BODELIER. 045-441721.

Talbot

Te k. Talbot HORIZON 1.9 D, '84, motorisch 100%, t.e.a.b. ☎ 04451-2259 na 18 uur.

Toyota

TOYOTA DEALER

Mengelers BV Klasse Occasions
Oirsbeek tel. 04492-1814
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Swentibold Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54.
Susteren. Tel. 04499-3300.

Te k. Toyota COROLLA 1.8 DX diesel, bwj. '85, vraagpr. ƒ 5.250,-. Tel. 046-519644.

Te koop Toyota COROLLA DX 12V bwj. '87, i.z.g.st., pr. ƒ 7.500,-. Tel. 045-416718, na 12.00 uur.

Toyota CELICA Liftback XT 2.0, met automaat, bwj. '80, APK 9-4-'94, met Ned. kent., i.g.st, vr.pr. ƒ 1.750,-. Info: 09-49.2406.3456, 2 min. over de grens in Kohlscheid.

Van part. Toyota TERCEL, bwj. '85, APK, goed onderh., koopje! Tel. 045-318110

Te koop Toyota CARINA 5-drs, stationcar, bwj. '79, APK-gek. 8-'94. Tel. 045-245099.

Toyota CARINA II 1.6XLi, 16-V, bwj. 10-'90, ƒ 14.750,-. Tel. 046-372443.

Toyota CAMRY LX Turbo diesel, schuifdak, grijsmet. bwj. '88, mooi. ☎ 045-750531.

Volkswagen

Te k. VW KEVER 1303, bwj. '73, kl. blauw, div. extra's, APK 9-'94. Tel. 04450-2157.

GOLF D, groenmet., dikke bumpers, zeer mooi, '85, vr. pr. ƒ 7.250,-. ☎ 045-225255.

VW GOLF VR6 2.8i, 3-'92, 45.000 km, zwartmet., electr. schuif-, kanteld., ABS, alarm, el. ramen, lm-vlgn., ƒ 49.900,-. Tel. 043-621063.

VW PASSAT Variant CLi, 7-'91. I.z.g.st. Blauwmet. Roofrack. LPG. ƒ 23.950,-. Inl. 04742-2940.

GOLF GTI bwj. '80, met veel acc., i.z.g.st., APK. Tel. 04459-2120.

Te koop aparte VW KEVER 1300, bwj. '74, APK 6-'94, gerev. motor '92, vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-256859.

Weg. omst. te koop i.z.g.st., GOLF GT, bwj. 4-'87, grijsmet., sportieve uitv., vr.pr. ƒ 12.000,-. Tel. 045-254337.

VW GOLF 1.6 Manhatten, bwj. '90, zeer mooi, pr. ƒ 18.500,-. Tel. 045-252809.

Te koop VW SCIROCCO, bwj. '80, 5-gang, lm velgen, dubb. koplamp, i.z.g.st., ƒ 2.950,-. Tel. 045-457624.

Te k. weg. omst.heden GOLF Madison 1.3i, grijsmet., bwj. '90, 42.000 km, incl. 4 winterbanden, pr.n.o.t.k. ☎ 045-463281/453251.

Te koop VW GOLF 1400 CL, nieuw model, bwj. '92, km.st. 25.000, i.z.g.st. 04450-4402.

Te koop VW Passat 1.8, bwj. '89, diverse extra's, schitterende auto, vr.pr. ƒ 14.750,-. Telefoon 045-421306.

Te koop GOLF Cabrio GLI bwj. '87, nw. type bumpers, Recaro-bekleding enz., i.z.g. st. ƒ 18.750,-. Ned. kent. Telef. 0032-89773050.

Te koop VW GOLF GTI, kleur rood, geen defecten, div. extra's, bwj. '85, ƒ 11.000,-. Tel. 046-741324.

Te koop mooie GOLF Turbo Diesel, bwj. '85, APK, ƒ 6.950,-. Tel. 04492-5473.

Te koop GOLF 1.3, bwj. '87, i.z.g.st., ƒ 10.000,-. Telef. 045-270048.

Te k. GOLF CL diesel, 3-drs, m. '89, geel, i.z.g.st., schadevrij, pr. ƒ 9.250,-. Pr. Bernhardstr. 15, N'Hagen.

VW GOLF D Manhattan 5-gang, bwj. '89, zwart, ƒ 13.500,-. ☎ 04498-55954.

Te k. GOLF D, '84, 5-bak, Jetta koplampen, aparte auto, in nw.st., pr. ƒ 4.950,-. Tel. 045-728802 b.g.g. 06-52984535.

Te k. VW POLO, 1978, i.g. st., APK 1-'95. Tel. 04498-53175.

VW GOLF 1.6, bwj. '84, zilvermet., alle extra's, schuifd., 5-bak, 115.000 km, i.nw.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-411905.

Te koop GOLF GTi, bwj. '84, zeer mooi, vr.pr. ƒ 8.250,-. Tel. 045-326818, inruil en financiering mogelijk.

Te koop VW SCIROCCO sportuitv., bwj. '77, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 04406-12090.

Te k. VW GOLF II, benzine, '84, zeer mooi, div. extra's, ƒ 6.200,-. Tel. 04492-5132.

VW GOLF GTI, 16V, bwj. '86, zwart, schuifdak, 1e eig., ƒ 10.250,-. ☎ 045-462681.

Te k. GOLF 1600 diesel, bwj. '83, ATS-velgen, sportstuur, APK gekeurd. 045-463517.

Te koop POLO 1.3 Inj., bwj. '89, in st.v.nw., t.e.a.b. Telefoon: 045-426602.

Te koop VW GOLF 1.6 GL, i. z.g.st., bouwjaar '84, champagnemet., vr.pr. ƒ 6.000,-. Tel. 04498-52262.

VW POLO 1300 coupé Fox, blauwmetallic, '92, nieuwstaat. ☎ 045-750531.

VW GOLF 1800i Millionaire, blauwmet., l.m.-velgen, nw. st., '89. Tel. 045-750531.

Te koop VW KEVER 1300, bouwjaar '69, APK gekeurd, brede banden, verlaagd. Tel. 04450-3014.

Te koop GOLF cabriolet bwj. '81, nieuw kenteken. Tel. 045-324067.

Te koop VW PASSAT 1.8i, bwj. 11-'89, antr.met. verl., 15" velgen. S/K dak, centr. vergr. op afst., alarm. Vr.pr. ƒ 17.000,-. Tel. 046-338872.

VW GOLF 1.8 GTI, wit, eind '83, uitgeb. met cabrio-bumpers, l.met. vlgn., alarm, zeer apart, i.g.st., ƒ 7.850,-. Tel. 045-754109.

jurgen autocentrum

Mercedes 190 E 1.8 bornitmet.	08-'91
Mercedes 190 E 1.8 d.blauw	02-'91
Mercedes 190 E 2.0 zwart	02-'86
Mercedes 190 E 2.0 blauw	06-'87
Mercedes 190 E 2.0 d.blauw	11-'87
Mercedes 190 E 2.0 rookzilvermet.	06-'88
Mercedes 190 E 2.0 blauwmet.	09-'89
Mercedes 190 E 2.3 automaat Perlmuth	05-'87
Mercedes 190 E 2.3-1.6 zwartmet.	04-'85
Mercedes 190 D 2.0 wit	04-'89
Mercedes 190 D 2.0 antrac.met.	11-'91
Mercedes 190 D 2.5 zwartmet.	06-'87
Mercedes 200 D wit	06-'87
Mercedes 230 E d.blauw	04-'91
Mercedes 250 D zwartmet.	01-'89
Mercedes 300 CE autom., antracietmet.	11-'88
Mercedes 300 TD autom., bornitmet.	08-'91
Mercedes 300 SL autom., zwartmet.	06-'86
Mercedes 380 SL autom., rookzilver	07-'85
Nissan Micra 1.0 en 1.2 3-drs.	5x vanaf 1989
Nissan Sunny 1.4 en 1.6, 3-drs.	4x vanaf 1989
Nissan Sunny 1.4 en 1.6, 4-drs.	4x vanaf 1989
Nissan Sunny 1.6 SLX, 5-drs., rood	04-'91
Nissan Sunny 2.0 diesel LX, 5-drs., rood	05-'92
Nissan Sunny Florida 1.6 LX zilvermet.	11-'90
Nissan Sunny coupé SGX, rood	01-'89
Nissan Primera 1.6 LX, 4-drs., d.rood	07-'91
Nissan Primera 1.6 LX, 4-drs., d.grijsmet.	12-'92
Nissan Primera 2.0 LX, 5-drs., d.grijs	10-'91
Nissan 100 NX SLx + wit, vele extra's	07-'91
Nissan 300 ZX d.grijs, turbo	06-'87

Citroën BX Cannes inj., wit	09-'90
Ford Scorpio 2.0i zwartmet.	02-'90
Opel Vectra 1.8 S, d.grijsmet.	01-'89
Seat Toledo 2.0 GLX d.groenmet.	11-'92
Toyota Corolla 1.3 SXL 5-drs. wit	06-'87
Volvo 340 d.blauw	02-'90
VW Golf GTI - 16 V blauwmet.	07-'87
VW Jetta 1.6 CL 4-drs. d.blauw	01-'89

4×4 TERREINWAGENS + BEDRIJFSWAGENS

Nissan Patrol 3.3 diesel hardtop, geel kent.	12-'86
Nissan Patrol R 2.8 diesel, grijs kent. volg. wet '94	02-'91
Nissan Patrol GR antrac. grijs kent. volg. wet '94	09-'92
Nissan Urvan 2.5 D LWB, wit	10-'90

DEMONSTRATIE-AUTO'S

Nissan Sunny 2.0 diesel, wagon LX, wit	06-'93
Nissan 100 NX SLX + vele extra's, blauwmet.	05-'93
Nissan Primera 1.8i LX, 4-drs., airco, roodmet.	09-'93
Nissan King-Cab, dub. cab., rood, 4 WD	12-'93
Nissan Terrano II 2.4i SLX, airco, geel kent.	07-'93

3-24 maanden garantie.
Alle auto's voorzien van nationale autopas.

Langheckweg 32-40, Kerkrade
Industrieterrein Dentgenbach

045-452570

Volvo

VOLVO DEALER

Autobedrijf Volvo Klijn
De Koumen 7, Heerlen.
Tel. 045-22 00 55.

Te k. VOLVO 345 GL, '84, LPG, APK, i.z.g.st., ƒ 2.850,-. 045-726028.

Te koop VOLVO 240 GL, blauw, bwj. '84, ƒ 5.800,-. Telef. 045-444841.

Te k. VOLVO 240 GL Grand Lux 2.3, LPG, alle extra's, 1986, zeer mooi. Te bevragen 04758-1996.

Te koop VOLVO 343 DL '79, APK tot 1-'95, pr. ƒ 800,-. Telef. 046-747578.

KOOPJE! Volvo 343, zuinige auto met APK, trekhaak, i. zeer goede st., pr. ƒ 700,-. Telefoon 046-516044.

Te koop VOLVO 440 GLT 2.0 inj., bwj. jan. '93, kleur rood. Telef. 04498-51954.

VOLVO 360 GLT inj. 5-versn., zilvermet., '83, 3-drs., ƒ 1.950,-. 045-229584/224967.

Zastava

Zastava YUGO 55 A, bwj. juli '89, blauwmet., 66.000 km, i.z.g.st., prijs n.o.t.k. Tel. 046-583634.

Te koop Zastava YUGO 55 A, bwj. '88, verbr. 1:16, wegenbel. ƒ 90,-, km.st. 64.740, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-415460.

Diversen

* ca. 60 auto's met Nationale Autopas
* Leeuwekeur garantie
* gunstige financieringsmogelijkheden
* ruime keus in First in Quality

Collaris Autocenter
045 - 720202

AUTO'S. U belt, wij kopen!! Ook bedrijfswagens met vrijwaringsbew. 045-427671.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742/723076.

Ink., verk. goede gebruikte ZOMER- WINTERBANDEN met garantie. Passartweg 39, Heerlen. ☎ 045-222675.

Autohandel O.K. CARS: Opel Kadett Club HB '88; Kadett Sedan '86; Corsa TR '84; Corsa HB '84; Ascona 1.6 '82; Fiat Ritmo '85/'83; Panda 34 '82; Ford Siërra '86; Fiësta 1.1 '84/'82; BMW 320 '81; Toyota Corolla HB '84; Nissan 1.5 Sedan '85; FSO Prima 1.5 SLX '89; Mercedes 190 E automaat '84; Golf diesel '86. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Citroën CX 25 GTI turbo 2 '87; Porsche 944 i.z. g.st. '83; Nissan Micra DX '86; BMW 520i 5-bak '84; Opel Kadett 1.2S combi '83; Ford Escort 1.6 L 5-drs. '84; Fiat Ritmo 60 L 1e eig. '85; Opel Ascona 16S '83; Renault 9 TL, 11-'84; Mitsubishi Cordia 16 GSL '83; Ford Escort XR3 '81; Peugeot 104 GL '82; Citroën eend '82; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Ford Transit Camper; Peugeot 305 GLD Break '84; Lancia Beta 2.0 i.z.g.st. '82; VW Passat LS '81; 4x Opel Kadett '79/'80/'81; Ford Taunus 20L 1e eig. ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financiering. Div. inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. Telef. 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 uur, zaterdag 10.00-17.00 uur.

Met bovaggarantie en ANWB gekeurde auto's: Opel Astra stationcar Club '92 ƒ 30.950,-; Opel Omega 2.0i als nw., '90 ƒ 23.750,-; Opel Astra 14i '92; Opel Vectra 1.8 5-drs. automaat '89 ƒ 20.750,-; Ford Siërra 1600 '87 ƒ 8.900,-; Opel Corsa 1.3 '87 ƒ 9.750,-; Opel Omega 2.0i '87 ƒ 11.950,-; Opel Kadett 1.3 '88 ƒ 12.500,-; Skoda Rapid coupé '86 ƒ 2.900,-; Mercedes 190E automaat '86 ƒ 22.750,-; Peugeot 305 '82, ƒ 1.250,-; Volvo 340 GL '87 ƒ 6.500,-; Ford Escort '84 ƒ 3.250,-; Mazda 323 '84 ƒ 3.900,-; Opel Kadett 1200 '84 ƒ 3.900,-; Ford Escort '84 ƒ 3.250,-; Opel Vectra 1800i '89 ƒ 15.950,-; Opel Kadett GT 1800 '85 ƒ 8.500,-; Peugeot 305 stationcar '86 ƒ 5.950,-; Kadett 1400i '90 ƒ 15.950,-; Opel Kadett 1300 '86 ƒ 8.500,-. WEBER, Autobedrijf, Baanstraat 38, Schaesberg. ☎ 045-314175.

!!!!! Natuurlijk was u het niet vergeten !!!!! Dat AUTOBEDRIJF G.G. gebruikte auto's verkoopt met een ANWB Techno overzocht en met de nationale autopas en een goede garantie (zelfs tot 2 jaar mogelijk) geeft. En ons bedrijf is gevestigd op de Heerenweg 284/286, Heerlen. (Grote weg Heerlen-Brunssum.) ??? Tot ziens ???

Autobedrijf Jasper BV
Windraak 29, Munstergeleen, 046-521944.
Off. Peugeot dealer.
Grootste occassionshow van 6 t/m 15 januari

10% extra korting
Keuze uit meer dan 80 leeuwekeur gebruikte auto's.

LEIJENAAR'S-autocentrale al reeds 30 jaar uw autopartner. Porsche 944 '82; Audi 80 1.8S 66.000 km marsrood '89; Audi 80 1.8N '88; VW Golf cabriolet 1.8 GLi '86; VW Golf Manhattan 1.6 en 1.3i '89; Opel Corsa Hatchb. 1.2i strada rood '92 en 1.4i Swing rood '90; Corsa 1.2 VAN (grijs kent.) 49.000 km '89 en 66.000 km '89; Astra 1.4 GLi plus roodm. '93 en cobaltblauw 1.4 GLi '92; Kadett Hatchback 1.4i rood '90 en donkerrood '90; Kadett Hatchback 1.3i zwartmet. '89 en grijsmet. '89; Kadett Sedan 1.7 diesel beauty (div. extra's) '91; Kadett Caravan 1.4i met dakrailing wit '90; zwartmet. '90 en grijsmet. '90; Kadett Caravan 1.7 diesel 5-drs '89; Kadett bestel 1.3N automaat (grijs kent.) '86; Kadett Hatchback 1.3S sportieve uitv. '87; Kadett Hatchback 1.8 GT 5-drs '87; Kadett Hatchback 1.6 Club '88; Kadett Sedan 1.8i GT '88; Kadett Sedan 1.2S '86; Vectra 1.7 diesel GL Sedan '91; Vectra 1.6 Gli Sedan zwartmet. '90; Vectra 1.6 GLi met a.spoiler '90; Opel Manta Hatchback 2.0 N '79; Ford Escort 1.6 CLX '91; Ford Escort 1.4 CLi '91; Ford Escort 1.6 XR3i zeer mooi '84; Ford Escort 1.4 Bravo 5-drs '89; Ford Escort 1.4 met RS-pakket aluvelgen '89; Ford Siërra Sedan 2.3 diesel met stuurbekr. '90; Ford Siërra Sedan 1.8 special '89; Ford Siërra 2.0i met RS-pakket en alu-sportv. '88; Ford Siërra Sedan 2.0 laser met LPG '86; Ford Siërra 1.6 laser '87; Ford Siërra Sedan 2.0 special '87; Ford Scorpio 2.0 GL met LPG '87; Mercedes 250 TD stationcar '86; Citroën BX 1.6 TRS '85; Mazda 626 wagon 1.8 12 Valve '91; Mazda 626 coupé 2.0 46.000 km '89; Toyota II Carina 1.6 XLi '90; Toyota Celica 1.6 '86; Toyota Camry 1.8 zeer mooi '83; Mitsubishi Colt 1200 '84; Peugeot 405 GR 1.6i '90. Auto's met bovaggarantiebewijs, nationale autopas en gratis grote onderhoudsbeurt. Bovag autobedrijf, Ridder Hoenstraat 151. Tel. 045-212091.

Autobedrijf
John Koullen
biedt aan: ANWB-gekeurde auto's met BOVAG-garantie en nationale autopas.
Subaru bus 4WD '92
Peugeot 605 SLi '90
Peugeot 405 GRi 1.9 '88
Peugeot 205 Look '92
Peugeot 205 XR '91
Peugeot 205 Mint '90
Peugeot 205 GTi 1.9 '87
Volvo 740 GLE 2.3 '90
BMW 325i veel acc. '87
BMW 316 1.8 d.blauw '87
Hyundai Lantra 16V '92
Hyundai Pony 1.5 '88
Opel Vectra 2.0i GT '90
Opel Corsa 1.3i GL '89
Opel Kadett 1.3 Sport '88
2x Opel Kadett 1.3 '87
Fiat Panda 1000 CL '87
Ford Scorpio 2.0 DOHC '91
Ford Siërra 2.0i CLX '90
Ford Siërra Turbo D '91
Ford Escort 1.6 Sport '87
Honda Civic 1.3 GL '86
Mazda 626 GLX diesel '91
Mitsubishi Galant GLi '91
Mitsubishi Colt 1.5 GLXi '89
Porsche 944 Targa '85
Renault Chamade TR '91
Rover 820i bruinm. '88
Seat Malaga 1.5 inj. '90
Subaru Legacy GL 1.8i '91
Toyota Carina 2 12V '89
Toyota Corolla XL 12V '89
Toyota Corolla 1.6i '88

4 x 4
Mitsubishi Pajero TD '91
Mitsubishi Pajero benz. '86
Nissan Patrol TD '87
Daihatsu Rocky benz. '87

Bestellers
VW Transport Pick-Up '90
Seat Terra diesel '91
Opel Corsa Van wit '85
Kom vrijblijvend kijken en vergelijken op ons verkoopterrein en in onze showroom.
ANWB-gekeurde auto's met BOVAG-garantie en nationale autopas.
Autobedr. JOHN KOULLEN, Beitel 114, Heerlen. (200 mtr. naast disco Peppermill).
Telef. 045-426995/424268.

Quadflieg Daihatsu

Terreinauto's:
Daih. Feroza Sportrack '93
Daihatsu Rocky wagon '85
Mitsubishi Pajero '86

Automatics
Toyota Tercel aut. '84
Hyundai Pony '86

Camper/bestel
Ford Transit Camper
Toyota Hi-Ace lang en verhoogd '88
Opel Kadett combi 14i '91

Diesels
BMW 524 TD
Charade turbo diesel '89
147.000 km '89

ANWB-gek. auto's
Audi 80 18S '91
Suzuki Swift 1.3 GL '92
Daihatsu Cuore TX '91
Ford Mondeo 16 CLX 4-deurs '93
Ford Mondeo 16 CLX 5-deurs '93
Ford Orion 14 CL 16.000 km '92
Ford Siërra 2.0i CL '92
Ford Siërra 2.0 CL 4-drs. '88
Ford Siërra zwart '88
Ford Siërra sport '87
Ford Siërra 2.0 CL '88
Siërra Crosworth uitv. '85
Ford Escort 14 CL 3-drs. '86
Ford Escort 13 5-deurs '83 '84 '85
Opel Kadett 14i life '90
Opel Corsa 13i '89
Opel Astra 16i GLS 5-d. '91
Opel Kadett 13 S Sport '86
Kadett 12 S sportuitv. '85
Opel Kadett 3-drs. bruin '85
Opel Kadett 3-drs. groen '85
Opel Omega 2.4i '91
Alfa 33 1.5IE sport '91
Opel Corsa 13 S '83
Opel GTi '89
Audi 100 2.3 E nw. type '91
VW Polo Coupé '90
VW Golf Manhattan 16 '89
VW Jetta 1.3 S 4-drs. '89
VW Golf GTi 1.8i '88
VW Passat 1.8i 5-drs. '86
Nissan Primera 1.6 LX '91
Nissan Sunny coupé 1.6 '87
Honda Civic 1.3 S '89
BMW 316 beige '85
Alfa 33 1.3 '87
Lada 2105 1.5 '90
Mazda 626 1.8 LX '90
Mazda 323 1.3 LX '86
Citroën AX Sport '87
Citroën 1.4 BX '85
Mini 100 XE '88
Volvo 340 '84 + '87
Suzuki Alto '85

Div. inruilers:
Fiat Panda '84
Subaru 1.3 DL '85
Mitsubishi Starion '82
Ford Fiësta '82
Fiat 127 '83
Volvo 340 '80/'84
Opel Manta '79
Cuore autom. '84
Mazda 323 '82
Volvo 340 '82
Reeweg 112, Landgraaf
Telef. 045-321810.

Autohandel DE ANJELIER heeft voor u: Chevrolet bus verl. Beauville '87 grijs kent. gas; Siërra v.a. '83 t/m '86; Escort v.a. '83 t/m '85; Golf 1600; Seat Fura Lancer; Kadett '85; Peugeot 104 '84; Fiësta '85; BMW 316 gas '83; Jetta '86; Mazda 626 autom. '86. Anjelierstr. 123 A Heerlen. Tel. 045-231448.

AUTOPARCK Kerkrade BV: Alfa Romeo 75 1.8 IE Kat. signaalrood LPG '90 ƒ 16.900,-; Alfa Romeo 2000 Spider Veloce zomer- en wintertop zilver '79 ƒ 14.750,-; Alfa Romeo Sprint QV rood '83 ƒ 5.750,-; BMW 316i Edition zwart '90 ƒ 19.750,-; BMW 324 diesel Sedan goudmet. supermooi '87 ƒ 12.250,-; BMW 316 automatic 1e eigenaar '84 ƒ 8.750,-; Citroën CX 2500 turbo diesel '86 ƒ 7.900,-; Citroën BX K9 signaalrood LPG '89 ƒ 11.750,-; Datsun Nissan Sport ZX 280 2+2 supermooi '81 ƒ 9.500,-; Fiat Uno 75 inj. Ekat. rood '87 ƒ 8.500,-; Ford Siërra XR4i sport '83 unieke conditie ƒ 9.750,-; Ford Siërra stationwagen 2.3 Luxe diesel '89 ƒ 14.900,-; Ford Siërra stationwagen 1600 L wit '84 ƒ 5.750,-; Ford Siërra automatic 2.0 Laser blauwmet. '85 ƒ 7.590,-; Ford Siërra 1800 Laser Top 5-deurs bruinmet. '87 ƒ 9.750,-; Ford Siërra 2.3 diesel 3-deurs '86 ƒ 7.500,-; Ford Orion 1600i '89 ƒ 12.750,-; Hyundai Lantra 1600 GLS 16V 17.000 km '92 blauwmetallic ƒ 24.500,-; Mazda 626 Sedan 1800 DX 10-'90 ƒ 15.750,-; Nissan Sunny 1.3 5 SP grijsmetallic 4-deurs '87 ƒ 9.750,-; Opel Kadett 1700 diesel 5-deurs stationwagen '90 ƒ 14.750,-; Opel Kadett 1600 diesel 5-deurs stationwagen Quortzo-uitvoering uniek '87 ƒ 12.900,-; Opel Kadett HB 3-deurs 1400i LPG 10-'90 ƒ 13.900,-; Opel Kadett 1400i Sedan LPG '90 ƒ 14.250; Opel Kadett 1600i 5-deurs HB '91 ƒ 14.900,-; Opel Ascona 1600 Luxe rood '86 ƒ 6.900,-; Peugeot 405 GLi 1600 zwartmet. diverse opties '90 ƒ 15.900,-; Peugeot 405 SRi 1900 alle opties LPG '88 ƒ 14.750,-; Renault 25 TS LPG grijsmet. 1e eig. '90 ƒ 14.900,-; Subaru Justy SL 1000 '85 ƒ 5.750,-; Suzuki SC 100 GX nieuwstaat '80 ƒ 4.000,-; Volvo 440 kat. LPG onderbouw rood supermooi 11-'90 ƒ 17.900,-; VW Golf aut. 1800i '89 ƒ 18.500,-. Div. inruilers tot ƒ 3.000,-. ANWB-keuring in prijs inbegrepen, volledige garantie en ANWB-autogarantplan, 100% financiering en inruil mog. Autoparck Kerkrade BV, Locht 44. 045-426424.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

BMW 318i Toering met veel extra's o.a. getint glas ABS alu-wielen bwj. '90; Opel Corsa 1.4i 3-drs Joy uitv. bwj. '90; Jeep Cherokee Pioneer 5-drs met ruiten 31 dec. '87; Opel Rekord 2.0 S 4-drs 80.000 km als nieuw '86; Nissan Sunny 1.5 coupé '86; V.W. Passat 5-drs stationwagon 1.8i met stuurbekrachtiging '91; Rover Montego Estate 5-drs '87; Opel Kadett LS 5-drs stationwagon '90; VW Jetta LX met schuifdak '84; Volvo 340 3-drs. okt. '86; Nissan Sunny 1.6 SLX '87; Skoda 105 L 4-drs 36.000 km dec. '87; Mercedes 190 D met div. extra's '87; Toyota Celica 2.0L GTI nieuwstaat '91; Talbot Cabrio als nieuw '84; Seat Marbella XL '90; Mazda 323 4-drs Sedan automatic GLX bwj. '91. Automobielbedrijf HAVÉ, Industriestr. 31, Sittard. ☎ 046-515195. Auto's met Bovaggarantiebewijs en APK. Inruil en financ. mogelijk binnen één dag. Dus tot ziens.

Off. FSO Dealer. Autobedrijf P. van DIJK & Zn. FSO Prima 1.5 SLXi v.a. ƒ 17.995,-; FSO Prima 1.5 GLXi v.a. ƒ 18.995,-; FSO Prima GLD 1.9 diesel v.a. ƒ 23.995,-; FSO Cargo 1.9 diesel Pick Up grijs kent. v.a. ƒ 17.995,- excl. BTW; Opel Astra 1.4, 5-drs., 0 km '93 ƒ 27.900,-; Lancia Dedra 1.8 IE div. access. '91 ƒ 22.750,-; Peugeot 205 Look '92 ƒ 14.900,-; Opel Omega 2.0i LS '91 ƒ 26.750,-; Opel Vectra 1.8GL '89 ƒ 19.750,-; Ford Fiësta 1.1i CL div. acc. '93 ƒ 18.750,-; Ford Siërra 2.0CL Sedan '92 ƒ 24.750,-; Ford Siërra 1.6 CL Sedan '90 ƒ 15.750,-; Ford Siërra 1.6 CL '89/'90 ƒ 11.250,-; Ford Siërra 2.0 3-drs '88 ƒ 11.750,-; Escort 1.6 CLX '90 ƒ 16.750,-; Ford Escort 1.4 5-drs '88 ƒ 11.750,-; Ford Fiësta 1.1 Finesse '89 ƒ 11.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 18.750,-; Renault 25 TX 2.2i 40.000 km '91 ƒ 26.750,-; Renault 21 TL 5-drs '90 ƒ 15.750,-; Mazda 626 GLX HB '88 ƒ 12.750,-; VW Passat 1.8i CL '91 ƒ 23.750,-; VW Polo 2-drs '87 ƒ 7.750,-; Volvo 340 1.7 Sedan '86 ƒ 7.250,-; Toyota Starlet 1.0 '85 ƒ 6.000,-; Lada 2105 '89 ƒ 4.250,-; Ford Siërra 1.6 5-drs '83 ƒ 3.500,-. Inruil, financ. Bovag-garantiebew. Autobedr. en APK keuringsstation. P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. Telef. 045-311729.

VECTRA 16i GL '90; Astra 1.4 i GL '93; Corsa 1.2 i '93; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 1.3 S '87 en '86; Kadett 1.3 S '86; Corsa 1.2 S Sport '86; Escort 1.3 CL '87. Denneman Automobielbedr., Raadhuisstr. 107, Huisberg.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te koop gevraagd voor expert PERSONENAUTO'S, vracht- en bestelauto's, hoogste prijzen. Tel. 045-456963.

BMW 316i '90; BMW 316i '88; Opel Vectra 1.8 HB '90; VW Polo 1.3 GT coupé '91; Toyota Corolla '89; Mazda 626 '88; Volvo 360 '85; Seat Fura '85; BMW 315 '82; Nissan Micra '85; Suzuki Swift 1.3 GS '90; Suzuki Swift 1.3 GL '88; Suzuki Swift '87; Suzuki Alto autom. '87; Suzuki Alto autom. '86; Suzuki Alto autom. '85; Suzuki Alto GL '86; Suzuki Alto '84; Suzuki Alto '83; Daihatsu Feroza '90; Mitsubishi Pajero '85; Suzuki Alto '87. Autobedrijf REUBSAET, Groenseykerstraat 17, Geleen. Tel. 046-757777. Uw adres APK-keuring. Alle autorep. Tevens D.H.Z. Carr. Wash.

Math KOENEN biedt aan 100 tal auto's vanaf ƒ 750,- tot ƒ 8.000,-. Alles APK, inr., financ. mog. Handelsweg 1, Susteren. ☎ 04499-5204.

Te koop gevr. alle merken auto's. Bet. HOOGSTE prijs!! ! 045-416239 tot 21.00 open.

Stationcars
Astra 1.6i Club '92
Passat 2.0 GT 16-V aut. '91
Passat 1.9 GL Turbo D '91
Peugeot 405 GR aut. '93
Peugeot 405 SR '89
Kadett 1.8 GLS '89
Renault Nevada Familiale 7-pers. '87
Citroën BX 1.6 TRi '88
Audi 100 Avant '87
Kadett 1.6 S '82
GEWONE AUTO'S
Escort 1.4 '87
Corsa 1.3 S GL zwart '88
Fiat Uno SX 5-drs '89
Peugeot 405 1.5 '87
Suzuki Samurai zwart '91
Autobedrijf Ad van Neer, Zandweg 160 Heerlen.
☎ 045-416023.

SWALMCARS Auto's, ƒ 1.000,- tot ƒ 7.000,-, alle maten en soorten. Heerlerbaan 74, Hrl. ☎ 045-413568.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! ☎ 045-411572.

Bedrijfswagens

"Bedrijfswagencentrum Echt"
Keuze uit 100 bestelbussen, personenbussen en Pick-Up's. Inkoop-verkoop-export.
Garantie 3 mnd. tot 1 jaar, inruil mogelijk.
Ampèreweg 2, Echt. Telef.: 04754-87455 of 87933.
"Industrie De Berk"

Bankers Bedrijfswagens b.v.
Rijksweg Noord 19, Echt. Telefoon 04754-82453.
Het juiste adres voor een bedrijfswagen rijbewijs B.
plm. 60 stuks voorradig
Open - gesloten - aannemersuitvoering
Inkoop - verkoop van alle bedrijfswagens voor rijbewijs B.
Geop. ma. t/m vr. van 8.00-19.00 uur, zat. 9.00-16.00 uur
Onderhoud - reparatie eigen werkplaats.

Autobedr. Gebr.
Dominikowski
biedt aan bedrijfsauto's:
Mazda E 2200 diesel gesloten bestel 67.000 km '86
VW Caddy diesel '87
VW LT 2.8 diesel gesloten bestel '91
VW Transporter diesel dubb. cabine grijs kent. '89
VW Transporter diesel gesloten bestel '86
Locht 17, Kerkrade.
Verkoop: 045-420209
Werkplaats: 045-420804.

Te koop FIAT Fiorino 1.7 D, bwj. '93, km.st. plm. 27.000, vraagprijs incl. ƒ 10.000,-. Haefland 18, Brunssum.

Te k. Ford CARGO 813 met gesl. alu-bak, laadklep, (9 pallets), bwj. '82, vr.pr. ƒ 7.500,-, tevens aanhangwagen tandem-asser met huif, 3 ton. 045-416344.

Te koop van 1e eig. POLO VAN 40 Kw, kl. wit, 90.000 km., bwj. '90, in perf.st., grijs kent., benz., vr.pr. ƒ 8.250,-. Telef. 046-582472.

Te k. VW LT 35 PICK UP, 1984, met nieuwe gereviseerde motor. ☎ 045-258720

CITROËN C15 bestel, APK sept. '94, tegen hoogste bod. Tel. 043-215026.

In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken.
Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482.
Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

No - start anti-autodiefstalsysteem
1. Bestuurder zet contact auto uit.
2. Systeem treedt automatisch in werking en blokkeert zowel de ontsteking als de brandstoftoevoer.
3. Pas na intoetsen viercijferige code kan de auto worden gestart.
Door verzekeringsmaatsch. aanbevolen.
Prijs en montage incl. BTW ƒ 399,-.
KERP
In de Cramer 31, Heerlen, telefoon 045-716951.

Te k. div. onderd. Golf diesel o.a. l.m.-vlgn. 14", sp.st., dashboard, versn.bak, etc. Tel. 045-245634.

Te k. AUTOBANDEN, alle maten en merken tegen lage prijs, o.a. 195/50x15 Fulda ƒ 140,- all-in; ook motorbanden. ☎ voor prijs Bandenspecialist Abel, 045-314027.

Te k. AUTOTELEFOON Carvox 3000, 1 jr. oud, PTT-nr. tot 1-2-'94 overdraagb. pr.n.o.t.k. ☎ na 20 uur 045-729877.

BORBET velgen 16", 9 en 7½ J, met banden 245, 225 voor BMW 5-6-7 serie, i.z.g. st., ƒ 1.500,-. ☎ 045-317396.

Te koop 4 rail STERSPORTWIELEN met 195-50-15 banden voor Mercedes ƒ 600,-. ☎ 046-748526.

Te koop alle voorplaatwerkdelen en lampen en achterbumper van VW GOLF II. Telef. 046-748526.

Te koop wegens opheffing BANDENBEDRIJF: gebr. banden, sneeuwbanden, velgen; Compressor 4-cylinder; Mercedes skirek, mistlampen, slijpsteen, tuinbanken, enz. Bel van Cruchten, Schandelerstraat 2, Heerlen: 045-722844.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. ☎ 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Te k. fabr.nwe. AANHANGWAGEN met oploopren, inlegvel en huif, mt. 1.35x2.50 m., nw.pr. ƒ 4.635,- nu ƒ 2.100,-. ☎ 04498-56222.

Motoren

Te k. YAMAHA 750 CC, type SECA, vr.pr. ƒ 5.300,-, i. z.g.st., bwj. '81. 045-312640.

Te k. YAMAHA 750 CC, type SECA, vr.pr. ƒ 5.300,-, i. z.g.st., bwj. '81. 045-312640.

Te koop YAMAHA Diversion 600, bwj. 9-'91, in uitstekende staat, vr.pr. ƒ 8.950,-. Tel. 045-462286 of 453110.

YAMAHA XJ 750 Custom zeer mooi; Kawasaki Z500 koopje. Tel. 045-321541.

SUZUKI GS 1000, bwj. '80, gerevis., nw. onderd., vr.pr. ƒ 3.250,-. ☎ 04493-1910.

YAMAHA Maxim 700 chopper, cardan, nw.st., bwj. '85, koopje, ƒ 5.950,-. Tel. 043-650174.

Te k. HONDA NT650 Hawk GT, bwj. '88, kent. '90, 5.400 km., ƒ 7.000,-. 046-523161.

Zien is beslist kopen!!! CHOPPER Suzuki Savage 650 CC, nieuwstaat, vr.pr. ƒ 7.250,-. ☎ 045-322111.

Te koop SUZUKI GS X 600 F, 1993, z.g.a.nw., 2.100 km, kleur zwart-paars, pr. n.o.t.k. Telefoon 04450-2442.

YAMAHA FJ 1200, '91, zwart/paars, nieuw model, ƒ 16.500,-. ☎ 04754-84356.

Te koop BMW R. 80 RT, 1984, in st. v. nieuw, 40.000 km, grote kuip en koffers, ƒ 12.500,-. 045-420312.

Te koop HONDA XL 600 R, bwj. '85. Tel. 045-257584.

CROSSMOTOR Yamaha 80 cc, ƒ 475,-. 045-224967.

Te k. KAWASAKI Z650, mooi, loopt goed, ƒ 2.250,-. Tel. 045-244611.

BMW R35, bwj. '38, ƒ 2.750,-; motor met zijspan, bwj. '56, 750cc, ƒ 2.450,-; DKW 198cc, bwj. '35, ƒ 950,-; Ardie 200, bwj. '37, ƒ 2.450,-; SHL, bwj. '48, ƒ 1.150,-; DSA B-40, ƒ 2.750,-. Tel. 013-340384/440869.

Bromfietsen

Nieuwe SCOOTER! Groot assortiment, gratis w.a. verzekering. Financ. mog. Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen. 045-211486.

Te koop YAMAHA DTR 50, bwj. '92, kleur zwart-blauw, 10 mnd. verz., ƒ 1.650,-. Tel. 045-413568 b.g.g. 710761.

BROMFIETS Aprilija red roos, 1½ jr., nw.pr. ƒ 7.500,- nu ƒ 2.500,-. ☎ 04450-2506.

Niewe dames- en HERENFIETS te koop, Peugeot Anjou met trommelrem en 3 versnellingen, model 1994, ƒ 1.000,- samen. Heigank 68, Landgraaf.

Dames- en heren FIETS als nieuw, samen ƒ 450,-. Spoordijkstr. 78, Hoensbroek. 045-214964.

VESPA Ciao ƒ 750,- met verz. 045-224967.

Te koop HONDA MTX, bwj. '87, vr.pr. ƒ 950,-. Met verz. en helm. Telef.: 045-417739.

Wintersport

Gezellig samen op wintersport met een PERSONENBUSJE. ƒ 617,- per week incl. BTW en 700 km. vrij. AutoRent Bastiaans, Heerlen. Bel 045-724141.

Sport & Spel

Te k. HANDBOOG SMT, compleet, ƒ 600,-. Tel. 045-219773, na 18.00 uur.

Overijssel

Te huur comf. BUNGALOWS in Den Ham. Prijs per week all-in: voorseizoen ƒ 240,- (2 wk. ƒ 440,-), voorjaarsvakantie ƒ 340,-, april ƒ 255,-, mei ƒ 320,-, juni ƒ 360,- hoogseizoen ƒ 600,-, sept. ƒ 320,-. v.d. Hoek. Tel. 05299-7590.

Campers

Te koop mooie CAMPER, benzine, 3-pers., 60 dgn.-kaart, ƒ 8.900,-, inr. auto mog. Telef. 045-222152.

3-persoons CAMPER Diesel te koop, ƒ 14.000,-. Koolweg 11, Elsloo.

België

Te koop RECREATIEWONING gelegen Sunclassonnevijver, geschikt voor permanente bewoning, ƒ 55.000,-. (Evt. inr. alles van gelijke waarde mogelijk, b.v. camper). Telef. inl. 045-223082.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

USA/Canada

USA: Auto- en campeerreizen op MAAT. Deskundig advies. Tel. 046-746122.

Frankrijk

Vacances Confortables 500 stijlvolle huizen (2-30 p.) in
geheel Frankrijk
Vele met privézwemb. en/of tennis en/of bij strand. Ook Noord-Fr. 040-112208.

Turkije

BOEK nu uw zomervakantie '94 bij Pasa Tours met ƒ 50,- vroegboekkorting tot 31 januari! Vertrekken vanaf Maastricht en Eindhoven. Voor meer info.: Pasa Tours, ☎ 043-260044 / lid SGR.

Vakantie

Cursus klein VAARBEWIJS, Sailcenter Limburg, Ophoven (B), start op 24-01-1994. Inl. en inschrijvingen, bel naar: 00-32.89.562429, Inge Welters.

SPEEDBOOT, merk ... met Johson motor, ... als nieuw. Tel. 045-254...

Div. Buitenla...

Carnaval ...
Praag 6dg v. 14/2 ƒ...
Rome 8dg v. 11/2 ƒ...
Parijs 3dg v. 11/2 ƒ...
Spanje 12dg v. 9/2 ƒ...
Kristal reiz...
Den Bosch 073-131...
Berlicum 04103-4...
Ons verrassend...
Zomerprog...
is uit
BEL KRISTAL RE...
Den Bosch 073-131...
Berlicum 04103-4...

Caravans

CHATEA... HOMECA...
Verkoop, verhuur, re... taxatie van alle m... caravans. De '94 m... zijn uit voorraad lev... RALON, Brommelen... GEULLE. Tel. 043-6...

Tenten ...
Een compleet en vo... assortiment voorte... luifels, bungalowte... bustenten, lichtge... kampeertenten in de... tentenhal van BECKERS SITTA... Handelsstraat 20, 22, ... 31. Handelscentru... "Bergerweg" Sitta...

CONWAY VOUWWA... The best way to ... Beckers Sittard... Handelsstraat 20, 22, ... Handelscentrum ... "Bergerweg" Sitta...

Toercarava...
KIP-WILK-CARAVE... PREDOM
Bovag-occasion... Off. dealer voor Lim... BECKERS SITTA... Handelsstraat 20, 22, ... 31. Handelscentru... "Bergerweg" Sitta...

Een kompleet en vo... assortiment kampee... rekreatie-artikelen in ... grootste rekreatie-s... markt van Limbu...

Beckers Sitta...
Handelsstraat 20, 22, ... 31. Handelscentr... "Bergerweg", Sitta... NIEUW: OUTDOORS... Alles voor de sporti... outdoor-fan!

Waterschad... aan uw toer- stacaravan...
Voor vakkundig advi... schaderegeling n... Bovag Vakman: BECKERS CARAVA... TECHNO CENTE... Industriestraat 18 ... Handelscentrum "Be... weg" Sittard. Tel. (ma... t/m vrijdag 9.00-18.0... 046-581875 (b.g.g. 520...

Een PICCOLO in he... burgs Dagblad help... weg naar snel succe... 045-719966.

Inkoop, verkoop, ... reparatie en schade... gen: BARTELS Cara... Hommerterweg 258, ... stenrade. Telef. 04492-1...

WINTEROPRUIMING van voortenten 60 m... op show o.a. restan... modellen sterk af... Tevens bij Theo S... voortenten centrum De... modellen. Bel 040-48294...

Atlas STACARAVANS ... ropa's meest verkoch... zoek nu onze nieuw... dellen 1994, (nu ook ... breed 3.60 mtr.). Imp... koop Camping High ... parral Oirsbeek. 04492-2044, zondag open...

Te k. zeer mooie ST... RAVAN met vaste ... plaats, 8,50 x 3,00 m... camping; tevens ... telef. en kabel-tv. ☎ 0... 35989 na 18.00 uur.

Te k. demontabele ... VAKANTIEWONING, 8,75 x 6,00 mtr., me... nendak, zonder ... Koopje! Telef. 04750-35...

Te koop HOBBY ... 610 DFM bwj. april '91, ... 04454-63479.

STACARAVAN 8 mtr., ... camping Kontiki Ge... (B) Tel. 045-742894.

Stabiele STACARAVAN, meeneemprijs ƒ 1... Camp. de Bousberg, ... graaf. Tel. 045-311213.

Caravan CHATEAU bwj. ... vr.pr. ƒ 3.250,- met ... voort. en luifel. ☎ 04450-...

CARAVANS Hobby 400 ... 420 '92; 430 '93; 460 ... 470 '90; 495 '88. B... 4800 '92. ☎ 04498-54390.

Met een PICCOLO ... Limburgs Dagblad ra... uw oude spulletjes 't ... kwijt. Piccolo's doen ... wonderen... Probeer ... Tel. 045-719966.

Te k. STACARAVAN ... mtr. i.z.g.st., geh. ... Zonder standpl. 045-4573...

Te k. camping KOELBO... V., 220 V., gas, pr. ƒ... Voorstr. 10, Hoensbroek.

SHOW van Ned... meest smaakmakend... succes, Beyerland-Sp... Vitesse-Quarts-Award ... caravans en Raclet... wagens. De ... Deense Larsen ... voortenten en alle ca... kampeer-, en camp... nodigdheden bij de ... Caravan. Dr. Nolens... Ind. park. Nrd. Sittard ... 046-513634.

Voor Piccolo's zie verder pagina 10

Westen weet niet om te gaan met uitdagingen na val van de Muur

Er klopt een heleboel niet

DOOR G. L. J. HUYSER,
generaal der infanterie b.d.

Sinds de val van de Berlijnse Muur in 1989 is men er om van overtuigd dat een snelle en grootscheepse aanval vanuit het Oosten niet meer waarschijnlijk is. Sommige - onverantwoorde - politici spreken zelfs van 'onmogelijk' en willen de krijgsmacht nog meer verkleinen. We zijn in een soort roes terecht gekomen, waarbij ons veiligheidsgevoel groot is. We schrikken wel als er in Rusland iets onverwachts gebeurd, maar al snel steken we de kop weer in het veilige zand.

De opmars van Zjirinovsky, de dictatoriale trekjes van Jeltsin en het aanhouden van de huidige omvang van de Russische strijdkrachten lijkt ons niet te deren. We komen er echter langzaam maar zeker achter dat Jeltsin tijdens de bestorming van het Russische parlement een hoge prijs heeft moeten betalen voor de steun van het Russische leger.

Onheilspellend vond ik toen het commentaar van een van de Russische tankschutters: „Als ik opdracht krijg om op het parlement te schieten, dan doe ik dat". Koel, zonder emotie. Hij wist ook niet precies waar de 'good guys' en waar de 'bad guys' zaten.

We maken ons er geen zorgen meer over. De huidige minister van Defensie, Ter Beek, heeft zich bij zijn partij een volgende nederlaagje incasseren van het vredesdividend niet tegengehouden? Waarom zou ik me dan zorgen moeten maken?

Neen, het voorbeeld van de minister doet ook niets vrezen. Het voorbeeld van de meerderheid in het parlement wel. Vlak voor de jaarwisseling werd daar gesteld dat er in verband met de onzekere situatie in Rusland niet meer op defensie moest worden bezuinigd. Daar klopt iets niet; een parlement dat strenger is dan de minister.

Maar er klopt nog veel meer niet. In deze column volgt een opsomming van nog meer merkwaardige en tegenstrijdige zaken in de wereld van het veiligheidsbeleid. Deze zaken komen er op neer dat we na de val van de Berlijnse Muur alleen maar gedacht hebben aan ontwapening en ons verder niet zo erg druk hebben gemaakt over de consequenties van die bezuinigingen. Ook hebben we geen grondbeginselen voor de komende periode geformuleerd.

Ook al zouden alle vredesengelen gelijk hebben, ook al zou er niets meer uit het Oosten kunnen komen in de vorm van agressie, dan nog gaan we vreemd om met datgene wat we worden verondersteld te doen. Neem de Golfoorlog: Wij - Nederland - sturen, op verzoek, een fregat naar de Arabische Golf. Dat is in Den Haag genomen beslissing. Men mag dan verwachten dat het uitvoeren van de opdracht een zaak van het betrokken fregat is. Neen, het fregat mocht alleen in geval van zelfverdediging terugschieten, en moest voordat het zulks deed eerst even contact opnemen met de minister. Nog steeds is de uitdrukking 'even Coevorden bellen' binnen de krijgsmacht een in zwang zijnde uitdrukking.

Het blijkt dat we niet gewend zijn aan een daadwerkelijke conflictsituatie waarbij fracties van seconden over leven en dood kunnen beslissen.

Het zit met de regels van schieten en terugschieten toch zeer merkwaardig. Twee jaar later sturen we eenheden naar Bosnië om humanitaire steun te verlenen. Tijdens het uitvoeren van die menslievende taak worden onze soldaten beschoten, worden ze tegengehouden, tegengewerkt, gechanteerd en beledigd. Als we nagaan wat het VN-mandaat over die taakstelling in Bosnië zegt, dan blijkt dat er wel degelijk teruggeschoten mag worden, maar dat de 'terugschiet-regels' efficiënte tegenacties tegengaan.

Het mandaat is tot stand gekomen tijdens de besluitvorming in de Veiligheidsraad, terwijl de Rules of Engagement zijn geformuleerd door het Peace-Keeping Office van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties. Ambtenaren dus, die teveel rekening houden met wat tot nu toe gewoon is en naar mijn mening niet de flexibiliteit van geest hebben om eens wat anders te bedenken of om de regels 'tijdens de rit' aan te passen. Ook hier klopt iets niet echt.

Het toppunt op dit gebied is het drama rond het uitzenden van een eenheid van onze luchtmobiele brigade naar Bosnië. Waar gaat het om? De VN bepalen dat er zogeheten veilige gebieden in Bosnië moeten komen. Gebieden die niet mogen worden aangevallen of beschoten. Daartoe is militaire bescherming nodig. Die militaire bescherming - aldus de VN - kan zelfs luchtsteun aanvragen. Goed gezegd. Eindelijk laat de wereld zijn tanden in Bosnië zien. Voor die beveiliging zijn duizenden militairen nodig. Maar alleen Frankrijk en Nederland blijken bereid troepen voor die taak naar Bosnië te sturen. Een tandeloze (op twee landen na) wereld dus. Nederland kan zijn belofte om troepen te sturen alleen maar waar maken door een eenheid van de luchtmobiele brigade te sturen. Andere eenheden hebben we niet meer om uitgezonden te worden!

De luchtmobiele brigade zal voor de taak in Bosnië worden uitgerust met pantservoertuigen. Niet om er echt mee te vechten maar om er in te worden vervoerd. Dat is uiteraard wel veiliger, maar het voertuig is niet voor een dergelijke taak ontworpen. Al is het duidelijk dat militairen met een pantservoertuig meer dreigend zijn dan zonder.

Voorafgaand aan het vertrek naar het strijdtoneel verklaart onze minister-president dat deze troepen in Bosnië 'desnoods robuust zullen optreden'. Een uitdrukking die niet in een militair voorschrift voorkomt, maar de bedoeling heeft een zekere vastberadenheid uit te stralen. Had hij het maar nooit gezegd!

De lokale Servische bevelhebbers (zij maken de dienst te velde uit) bepalen vervolgens dat de Nederlandse eenheid te zwaar bewapend is en op de in eerste instantie afgesproken plek niet mag komen. Hier klopt echt iets niet. De internationale gemeenschap bepaalt iets, de betrokken partijen gaan akkoord en vervolgens laat diezelfde gemeenschap, Nederland incluis, zich diep beledigen. Op een dergelijke ontwikkeling kan men alleen maar met afschuw reageren.

Het blijkt dat wij in Europa niet in staat zijn orde op zaken te stellen in een land als het voormalig Joegoslavië. Het blijkt dat wij ons vrijelijk laten beledigen. Het blijkt kortom dat wij niet weten om te gaan met de uitdagingen die na de val van de Berlijnse Muur zijn ontstaan.

Het lijkt er op of er in de wereld geen mens meer is die strategisch kan denken of die adequaat leiding kan geven. Het komt mij voor dat we de zaken rond conflictbeheersing eens goed op een rij moeten zetten en het automatisme van denken en handelen moeten herzien. Zeker waar het gaat om het gebruiken van geweld. Geweld is het laatste (red)middel. Het laatste èn het is en blijft een middel en nooit het doel. Het doel is en blijft altijd politiek-strategisch van aard. Het komt mij voor dat het noodzakelijk is meer te weten over conflictbeheersing. Een schets van de beginselen en consequenties daarvan zal de kern van mijn volgende column zijn.

ZJIRINOVSKI

Uitdelen cadeautjes hoort bij het naderen van verkiezingen

Hoe hypocriet is de politiek?

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG — Piet Bukman wil er niet meer over praten. Hij wil geen nadere toelichting geven op zijn brief aan CDA-collega Andriessen met het verzoek om de bedrijfsverhoging voor tuinders even uit te stellen tot volgend jaar. Op straffe van fors stemmenverlies voor hun beider CDA bij de naderende verkiezingen.

Bukman beroept zich bij zijn stilzwijgen op de stelling dat het om een briefje aan een medepartijgenoot/vriendspersoon betrof. Persoonlijk, en niet bedoeld om uit te lekken. Verder doet hij er het zwijgen toe. Uit schaamte ongetwijfeld over zijn eigen stupiditeit.

Het gaat dan niet zozeer om de gedachten die aan Bukmans schrijven ten grondslag lagen. Die zijn in orde. Het gaat immers om een bedrijfssector waarvoor hij verantwoordelijk is: de tuinbouw. Die heeft het moeilijk door milieumaatregelen en toenemende concurrentie. Dat Bukman daarvoor opkomt is zijn taak. Zeker als er een lastenverzwaring aankomt zoals een hogere gasprijs.

Dat Bukman dat echter in een officiële brief aan collega Andriessen neerlegde is een beginnersfout. De CDA-bewindslieden zien elkaar elke week minstens twee keer. Op het politiek beraad van donderdagavond en bij de ministerraad. Daar had de kwestie keurig besproken kunnen worden.

Bovendien bestaan er telefoons in dit land, dus ook van dat middel had Bukman gebruik kunnen maken. Ten slotte zijn er de zogenoemde 'kattebelletjes'. Notities die op een klein kaartje worden gezet en vervolgens al dan niet door tussenkomst van een derde in handen worden gespeeld van degene voor wie de boodschap is bestemd. 'Na lezing te vernietigen', al staat dat er niet op.

Cadeautjes

Nu Bukmans officiële schrijven echter is uitgelekt, geeft het tegelijk een aardig inzicht in de werking van de politiek. Er naderen verkiezingen en dus moeten er cadeautjes worden uitgedeeld aan de kiezers. In dit geval aan deel van de CDA-stemmers. In politiek-Den Haag is dit fenomeen algemeen bekend. Elk kabinet doet het, van welke samenstelling dan ook. De huidige CDA/PvdA-ploeg is er de afgelopen maanden op diverse terreinen mee bezig geweest.

Bezuinigingen in de bejaardenzorg werden deels geschrapt. De huurverhoging voor 1994 wordt lager. De stijging van de belastingtoeslag voor eigenaar-bewoners van huizen (huurwaardeforfait) wordt omgezet in een daling. De tariefverhoging openbaar vervoer wordt minder.

Bezuinigingen in de gezondheidszorg zijn geschrapt als de werkers in die sector genoegen nemen met een nullijn. Het argument is behoud van werkgelegenheid. Dat treedt echter niet op, terwijl de rekening naar een volgend kabinet wordt geschoven.

Als klap op de vuurpijl is er nog de 'meevaller' van 4 miljard gulden die begin deze maand uit de hoge hoed te voorschijn kwam. De besteding laat zich raden: [illegible] lastenverlichting voor burger en bedrijf. Het liefst kort voor de verkiezingen te realiseren.

Het zijn slechts voorbeelden. Een rijtje waarin ook Bukmans initiatief voor de tuinders past. Net als de gulle gaven voor Limburg daar waar die bij eerdere rampen (watersnood begin 1993 en aardbeving) niet mogelijk waren.

Trend

Het is een trend. Het vorige kabinet (een CDA-VVD-combinatie) liet een belastingverlaging van [illegible] miljard gulden voor de kiezers achter: de operatie-Oort. Maar ook voordien gebeurde het al. In het derde kabinet-Van Agt (CDA-D66) zat ene heer Rood op Binnenlandse Zaken. Lid van D66. Die sloot een salarisakkoord af met de ambtenaren. Hoe dat er precies uitzag durfde hij niet te zeggen. Bang dat men er achter kwam hoeveel de overheidsdienaren erbij kregen.

Het eerste kabinet-Van Agt (CDA-VVD) gaf in de laatste dagen groot geld (1,8 miljard gulden) weg aan onder meer Volvo Car, Océ-van der Grinten, Fokker en DAF-Trucks.

De reacties die vanuit de diverse partijen nu op Bukmans brief zijn gekomen, zijn dan ook op zijn minst hypocriet. Men maakte zich er zelf, gezeten in de pluche zetels rond de de tafel waaraan het kabinet vergadert, ook schuldig aan.

Men deed het alleen handiger. Het partijbelang werd niet zo openlijk vermengd met het algemeen belang. Bukman deed dat wel. Een teken hoe groot de onrust binnen het CDA is over de peilingen waaruit blijkt dat de partij steeds verder terugloopt in de kiezersgunst. Bij verkiezingen nu zou het CDA 16 van de 54 kamerzetels verliezen.

Daar zou — terecht — iedere partij zich ongerust over maken. Het ware alleen beter als het CDA zocht naar de ware oorzaken van het verlies. Het feit dat men zich van de eigen achterban heeft vervreemd door een verkeerd beleid. Een proces dat met 'leider' Brinkman alleen maar verder zal gaan. Daar zou de partij iets aan moeten doen in plaats van te proberen om met goedkope presentjes het verlies nog iets te beperken. Op kosten van de belastingbetaler. Ook dat nog.

politiek objectief

lezers schrijven

● Sensatiefilms

Hiermee wil ik reageren op het artikel „Gruwelijke sensatiefilms topper in videotheken" van 31 december 1993. Na het voornemen van WVC om de filmbranche te liberaliseren zodat de filmkeuring vervalt, liggen geweld en sex nu voor iedereen voor het grijpen.

Men merkt nu al dat onze maatschappij aan het veranderen is. Fascisme, hardere criminaliteit, cynisme en intolerantie.

In de film 'Faces of Death' krijgt men de gruwelijkste dingen voorgeschoteld, in een uiterst cynische context (cynisme is of kan ook geweld zijn). Een man die wordt opgevreten door een krokodil en een ander die door een beer te grazen wordt genomen, terwijl in beide gevallen een gedienstige amateurfilmer braaf bleef doorfilmen. Denk aan het Turks meisje dat verdronk ten midden van honderden mensen.

Het leven is al cynisch. Nieuwsberichten over massamoorden en rampen overspoelen onze zenders. En je vraagt je af, waarom? Misschien is het de vraag, waarom "Faces of Death" zo'n succes is?

Mensen verlekkeren zich aan executieseries uit Amerikaanse politiearchieven (geloof mij maar dat de kijkers geen lid zijn van Amnesty International of dit van plan zijn te worden). Men laat zelfs archiefbeelden zien van de massagraven van Auschwitz. Ingeleid door een "menslievende doctor" die veel lelijks vertelt over Hitler.

In deze orgie van geweld is deze boodschap zinloos. De kijker wil bloed zien, en hij krijgt bloed. Mensen die het journaal nog niet gruwelijk genoeg vinden. Mensen die daardoor immuun zijn geworden.

Ik ben ervan overtuigd dat de mens in wezen niet slecht is. Maar door frustraties die men niet kan uiten en het feit dat geweld als de makkelijkste en doeltreffendste weg wordt gepropageerd, gaan we weer terug in de evolutie tot de mensaap.

Ik schrijf dit in de hoop dat men dit meer gaat beseffen, dat het een beter jaar wordt dan 1993. Geweld is geen bewuste keuze, het is onmacht en frustratie. We moeten ons meer richten op elkaar en eens luisteren naar elkaar (aan de TV zit een knop).

SCHINVELD M. Meijers

(Door de redactie ingekort).

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Russische doema

De chaotische opening van de Russische doema (parlement) verliep als de bij ons bekende 'Poolse landdag'. Het is jammer zo'n groot land tot zulk peil te zien afdalen en een het en der dreigende en beledigende heer Zjirinovski zijn gang te kunnen zien gaan.

Daarom moet de NAVO niet als zachte heelmeester optreden (zoals in het voormalige Joegoslavië) en de heer Jeltsin ontzien. Als de heer Zjirinovski de heer Jeltsin klem krijgt, moeten wij daarvoor klaar zijn. De in een machtsvacuüm liggende Oosteuropese landen horen óók tot Europa en horen dus op termijn tot de EU toegelaten te worden en door de NAVO gesteund te worden.

HEERLEN H. J. Kisters

● Verenigd Europa

Machteloos kijkt heden ten dage een 'Verenigd Europa' richting Balkan - als men althans zijn ogen niet ervan heeft afgewend - machteloos tegenover politieke chaos, militair banditisme, en 'etnische zuivering'.

Een vergelijking met de noninterventie tijdens de Spaanse Burgeroorlog dringt zich op en men kan alleen raden naar hoe dit overkomt in de vroegere USSR.

In 1942 begon in Londen een 33-jarige Joodse filosofe, Française, te werken aan een voorstudie voor een universele verklaring van verplichtingen jegens de medemens. Het zou uitgroeien tot een cultuurhistorische studie van zo'n 370 pagina's, ook te beschouwen als blauwdruk voor het naoorlogse Europa.

Zij deed dit op verzoek van generaal De Gaulle, die haar dringend verzoek boven Frankrijk te mogen worden gedropt voor een gevaarlijke missie, van de hand had gewezen. Moreel en fysiek uitgeput stierf Simone Weil (niet te verwarren met de politica Simone Weil) in 1943 in Ashford bij Londen.

Alles wat zich nu al ruime tijd afspeelt is voor mij niet alleen tekenend voor politiek onvermogen, maar ook diep beschamend, een aanfluiting voor het naoorlogs moreel besef, en van een onvoorstelbare lafheid. Als er al een legitieme aanleiding tot ingrijpen was geweest was dat bij de eerste paal die in de grond geslagen werd voor een concentratiekamp, in naam van onze verplichtingen jegens de mensheid.

MAASTRICHT drs. J.G.M. Arentsen

● Premies ziektekosten

Na zijn verloren confrontatie over tarieven met de specialisten, verschijnt staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) weer eens in beeld. Hij voorziet dat de nominale premie AWBZ met ingang van 1994 niet zal stijgen, ja zelfs zou dalen.

De verzekeraars echter verhogen per 1994 de nominale premie AWBZ (Ohra zelfs met 10%). Nu weer een voorstel voor een 'noclaim' voor ziekenfondsverzekering. Een verzekerde die geen ziektekosten in rekening brengt bij ziekenfonds of AWBZ, mag in ruil daarvoor een lagere premie betalen (Limburgs Dagblad 5 januari 1994).

Dit betekent dat de zieken en zorgbehoevende ouderen de hogere premie moeten betalen. Uit al deze voorstellen van de staatssecretaris blijkt, dat hij onvoldoende inzicht heeft in de uitwerking van zijn ideeën. Het is jammer dat Simons zijn voornemen om reeds voor eind januari 1994 op te stappen heeft laten vallen en hij helaas nog tot medio april 1994 in functie blijft.

BRUNSSUM L.J. Hoogmans

● Verkiezingen

De verkiezingsstrijd is losgebarsten; politieke figuren willen weer aan de macht komen om, aan de hand van hun programma en hun eigen gelijk, goed betaalde baantjes te bemachtigen. En de SP plakt smakeloos anti-corruptie affiches op plakkaten van andere partijen.

Corruptie moet zeker aan de kaak gesteld worden, maar dat is een probleem waarvan slechts de betrokken burgemeesters wakker liggen. Het volk ligt wakker van de onveiligheid in de samenleving, een probleem waaraan de politieke partijen (ook de SP) al jarenlang praktisch niets doen, alleen wat kletsen in de marge.

De bevolking is de dupe van het liberale drugsbeleid in Nederland en de slappe houding van de politiek t.o.v. de misdaad. En door de open grenzen in Europa is het hek helemaal van de dam.

De onlustgevoelens en woede onder de bevolking over de sociale onveiligheid lokken ten onrechte rascisme uit, omdat de Nederlandse bevolking onverdraagzaam wordt. Daarbij speelt ook nog dat velen bang zijn om hun vaste baan/inkomen te verliezen.

Ik ben jaren aktief geweest in de politiek, maar ik weet niet of ik nog ga stemmen. Politici en hun actieve achterban luisteren niet naar de bevolking (ik deed dat zelf ook niet toen ik in de politiek actief was) en moeten lessen trekken uit het feit dat soms de helft van de kiezers niet eens naar de stembus gaat. De politiek zal het vertrouwen van de mensen weer moeten winnen, anders blijven we in een schijndemocratie leven.

KLIMMEN H. van [illegible]

● Zaïrees meisje

Hierbij wil ik reageren op het artikel in het Limburgs Dagblad van 8 januari jl. over het terugsturen van het negenjarig Zaïrees meisje Ik was hiervan erg onder de indruk. Kon dat arme kind nou niet hier blijven?

Ze nemen hier in Nederland zoveel mensen op. En dat arme kind wordt teruggestuurd! Wie weet wat er nu van het kind terecht komt. Ik vond dit heel erg. Ik heb zelf maar een minimuminkomen maar dit kind had ik nog wel willen verzorgen, ondanks mijn leeftijd van 62 jaar. Ik vind deze maatregelen maar een teken van onbekwaam regeren.

Als je een beetje mens bent dan doe je zoiets toch niet. Rijken voor de rijken en armen voor de armen, zo zal het wel altijd blijven.

HEERLEN C. Hermsen

(Door de redactie ingekort).

Caravans/tenten

NIEUW BIJ BECKERS: Zuid-Nederlands grootste
overdekte stacaravan-show
Permanente overdekte show van méér dan 15 verschillende modellen nieuwe stacaravans en chalets. Diverse breedten en lengtematen, veel verschillende indelingen.
Eigen import!
Rechtstreeks kopen bij importeur BECKERS SITTARD betekent: scherpe prijzen (stacaravans v.a. ƒ 17.950,-), uitstekende garantievoorwaarden, perfekte kwaliteit en een kompleet aanbod.
Transport, plaatsing (ook in het buitenland) en gunstige financieringsmogelijkheden.
Een stacaravan van BECKERS SITTARD staat als een huis!
Handelsstraat 20, 22, 24 en 31, Handelscentrum "Bergerweg" Sittard.

Vandaag
GROTE VOGELMARKT
in Makado. Beek (toegang gratis).

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te koop diverse soorten PAPEGAAIEN. Telefoon: 043-650563.

STALLEN te huur voor paarden in Wijnandsrade, met mooie grote binnenbak, gelegen in unieke omgeving, pr. ƒ450,- per maand all-in. Tel. 045-245810.

MALTEZERS, Boemers, Yorks.terriër, West.H.W.terr., Schotse Terr., Teckels. Walem 11A. ☎ 04459-1237/3097.

Erkende Kynologenver. start GEHOORZAAMHEIDS-CURSUS voor honden (ook fly-ball, behendigheid, ringtraining) o.l.v. gediplomeerde instructeurs. Start cursus op 10 februari 1994. Info-avond 27 januari om 20.00 u. manege Daalderhof te Oirsbeek. Tijdens info geen hond meebrengen. Tel. info na 18.00 u.op 043-619158, 04743-2252 en 046-510121.

Te koop mooie WEST HIGHLAND WHITE-TERRIËRS en Maltezer Leeuwtjes-pups, ingeënt en ontw. Telef. 040-451851.

Mooie ROTTWEILER-PUPS, met garantie, ingeënt en ontw. Tel. 04754-88015.

Te k. MALTEZER-PUPS met stamboom, volledig ingeënt, van particulier. Telef. 04104-74303.

LABRADOR-Retrieverpups te k. (zwarte reuen) en langharige Teckels, beiden met stamboom. ☎ 04780-81531.

Te koop BOEREN-FOKJES. Vaesrade 45, Nuth. Telefoon: 045-241735.

Te k. jonge grijze roodstaart PAPEGAAI met kooi, ƒ500,-. Telef. 045-426547.

Te koop CHIHUAHUA pups, korthårig met stamboom, 13 weken. Tel. 04750-20738.

BOOMER-HONDJES diverse kleuren. Thull 30 A, Schinnen.

Te koop kruising bullterriër PUPS. Telefoon 045-323968.

Weg. omst. ruwharige JACHTHOND te koop, teef, 7 jr. oud. Tel. 04498-57944.

Te koop prachtige newfoundlander en bouvier PUPS met stamb. en schrift. garantie. ☎ 04138-73587.

Te koop BOUVIER, 4 maanden, wegens tijdgebrek, reu. Na 15.30 uur ☎ 045-418519.

Te k. Sib. HUSKY, ƒ350,- met pap; Perz. kater met pap. ƒ250,-. 045-219561.

Te k. oranje KEESPUPS, getatoeëerd, ontwormd, geënt, gekruiste schapendoesjes. 045-214859.

Te koop BULL-TERRIER pups voor serieuze liefhebbers, met stamboom, van goede afst. Tel. 045-224932.

Te k. NEWFOUNDLANDER pups met stamboom, ingeënt en ontwormd, uit HD-vrije ouders. ☎ 04138-77354.

Te k. NEWFOUNDLANDER-PUPS, kleur zwart, teefjes, met stamboom, ingeënt, ontwormd. Tel. 04752-5712.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Dansen
leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
FDO-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A.D.B.
Wij starten eind januari in
Geleen, Sittard, Nuth
Treebeek, Brunssum
met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco.
Ook 40plus (gehuwde) parencursus stijldansen.
Onthoudnummer: 045-253388.
Let op! Nu ook bij ons de allernieuwste danstrend.
Hip Hop/House en Streetdance

Spaanse les
voor beginners, gevorderden en conversatie.
In groepjes of individueel.
Tel. 045-418971.

Massage
voor mannen: beginnerscursus 2 weekenden in Maart.
Nationaal Sportcentrum Sittard. Folder: Thomas. ☎ 020-6981977 (antw.app.)

Pension-café-restaurant
't Köppelke
Klimmenderstraat 8
Klimmen
Dansen
voor het ietwat oudere publiek
iedere zaterdagavond van 19.00 tot 24.00 uur
levende muziek met
18-1 Duo Frame
in de maand januari 3 zaterdagavonden dansen
i.p.v. zondagmiddag
i.v.m. carnavalsaktiviteiten

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

2e jaars T.U. informatica student geeft bijles WISKUNDE aan Mavo, Havo en VWO, Brunssum en omg. Telefoon 045-270231.

Aangeboden TALENCURSUSSEN in 127 talen op cassette enz. ƒ70,-, ook voor buitenlanders. 21 Danscursussen op cassette. Tel. 070-3838667/3894543.

Heeft u interesse in conversatiecursus FRANS, gevorderd niveau, op di.-avond. Neem dan contact op met bevoegd lerares Frans: I. Thoonsen, 045-250206.

ANWB Autorijleskampen
met speciale off-season korting!
De ANWB organiseert een unieke rij-opleiding.
Afhankelijk van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen.
Meer weten bel nu de ANWB: 06-8991161.

CHAUFFEURSOPLEIDING C.C.V.B. startdatum 22-1 a.s. Aanvullend personenvervoer: startdatum 22-1- a.s. cursus gev. stoffen: startdatum 29-1 a.s. 2-daagse Theorieopl. voor A en B: startdatum 5-2 a.s. Verkeersschool Leo Cremers, Rimburgerweg 139, Landgraaf. ☎ 045-312558.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Wij leveren PIZZA T-shirts en Pizza sweaters in wit en zwart en kleurendruk. T-shirts vanaf maat 116 t/m EEL, vanaf ƒ6,- ex. BTW. Verkoopmij G. Morsink en Zn., Kaatsheuvel. 04167-82863/fax 04167-82067.

Tegen kl.vergoeding kort BONTJASJE nertsklauwe en bisam bontjes mt. 38-40. Telefoon 045-413965.

Reality
Video relatie bemiddeling voor jong en oud, voor iedereen tegen laag tarief.
Info: 06-350.150.41 - 1 gpm.

Gesch. MAN sl., 1.72 m., huiselijk, eerlijk, zacht karakter, zou graag in contact willen komen met een goed uitz. vrouw, plm. 50-60 jr., mag ook buitenlands zijn voor vaste rel., je brief met tel.nr., adres. Foto mag. Alt. ret. Br.o.nr. B-05055, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Zoek(t) u/ij een vriend(in)? Word(t) lid van de CHRISTELIJKE Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp.

Buro Biänne nieuw in Limburg. Wij bemiddelen voor de serieuze relatie zoekende Lesbiännes en HOMO 'S. Deze week voor iedereen een héél jaar gratis abonnement. Voor info: Postbus 9020, 6401 KA Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Sport. MAN, 26 jr, 1.80 m., MBO, zoekt spontane meid voor een leuke relatie. Br.o. nr. B-05032, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Alleenstaande HEER met eerlijk en zorgzaam trouw karakter, zoekt een lieve vrouw tot 65 jr. Br.o.nr. B-05044, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Weduwe, 58 jaar, zoekt begripvolle MAN. Huwelijk of samenwonen geen bezwaar. Br.o.nr. B-05047, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Jongeman, 48 jr., 1.75 m, slank, niet geheel ongebonden, zoekt leuke VRIENDIN. Br.o.nr. B-05048, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nieuw in Echt: gezellig uitgaan voor ECHTPAREN en koppels, geen singles (geen sex). Wij starten 20 febr. Voor info. ☎ 04754-87289.

LIEVE sp., rust., leuk uitz. j. meid bijna 20 jr. met goede opl. zkt. nette, rust., j.man om een ser. rel. mee op te bouwen, geen avontuur. Br. met foto, op erew. ret. Br.o. nr. B-05050, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Goed uitziende man 50 jr. zoekt vaste PARTNERIN. Br. o.nr. B-05054, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gescheiden jonge man, 33 jaar, blond, blauwe ogen, lief en romantisch zoekt dito leuke meid tot 33 jaar, voor een vaste relatie. Br.o.nr. B-05062, Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette jongeman 40 jr. gescheiden zkt serieus, relatie met DAME tot plm. 45 jr. Br. o.nr. B-05067, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

JONGEMAN, 32 jaar, zoekt vriendin die graag gaat dansen, leeftijd tot 32 jaar. Interesse? Schrijf dan naar Postbusnr. 483, 6130 AL Sittard.

J. man, 33 jr., gesch. z.k.m. lieve VROUW, kind g. bezw. tot 36 jr., v. ser. rel. Geen uitgaans type. Wie weet brengt 1994 ons geluk!. Br.o. nr. B-05058, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Weduwe 71 jaar, zoekt eenvoudige VRIENDIN. Houdt van wandelen en vakantie. Br.o.nr. B-05063, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Het aanzien van 1993
nu verkrijgbaar bij
het aanzien van 1993
ƒ 24,90
Kantoorboekhandel P. WIND
(STUDIE)BOEKEN, TIJDSCHRIFTEN
KANTOORMEUBILAIR, MACHINES
EN KANTOORARTIKELEN
Akerstraat Noord 124
6431 HP Hoensbroek
telefoon 045-230748 - fax 045-214898
Hogeweg 32, 6367 BD Voerendaal
Telefoon 045-752548

Woont u in Limburg
en zoekt U een partner? Nederlands grootste relatieburo geeft natuurlijk een grote kans van slagen.
Wilt U meer weten over de unieke werkwijze?
U kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerksters.
EYS: mevrouw Spierdijk, 04451-2065.
Stichting Date
Erkend door de Stichting Consumentenbelangen.

All you need is love?
Om een levenspartner te vinden moet je soms het toeval een handje helpen. Dat kan discreet en effectief via PERSOONLIJKE BEMIDDELING. Voor iedereen betaalb.
Erkend AVR. Bel voor meer info:
HEERLEN e.o.: 045-726539 Mevr. Luchtman
MAASTRICHT e.o.: 043-210126 Mevr. Tuin
Of vraag de GRATIS BROCHURE aan:
Postbus 2909, 6201 NA Maastricht of Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.
* 13 februari Bollewokkenfeest *
MENS EN RELATIE

Gratis bodembemonstering
+ ƒ 400,- per hectare.
Betalen wij uit als gebruikersvergoeding bij injecteren zuiveringsslib. Bestel tijdig i.v.m. bodemanalyse.
Mestrecycling Stassen BV. Telefoon 04493-2083.

Tuinmachines gebruikt
vele gebruikte tuinmachines op voorraad, onder andere
- Ferrari smalspoortrekker, 24 pk diesel met vierwielaandrijving
- Wheel Horse tuintraktor, 12 pk diesel met maaier 107 cm
- Ferrari Freesmachine, 10 pk diesel
- professionele houtversnipperaar voor hout tot 15 cm
- houtversnipperaar compostmolen met 9 pk motor, voor hout tot 10 cm.
LOZEMAN TUINMACHINES B.V.
Markt 14, Lottum. Tel. 04763-2341.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Bestel tijdig uw KERSTBOOMPLANTEN. Boomkwekerij Rompelberg, Bunde, tel. 043-645365.

Inkoop, verkoop en verhuur van gebruikte paardetrailers en aanhangwagens. BARTELS, Hommerterweg 256, Amstenrade. ☎ 04492-1870.

Te koop/huur GEVRAAGD melkqoutum, evt. geheel melkveebedrijf. 04450-4429.

Te k. plm. 1.0 hect. beste landbouwgrond te HULSBERG aan openbare weg, met hoge verwachtingswaarde, pachtvrij. Br.o.nr. B-05030, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. HANOMAG Brillant 600, 60 pk met frontlader; Porsche Super 40 pk 1 Deutz D 15; 1 bietenmolen met reiniger; 1 houten eg; 2 schaars-ploeg voor paard. ☎ 04498-54836 van 12.00-13.00 uur of na 18.00 uur.

Heren VEEHOUDERS, wij kunnen al uw drijfmest snel, efficiënt en concurrerend injecteren met onze nieuwe 6 mtr-sleufhoedbemester. Loonbedrijf Senden, Ubachsberg. ☎ 045-751672.

Te koop 2 HAFLINGERS met papieren. Tel. 045-716053.

2 roodbonte STIEREN 1 jaar; 2 zoogkalveren 3 mnd.; 3 jarige Haflinger aangesp. en bered. Tel. 045-455030.

Te koop: (gebruikte machines) Stihl en Echo motorheggescharen, Stihl bosmaaiers, Honda cirkelmaaiers, Honda ruwterreinmaaier, Master heteluchtkanonnen, Ransomes 5-delige kooimaaier, v.d. Wurf getrokken veegmachine, diverse cirkel- en kooimaaiers voor particulieren, Gutbrod 4-wielige trekker met kabine, Jensen en Schliesing houtversnipperaars, Jacobsen 3-delige kooimaaier, 3 x Roberine Senior kooimaaier, Yamaha en Suzuki generatoren, Gutbrod sneeuwschuif, demo Jongerius sneeuwschuif type ST 90. Tevens uw adres voor nieuwe Stihl, Honda, Ransomes, Agria, Jensen en Schliesing produkten. FRISSEN Tuin en Park BV, Valkenburg a/d Geul. Tel. 04406-40338.

Mooie 9-jr. VOSMERRIE, stokmt. 1.67 mtr, met keuringsbew., afst. Planeet x Eclatant; tev. Mercedes 608, ingericht voor 3 paarden, met living, opb. 2.90 mtr, i.z. g.st. ƒ13.500,-. Stal Eussen. Tel. 045-751896 - 751659.

Te koop GEVRAAGD nuchteren kalveren voor de mesterij. Tevens alle soorten rundvee. Tel. 045-252890.

Te k. platte WAGEN ook geschikt voor veewagen, l. 6.50, br. 2.20. 04459-1385.

Te koop zwart mak RIJPAARD, hoogte 1.66, 7 jr., voor fok en recreatie. Tel. 04742-1849.

Korg i 3 keyboard
Pas op de markt, nu al een topper!
Kom luisteren en sta versteld.
Bruto adviesprijs ƒ 6.235,-.
STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
Donderdag koopavond.

KNOP-ACCORDEON 120 bas, Hohner Electravox met Yamaha-box 200 watt, Lesly en soundmix mooie muziek. Telefoon 045-459663.

Startende top 100 coverband zoekt met spoed ZANGER/bassist m/v. Info. 080-229851 (Ron). Telefoon 045-443526 (weekend).

Gedipl. LERAAR geeft les aan huis; electr. orgel plus keyboard. Inl. 045-322813.

Te k. SAXOFOON, tenor, trompet en trombone. Telefoon 04406-40202.

Gevraagd voor all-round beroepsorkest, GITARIST/zanger. Tel. 046-752029.

De muziekzaak van de jaren '90
o.a. Keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz.
Altijd diverse aanbiedingen.
Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48, Stein.
☎ 046-333227
Ma. t/m za. open donderdag koopavond.

SJPASSKAPELLEN opgelet! Carnavals-arrangementen op maat gemaakt voor uw kapel! Telef. 045-324619.

Dansorkest "MISTY" is na korte pauze weer terug! Info 045-462893 b.g.g. 218371.

Te koop MARIMBA 4 1/3 octaaf merk Concorde, ƒ3.750,-. Tel. 04493-3855.

Nieuw adres: Nu nog grotere keus in showverlichting voor disco dancing en orkest. Binnenkort grandioze openingsaanbiedingen!! Bezoek onze showroom. HIGHLITE International, Kissel 47, Heerlen. Tel. 045-729500.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Diversen

Archiefvernietiging!
Definitieve vernietiging door VERBRANDING
Vraag vrijbl. info: B.V. Raimetaal, Maastricht, 043-252677.

Te koop GEVRAAGD
(voor kinderen die iets willen bijverdienen)
oude schoenen
(2e hands) tussen ƒ 0,25 en 1 piek per kilo. Openingstijden zat. en woe. van 9.00-14.00 uur. Voor info bellen na 19.00 uur. Tel. 045-708400. Grasbroekerweg 31B, 6412 BB Heerlen.

MASSAGE. Lichaamsgerichte therapeut (Rebalancing) verhelpt licham. en emotion. klachten. Informeer, aarzel niet: 043-617249.

Aangeb. 300 SINGELTJES nog in nieuwstaat ƒ100,-; 12 oude lepeltjes met beeltenis van Elvis Presley ƒ75,-. Telef. 070-3894543/3638667.

Vakkundige REPARATIES aan horloges en klokken. Gedipl. Horloger- Juwelier Hugo Verhoeven, Kerkplein 32 Voerendaal. 045-750850.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop opvouwbare ROLSTOEL, tandheugeltrapstoellift. 045-313144.

Te koop AUTOSTOELTJE Bobob 9 mnd-4 jaar ƒ120,-; Halterbank met lappolie plus halters, samen ƒ350,-; Herenfiets Gazelle ƒ50,- en tevens boekenrek 90 cm breed, kleur licht grenen ƒ45,-. Telef. 045-414487.

Te koop gevraagd mooie HUISBAR, ca. 2.50 mtr. breed. Tel. 045-228527.

Te koop witte BRUIDSJURK met sleep, maat 38 en tev. campingbedje, nieuw. Telef. 04454-63075.

Te k. 2 witte HELMEN merk Nolan N19R, mt. M-57, vr.pr. 225,-; zwarte stereotoren Intersound met boxen, vr.pr. ƒ100,-. Tel. 045-464753.

Te k. comp. MSX2 en toebeh. ƒ400,-. Tev. kl. aanhangw ?ƒ 300-. 045-725146.

Te k. professionele staande BIERTAP zeer geschikt voor feesten en party's. Voorstraat 10, Hoensbroek.

Snuffelmarkt Maastricht MECC
Zaterdag 5 februarir 9-17 uur
Zondag 6 februari 10-17 uur
Huur een kraam op de grootste overdekte vlooienmarkt van Zuid-Nederland. Kraamverhuur ƒ 45,- per dag.
Bel 01640-57521 (kantooruren).

Geleense INRUILBEURS, pracht. spullen, spotgoedk. Bankstellen: barok, klassiek en! Modern, ƒ195,- tot +/- ƒ3.000,-. Eethoeken: barok, empire, hepplewith, chippendale en modern van ƒ95,- tot ƒ2.500,-; grote keuze schitt. kasten o.a. Venet. met gebogen front, barok zilv.kasten, oud holl. zilv.kasten, div. pracht. 2-zit. en clubs in rundl. enz. 'N ongekende keuze in pracht. meubels in onze enorme hal. (Denkt u ook aan inruilen!). Oude Maastrichterwg. 27, Geleen. Deze weg loopt parallel met Rijkskwg. Nrd. (Let op videoth. de Kijkdoos, daarachter is de Hal).

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnevak-speciaalzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. Uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Telef. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

Te k. 10-lamps dubbel gebogen zonnehemel compleet ƒ795,-. Win een zonnehemel Pampero van ƒ1.695,- in onze prijzencarousseel. AU SOLEIL, Grooth. in zonne-apparatuur, Markt 38, Kerkrade. 045-461417.

ZONNEHEMELVERHUUR Mezo: 10- en 12-lamps toestellen, v.a. ƒ165,- per maand, geen bezorgkosten. Info: ☎ 045-312956.

TV/Video

Goede KLEURENTV'S met gar., grote sort. v.a. ƒ95,-. Meer dan 25 jr. TV occasionscentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ60,- met afst.bed. v.a. ƒ125,-, met teletekst v.a. ƒ250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213432.

Te koop KTV ƒ600,- en video ƒ450,-, beiden 3 mnd. oud. Telefoon 04450-2506.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Het aanzien van 1993
nu verkrijgbaar bij
het aanzien van 1993
ƒ 24,90
Boekhandel Winants
naast 't raadhuis
HEERLEN

Bel de Vakman

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Riet- en BIEZENSTOELEN, vernieuwen ƒ50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Voor al uw SCHILDERWERK J. Sieben, Cannerweg 134, Maastricht. Telef. 043-212516.

LOODGIETER voor badkamer, keuken, riolering, C.V. Vrijbl. prijsopg. 045-352044.

SCHILDER kan nog behang- en schilderwerk aannemen. ☎ 045-310273.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Kunst en Antiek

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

In- en verkoop antieke grammofoons en SPEELDOZEN. Tel. 043-649494.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTERART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerij. Ma. gesl./do. koopav.

ROMANTISCH-WONEN speciaalzaak in "antiek en nieuw" geloogd grenen meubelen, voor 'n sfeervol interieur! Rijksweg Noord 4, Geleen. Telef. 046-753006.

WIJSHOFF Antiques biedt u op 2000 m3 een grote keuze aan in: antieke kasten, vitrine's, secretaires, eetkamers, klokken, kachels en curiosa. Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Telef. 045-211976. Geopend: donderdag, vrijdag, zaterdag.

Antiekhandel De Swalm BV Groenstr. 54, Melick. Telef. 04752-4566 of 1587. Wij geven directe steun!!! aan de gedupeerden van de overstroming, zeer hoge extra KORTING (op vertoon van papieren alleen bij antiekhandel De Swalm BV).

Te k. donk. eiken COMMODE met wit marmeren blad, ƒ550,-: donk. linnenkast met 2 spiegeldeuren, 2 lades, ƒ650,-; bidstoeltje en spiegels met bewerkte rand à ƒ50,-. Telef. 045-421529.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243437. Een begrip voor de regio!

Te koop antieke JACHT-EETHOEK (gestoffeerd) met fruittafel, i.z.g.st., ƒ3.500,-. Tel. 045-228094.

Computers

CPC Kerkrade, COMPUTERS nieuw en gebruikt. Niersprinkstr. 61. Tel. 045-351588.

Te koop PRINTER NEC P20. Telef. 045-460073.

NINTENDO gebruikers opgelet! 700 spellen op 1 cassette ƒ149,-; 260 spellen op 1 cassette ƒ159,-; Gameboy 100 spellen op 1 cassette ƒ199,-; Gameboy 50 spellen op 1 cassette ƒ119,-. Bel nu: Power Games telef. 06-52716093.

TOWER 486 DLC 40 incl. 130 MB harddisk, 4 MB Ram, 256 Cache, drive 1.44, Coprocessor, SVGA color mon. met kaart, ƒ2.100,-. Telefoon: 045-271924.

COMPUTERVERHUUR Acer Lease. Tel/fax 023-319190/327238.

Te koop HARDDISK 20 Mb en Archive Tapestreamer, Tapes en software. Tel. 045-212826.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Te k. gevr. tenminste 80 jr. oud Oosters TAPIJT, ook beschadigd. ☎ 045-217356.

Gevraagd ROMMELMARKTSPULLEN. Tel. 045-424170/427155.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Administratie automatiseren? Counterpoint Software Adviesbureau Automatisering voor EXACT, ontwikkeling van betrouwbare techn./adm. software, advisering MKB. Nuth ☎ 045-244841.

Ter overname aangeboden voor energiek echtpaar in Duitsland, zeer goedlopend CAFÉ met zaal en kegelbaan, (veel verenigingen). Papieren niet vereist. Zonder contante onnodig te reflecteren. Br.o.nr. B-05033, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

H.H. HANDELAREN 5.000 stuks haarkleurgel, rollers, 8 kleuren, restant voordeelprijs. Tel. 046-517354.

BELASTINGZAKEN: Desk. verz. van boekh., belast., balans, aangifte, loonadm. e.a. Nat. en Internat. tegen een all-inn prijs p.mnd. van ƒ95,- tot max. ƒ390,- excl. (23 jaar erv.), ook achterst. Bezoek mnd. Vrijbl. info tel./fax 043-648502 "SNIBO"

Startende VLAAIENONDERNEMING zoekt contact met Limburgse vlaaienproducenten. Reacties aan: Dukdalf b.v., Postbus 170, 1180 AD Volendam.

Te koop ruime moderne SNACKBAR met 4-kamerwoning in dorp bij Valkenburg. Huur ƒ1.920,-. Omzet ƒ240.000,-. Vaste pr. ƒ105.000,-. 045-245304.

Te k. weg. ongeval: mooie VIDEOTHEEK, omg. Heerlen / Brunssum, zeer geschikt als bijverdienste, kontanten vereist. Br.o.nr. B-05059, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Te koop FRITURE C-Heerlen (huurpand). Te bevragen: 045-465735.

Carnaval

Te h. CARNAVALSPAKJES, meer dan 70 soorten groepen tot plm. 40 pers., ook per stuk. Tev. geluidsinst. ☎ 046-519970, geopend 18.00-21.00 uur. Zat. van 10.00-15.00 uur, of vlgns. afspr.

Unieke CARNAVALSGROEP te k. 10 pers., pap. maché. Telef. 04493-2221.

Te k. CARNAVALSWAGEN tandem-as plateauwagen 2 bij 5 mtr. Tel. 045-271411.

Te huur CARNAVALSWAGEN en te koop muziekinstallatie voor carnavalswagen. Telef. 045-312838.

SCHOONHEIDS-massageped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Te koop gevraagd KI... STOEL. Tel. 046-581749.

Te k. 2 BABY... ƒ50,- p.st., auto... ƒ25,-. Telef. 04492-2098.

IJSK., gasf. ƒ95,-; ... ƒ175,-; diepvr. ... wasdr. ƒ175,-. 045-725...

Wegens verhuizing te... sensor WASDROGER... pits gaskookplaat, ... slechts 2 jaar oud, ... Telef. 045-427029.

GASFORNUIS Etna ... grill, kleur beige-bruin, ƒ200,-. Tel. 045-319474.

Met een PICCOLO in ... Limburgs Dagblad ra... uw oude spulletjes 't ... kwijt. Piccolo's doen ... wonderen... Probeer ... Tel. 045-719966.

HEEFT U ER WEL EENS AAN GEDACHT DAT IN DIE VERAFGELEGEN VILLA'S HELE RIJKE MENSEN KUNNEN WONEN...?
Bel Spiral als 't overal verspreid moet worden!
Fabrieksstraat 7, 5961 PK Horst, telefoon 04709-84222.
SPIRAL
Postbus 6094, 5960 A... fax 04709-84333.

AGENDA
Provinciale Staten
vergadering 21 januari 1994

Provinciale Staten van Limburg vergaderen op vrijdag 21 januari 1994 om 10.00 uur in de Statenzaal van het Gouvernement, Limburglaan 10 te Maastricht. De vergadering is openbaar; iedereen kan de beraadslagingen dus vanaf de publieke tribune volgen.

Op de agenda van deze vergadering staan o.m. de volgende onderwerpen:

Onderzoek geloofsbrief van het lid van Provinciale Staten, mevrouw I.M.E. Godderij, benoemd in de vacature, ontstaan door het ontslag van mevrouw A. Cuijpers.

Voorstel tot vaststelling van de verordening "Verdelings-verordening voor het Stads- en Dorpsvernieuwingsfonds van Limburg 1994".

Overzicht economische kredieten over september en oktober 1993.

Voorstel tot advisering met betrekking tot de scholen-gemeenschapsvorming.

Kosten van afvoer en verwerking kabelshredderafval te Meijel.

Voorstel tot instemming met het ontwerp Jaarplan 1994 van het Interprovinciaal Overleg.

Voorstel tot vaststelling van de Legesverordening Limburg 1994, wijziging van de Verordening op de heffing en invordering van precariorechten en een wijziging van de Grondwaterbelastingverordening.

Voorstel tot vaststelling van een bedrag ter bestrijding van de gevolgen van de wateroverlast in de provincie Limburg.

De volledige agenda is voor bezoekers van de statenvergadering ter plekke beschikbaar. Deze agenda ligt overigens met alle bijbehorende stukken ter inzage in de bibliotheek van het Gouvernement.

Provincie Limburg

der karnevalswierts
in nieuw pand in Vaals

ZÉÉR GROTE VOORRAAD, OOK VOOR GROTE GROEPEN!

BOEF	ƒ 39.95	CLOWN	ƒ 39.95
PATER	ƒ 39.95	AM. FOOTBALL	ƒ 54.95
NON	ƒ 39.95	KUNG FU	ƒ 39.95
LAPJESJAS	ƒ 59.95	CLOWNSBROEK	ƒ 39.95

ELKE ZONDAG OPEN VAN 10.00-17.00 UUR

VAALS, onze nieuwe vestiging, 3 x groter dan ons oude pand in Vaals Koperstraat 19, bij de markt, ☎ 04454-65126.
Geopend: ma.-vrij.: 9.00-18.00 uur, vrij. tot 21.00 uur, za. 9.00-17.00 uur, elke zo. 10.00-17.00 uur

ESCHWEILER - Bourscheidstraat 11, ☎ 02403/378 53
voorbij ziekenhuis-spoorovergang, voorbij kruispunt 1e inrit links.
Geopend: ma.-vrij.: 9.00-18.30 uur, do. tot 20.30 uur, za. 9.00-14.00 uur, "Langer Samstag" tot 18.00 uur.

KÖLN - Gewerbegebied Godorf, tussen Ikea en Metro, aan de A 555, afslag Rodenkirchen, ☎ 02236/47041.
Geopend: ma.-vrij. 9.00-18.30 uur, do. tot 20.30 uur, za.: 9.00-14.00 uur, "Langer Samstag" tot 18.00 uur.

NIEUW
NEUSS: Huma Einkaufspark, 1e verdieping
Geopend: ma.-vrij.: 9.00-18.00 uur, do. tot 20.30 uur, za. 8.00-14.00 uur, "Langer Samstag" tot 18.00 uur. Het hele jaar open ☎ 02131/130934.

Nog meer diepvriessaté uit de handel genomen

ROTTERDAM – Im. van den Berg, een dochteronderneming van Unilever, heeft gisteren besloten een beperkte partij saté stokjes van het merk Dinner Gold Saté Ajam van de markt te halen. Mogelijk zitten er in enkele pakjes stukjes glas, aldus het bedrijf.

Het kippevlees dat erin verwerkt zit, blijkt namelijk van dezelfde toeleverancier en van dezelfde partij te zijn als die de supermarktketen Albert Heijn woensdag uit de handel haalde. Woensdag werden door Albert Heijn enkele tienduizenden duopakken met als uiterste houdbaarheidsdatum 'december 1994' uit de winkels gehaald, omdat er vier klachten waren gekomen over vrij grote stukken glas in de saté.

Im. van den Berg heeft slechts één klacht over glas gehad, maar neemt geen enkel risico. Daarom zijn alle verpakkingen met als uiterste houdbaarheidsdatum 'november 1994' en 'december 1994' teruggeroepen en wordt de consument geadviseerd dit produkt niet te gebruiken.

Ook Albert Heijn heeft gisteren besloten om opnieuw een partij diepvries Saté Ajam uit de handel te halen. Nu zijn ook de pakken met als uiterste datum 'november 1994' teruggehaald. In deze pakken is geen glas aangetroffen, maar Albert Heijn kan niet volledig uitsluiten dat dit niet het geval is. Het onderzoek naar de oorzaak van het probleem loopt nog steeds.

Werkgelegenheid gaat boven zorg voor milieu

Van onze redactie economie

APELDOORN – De werkgevers in Overijssel en Gelderland willen een pas op de plaats maken met het doen van milieu-investeringen. „Als je tenminste zoveel mogelijk bedrijven en werkgelegenheid in ons land overeind wilt houden," aldus voorzitter drs. W.H.J. Tieleman van het VNO-Overijssel. Wie werkgelegenheid belangrijk vindt zal concessies moeten doen aan het milieu, meent Tieleman. „Het is niet anders," zei hij bij de presentatie van het rapport 'Milieulasten voor Oostnederlandse ondernemingen'.

In het rapport worden de resultaten gepresenteerd van een VNO-onderzoek naar de lasten van ondernemingen in Overijssel en Gelderland als gevolg van het milieubeleid en de uitwerking daarvan op de ondernemingen. Bij investeringen in milieu kan worden gedacht aan waterreiniging, geluidswering, het reinigen van rookgassen, het schoonmaken van vervuilde grond en het aanleggen van verschillende rioleringssystemen. Daarin wordt veel geld gestopt dat, aldus de VNO-voorman, ten koste gaat van de winst en investeringen in het produktieproces.

Probleem is namelijk, zo benadrukte hij, dat de kosten niet doorberekend kunnen worden in de prijs. En mede daardoor dreigt Nederland de concurrentieslag met het buitenland te verliezen.

Ons land loopt volgens Tieleman op milieugebied niet alleen voorop ten aanzien van het Oostblok en het Verre Oosten, maar ook ten opzichte van de Zuideuropese landen. Zo zou er volgens de voorzitter van het VNO-Gelderland, drs. J.D. Wilton, in landen als Frankrijk, Italië en Spanje een loopje worden genomen met milieu-eisen. Daardoor kan in die landen goedkoper worden geproduceerd.

munt uit

• Proces

De Vervoersbond FNV is een proces begonnen tegen het Sliedrechtse transportbedrijf fa. A. den Haan en Zn. dat van zijn 27 chauffeurs eist dat zij akkoord gaan met verlaging van vergoedingen en het inleveren van vrije dagen. De maatregelen zouden nodig zijn om de onderneming winstgevend te houden, maar ze zijn in strijd met de cao.

• Obligaties

Er komt een vervolg op de uitgifte van dertigjarige staatsleningen. De minister van Financiën stelt op 20 januari weer de inschrijving open op de 7,5 procent staatslening met aflossing in één keer op 15 januari 2023.

• Hoogovens

Het vinden van nieuwe banen voor 'boventallige' personeelsleden van Hoogovens IJmuiden is niet helemaal gelukt. Voor 180 van de 410 mensen is nog geen ander werk gevonden. Voor 60 zal het waarschijnlijk nog wel lukken, maar voor de overige 120 dreigt alsnog gedwongen ontslag.

• Leegstand

De leegstand op de kantorenmarkt in Nederland zal in 1994 nog iets verder groeien. Negen procent van de kantoren staat nu leeg of komt vrij. Dat is zo'n 2,7 miljoen vierkante meter. Het probleem van de leegstand ligt vooral bij de oudere panden.

• Verto

De directie van het in surséance van betaling verkerende staalkabel- en touwconcern Verto heeft De Regt Special Cable gekocht zonder accountantsverklaring. De accountant van Verto, Moret & Limperg (inmiddels Moret, Ernst & Young), was in opdracht van Verto wel bezig met een boekenonderzoek bij De Regt, maar kreeg halverwege te horen dat de overname al was beklonken.

Werkgelegenheidsafspraken spreken tot verbeelding

FNV ziet cao Duitse chemie als voorbeeld

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De Industriebond FNV vindt de onlangs afgesloten cao voor de chemische industrie in Duitsland 'een goed voorbeeld' voor Nederland. Vooral het 'palet aan werkgelegenheidsafspraken' dat op ondernemingsniveau kan worden gemaakt spreekt tot de verbeelding van de cao-coördinator van de vakbond, H. Krul.

Werkgevers en vakbonden in de regio Noordrijn kwamen dinsdag een loonsverhoging van gemiddeld 2 procent overeen. Bij een geschatte inflatie van naar schatting 3,5 procent leidt dat dus tot verlies van koopkracht. Daarnaast gaan de aanvangssalarissen omlaag.

Daar staat tegenover dat individuele werkgevers dringend wordt aangeraden met de ondernemingsraad in hun bedrijf afspraken te maken over behoud of uitbreiding van de werkgelegenheid. Zij kunnen kiezen uit een hele lijst van mogelijkheden, waaronder flexibilisering van de arbeidstijden, deeltijdwerk, onbetaald verlof en het 'uitbetalen' van overwerk in vrije tijd.

Krul hecht veel waarde aan die aanbeveling. De Industriebond FNV zal in de cao's die hij afsluit proberen soortgelijke afspraken te maken. „De werkgevers moeten niet alleen maar kijken naar herstel van de rendementen, want werk komt niet vanzelf," zei hij. „De werkgevers die steeds maar op de loonkostentoer zitten en op alles nee zeggen onder verwijzing naar de internationale concurrentie hebben nu een voorbeeld bij één van de belangrijkste concurrenten."

In de afspraken is dus een voorname rol weggelegd voor de ondernemingsraden, die in Duitsland aanzienlijk invloedrijker zijn dan in Nederland. Toch vertrouwt Krul op de kracht van de Nederlandse vakbeweging. „Ik heb geen principieel oordeel over wie die onderhandelingen moet voeren, de ondernemingsraad of de vakbond," aldus de vakbondbestuurder. „Maar ik ben er van overtuigd dat onze kaderleden in de ondernemingsraden en de districtsbestuurders voldoende kracht hebben om afspraken te maken."

Volgens N. Wensveen, secretaris sociale zaken van de Algemene Werkgeversvereniging (AWV), heeft de Nederlandse industrie helemaal geen voorbeeld nodig. „Ik wil zelfs stellen dat de situatie in Nederland enige invloed heeft gehad op de gang van zaken in Duitsland," zei hij. „Wij zijn al weer enige tijd bezig met een algemene trend van loonmatiging. Dat hebben we zelf bedacht en die zijn ze in Duitsland best een beetje jaloers op."

Werkgelegenheidsafspraken per onderneming noemt Wensveen echter 'een bijzonder moeilijk onderwerp'. Met name het creëren van werk voor laag- en ongeschoold personeel is volgens hem in de chemische industrie een probleem.

Verzekeringen positief over klachtenlijn

DEN HAAG – De verzekeraars hebben gisteren positief gereageerd op de actie van de Consumentenbond om klachten over verzekeringen te verzamelen. „We zijn zeer geïnteresseerd in de uitkomsten van de actie en proberen zelfs om de concrete dossiers in handen te krijgen, want dan kun je het meeste doen," aldus een woordvoerder van het Bureau Voorlichting Verzekering.

De Verzekeringslijn van de Consumentenbond is deze week overstelpt met bijna 4.000 telefonische meldingen over verzekeraars. Veel verzekerden spreken van een klantonvriendelijke opstelling van de verzekeraars. De komende weken worden alle klachten grondig geïnventariseerd en gebundeld in een rapport.

Binnenkort hoopt de Consumentenbond over de uitkomsten gesprekken aan te gaan met de verzekeringsbranche. „In eerste instantie zal alles wat we aan de verzekeraars aanbieden anoniem zijn. We groeperen alles naar knelpunt, want het gaat ons niet om specifieke gevallen," zegt een zegsman van de Consumentenbond.

Europese primeur

• *Een medewerker van het V&D-distributiecentrum in Utrecht maakt met een stofzuiger een sorteereenheid schoon. Het gemoderniseerde centrum werd gisteren geopend. Het biedt een Europese primeur, een sorteer- en verdeeleenheid voor confectie, dat rechtstreeks bestuurd wordt door een computer. De installatie maakt het mogelijk om zonder te tillen goederen vanaf binnenkomst tot vertrek naar de 61 warenhuizen te versturen en verzendklaar te maken.* Foto: ANP

Vaste tarieven makelaars ten einde

DEN HAAG – De vaste tarieven van makelaars voor bemiddeling bij aan- en verkoop van huizen worden per 1 februari afgeschaft. Dat hebben de makelaars, verenigd in de NVM, besloten onder druk van het ministerie van Economische Zaken. Hiermee is in principe de weg vrij voor lagere tarieven in de makelaarsmarkt.

Staatssecretaris Van Rooy van Economische Zaken had vorig jaar op aandrang van Brussel aangekondigd dat vele prijskartels in Nederland verboden zouden worden. De NVM, Nederlands grootste makelaarsvereniging, is Van Rooy nu voor geweest.

De NVM kan haar leden in de toekomst alleen nog maar tarieven adviseren, maar die zijn niet bindend meer. De nieuwe adviestarieven zijn overigens gelijk aan de bestaande, die wel bindend zijn. Voor een doorsnee huis (twee ton) blijft het tarief 1,85 procent van de verkoopprijs.

Hoe de tarieven op de makelaarsmarkt zich in de toekomst zullen ontwikkelen blijft vooralsnog een vraag. Een woordvoerder van de NVM verklaarde gisteren dat zij weinig consequenties voor de makelaars en de consumenten verwachten.

Bonden maken zich op voor strijd met NS

UTRECHT – Het conflict over de dienstroosters van het rijdend personeel bij de spoorwegen dreigt uit te lopen op een harde machtsstrijd tussen de NS-leiding en de vakbonden. De NS (27.000 werknemers) weigert met de bonden te onderhandelen over de problematiek en wil slechts overleg voeren met de ondernemingsraad. De bonden vinden dat een 'onaanvaardbare' uitholling van hun positie bij de spoorwegen.

„We maken ons op voor de grote finale," zegt bestuurder W. Korteweg van de Vervoersbond FNV. „De NS-leiding speelt met vuur door ons buiten deze onderhandelingen te willen houden."

„Wij zullen de NS dwingen met ons te onderhandelen. De ondernemingsraad vindt zelf ook, dat de leiding met de bonden moet onderhandelen over de dienstroosters van machinisten en conducteurs." „Het interne overleg is een gepasseerd station," aldus bestuurder G. Schellekens van de spoorwegvakbond FSV.

Volgende week dinsdag maken de twee grootste bonden bij de NS (samen ruim 16.000 leden) bekend, op welke manier ze de spoorwegdirectie willen dwingen tot overleg. Volgens Korteweg ligt het in de lijn der verwachtingen dat eerst om overleg wordt gevraagd. Gaat de NS daar niet op in, dan komt er een ultimatum. De bonden bereiden zich voor op acties.

Deze week heeft het reizigersbedrijf van de NS een commissie van de ondernemingsraad om advies gevraagd over de dienstroosters voor 1994/1995. Het is de bedoeling dat het rijdend personeel efficiënter wordt ingezet. Vooral de tijd, die machinisten en conducteurs wachtend doorbrengen, wil de NS terugbrengen van 30 tot 20 procent van de totale werktijd. Door het nieuwe werkpakket verdwijnen 330 banen.

beurs

Correctie

AMSTERDAM – Op de Amsterdamse effectenbeurs lijkt de angst voor een majeure koerscorrectie geweken. Particulieren en institutionele beleggers, die zich de afgelopen dagen rustig hielden met het oog op een mogelijke koersval, waren gisteren weer van de partij. Samen met de vaste stemming in Londen, waar de FTSE-index de belangrijke 3400-punten grens doorkliefde, zorgde dat voor een krachtige stijging van de AEX-index met 4,97 punten tot 420,62.

Beursplein 5 was gisteren nogal onder de indruk van de optimistische stemming op de buitenlandse beurzen. Londen sloot uiteindelijk ruim 40 punten hoger op 3400,6, terwijl de Duitse DAX-index de schade kon beperken tot een verlies van 22,84 punten op 2141,82.

Een duidelijke uitschieter was Philips, dat f 1,40 aandikte op f 43,60. De multinational profiteerde van de order die de consumentendivisie heeft verworven voor de levering van 'miljoenen terminals' aan de Amerikaanse telefoonmaatschappij Bell Atlantic.

Procentueel gezien de grootste stijger was echter Ahold. De Zaanse grootgrutter steeg f 2,10 op f 50,50, mede naar aanleiding van koopadviezen van verschillende effectenhuizen.

Ook geliefd in de voedingsmiddelenhoek was BolsWessanen. De drankenfabrikant, die nabeurs liet weten de resterende 50 procent in Bols Benelux te willen overnemen van Heineken, won f 1,40 op f 45,90.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	69,90	70,70
ABN Amro A.in F.	92,20	92,10
ABN Amro L.Gr.F.	179,40	179,40
ABN Amro Obl.Gr.f.	210,80	210,80
Aegon	106,70	106,70
Ahold	48,40	50,50
Akzo	204,70	206,50
Alrenta	276,70	277,40
Amev cert.	86,00	86,50
Bols Wes. c.	44,50	45,90
CSM cert.	75,30	75,60
Dordtsche Petr.	194,30	196,00
DSM	112,20	112,40
Elsevier	176,50	178,10
Fokker cert.	20,40	20,80
Gist-Broc. cert.	55,50	56,30
Heineken	211,20	213,20
Heineken Hold.	185,50	187,80
Hoogovens nrc	52,40	53,00
Hunter Douglas	89,00	90,50b
ING c.	88,40	89,70
KLM	44,00	45,00
Kon. KNP BT	48,70	49,70
Kon. Olie	207,00	208,60
Nedlloyd	60,30	61,00
Océ-v.d.Gr.	75,40	74,70
Pakhoed cert.	51,90	50,40
Philips	42,20	43,60
Polygram	75,30	75,30
Postb.Beleggf.	67,80	67,80
RG Florente F.	132,60	132,80
Robeco	124,70	126,20
Rodamco	66,60	67,20
Rolinco	127,60	129,20
Rorento	100,10	100,30
Stork	43,50	43,40
Unilever cert.	220,70	222,80
Van Ommeren nrc	46,80	47,70
Ver.Bezit VNU	179,00	177,20
Wolters-Kluwer	122,80	124,00

Avondkoersen Amsterdam

Effectenkoersen avondhandel
In de avondhandel kwamen gisteravond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de middagslotnotering):

Kon. Olie 208,00-208,60 (208,60)
Philips 43,30-43,60 (43,60)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	59,70	59,70
ABN AmroHld.prf.c.	6,53	6,58
ABN Amro pref.	69,70	70,50
ACF-Holding c.	60,00	60,00
Ahrend Groep c.	138,50	138,50
Asd Options Tr.	15,00	15,70
Asd. Rubber	2,85	2,85
Ant. Verff.	395,00b	–
Atag Hold. cert	142,50	144,00
Athlon Groep	60,50	64,00
Athlon Groep nrc	59,00	62,50
Aut.Ind.R'dam	68,50	–
BAM Groep	138,00	138,00
Batenburg	143,00	143,00
Beers	126,10	126,90
Begemann Groep	51,90	52,30
Belindo	320,00	318,00
Blydenst.-Will.	32,50	31,50
Boer De Winkelb.	77,00	77,80
Borsumy Wehry	145,00e	146,50
Boskalis c	49,00	46,50
Braat Beheer	30,80	30,50
Breevast	10,70	10,60
Burgman-Heybroek	1620,00b	1620,00b
Calvé-Delft pref	890,00	890,00
Calvé-Delft cert	1475,00	1475,00
Cap Volmac	20,00	20,00
Cindu Intern.	103,00	103,00
Claimindo	317,50	317,50
Content Beheer	27,30	28,00
Credit LBN	44,50	44,80
Crown v.G. cert.	134,50	135,00
CSM	75,00	75,40
Delft Instrum.	22,80	23,10
Dorp-Groep	47,00a	46,00
Draka Holding	39,40	40,00
Econosto	24,20	24,60
EMBA	150,00a	–
Eriks Holding	99,50	99,30
Flexovit Int.	63,00	63,10
Frans Maas cert.	50,50	50,00
Fugro McClelland	37,70	38,00
Gamma Holding	106,00	105,50
Gamma pref.	6,60	6,80
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	46,80	46,80
Geveke	27,40	27,30
Giessen-de N.	345,00	372,00b
Goudsmit	30,00	30,00
Grolsch cert.	46,30	46,90
GTI-Holding	176,50	175,50
Hagemeyer	132,60	134,30
HAL Trust B	18,50	18,80
HAL Trust Unit	18,80	18,70
HBG	266,00	266,00
Hes Beheer c	22,10	22,40
Heijmans	53,40	53,00
Hoek's Mach.	80,00	80,30
Holl. Colours	60,00	60,30
Holl.Sea S.	0,32	0,32
Holl. Ind. Mij	62,80	–
Hoop Eff.bank	10,10	10,20
Hunter D.pref.	2,25	–
IHC Caland	42,60	39,00
Internat.Muell.	87,00	88,60
ING	8,18	8,18
Kas-Associatie	70,00	68,90
Kempen & Co	15,50	15,20
Klene Holding	91,00	91,00
Kondor Wessels	42,90	43,00
KBB	116,70	115,50
Kon. Sphinx	42,90	42,40
Koppelpoort	429,50	429,50
Krasnapolsky	157,00e	157,50
Landré & Gl.	48,50	48,00
Macintosh	60,30	59,80
Maxwell Petr.	179,00	180,00
Moeara Enim	1669,00	1667,00
M.Enim OB-cert.	21650,00	21650,00
Moolen Holding	38,60	39,30
Mulder Boskoop	36,20	36,00
Multihouse	1,90	2,00
Naeff	430,00b	–
NAGRON	92,00a	91,00
Nat. Inv. Bank	108,50	108,50
NBM-Amstelland	15,80	15,70
NEDAP	61,00	61,00
Nedcon Groep	52,00	53,10
NKF Holding	199,00a	198,00a
Ned.Part.Mij	54,10	55,00
Ned.Springst.	5500,00b	5500,00b
Norit	21,30	21,10
Nutricia GB	139,00	140,00
Nutricia VB	139,50	140,20
Nijv.-Ten Cate	98,00	98,00
Océ vd Gr. div'94	73,50	73,00
OPG cert.	58,50	57,60
Orco Bank cert.	91,60	92,00
OTRA	295,00	294,00
Philips div'94	41,00	42,40
Pirelli Tyre	16,10	16,10
Polynorm	151,50	151,70
Porc. Fles	31,20	31,20
Randstad	62,80	63,20
Reesink	101,00	101,00
Rothmans Int.	4,77	4,77
Roto Smeets Boer	51,80	52,40
Samas Groep	56,80	56,20
Sarakreek	13,80	13,70
Schuitema	1720,00	1720,00
Schuttersveld	45,00	45,40
Smit Intern.	34,50	34,50
St.Bankiers c.	18,00	17,80
Stad Rotterdam c	48,70	48,60
Telegraaf De	157,50a	154,50
Textielgr.Twente	77,00	76,00
Tulip Computers	17,20	17,00
Tw.Kabel Holding	212,00	210,50
Ubbink	95,00	94,60
Union	43,10	43,00
Vereenigde Glas	500,00f	499,00
Volker Stevin	82,90	82,90e
Vredestein	16,20	16,50
Wegener	113,00	113,80
West Invest F.	11,00	11,00
West Inv.F. wb	67,00	68,00
Wolters Kluwer	488,00	–
Wyers	31,60	32,70

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	103,50	104,50
ABN Amro Amer.F.	82,00	82,70
ABN Amro Eur. F.	93,60	93,60
ABN Amro Far EF.	78,30	81,10
ABN Amro Neth.F.	119,00	119,10
ABN Amro rent.div	161,60	161,60
Aegon Aandelenf.	50,50	50,70
Aegon Spaarplus	5,00e	5,10
Aldollar BF $	32,50	32,60
Alg.Fondsenbez.	282,50	283,50
Alliance Fund	10,10	10,10
Amvabel	107,50	108,00
Asian Cap.F.$	63,50	66,50
Asian Tigers F.	114,50	122,80
Asian Select. F.	114,50	125,00
Austro Hung. F.	7,60	7,60
Bemco RentSel.	65,00	65,00
Bever Holding	4,20	4,40
CL Aandelenfonds	105,60	105,10
CLN Obl. Div. F.	124,60	124,90
CLN Obl.Waardef.	137,20	137,40
Delta Lloyd Inv.	37,00	38,20
DP America Gr.F.	36,90	37,10
EGF Investm.	171,00	171,50
EMF Rentefonds	88,10	88,10
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,20	19,20
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	10,60
Envir.Growth F.	48,00	48,00
Esmeralda part.	43,30	43,50
Eur.Ass. Trust	9,50	9,50
EMS Growth Fund	110,50	110,50
EMS Income Fund	107,10	107,10
EMS Offsh. Fund	113,50	113,50
EOE Index Fnd	451,00	453,00
Euro Growth Fund	66,20	67,30
Euro Spain Fund	7,90	7,90
Far East Sel.F.	89,50	89,50
Gim Global	69,20	69,30
Groeigarant	1,35	1,35
Holland Fund	90,60	92,10
Holl. Eur. Fund	65,30	65,50
Holl. Obl.Fonds	141,50	141,50
Holl. Pac. Fund	139,00	141,00
Holl. Sel.Fonds	102,20	103,10
Hooge Huys Hypf.	139,50	140,00
ING Bnk Dutch Fnd	64,90	64,90
ING Bnk Geldm.Fnd	59,20	59,20
ING Bnk Glob.Fund	57,90	57,90
ING Bnk Oblig.Fnd	40,10	40,10
ING Bnk Spaard.F.	102,37	102,37
ING Bnk Rentegr.F	140,60	140,60
ING Bnk Vastg.Fnd	26,10	26,20
Innovest	76,50	78,00
Interbonds	542,00	542,00
Intereffekt 500	30,20	30,50
Intereffekt wt	39,00	42,00
Investa part.	86,00	85,00
IS Himal.Fund $	22,40	22,30
Jade Fonds	218,00	232,40
Japan Fund	24,10	24,10
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	–
Korea Pac.Tr. $	13,80b	14,50b
Leveraged Cap	67,80	67,60
Liquirent	53,30	53,30
Mal.Capital F.$	15,40	16,30
Mees Obl.Div.F.	134,60	134,50
Mexico Income F.	23,80	23,80
Mondibel	83,90	84,00
Nat.Res.Fund	84,20	86,00
New Asia Fund	11,20	12,00
Nomura Warr. F.	0,16	0,18
Obam, Belegg.	350,00	350,90
OAMF Rentefonds	15,65	15,65
Orange Fund	27,80	28,00
Pac.Dimensions	143,70	145,00
Pac.Prop.Sec.F.	43,00	46,50
Pierson Rente	132,50	132,50
Postb.Aand.f.	63,10	62,60
Postb.Obl.f.	56,50	56,50
Postb.Verm.gr.f.	65,00	65,00
Rentalent Bel.	179,70	179,80
Rentotaal NV	41,80	41,80
RG America F.	152,90	153,50
RG Divirent F.	55,60	55,50
RG Europe F.	136,20	136,20
RG Nettorente F.	103,30	103,40
RG Pacific F.	142,10	145,60
RG SP Groen	66,10	66,20
RG SP Blauw	66,10	66,10
RG SP Geel	65,50	65,50
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	94,20b	–
Schrod.Int.Pr.F	31,60	32,00
Sci/Tech $	17,10	17,10
Suez Liq.Grf.	196,60	196,60
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	229,00	234,00
Trans Eur.Fund	97,70	98,50
Transpac.F.	354,00	362,00
Uni-Invest	23,50	23,50
Unico Inv.Fund	80,80	80,50
Unifonds DM	34,60	–
Vaste Waard.Ned	61,00	63,00
VastNed	130,70	129,50
VIB NV	63,50	63,80
VSB Aand.F.	103,10	102,70
VSB Mix Fund	66,30	66,10
VSB Obl.Groeif.	115,10	115,10
VSB Rente Fonds	116,80	116,80
WBO Intern.	83,70	83,80
Wereldhave NV	127,00	127,40
Yen Value Fund	88,00	90,00
ZOM Florida F.$	33,50	33,50
Zonnespectrum	9,70	9,60

Parallelmarkt

Alanheri	31,70	31,70
ABF	126,30	126,30
ARTU Biolog.	4,40	4,40
ASN Aandelenf.	56,30	56,40
Austria Global	1191,00	1191,00
Besouw Hold.	30,10	30,10
Biogrond Belegg.	10,80	10,80
Comm.Argeus F.	95,90	96,30
Comm.Benacus F.	97,20	97,50
Comm.Cea F.	96,30	96,30
De Drie Electr.	15,20	15,20
Delta Ll.Dollarf.	70,60	70,40
Delta Lloyd ECU	65,70	65,60
Delta Lloyd Mix	77,90	77,70
Delta Lloyd Rent	68,40	68,30
DOCdata	3,90	–
E&L Belegg.1	95,10	94,90
E&L Belegg.2	93,10	93,00
E&L Belegg.3	115,20	115,20
E&L Belegg.4	93,50	93,40
E&L Kap.Rente F.	121,60	121,50
German City Est.	30,50	30,70
Gouda Vuurvast	62,00	63,50
Helvoet Holding	29,00	28,80
Inter/View Eur.	5,10	5,20
Management Share	1,00	1,00
Neways	6,30	6,60
Ohra Aand.F.	70,30	70,00
Ohra Liq.GrF.	53,40	53,40
Ohra Obl.Df.	61,70	61,60
Ohra Obl.Grf	57,80	57,70
Ohra Onr.G.F.	72,90	73,00
Ohra Totaal F.	65,00	65,00
Pan Pac. Winkel	4,60	4,30
P & C Groep	112,20	112,20
Pie Medical	4,70	4,70
Pitcher	48,70	48,50
Satcom Hold.	13,00	12,40
Simac Techniek	12,60	12,90
Suez Gr.Fund	56,00	56,50
VHS Onr. Mij	4,10	4,20
Welna	45,50	46,00
Wolff	44,80	44,80

Parallel top-15

Bergh. Pap.	45,90	45,50
DICO Intern	72,50	72,50
EHCO KLM	36,00	35,50
Free Record	26,10	26,20e
Gelderse Pap.	59,50	60,00
Groenendijk	36,20	36,30
Grontmij	69,00	69,40
Kühne+Heitz	38,10	38,60
LCI Comput.Gr.	2,35	2,35
Melle, van nrc	71,50	73,00
Nedschroef Hold.	66,20	70,20
Ordina Beheer	17,40	17,70
Sligro Beheer	85,50	88,10
Vilenzo	39,00	39,20
Weweler	23,00	23,00

Wall Street

	13/01	14/01
allied signal	77	77¾
amer.brands	35⅛	35⅜
amer.tel.tel	54⅛	54½
amoco corp	53⅛	53⅜
asarco inc.	23	23¾
bethl. steel	21½	21⅝
boeing co	43⅜	44⅜
can.pacific	17⅝	17⅜
chevron	89⅝	89⅞
chiquita	11¾	11½
chrysler	60	61
citicorp	40¾	42⅛
cons.edison	30⅞	30⅞
digit.equipm.	37¼	37
dupont nemours	51⅛	52⅜
eastman kodak	45⅝	45¾
exxon corp	65⅝	64⅝
ford motor	67⅞	68¼
gen. electric	105¼	106⅞
gen. motors	60¼	61¼
goodyear	45	47¼
hewlett-pack.	85⅝	87½
int. bus.mach.	58¾	58½
int. tel.tel.	92⅜	92⅝
klm airlines	22⅝	23
mcdonnell	108½	109¾
merck co.	36⅝	36½
mobil oil	78⅜	78⅝
penn central	32¾	32⅞
philips	21¾	22⅛
royal dutch	105⅜	106⅛
sears roebuck	53⅛	53⅜
sfe-south.pac.	23⅜	24⅛
texaco inc.	65⅞	65¾
united techn.	64⅛	64
westinghouse	13⅛	13
whitman corp	16⅜	16½
woolworth	25⅜	25⅝

Advieskoersen

amerik.dollar	1,890	2,010
austr.dollar	1,27	1,39
belg.frank (100)	5,21	5,51
canad.dollar	1,420	1,540
deense kroon (100)	27,30	29,80
duitse mark (100)	109,35	113,35
engelse pond	2,79	3,04
finse mark (100)	32,90	35,40
franse frank (100)	31,35	34,10
griekse dr. (100)	0,67	0,87
hongkong dlr.(100)	22,00	26,00
ierse pond	2,60	2,85
ital.lire (10.000)	10,40	12,10
jap.yen (10.000)	172,00	178,00
noorse kroon (100)	24,35	26,85
oost.schill. (100)	15,65	16,15
port.escudo (100)	1,00	1,18
spaanse pes. (100)	1,25	1,43
turkse lira (100)	0,0100	0,0170
zweedse kr. (100)	22,40	24,90
zwits.fr. (100)	129,75	134,25

(Advieskoersen - Bron: GWK)

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,96125-1,96375
antill.gulden	1,0900-1,1200
austr.dollar	1,3460-1,3560
belg.frank (100)	5,3675-5,3725
canad.dollar	1,48750-1,48925
deense kroon (100)	28,875-28,925
duitse mark (100)	111,9400-111,9900
engelse pond	2,9245-2,9295
franse frank (100)	32,975-33,025
griekse dr. (100)	0,7300-0,8300
hongk.dollar (100)	25,3250-25,5750
ierse pond	2,7950-2,8050
ital.lire (10.000)	11,465-11,515
jap.yen (10.000)	176,590-176,690
nwzeel.dollar	1,0910-1,1010
noorse kroon (100)	25,945-25,995
oostenr.sch. (100)	15,9250-15,9350
port. escudos (100)	1,0900-1,1300
spaanse pes. (100)	1,3520-1,3620
zweedse kr. (100)	23,965-24,015
zwits.frank (100)	132,165-132,215
e.c.u.	2,1695-2,1745

(Bron: GWK)

Goud en zilver

Goud onbewerkt 24,400-25,000, vorige 23,850-24,450, bewerkt 26,600 laten, vorige 26,050 laten.
Zilver onbewerkt 290-380, vorige 280-350, bewerkt 400 laten, vorige 390 laten.

Indexen

cbs koersindex	282,90	285,50
Dow Jones	3867,20	+24,77

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	
abn amro	c jan	65,00	376	5,00	5,80
abn amro	c jan	70,00	425	1,10	1,20
abn amro	c jan	72,50	323	0,30	0,40
abn amro	c apr	70,00	1298	3,90	4,40
abn amro	c jul	75,00	1172	2,80	3,00
abn amro	c j96	52,50	557	19,30	20,00
abn amro	p jul	67,50	1128	3,00	2,70
ah	c jan	47,50	1117	1,30	3,00
ah	c jan	50,00	720	0,40	1,00
ah	c apr	50,00	671	2,50	3,40
ah	c apr	52,50	365	1,30	2,00b
ah	c jul	50,00	441	3,70	4,10
ah	c o96	45,00	337	11,00	11,60b
d/fl	c jan	195,00	769	1,70	1,70
d/fl	c mrt	195,00	303	4,20	4,20
d/fl	p feb	195,00	344	1,70	1,30
d/fl	p mrt	190,00	404	1,50a	1,10
d/fl	p mrt	195,00	310	2,90	2,40b
dsm	c jan	95,00	334	17,70a	18,00
els	p apr	170,00	484	4,00	4,00
eoe	c jan	420,00	863	2,60	3,50
eoe	c jan	425,00	397	1,40	1,50
eoe	c jan	430,00	361	0,50	0,50
eoe	p jan	415,00	433	3,20	1,60b
eoe	p jan	420,00	771	5,80	3,30
goud	c jan	385,00	320	6,50b	7,50a
ihc	c feb	40,00	381	3,80	1,80
ing	c jan	90,00	322	0,70	0,90
ing	c apr	90,00	316	4,10	4,80
klm	c jan	40,00	503	3,80b	5,00
klm	c apr	45,00	324	2,50	3,10
nla	p aug	100,00	750	1,05a	0,80
olie	c jan	210,00	305	1,00	1,40
olie	c apr	210,00	316	6,90	7,90
olie	c apr	220,00	391	3,10	3,70
olie	c o96	160,00	316	54,00	54,50
olie	p jul	210,00	600	11,50a	10,10
phil	c jan	37,50	1300	4,70	6,00
phil	c jan	40,00	1347	2,40a	3,50
phil	c jan	42,50	1150	0,50	1,50
phil	c jan	45,00	639	0,20	0,40
phil	c apr	40,00	669	4,10	5,00
phil	c apr	42,50	733	2,60	3,40
phil	c apr	45,00	1126	1,60	2,20
phil	c okt	45,00	656	3,40	4,00
phil	c o96	35,00	482	12,30	13,20
phil	p apr	37,50	408	0,70	0,60
top5	c jan	760,00	339	3,10	6,50
top5	p jan	750,00	376	7,50	2,40
x057	c dec	–	408	6,75a	7,37

amsterdam eoe-index	420,62
omzet totaal	63376
omzet calls	48119
omzet puts	15257
open contracten	2025631

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

imburgs agblad egionaal

Zaterdag 15 januari 1994

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

Zestigplussers protesteren tegen kortingen aow

Oudere vrouwen massaal naar het arbeidsbureau

Van onze verslaggever

HEERLEN – Vrouwen van zestigplus, onder wie duizenden uit het Limburgse grensgebied, zullen de komende tijd massaal aankloppen bij het arbeidsbureau om te eisen dat ze worden ingeschreven als werkzoekende. Veroorzaker van deze toeloop is de Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen (Anbo) die opnieuw actie voert tegen kortingen op aow-pensioenen bij onder meer pendelaars.

Naar schatting vijftig- tot tachtigduizend vrouwen die binnenkort de pensioengerechtigde leeftijd bereiken, worden binnenkort geconfronteerd met een lager aow-pensioen omdat hun (ex-)man in het buitenland heeft gewerkt en gedurende die periode onverzekerd was voor de aow.

Zo'n korting kan hoog oplopen: bij tien onverzekerde jaren moet twintig procent van de aow worden ingeleverd. Volgens de Anbo worden vooral vrouwen in de grensstreken door deze maatregel getroffen. Het maakt voor de korting op de uitkering niet uit of de vrouw in Nederland of in het buitenland heeft gewoond.

Bezwaren indienen bij de Sociale Verzekeringsbank heeft weinig zin. Een langdurige procedure voor de Centrale Raad van Beroep evenmin. Zelfs de Europese richtlijn, die zegt dat vrouwen recht hebben op een onafhankelijk pensioen, biedt geen uitkomst omdat zij alleen geldt voor werkende vrouwen. De overgrote meerderheid van de vrouwen die niet tot hun 65ste hebben gewerkt, blijft dus in de kou staan en heeft volgens de Anbo uiteindelijk niet meer te besteden dan een bijstandsuitkering.

Vrouwen die nog geen 65 zijn, kunnen echter aan de korting ontkomen. Als ze kunnen aantonen dat ze tot de beroepsbevolking behoren, mag er niet in hun aow worden gesneden. Iedereen die werkt, een uitkering heeft die verband houdt met arbeid of geregistreerd staat als werkzoekende, behoort tot de beroepsbevolking.

Daarom roept de Anbo vrouwen van zestigplus op zich en masse in te laten schrijven bij het arbeidsbureau. Ook al wordt er niet bemiddeld voor ouderen, het arbeidsbureau moet zo'n inschrijving accepteren.

Eén kandidate voor functie vertrouwensvrouw

BRUNSSUM – Welgeteld één kandidate heeft zich aangemeld voor de functie van vertrouwensvrouw bij de gemeente Brunssum. Binnen een maand moet duidelijk zijn of de kandidate in derdaad de eerste vertrouwensvrouw van de gemeente wordt.

Omdat de procedure nog niet is afgerond wilde de gemeente niet zeggen wie de kandidate is. Het gaat om een medewerkster van de gemeente. Deze moet aanspreekpunt worden voor ambtenaren die klachten hebben over ongewenste opmerkingen en intimiteiten op de werkvloer.

Slechts met veel moeite is een persoon gevonden die de parttimefunctie van maximaal drie uur per week wil aanvaarden naast het gewone werk. De gemeente heeft er geen verklaring voor waarom er zo weinig animo bestaat voor de functie.

Verkoop levert miljoenenbesparing op

Recreatiezones op Brunssummerheide

Van onze verslaggever

HEERLEN – Op de Brunssummerheide komen zones waarin de recreatie beperkt dan wel juist gestimuleerd wordt. In grote lijnen zet Natuurmonumenten het beheer echter op de huidige voet voort. Tot zeker 1 oktober 2000 blijven schapen op de heide grazen.

Dat blijkt uit het concept-voorstel van het Streekgewest, dat ongeveer duizend hectare natuurgebied in Oostelijk Zuid-Limburg wil overdragen aan Natuurmonumenten. Hoeveel Natuurmonumenten betaalt voor de gronden hangt af van eventuele subsidies die de vereniging hiervoor weet te krijgen. De transactie betekent voor de gemeenten Brunssum, Heerlen, Landgraaf en Onderbanken samen een besparing van minimaal een miljoen gulden.

Op Schrieversheide gaat veel veranderen. Natuurmonumenten investeert flink in het bezoekerscentrum. De Sterrenwacht wordt geheel zelfstandig en krijgt een eenmalige bijdrage van 350.000 gulden.

De Kinderboerderij wordt opgeheven en het Vivarium verhuist naar elders. Natuurmonumenten neemt wellicht de milieutuin over. De beleidsafdeling toerisme, recreatie, natuur en landschap wordt ondergebracht in het hoofdkantoor van het Streekgewest.

De personele gevolgen van dit alles zijn nog niet geheel duidelijk. Natuurmonumenten heeft minstens vijf werknemers nodig voor onderhoud, beheer en het bezoekerscentrum. In een sociaal plan moet een regeling opgesteld worden voor de banenpoolers en vrijwilligers van het Streekgewest.

Het is de bedoeling dat de Gewestraad op 21 februari met de transactie instemt. Daarna moeten de gemeenteraden hun fiat geven.

● *Aan de Ganzeweide in Heerlerheide ligt een overwoekerd voormalig hotel voor gehandicapten. Als alles volgens plan was verlopen, zaten er nu zwerfjongeren en studenten in. Maar logge instanties en ingewikkelde financieringsconstructies hebben de komst van pension Mijnzicht zeker drie maanden vertraagd. Maar dat betekent niet dat de boel stil ligt. Een aantal jongeren, verbonden aan een werkervaringsproject van het Heerlense straathoekwerk, heeft gisteren hard gewerkt om het welig tierende onkruid enigszins in bedwang te krijgen. Zo ook een achttienjarige Kerkradenaar die op zijn dertiende zijn LTS-opleiding voor gezien hield. Na een paar baantjes en ruzie met zijn baas belandde hij bij het straathoekwerk. Nu gaat hij een cursus voor huisschilder volgen. Over een maand of drie zal pension Mijnzicht open zijn. Ongeveer dertig zwerfjongeren krijgen er onderdak volgens het principe, wonen, leren, werken.*

Foto: DRIES LINSSEN

Directeur De Wever wil duidelijkheid

HEERLEN – De politiek zal snel met goede afspraken moeten komen om te bepalen welke medische behandelingen wel tot een basispakket gezondheidszorg behoren en welke door patiënten zelf betaald moeten worden. Die oproep deed directeur dr. W. Weeda van De Wever & Gregorius gistermiddag tijdens een uitzending van de ziekenhuisomroep.

„Gezondheidszorg kost veel geld. Een goede gezondheid staat ook hoog op het verlanglijstje van eenieder. Veel mensen zullen er privé veel geld voor over hebben. Maar ik denk niet dat we het ons kunnen permitteren om in een situatie te komen dat de een wel en de ander gezondheidszorg niet meer kan betalen."

Volgens Weeda zal de politiek de knopen moeten doorhakken. „Dit zijn geen zaken die je als individu, noch als specialist of ziekenhuis kunt bepalen. Hierover moeten in de maatschappij afspraken worden gemaakt."

Dat behandelingen die essentieel zijn om te blijven leven tot het basispakket behoren, noemt Weeda vanzelfsprekend. „Maar op vragen als 'mag een vrouw van 50 nog een baby krijgen' of 'heeft iemand van 80 nog een nieuwe heup nodig' zal antwoord gegeven moeten worden, waarbij ik wel aanteken dat leeftijd een uiterst gevaarlijk criterium is."

Weeda deed zijn uitspraken tijdens een uitzending van het informatieve programma Memo van de ziekenomroep.

Verdubbeling stadswachten in Brunssum

BRUNSSUM – Brunssum krijgt er met ingang van 1 maart zes stadswachten bij, een verdubbeling van het huidige aantal. Vanaf die datum patrouilleren elf stadswachten in Brunssum. Het stadswachtenproject in Brunssum startte in februari 1992 met negen deelnemers. Daarvan zijn er inmiddels nog maar vijf over. Door het vinden van ander werk en door ziekte nam het aantal stadswachten af.

Een enquête van de gemeente wees uit dat tachtig procent van de Brunssummers vindt dat de stadswachten nuttig werk doen en dat het project voortgezet moet worden. Van hun aanwezigheid op straat moet een preventieve werking uitgaan.

De gemeente besloot het aantal stadswachten aan te vullen met zes. Het gaat om drie vrouwen en drie mannen (vijf uit Brunssum, een uit Heerlen). De nieuwe stadswachters volgen momenteel een cursus bij de politie, die op 28 februari met een toets wordt afgesloten.

Vriend bekent moord op Dolf Wijnants

LANDGRAAF – De 23-jarige R.H. uit Landgraaf heeft gisteren bekend dat hij op 25 november van het vorig jaar de 21-jarige Dolf Wijnants in een pension aan de Hoogstraat in Nieuwenhagen om het leven heeft gebracht.

Het stoffelijk overschot werd op 28 december in zijn appartement onder het bed gevonden door twee familieleden, die de kamer van Dolf Wijnants wilden ontruimen.

Een financieel probleem was de oorzaak van een ruzie op 25 november vorig jaar tussen de dader en Dolf Wijnants. De ruzie liep volledig uit de hand. H. sloeg Wijnants meerdere malen met een stuk ijzer. Het slachtoffer overleed aan de gevolgen van de verwondingen.

Bang voor ontdekking heeft H. het lijk in enkele gordijnen gewikkeld en onder het bed geschoven.

Al in een vroeg stadium van het onderzoek vermoedde het 28 man sterke rechercheteam dat H. iets met de moord te maken had, maar kon dat niet met bewijzen staven. Op 10 januari werd de man aangehouden. Hij bleef echter ontkennen. Gistermiddag legde hij een volledige bekentenis af.

Miljoen voor getroffen horeca

HEERLEN – Het bedrijfschap Horeca heeft een miljoen gulden beschikbaar gesteld voor kasteleins en restauranthouders die schade hebben geleden door de overstroming van de Maas. Ook hoeven gedupeerde bedrijven dit jaar geen heffingen aan het bedrijfschap te betalen. Uit een eerste inventarisatie is gebleken dat ruim 250 horecabedrijven zijn getroffen door de watersnood. De schade loopt in de miljoenen. Om in de toekomst bij dergelijke calamiteiten financieel te kunnen helpen, wil het bedrijfschap een speciaal fonds stichten.

Heroïne en wapens gevonden

MEERSSEN – De politie heeft bij een 29-jarige Meerssenaar een grote hoeveelheid drugs en wapens aangetroffen. De man is gearresteerd. Op zijn kamer, boven café Rheingold aan de Klinkenberg in Rothem, vond de politie niet alleen 2,5 kilo heroïne met een straatwaarde van ongeveer 180.000 gulden, maar ook nog twee pistolen, twee revolvers en de daarbij horende munitie alsook een zware windbuks, een harpoengeweer en een groot kapmes.

Peter Vaassen buuttekampioen

MELDERSLO – Peter Vaassen uit Beegden is de nieuwe Limburgse buuttekampioen. Hij behaalde gisteravond tijdens de strijd in Meldersio-Horst 415 punten. Op de tweede plaats eindigde Huub Stassen uit Voerendaal met 348 punten en op de derde plaats Ton Laeven uit Brunssum met 345 punten.

Ingemetselde kluis meegenomen

LANDGRAAF – Uit een woning aan de Willem-II-laan in Landgraaf hebben dieven donderdagnacht een complete kluis meegenomen. De ingemetselde kluis met waardevolle sieraden en juwelen werd uit de muur gebroken. De exacte waarde is niet bekend. De daders kwamen in de woning na het vernielen van rolluiken en het openbreken van de keukendeur. Gezien het gewicht van de kluis moet de inbraak door meerdere personen zijn gepleegd.

Tankstation beroofd

HOENSBROEK – Een tankstation aan de Spoordijkstraat in Hoensbroek is gisteravond omstreeks zes uur overvallen. De drie gemaskerde mannen gingen en met de dagopbrengst vandoor. Het drietal dwong onder bedreiging van een vuurwapen de 19-jarige pompbediende de kassa te openen en het geld te geven. De overvallers vluchtten in een enkele straten verder geparkeerde auto.

KvK: discussie Euregio gewenst

VENLO – De provincie moet het initiatief nemen om een open discussie op gang te brengen over de zin van twee Euregio's. Dit zei drs. Raaijmakers, voorzitter van de Kamer van Koophandel in Venlo. In zijn nieuwsjaarsrede stelde Raaijmakers dat hij de stellige indruk heeft dat tien jaar flirten met Aken, Luik en Hasselt voor Maastricht en Heerlen niet datgene aan nieuw Europees perspectief heeft opgeleverd wat er indertijd van gehoopt werd. Volgens de Noordlimburgse Kamer is wellicht de behoefte aan meer Euregionalisering bij de niet-Limburgse partners een stuk geringer. „De vraag mag daarom gesteld worden of de economische oost/west as Eindhoven-Ruhrgebied ook voor Zuid-Limburg mogelijke grotere voordelen heeft. Een dergelijke oriëntatie hoeft niet strijdig te zijn met de erkenning dat Limburg in economisch opzicht uit twee delen bestaat," aldus Raaijmakers.

Bankoverval in Maastricht

MAASTRICHT – Een filiaal van de SNS-bank aan de Scharnerweg in Maastricht is gistermorgen omstreeks kwart voor elf overvallen door twee gewapende mannen. De overvallers maakten enkele duizenden guldens buit. Terwijl het bankpersoneel een klant aan de balie hielp, kwamen de twee met integraalhelmen uitgeruste mannen binnen. Meteen na binnenkomst gijzelde het tweetal de klant, en werd de inhoud van de kas geëist. Vervolgens vertrokken de overvallers met de buit rennend het bankgebouw. Het tweetal reed weg op een licht model bromfiets in de richting van het Oranjeplein. Een inderhaast georganiseerde klopjacht door de politie bleef zonder resultaat.

NedCar wil quitte spelen

Van onze redactie economie

BORN – Na een verlies van 220 miljoen gulden in 1993 denkt NedCar dit jaar quitte te kunnen spelen. Het resultaat zal volgens Sevenstern op nul kunnen uitkomen door een hogere produktie, hogere prijzen en verdere bezuinigingen. Die maatregelen moeten in totaal 240 miljoen opleveren.

Na een produktie van 80.000 auto's in 1993 wil Sevenstern dit jaar 95.000 auto's maken. Dat levert het resultaat dan meteen op met 80 miljoen gulden. Door het opschroeven van de verkoopprijzen en alleen nog de Volvo-uitvoeringen te produceren waar de grootste vraag naar is, denkt Sevenstern nog eens 60 miljoen gulden binnen te kunnen halen.

Daarnaast rekent Sevenstern op een extra kostenbesparing van 100 miljoen door verder te bezuinigen op materiaal, loon en exploitatiekosten.

Los van al die maatregelen lekte deze week al uit dat NedCar nog eens 370 miljoen extra wil besparen. Daarmee wil NedCar de verliezen wegwerken die de afgelopen jaren met de Volvo 400-serie zijn gemaakt. Dat is nodig om het autobedrijf weer een gezonde balans te geven en om de aandeelhouders en financiers te bewijzen dat NedCar wel degelijk potenties heeft.

Vertrouwen van de financiers kan NedCar goed gebruiken. Volgens Sevenstern wordt behalve bij binnenlandse banken, nu ook in het buitenland naar financiers gezocht voor de nieuwe Mitsubishi-Volvo-fabriek. Met name in Japan en Zweden zijn volgens Sevenstern wel financiers te vinden die bereid zijn te helpen bij het opvullen van een gat van 900 miljoen.

Voor het toekomstproject van NedCar is in totaal drie miljard nodig, een van de grootste investeringen van dit moment in West-Europa. De aandeelhouders hebben zelf al 2,1 miljard bij elkaar gebracht.

Zie verder pagina 17
● Sevenstern houdt de moed er in

Japanse kolonie in Maastricht

BORN – Maastricht kan in de loop van dit jaar de komst verwachten van meer dan honderd Mitsubishi-werknemers uit Japan. Ze worden tijdelijk ondergebracht in appartementen in een vleugel van de Teikyo-universiteit, het voormalige Annadal-ziekenhuis.

De Japanners begeleiden een tijdje de installatie van een proeffabriek in Born voor de produktie van Mitsubishi-auto's bij NedCar. Volgens NedCar-bestuurslid N. Takehara zullen de Japanners zich in Maastricht wel thuis voelen: „Alle maaltijden zullen Japans zijn en er komt zelfs Japanse televisie."

o/z

Dankbetuiging

De overweldigende belangstelling bij gelegenheid van de door Rabobank Margraten - Cadier en Keer B.A. aan mij aangeboden afscheidsreceptie als directeur van deze Bank, heeft mij bijzonder goed gedaan. Ieder persoonlijk bedanken, hetgeen ik het liefst zou doen, is onmogelijk. Daarom langs deze weg mijn oprecht hartelijke dank aan eenieder, die deze dag voor mij, mijn echtgenote en kinderen, tot een onvergetelijke hebben gemaakt. Uw persoonlijke wensen en attenties zullen lang in mijn en onze herinnering blijven.

H.L.E. Sluijsmans
Bernhardlaan 2 Margraten

Een sterke vrouw wie zal haar vinden.

Dankbaar voor het vele goede wat zij in haar lange leven aan ons geschonken heeft, geven wij kennis dat is overleden onze lieve moeder, schoonmoeder, groot-, overgrootmoeder, tante en nicht

Marie Hubertine Josephine Stassar

weduwe van

Thomas Joseph Ummels

Zij overleed in de leeftijd van 94 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

San José (USA): **Zus Sprekel-Ummels**
Gerard Sprekel
Heerlen: **Willy Ummels †**
Fieny Ummels-Keulaerds
Oosterbeek: **Jean Ummels**
Greet Ummels-Jaspers
Arnhem: **Tiny Terveort-Ummels †**
Arie Terveort †
Beek: **Jo Ummels †**
Els Ummels-Kuypers
Amersfoort: **Fons Ummels**
Mia Ummels-Wevers
Klijndijk: **Harry Ummels**
Agnath Ummels-Voormolen
Krefeld (Dld): **Jessie Clabbers-Ummels**
Harry Clabbers
Heerlen: **Leo Ummels**
Jessie Ummels-Bams
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Stassar
Familie Ummels

Heerlen, 13 januari 1994, Douvenrade 1
Corr.adres: Benzenraderweg 222
6417 SX Heerlen

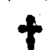
De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op woensdag 19 januari a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk van St. Pancratius te Heerlen-Centrum, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Rozenkransgebed, tot intentie van onze dierbare overledene, dinsdag 18 januari om 18.10 uur, aansluitend avondmis in voornoemde dekenale kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Heden overleed tot onze grote droefheid mijn zuster, schoonzuster, onze tante en nicht

Mia Kohnen

Zij overleed op de leeftijd van 67 jaar, in de verpleegkliniek te Heerlen, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Heerlen: **Jacq Kohnen**
Jeanny Kohnen-de Bijl
Jos en Nicole
Marco en Linda
Familie Kohnen

Heerlen, 14 januari 1994, Tacitusstraat 112
Corr.adres: Breitnerstraat 22, 6415 TV Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 19 januari a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Anna te Heerlen-Bekkerveld, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, geven wij u kennis, dat heden plotseling van ons is heengegaan, in de leeftijd van 75 jaar, voorzien van het h. oliesel, mijn dierbare man, onze zorgzame vader, schoonvader en lieve opa

Math van Ingen

echtgenoot van

Mien Heuvelmans

Beek: **Mien van Ingen-Heuvelmans**
Berlijn (Dld.): **John van Ingen**
Maastricht: **Anouk, Julièn**
Geleen: **Martin van Ingen**
Tiny van Ingen-Holthuijsen
Bas †, Ruud, Saskia
Jutta Bratz
Ine Budé
Familie van Ingen
Familie Heuvelmans

6191 TS Beek, 13 januari 1994
Stegen 28

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 18 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Martinus te Beek, waarna aansluitend de crematieplechtigheid in het crematorium Nedermans te Geleen.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Maandag om 19.00 uur wordt de avondmis gehouden in voornoemde kerk.

Gelegenheid om afscheid te nemen, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur in de rouwkamer van uitvaartcentrum Dassen, Prins Mauritslaan 5 te Beek.

Mochten wij nog iemand zijn vergeten, dan hopen wij dat deze annonce als kennisgeving wordt beschouwd.

Bedroefd delen wij u mede, dat Winand na een langdurige ziekte, maar toch geheel onverwacht van ons is heengegaan. Wij nemen afscheid van onze zorgzame en lieve echtgenoot, vader, schoonvader, opa, zoon, broer, schoonbroer, oom en neef

Winand Bemelen

* 31 augustus 1941 † 13 januari 1994

echtgenoot van

Anneke Hagen

Kerkrade: **A.M. Bemelen-Hagen**
Würselen: **Jack Bemelen**
Birgit Bemelen-Kästner
Dominik
Familie Bemelen
Familie Hagen

6462 CV Kerkrade, Slakstraat 14

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 18 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijerheide, waarna begrafenis op de begraafplaats Schifferheide.

Voor vervoer is gezorgd.

Avondwake om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

U kunt schriftelijk condoleren in de kerk.

Winand is opgebaard in het mortuarium Schifferheide, Schifferheiderstraat 7, te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Op 13 januari is tot ons grote verdriet overleden onze broer

Winand

Wij zullen hem nooit vergeten.

Je zus Mia, schoonzus Mia en schoonbroer Herman
nichten en neven
achternichtjes en -neven

Januari 1994

Intens verdrietig, maar ook dankbaar voor het vele goeds dat zij ons heeft gegeven, delen wij u mede dat op 58-jarige leeftijd geheel onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van het h. oliesel, mijn innig[illegible] vrouw, onze lieve en zorgzame moeder, [illegible], oma, zuster, schoonzuster, tante [illegible]

Greetje [illegible]

echtgenote van

Harry Wolfhagen

Brunssum: **H.M.[illegible]**
Brunssum: **[illegible]**
Brunssum: **[illegible]**
Brunssum: **[illegible]**

14 januari 1994
Beekstraat 23, 6443 V[illegible] Brunssum

Gelegenheid om afscheid te nemen [illegible] van 17.30 tot 18.30 uur in het [illegible] van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum.

Zondag zal tijdens de h. mis van 11[illegible] uur de overledene worden herdacht in de [illegible] te noemen kerk.

In de St. Vincentiuskerk, Pr. Hendriklaan [illegible] te Brunssum, zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op dinsdag 18 januari om [illegible] uur.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het r.k. kerkhof aldaar.

Zij die geen kenniageving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Bedroefd geven wij kennis van het vrij plotseling overlijden van onze lieve moeder, schoonmoeder, oma en tante

Emma Klara Naujoks

weduwe van

Hendrik Jozef Fober

Zij overleed, voorzien van het sacrament van het h. oliesel, op de leeftijd van 79 jaar.

Hub en Ans Fober-van Bergen
Hein en Jeanne Fober-Cremers
Henri en Chantal
Jo Fober
Roy en Maureen
Wiel Fober †
Ria en Hub Hollands-Fober
Mark en Tom
Familie Naujoks
Familie Fober

13 januari 1994
Kerkplein 35, 6367 EN Voerendaal

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 18 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Laurentius te Voerendaal, waarna aansluitend begrafenis op het r.-k. kerkhof aldaar.

Rozenkrans met aansluitend avondwake maandagavond om 18.45 uur in voornoemde kerk.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur in het mortuarium van Begrafenis- en Crematievereniging „Voerendaal".

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

† **Maria van Wijngaarden**, 66 jaar, corr.adres: Julianalaan 6, 6042 JG Roermond. De plechtigheid, voorafgaande aan de crematie, zal plaatsvinden zaterdag 15 januari om 13.30 uur in het crematorium Venlo.

† **Bèr Theunissen**, 61 jaar, echtgenoot van Lenie Franssen, Burg. Mertensstraat 12, 6088 CK Roggel. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 15 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Petrus te Roggel.

Enige en algemene kennisgeving

†

Zich bewust van haar naderend einde en in volledige aanvaarding daarvan is, voorzien van het h. sacrament der zieken, kalm en vredig van ons heengegaan, onze schoonzuster, tante en nicht

Martha Schreurs

weduwe van

Leo Neukirchen

Zij overleed in de leeftijd van 86 jaar.

Uit aller naam:
Familie Schreurs
Familie Neukirchen
Nichten en neven

Landgraaf, 13 januari 1994
Bejaardenverzorgingstehuis De Dormig, Op de Heugden 100
Corr.adres: Adelbert van Scharnlaan 19e, 6226 EH Maastricht

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 18 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Franciscus van Assisië te Heerlen, Laanderstraat, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats aan de Akerstraat te Heerlen (ingang Groene Boord).

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

Gebedsdienst tot intentie van onze dierbare overledene, zondag 16 januari om 10.15 uur in het bejaardenverzorgingstehuis De Dormig.

Geen mens is onmisbaar
want het leven gaat voort,
maar nu jij niet meer bent
is dat leven verstoord.

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn lieve man en onze vader

Sjaak (Peup) Kusters

De plechtige jaardienst zal worden gehouden op zondag 16 januari a.s. om 10.00 uur in de St. Catharinakerk te Grevenbicht.

Ria, Paula en Jos

Als,
Als ik de dingen niet meer weet
als ik de namen niet meer ken
en wat ik weet meteen vergeet
zodat ik onherkenbaar ben
hoor ik dan een oud verhaal
dan, ja dan weet ik het weer allemaal.

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons gaf, delen wij u mede, dat heden na een werkzaam leven, vol zorg en toewijding voor ons allen, na een liefdevolle verpleging in de [illegible]kliniek te Kerkrade van ons is heengegaan in de leeftijd van 81 jaar en gesterkt door de h. sacramenten der zieken, mijn lieve echtgenoot, onze goede vader, schoonvader, opa, overgrootvader, broer, zwager, oom en neef, de heer

Wiel Cloot

echtgenoot van

[illegible] Foppen

In dankbare herinnering:
[illegible]: **[illegible] Cloot-Foppen**
[illegible]: **A.W.H. Cohlst**
M. Cohlst-Baumgarten
Odijk: **C.G. Cohlst**
L. Cohlst-Schalken
Berlijn (D): **J.O. Cloot**
Vaals: **M.J. [illegible]-Cloot**
L.G. Prange
Vaals: **J.M.P. Cohlst**
M. Cohlst-[illegible]
IJsselstein: **H.M.[illegible] Cohlst**
B. Cohlst-[illegible]
Nürnberg (D): **M.A.[illegible]**
J. [illegible]
[illegible]
Familie Cloot
Familie Foppen

12 januari 1994
6291 XC Vaals
[illegible]straat 9

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op maandag 17 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St. Paulus te Vaals.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Heden, zaterdagavond 15 januari wordt de overledene herdacht tijdens een eucharistieviering om 18.30 uur in bovengenoemde kerk.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Sterven doe je niet ineens,
maar af en toe een beetje
en alle beetjes die je stierf
het is vreemd, maar die vergeet je
het is je dikwijls zelf ontgaan
je zei: „ik ben wat moe"
maar op een keer, dan ben je aan
je laatste beetje toe.

Intens verdrietig om zijn heengaan, maar dankbaar voor alle liefde, zorg en toewijding die wij van hem hebben mogen ontvangen, geven wij u kennis van het overlijden van mijn man, vader en schoonvader

Pieter Ulrich Schipperus

(Piet)

geboren 27 oktober 1929
overleden 14 januari 1994

echtgenoot van

Annie Schipperus-Raes

Annie Schipperus-Raes
Janna en Rob Speenk-Schipperus

Molenerf 3, 7731 BV Ommen

De eucharistieviering ten uitvaart zal worden gehouden op dinsdag 18 januari a.s. om 13.15 uur in de parochiekerk van de H. Brigitta te Ommen, waarna de crematieplechtigheid zal plaatsvinden om 15.00 uur in het crematorium Kranenburg, Kranenburgweg 9 te Zwolle (Noord).

Zij die de plechtigheid willen bijwonen, worden verzocht tijdig aanwezig te zijn.

Na de crematieplechtigheid is er in de koffiekamer van het crematorium gelegenheid tot condoleren.

Zij die geen rouwbrief hebben ontvangen, gelieven deze advertentie als zodanig te beschouwen.

† **Nelly van Hoof**, 82 jaar, weduwe van Jacques Seevens, Doormanweg 11, Heel. Corr.-adres: Oosterveldstraat 21, 6097 BR Heel. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 17 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van St.-Stephanus te Heel.

† **Thieuw Janssen**, 78 jaar, echtgenoot van Els Sieben, Regentesselaan 16, 6006 AT Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 17 januari om 13.30 uur in de parochiekerk van de H. Joseph te Weert.

† **Mieke Bocken**, 89 jaar, weduwe van Harry Truijen, Caelerweg 17, 6003 NB Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 17 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H.H. Hiëronymus en Antonius te Laar-Weert.

† **Harrie Maessen**, 81 jaar, echtgenoot van Annie Veldman, Gelrestraat 23, 6101 EV Echt. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden, 15 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Landricus te Echt.

Ik was een kind spelend voor Gods aanschijn.

Na een rijk [illegible] leven, openstaand voor een ieder die [illegible], is overleden onze zus, schoonzus, [illegible] tante

Ma[illegible] Johanna van den Brink

Zuster Judith

* [illegible] april 1922
† Weert [illegible] januari 1994

[illegible] Niety
[illegible] Brink-Steenbergen
[illegible] Henk
[illegible] van den Brink
[illegible]
[illegible]-van den Brink
[illegible] den Brink
[illegible] Puck
[illegible] Brink-Oversteeg
[illegible] Marcelle
[illegible] Brink-Geuskens
[illegible] kinderen en
[illegible]kinderen

[illegible] Brink
[illegible]LS Stein

[illegible] vindt plaats op dinsdag 18 [illegible] 30 uur in de parochie[illegible]-Weert, waarna zij [illegible] op de r.k. begraafplaats [illegible] Weert (ingang Peni-[illegible]

[illegible] waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de aula van [illegible] Weert, Boerhaavestraat 28, [illegible] 17 januari van 17.00 tot 17.[illegible] uur.

Mochten wij [illegible] zijn vergeten, dan hopen wij dat deze annonce als kennisgeving wordt beschouwd.

[illegible] van leven en dood, naar het licht [illegible] Heiland, geborgen bij [illegible] moeder, zorgzame oma [illegible]

[illegible] Miersma

weduwe van

Cornelis Tjepkema

† 31-12-1969

op de gezegende leeftijd van 84 jaar.

Geleen: **M. Tjepkema † 1975**
S.P. Stelling
Greet, Maarten
Petra en Maurits
Corine en Sven, Marieke
Simon-Sjoerd
Harderwijk: **S.J. Tjepkema**
Arnhem: **Joh. Tjepkema**
C. Tjepkema-van Druten
Cees, Martine
Bennebroek: **S. Tjepkema**
G.H. Tjepkema-Mertens
Judith, Jeroen

Geleen, 14 januari 1994
Corr.adres: Westrak 77, 3844 LE Harderwijk

Moeder ligt thuis, Martin-Luther Kingplein 161 te Geleen.

Gelegenheid tot afscheidnemen van moeder is er voor de dienst die gehouden zal worden op dinsdag 18 januari om 14.00 uur in de Ontmoetingskerk aan het Emmaplein te Geleen.

Hierna willen we moeder naar haar laatste rustplaats brengen bij onze lieve vader en opa, gelegen op de algemene begraafplaats aan de Kerkhoflaan te Geleen-Lindenheuvel.

Daarna is er gelegenheid om met de familie koffie te drinken in de zaal van de kerk.

† **Michael (Jules) Brouwers**, 88 jaar, weduwnaar van Elisabeth Duijsens, Onderscheij 1, Noorbeek. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 15 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Brigida te Noorbeek.

† **Teine Persoon**, 76 jaar, echtgenoot van Gertrudis Maria Crouzen, Eenhoornsingel 95E, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 15 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Anna te Maastricht.

Tot onze droefheid is heden in de vrede Christus plotseling overleden

pastoor

Jan de Bakker c.m

Hij werd geboren te Hontenisse op 28 [illegible] 1910, trad in bij de Congregatie der Missi[illegible]zaristen) te Panningen op 18 september 1[illegible] werd daar priester gewijd op 29 juni 1936.

Van 1936-1951 werkte hij als missiona[illegible] China-Yungpingfu, daarna tot 1960 op Ta[illegible] Na definitieve terugkeer in Nederland w[illegible] werkzaam in de parochies van de H. Jud[illegible]deüs te Heerlen en van de H. Landricus te [illegible] Sinds 1976 was hij pastoor te Jabeek.

Jabeek, 13 januari 1994

Namens familie de Bakk[illegible]
het kerkbestuur van Jab[illegible]
en de confraters:
W.L.M. Bellemakers c.m.
provinciaal

Corr.adres: Gaatstraat 2, 6454 AN Jabeek

De plechtige uitvaartdienst wordt gehoud[illegible] de parochiekerk van de H. Gertrudis te Ja[illegible] op maandag 17 januari om 14.00 uur.

De begrafenis vindt plaats te Mariaveld-S[illegible]ren om 16.00 uur.

De avondwake zal gehouden worden in de [illegible]chiekerk heden zaterdag 15 januari om [illegible] uur.

U kunt afscheidnemen van de overledene [illegible] rouwkamer van het St. Gregoriusziekenhu[illegible] Brunssum van 17.30 tot 18.30 uur.

Heden bereikte ons het droeve bericht dat [illegible]seling is overleden de eerwaarde heer pas[illegible]

Jan de Bakker

17 jaar lang was hij geestelijk adviseur van [illegible] vereniging.

Koninklijke fanfare St.-Caecili[illegible]
Jabeek

†

In volle overgave aan Gods Heilige Wil, is h[illegible] van ons heengegaan, voorzien van de h.h. [illegible]menten op de leeftijd van 91 jaar onze lie[illegible] goede moeder, schoonmoeder, oma, over[illegible] moeder, zus, tante en nicht

Maria (Mariechen) Jasker

weduwe van

Stanislaus Mrowczynski

In dankbare herinnering:
Elsloo: **Annie en Wiel**
Raymakers-Mrowczynski
Heeze: **Johan en Riet**
Mrofcynski-van Duynhove[illegible]
Hoensbroek: **Roedi Jasker**
Haar kleinkinderen
en achterkleinkinderen
Familie Jasker
Familie Mrowczynski

Nuth, 13 januari 1994
Valkenburgerweg 67
Corr.-adres: Somerenseweg 15, 5591 JV He[illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebb[illegible] dinsdag 18 januari a.s. om 11.00 uur in de [illegible]chiekerk van de H. Bavo te Nuth, gevolgd [illegible] de crematieplechtigheid te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenhe[illegible] schriftelijk condoleren.

Maandag a.s. om 19.00 uur avondwake in d[illegible]pel van huize Op den Toren te Nuth.

U kunt afscheidnemen in een der rouwk[illegible] van De Universele, Hoofdstraat 100 te H[illegible]broek. Bezoekgelegenheid dagelijks van [illegible] tot 19.00 uur. Zondag van 14.00 tot 15.00 u[illegible]

Zij die geen kennisgeving mochten ontv[illegible] gelieven deze annonce als zodanig te besc[illegible]wen.

†

Wij geven met grote droefheid kennis va[illegible] overlijden van mijn lieve man, vader, scho[illegible]der en lieve opa

Herman Pistorius

echtgenoot van

Therese Bakker

Hij overleed in de leeftijd van 59 jaar, voo[illegible] van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: **Th. Pistorius-Bakker**
Kerkrade: **Erich Pistorius**
Henriëtte Pistorius-Be[illegible]
Janneke
Tim

Kerkrade, 14 januari 1994
Maria Gorettistraat 69
Corr.adres: Lodewijk van Deysselstraat 49
6464 CV Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden [illegible]den op dinsdag 18 januari a.s. om 10.00 u[illegible] de parochiekerk van de H. Maria Gorett[illegible] Kerkrade-Nulland, waarna aansluitend de [illegible]matie zal plaatsvinden in het crematoriu[illegible] Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condo[illegible]

Avondwake tot intentie van onze dierbare [illegible]ledene, maandag 17 januari om 19.00 u[illegible] voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwk[illegible] van het mortuarium Schifferheide van L[illegible]man Uitvaartcentra, Schifferheiderstraat [illegible] Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheidn[illegible] aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gez[illegible]

Zij die geen kennisgeving mochten ontva[illegible] gelieven deze annonce als zodanig te wille[illegible]schouwen.

† **Maria Erckens**, 74 jaar, weduwe van Tom T[illegible]let. Corr.adres: Velishof 13N, Maastricht. D[illegible]vaartdienst heeft in besloten familiekring pl[illegible]vonden.

Vervolg familieberichten zie pagina 20

Subsidie dertien natuurbeschermingsprojecten

Twee ton provincie voor bedreigde dieren

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De provincie heeft 220.000 gulden beschikbaar gesteld voor dertien natuurbeschermingsprojecten in Limburg. Het meeste geld, ruim 38 mille, is bestemd voor aanleg en herstel van achttien amfibieënpoelen in het Wijffelterbroek en de Krang in Weert, de Wintraak in Sittard/Munstergeleen en de Jammerdaalse Heide in Venlo.

In en rond die poelen leven bedreigde amfibieën als de kamsalamander, de kleine watersalamander, de vinpootsalamander, de gewone pad, de knoflookpad, de vroedmeesterpad, de heikikker en de bruine en groene kikker.

Ter bescherming van de das worden vier projecten gesubsidieerd. Het gaat om dassentunnels en -rasters ter hoogte van de St.-Wirosingel in Roermond (12.830 gulden), bij de Roer in St.-Odiliënberg (15.275 gulden), de provinciale weg Maastricht-Vaals in Cadier en Keer (15.520 gulden) en de Helenaveenseweg in Sevenum (7.200 gulden).

Verder is ruim 32 mille beschikbaar gesteld voor de aanleg van zes amfibieëntunnels onder de Kasteel Wijlreweg in Gulpen. Ook nabij kasteel Goedenraad in Wittem worden vier van dergelijke tunnels gebouwd. Daarvoor heeft de provincie twintigduizend gulden uitgetrokken.

Twintig mille is gereserveerd voor de inrichting van een oude kalkoven in Schin op Geul tot winterverblijf voor vleermuizen. Bijna vijfduizend gulden is bestemd voor de uitbreiding van een poel voor de geelbuikpad in de Julianagroeve in Margraten. Deze pad komt alleen in Zuid-Limburg voor en is de laatste jaren sterk in aantal achteruitgegaan.

In Midden-Limburg kunnen met een provinciale bijdrage van 22.300 gulden drie drooggevallen moerasjes in Boukoul en Nunhem worden hersteld.

Tot slot heeft de provincie tien mille opzij gelegd voor het opstellen van een beschermingsplan voor de Europese hamster. Dit knaagdier wordt uitsluitend nog gesignaleerd in Midden- en Zuid-Limburg. Het Natuurhistorisch Genootschap heeft de indruk dat de populatie momenteel achteruitholt.

In opdracht van zwaar bezette Commissie Boertien

Laboratorium in Delft onderzoekt Maasprobleem

MAASTRICHT – De samenstelling van de Commissie Boertien, die in opdracht van het ministerie van Verkeer en Waterstaat oplossingen moet aandragen voor de ernstige overstromingsproblematiek van de Maas in Limburg, is definitief rond. Ook de eerste bijeenkomst van de commissie is inmiddels achter de rug. Eerste taak van de werkgroep is het op korte termijn formuleren van een doelgerichte onderzoeksopdracht aan het Waterloopkundig Laboratorium in Delft.

Diens wetenschappelijke studie moet nog vóór de zomer zijn afgerond, waarna de commissie op basis van de uitkomsten eind dit jaar tot een afgerond advies zal moeten komen. Dat heeft VVD-gedeputeerde Michel Lodewijks, die als direct betrokken provinciebestuurder benoemd is tot vice-voorzitter van de commissie, gisteren laten weten aan de fracties van Provinciale Staten.

In de werkgroep onder leiding van Boertien – gewezen commissaris van de koningin in Zeeland – hebben overigens de belangrijkste bij de Maasproblematiek betrokken organisaties en overheden in Limburg zitting. De Limburgse gemeenten worden vertegenwoordigd door burgemeester Ed Meijer van Maasgemeente Stein. Verder bezetten de Limburgse waterschappen elk een zetel, terwijl de provincie behalve door deputé Lodewijks ook ambtelijk sterk is vertegenwoordigd.

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft hoofddirecteur Waterkeringen ir. A. Van den Hoek afgevaardigd. De zetel van Rijkswaterstaat tenslotte wordt ingenomen door ir. M. de Water.

Pensioenfonds ABP krimpt in zonder ontslagen

AbvaKabo waarschuwt voor hallelujastemming

Van onze redactie economie

HEERLEN – Personeelsleden en vakbonden bij het ABP toonden zich gisteren zeer tevreden over het donderdag bereikte principe-akkoord over de afslanking. Het pensioenfonds heeft liefst zeven jaar de tijd, tot 2001, om zonder gedwongen ontslagen in te krimpen.

Wat vooral opvalt is de vertrekregeling voor overtollige werknemers van vijftig jaar en ouder. Als voor die mensen binnen twee jaar geen ander werk binnen of buiten het ABP is gevonden, kunnen ze vertrekken met een wachtgeld van liefst 85 procent tot 61 jaar en vervolgens 75 procent. Vijftig-plussers die eigenlijk niet overtollig zijn, kunnen vrijwillig vertrekken als ze daardoor plaatsmaken voor een jongere collega die anders zonder werk zou komen te zitten.

Maar R. Franssen van de ambtenarenbond AbvaKabo waarschuwt meteen voor een halleluja-stemming. „Oudere ABP'ers moeten nu niet denken dat ze hun vingertje maar hoeven op te steken om te kunnen gaan. Dat kan pas als ze echt overtollig zijn. Er wordt te lichtvaardig over gedacht hoe het is als iemand op zijn vijftigste thuis gaat zitten. Kern van de afspraken is dat we juist zoveel mogelijk mensen aan het werk willen houden. Het liefst binnen het ABP, maar desnoods bij een andere werkgever."

Franssen doet in dat verband een oproep aan alle ABP'ers om toch vooral uit te zien naar alternatief werk. De directie heeft bijvoorbeeld een breed scala aan premies in petto om ABP'ers bij een andere baas aan de slag te helpen, een eigen zaak te laten beginnen of intern over te plaatsen. Bovendien zoekt het ABP met extra energie naar nieuwe taken om erbij te doen en daarmee mensen aan de slag te houden. Pas als dat allemaal niet helpt, kunnen de ouderenregelingen uit de kast worden gehaald.

Franssen is bijzonder tevreden met het resultaat. Gedwongen ontslagen kunnen nu volgens hem zoveel mogelijk voorkomen worden. Dat zou vooral belangrijk kunnen zijn voor de afdeling Pensioenen, waar binnenkort zo'n zevenhonderd arbeidsplaatsen dreigen te verdwijnen.

Zowel de ABP-directie als de vakbonden verwachten overigens geen problemen met minister de Vries van Sociale Zaken, die een uitgesproken tegenstander is van vertrekregelingen voor ouderen. Volgens Franssen betreft het bij het ABP afspraken tussen een rijksdienst en het ministerie van Binnenlandse Zaken. Minister De Vries heeft daar volgens Franssen geen bemoeienis mee. Bovendien heeft de afslanking van het ABP ook nog te maken met de 'Grote Efficiëncy' bezuinigingsoperatie van de rijksoverheid.

Politieman in Venlo voor straf ontslagen

VENLO – Burgemeester J. van Graafeiland heeft hoofdagent Piet de B. (37) van de Venlose politie voor straf ontslagen. De motoragent werd in mei 1992 al geschorst omdat hij ervan verdacht werd geïnde verkeersboetes in eigen zak te hebben gestoken. Bijna een jaar lang slingerde hij regelmatig voornamelijk Duits sprekende Turken en Marokkanen op de bon voor vermeende verkeersovertredingen. De slachtoffers moesten onmiddellijk betalen. Het geld hield hij zelf. De B. werd afgelopen najaar door de Roermondse rechtbank veroordeeld tot vier maanden celstraf. De agent zei dat hij tot zijn daden was gekomen door frustratie over een gebrek aan waardering binnen het Venlose politiekorps. Burgemeester Van Graafeiland heeft nu besloten De B. om disciplinaire redenen strafontslag te verlenen. Burgemeester en korpsleiding willen over het ontslag verder geen mededelingen doen.

Miljoenensteun voor Limburg

MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten (GS) Limburg krijgen een bijdrage van zestig tot tachtig miljoen van de Europese Unie (EU). Deze financiële steun geldt voor zes jaar en zal benut worden in de regio Noord- en Midden Limburg.

GS zien deze miljoenensteun als een belangrijke impuls voor de aanpak van de economische en milieu-problemen van deze regio. De bijdrage is echter onvoldoende voor een volledige financiering van deze problemen. Daardoor zullen volgens GS rijk en bedrijfsleven moeten bijspringen om de problemen in de regio op te lossen.

Naast Noord- en Midden Limburg hebben ook vijf andere Nederlandse regio's een bijdrage gekregen, onder andere Zeeuws Vlaanderen en Zuidwest-Drenthe.

Proef met nieuw belastingformulier

VENLO/UTRECHT – De Belastingdienst wil volgend jaar een nieuw aangiftebiljet invoeren dat nog maar uit een A4-tje plus de bekende 'voorflap' bestaat. Dit jaar test de Belastingdienst het biljet uit onder 80.000 belastingplichtigen in de regio Venlo. Als de proef naar tevredenheid verloopt, wordt het nieuwe formulier in 1995 landelijk ingevoerd.

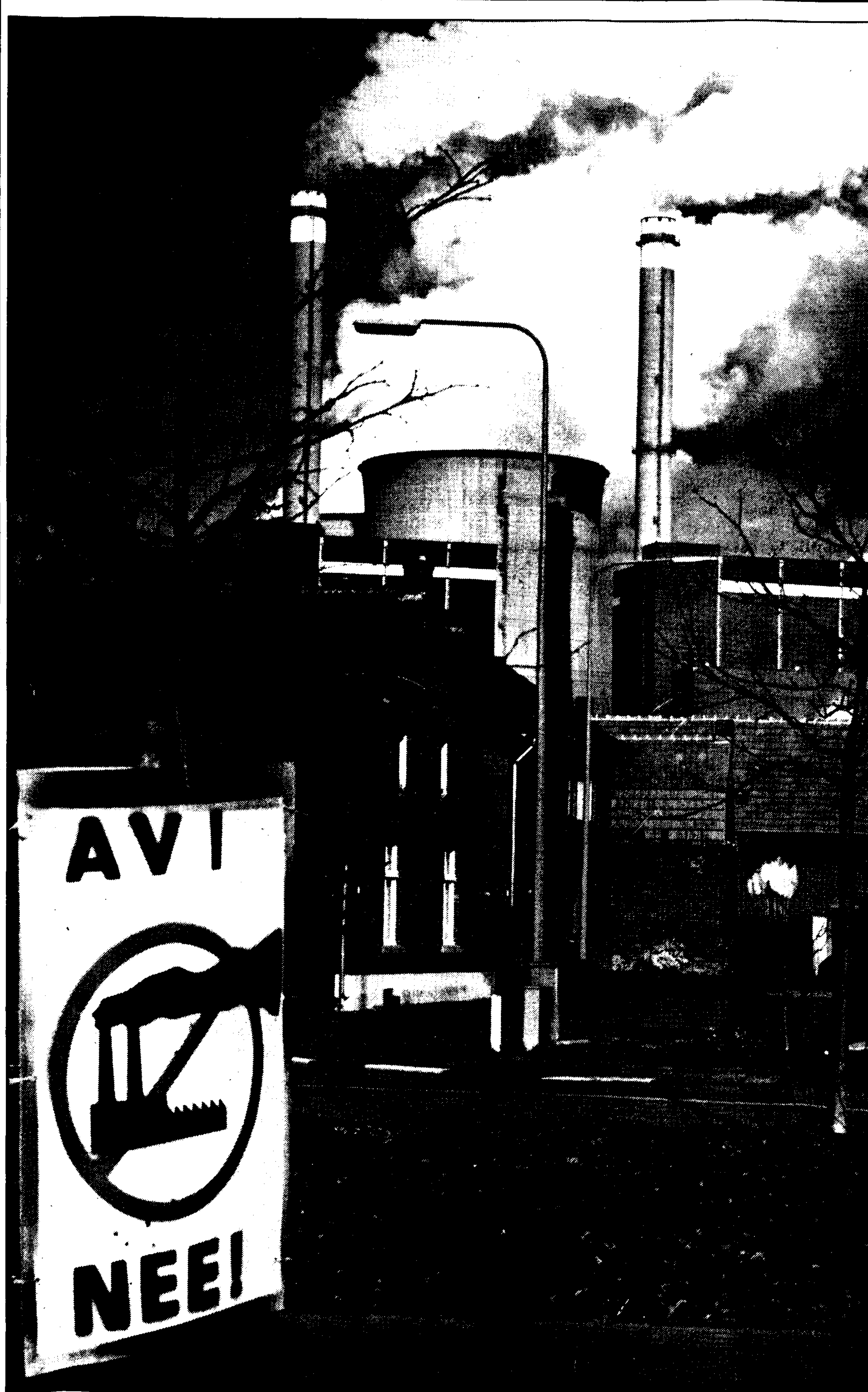
Het vereenvoudigde E-biljet is geschikt voor de helft van de 3,9 miljoen particulieren die jaarlijks aangifte voor de inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen doen. Daarnaast komt er een P-biljet voor particulieren met een uitgebreidere aangifte en een O-biljet voor ondernemingen. Op het nieuwe E-biljet zijn giften en buitengewone lasten als aftrekpost achterwege gelaten.

Ook de verzamelstaat aan de binnenkant van de 'flap' is op het nieuwe biljet verdwenen en het aantal in te vullen vragen is bijna gehalveerd. Het biljet gaat vergezeld van een eveneens vernieuwde toelichting. Die is veel beknopter dan het huidige 'gele boekje' van 48 pagina's en bevat enkele nieuwe onderdelen, zoals een verklarende woordenlijst en een 'checklist'.

Volgens J. Hermans, adjunct-directeur van de Divisie Particulieren van de Belastingdienst, blijkt in de praktijk dat de meeste belastingplichtigen die een E-biljet invullen geen giften en buitengewone lasten opvoeren.

Vergeefs protest

● *Een vergeefs protest tegen de komst van de afvalverbrandingsinstallatie in Maasbracht, met op de achtergrond de Claus-centrale.* Foto: JAN PAUL KUIT

Tindemans belooft onderzoek naar SVI

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – Gedeputeerde Jan Tindemans kon niet anders dan te beloven om de mogelijkheden van scheiden en vergisten te onderzoeken. Tegelijkertijd waarschuwde hij voor teveel optimisme. Volgens hem zijn scheidings- en vergistingsinstallaties (SVI) erg storingsgevoelig en zal tóch veiligheidshalve de volledige verbrandingscapaciteit gebouwd moeten worden.

De pleidooien om de SVI als voorbewerking in te voeren bij verbranding waren op zichzelf een omslag in het denken binnen Provinciale Staten over deze techniek die tot nu toe steeds werd afgedaan als 'niet bewezen techniek'. Kennelijk heeft de uitgebreide informatie-campagne van de Middenlimburgse stichting Brandend Hart richting statenleden zijn effect niet gemist. Een dertigtal statenleden brengt volgende week zaterdag op uitnodiging van Brandend Hart een bezoek aan een scheidings- en vergistingsinstallatie in het Friese Balk.

De vraag van de meeste fracties om een plan van aanpak voor preventie en hergebruik van afval te maken pareerde Tindemans door te stellen dat dit meer een taak is van de gemeenten. De provincie kan volgens hem in deze niet veel doen.

De gedeputeerde maakte verder gewag van een studie ter ontsluiting van de afvalverbrander, die gebouwd wordt op een terrein van 20 hectare naast de Clauscentrale. Er zijn problemen omdat een geplande spoorweg annex ontsluitingsweg door het natuurgebied Linnerweerd/Vlootbeek voeren.

Indien deze wegen niet kunnen worden aangelegd zal meer afval per schip aan- en afgevoerd moeten worden. Daarnaast wordt met Rijkswaterstaat overleg gepleegd over een afrit van de autosnelweg A2 naar de installatie.

Op 25 januari stellen GS het definitieve voorstel aan de Staten vast. Op 11 februari praten de statenleden er dan nog eens over in commissieverband. Op 18 februari volgt de finale besluitvorming in de Staten. Daarna zal een milieu-effectrapportage worden gemaakt over hoe de installatie er uit moet komen te zien, de zogeheten inrichtings-MER.

Onderzoekbeleid Rijksuniversiteit werpt vruchten af

MAASTRICHT – Het onderzoekbeleid van de Rijksuniversiteit Limburg werpt vruchten af. In november vorig jaar kon de universiteit de 500ste promovendus begroeten, terwijl 1993 het eerste jaar is met meer dan honderd verdedigde proefschriften. Uit die cijfers mag geconcludeerd worden dat het goed gaat met het onderzoek op aan de RL, aldus rector magnificus prof.dr. Hans Philipsen tijdens de viering van de achttiende dies natalis.

Philipsen sprak niet alleen lovende woorden, hij toonde ook bezorgdheid over het fenomeen 'onderzoekscholen', waarmee de RL het afgelopen jaar negatieve ervaringen opdeed. Zo kwam in 1993 geen van de aanvragen in aanmerking voor een stimuleringssubsidie, een belangrijke stap in de richting van de officiële erkenning. Onderzoekscholen zijn universitaire instituten die wetenschappelijk onderzoek van internationaal niveau combineren met een hoogwaardige opleiding tot onderzoeker.

Volgens de rector magnificus is de totstandkoming van onderzoekscholen in Nederland onderhevig aan 'bestuurlijke drukte'. De gevergde bestuurlijke inspanningen hebben in sommige opzichten de grenzen van bestuurbaarheid bereikt, met als gevolg dat negatieve effecten optreden, meent hij.

„Te hoog gespannen verwachtingen, te veel eenvormigheid van de regelingen voor zeer verscheiden wetenschapsgebieden, te veel en te schielijk gewenste erkenning en het financieel en organisatorische risico van te veel onderzoekscholen, vormen een aantal van de negatieve kanten van wat in oorsprong goed beleid is." Philipsen zou het een goede zaak worden als goede initiatieven eerst enige jaren ervaring opdoen, alvorens erkenningsprocedures te doorlopen.

D66-Statenlid Cuijpers stapt op

MAASTRICHT – Annelies Cuijpers is met onmiddellijke ingang opgestapt als lid van de D66-fractie in Provinciale Staten. Het Weertse statenlid heeft het fractiebestuur en gouverneur Van Voorst tot Voorst te kennen gegeven haar drukke werkzaamheden als docente niet langer te kunnen combineren met haar politieke werkzaamheden. Op de achtergrond speelt echter ook haar 'moeilijke' persoonlijke relatie met één van haar fractiegenoten een rol. Cuijpers' zetel in de Limburgse Statenbankjes wordt overgenomen door Irene Godderij. De 37-jarige inwoonster van Brunssum maakt momenteel deel uit van de D66-steunfractie in haar woonplaats. Voordien heeft zij eenzelfde adviserende functie vervuld voor de Statenfractie van haar partij.

Gedragscode voor bijbanen personeel van universiteiten

Van onze verslaggever

UTRECHT/MAASTRICHT – De Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) heeft op verzoek van staatssecretaris Job Cohen van Onderwijs een gedragscode voor nevenwerkzaamheden van universitair personeel opgesteld.

De gedragscode, die is geformuleerd door een adviescommissie van vier waarin ook bestuurder L. Vredevoogd van de Rijksuniversiteit Limburg (RL) vertegenwoordigd is, moet dienen als toetsingskader voor het huidige beleid van universiteitsbesturen.

De commissie heeft zich vooral gericht op het ontwikkelen van zorgvuldige procedures en heeft zich niet gewaagd aan een exacte definitie van het begrip 'nevenwerkzaamheden'. Een eenduidige en algemene definitie is niet mogelijk, menen de vier commissieleden.

De nieuwe code, die nog door de universiteiten, de staatssecretaris en de Tweede Kamer moet worden goedgekeurd, komt tamelijk dicht bij de richtlijnen die de Maastrichtse universiteit al eerder aangenomen heeft, meent voorzitter Vredevoogd van het college van bestuur van de RL. „De code is wat nauwkeuriger uitgeschreven, er zijn ook wat verschillen, maar het komt toch aardig in de buurt."

De procedure kent vier elementen: melding, toetsing, toestemming en naleving. Iedere werknemer wordt geacht activiteiten voor derden te melden bij het universiteitsbestuur. Verder moeten universiteiten bij de indiensttreding en tijdens functioneringsgesprekken bekijken welke activiteiten tot het takenpakket van de werknemer behoren en welke niet.

Ook moet onderzocht worden wat de gevolgen zijn van de nevenactiviteiten voor het functioneren en welke belangen hierdoor gediend of geschaad worden. De toestemming van de universiteit voor nevenwerkzaamheden moet gebonden zijn aan duidelijke afspraken over aard van de activiteiten, duur en eventuele vergoeding. Tenslotte moeten de afspraken regelmatig worden herzien en zo nodig bijgesteld. Bovendien beveelt de commissie alle afspraken schriftelijk vast te leggen en te verantwoorden.

„In principe is het een goede zaak als er veelvuldige verbindingen bestaan tussen universiteit en maatschappij. De roep om maatschappelijke dienstverlening door universiteiten is de laatste jaren ook toegenomen. Rigoreuze scheidslijnen zijn dan ook niet gewenst," aldus Vredevoogd, die verder aanstipt dat steeds meer medewerkers in deeltijd bij universiteiten werken.

Het bijklussen van hoogleraren haalde vorig jaar grote publiciteit, zeker toen bleek dat de vorige staatssecretaris Roel in 't Veld, die geacht werd een regeling voor universitaire nevenactiviteiten op te stellen, er tijdens zijn hoogleraarschap zelf flink op losgeklust had en voor commerciële nevenwerkzaamheden briefpapier van de universiteit van Rotterdam had gebruikt. De affaire leidde tot de politieke val van In 't Veld, acht dagen na zijn aantreden.

Ook de RL kwam vorig jaar in het nieuws door nevenactiviteiten van twee werknemers. Een op last van het universiteitsbestuur verricht accountantsonderzoek wees uit dat de universiteit financieel weliswaar niet benadeeld was, maar dat toch een aantal zaken niet door de beugel konden. Een van de twee medewerkers nam vervolgens ontslag.

Directeur Curfs: 'Ik ben geen chauvinist'

Advies over toekomst voor AID-personeel

DOOR BENTI BANACH EN WIL WAGENVOORT

KERKRADE – Wie zich bij de AID in Kerkrade nu instelt op een nieuwe baan en een vertrek naar het centrum van het land, kan van tevoren beter worden begeleid bij eventuele omscholing en problemen rond verhuizing. Dit zegt de nieuwe AID-directeur H. Curfs, die zijn personeel deze week heeft geadviseerd na te denken over hun toekomst. Maar de werknemers in Kerkrade willen zich nog lang niet neerleggen bij een vertrek.

Het kabinet heeft bepaald dat de AID (Algemene Inspectiedienst) moet fuseren met de ECD (Economische Controledienst). Onduidelijk is nog waar het hoofdkantoor van de nieuwe dienst wordt gevestigd. De ECD heeft echter reeds te kennen gegeven dat de standplaats Kerkrade is uitgesloten.

AID-directeur Curfs heeft zijn personeel dat duidelijk gemaakt. „Ik heb tegen het personeel gezegd dat ze zelf moeten inschatten hoe groot de kans is dat de AID uit Kerkrade vertrekt. Aan de hand daarvan moeten ze hun eigen koers uitzetten." Zelf heeft Curfs die inschatting al gemaakt: hij houdt er heel sterk rekening mee dat de AID niet kan blijven in Kerkrade.

Ook meent Curfs dat een overstap naar het centrum van het land van werknemers die tot op het laatst vasthouden aan Kerkrade moeilijker zal zijn.

Interessant

Curfs zit vanaf 1 januari bij de Algemene Inspectiedienst van het Landbouwministerie. Daarvoor was hij directeur van de Limburgse afdeling van Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in Roermond. Wat trekt iemand in een functie bij een instantie die zich midden in een reorganisatie, afslanking, fusie en mogelijk verhuizing bevindt? Curfs noemt het een interessante baan. „Als ik solliciteer kijk ik niet eerst of er ergens problemen zijn. Iedereen denkt dat er problemen zijn bij de AID, maar voor een deel hoort dat bij de normale bedrijfsvoering. Onze dienst is niet slechter dan andere diensten."

● *AID-directeur H. Curfs.* Foto: FRANS RADE

Het liefst heeft hij het over de reorganisatie. Vol verve spreekt hij over 'open communicatielijnen', 'cultuurverandering' en de organisatie 'bij de tijd brengen'. Maar de realiteit is anders. In Zuid-Limburg staan honderden arbeidsplaatsen op de helling, daarvan enkele tientallen bij de AID in Kerkrade.

Voor Curfs is de kans erg klein dat de AID voor Limburg behouden blijft, want de dienst gaat fuseren met de Economische Controledienst (ECD) en die komt zeker niet naar Kerkrade.

Ook uit de politiek verwacht hij niet veel steun meer voor behoud van het Kerkraadse kantoor. Die realiteit moet ook het AID-personeel onder ogen zien.

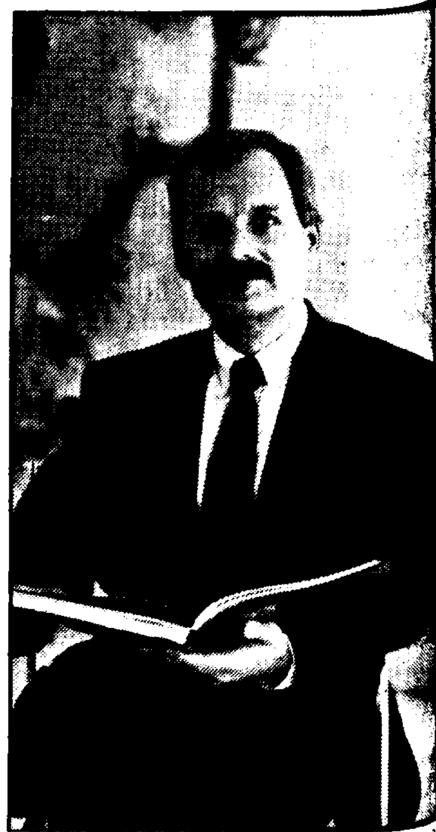
Daarom vindt hij dat de werknemers zelf de inschatting moeten maken hoe groot de kans op vertrek uit Kerkrade is en zich moeten beraden op hun toekomst. Want: „Op een job die over twee jaar anders is kun je je voorbereiden. Daar kun je trajecten over afspreken, tussenoplossingen bedenken in de vorm van bijscholing, omscholing, begeleiding bij verhuizing. Maak je de keuze nu niet en hou je vast aan hoop, dan wordt die begeleiding moeilijker." Curfs beaamt dat het grootste deel van de werknemers in Kerkrade die keuze nog lang niet wil maken. „Ja, een heleboel mensen hebben hoop. Maar sommigen beginnen wel te twijfelen of het geen valse hoop is."

Limburger

Anders dan de vorige directeur Greta Kostwinder is Curfs een rasechte Limburger ('ik ben geboren en getogen in Voerendaal'). Toch zal hij niet de barricade beklimmen om zo veel mogelijk werkgelegenheid voor Zuid-Limburg te behouden. „Ik ben ingehuurd om de reorganisatie te begeleiden, niet om het hoofdkantoor in Limburg te houden. Ik heb daarnaast te maken met een fusiepartner (ECD, red.), waar ik rekening mee moet houden. Ik moet mezelf niet buitenspel zetten bij de fusie door nu bepaalde uitspraken te doen."

Persoonlijk vindt Curfs de problemen in Zuid-Limburg zelfs wel meevallen. „Deze regio is er geweldig bovenop gekomen na de mijnsluiting. De werkloosheid is niet meer hoger dan elders. Als het kabinet nu een besluit neemt ten voordele van Limburg, moet ze verantwoorden waarom ze dat doet en bijvoorbeeld niet in de Rijnmond. Nee, als directeur van de AID ben ik niet chauvinistisch, wel realistisch."

Aken opent offensief tegen criminaliteit

● *Jürgen Linden*

AKEN – Sociale kilte, een afnemende onderlinge solidariteit en de dagelijkse geweldscènes op de televisie zijn volgens burgemeester Jürgen Linden de voornaamste oorzaken voor de toenemende criminaliteit onder de jongeren in Aken. Hij pleit voor regelmatige ronde-tafelgesprekken met vertegenwoordigers van politie, justitie, ambtenaren van de gemeente en wetenschappers om de problemen te bespreken.

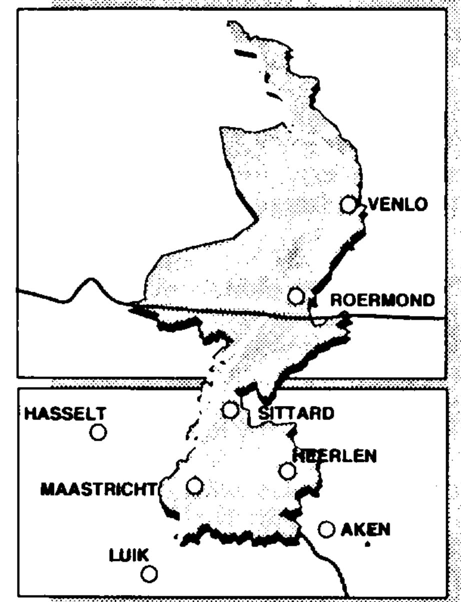
Linden maakt zich zorgen over de stijgende criminaliteit in de stad: „Veel burgers voelen zich onveilig en het vertrouwen in de politie neemt alsmaar af."

Aken heeft als grensstad ook steeds meer te maken met de georganiseerde misdaad. Volgens Linden is voor deze laatste activiteit een keiharde aanpak op zijn plaats.

Voor de bestrijding van de kleine criminaliteit verwacht Linden meer heil van een maatschappelijk tegenoffensief dan van strengere wetten en versterkt politieoptreden.

Door het instellen van rondetafelgesprekken wil de burgemeester voorkomen dat de aanpak van de misdaad in Aken een ééndagsvlieg wordt.

over de grenzen

Nieuw bier uit Verviers

VERVIERS – België heeft einddecember een nieuw bier aan het reeds enorme assortiment toegevoegd: Kelottes White. Het bier wordt gebrouwen in een kleinebrouwerij in Verviers. De distributie vindt plaats door AlbertVansimsen in Heers.

Kelottes White is het tweede bier van deze brouwerij. In maart1992 startte Vansimsen met twee vrienden de brouwerij in 'Brasserie de Koo' in Verviers. Na enige studie werd gekozen voor eenamberkleurig bier onder de naam 'Kelottes'.

Het werd meteen een succes. De initiatiefnemers kregen zelfs eenEuropese prijs voor jonge ondernemers en een onderscheidingvan de stad Verviers. 'Kelottes' was daarna al snel verkrijgbaarin Belgisch-Limburg en is nu ook in andere delen van België.Het succes leidde tot het invoeren van een nieuw produkt, Kelottes White. Het bier is genoemd naar een heuvel in Heers.

In politie- en justitiekringen is de sluimerende discussie over de gevaren van het legale wapenbezit bij leden van schietclubs weer opgelaaid na een ernstig, maar goed afgelopen incident. Die discussie loopt parallel met de constatering dat relatieproblemen steeds vaker met een vuurwapen worden 'opgelost'. Onlangs schoot een gerespecteerd lid van een Limburgse schietvereniging zijn door een vergunning gedekte wapens leeg op zijn baas, omdat die een verhouding met zijn echtgenote was begonnen. De politie vond later in het huis van de dader nog duizend scherpe patronen. „Het onderzoek dat de verlening van een wapenvergunning voorafgaat geeft geen enkele garantie, dat is maar weer eens aangetoond," constateren wapendeskundigen van de politie. Een analyse van een crime passionel in het milieu van kruitdampen en knallende pistolen.

achtergrond

Bestuur schietclub: 'Huub was rustig en evenwichtig'

Monteur schoot baas neer na ontdekking overspel

DOOR ROB PETERS

GULPEN/MAASTRICHT – Als chef-monteur Huub S. (41) uit Gulpen op 11 oktober erachter komt dat zijn vrouw Yvonne al drie jaar lang een verhouding heeft met zijn eigen baas, stort zijn wereld in. De volgende morgen opent hij zijn afgesloten wapenkast en met een .22 zwartkruitrevolver en een .36 percussie-revolver gaat hij voor de laatste maal op weg naar zijn werk.

In de constructiehal op de Beitel in Heerlen, waar hij sinds 1980 werkte, schiet hij de beide wapens leeg op zijn 48-jarige baas Wiel en meldt zich daarna bij de politie in Heerlen. Later hoort hij dat Wiel de aanslag heeft overleefd en mogelijk weer helemaal zal opknappen. Huub verschijnt volgende week voor de rechtbank in Maastricht wegens een poging tot moord.

Het incident zorgt voor een schok bij de duizenden leden van schietclubs in Zuid-Limburg. Een geschrokken bestuurslid van de schietvereniging Geleen – de banen liggen in Stein – verklaart bij de politie dat er op Huub niets valt aan te merken en dat hij een van de rustigste en evenwichtigste leden van de club is. Niemand dicht hem enig misdrijf toe. Ook de Koninklijke Nederlandse Schutters Associatie (KNSA) haast zich te verklaren dat er grondige controle op het ledenbestand bestaat, maar dat dit soort incidenten altijd mogelijk blijft.

Huub S. was een tevreden, hardwerkende vakman die het bracht tot chef-monteur. In zijn dadendrang zag hij echter over het hoofd dat er tussen zijn vrouw en zijn baas, die hij zelf als aspirant-lid introduceerde bij zijn schietclub, tijdens een personeelsfeestje 'iets moois wat opgebloeid'. De al drie jaar durende liefdesrelatie had hij mogelijk ook nooit ontdekt, wanneer de vrouw van Wiel niet bij toeval het liefdesnestje van haar man aan de Boschstraat in Vaals vond.

Een zending meubelen van een Duitse bedrijf met als bestemming Vaals wekte haar argwaan. Gewapend met een foto van haar man speurde zij dagenlang in Vaals naar bewijzen. Buurtbewoners herkenden Wiel en gaven een exacte beschrijving van Yvonne. De bedrogen vrouw, die er ook achter kwam dat Wiel het bedrijf samen met Yvonne wilde voortzetten, vroeg scheiding aan en eiste van haar man dat hij zijn chef-monteur op de hoogte zou stellen van de relatie.

Huub S. was gebroken, maar vooral woedend toen hij voor het eerst hoorde van het einde van een in zijn ogen gelukkig huwelijk van meer dan twintig jaar. Al eerder had hij er zich bij zijn vrouw over beklaagd dat de houding van zijn baas ten opzichte van zijn chef-monteur grondig was veranderd. Hij werd vernederd en voor gek gezet omdat klussen niet voldoende aandacht hadden gekregen. Huub had zijn vrouw over die gewijzigde houding verteld. Yvonne had haar minnaar al enkele malen over die houding onderhouden, ook al omdat zij wist dat Huub eigenlijk niet hard genoeg was voor een leidinggevende functie.

Na een doorwaakte nacht ging Huub in de vroege morgen tot actie over. Hij wilde Wiel voor het front van zijn personeel 'vernederen door zijn overspel publiekelijk bekend te maken'. Toch liep hij zonder dralen op de man af, maakte hem voor 'zwijn' uit en schoot de beide wapens leeg. De schoten doorboorden wang, schouder en zevende borstwervel van zijn baas.

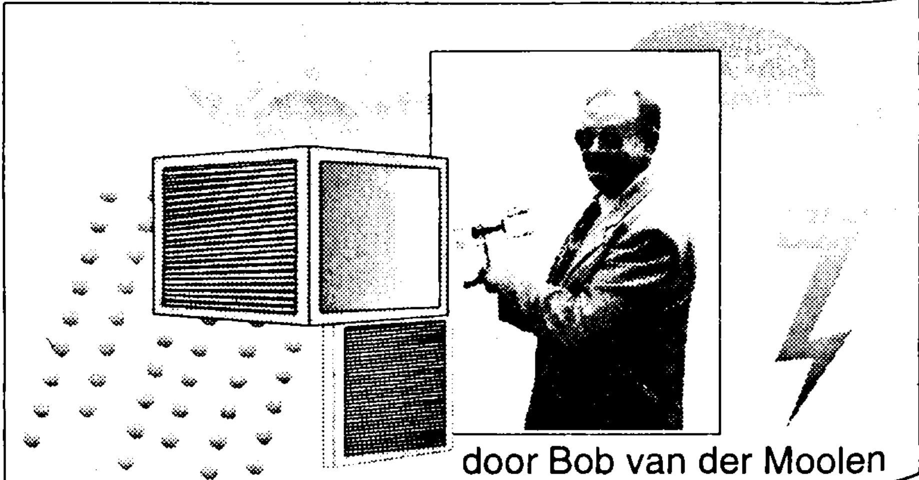
„Een crime passionel in optima forma zoals je zelden ziet," zegt zijn raadsman mr.Th. Hiddema over de daad van een man die eigenlijk geen vlieg kwaad kan doen en achteraf ook blij is dat zijn baas nog leeft.

Blijft de vraag of hij zonder wapens onder handbereik tot zijn daad zou zijn gekomen.

● *De discussie over de gevaren van het legale wapenbezit bij leden van schietclubs is weer opgelaaid.* Archieffoto: DRIES LINSSEN

limburgs weerhoekje

Tijdelijk kouder winterweer

Komt er nog winter of hebben we voor de zevende achtereenvolgende maal te maken met een winterloos seizoen? Een veel gestelde vraag in de afgelopen week, vooral na de opvallend zachte dagen en nachten. Woensdagnacht bijvoorbeeld steeg het kwik zelfs tot bijna 14 graden in Limburg. Dit is een temperatuur die normaal is voor overdag in april. Vaste regelmaat en ritme zijn onbekend in onze winters. Op 13 januari 1968 voor het plaatselijk meer dan 20 graden. Daartegenover werd het vorig jaar op dezelfde tijd na een vorstperiode zelfs lenteachtig met kwikstanden van boven de 15 graden. De veel te hoge temperaturen, de regen van betekenis en de sombere grauwheid hebben het begrip 'winter' duidelijk geweld aangedaan.

In een gesprek met oudere mensen, zeker die van het platteland, over de winters van vroeger, wordt steevast vastgesteld dat de winters van tegenwoordig niets meer voorstellen. Zonder enige twijfel speelden de leefomstandigheden van vroeger een grote rol om een winter in een bepaald daglicht te stellen. Een strenge winter betekende destijds vaak bittere armoede, geen gas, geen stroom, geen water (bevroren pomp) en vaak een houtkacheltje in het hele huis. Verder hadden men te kampen met onbegaanbare wegen en stonden geen vervoersmiddelen ter beschikking zoals nu.

Morgen is de winter precies halverwege, maar van echt winterweer is tot vandaag nauwelijks sprake geweest. Wat heeft winter 93/94 tot nu gepresteerd? Op slechts 5 dagen heeft het licht gevroren, met als laagste temperatuur bijna min 3 graden. Op 40 dagen heeft het geregend waarbij nu al meer regen is gevallen dan normaal voor de hele winter (december t/m februari). Het is zelfs 'warm' voor de tijd van het jaar: sinds 1988 is de 1e helft van de winter niet zo zacht geweest. De gemiddelde etmaaltemperatuur is vergelijkbaar met half maart. Onderstaand overzicht geeft een goed beeld hoe winter 93/94 zich ten opzichte van voorgaande jaren manifesteert: zacht en nat.

	norm.	88/89	89/90	90/91	91/92	92/93	93/94
Gem.max.temp	7.8	6.4	6.0	6.1	6.7	7.8	5.1
Gem.min. temp	4.9	1.8	2.1	1.4	1.2	3.3	-0.2
Gem.etm.temp	5.9	3.7	3.6	3.3	3.5	5.0	2.5
Vorstdagen	2	17	16	17	12	5	21
IJsdagen	0	1	2	2	4	0	6
Neerslag mm	114	113	163	109	144	200	97

Weekendweer

Na een periode met zacht en regenachtig weer komt de winter even om de hoek kijken. Gisteren wezen enkele onweersbuien op kou in de bovenlucht. Vandaag komt een front met regen naar onze omgeving waarachter zich koudere lucht bevindt. Tijdens opklaringen zal het in de nacht licht gaan vriezen. Eventuele neerslag op of na zondag krijgt een winters karakter. Overdag komt de temperatuur toch weer boven het vriespunt uit, zodat de eventuele sneeuwpret van korte duur zal zijn. Het ziet er overigens niet naar uit dat deze thermische duikeling een lang leven beschoren is. Verwacht mag worden dat de depressieactiviteit op de oceaan opnieuw de overhand krijgt. De wind zal na het weekend toch weer de zuidwesthoek gaat opzoeken. Zachtere lucht gaat dan opnieuw in het midden van de week tot onze omgeving doordringen. Dus waar- schijnlijk een tijdelijk winters intermezzo.

weerspreuk: *'Groeit het gras al in januaar, dan komt de zomer in gevaar'*

NedCar-topman Frans Sevenstern verloochent zijn marketing-verleden niet. Wie een uur naar hem luistert krijgt de indruk dat het fantastisch gaat met de Bornse autofabriek. „NedCar is zéér positief over de verre toekomst, is bezig met de grootste investering van West-Europa en krijgt steeds meer concurrentiekracht." De vakbonden laten echter sceptische geluiden horen.

in het nieuws

Optimisme stuit op scepsis vakbond

Sevenstern houdt de moed er in

DOOR PETER BRUIJNS

HEERLEN – President-directeur Frans Sevenstern van NedCar beziet de dingen graag van de zonnige kant. Als hij erkent dat het verlies vorig jaar zo'n f 220 miljoen bedroeg, plakt hij daar in één adem aan vast dat dit toch tien procent beter is dan in 1992. En als hij becijfert dat de verkopen van de Volvo-400-serie vorig jaar met acht procent daalden, legt hij dat juist uit als een verbetering van het marktaandeel. Want de totale Europese autoverkopen kelderden 16 procent.

Dat de Volvo's uit Born het nog niet eens zo heel slecht deden, komt door een face-lift van de modellen en een herstel van de verkopen in Engeland en Zweden, waar dit merk nogal populair is. Sevenstern zegt ook de komende tijd alle vertrouwen te hebben in de Volvo 440 en 460. Die series zullen nog 'tot ver in de tweede helft van de jaren '90' worden gemaakt. Dus ook als in Born allang 90.000 Mitsubishi's en evenveel exemplaren van een nieuw model Volvo van de lopende band rollen. In de loop van volgend jaar begint NedCar met de produktie van de eerste Mitsubishi's. Het nieuwe Volvomodel volgt waarschijnlijk pas eind 1995 of in de loop van 1996.

In zijn voorspelling voor 1994 is Sevenstern heel voorzichtig. De Europese markt kan groeien met 1 à 2 procent. Toch houdt hij een paar slagen om de arm. „Er zijn zoveel onvoorspelbare en onzekere factoren." Hij lijkt te hebben geleerd van een 'uitglijder' in het personeelsblad in september, toen hij na het zien van goede verkoopcijfers victorie kraaide. Nauwelijks was de inkt van het personeelsblad droog of de afzet stortte in.

NedCar heeft een dramatisch jaar achter de rug, net als de hele autobranche. Aanvankelijk had het bedrijf gedacht in 1993 quitte te spelen, maar de aandeelhouders hebben er volgens Sevenstern begrip voor getoond dat dat volledig mislukt is. Niet alleen was de markt voor nieuwe auto's beroerd, de autofabrikant kreeg ook te maken met extra tegenvallers: er werd 140 miljoen gulden meer koersverlies geleden dan in 1992 en nog eens 70 miljoen extra ging verloren omdat er maar 80.000 auto's konden worden gemaakt. Prijsverhogingen en bezuinigingen op materialen en personeel bleken allemaal niet voldoende om het onheil te voorkomen. Al met al resteerde een verlies van 220 miljoen.

'Comfortabel'

Het autobedrijf heeft de laatste vier jaar de ene klap na de andere opgelopen door de recessie. Sinds 1990 behaalde het concern een totaal verlies van ongeveer f 600 miljoen. Het toch al zwakke eigen vermogen brokkelde nog verder af. Maar nog steeds ziet Sevenstern het niet somber in. „Met de bouw van de nieuwe fabriek voor Mitsubishi en Volvo zitten we in een comfortabele positie. Onze toekomst biedt meer zekerheden dan die van veel andere auto-makers."

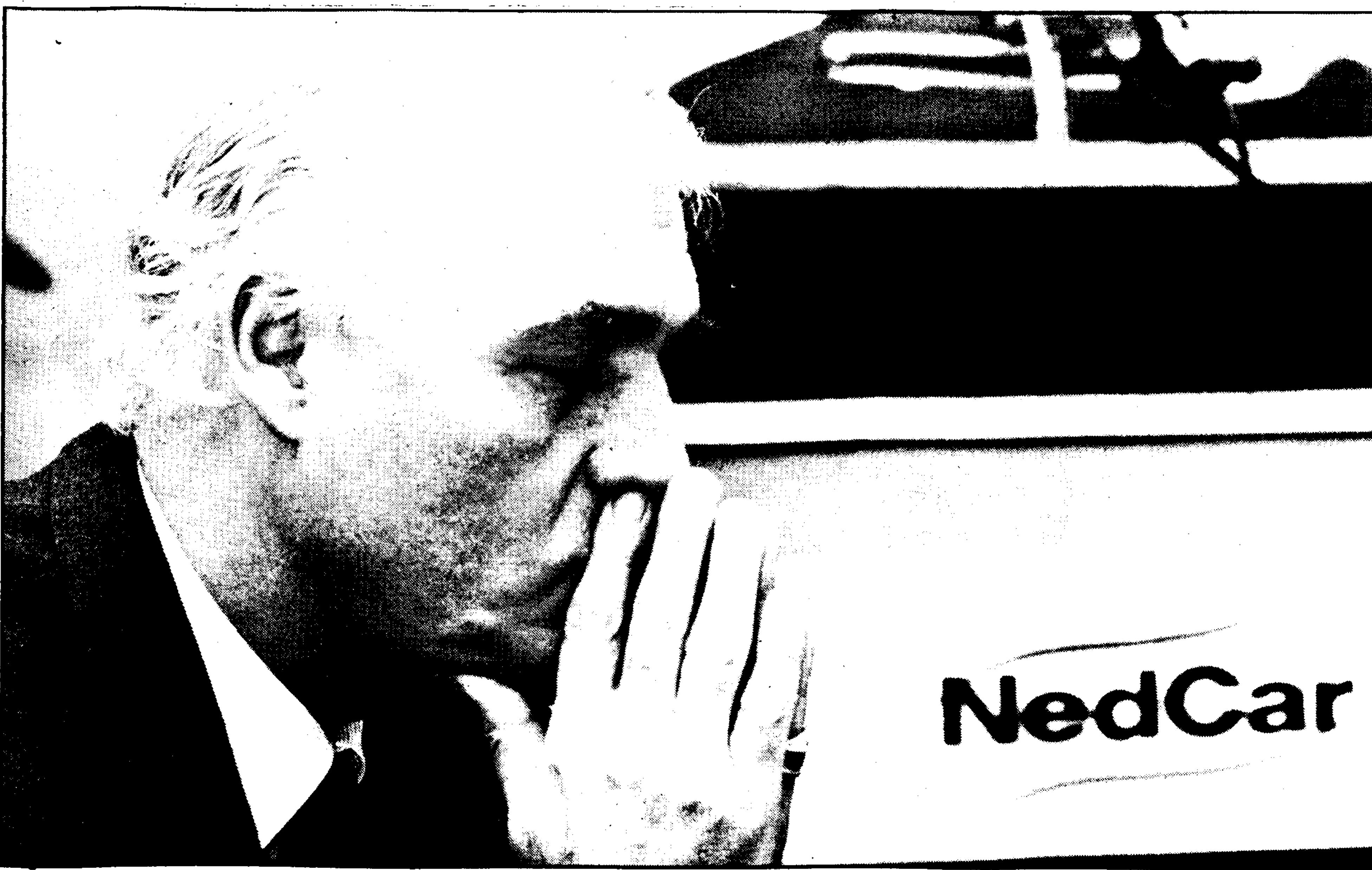
Dat betekent echter wel dat NedCar nog eens extra moet bezuinigen. De komende vier jaar moeten jaarlijks honderd kantoormensen weg. Een deel van de inkrimping gebeurt door het verder uitbesteden van taken, bijvoorbeeld op het gebied van logistiek en automatisering.

Dat er op het gebied van bezuinigingen al het een en ander is gebeurd, blijkt uit Sevensterns statistieken. Het aantal produktie-uren per Volvo 400 is sinds 1991 met zo'n dertig procent omlaag gebracht, van 38 naar 28,5 uur. „Dat komt door de nieuwe stijl van werken," aldus de president-directeur. Dat gebeurt in taakgroepen, teams van medewerkers die niet domweg uitvoeren, maar ook meedenken. Ook de bezuinigingen hebben een duidelijk effect: tussen 1991 en 1994 heeft het bedrijf al 25 procent op de autokostprijs kunnen besparen.

Sevenstern straalt ook optimisme uit over de toekomst van de ontwerpafdeling in Helmond. Hij is er zeker van dat die afdeling kan blijven, temeer omdat na Mitsubishi deze week ook de Zweden hebben toegezegd dat ze de afdeling van opdrachten blijven voorzien.

Sceptisch

Voor Henk van Rees van de Industriebond FNV was er gisteren echter nog alle reden om het gematigde optimisme van de directeur voor 1994 te wantrouwen. „De twee komende jaren worden overlevingsjaren. Het is nog maar de vraag of de markt de groei zal vertonen die Sevenstern verwacht. Er hoeft maar iets fout te gaan bij de verkoop of de prognoses kunnen de prullenbak in." Van Rees vraagt zich ook af of het zal lukken de financiering van f 3 miljard spits te krijgen. „Het is mooi als je heilig gelooft in je eigen bedrijf, maar je moet het wel weten te doseren. Een iets soberder houding van Sevenstern was beter geweest."

● *Frans Sevenstern in een moment van bezinning. De jaren van de waarheid zijn aangebroken, erkende hij gisteren.* Foto: ERMINDO ARMINO

Aantal bezoekers musea constant

HEERLEN – Volgens de Nederlandse Museumvereniging (NM) is het aantal bezoekers van musea het afgelopen jaar stabiel gebleven. Ook in Limburg is, volgens verschillende museawoordvoerders, het museumbezoek redelijk gelijk gebleven. Het Heerlense Thermenmuseum heeft een stijgend aantal bezoekers. Van de 23 duizend bezoekers in 1992 is dit aantal vorig jaar gestegen naar 25 duizend. Volgens recente gegevens van het Centraal Bureau voor Statistiek hebben in 1991 ruim 21 miljoen mensen een museum bezocht.

Volgens voorlichter J. Born van het Thermenmuseum is het stijgende aantal bezoekers te danken aan succesvolle tentoonstellingen zoals 'Religie in de Romeinse tijd' in het voorjaar van 1993. Ook de speciaal gehouden actiedag 'Romeins koken' vorig jaar oktober, werd zeer druk bezocht.

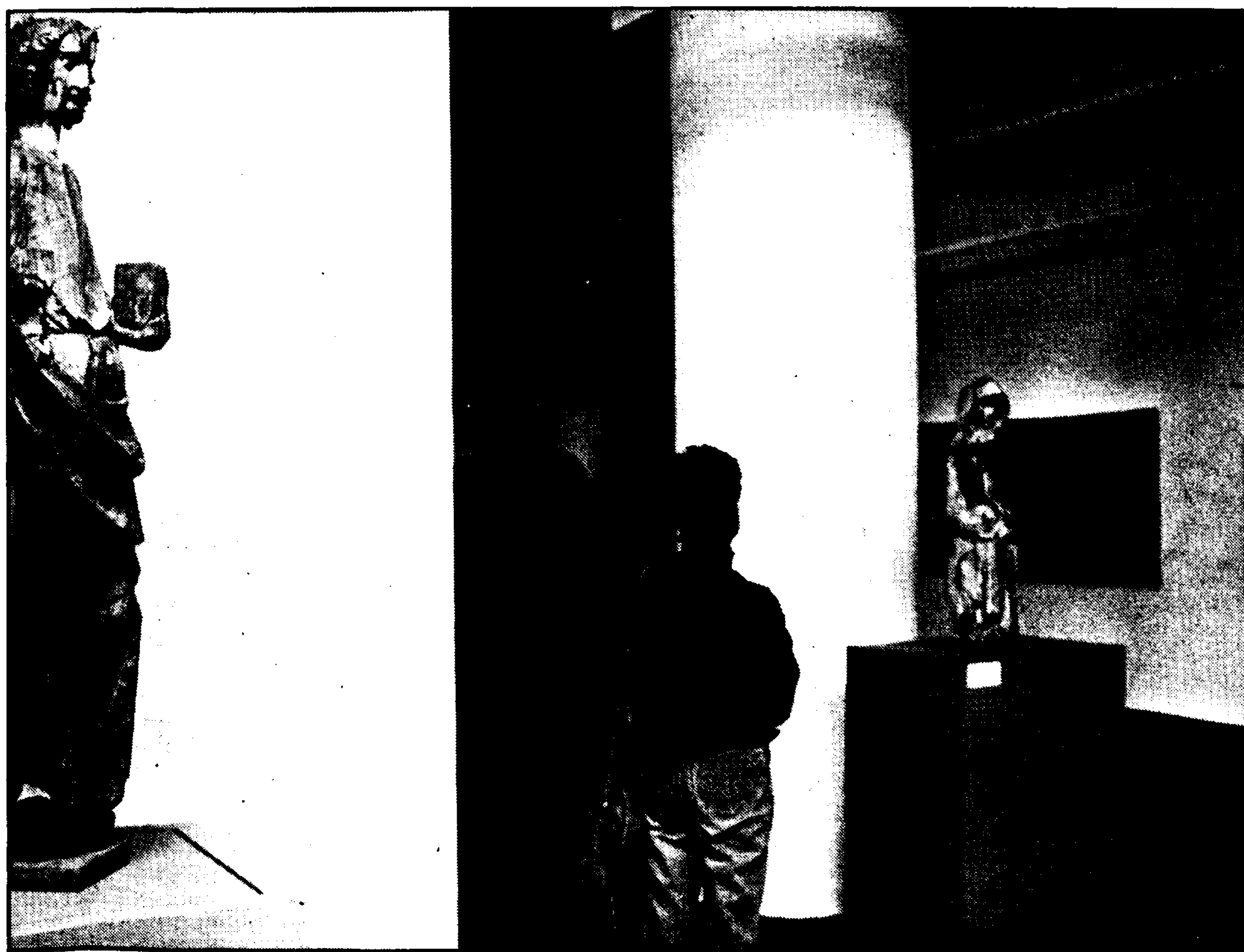
Het aantal bezoekers van het Kerkraadse Mijnmuseum is praktisch gelijk gebleven. Het museumbezoek bedroeg hier ongeveer zestien duizend.

Volgens P. Fransman, provinciaal museum consulent Limburg is 1993 voor Limburg een rustig jaar geweest. „Maar musea waar een daling van bezoekers werd verwacht, viel uiteindelijk reuze mee, zoals het Bonnefantenmuseum in Maastricht. Dit museum had in 1992 een bezoekersaantal van ruim 63 duizend, terwijl dat in 1993 42 duizend bedroeg."

Ondanks een dalend aantal bezoekers is voorlichter T. Quik van het Bonnefantenmuseum zeer tevreden. „Veel museum-afdelingen zijn sinds vorig jaar niet in gebruik vanwege de verbouwing. Hierdoor hebben wij minder ruimte voor exposities gehad en valt het aantal bezoekers uiteindelijk erg mee," aldus Quik.

Volgens de NM zijn er landelijk grote onderlinge verschillen in bezoekersaantallen van musea. Zo is het museumbezoek van de Rijksmusea met negen procent gestegen, met uitzondering van het Rijks- en Van Gogh museum. Een opvallend hoog bezoekersaantal geldt onder andere voor het Kröller Müller- en het Zuiderzee museum in Enkhuizen.

Volgens directeur M. Brinkman van de NM hangt de achteruitgang van het aantal bezoekers bij enkele grote musea vaak samen met de stijgende toegangsprijzen, zoals het Van Gogh-museum. Ook het dalend aantal buitenlandse toeristen kan hiervan een gevolg zijn.

● *Het Bonnefantenmuseum in Maastricht is een van musea dat met een daling te maken kreeg: van 63.000 bezoekers in 1992 naar 42.000 in 1993.* Archieffoto: FRITS WIDDERSHOVEN

Studiemiddag over knelpunten in landbouw

GULPEN – Een werkgroep van agrariërs en de Milieufederatie Limburg houdt woensdag 2 februari een studiemiddag over de mogelijkheden en knelpunten voor duurzame landbouw in Zuid-Limburg. De bijeenkomst is gepland in ontmoetingscentrum De Timpaan in Gulpen en begint om 13.00 uur.

Het eerste deel van de studiemiddag wordt besteed aan het luisteren naar de toekomstvisies van de verschillende belangengroepen. Ir. F. van den Bergh geeft namens GS een toelichting op het provinciaal beleid, LLTB-secretaris ir. C. van Rooy spreekt over 'duurzaam boeren' en directeur ir. H. Vijverberg van de Milieufederatie licht het standpunt van zijn federatie toe.

Daarna worden vier werkgroepen gevormd die gaan discussiëren over de mogelijkheden tot verbetering van het milieu in de veehouderij, de akkerbouw, de fruitteelt en de biologische landbouw.

Invloed Duitsers op huizenmarkt stijgt

Van onze verslaggever

VENLO – Van een prijsopdrijvend effect van de Duitsers op de Limburgse huizenmarkt is nog geen sprake, maar er is wel een toenemende Duitse invloed. Dat zei directeur P. Hofland van makelaardij Companen bv in Maastricht tijdens een conferentie over volkshuisvesting in Noord-Limburg.

De Duitsers die een woning kopen in de regio Venlo/Tegelen zijn volgens Hofland niet de meest kapitaalkrachtigen, maar zogenoemde 'Billigkäufer'. Ze zijn op zoek naar een goedkopere woning, een sector die ook zonder Duitse invloed al sterk onder druk staat. „Maar ook jonge Duitse woningkopers beschikken dikwijls over verbazingwekkend veel eigen kapitaal," zegt Hofland. Genoemd worden bedragen van 50.000 mark. Hofland schat de Duitse belangstelling voor de Noordlimburgse woningmarkt drie tot vier keer zo groot dan twee jaar geleden.

De Limburgse makelaars verwachten dat de Europese eenwording de Duitse markt dichterbij brengt, zeker als deze gepaard gaat met fiscale aanpassingen. „Per slot van rekening wonen er zes miljoen Duitse woonconsumenten binnen een straal van 45 autominuten," aldus Hofland.

Ook wat de verhuursector betreft constateert hij ook een toenemend aantal vragen om informatie uit Duitsland. Steeds meer Duitsers laten zich in Noord-Limburg inschrijven als woningzoekende. Een Noordlimburgse woningcorporatie wees vorig jaar 2,5 procent van de vrijgekomen woningen toe aan Duitsers, circa twintig huizen.

Uit gegevens van makelaars uit de gehele provincie Limburg blijkt een sterke stijging van de verkoopprijzen van huizen. Tussen 1992 en 1993 steeg de gemiddeld verkoopprijs van een woning in deze provincie van 189.000 tot 219.000 gulden, een toename van zestien procent. Landelijk nam de woningprijs toe van 197.600 gulden tot 212.400 gulden.

De stijging wordt veroorzaakt door het sterk achterblijvende aanbod van woningen, de verbeterde hypotheekvoorwaarden en dan vooral het meetellen van het tweede inkomen, en de lage hypotheekrente. Ook begeven veel huurders zich door de grote huurstijgingen op de kopersmarkt.

De grootste problemen doen zich voor in de goedkopere woningen tot 200.000 gulden. „Maar ook boven deze grens is de vraag veel groter dan het aanbod. Tot 300 à 350.000 gulden is het lastig om aan een goede woning te komen," aldus Hofland.

Drugsaankoop vergt steeds meer buit

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Drugsverslaafden met een uitkering moeten soms per maand minimaal drie tot zes videorecorders of cd-spelers stelen om in hun dagelijkse behoefte aan hardrugs te komen. Een gestolen recorder of cd-speler levert in het drugscircuit overigens maar twee tot drie gram heroïne of cocaïne op, een mountaine-bike maar een grammetje.

Deze uitleg is van de 21-jarige J. K. uit Maastricht, die zich samen met zijn vriend J. H. (20) voor de rechtbank in Maastricht moest verantwoorden voor een serie inbraken en diefstallen.

„Twee weken per maand kan ik drugs kopen van mijn uitkering. Daarna moet ik er op uit en diefstallen plegen. Het is een kwestie van overleven," voegde H. er tijdens de rechtszitting aan toe.

K. bleek om in zijn enorme behoefte te voorzien zelfs twee inbraken in het café van zijn moeder te hebben gepleegd. Via het dak drong hij het pand in en ging er met duizenden guldens vandoor. Hij liep tegen de lamp omdat zijn stiefvader de afdruk van de zool van de schoenen van K. rond de woning herkende. Heel slim nam de man de schoenen van de jongen weg en bracht die naar de politie. Het kostte daarna weinig moeite K. en zijn vriend op te pakken.

Officier van justitie mr. J. van Atteveld eiste tegen K. 30 maanden (zes voorwaardelijk) en tegen H. 25 maanden (vijf voorwaardelijk).

Volgens de officier wordt er steeds minder stilgestaan bij de gevoelens van de slachtoffers van inbraken. „Na een inbraak voelt men zich onzeker en onveilig en stelt vragen," onderstreepte Van Atteveld zijn hoge eis.

De twee jonge verslaafden vroegen de rechtbank om een gedwongen afkickbehandeling omdat zij zelf geen kans zien los te komen van de drugs. „Ik heb me nooit gerealiseerd dat mensen bij wie ik inbreek, zoveel geestelijke problemen ondervinden," gaf K. toe.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: The Addams family 2, dag. (beh za) 18.15 uur, za 14 16 18 20 en 22.15 uur, zo ook 14 en 16 uur. **Rivoli:** Beethoven's 2nd, dag. (beh za) 18.15 uur, za 14.30 16.45 en 19.15 uur, zo ook 14.30 en 16.45 uur, wo 14 uur. Little Buddha, dag. (beh za) 20.15 uur, za ook 21.15 uur. **Maxim:** Jurassic Park, dag. 20.30 uur. Aladdin, dag. 18.15 uur, za zo ook 14 en 16.15 uur, wo ook 14 uur. **H5:** demolition man, za 23.30 uur. Aladdin (Ned), dag. 14 uur, en za en zo ook 16.15 uur. A perfect world, dag. 17.45 en 20.30 uur. Aladdin (Engels), dag. 14.15, 18.15 en 21.45 uur, za zo ook 16.30 uur, za 23 uur. Sleepless in Seattle, dag. 14.30 18.30 en 21 uur, za ook 23.15 uur. Robin Hood men in tights, dag 14.30 18.30 21 uur, za ook 23.15 uur. Jurassic Park, dag om 14.30 en 18 uur. The house of the spirits, dag. 20.30 uur. **Filmhuis De Spiegel:** Calendar, zo 21 uur.

● KERKRADE

Wijngrachttheater: Bambi, zo 14 uur. The fugitive, wo 20 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Fixing the shadow, vr en za 20 uur, zo ook 18.30 uur. Wispers in the dark, vr 22.15 uur, zo ook 21 uur. Demolition man, za 22.15 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Addams family 2, do t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Beethoven 2nd, do t/m zo om 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Little Buddha, dag. om 21 uur, za en zo 17.45, za zo en wo ook 14.15 uur. Aladdin (Engels), do t/m zo om 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo ook 21.15 uur. Aladdin (Ned), za zo en wo ook 14.30 uur. **Ciné-K:** The House of the Spirits, dag. 20.30 uur.
Cinema-Palace: Farewell to my concubine, dag. 20.15 uur. Sleepless in Seattle, dag. 18.30 en 21.30 uur, za zo en wo ook 14 uur. Aladdin, dag. om 18 uur, za zo en wo ook 13.30 en 15.45 uur. Jurrasic park, dag. om 17.30 uur, za zo en wo ook 14 uur. A Perfect World, dag. om 20.45 uur.
Lumière: Wedding-banquet, dag. 20 uur. Belle van Zuylen, dag. 20.30 uur. Fiorile, dag. 22 uur. Night on earth, do t/m za 23 uur.

● GELEEN

Roxy: Addams family values, dag. 20.30 uur, za zo en wo ook 14 18.30 en 20.30 uur. A Perfect World, dag. 20.30 uur. Beethoven 2nd, dag. 18.30 uur, za zo en wo ook 14 en 18.30 uur.

● SITTARD

Forum: Aladdin (Ned), dag. 18.45 uur, za zo en wo ook 14 en 18.45 uur. Sleepless in Seattle, dag. 21 uur. The House of the Spirits, dag. om 21.00 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Beethoven's 2nd, do t/m zo 20.30 uur, zo en wo ook 14.30 uur. A perfect world, dag. 20.30 uur. The piano, ma en di 20.30 uur.

● ROERMOND

Royal: A Perfect World, dag. om 20.30 uur. Aladdin, vr t/m zo om 14.30 uur, vr za en zo ook 18.30 uur. **Royaline:** Beethoven's 2nd, dag. 20.30 uur, vr t/m zo 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur.

in de theaters

● HEERLEN

za. 15/1: muziek: Zigeunerorkest The Hajra Gipsies met Moscow bij Night
di. 18/1: cabaret: Jos Brink e.a. met Non-actief
wo. 19/1: muziek: Rita Reys met Jubileumconcert
wo. 19/1: muziek: La Banda Del Sur (20.30 uur)

● KERKRADE

za. 15/1: dans: Nationaal Ballet van Letland met Don Quichotte
zo. 16/1: muziek: Carolyn Watkinson

● SITTARD

za. 15/1: cabaret: Hans Dorrestijn e.a. met Noodweer
wo. 19/1: theater: De Berini's met Groeten uit Rotterdam

● MAASTRICHT

za. 15/1: muziek: Limburgs Symphonie Orkest (20.15 uur)
di. 18/1: muziek: Nederlands Studenten Orkest (20.15 uur)
wo. 19/1: cabaret: Tineke Schouten met All you need is lach (20.15 uur)

● VENLO

ma. 17/1: cabaret: Mars Teunisz met Vos
wo. 19/1: musical: Bubbling Brown Sugar

● ROERMOND

ma. 17/1: opera: inleiding La Traviata
wo. 19/1: dans: Introdans

● WEERT

wo. 19/1: toneel: Cees Brandt met de kindervoorstelling Morgen kom ik bij je wonen (14.30 uur)

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

exposities

● HEERLEN

Sterrenwacht Schrieversheide, Schaapskooiweg 95. Airbrush-werken van Frank Baumann. T/m 31/1.

Stadsgalerij, Raasdhuisplein. Valises. Van 29/1 t/m 20/3, open di t/m vr 11-17, za en zo 14-17 uur.

● BRUNSSUM

D'r Brikke-oave, Lindeplein 5a. Houtsneden van Gus Mazzocca. T/m 30/1, open ma t/m vr 10-12 uur, 14-17 uur en 19-21 uur, zo 15-17 uur.

● VOERENDAAL

Galerie Kleen Lingelauf, Valkenburgerweg 79. Werk van Jelle Hoogstra en Meg Langeslag. T/m 31/1, open di t/m vr 14-17 uur, za 10-16 uur.

Jongen bedreigd en bestolen

LANDGRAAF – Een 15-jarige jongen uit Landgraaf is in de Grevenstraat in zijn woonplaats van zijn fiets beroofd.
De jongen was op weg naar zijn tante toen zeven jongens op een bromfiets en fietsen hem van de fiets duwden en bedreigden. Hij wist zich van de belagers te bevrijden en vluchtte naar de woning van zijn tante. Een van de daders pakte de fiets, een grijze Raleigh herenfiets, en reed weg.

Glazenwasser valt van ladder

HEERLEN – Een 34-jarige glazenwasser uit Landgraaf brak gistermorgen om kwart voor twaalf zijn enkel nadat hij tijdens werkzaamheden op de tweede verdieping van de ING-bank aan de Geerstraat in Heerlen van de ladder was gevallen. De man viel, vermoedelijk door een hevige windstoot, vier meter naar beneden. Hij kwam tot zijn geluk – anders was hij twaalf meter gevallen – op het dak van de eerste verdieping terecht.

Roofovervaller aangehouden

HEERLEN – Bij de aanhouding van vier mannen donderdagavond in de Egstraat in Heerlen, die in het bezit waren van verdovende middelen, bevond zich ook een 24-jarige Amsterdammer. Na controle door de politie bleek dat de man bekend stond als vuurwapengevaarlijk.

Hij werd door de politie van Amsterdam gezocht vanwege enkele roofovervallen. De vier mannen waren met een Duitse taxi naar Heerlen gekomen om drugs te kopen. In de auto werden twaalf gram cocaïne en vijf gram heroïne aangetroffen.

Auto vliegt in brand

KERKRADE – Een 38-jarige Kerkradenaar parkeerde zijn auto gistermiddag aan de Dahliastraat en zag dat er vlammen onder zijn motorkap uitkwamen. De brandweer bluste het vuur. De schade aan de auto is groter dan de dagwaarde ervan.

Stichting Dieksiejoneer onderzoekt herkomst voornamen

'D'r Tsiem Paafe', zegt u? O, u komt uit Kerkrade'

DOOR BENTI BANACH

KERKRADE – Slechts de ingewijden zullen de naam Simon Paffen meteen herleiden naar Kerkrade. Maar als iemand zich voorstelt als *Tsiem Paafe*, dan hoort iedereen subiet: 'Ah, iemand uit de Klankstad'. En hetzelfde gebeurt als een vrouw zegt dat ze *Sjtieng Ploum* heet.

De ijverige stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer geeft jaarlijks het populair-wetenschappelijke Uvver Plat Jekald uit over dialect-kwesties in Kerkrade. De laatste twee jaar heeft de stichting zich onder meer beziggehouden met voor- en achternamen in Kerkrade. In de recente uitgave staat het laatste deel

ontmoeting op zaterdag

over voornamen in Kerkrade van Franse herkomst. Geschreven door geboren en getogen Kerkradenaar Leonard Wijnen.

„Nee, geen Nades. In godsnaam nee. Ik werd vroeger Lei genoemd. Nee, nee," schaterlacht Wijnen, als zijn eigen naam ter sprake komt. „Nandes, zo werd iemand genoemd die gek is, dat was een scheldnaam. *Dat is inne Nades* of *Nandes*, zeiden ze dan." Toch geeft de namenlijst achteraan in het Kerkraadse woordenboek deze verbastering van Leonard aan, naast Leienaad, Lenaad, Lennet, Lei en Naad.

De reden voor Wijnen om zich in namen te verdiepen ligt voor de hand. „Mensen willen tegenwoordig graag weten waar hun naam vandaan komt," zegt hij. Op die behoefte is hij ingesprongen. En natuurlijk heeft daarbij meegespeeld de drijfveer om een stuk Kerkraads cultuurgoed vast te leggen.

De basis voor de twee artikelen is de genoemde namenlijst in de Kirchröadsjer Dieksiejoneer. Voor de samenstelling daarvan zijn de schrijvers teruggevallen op hun eigen kennis en kennissen. „We konden altijd iemand aanwijzen die zo werd genoemd. Als we het niet zelf konden, dan kenden we iemand anders die een persoon kende met die naam." Dat betekent dat er mensen (hebben) bestaan die *Lorreng* (Laurens), *Tsoeffie* (Sofie) en zelfs Tsiebiel (Sibylle) werden (worden) genoemd. De laatste werd ook wel *Bielsje* genoemd.

Herkomst

Afgezien van de Iwans, Wesley's en Esmeralda's die tegenwoordig in zwang zijn, maakt Wijnen voor de voornamen onderscheid naar twee herkomsten: uit de joodse en christelijke geschiedenis enerzijds en uit de Germaanse traditie anderzijds.

Typisch Kerkraadse namen zijn er niet. Wel zijn talloze namen typisch Kerkraads verbasterd. Wijnen heeft de verschillende verbasteringen op een rijtje gezet.

Door de *ts* in plaats van de *s*, waardoor Soffie, Simon en Sibylle *Tsoeffie*, *Tsiem en Tsiebiel* zijn geworden. De *g* is vervangen door de typisch Kerkraadse *j*, waardoor prachtige 'nieuwe' namen als *Jreior* (Gregorius) en *Jirraad* (Gerard) zijn ontstaan. „Maar in Kerkrade," zegt Wijnen, „wordt de klemtoon op de eerste lettergreep gelegd en daardoor werd het *Jirraad*. *Sjra* en *Graat* zijn duidelijk niet Kerkraads, bij die namen ligt de klemtoon op de laatste lettergreep."

De *j* is in de uitspraak tussen twee klinkers geslopen (*Leienaad*), de *r* smelt samen met de voorafgaande klinker (*Hoebeët* van Hubertus en ook bij *Jirraad*) en de *n* op het eind wordt *ng*. Dat laatste, door Wijnen velarisering genoemd, treedt op bij *Sjtieng, Karlieng* en *Trieng*, afkomstig van Christina, Caroline en Catharina. Tot slot kunnen klinkers worden verlengd, *o* in *oeë* (*Joeëzef*), a in *oa* (*Kloas*), maar ook verkort: *Jrit* van Greet.

Hoewel een naam als Hens ver is doorgevoerd, hebben de Kerkraadse vormen zelden de officiële status gehaald. Wijnen: „Als iemand een formulier moest invullen, dan koos hij altijd de Nederlandse vorm. Daarom was het onderzoek voor ons ook extra moeilijk. Ouders zeiden wel 'We noemen hem Matje', maar in het register schreven ze Mathias."

Volgens Wijnen wijken de Kerkraadse namen duidelijk af van de vormen elders in Limburg, omdat het Kerkraadse dialect verwant is aan dat van Vaals en Aken. Hij heeft echter niet kunnen constateren dat bepaalde namen of stammen van namen in Kerkrade vaker voorkomen dan elders. Toch is het niet ondenkbaar dat in Kerkrade meer Franse voornamen voorkomen onder invloed van Aken. „Aken is sterk beïnvloed door Wallonië. Wij kennen ook in ons dialect het typische Franse woord *ambras*, dat drukte betekent.

„Maar dat heb ik niet onderzocht, ik ben Neerlandicus, geen historicus."

Wijnen zal hoe dan ook een krachtig pleitbezorger van de Kerkraadse namen en het Klankstedelijk dialect blijven. Van een uniforme Limburgse spelling en uitspraak, zoals de Veldekekring voorstaat, wil hij niets weten. Voor hem mag Simon Paffen *Tsiem Paafe* blijven. „Kerkraads heeft aparte klanken, die niet in een uniforme spelling zijn te vangen."

● *Leonard Wijnen pleitbezorger van Kerkraadse namen en het Klankstedelijk dialect.*
Foto: FRANS RADE

● *Leden van de SP in Heerlen plakken de opvallende verkiezingsaffiches op.*
Foto: DRIES LINSSEN

kiespijn

Verwarring

DOOR STEP VAESSEN

De inkt van het verkiezingsaffiches van de Socialistische Partij was amper droog, of het had al hevige opschudding veroorzaakt. Het hoofd van Janmaat van de Centrumdemocraten pontificaal op de foto zou wel eens verkeerd opgevat kunnen worden. Pas na een minder vluchtige blik, worden de letters Stem Tegen, Stem SP duidelijk en komt ook de tomaat die in Janmaats gezicht staat geplet, goed in beeld. Een straatonderzoekje wijst echter uit dat voorbijgangers dachten oog in oog te staan met een verkiezingsaffiche van de Centrumdemocraten. Anderen dachten weer dat Janmaat de lijstaanvoerder was van de Socialistische Partij. Verwarring alom, dus. De nummer één van de Heerlense kandidatenlijst van de SP, Peter van Zutphen erkent dat het affiche, 'als je het zo ophangt', vragen kan oproepen. Volgens hem is enige uitleg onontbeerlijk. Maar je kunt moeilijk bij elk affiche een briefje met uitleg hangen. Wat de SP wil zeggen is dat proteststemmers bij de CD aan het verkeerde adres zijn.

Uit een overzicht van het stemgedrag van Janmaat in de Tweede Kamer blijkt namelijk dat hij doorgaans meestemt met de regering. En dat wil de SP de proteststemmers, waar zij zich ook op richt, duidelijk laten weten. Maar of een verkiezingscampagne met als onderwerp een andere partij, die hiermee bovendien gratis publiciteit krijgt, de beste manier is, valt te betwijfelen. Maar de SP belooft dat er ook nog andere affiches in de maak zijn.

● **Nog 46 dagen tot gemeenteraadsverkiezingen**

Twijfels over handhaving regels steenfabriek

Kritiek Kerkrade op vergunning Nievelsteen

Van onze verslaggever

EYGELSHOVEN – De gemeente Kerkrade en buurtbewoners maken zich ernstig zorgen over de handhaving van de nieuwe voorschriften van Steenfabriek Nievelsteen in Eygelshoven. Zij zullen daarom bezwaar aantekenen tegen de door de provincie afgegeven ontwerp-beschikking.

Steenfabriek Nievelsteen in Eygelshoven maakt porisostenen en verwerkt daarin vliegas. Omwonenden klagen reeds een aantal jaren over stof, stank en lawaai in de buurt. Nievelsteen heeft lange tijd vliegas verwerkt zonder vergunning, maar vorig jaar gaf de provincie daarvoor een gedoogbeschikking af. Deze gedoogbeschikking zou de voorloper van een nieuwe vergunning moeten zijn.

Tijdens een bijeenkomst op het gemeentehuis in Kerkrade werd gisteren duidelijk dat gemeente Kerkrade en omwonenden veel kritiek hebben op de nieuwe vergunning zoals die door de provincie is opgesteld. Kerkrade betwijfelt vooral of goed gecontroleerd kan worden of Nievelsteen zich aan de regels houdt. Een provinciale woordvoerder antwoordde daarop dat de provincie daarvoor deskundigen in dienst heeft en dat de provincie bij onregelmatigheden kan worden gebeld.

De omwonenden zeggen echter dat er vaak gebeld is met klachten, maar dat de provincie de klachten niet heeft verholpen. Kritiek is er ook op het aantal van driehonderd vrachtauto's dat dagelijks door de woonstraat Wolfsweg mag rijden.

Milieu-afgevaardigde van de gemeente Kerkrade E. Steynebrugh zei daarop te verwachten dat een alternatieve aan- en afvoerroute over het Juliaterrein op zijn laatst volgend jaar wordt aangelegd.

Steynebrugh zegt verder dat Kerkrade zorgen heeft omtrent de verwaaiing van de opgeslagen vliegas. De garantie van Nievelsteen-directeur G. van Ingen dat het materiaal vochtig is en blijft, verhardt en wordt afgedekt stemde hem niet tevreden. De vergunning zegt dat verwaaiing moet worden voorkomen, maar laat in het midden op welke manier.

Van Ingen heeft voorts bevestigd een stuk grond van het aanpalende Julia-industrieterrein te hebben gekocht. „Over de invulling daarvan zijn we ons aan het beraden," aldus Van Ingen.

Stadspartij wil graag in coalitie

'Centrumplan slecht voor wijken Heerlen'

Van onze verslaggever

HEERLEN – Door ten koste van alles vast te houden aan het centrumplan blijven noodzakelijke maatregelen voor de Heerlense wijken uit.

Het centrumplan moet daarom versoberd worden. Met dat adagium gaat de Stadspartij Heerlen-Noord de verkiezingen in.

De zesmansfractie in de raad wil de komende vier jaar graag een wethouder leveren. „Maar dat kan alleen in een coalitie zonder de PvdA, die in 1990 pertinent weigerde met ons samen te regeren," stelt lijsttrekker Thei Vrolings.

De Stadspartij wil de 'gekortwiekte' subsidies voor verenigingen in ere herstellen. Dat zou volgens de Stadspartij best ten koste kunnen gaan van de gesubsidieerde instellingen.

De Stadspartij wil dat methadon elke dag wordt uitgedeeld, en niet, zoals nu, drie keer per week. Volgens haar zijn experimenten als de verstrekking van heroïne en het opvangcentrum voor verslaafden gedoemd te mislukken.

De fractie is ook tegen een golfbaan op De Koumen en wil voorkomen dat bij wijkwinkelcentra parkeermeters worden geplaatst. Ze is voorstander van een raadplegend referendum.

Info-avonden over Centraal Plateau/Mergelland-Oost

Van onze verslaggever

VOERENDAAL – De voorlichting en inspraak rond de herinrichting van de gebieden Centraal Plateau en Mergelland-Oost gaan de komende weken van start.

De voorbereiding van deze twee landinrichtingsprojecten in Zuid-Limburg is eind jaren tachtig opgestart en krijgt de komende jaren zijn beslag.

De maatregelen en voorzieningen die worden aangedragen hebben grote gevolgen voor de landbouw, het milieu en landschap, de recreatie en natuur in deze gebieden.

Ook een aantal boerderijen wordt verplaatst. In totaal wordt in beide projecten voor ruim tachtig miljoen aan inrichtingswerken geïnvesteerd.

Maandagavond wordt om acht uur in het gemeenschapshuis in Wijnandsrade de eerste voorlichtingsbijeenkomst gehouden over het Centraal Plateau.

Een gebied van 5700 hectare ten westen van Heerlen en geheel of gedeeltelijk gelegen in de gemeenten Beek, Meerssen, Nuth, Schinnen, Valkenburg en Voerendaal. De tweede voorlichtingsavond is woensdag 26 januari in zaal Mareveld in Schimmert.

Het gebied Mergelland-Oost is 7800 hectare groot en ligt geheel of gedeeltelijk in de gemeenten Wittem, Vaals, Simpelveld, Voerendaal, Heerlen en Gulpen.

De eerste voorlichtingsavond is dinsdag 18 januari in zaal De Mechel in Mechelen, aanvang 20 uur. Dinsdag 25 januari is zaal Baneheide in Bocholtz de plaats waar de Landinrichtingscommissie in discussie treden over de plannen.

Clubgebouw onderoffieren weg uit Treebeek

BRUNSSUM – Het clubgebouw voor de onderofficieren van de Afcent in Treebeek gaat uiterlijk medio 1995 dicht. Tegen die tijd moet vervangende nieuwbouw aangrenzend aan de officiersclub van de Afcent nabij de Rimburgerweg in Brunssum gereed zijn. De onderofficiersclub heeft 850 leden.

De Afcent draagt het SNOC-gebouw in Treebeek medio '95 over aan de Nederlandse staat. Het is niet bekend wat dan de bestemming wordt van het voormalige casino van de Staatsmijnen. De gemeente Brunssum heeft zover bekend geen interesse voor het gebouw.

De decentrale ligging midden in Treebeek maakte het gebouw niet zo geschikt als ontmoetingsplaats voor onderofficieren. Bovendien klaagden enkele omwonenden herhaaldelijk over geluidsoverlast.

Afcent-voorlichter Ed Frieser: „Isoleren kost handen vol geld. Bovendien kun je daarmee niet alle overlast tegengaan. Het dichtslaan van portieren van auto's blijft toch hoorbaar."

De Afcent heeft de gemeente gevraagd om in afwachting van de nieuwbouw nog tot uiterlijk juli van het volgend jaar in Treebeek te mogen blijven. Activiteiten die overlast veroorzaken zullen tot een minimum beperkt blijven.

Acrobaat

● *De gemeente Brunssum verwacht van invaliden dat het circusartiesten zijn. Halsbrekende toeren moesten invaliden uithalen om een parkeerkaart voor invaliden aan te vragen bij de gemeente. Het toeval wil dat de afdeling Bevolking waar de parkeerkaarten te bevragen zijn op de eerste verdieping van het oude stadhuis gelegen is. Inmiddels is tot het gemeentebestuur doorgedrongen dat daarmee een toch wat al te hoge drempel werd opgeworpen, een drempel alleen te nemen door acrobaten. Invalide burgers van Brunssum die voortaan een parkeerkaart aanvragen kunnen zich melden aan de balie van het gemeentehuis en hoeven dan geen acrobatische toeren meer uit te halen. De receptioniste belt dan een medewerker van de afdeling Bevolking die vervolgens de weg oversteekt en naar het bestuurscentrum komt. Een redelijk aanbod. Nog beter zou zijn om de afdeling Bevolking op de begane grond te vestigen alwaar het ook toegankelijk is voor burgers die minder goed ter been zijn. Gezien de servicetaak van juist die afdeling lijkt dat geen overbodige luxe.*

Vogels

● *Met een kleine advertentie riep de Vogelbescherming deze week de lezers op in actie te komen voor de onschuldige trekvogels. Jaarlijks worden er in Nederland meer dan 50.000 ganzen uit de lucht geschoten door jagers. De lezers werd verzocht een protestsignaal te tekenen en op te sturen naar de Vogelbescherming. 'Als we niets doen kunnen we straks naar de vogels fluiten', luidt het thema. Maar de kans is groot dat de Vogelbescherming naar de opgestuurde protestsignalen kan fluiten. De actie is weliswaar nobel, maar de Vogelbescherming heeft verzuimd een antwoordadres te publiceren, zoals een attente lezeres opmerkte. Vandaar het adres, zodat iedereen de bon alsnog fluitend kan invullen: Vogelbescherming, Driebergseweg 16c, 3708 JB Zeist.*

Smith

● *Wie van popmuziek houdt, mag zich vanmiddag verheugen in live-opnames van de Ubachsbergse Schot Gordon Smith. Omroep Limburg zendt ergens tussen 17.15 en 18.00 opnames uit die een paar weken geleden in de studio zijn gemaakt. Presentator Fons Geraets praat ook met Smith over zijn carrière en plannen. Voor de fans.*

Voorlichtster

● *De gemeente Landgraaf legt zich niet zomaar ergens bij neer. De redactie had de voorlichtster om een reactie gevraagd over de uitspraak van de Raad van State over de illegale paardestallen aan de Voortstraat in Landgraaf. Landgraaf werd in het ongelijk gesteld door de staatsraad. De voorlichtster wilde uitdrukken dat de gemeente zich neerlegt bij die uitspraak. „Maar we leggen ons er niet bij neer dat die paardestallen niet gesloopt mogen worden," luidt de verklaring. Als de motivatie van de rechter binnen is, wordt welgedegelijk bekeken welke actie mogelijk is. Paardestallen, opgepast!*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Van Hanegem moet vijfhonderd gulden boete betalen

John de Wolf mist drie duels

ZEIST – De tuchtcommissie van de KNVB heeft John de Wolf drie wedstrijden geschorst. De commissie vond dat bij de overtreding van de Feyenoorder op Breetveld van Dordrecht sprake was van ernstig wangedrag. De Wolf heeft inmiddels na overleg met zijn advocaat Peter van Minnen besloten niet in hoger beroep te gaan tegen de uitspraak. „Scheidsrechter Jol en grensrechters blijven ongetwijfeld bij hun standpunt. Wil je echt voor vrijspraak gaan, dan moet je dus wel met heel sterke bewijzen kunnen komen," aldus Van Minnen.

Trainer Willem van Hanegem moet 500 gulden boete betalen naar aanleiding van uitspraken over scheidsrechter Luinge. De commissie was van mening dat de coach in strijd heeft gehandeld met de belangen in het betaalde voetbal. Zij achtte bewezen dat hij Luinge na afloop van de wedstrijd tegen Roda JC een arrogante kwal noemde. Feyenoord verloor in Kerkrade met 1-0.

Trainer Dekker passeert Maessen

Van onze verslaggever

SITTARD – Trainer Chris Dekker van Fortuna Sittard heeft alsnog maatregelen genomen naar aanleiding van de abominabele prestaties van zijn ploeg in de voorbereiding op de tweede seizoenshelft in de eerste divisie.

Dekker zet vanavond in het duel met TOP (20.00 uur in De Baandert) zijn aanvoerder René Maessen op de bank. Een rigoureuze ingreep, want Maessen -ofwel 'Mister Fortuna'- is normaal het boegbeeld van de club en een toonbeeld van inzet. Het heeft er alle schijn van dat trainer Dekker Maessen nu op laat draaien voor de miserabele prestaties van Fortuna tijdens de winterstop.

De oefencampagne van Fortuna startte met de 2-0 winst op het Nederlands politeam nog redelijk, maar de 5-0 nederlaag bij Willem II en het schandalige optreden bij onderafdelingsclub Sint Odiliënberg (moeizame 3-2 winst na twee keer een achterstand) waren de druppel die de emmer bij Dekker deden overlopen.

Montfortenaar legt aanbieding van McLaren ijskoud naast zich neer

Verstappen keiharde onderhandelaar

DOOR IVO OP DEN CAMP

ENSTONE/HILVERSUM – De autosportwereld stond perplex. Wat niemand voor mogelijk hield, werd gistermiddag toch in Enstone bij Oxford met een handtekening bekrachtigd. Jos Verstappen rijdt de komende twee formule 1-seizoenen voor Benetton. Dit jaar in principe nog als testrijder, maar op zijn laatst in 1995 als Grand Prix-coureur. Zelfs Ron Dennis, teambaas van 's werelds succesvolste renstal McLaren, kon daar niets meer aan veranderen. „Ik kon gewoon niet 'nee' zeggen tegen het aanbod van Benetton," aldus Verstappen.

De keuze van Verstappen kwam volkomen onverwacht. De 21-jarige coureur uit Montfort wordt al twee jaar financieel ondersteund door met name Marlboro en Philips. Deze twee geldschieters hadden er samen bijna vier miljoen gulden voor over om Verstappen dit jaar als Grand Prix-coureur onder te brengen bij Jordan of Footwork. Bovendien toonde McLaren interesse om de Limburger als testrijder in dienst te nemen.

Desondanks besloot Verstappen te breken met al zijn sponsors, want naast de twee belangrijkste financierders zullen ook kleinere geldschieters als Fila en zelfs natuursteenfabrikant Michel Oprey uit Echt moeten wijken. Benetton duldt geen inbreng van buitenaf en bepaalt zelf welke bedrijven in aanmerking komen voor sponsoring.

Jos Verstappen hoefde dan ook geen cent mee te brengen voor een plaatsje bij Benetton. Waar andere coureurs miljoenen op tafel moeten leggen om een zetel in de formule 1 te bemachtigen, mag Jos Verstappen zich zelfs verheugen op een aanzienlijk salaris. Teamchef Flavio Briatore van Benetton is overtuigd van de kwaliteiten van de jonge coureur en durfde derhalve het risico aan hem voor twee jaar te contracteren.

„Jos is een supertalent. Het is niet voor niets dat diverse teams hem wilden hebben. Ik ben blij dat wij Verstappen voor langere tijd hebben kunnen vastleggen. Ik denk dat Jos precies past bij het image van ons team: jong en enthousiast. Ik ben ervan overtuigd dat hij een gouden toekomst bij ons tegemoet gaat," liet de Italiaan weten.

Met name Marlboro, dat in de jonge coureur een prima reclame-objekt had, heeft alles geprobeerd Verstappen tegen te houden van een overstap naar het door concurrent Mild Seven gesponsorde Benetton. Kort voordat de Limburger zijn handtekening onder het tweejarig contract zette, werd er nog druk overleg gevoerd met Ron Dennis. De teambaas van McLaren, met als hoofdsponsor Marlboro, legde Verstappen zelfs een eenjarig testcontract voor met een optie voor nog een jaar.

Maar Verstappen is geen twijfelaar. „Ik ben blij dat ik de knoop heb doorgehakt," reageerde de Montfortenaar opgelucht. „Het duurde me te lang. Ik was al drie maanden aan het onderhandelen. Alle teams waarmee ik heb gepraat, hebben tijd genoeg gehad een redelijk aanbod te doen. Ik was het wachten beu."

En dus besloot de coureur met Benetton in zee te gaan. „Ik ben Marlboro veel dank verschuldigd voor de mogelijkheden die men mij geboden heeft," zei Verstappen. „Zonder hun steun had ik nooit zo snel carrière kunnen maken in de autosport. Het contract van Benetton is echter ongelooflijk aantrekkelijk."

Pim van der Heul toonde zich namens Marlboro verrast over de plotse wending in de loopbaan van Jos Verstappen. „Onze eerste doelstelling was het ondersteunen van talentvolle coureurs. Wij hadden natuurlijk niet kunnen dromen dat het einddoel, de formule 1, zo snel bereikt zou worden. Natuurlijk doet het pijn om afscheid te nemen. Maar de formule 1 is een klein wereldje, dus wie weet kruisen onze wegen elkaar in de toekomst nog eens."

Bij Benetton is Verstappen in eerste instantie aangesteld om testwerk te verrichten. Waarschijnlijk zal de Limburger komende week in Portugal op het circuit van Estoril al zijn opwachting maken in de nieuwe auto van Benetton. Briatore sluit niet uit dat Verstappen ook dit jaar nog Grand Prix' gaat rijden. „In principe is hij in 1994 testrijder, maar je weet nooit wat er gebeurt," liet de Italiaan weten. Als tweede Grand Prix-rijder naast superster Michael Schumacher werd gisteren de Fin J.J. Lehto gecontracteerd. Het feit dat diens verbintenis maar één jaar loopt, zegt genoeg over de kansen van Jos Verstappen voor volgend jaar.

● *Supertrio bij Benetton/Ford. Van links naar rechts Michael Schumacher, Jos Verstappen en J.J. Lehto.* Foto: EPA

Eerste ritje zit er al op

HILVERSUM – Hij wist gistermiddag niet wat hem overkwam. Tweehonderd journalisten en fotografen waren aanwezig bij de presentatie van het Benetton Ford Formule 1-team. Als jongste werd Jos Verstappen de eer gegund de nieuwe bolide in de fabriekshal van de Italiaans/Engelse renstal in Enstone door een papieren wand te rijden. Vijf uur later arriveerde hij in Hilversum. In smoking en in gezelschap van een glunderende zaakwaarnemer Huub Rothengatter. In Studio 21 van John de Mol werd het 21-jarige racetalent voor het tweede achtereenvolgende jaar uitgeroepen tot Driver of The Year tijdens het Rengala van de NAV (Nederlandse Autorensport Vereniging).

Babangida uitgeroepen tot beste speler Laspalomas-toernooi

Roda verovert Gran Canaria

DOOR FRED SOCHACKI

LASPALOMAS – Het elfde internationale voetbaltoernooi van Maspalomas is gewonnen door Roda JC. De loodzware trofee gaat morgen in het vliegtuig mee naar Nederland. Maar eerst nog mochten de spelers van hun trainer een heus Spaans feest bouwen, in het toeristenstadje. Trainer Huub Stevens liet het strenge regime even varen, „want we hebben prima gespeeld en geen kans weggegeven." Na het vuurwerk in het knusse stadion mocht de equipe rond doelpuntenmaker Tijjani Babangida 'de stad veroveren'. Eerder had Roda JC de harten van de Spaanse toeschouwers in bezit genomen, want de Kerkradenaren speelden op Gran Canaria het beste voetbal en Babangida werd en passant uitgeroepen tot beste speler van het toernooi.

Bröndby IF begon, beducht voor de snelheid van de Roda-vleugels, met een totaal andere spelstijl dan eerder deze week tegen Göteborg. Het opportunisme van toen had plaats gemaakt voor een wat behoudendere aanpak. Een dubbel slot op de deur en een aangesloten linie halverwege de eigen speelhelft. Roda JC mocht het initiatief nemen, maar verslikte zich in de massa rond het strafschopgebied. De werking van Babangida werd teruggebracht tot vijftig procent, hetgeen weliswaar ten koste ging van de aanvalskracht van de Denen.

Het initiatief bleef aan Kerkraadse zijde en met schoten uit de tweede lijn werd naar openingen gezocht.

Met name Marco van Hoogdalem en Max Huiberts stelden doelman Mogens Krogh op de proef. De beste redding verrichtte de sluitpost toen Peter Hofstede van dichtbij inkopte. Ronald Waterreus daarentegen had amper serieus werk op te knappen tegen de veelvuldig Deens kampioen, die verleden maand door Borussia Dortmund (1-1 en 1-0) uit de derde ronde van het Europacup 3-toernooi werd gekegeld.

Pasten de Denen hun spelstijl aan; Roda JC wijzigde slechts op een positie. René Trost verscheen weer op zijn vertrouwde stek aan de linkerkant, waardoor Mark Luypers en Cedric Ihalauw een plaatsje naar rechts opschoven. David Nascimento, doorgaans een vaste kracht in de basis, werd andermaal niet opgesteld.

Echte opwinding ontstond er ook na de hervatting amper. Of het zou de koude drukte om Barry van Galen moeten zijn. De getalenteerde aanvaller had moeite met zijn temperament. Daar dat eerder deze week ook al tegen Fortuna Düsseldorf gebeurde en scheidsrechter Gonzalez' aandacht nadrukkelijk gefixeerd was op de Roda-speler, haalde trainer Huub Stevens hem naar de kant: „Ik moest hem tegen zichzelf in bescherming nemen."

Van Galens gemoedstoestand werd er niet beter op; die van Erwin Vanderbroeck wel, want hij mocht opdraven.

De terugval was onmiskenbaar. Had Roda JC voor de pauze nog enkele kansjes, de pogingen van Max Huiberts later, waren eigenlijk al geen uitgelezen mogelijkheden meer te noemen. Omdat Bröndby IF de drang naar voren te spelen bleef onderdrukken, bloedde de finale langzaam dood.

Tot dat ene moment toen Max Huiberts zijn goede spel onderstreepte, een kwartier voor tijd. Zijn voorzet kon Tijjani Babangida van dichtbij inschuiven: 1-0.

Bröndby-trainer Ebbe Scovdal reageerde meteen en bracht met Strudal en Madsen verse aanvalskrachten in de voorste linie. En Roda JC kreeg de ruimte waar het al een uur naar op zoek was. Max Huiberts' snelle uitbraak werd bijna door Peter Hofstede afgerond. Het krachtenverschil tussen Roda JC en Bröndby, dat met zes internationals opdraafde, bleef echter beperkt tot die ene treffer.

● *Babangida was ook op Gran Canaria nauwelijks te bedwingen.* Archieffoto: LD

Frans topduel eindigt onbeslist

PARIJS – In de Franse competitie heeft koploper Paris Saint Germain belager Marseille op een afstand van vier punten gehouden. De topper in Parijs eindigde voor 48.000 toeschouwers in 1-1.

Marseille speelde de laatste 23 minuten met tien man. Verdediger Angloma werd na zijn tweede gele kaart halverwege de tweede helft van het veld gestuurd. De thuisploeg kon in de slotfase niet profiteren van de numerieke meerderheid.

De doelpunten vielen vroeg in de wedstrijd. International Guerin opende na tien minuten voor Paris SG de score uit een fraaie voorzet van Ginola. De Duitse routinier Völler herstelde kort daarna het evenwicht.

Vrees

De vrees voor gewelddadigheden tussen de fanatieke supportersgroepen van beide clubs bleek ongegrond. Tijdens de wedstrijd deden zich geen incidenten op de tribunes voor.

lucky ten

HEERLEN – Lucky ten van gisteren: 2 - 5 - 7 - 8 - 16, 20 - 22 - 26 - 29 - 33, 45 - 46 - 47 - 49 - 53, 55 - 61 - 62 - 72 - 80.

Gillhaus vervangt Bosman in Oranje

ZEIST – Bondscoach Dick Advocaat heeft Hans Gillhaus als vervanger van John Bosman opgeroepen in de selectie van het Nederlands voetbalelftal voor de oefeninterland tegen Tunesië op woensdag 19 januari. Advocaat willigde vrijdag een verzoek in van Bosmans clubcoach Boskamp, die bang is dat zijn topschutter niet is uitgerust voor de competitiewedstrijd tegen Seraing twee dagen later. De bondscoach heeft besloten de 22 voetballers van Oranje tijdens het WK te isoleren in het golfresort van Lake Nona.

Zijlstra komt zwaar ten val

DAVOS – Carla Zijlstra is op de natuurijsbaan in Davos zwaar ten val gekomen. De Groningse botste tijdens het inrijden voor de 1500 meter tegen de rug van een Duitse schaatser. Zijlstra had tijdens haar race last van lichte nekpijn. Zij eindigde toch als elfde.

Frans Bouwmeester naar Feyenoord

ROTTERDAM – Het bestuur van Feyenoord heeft Frans Bouwmeester benoemd tot hoofd van het scoutingsapparaat. De Brabander tekende een contract voor onbepaalde tijd in de Kuip. Hij moet bij de landskampioen voor een constante aanwas van talenten gaan zorgen. De afgelopen jaren was Bouwmeester bij Willem II eveneens als hoofdscout actief.

Joegoslavië nog buitenspel

BERN – De Europese voetbalunie (Uefa) heeft de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië een voorlopig lidmaatschap verleend. De nieuwe staat mag daardoor deelnemen aan de kwalificatieronde van het Europees kampioenschap 1996 in Engeland. Joegoslavië, dat vanwege de Balkan-oorlog nog slechts bestaat uit Servië en Montenegro, blijft op grond van de VN-sancties voorlopig geschorst.

Kaarten Oranje veelgevraagd

ZEIST – Bij de KNVB WK Kaartenlijn zijn 52.869 kaarten aangevraagd voor de wedstrijden die het Nederlands elftal speelt in de voorronde van het WK voetbal in de Verenigde Staten. Favoriet bij het Oranjelegioen is de wedstrijd tegen België op 25 juni in Orlando. Daarvoor zijn bij de inmiddels gesloten WK Kaartenlijn 22.581 aanvragen binnengekomen.

Dammers kunnen niet winnen

SLOTEN – De vijftiende partij in de tweekwamp tussen Harm Wiersma en Alexej Tsjizjov om de wereldtitel dammen heeft geen doorbraak opgeleverd. Evenals de voorgaande wedstrijden eindigde het duel in remise. De stand is nu 15-15.

Scheidsrechter niet welkom

BRUNSSUM – Afgelopen donderdag berichtte deze krant dat scheidsrechter John Zillen fungeert als lijsttrekker van de Centrum Democraten voor de verkiezingen van de gemeenteraad in Brunssum. Dit gegeven is voor het bestuur van eersteklasser Limburgia aanleiding geweest om Zillen een terreinverbod op te leggen. Manager Goof Janssen van Limburgia: „Bij ons spelen in het tweede elftal jongens van Tunesische, Turkse en Joegoslavische afkomst. Die knapen kunnen wij niet confronteren met een scheidsrechter die discriminatie een prima zaak vindt."

Eaters stoeien wat met Panda's

ROTTERDAM – In de Rotterdamse Weenahal rekende Meetpoint/Eaters gisteravond in de laatste twee perioden met Gunco/Panda's af. De zege 7-2 (0-1; 3-1; 4-0) geeft niet de juiste krachtsverhouding weer. De 150 toeschouwers zagen de thuisclub via Molenaar de leiding nemen en de eerste periode met een 1-0 voorsprong op hun naam zetten. Eaters, veruit de betere ploeg, vergat echter in de eerste twintig minuten te scoren. Het was verdediger Jamie Vanderhorst die in de tweede twintig minuten de stand gelijktrok. Maar Rotterdam nam even later door Van den Brouck toch weer een voorsprong. De Limburgers, die het gedol van de Zuidhollanders moe waren, zetten in de slotfase van de tweede 'act' orde op zaken.

Burgemeester Vermassen van jubilerend Maaseik:

'Na knapkoek nu ook een knap boek'

● *Restaurateurs en andere belangstellenden bekijken het historische boek.*
Foto: PETER ROOZEN

Taxateurs waterschade volgende week klaar

...schadeformulieren heeft ook invloed op het uiteindelijke schadebedrag. Op basis van de eerste ladingen formulieren die werden ingeleverd is de totale schade geschat op ongeveer 125 miljoen gulden. „Met nieuwe formulieren wordt dat meer", zegt Kneepkens.

De schade-experts hebben tot vrijdag 3300 adressen bezocht. De gemiddelde schade lag rond de 15.000 gulden. „De schade in Noord-Limburg is over het algemeen hoger dan in het zuiden van de provincie", constateert Kneepkens. „De oorzaak is dat de mensen daar meer zijn verrast. Er was in het noorden ... Niemand had er rekening mee gehouden ... rivierbedding ... voorbereid."

... miljoen gulden ... het Nationale Rampen...

Vrijwilligers

... in Maastricht zullen waarschijnlijk volgende week ongeveer vijftig vrijwilligers in ploegjes in het kader van de Jeugd Werk Garantiewet helpen met opruimen. Mogelijk volgen andere gemeenten dit voorbeeld. Volgens voorzitter L. Frederix van het Regionaal Bureau Arbeidsvoorziening Zuid-Limburg inventariseert de provincie momenteel, of er behoefte is aan extra mensen voor opruim- of herstelwerkzaamheden. Dat doet ze naar aanleiding van de oproep van CNV voorzitter Westerlaken, om werklozen in te zetten. „Het is nog niet duidelijk, hoeveel en welk werk er te doen is. Bovendien wordt er al veel gedaan door tal van vrijwilligers."

Het RBA heeft van gemeenten geen verzoeken om hulp gekregen. Het bureau is bereid medewerking te verlenen, maar coördineert in feite alleen reguliere arbeid. „Het werk moet zinvol zijn, ook voor de werkloze. Er komen tal van aspecten bij kijken, zoals de logistiek en de veiligheid. Verder moet er geen concurrentievervalsing optreden voor bedrijven", aldus de voorzitter.

'Soms komt het mijn neus uit'

Krajicek werkt in stilte aan herstel

PAPENDAL - De mondiale tennistop bereidt zich aan de andere kant van de wereld voor op de Australian Open die maandag beginnen. In Nederland werkt Richard Krajicek ondertussen aan het herstel van een hardnekkige blessure. In het sportcentrum Papendal verblijft hij onder een schuilnaam. Hij wil voorlopig uit de schijnwerpers blijven. Voor deze krant verbrak Neerlands beste tennisser het stilzwijgen.

De naam van Richard Krajicek staat niet op de lijst van gasten die logeren op Papendal, maar hij is er wel dag en nacht. Vijf dagen per week slaapt en eet Krajicek op Papendal, al sinds november vorig jaar. Alleen heet hij nu even anders. Hij wil geen pottenkijkers bij zijn pogingen terug te keren in de top tien van het mondiale tennis.

De receptionisten op het sportcentrum weten echter precies wie de persoon incognito is. Als we op Papendal op zoek gaan naar Neerlands beste tennisser, worden we doorverwezen naar de afdeling fysiotherapie. De geblesseerde tennisser ligt op een behandeltafel met om beide knieën een zak ijs. Vanaf half negen die morgen wordt hij al behandeld.

„Dat gaat elke dag zo", begint hij aanvankelijk stug, maar gaandeweg vriendelijker te vertellen. „Tot vijf uur 's avonds werk ik een programma af en dat vijf dagen per week. Ik krijg elektro-stimulatie en doe veel looptraining in het zwembad. Soms komt het mijn neus uit. Het gaat nu ook wel erg lang duren. Ik zit al negen weken hier. Gelukkig weet ik waarvoor ik het doe. Van Peter Vergouwen (NSF-arts, red.) heb ik de verzekering gekregen dat ik weer honderd procent kan worden. Het is niet zo dat ik vanwege deze blessure voor mijn carrière hoef te vrezen".

Krajicek, in augustus '93 nog achtste van de wereld, maar inmiddels afgezakt naar de vijftiende plaats, zal nog wel even geduld moeten opbrengen. Vorige week was hij in het trainingscentrum van de tennisbond, het Frans Ottenstadion in Amsterdam. Krajicek had een speciaal ballenkanon besteld en zou voor het eerst weer eens het racket ter hand nemen. Maar het ging nog niet. De knieën konden het karwei niet aan.

Deze week koos Krajicek voor zekerheid en besloot in overleg met Peter Vergouwen, Ted Troost en zijn trainer Rohan Goetzke in elk geval pas na het toernooi van Key Biscayne, dat begin maart plaatsvindt, weer op de baan te verschijnen. Daardoor ontbreekt hij onder meer op het ABN Amro-toernooi in de Rotterdamse Ahoy'.

„Momenteel is het belangrijkste dat mijn blessure helemaal geneest. Laten we zeggen, tenminste voor 99 procent. Het heeft geen zin om te proberen zo snel mogelijk terug te keren. Daarmee vererger je het alleen maar. Gezien de vooruitgang die ik tot nu toe heb geboekt, is eind maart een reële streefdatum. In mijn linkerknie is de pijn helemaal weg. Op het ogenblik ben ik al weer bezig met hardlopen en ik verwacht dat ik komende week voorzichtig met tennissen kan beginnen. Na Key Biscayne is er een Daviscup weekeinde (waarin Nederland thuis tegen België speelt, red.) Misschien dat ik er dan al bij kan zijn. Anders wordt het het graveltoernooi van Barcelona of Estoril. Voorop staat echter dat ik weer helemaal fit ben. Zolang dat niet het geval is, speel ik geen wedstrijden".

Krajicek heeft in elk geval goede hoop dat hij voor honderd procent geneest. „Anders zou ik nu niet hier op Papendal zitten. Dan zou deze hele heisa geen zin hebben. Het was wel een moeilijke beslissing. Maar als ik me nu realiseer hoe ik me de laatste maanden op de baan voelde, besef ik dat het de juiste was. Sinds de Daviscup-wedstrijd tegen Zweden (vorig jaar juli, red.) heb ik eigenlijk niet meer zonder pijn getennist. Tijdens de US Open ging het iets beter, maar optimaal was het niet. Na mijn verlies tegen Palmer tijdens het indoortoernooi van Parijs vond ik het welletjes."

● *Het zit Richard Krajicek even niet mee. De boomlange tennisser sukkelt nog steeds met zijn knieën.* Archieffoto LD

„Waarom ik tegen de pers haal ... nooit iets heb gezegd? Van Ivan Lendl is de uitspraak dat als je speelt, je niet moet zeuren en geen excuses voor een nederlaag moet proberen te vinden. Daarmee ben ik het helemaal eens. Als je ergens pijn hebt, moet je gewoon niet tennissen. En dat is wat ik nu doe".

Bij Krajiceks kledingsponsor is men op dit moment minder te spreken over de langdurige blessurebehandeling. Op het kantoor van Nike Europa hebben ze weinig aan een 'uithangbord' dat op een onderduikadres verblijft. De sponsor hoopt dan ook dat de speler snel zal terugkeren op de baan.

„Wat Courier en Agassi voor Amerika zijn, is Krajicek voor Europa", zegt Chris Vermeeren, namens Nike verantwoordelijk voor de promotie. „Daarom is deze situatie voor ons niet prettig. Maar laat een ding duidelijk zijn: wij willen een honderd procent fitte Krajicek terug op de baan. Daarom kunnen wij het strenge beleid van de doktoren wel volgen."

Zeker nu de firma een reclamespot voorbereidt met Krajicek in de hoofdrol. Het filmpje zal straks in alle Europese landen worden uitgezonden. Een behandeltafel past daar niet in.

Frans Maassen traint in Spanje

MALAGA – De vele regenbuien vormden voor Frans Maassen een dusdanige belemmering in zijn voorbereiding op het nieuwe wielerseizoen, dat hij naar Spanje vertrok om daar zijn trainingsarbeid voort te zetten. Met zijn ploegmakkers Rob Mulders, Edwig van Hooydonck en Eric van Lancker streek hij neer in Malaga. Volgende week keert het kwartet huiswaarts.

Swiftveld niet bespeelbaar

ROERMOND – De voetbalwedstrijd Swift-Eindse Boys in de vierde klasse F van de KNVB kan morgenmiddag niet doorgaan. Het veld van de ploeg uit Roermond is onbespeelbaar als gevolg van de wateroverlast. Een nieuwe datum voor het duel staat nog niet vast.

Nederlanders loten gunstig

MELBOURNE – De drie Nederlandse tennissers, die direct tot het hoofdschema van de maandag te beginnen Australian Open in Melbourne zijn toegelaten, hebben voor de eerste ronde qualifiers geloot. De namen van deze spelers uit het kwalificatietoernooi worden pas zondag bekend. Het rijtje afwezigen is uitgebreid met Andrej Medvedev uit de Oekraïne. Hij ondervindt teveel hinder van een knieblessure. Behalve Medvedev ontbreken Agassi, Becker, Chang, Krajicek, Bruguera, John McEnroe en Cash.

Nijssen niet in Australian Open

MELBOURNE – Tom Nijssen heeft zich niet voor het enkelspel van het Australian Open, het eerste Grand Slam toernooi van 1994, kunnen plaatsen. In de tweede ronde van de kwalificatie tegen de Oostenrijker Alex Reichel lukte hem nauwelijks iets, 6-4, 6-3. Nijssen kon in Melbourne aan de kwalificatie meedoen, omdat hij in het New South Wales Championship in de eerste ronde van het dubbelspel werd uitgeschakeld.

Ajax donderdags tegen Parma

AMSTERDAM – Ajax zal een dag later dan gepland in Amsterdam spelen tegen Parma, de bekerhouder van het Europacup 2-toernooi. De wedstrijd in het nagenoeg nu al uitverkochte Olympisch Stadion is door de UEFA verzet naar donderdag 3 maart. De return is Italië is op dinsdag 15 maart. Door de verschuivingen zijn rechtstreekse televisie-uitzendingen van beide voetbalwedstrijden mogelijk. Op de woensdagavonden is er immers concurrentie van de duels in de Champions League. Bovendien besteedt de NOS op 2 maart op tv extra aandacht aan de gemeenteraadsverkiezingen.

Ronderecord Nigel Mansell

PHOENIX – Tijdens testwedstrijden op het circuit van Phoenix heeft Indy Car kampioen Nigel Mansell met 19,95 seconden een officieus ronderecord gevestigd. De gemiddelde snelheid van het rondje van de Brit was 290 kilometer per uur. Mansell, die vorig jaar bij een crash gewond raakte in Phoenix, is de eerste coureur die onder de grens van twintig seconden bleef.

Seizinger wint afdaling

CORTINA D'AMPEZZO – Katja Seizinger heeft in Cortina d'Ampezzo een afdaling, tellend voor de wereldbeker, gewonnen. De Duitse maakte een tijd van 1 minuut en 25,72 seconden. Tweede werd de Oostenrijkse Veronika Stallmaier in 1.26,09 en derde de Canadese Kate Pace (1.26,23).

Arrestatie in zaak Kerrigan

WASHINGTON – De aanslag op kunstrijdster Nancy Kerrigan tijdens het Amerikaanse schaatskampioenschap van vorige week, blijkt beraamd te zijn door de (ex-)echtgenoot van haar grote rivale, Tonya Harding, en Hardings lijfwacht. De laatste is door de politie in Hardings thuisstaat Oregon gearresteerd. Vooralsnog is er geen bewijs dat ook Harding zelf, die de Amerikaanse titel won, bij het complot betrokken is.

trainerscarrousel

SCHIMMERT – Piet Aussems, momenteel werkzaam bij Simpelveld, wordt met ingang van het nieuwe seizoen hoofdtrainer van Schimmert.
WAUBACH – Peter Kock uit Urmond, nu nog werkzaam bij De Ster, wordt met ingang van het nieuwe seizoen oefenmeester bij Waubachse Boys.
KERKRADE – Bij Hopel, waar Jo Klein nog tot het einde van het seizoen de trainingen leidt, wordt Karl-Heinz Wingenfeld straks de nieuwe oefenmeester.
WEUSTENRADE – Henk Coenen zal ook volgend seizoen onderafdelingsclub Troja onder zijn hoede nemen.
CADIER EN KEER – VV Keer heeft voor het komende voetbalseizoen Jo Geijselaars als trainer gecontracteerd. Geijselaars is dit seizoen nog verbonden aan Lemirsia.

Sittardia - V&L in teken van prestigestrijd

Schutters klaar voor handbalderby

Van onze correspondent
FRITS FEULER

SITTARD – De messen zijn geslepen. Vanavond staan de handballers van VGZ/Sittardia en Hirschmann/V&L in de Sittardse Stadssporthal (19.45 uur) tegenover elkaar. Zoals altijd bij deze handbalkraker is ook dit duel weer van uitzonderlijk belang. Op het scherpst van de snede zullen beide teams elkaar de winstpunten betwisten. Koploper VGZ/Sittardia verloor afgelopen week verrassend bij Aalsmeer en Hirschmann/V&L is met Blauw Wit nog steeds in felle strijd gewikkeld om de zesde plaats die deelname aan de nacompetitie garandeert.

In het verleden waren de derby's tussen de buren vaak aanleiding tot gesprekstof. Extra krachten werden vrijgemaakt, verliezen van je naaste buur was zowat het ergste wat je tijdens de competitie kon overkomen. Naast handbaltechnische hoogstandjes zullen de supporters uit beide kampen dus weer op een brok handbalsensatie kunnen rekenen.

Beide ploegen herbergen twee schutters van formaat die voor hun ploeg - als het eenmaal draait - van enorme betekenis zijn. Guido Consten en Hans van Dijk nemen alvast de posities in.

Sittardiaan Guido Consten, de 26-jarige Kerkraadse opbouwer die al zeven jaar voor de Sittardse ploeg uitkomt, speelt zeker dit seizoen meer in de schaduw van international Patrick van Olphen. Toch pikt hij onopvallend zijn doelpunten mee. „De teleurstelling over het verlies tegen Aalsmeer was redelijk gauw verwerkt. Toch een beetje de naweeën van de Handbaldagen, denk ik. Maar ook niet vergeten dat we momenteel toch een aantal geblesseerden hebben waardoor we ons op een paar posities moeten aanpassen. Zelf schoot ik er de laatste wedstrijd nauwelijks een bal in. Maar dat probeer ik vanavond recht te zetten."

Hans van Dijk, de import-V&L-speler die enkele maanden geleden Tachos voor de Geleense ploeg verruilde, kende een zwakke start. Gaandeweg ontpopte de linkshander zich als een oergevaarlijke schutter die met 68 treffers de vijfde stek op de nationale topscorerslijst bezet.

„De laatste minuten tegen E en O vergeet je niet vlug. Voor mij bepalend dat ik in die slotfase van grote waarde voor mijn ploeg kon zijn met een aantal treffers. Hopelijk spelen Guido en ik beiden een goede wedstrijd waarbij ik wel stiekem hoop dat ik meer kan scoren."

Rentree René Hofman bij Fortuna toch nog uitgesteld

MVV verzwakt tegen Ajax

Van onze sportredactie

HEERLEN/MAASTRICHT – MVV-trainer Sef Vergoossen zal morgen in Amsterdam tegen Ajax geen beroep kunnen doen op de geschorste Reginald Thal, de geblesseerde Raymond Libregts en de zieke Roger Reijners. Een gevoelige aderlating voor de Maastrichtenaren. Na de pijnlijke en verrassende bekernederlaag tegen ADO Den Haag, zou alleen een goede prestatie in de Meer de pijn nog enigszins kunnen verzachten.

De kans dat de lang geblesseerde Hans Linders morgen zijn rentree bij MVV zal maken, is volgens de MVV-coach groot en na de training van vanmorgen zal daar pas definitief over beslist worden. Dat het in Amsterdam geen gemakkelijke opgave zal worden om een punt of zelfs twee te pakken, daar is ook Vergoossen goed van doordrongen.

„Het is natuurlijk sneu dat we in het bekerduel tegen ADO Den Haag onze goede prestaties van de laatste wedstrijden niet hebben kunnen voortzetten. De nederlaag in Den Haag was zo duidelijk dat ik de spelers daar verder geen verwijten over hoef te maken, zeker gezien het feit dat zij drommels goed weten waar het in deze wedstrijd aan geschort heeft. Voor de wedstrijd morgenmiddag tegen Ajax hoef ik de spelers niet extra te motiveren," aldus Vergoossen.

● Ondanks zijn redelijk bevredigend optreden in oefenwedstrijden, maakt René Hofman (links) vanavond niet zijn rentree bij Fortuna. Archieffoto JAN-PAUL KUIT

Fortuna

Trainer Chris Dekker van Fortuna heeft er -verrassend genoeg- van afgezien gebruik te maken van de diensten van René Hofman. De van een achillespeesblessure herstelde aanvaller had er op gerekend vanavond zijn come-back te kunnen maken tijdens Fortuna-TOP. Dekker acht Hofman echter nog niet fit genoeg. „Hij is conditioneel nog niet helemaal op peil en heeft de vorm ook nog niet te pakken. Geen wonder, want hij heeft er een jaar uitgelegen. Het is beter voor hem als hij helemaal fit is als hij zijn rentree maakt," aldus Dekker.

Hofman zelf is het met deze redenatie niet eens. „Dat ik de vorm nog niet te pakken heb, is waar. Maar mijn conditie is in orde, ik ben fit. Dat heb ik ook tegen de trainer gezegd, maar hij denkt er anders over. Toen Dekker me zijn besluit meedeelde heb ik toch even moeten slikken, want ik heb lang uitgezien naar deze wedstrijd."
Naast teleurstelling is er ook verbazing bij Hofman: „Ik leg me neer bij de beslissing van de trainer, maar ik begrijp niet dat hij eerst roept me te laten spelen en het dan toch niet doet. Ik bekijk het echter van de positieve kant, want ik ben blij dat überhaupt al zover ben dat ik kan spelen. Ik zie wel wanneer Dekker mij nodig heeft," aldus Hofman.
Bij Fortuna speelt Van de Heuvel weer mee, terwijl Fred de Jong (meniscus), Usta (lies) en Szalma (naweeën van griep) ontbreken. Rafa Losada is gepasseerd.

VVV

Remco Torken krijgt door de absentie van Maurice Graef een nieuwe kans om zich te manifesteren als centrumspits. Frans Körver is nogal beperkt in zijn keuzemogelijkheden omdat naast Graef ook Harold Derix en Werner Smits ontbreken. De blessure van Graef (verrekte kniebanden) herstelt langzamer dan hijzelf had gehoopt. Hij kan alleen met looptrainingen actief zijn.

Evenals Werner Smits is ook reservespeler Eric Teeuwen geschorst. Derix blesseerde zijn enkel in een oefenduel. Ondanks de povere prestaties in recente oefenduels (4-2 nederlaag bij hoofdklasser De Treffers en de 2-2 tegen RBC is Frans Körver goedgemutst: „We hebben tegen Feyenoord niets te verliezen. Natuurlijk zijn we van plan om te stunten. Bij Ajax en PSV zijn we ook goed voor de dag gekomen ondanks de kleine nederlagen. We gaan onze huid zo duur mogelijk verkopen."

sport in cijfers

WIELRENNEN
Bremen. Zesdaagse, stand na de eerste nacht: 1. Clark/Kappes 88 punten, 2. Rise/Betschart 67, 3. Baffi/Bincoletto 45, 4. Freuler/Wolf 45, 5. Veggerby/De Wilde 40, 6. Pieters/Stutz 25.

SCHAATSEN
Davos. Wereldbeker. **Vrouwen**: 500 m: 1. Xue 41,19, 2. Bojarkina 41,48, 3. Hauck, Schenk en Jin 41,62. 1500 m: 1. Niemann 2.12,88, 2. Bazjanova 2.13,29, 3. Thomas 2.15,50.
Mannen: 500 m: 1. Klevtsjenia 37,89, 2. Liu 38,01, 3. Goloebev 38,11. 1500 m: 1. Zandstra 2.04,21, 2. Straathof 2.05,19, 3. Söndral 2.05,27.

SKI
Flachau. Open NK alpine-ski. Mannen, slalom: 1. Mörch 1.51,19, 2. Popov 1.52,12, 3. Ubeiro Rubio 1.52,29, 4. Säter 1.52,87, 5. Tichy 1.51,09, 17. De Man 2.00,24 (Ned. kampioen), 37. Zoeberer 2.15,50, 39. Boor 2.18,32.
Cortina d'Ampezzo. Vrouwen, wereldbeker, afdaling. 1. Seizinger 1.25,72, 2. Stallmaier 1.26,09, 3. Pace 1.26,23, 4. Lindh 1.26,35, 5. Zelenskaja 1.26,37, 6. Haas 1.26,38, 7. Zeller-Bähler en Street 1.26,64, 9. Cavagnoud 1.26,66, 10. Götschl 1.26,67. Stand WB afdaling: 1. Seizinger 212 punten, 2. Pace 210 p, 3. Stallmaier 157 p. Stand WB algemeen: 1. Wiberg 720 p, 2. Schneider 698 p, 3. Wachter 654 p.

AUTOSPORT
Lastour. Rally Parijs-Dakar-Parijs, 16e etappe Motril - Lastour (1230 km). Auto's, klassementsproef Motril-Almeria (69 km): 1. Lartigue/Périn Citroën 49.34, 2. Auriol/Picard Citroën 2.23, 3. Rivière/Monnet Bourgoin 3.15, 4. Dalmau/Foj Mercedes 4.44, 5. Traglio/Dominella Nissan 5.49. Klassementsproef Armilla (4 km): 1. Lartigue 5.58, 2. Auriol 0.14, 3. Rivière 0.27, 4. Vismara/Giac Sangyong 0.44, 5. Dalmau 0.59. Algemeen klassement: 1. Lartigue 43.47.50, 2. Auriol 1.30.35, 3. Wambergue/Monnet Buggy 12.16.39, 4. Masuoka/Schulz Mitsubishi 14.22.31, 5. Germanetti/Rey Nissan 16.58.12. Motoren, Motril-Almeria: 1. Arcarons Cagiva 48.50, 2. Orioli Cagiva 1.42, 3. Cavandoli KTM 3.39, 4. Meoni Honda 5.13, 5. Boluda Honda 5.20. Armilla: 1. Griep KTM 5.46, 2. Steuri KTM 0.07, 3. Orioli 0.08, 4. Posledi KTM en Cavandoli 0.11, 16. Arcarons 0.40. Klassement: 1. Orioli 49.14.01, 2. Arcarons 1.47, 3. Meoni 5.17.23, 4. Cavandoli 5.22.14, 5. Sireyjol Cagiva 8.29.32.

TENNIS
Sydney. Open New South Wales, 1,1 miljoen gulden. Mannen, halve finales: Sampras-Korda 6-3 6-3, Lendl-Martin 6-4 6-2. Vrouwen, kwartfinales: Sabatini-Rittner 6-1 6-3, Mary Joe Fernandez-Garrison-Jackson 7-5 6-2, Date-Martinez 6-3 6-0, Fendick-Ferrando 6-3 6-1.
Hobart. Vrouwen, 195.000 gulden. Halve finales: Endo-Boogert 7-6 4-2 Boogert geeft op, McQuillan-Rubin 2-6 6-4 6-3.
Auckland. Mannen, 600.000 gulden. Tweede ronde: Hlasek-Volkov 6-3 3-6 7-5. Kwartfinales: Gustafsson-Carbonell 6-1 6-2, Enqvist-Steven 0-6 6-4 6-4, Patrick McEnroe-Ondruska 2-6 6-3 6-4, Braasch-Hlasek 6-2 6-4.
Adelaide. Mannen, invitatietoernooi, 200.000 gulden. Groep A: Courier-Masur 6-4 6-4. Groep B: Edberg-Ivanisevic 6-4 6-2. Courier en Edberg naar de finale.
Djakarta. Mannen, 600.000 gulden. Halve finales: Chang-El Aynaoui 6-3 6-3, Rill-Ruah 4-6 7-5 6-3.

BILJARTEN
Rhoon. Open NK driebanden. Eerste ronde: Jaspers-Bitalis 3-0 (15-10 15-6 15-5/moyennes 1,666-0,840), Burgman-Suu 3-0 (15-5 15-4 15-6/1,730-0,625). Kwartfinale: Jaspers-Burgman.

GB-MG kwalitatief sterker

Van onze correspondent
RAYMOND KERCKHOFFS

TIELT – Bij GB-MG liggen ze niet wakker van het vertrek van supersprinter Mario Cipollini, klassiekerspecialist Franco Ballerini en klassementsrenner Zenon Jaskula. „Kwalitatief zijn we zelfs sterker geworden," aldus ploegleider Patrick Lefevere op de ploegenvoorstelling. „De komst van onder meer Rolf Sörensen (winnaar Luik-Bastenaken-Luik), Pascal Richard (winnaar Ronde van Lombardije), Maximilian Sciandri (derde in de wereldbeker) en Rolf Järmann (winnaar Amstel Gold Race) moet garant staan voor meer successen."

Duidelijke woorden van de directeur-sportif die de Italiaans/Belgische ploeg verleden jaar tot een dominante rol in het profpeloton leidde. Zowel in de klassiekers als in de grote rondes boekten GB's het ene na het andere succes. Liefst 34 overwinningen, waaronder de Ronde van Vlaanderen, Gent-Wevelgem, Parijs-Tours, drie etappes in de Giro d'Italia en de Tour de France en de wereldbeker voor ploegen werden bijgeschreven.
„Als ik terugkijk op het vorig seizoen dan kan ik me eigenlijk niet voorstellen dat we dergelijke prestaties dit jaar weer behalen," aldus Lefevere. „Wanneer ik vandaag de renners om me heen zie staan, heb ik echter het gevoel dat het nog beter moet kunnen. Het is belangrijk om zo snel mogelijk een goede sfeer binnen de ploeg te krijgen. Wat dat betreft dicht ik Johan Museeuw een grote rol toe. Naast zijn sportieve kwaliteiten speelt hij ook als mens een grote rol. Hij heeft iets ontwapenends dat voor de groepsvorming van de ploeg heel belangrijk kan zijn. Wanneer de eerste belangrijke overwinning binnen is, ben ik ervan overtuigd dat er nog een hele reeks volgt."

Samenstelling ploeg: Fabio Baldato, Mauro Bettin, Carlo Bomans, Davide Cassani, Alberto Elli, Rolf Järmann, Nicola Loda, Johan Museeuw, Wilfried Peeters, Davide Rebellin, Pascal Richard, Marco Saligari, Maximilian Sciandri, Lura Scinto, Rolf Sörensen, Flavio Vanzella, Franco Vona, Ludwig Willems.

sport kort

● SKI – Harald de Man is alleenheerser geworden bij de Nederlandse skikampioenschappen in de Oostenrijkse wintersportplaats Flachau. De 20-jarige aanvoerder van het nationale skiteam werd op alle onderdelen eerste.

● VOETBAL – De Ghanese spits Anthony Yeboah heeft van zijn club Eintracht Frankfurt een boete van ruim vijfduizend gulden gekregen. Hij verlengde de vakantie in zijn vaderland op eigen initiatief met een week.

● VOETBAL – Bondscoach Francisco Maturana van Colombia maakt in een aanstaande testserie van de nationale voetbalploeg vooralsnog geen gebruik van de diensten van René Higuita. Cordoba en Pazo zijn opgeroepen in de selectie. De doelman had connecties met de onlangs doodgeschoten drugsbaron Escobar en zat enige tijd achter de tralies.

● VOETBAL – Aanvoerder Rune Bratseth van de Noorse nationale voetbalploeg mist de wedstrijd van zijn land tegen de Verenigde Staten, in Tempe. De verdediger van Werder Bremen is aan de knie geblesseerd. Beide landen doen mee aan het WK.

● VOLLEYBAL – De Amstelveense volleybalclub Deltalloyd/AMVJ moet na 25 jaar op zoek naar een nieuwe sponsor. Verzekeraar Deltalloyd heeft het bestuur te kennen gegeven het contract, dat per 1 juli 1995 afloopt, niet te verlengen.

sport op tv

VANDAAG
10.30-15.30 Ned 2: Studio Sport: World Cup schaatsen voor vrouwen en mannen in Davos en World Cup skiën voor mannen in Kitzbühel.
10.55-11.45 Dld 2: Sport extra: skiën, wereldbeker-Super G vrouwen vanuit Cortina d'Ampezzo (Italië).
11.45-12.15 Dld 2: Sport extra: ijsgala met olympische- en wereldkampioenen, vanuit Garmisch-Partenkirchen.
12.15-13.20 Dld 2: Sport extra: skiën, wereldbeker-afdaling voor mannen vanuit Kitzbühel (Oostenrijk).
15.00-15.30 Dld 2: Der Sportspiegel.
15.30-17.00 Dld 3: Sport 3 extra.
17.30-18.02 Dld 1: Sportschau.
18.38-18.48 Ned 2: Sportjournaal.
19.10-19.50 Dld 1: Sportschau.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
22.15-22.50 Ned 3: Studio Sport.
22.15-23.35 Dld 2: Das aktuelle Sport-Studio.

MORGEN
11.30-13.00 Ned 2: TV sport.
12.30-13.15 BRT 1: Sportmiddag.
12.47-14.00 Dld 2: Sport extra: skiën, wereldbeker-slalom mannen vanuit Kitzbühel. Wereldbeker-reuzenslalom vrouwen vanuit Cortina d'Ampezzo, eerste en tweede manche.
12.50-17.53 Ned 3: Studio sport: schaatsen om de World Cup voor vrouwen en mannen in Davos en de World Cup skiën voor mannen in Kitzbühel.
15.25-18.15 Dld 2: Sport extra: met o.a. skiën (wereldbeker-slalom mannen vanuit Kitzbühel), wereldbeker-reuzenslalom vrouwen vanuit Cortina d'Ampezzo, biathlon (Wereldbeker vanuit Ruhpolding) en zaalvoetbal (Masterstoernooi van Berlijn).
18.10-18.40 Dld 1: Sportschau.
18.45-20.13 Ned 3: Studio sport.
19.45-20.30 BRT 1: Sportweekend.
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
22.00-22.48 Ned 2: Studio sport: Italiaans en Spaans voetbal.
22.40-22.45 Dld 2: Sport am Sonntag.
22.40-23.05 BRT 1: Sport.

Amateurs weer aan de aftrap

HEERLEN – Of de amateurs morgen eindelijk weer eens min of meer volledig aan de bak kunnen is nog niet zeker. Zou het wel het geval zijn dan kunnen de voetballiefhebbers her en der genieten van spannende partijen waarbij gestreden wordt om de kampioenschappen van de eerste periode.

In de hoofdklasse C vinden overigens vier duels voor de twee periode plaats, waarvan twee op Zuidlimburgse bodem. SVN ontvangt het eveneens zeer laag geplaatste BVV terwijl EHC in eigen sportpark tegen WVO aantreedt.

In 1F heeft Waubach de eerste periodetitel al behaald. Interessante duels om de bovenste posities in de algemene rangschikking zijn Limburgia-Standaard, FC Vinkenslag-Eijsden en RKVCL-Lindenheuvel. In 2A heeft RKVVL aan een remise genoegen tegen MKC om te kunnen feesten. Dit geldt ook voor Someren (uit tegen Wittenhorst) in 2B.

In 3A gaan Mheerder Boys, IVS en RVU op kop met 11 punten, waarbij eerstgenoemde het beste doelsaldo heeft. De duels Simpelveld-Mheerder Boys, Bunde-IVS en Caesar-RVU moeten dus uitsluitsel brengen. Ook in 3B hebben de drie leiders allen elf punten, t.w. Heerlen Sport (beste doelsaldo), Heerlen en Groene Ster. Heerlen Sport ontvangt Heksenberg dat nog geen enkel punt en reeds 35 tegentreffers heeft geïncasseerd. Dus lijkt de titel bij de blauwwitten terecht te komen.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur
NAC-Cambuur
Go Ahead Eagles-PSV
Heerenveen-Vitesse
Willem II-Sparta
Morgen 14.30 uur
Feyenoord-VVV
FC Groningen-FC Utrecht
Ajax-MVV
FC Twente-RKC

Ajax	17	14	2	1	30	47 – 9
Feyenoord	17	12	4	1	28	34 – 13
Vitesse	18	12	2	4	26	41 – 15
PSV	18	9	6	3	24	31 – 17
Roda JC	17	10	3	4	23	28 – 17
Willem II	18	8	3	7	19	28 – 21
FC Twente	18	7	5	6	19	23 – 19
NAC	17	8	2	7	18	35 – 27
Sparta	18	6	6	6	18	28 – 25
VVV	18	6	6	6	18	19 – 26
GA Eagles	18	7	3	8	17	27 – 28
FC Utrecht	18	6	4	8	16	23 – 37
MVV	17	5	5	7	15	24 – 32
Heerenveen	18	5	5	8	15	17 – 34
Volendam	18	4	2	12	10	23 – 38
Groningen	17	3	3	11	9	17 – 42
RKC	17	1	5	11	7	16 – 36
Cambuur L	17	0	4	13	4	9 – 34

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur
AZ-FC Den Bosch
Fortuna Sittard-TOP (20.00 u.)
Eindhoven-FC Zwolle
Helmond Sport-Veendam
NEC-Dordrecht'90
Emmen-Excelsior
Haarlem-RBC
Heracles-ADO Den Haag
De Graafschap-Telstar

Dordr.'90	18	12	3	3	27	40 – 22
AZ	18	10	3	5	23	34 – 15
Heracles	18	8	5	5	21	36 – 19
Den Bosch	18	7	7	4	21	32 – 28
Telstar	18	7	6	5	20	32 – 17
FC Zwolle	18	8	4	6	20	28 – 28
NEC	17	7	5	5	19	24 – 17
ADO Den H.	16	7	4	5	18	36 – 34
Fortuna S.	17	7	4	6	18	20 – 21
Graafschap	18	5	7	6	17	22 – 25
Emmen	18	6	5	7	17	28 – 32
Eindhoven	17	4	8	5	16	18 – 28
Haarlem	18	5	5	8	15	28 – 36
RBC	18	5	4	9	14	26 – 35
Helm.Sport	18	4	6	8	14	18 – 30
TOP	18	5	4	9	14	21 – 34
Excelsior	18	5	3	10	13	21 – 35
Veendam	17	3	5	9	11	17 – 25

Periodekampioenen:
Dordrecht '90 en AZ

buitenland

BELGIË

RWDM-Standard Luik 1-0

Vandaag 20.00 uur
FC Antwerp-Cercle Brugge
SK Beveren-Ekeren
KV Mechelen-Charleroi
RC Genk-Lierse SK
Club Luik-Anderlecht
Morgen 15.00 uur
Waregem-AA Gent
Seraing-Lommel
Club Brugge-Oostende

ajax-mvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Jol
Ajax: Van der Sar, Silooy, Blind, Frank de Boer, Rijkaard, Van den Brom, Litmanen, Pettersson (of Seedorf), Finidi, Ronald de Boer, Overmars.
MVV: (selectie); Van Grinsven, Linders, Beerens, Van As, Benneker, Joordens, Verhoeven, Delahaye, Lanckohr, Roelofsen, Derksen, Hofman, Visser, Scheepers, Heffels, Knarren.

feyenoord-vvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Uilenberg
Feyenoord: De Goey, Refos, Fräser, Van Gobbel, Bosz, Scholten, Larsson, Witschge, Taument, Van Loen, Blinker.
VVV: Roox, Spee, Polman, Hanssen, Janfada, Verberne, Driessen, Van Leenders, Hasselbaink, Torken, Laros. Wisselspelers: Van der Meer, Wolter, Braem, Rouleaux, Smits.

fortuna sittard-top

Vandaag 20.00 uur
Scheidsrechter Van Egmond
Fortuna Sittard: (selectie); Hesp, Van Zwam, Maessen, Boessen, Samuel, Barmentloo, P. Janssen, Vergoossen, Mordang, Deckers, Van de Heuvel, Pernot, Nysåther, A. Janssen, Van Bommel, Van der Zander.
TOP: Koopman, Rikken, Duijs, Van Geenen, Hesp, Hopstaken (of Kemkens), Arends, Van Roosmalen, De Kruif, Van der Velden, Waterink.

oefenvoetbal

MORGEN
Limburgia-Heerlen Sport 14.30 uur
(Indien competitieprogramma wordt afgelast).

Meerssen geeft ambitieuze oefenmeester kans

Paul Coenen, een onbeschreven blad

● *Paul Coenen neemt alvast een kijkje op het terrein van Meerssen.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

MEERSSEN – In de maanden december en januari is het een vertrouwd beeld. Onder het kopje 'trainerscarrousel' verschijnen talloze berichtjes over trainers die hun contract hebben verlengd en over oefenmeesters die hun heil elders zoeken. Met het laatste kreeg ook hoofdklasser Meerssen te maken. Wim Vrösch, die daar aan zijn tweede seizoen bezig is, besloot om een functie bij Fortuna Sittard te aanvaarden. Dus moest door het bestuur van Meerssen een nieuwe technische leider worden gezocht. Die werd gevonden in de persoon van Paul Coenen, de 39-jarige Maastrichtenaar die momenteel bij vierdeklasser Gulpen aan het roer staat.

Niemand van de gevestigde orde. Heeft hij zelf een voetbalachtergrond? „Jazeker," steekt hij van wal. „Bij Rapid heb ik voor het eerst in competitieverband tegen een bal getrapt. Na het doorlopen van de jeugdelftallen kwam ik bij MVV terecht, waar ik in het tweede elftal heb gespeeld. Twee seizoenen. Overigens zonder contract of zonder het eerste te bereiken. Redenen waarom ik het voor gezien hield en terugkeerde op het oude nest. Vervolgens verhuisde ik naar MKC, destijds eersteklasser. In die tijd kwam het zaalvoetbal in de belangstelling. Dat trok me erg aan en dus was de overstap snel gemaakt. Ik bleef nog op het veld spelen, bij Scharn en later Gulpen, maar richtte mijn aandacht steeds meer op de zaal. Ik heb nog in het Nederlands team gespeeld."

Coenen was pas 29 jaar toen hij zijn actieve carrière beëindigde en als trainer aan de slag ging. Waarom zo vroeg? „Omdat ik tijdens de trainerscursus in het kader van stageactiviteiten bij MVV terecht was gekomen. Ik fungeerde er als jeugdtrainer. Dat beviel me zo goed dat ik het aanbod om hulptrainer van Frans Körver te worden met beide handen aangreep." Van Körver heeft Coenen een hoge pet op: „Hij was een prima leermeester voor mij. Streng maar eerlijk. Het belangrijkste was, dat hij mij overal bij betrok en dat hij mij vertrouwde."

Na twee seizoenen moest Coenen een belangrijke beslissing nemen. MVV wilde namelijk verder met een hulptrainer die ook 's middags beschikbaar was. Dat was voor hem niet mogelijk. „Eigenlijk moet je stellen dat ik het niet durfde om mijn baan bij de Provincie als beleidsmedewerker voor cultuur en sport half op te geven," legt hij uit. Toch bleef de nieuwe trainer van Meerssen nog actief bij de Maastrichtse club en wel als individuele trainer. Vervolgens verkaste hij naar Gulpen, dat zonder oefenmeester was komen te zitten. „En daar zit ik nu nog," zegt hij. „Al vijf jaar."

SV Meerssen is dus de nieuwe uitdaging voor Paul Coenen. Is hij niet bang dat er bij Limburgs meest toonaangevende amateurclub club van de laatste jaren verzadiging optreedt en dat hij geconfronteerd wordt met een leegloop? Coenen denkt even na en stelt dan vol overtuiging: „Nee, absoluut niet. Ik ben ervan overtuigd dat er in Meerssen iets is gegroeid dat bestuur en leden niet kapot willen laten gaan. Het is een goed geleide vereniging met een volwassen spelersgroep. Ook voor hen zal het een uitdaging zijn om te moeten werken onder een jonge trainer, die nog niet tot de gevestigde orde behoort. Nee, ik verheug me erop om op 26 juli aan de slag te kunnen gaan. Natuurlijk kan het tegenvallen, maar op dit moment ben ik optimistisch gestemd. Ik ga met veel vertrouwen aan het ongetwijfeld moeilijke karwei beginnen."

amateurs op zaterdag

Redactie: Arno Römgens

'Ik kan mij geen degradatie van EVV permitteren'

Sjef Bongers op zoek naar nieuwe uitdaging

Van onze correspondent
TJEU STEMKENS

ECHT - Twee jaar geleden werd EVV kampioen in de derde klasse. Afgelopen jaar voerde het tot het einde van de competitie een strijd om het tweedeklassersschap te continueren. Voor dit seizoen werd met een nieuwe trainer begonnen. Sjef Bongers. Bongers heeft een naam opgebouwd als opbouwtrainer. EVV zag het seizoen dan ook met vertrouwen tegemoet.

Maar ook dit seizoen begon desastreus, met een zware nederlaag tegen plaatsgenoot Rios-'31. Een dreun die lang nawerkte en die er, samen met een aantal blessures, voor zorgde dat EVV weer in de gevarenzone terecht kwam. De laatste wedstrijden voor de winterpauze kwam een positieve kentering, met als klap op de vuurpijl de uitzege bij het ongeslagen Veritas.

EVV klom op de ranglijst. Alles lijkt op een beter tweede jaar in de tweede klasse, maar toch vertrekt trainer Bongers op het einde van het seizoen. Deze keer zal hij zijn werk zeker niet kunnen afmaken. „Ik wilde eerst zelfs voor twee seizoenen bijtekenen, maar er waren verschillen van inzicht op technisch gebied. En daar wil ik niet aan tornen." Hub Vercoulen, ex-VVV, wordt zijn opvolger.

Bongers: „Die eerste dreun van Rios kwam hard aan. Zeven-een! Daar kwamen nog enkele blessures bij, waaronder die van doelman Vergoossen. Het ging vervolgens de goede kant op qua spel, tot we bij koploper Someren een tweede tik kregen, 5-0. We missen te veel kansen en vervolgens gaat het verdedigend ook fout. Toch kwam de kentering. Het spel werd steeds beter, we incasseerden minder doelpunten en, wat belangrijker is, we gingen scoren. Ik vind het daarom verschrikkelijk dat we zo lang hebben stopgelegen. Je moet nu weer opnieuw het ritme zoeken. De laatste twee oefenduels ging het echt nog niet lekker."

„Ik ben er echter van overtuigd dat we er zondag tegen Blerick weer staan. Tegen een technische ploeg komen we goed uit de voeten. En de jongens hebben wat goed te maken. Ik heb vertrouwen in een goede afloop. We moeten op een zevende, achtste plaats kunnen eindigen. Ik kan mij geen degradatie permitteren, want dan kan ik daarna niets meer rechtzetten."

Bongers is nog niet onder dak voor volgend seizoen. Hij: „Daar zit ik echt niet over in. Ik heb een aanbieding van een zuidelijke tweedeklasser afgeslagen omdat de afstand mij te ver is. Momenteel onderhandel ik met enkele Brabantse clubs, maar ook in Midden-Limburg zijn er nog mogelijkheden. Ik hoef niet perse een tweedeklasser. Ik werk net zo graag bij een lagere club met ambities. Ik wacht rustig af."

● *Maurice Lemmens (links) en trainer Huub Hofland plannen de strategie van Vaesrade.*

Foto: FRANS RADE

Trainer Hofland: 'Wij presteren boven ons kunnen'

Routiniers houden Vaesrade op koers

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

VAESRADE - Wee de optimist, die Vaesrade voor deze competitie een plaats in de top van de derde klasse B zou hebben toegedicht. Je kunt immers niet ongestraft negen selectiespelers verliezen. Knokken voor lijfsbehoud zou meer op zijn plaats zijn. En wie het zwalkende Vaesrade in het eerste competitieduel tegen Minor, aan het werk heeft gezien, had alle gelijk van de wereld.

Trainer Huub Hofland was na die wedstrijd woedend en kondigde maatregelen aan. En zie, langzaam hervond de ploeg zich, heeft na 19 september niet meer verloren en staat inmiddels op een met Heerlen gedeelde tweede plaats, op twee punten van koploper Groene Ster.

Na vorig seizoen had Hofland met zijn selectie afgesproken met eigen materiaal verder te gaan. Er zouden één, hooguit twee versterkingen worden gehaald. Dat er op de laatste overschrijvingsdag nog drie spelers vertrokken kon hij niet bevroeden. Met een gedecimeerde selectie (slechts Leon Raukema en Harrie Driessen kwamen, en in een later stadium ook nog David Laisci)) startte Hofland met de voorbereidingen voor dit seizoen. „Op zo'n moment voel je je in de steek gelaten. Maar toen heeft de groep die overbleef de schouders er onder gezet," aldus Hofland.

Hofland bombardeerde vervolgens routinier Maurice Lemmens tot aanvoerder. Niet meer op zijn vertrouwde stek op de rechterflank, maar nu veel meer sturend vanaf het middenveld. Lemmens: „Dat hij mij hiervoor aanwees, waardeer ik in hem en daar krijgt hij ook wat voor terug. Ik sta achter hem, al ben ik het niet altijd met hem eens, maar dat hoeft ook niet."

Hoflands fout is dat hij te veel midden in de groep staat en te veel naar de spelers luistert. „Eigenlijk had ik een hardere lijn moeten doortrekken." Niet alle spelers kunnen tegen zo'n opstelling van de trainer. „Er zijn er dan bij, die dat willen uitbuiten. Routiniers weten precies wat je bedoelt en daar kun je dan makkelijk op inspelen. Dat is ook het belang van Maurice in het team, maar ook van Harrie Driessen, en ook Leon Raukema. Zij kunnen het veld de lijnen uitzetten, die ik in gedachten had." Lemmens geeft toe dat zoiets niet altijd meevalt. „Ik heb zelf vaak mijn handen vol aan mijn tegenstander en dan is het belangrijk, dat je niet de enige routinier bent."

Hofland en Lemmens blijven met beide benen op de grond staan. Een hoge plaats op de ranglijst zegt hen niets. „Voor ons is ieder punt nog steeds een punt. Ons streven in september was om een plaatsje in de middenmoot te bewerkstelligen. Ook al nemen we een op dit moment niet verwachte positie in, ik ben niet van plan om die doelstelling te wijzigen. We prijzen ons zelf gelukkig dat we daar mogen staan. En daar is de groep zich terdege van bewust. We presteren op dit moment boven ons kunnen."

Lemmens: „Dat is nu het geheim van de ploeg." Dat neemt niet weg dat Lemmens c.s bij Groene Ster een punt wegkaapten en Heerlen Sport (Hofland: 'De best voetballende ploeg in onze klasse') toch pijnlijk verraste. Lemmens: „We beseffen inderdaad dat we iedereen aankunnen, maar we zullen ongetwijfeld ook nog wedstrijden verliezen."

Maurice en Roy Queis op bres voor Susteren

● *Maurice (links) en Roy Queis op de voorgrond. De rest van de Susteren-selectie figureert.*

Foto: ERMINDO ARMINO

SUSTEREN – Eigenlijk hadden ze verwacht bij de bovensten mee te draaien. Maar halverwege de competitie staat Susteren in de middenmoot van de derde klasse C met 8 punten uit 9 wedstrijden. En dus werd het doel bijgesteld en is wegblijven bij de ondersten de doelstelling. De gebroeders Queis moeten daar onder meer voor zorgen. Roy is met 23 jaar de oudste. Hij kwam op zijn zeventiende in het eerste als verdediger.

Bekendheid kreeg hij echter enkele jaren geleden als spits. Maar nu voetbalt hij toch weer als laatste man. Maurice is 17. Eerstejaars A, maar door trainer Wim Bogie toch al bij de selectie gehaald. „Ik had dat niet verwacht," vertelt Maurice een beetje schuchter. „Als je pas in de A zit, wil je je daar eerst bewijzen. Maar na een paar wedstrijden moest ik al aantreden in het eerste. Dat was tegen Haelen. Daarna raakte ik geblesseerd en ben ik, toen ik weer beter was, terugegaan naar de A. Maar al snel zat ik weer bij het eerste. En steeds in de basis. Weliswaar word ik zo'n 20 minuten voor het einde meestal gewisseld, maar ik doe natuurlijk een hoop ervaring op."

Zijn broer was niet verbaasd dat Maurice zo snel in het eerste kwam. „Het talent zit in de familie," laat hij lachend weten. „Ik denk dat hij een hele goeie wordt. En daar zal ik hem natuurlijk in steunen. Er is toch wel een bepaalde rivaliteit, maar uiteindelijk is het je broer en die moet je helpen." Roy zou eigenlijk dit seizoen niet meer in Susteren spelen. Het buitenland lonkte. „Ze wilden mij in Maaseik hebben. Dus heb ik overschrijving aangevraagd. Maar na een paar trainingen had ik het daar wel gezien. Veel te serieus. Ik houd ervan om zo af en toe eens een pilsje te pakken, maar dat gebeurde daar niet. Dus ben ik weer teruggekomen naar Susteren. Hier wordt niets betaald maar de sfeer is wel goed," aldus Roy.

Ook trainer Wim Bogie is erg te spreken over de gebroeders Queis. „Het zijn goede voetballers. Vooral Maurice, de jongste. Die heeft mogelijkheden. Hij mist nog de kracht maar je ziet dat hij een grote kan worden," aldus Bogie.

Bogie kan bogen op een grote ervaring. Hij voetbalde bij Wilhelmina-'08 en Brevendia en was vervolgens trainer bij Leveroy, FC Oda, Wilhelmina, Brevendia en Crescentia. En nu dus, voor het eerste en laatste jaar Susteren. „Ik heb besloten om na dit seizoen als trainer te stoppen. Op het werk wordt het steeds drukker en bovendien ben ik uitgekeken op het voetbal."

„Ik wil het eens een paar jaar rustig aan gaan doen. Overigens heeft dat niets te maken met de mindere resultaten. Daar zijn een aantal oorzaken voor aan te wijzen, zoals blessures en werkomstandigheden. Onze aanvoerder, Leon Gubbels, bijvoorbeeld vertoeft geregeld in Japan. Zo'n man mis je gewoon. Qua voetbal hebben we een van de betere teams in 3C. Komt er alleen nog niet zo uit. Trouwens, ik geniet eigenlijk wel van het voetbal, hier in de hals van Limburg. Het is een stuk beter dan bij ons, in de buurt van Weert. Daar knokken ze iets meer, waardoor het resultaat echter vaak net iets beter is."

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
Panningen-Geldrop
SVN-BVV
Halsteren-Baronie
EHC-WVO

Eerste klasse F
RKONS-Roermond
RKVCL-Lindenheuvel
Chevremont-Schuttersveld
Vinkenslag-Eijsden
Limburgia-Standaard

Tweede klasse A
SCG-GSV'28
RKBSV-Haslou
Almania-Born
RKVVL-MKC
Polaris-Kolonia
De Ster-Heer

Tweede klasse B
Egchel-Rios'31
Belfeldia-Veritas
RKMSV-VVV'03
EVV-Blerick
Wittenhorst-Someren
LHB/MC-FCV

Derde klasse A
SVME-Heidebloem
Simpelveld-Mheerder Boys
Zwart Wit'19-Amicitas
Caesar-RVU
Scharn-Berg'28
Bunde-IVS

Derde klasse B
Heerlen-Minor
Heerlen Sp.-Heksenberg
Groene Ster-Bekkerveld
Vaesrade-SVM
FC Hoensbroek-Abdissenbosch
VKC-Obbicht

Derde klasse C
Megacles-FC Oda
Quick'08-DESM
Brevendia-Roosteren
Sittard-Susteren
RKSVO-Haelen
Buchten-Merefeldia

Derde klasse D
Meterik-RKDEV
SVEB-SC Irene
Tiglieja-MVC'19
Montagnards-SV Meerlo
Reuver-KVC
Venlosche Boys-Sparta'18

Vierde klasse A
SV Hulsberg-SC Caberg
Maastrichtse Boys-RKHSV
Willem I-De Heeg
Schimmert-Rapid
Leonidas-Walram
Oranje Boys-SC WVV'28

Vierde klasse B
Vilt-SV Slenaken
RKASV-Gulpen
Banholtia-Keer
SV Nijswiller-Sportclub'25
Wit Groen VC-Lemirsia
RKVVM-Vijlen

Vierde klasse C
KEV-KVC Oranje
RKSVB-Heilust
RKTSV-Hopel
SCKR-Centrum Boys
SVK-Coriovallum
Laura-FC Gracht

Vierde klasse D
NEC'92-Helios'23
Passart-DVO
Schinveld-RKDFC
Voerendaal-Kluis
Sanderbout-Adveo
Amstenrade-Mariarade

Vierde klasse E
RKSVW-OVCS
Susterse Boys-SVE
Thorn-Holtum
Stevensweert-PSV'35
Armada-SVH'39
Juliana K-RKAVC

Vierde klasse F
SV Nunhem-KOC
Leveroy-Crescentia
EMS-RKVB
RKESV-SVVH
Victoria-Moesel

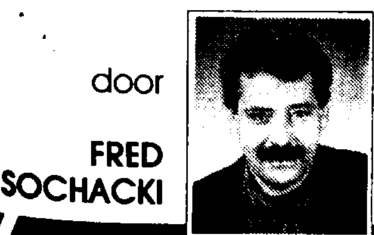
Vierde klasse G
Helden-HBSV
Grashoek-Bieslo
RKSVN-VOS
Baarlo-Venlo
Swalmen-GFC'33
Bevo-Koningslust

Voorzitter Theo Pickée wacht ongeduldig op politiek signaal

Roda JC staat of valt met nieuwe stadion

SAN AGUSTIN – Het water staat Roda JC aan de lippen. Even slikken, maar het is een simpele constatering na een gesprek met voorzitter Theo Pickée. De praeses werd onlangs gekozen voor een nieuwe termijn van vier jaar, omdat hij niet wil dat de club verzuipt. Daar wordt verder niet dramatisch over gedaan, want het is voor de 55-jarige makelaar de drijfveer om het ambt nog enkele jaren te bekleden. Wat ooit begonnen is 'omdat er niemand was' en voor de termijn van slechts één jaar, groeide uit tot een tijdrovende activiteit. Urenverslindend en vaak krachtenslopend. Wat in de voorbije periode vooral groeide, is de uitdaging. Een appèl aan de onverzettelijkheid van de zakenman. De duwboot, die Roda JC tegen de stroom in in de juiste haven ziet te krijgen. Roda JC veranderde de voorbije jaren van hobby in een enorme uitdaging; van gratis reclame voor de makelaardij in een verslaving die moet leiden tot het uiteindelijke tweeledige doel: een permanente subtopper in een nieuw stadion. Wat in zijn eerste termijn als utopie gold, moet nu binnen drie jaar gerealiseerd zijn. Geen luchtkasteel maar een realistisch toekomstbeeld. Theo Pickée duwt, forceert en neemt op sleeptouw. Als alles maar daar terecht komt waar het moet komen. Juist ja, op z'n pootjes.

door FRED SOCHACKI

De zon op Gran Canaria kan de grauwe wolken boven Kaalheide niet verdrijven. En al lijkt het leven tijdens het weekje onder de palmen een stuk minder ingewikkeld, de strijd om het blote bestaan spitst zich toe. Het exploitatietekort is ook dit jaar niet in de hand te houden en elke dag dat Roda JC moet wachten op het antwoord over de locatie voor het nieuwe stadion, is een verloren dag.

De politiek wil de vingers niet branden aan het delicate Rodaprobleem en traineert waarschijnlijk tot en met de verkiezingen in maart. Theo Pickée probeert op kousenvoeten de lange tenen van de heren te ontwijken, omdat elk gekwetst zieltje kan uitgroeien tot een dodelijke vertragingsfactor.

Fanatisme

„Het is niet alleen mijn fanatisme," geeft Theo Pickée ruiterlijk toe. „Mijn medebestuursleden trekken die kar net zo hard. Met dezelfde energie en overtuiging. En niet alleen binnen Roda is de zaak in beweging. Ik weet zeker dat in de politiek en bij de ambtenaren krachten voor onze toekomst aan het werk zijn. Maar die mensen moeten vaker andere, langere en moeizamere wegen afleggen om hun bijdragen te leveren. Het lijkt soms op vertraging of zelfs tegenwerking, maar dat hoeft het zeker niet te zijn."

Feit is dat in augustus het oog op de locatie Locht viel. Sindsdien gebeurde er vrijwel niets. Met andere woorden: Gedeputeerde Staten is inmiddels kennelijk al bijna een half jaar druk in de weer om te bekijken of de bestemming Locht dusdanig kan worden aangepast dat Roda JC er zijn nieuwe stadion kan verwezenlijken. En als het werkelijk een onmogelijke inzet zou zijn een bestemmingswijziging voor dat gebied van de grond te krijgen, waarom wordt dat niet gewoon ronduit toegegeven. Dan kan op zoek gegaan worden naar alternatieven in de regio.

Traject

„Ik denk," zegt Pickée, „dat het zinvol is het traject, zoals we dat zijn gegaan tot nu toe, te blijven volgen. Dat houdt in dat we nu in een fase zitten, waarin we geen sturende invloed kunnen uitoefenen. We zijn afhankelijk van de lobby tussen gemeente en GS. Ik wil echter niet met de rug tegen de muur komen te staan. Als de huidige fase te lang gaat duren, dan is het exploitatietekort in de toekomst niet meer in te halen. Ik hoop dat we deze maand nog een gesprek over de stand van zaken kunnen hebben met betrokken overheden."

Gewoon Europees voetbal halen, dan zet je de overheid toch ook sportief de duimschroeven aan? Pickée: „We kunnen niet wachten of er Europees voetbal uitrolt, dan is het al veel te laat. Nu moet de beslissing over de locatie Locht er komen. We hebben dit seizoen, na twee magere jaren, onze nek uitgestoken. Die mindere jaren hebben ons geleerd, dat je met een smalle basis geen subtopper kunt zijn. We hebben zeg maar een bedrijfsrisico genomen. Risico met het oog op onze toekomst in een nieuwe multifunctionele omgeving. Sportief zitten we op het goede pad, maar die weg is in de huidige omstandigheden eigenlijk onbetaalbaar. Als je echter een subtopper in dat stadion wil huisvesten, zullen we daar nu al aan moeten bouwen."

● *Voorzitter Theo Pickée van Roda JC: „Ik wil niet met de rug tegen de muur komen te staan." Links trainer Huub Stevens.* Foto: DRIES LINSSEN

En een exploitatietekort van een miljoen dit jaar op de koop toenemen. Roda JC draait in een vicieuze cirkel en kan daar alleen maar uit, als het een locatie heeft waar de nieuwe toekomst kan worden opgebouwd.

Dan pas kun je gaan praten met investeerders en met het bedrijfsleven. Dan wordt Roda JC aantrekkelijk voor de zakenwereld en de toeschouwers. En elke dag dat dit groen licht van de provincie eerder komt, kunnen er ook eerder zaken gedaan worden. Maar stel dat de provincie nee zegt tegen de bestemmingsplanwijziging van de Locht. Of dat GS het plan wijzigt op een manier die voor Roda JC allesbehalve aantrekkelijk is. Wat dan?

„In dat geval staan wij en de gemeente Kerkrade voor het blok," geeft voorzitter Pickée toe. „Op dat moment nemen we een bureau in de arm dat voor ons een geschikte locatie in de regio moet vinden. Want Roda JC moet voor de regio behouden blijven. Subtopvoetbal moet hier in deze contreien gedijen. Het rapport dat we onlangs daarover in ons bezit kregen, laat wat dat betreft aan duidelijkheid weinig te wensen over. Kerkrade en Roda willen, maar als de hogere machten niet meedoen, dan stopt het verhaal. Dan zullen we onze wijk wel moeten nemen."

Oplossing

Misschien zou dat wel de oplossing voor het probleem zijn. Ondanks het taktische geschuif van Theo Pickée kan ook hij er moeilijk omheen dat Kerkrade amper aanstalten maakt.

Als burgemeester Ed Nijpels in Breda een stadion voor NAC wil, dan is dat binnen twee maanden geregeld. Misschien is Nijpels meer mans dan de Kerkraadse burgemeester. Misschien heeft Kerkrade wel hele andere prioriteiten op het gebied van 'standbeelden'. Feit is dat Roda JC en Kerkrade weliswaar getrouwd zijn, maar is er ook echt sprake van trouw? Slechts 12 procent van de sponsoren komt uit Kerkrade. Een representatief onderzoek wees uit dat 33 procent van de Roda-supporters uit de eigen stad komen; 27 procent uit Heerlen en 9 procent uit Landgraaf. De overige 30 procent komt verspreid uit voornamelijk Zuid-Limburg.

Functie

„Cijfers," aldus Pickée, „die de regionele functie van de club onderstrepen. Dat neemt niet weg dat Roda JC een Kerkraadse club is. Nogmaals, we wijken niet af van het traject dat ingeslagen is. Wij vinden de locatie Locht de meest geschikte."

Wat de voorzitter allemaal gezegd heeft toen hij de grote baas van de Canarische Eilanden tijdens het banket afgelopen woensdagavond als present d'r Kuub va Heele overhandigde, zal wel altijd een goed bewaard geheim blijven. Kuub va Heele of d'r Joep op de markt van de voormalige mijnstad; het is de meeste mensen binnen Roda JC om het even. Het gaat in eerste instantie om het voortbestaan van de club. En voortbestaan op een acceptabele wijze. En voor Theo Pickee betekent dat: „Binnen vijf jaar een exploitatie van tien miljoen gulden of meer. En een nieuw stadion, gerealiseerd binnen de periode waarvoor ik me onlangs weer beschikbaar heb gesteld. Als dat niet lukt, zou dat voor mij een zware nederlaag zijn en voor de club het verdwijnen in de anonimiteit van een lagere klasse betekenen. Ik kan moeilijk tegen een nederlaag en mijn medebestuurders al evenmin. En dat regio voetbal op niveau kan herbergen, daarover zijn we het met z'n allen gelukkig over eens."

Fusieclub

Dan toch maar een grote fusieclub met het hele bedrijfsleven achter zich in een nieuw stadion in Beek of Nuth?

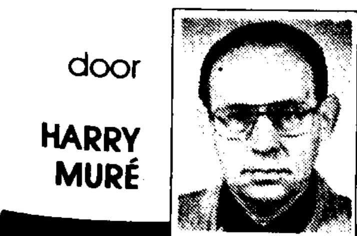
„Dat is een illusie," denkt Pickee. „Zo'n FC Limburg zou je in Heerlen of Maastricht moeten vestigen. Als je naar voetbaltraditie en oorsprong kijkt, denk je aan Oostelijk Zuid-Limburg. Maar Heerlen is voor Maastricht niet acceptabel en omgekeerd. Hier winnen, denk ik, de sentimenten het van de ratio. Nee, ik geloof er niet meer in, ondanks dat het een goede zaak zou zijn. We beginnen gewoon aan onze weg en we zien wel waar het uitkomt. Namelijk daar waar het nieuwe stadion zal worden gerealiseerd."

Hennie Grift — harde kop, dampende flanken

In elk paard ziet hij een gat

SCHAESBERG – Hoe is het eigenlijk met Hennie Grift? Die van de dravers en dat wagentje erachter? Uit de kunst. Zijn ogen staan nog altijd even helder. Hij hoeft maar met de tong te klakken, of er is alweer een kampioen geboren. De baan is een ander chapiter. Schaesberg, verdorie. Even naargeestig als de met rotzooi bezaaide uiterwaarden van de zich terugtrekkende Maas. Kantine potdicht, geen kip, geen knol, om te zwijgen van een paard. Maar de Grote Grift, de supertrainer, voelt zich op het onbewoonde eiland de koning te rijk. Had hij niet durven dromen, dat hij ooit nog een magnifiek complex van x-miljoen helemaal voor zich alleen zou krijgen. Al klinkt het wat zurig. „Internationale successen zat, maar regionaal stelt het geen scheet meer voor." Hij knipt met duim en middelvinger, zwaait de karwats. Vort.

door HARRY MURÉ

'Horse racing, it's where the money is' staat op de vrachtwagen waarmee hij dagelijks de hinnikende have naar de Europese hippodromen transporteert. Was het maar waar.

Kapitein

Toen de baan dichtging, was iedereen meteen geblazen. Hennie Grift bleef. Kapitein op een zinkend schip. „Ik ben als eerste gekomen en ga als laatste weg." Stijfkop met ruggegraat. Weigerde de eigenaren van de paarden in de steek laten, mensen aan wie hij 'alles te danken heeft' en voor wie hij jarenlang als trainer en pikeur heeft kromgelegen. Tot aan de knieën in de stront.

Dik tien miljoen reed hij bij elkaar, tweevoudig landskampioen. Alleen al met de ongelooflijke Incredible Crafts een half miljoen gulden. Ten faveure van de stinkend rijke Schiedamse bazen Aad van Schie (offshore) en Jan Hoefnagels (groente en fruit).

Entrainement Grift. Toch nog zestig paarden, vijf staljongens plus één meid. Yvonne, stagiaire. Als ze de box binnenstapt, spitst Incredible Crafts de oren. Zeven jaar is hij, alles gewonnen. Een seizoen ter dekking gestaan. Hij heeft er een sik van gekregen. Blij dat hij de kar weer mag trekken, nog steeds Europese top.

Bloed

Het bedrijf draait door, al is de capaciteit minder geworden. Veric Brach, Floris Bos, New Yorker, Strausie. Paarden beresterk. Om de haverklap haalden ze de krant als Grift weer had huisgehouden in Hilversum of op Duindigt. Het bestand is gehalveerd, geen aanvoer van vers bloed uit de directe omgeving. „Ze hebben de baan gesloten en daarmee heb de provincie."

Hennie Grift zit er nog steeds, in zijn uppie. Schaesberg, de beste accommodatie van het land, als centraal gelegen uitvalsbasis. Dinsdag Mönchengladbach, woensdag Sterrebeek, vandaag Wolvega, morgen Hilversum. Bij gebrek aan emplooi wijkt hij spoorslags uit naar het lucratieve Roergebied. Dinslaken, Recklinghausen, Gelsenkirchen, vijftienduizend gokkende toeschouwers. „De drafsport ligt helemaal niet op haar gat."

Hoop

Wat hem vooral in Limburg houdt, is de vage hoop dat 'de baan hier misschien toch nog een keer opengaat'. Schoorvoetend biedt de Nederlandse Draf- en Rensport tien koersdagen per jaar aan. Te weinig voor de Schaesbergse directie, maar volgens Grift 'beter dan niets en voldoende om een nieuwe start te maken'. Steigerend: „De heren van Landbouw schrapten Schaesberg nog voordat de grenzen wegvielen om vervolgens aan de andere kant van de wereld" – nota bene in Wolvega – „een nieuwe baan te bouwen." Dat wil niet in zijn briesende kop.

Gouden handen, nog steeds. Hij buigt de enkel van American Pride, houdt het gewricht een minuut haaks. „De pees wat vozerig, warme voeten." Eindje lopen, klappende ijzers op beton. „Hij zet de binnenkant van de hiel neer." Gehurkt achter de kont van het paard bestudeert hij de bennewagen alsof hij een MacLaren inspecteert, vouwt het droge scharnier opnieuw maximaal. De tweede trippeltest 'gaat al een stuk beter'. Podotherapeut Grift. Hij aait het vel en masseert de ziel.

Oogkleppen

Een paard luistert nog wel eens; tweevoeters, ho maar. „Ze hadden Schaesberg allang moeten privatiseren. Michel Stassen" – gefortuneerd hippisch man uit Echt – „had het graag aangedurfd, maar de bonzen van de Nederlandse Draf- en Rensport willen een vinger in de pap houden." Oogkleppen, kopschuw. „Ze zijn bang dat Wolvega te veel concurrentie krijgt."

Zevenenveertig is hij, dertig jaar in paarden. Van Dooyeweerd, Wagenaar, Smeding, klinkende namen. Ook Grift, de cowboy van Schaesberg, zijn grote nachtmerrie. „Ik geef altijd veel kritiek, 'die Grift heeft voortdurend iets te mekkeren', maar alles wat ik heb gezegd, is uitgekomen. Rechtstreeks spelen via live-beelden. Gebeurt overal, van Las Vegas tot en met Gelsenkirchen. Moeten ze echt snel mee beginnen. De beelden verkopen aan Holland Casino's." Daar wordt gewed bij het leven. Hij doet 'maar een voorstel, want al is de situatie in Nederland de laatste tijd iets verbeterd, rooskleurig is het nog lang niet'.

Canada

Zelf is hij de afgelopen periode redelijk uit beeld geweest in eigen land. Verkeerd gegokt. Hij probeerde in Canada een stal op te starten, samen met Doug Brown, een van de beste rijders van de wereld. International Stable Hennie Grift, Toronto. „Het liep best, veel publiciteit gehad, maar het was niet te combineren met Schaesberg. Pendelen, dure vliegreizen. Je kunt niet op twee plekken tegelijk zijn."

Hij kon het 'niet meer tillen', nam te veel hooi op de vork. „Ik had gedacht de zaak in Schaesberg langzaam af te bouwen, maar omdat ik hier succes bleef boeken, kwam ik daar niet aan toe. Ik wilde ook mijn klanten niet laten vallen." De man met de vaste hand is diep in zijn hart een twijfelaar. Dan blijft geldelijk fortuin uit. Patty, onverkort de stuwende levensgezellin, met een knipoog: „Hij is de meest vooruitstrevende trainer van Nederland, maar op andere gebieden is hij geen durver."

Beslissingen neemt hij in fracties van seconden, op de sulky. „Je bent altijd meer sportman dan bankier." Hij had een aanbieding van Wim Paal, beroemd stalbaas in Recklinghausen, privé-trainer van ruiter Alwin Schockemöhle. „We zouden ons gaan vestigen in Italië, konden er veel geld verdienen. Ik ben niet gegaan, helaas." De Duitser wordt er nu schatrijk.

Thuis op de bank plakt hij zichzelf het etiketje 'honkvast' op. Zweden, Amerika, Rusland, Australië, de ganse wereld rond, maar de uit Soest stammende globetrotter stikt van heimwee. Hij brengt een muilezel in evenwicht, maar is zelf bang om een eind weg flink door te draven. Te weinig avonturier.

● *De Grote Grift en de ongelooflijke Incredible Crafts. De zevenjarige wonderhengst heeft er een sik van gekregen.* Foto: DRIES LINSSEN

Schaatsers

Tring-tring en de fax piept. De internationale connectielijn staat strak als een teugel. Per Henriksen aan de telefoon. Noorse toptrainer, vanuit New Jersey opererend op de Amerikaanse banen. Ze praten over... schaatsers. „Een nieuw systeem intervaltraining. Schaatsers en paarden gaan even hard. De vijftienhonderd meter in een-vijftig. Zevenendertig seconden over de vijfhonderd. De tijden liggen precies gelijk."

Hennie Grift boekte in Nederland – houdt u even vast aan de manen van het paard – op de kop af 1.742 overwinningen. Met het buitenland erbij overstijgt hij ruim de achttienhonderd. Ondanks de Canadese beslommeringen won hij vorig jaar op eigen bodem toch nog vijfennegentig koersen. Goed voor een vierde plaats achter Hugo Langeweg, op dit moment de opperpikeur.

Dit jaar krijgen de Hollanders gegarandeerd weer met de grif-giftige Grift te maken. „Ik heb me voorgenomen mijn positie aan de kop te heroveren." Hij heeft er een neus voor, net zoals bij paarden. Zijn troeven staan al te trappelen. De zesjarige Allergy ('Yvonne, je moet hem even begaffelen'), de nog veel oudere Keller Lobell, maar vooral Keystone Bravo. Vier jaar, op drie na de snelste merrie van de wereld. Hoogstpersoonlijk in Amerika 'geroken' en gekocht voor een Belgische windmolenbouwer die wat centen kwijt moest.

Passie

Italianen hebben al een bod van anderhalf miljoen gulden uitgebracht op Keystone Bravo. „maar de Belgische rentenier wil hem niet wegdoen." Geld is niet alles. „Het gaat om de passie, de spanning van het spel. Naar een paard kijken, kopen en het talent eruit halen."

Hennie Grift. Heldere ogen, gespitste oren, trillende flanken. Hij is een paard.

Dank u, ik kikker al wat op

De afgelopen jaren is er grote schoonmaak gehouden in de Limburgse beken en plassen. Door de hele provincie staan nu 20 installaties die het rioolwater zuiveren. Er is strenge controle op de lozing van afvalwater. En de kwaliteit van het oppervlaktewater wordt dag en nacht bewaakt.

Dit werk wordt gedaan door het Zuiveringschap Limburg. Het wordt gefinancierd uit de Verontreinigingsheffing oppervlaktewateren die alle Limburgse huishoudens en bedrijven betalen.

De resultaten zijn overal zichtbaar. Het gaat steeds beter met de kwaliteit van de Limburgse wateren en met het dieren- en plantenleven. Nu er een gezonde basis gelegd is, moeten we verder gaan. Meer fosfaten en stikstof uit het afvalwater halen. Stroompjes weer vrij laten meanderen. De omgeving van beken en plassen zo inrichten dat de natuur en de mens zich er samen prettig kunnen voelen. Als straks de Verontreinigingsheffing in de bus valt, weet u dat uw bijdrage nuttig wordt besteed: het hele Limburgse waterleven kikkert er van op.

Tot nu toe werd de Verontreinigingsheffing geïnd via de rekening van MEGA Limburg of de gemeentelijke Nutsbedrijven. Per januari 1994 is dat veranderd. Voortaan betaalt u rechtstreeks aan het Zuiveringschap. Bij de aanslag zit een foldertje dat u er alles over vertelt.

Wilt u meer weten over het werk van het Zuiveringschap Limburg? Dan kunt u informatie aanvragen op telefoonnummer 04750-94444.

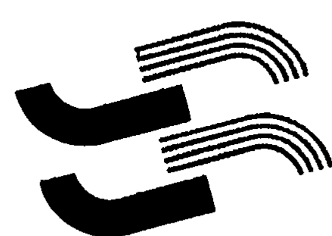
Het afvalwater dat de Limburgse huishoudens en bedrijven produceren wordt verzameld...

... en gereinigd in de 20 rioolwaterzuiveringsinstallaties van het Zuiveringschap Limburg.

Het gezuiverde water wordt geloosd op het oppervlaktewater.

Zuiveringschap Limburg

Op weg naar schoner water

'Rust zacht, schatteke'

Aanpoten bij begrafenisonderneming voor dieren

door MONIQUE PARREN

'Byoux, je was zo trouw en lief. Rust zacht'. 'Nero, tot ziens'. Simpele woorden, die een forse hoeveelheid verdriet verhullen. Tranen om de trouwe viervoeter, ter aarde besteld op de dierenbegraafplaats in Meerssen. Nederlandse baasjes willen hun overleden huisdier in toenemende mate een 'waardig afscheid' geven. Wodan, Goofy of Florian worden niet meer *rücksichtlos* naar de destructor in het Brabantse Son gestuurd. Een urn is *in* net zoals een échte begrafenis of crematie. Want het huisdier is in de meeste gevallen té lang in trouwe dienst om te eindigen als vismeel.

● Jos Bindels bij een aantal urnen en een kistje dat de Limburgse Huisdierenvoorverzameldienst desgewenst levert.

Urnen. Keurig op een rijtje. Modelletjes in Delfs blauw, kaal aardewerk of Indiase speksteen. Groot, klein of met een buikje. Net zo divers als de huisdieren wier as er uiteindelijk in bewaard wordt. Katten, honden, cavia's, konijnen, zelfs kanaries worden aangeboden aan de Limburgse Huisdierenvoorverzameldienst. In gewone-mensentaal: een begrafenisonderneming voor dieren.

In het kantoortje van Jos Jetten en Jos Bindels aan de Marconistraat 18a (045-316093) op het Landgraafse industrieterrein Strijthagen hangt een crematie-akte: 'Op 26 juni 1993 hebben we afscheid genomen van ons geliefd huisdier Goofy'. Voor twintig piek netjes ingelijst tegen een zwarte achtergrond.

Overdreven dierenliefde? „Vroeger werd een dood huisdier zó de container ingeflikkerd. Maar voor veel mensen blijkt het steeds belangrijker dat hun viervoeter ook na z'n dood eerlijk en netjes behandeld wordt, een waardig afscheid krijgt. Iedereen weet toch wel hoeveel je van een dier kunt houden," zegt Jos Bindels.

Hij en collega Jetten lijken in niets op begrafenisondernemers. Eerder op bouwvakkers, in hun stoere truien en dito spijkerbroek. 'Aanpoten' is ook het motto, tussen alle kadavers. „Soms vies, maar meestal heel dankbaar werk," zeggen de twee over hun ongewone beroep. De *kadaverdiscipline* was Jetten welbekend, als slager-in-ruste. Het sjouwen met dode dieren doet hem niet zoveel. Moeilijker heeft hij het met huilende klanten. „Zeker als dat van die potige kerels zijn, die tranen met tuiten janken als we een dode hond komen ophalen. Dan moet ik me groot houden, ja."

Wao'er Bindels ziet het zakelijker. Na 22 jaar overheidsdienst kwam de ex-ambtenaar thuis te zitten. Nu heeft hij weer werk: soms luguber, of verdrietig, maar meestal erg boeiend én dankbaar. „Als je ziet hoe blij de mensen zijn met het werk dat wij ze uit handen nemen. Bij al dat verdriet is dat toch een soort van troost. Want wat moet je met een dood beest in je huis? Waar kun je heen, wat zijn de mogelijkheden?"

● Jos Jetten toont de crematie-akte van Goofy.

Foto's: FRANS RADE

Snoopy

In het kantoortje van het duo loeit de verwarming. Bindels' hondje Snoopy rent er rond. Een beige bolletje wol, springlevend en lief. Laat zelden zijn tandjes zien, alléén als de vrachtwagen uit Son alweer een lading dode beesten komt ophalen.

In de loods veroorzaakt de eigen ademhaling kleine, witte wolkjes. Grote diepvriezers en blauwe rolcontainers domineren daar het beeld. De eens zo geliefde huisdieren worden diepgevroren bewaard in zakken (crematie en begrafenis) of in tonnen (destructiemateriaal).

Een paar keer per week halen Rob en Tonny Slieker van het Huisdierencrematorium Rotterdam de dode beesten op met een – aangepaste – bestelbus. Op deze vrijdag bijvoorbeeld is het de beurt aan Brenda. Een Mechelse Herder, zo staat te lezen op de lijkenzak die uit een diepvries tevoorschijn komt. Het beest – helemaal ingepakt – wordt behoedzaam overgebracht naar het busje. „We zien dit duidelijk als een stukje dienstverlening," zegt Bindels. „Ook voor dode dieren hebben we hart. Je zult ons dan ook nimmer met een kadaver zien voetballen."

Bazen kunnen kiezen uit drie soorten crematies: individueel (urn in de prijs inbegrepen), normaal (zonder urn) of anoniem (meerdere dieren samen gecremeerd). De tarieven variëren van 35 gulden voor de anonieme crematie van een kleine hond tot 200 gulden voor een individuele crematie van een middelgrote tot zeer grote hond.
Een 'normale' crematie, zonder toeters en bellen zoals de lievelingsmuziek van het verscheiden beest, kost 30 piek voor konijn of cavia, 50 gulden voor een kat en 70 tot 125 gulden voor een hond, al naar gelang de omvang.

De vraag naar crematies en begrafenissen voor dieren neemt toe omdat mensen willen weten wat er met hun overleden *vriend* gebeurt, meent het Landgraafse duo. Steeds meer baasjes willen ook de as van hond of kat thuis bewaren of op het lievelingsplekje van *Fikkie* uitstrooien. Jetten: „Bijzondere wensen kunnen wij verwezenlijken via een individuele crematie. Onze cliënten krijgen dan na twee weken de urn thuisbezorgd met de resten van hond, kat, konijn of cavia. Of ze de as uitstrooien of op de schoorsteenmantel zetten, moeten ze zelf weten."

Dierenarts

Maar het meerendeel van de ingeslapen huisdieren wordt – nog steeds – achtergelaten bij de dierenarts. Bindels en Jetten halen ook die kadavers op bij diverse praktijken in de regio. De beesten worden *gerecycled* bij Cebe in het Brabantse Son, in de volksmond: de *destructor*.

Een Heerlense dierenarts heeft een blauwe container van de Huisdierenvoorverzameldienst buiten staan. Inhoud: een pluizige, zwarte hond. Vredig ingeslapen na een spuitje. Vliegenvlugs vervangen Bindels en Jetten deze container door een leeg exemplaar. De volgende (Landgraafse) arts op de route heeft een diepvrieskist in de garage staan. Bindels: „Een stuk hygiënischer, maar dat vergt ook inzet en investering van de dierenartsen."

De dierenbegrafenisondernemers kunnen zes kadavers meenemen, allemaal verpakt in vuilniszakken. Op de bodem van de kist ligt een dode, bruinzwarte Rottweiler in een witte bak. Ineengerold tot een levenloze bal.

Weer bij de zaak gaan de dieren onverwijld de koeling in. Vlak voor de Cebe-vrachtwagen arriveert, worden ze door Jos-en-Jos overgeladen en opgestapeld in grote, groene vaten. Niet echt smakelijk om te zien, maar *kattepis* vergeleken bij het tafereel dat zich enige minuten later afspeelt.
Een vrachtwagen met grijparm komt voorgereden en werkt de tien vaten een voor een af. De metalen arm tilt een vat op tot zo'n meter boven de truck, kantelt het en kiept het vervolgens om met een krachtige zwaai.

Lawine

Honden, katten en konijnen komen na een luchtreis met een bonk in de vrachtwagen terecht. Een lawine van dode beesten. En na het tiende vat gebruikt chauffeur Harry Leunissen de grijparm als hark, om het boeltje netjes over de wagen te verdelen.

Onderwijl gromt en briest kleine Snoopy in het belendende kantoortje als een leeuw. Uit piëteit met zijn gestorven soortgenoten wellicht?

Leunissen moet het in elk geval ontgelden als hij even binnenstapt voor een bak koffie. Zelfs het 'ben stil of ik neem je ook mee naar Son', maakt geen indruk op het doldrieste beestje.

Per jaar verwerkt Cebe zo'n 550 miljoen kilo dode beesten uit heel Nederland. Na recycling blijft er nog éénderde over. Het eindprodukt: vismeel of varkensvoer.
Wie zijn trouwe viervoeter een ander einde gunt, heeft behalve crematie of destructie nog een derde mogelijkheid: een heuse begrafenis. De duurste optie, want voor een laatste rustplaats betaal je een kleine duizend gulden. Dit bedrag is dan wel inclusief vijf jaar grafrechten.

Kistjes

Bindels is vóór uitbreiding van het assortiment urnen met kistjes voor overleden huisdieren. Jetten dubt daar nog over. „Het is voor mij een beetje een gewetensvraag. Waar trek je de grens? Die kistjes vind ik best, maar moet er dan ook een rouwkapel komen?" Bindels heeft zijn grens al enigszins bepaald: „Er is vraag naar kisten en als je de mensen er een plezier mee doet, vind ik het prima. Maar onze dienstverlening moet inderdaad ook weer niet te ver gaan. Een mevrouw informeerde laatst naar de mogelijkheden voor een koffietafel ter ere van haar overleden hond; dáár doe ik niet aan mee."

Honden en katten kunnen in Limburg alleen begraven worden op De Vriendenhof in Meerssen, een speciale dierenbegraafplaats. Eigenaars stoppen hun trouwe viervoeter ook wel in eigen tuin onder de grond, maar dat is in Nederland eigenlijk al jaren streng verboden. De dode beesten kunnen namelijk ziekten veroorzaken.
Jos-en-Jos verzorgen regelmatig het vervoer van dode dieren naar De Vriendenhof. Beheerder Smeets stopt de dieren onder de grond.

Grafstenen

Een keur aan grafstenen domineert het grasveld onder de rook van vliegveld Zuid-Limburg en vlakbij de snelweg naar Maastricht. De teksten op de – veelal marmeren – zerken verwoorden de diepe droefenis van de eigenaren omtrent het heengaan van hun geliefde viervoeter. Variërend van 'Je was zo braaf', en 'We zullen je nooit vergeten' tot 'Rust zacht, schatteke'.

De zerk voor kater Florian laat nog enige weken op zich wachten. Zijn verse grafje is absurd versierd met een kerstboompje plus pakjes, ter compensatie zo lijkt het wel. Het dier is op verzoek van een Keuls echtpaar door Bindels en Jetten naar de begraafplaats gebracht, omdat een soortgelijke voorziening in Duitsland niet bestaat.
Het beest werd bij de Landgraafse Voorverzameldienst afgegeven in een kist met een matrasje. Florian ging op zijn laatste reis vergezeld van enkele gebraden kippepoten.

Een Maastrichtse verzorgt het graf van haar vier honden. Met een oude lap poetst ze de zwarte, marmeren steen tot hij glanst als een spiegel. Elke week fietst de vrouw van haar woonplaats naar Meerssen om haar dieren te bezoeken. „Of dat niet gek is? Zelf vind ik van niet, maar mijn familie maakt er ook wel eens opmerkingen over, ja."

Maar de Maastrichtse wijst alle kritiek resoluut van de hand. „Honden zijn liever en veel trouwer dan mensen. Sommige lui zijn zó vervelend. En onze honden waren ons dierbaar, daarom zijn ze hier begraven en zoeken mijn man en ik ze regelmatig op. De herinnering blijft altijd leven."

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Amateurclubs aan Maaskant luiden de noodklok

Verdronken voetbal

Hij staart naar het voetbalveld van Havantia. De bejaarde inwoner van Meers. „Meneerrr," zegt hij. Zijn 'r' rolt vervaarlijk; zoals de 'r' alleen maar rolt bij echte Maaskanters. Huppelende maaskeitjes op een doorleefde stemband. „Meneerrr, ik heb veel meegemaakt. Maar dit nog nooit. Dit is erg. Erg voor ons, maar ook voor ons verenigingsleven."

De Maas is, na de ongewenste uitstap rond de kerstdagen, vrijwel overal teruggekeerd in de haar toebedeelde bedding. Wat zij achterliet is troep. Onbeschrijfelijke troep. Limburg poetste, schuurde, veegde en dweilde dagenlang. Het dagelijkse leven krijgt voorrang. Sport en ontspanning komen op de tweede plaats. Uiteraard. Pas nadat de getroffen Maaskanters hun eigen woningen weer enigszins hadden gefatsoeneerd, richtten zij hun aandacht op de sportvelden en clubgebouwen.

● *Mathieu Dassen van voetbalvereniging Itteren: „Wij hadden een grasveld dat kon wedijveren met een gazonnetje.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

door

ARNO RÖMGENS

„De schrik sloeg mij om het hart, toen ik ons terrein zag," zegt Mathieu Dassen. Hij schudt zijn hoofd. Mathieu is bestuurslid van voetbalvereniging Itteren. Afdelingsclub uit een dorpje met zo'n tweeduizend inwoners. Mathieu is speciaal belast met het onderhoud van terrein en gebouw. En dat terrein en gebouw zijn Mathieus grote trots. „Verdomme; wij hadden hier een grasveld dat kon wedijveren met het mooiste gazonnetje. Maar nu: niets meer. Slib en nog eens slib. Het duurt nog weken eer hier weer gevoetbald kan worden." Mathieu is 62 jaar. Type 'geen woorden maar daden'. Was zijn hele leven metselaar. Nu zit hij in de vut. „Daarom kan ik vrijwel de hele dag hier zijn. De rest van het bestuur werkt overdag."

Werken. Dat doet Mathieu ook. Voor zijn club. Het miezert die ochtend. Het weer conformeert zich aan de gemoedsgesteldheid van veel inwoners uit de Maasdorpjes. Vanuit een vuilgrijze lucht dalen traag luie regendruppels neer. Zij vermengen zich met het slijk dat de Maas achterliet. Zorgen er voor dat het veld zijn drassigheid blijft behouden. Slijk en troep. Talloze repen landbouwplastic, flessen, stukken papier en hout, zijn de stinkende souvenirs die de Maas achterliet in de omrastering van het Itterense terrein.

„Man, man, wat een troep. Het komt allemaal van die illegale Belgische storts. En dan te bedenken dat ons veld wel twee kilometer van de Maas ligt. Ruim een halve meter stond het water in onze kantine. Stoelen en tafels dobberden in het rond." Mathieu staakt zijn poetswerkzaamheden eventjes. Zijn eeltige knuisten draaien een shaggie.

Dan, nadat hij een stevige trek heeft genomen: „Ik ben direct na nieuwjaar begonnen met het fatsoeneren van de boel. Ik deed de kleedlokalen. De kantinebeheerster zorgde voor haar ruimte. Met een hogedrukspuit hebben wij eerst de grootste troep weggespoten. Daarna hebben wij alles met zeepsop verder schoongemaakt. Vijf dagen zijn wij bezig geweest. Nu is alles weer enigszins toonbaar. Mijn vrouw ziet mij weinig de laatste tijd. Maar ik kan mijn club toch niet in de steek laten."

Faillissement

De schade is groot. Niet alleen bij Itteren. Vrijwel alle door het water getroffen clubs luiden verbaal de noodklok. „Tussen de vijftien en twintigduizend gulden raam ik de schade voor ons," meldt Guus Horssels, voorzitter van Itteren. „En dat bedrag kunnen wij beslist niet zelf opbrengen. De inventaris van de kantine moeten wij vrijwel helemaal vervangen. Diepvries, ijskast, keukenblok. Alles is naar de haaien. Wij zijn een clubje met nog geen honderd leden. Bij die leden kunnen wij beslist niet aankloppen voor steun. Die hebben zelf allemaal volop waterschade gehad. Op dit moment zie ik het niet zitten. Helemaal niet. Als wij geen hulp krijgen van buitenaf, vrees ik dat de voetbalclub Itteren zijn faillissement moet aanvragen."

Hij vervolgt, nuchter en zakelijk: „Wij hebben voorlopig ook geen opbrengst uit wedstrijden. Wij mogen al blij zijn dat wij kunnen trainen. Buur Geulsche Boys heeft ons zijn terrein daarvoor ter beschikking gesteld. Trouwens, op ons eigen veld kunnen wij voorlopig werkelijk niet terecht. Er zal eerst een bodemonderzoek moeten worden verricht. Je weet nooit welke troep in die slib zit. Stel je voor: iemand maakt een sliding en raakt geïnfecteerd."

Enkele kilometers dichter bij Maastricht, in Borgharen valt het nogal mee. „Voetbalclub VNB is redelijk goed weggekomen. Dat in schril contrast met de rest van ons dorp. Alleen de omheining is op diverse plaatsen geheel weggeslagen. Uiteraard: ook ons clubgebouw, onze kantine en kleedlokalen stonden onder water. Maar het is vrij snel gezakt. De rotzooi binnen ons gebouw viel eigenlijk nogal mee. Wij hebben flink gepoetst en de lokalen zijn inmiddels weer te gebruiken. Ook de velden herstellen snel," luidt de balans van VNB-secretaris Funs Gorissen.

Immense schade

Het geluid is voor het overige vrijwel overal hetzelfde. De materiële schade is immens. In Meers staat naast het voetbalterrein van Havantia een enorme container. Een tiental in het ongerede geraakte ijskasten wacht om ingeladen te worden. Het veld lijkt er, op het eerste oog, niet slecht bij te liggen. Maar vijf meter achter een doel is het al mis. Enkele lager gelegen landerijen zijn verworden tot heuse binnenmeertjes. Talloze vogels cirkelen er rond. Het smerige water perst zich tegen de nabij gelegen Veldschuurdijk.

„Voor tweede kerstdag hadden wij onze jaarlijkse kerstloop gepland. Enkele dagen eerder hadden wij allerlei inkopen gedaan. Prijzen, etenswaar, noem maar op. Voor meer dan vijftienhonderd gulden. Binnen enkele uren was alles door de Maas verzwolgen," vertelt Theo Zijlstra. Hij is secretaris van Havantia, de voetbalclub uit het Steinder kerkdorp Meers.

Barre tijden

Ook Theo voorziet barre tijden voor zijn vereniging. „Ik weet niet waar wij het geld vandaan zouden moeten halen. De schadepost beloopt zo'n twaalfduizend gulden. En dat bij een vereniging met iets meer dan honderd leden. Wij hebben al maanden geen inkomsten meer. Eerst door de vele afgelastingen in november en december. Nu door de wateroverlast. Maar onze lasten lopen gewoon door. Ik denk dat onze penningmeester er de laatste weken zelf geld in stopt. Havantia staat werkelijk aan de rand van de afgrond. Er zijn al stemmen opgegaan om helemaal te stoppen. Om de club te liquideren. Maar dat gebeurt niet. Daarvoor hangen wij teveel aan onze club."

Grote schoonmaak

Bij Havantia heeft de grote schoonmaak al plaatsgevonden. Tweede kerstdag. Omdat de geplande kerstloop uiteraard geen doorgang kon vinden, hielden de organisatoren ervan zich bezig met opruimwerkzaamheden. „Op zo'n moment merk je hoeveel mensen met de club meeleven. Meer dan vijftien man waren aanwezig om te poetsen. Dat geeft toch weer moed," zegt Theo Zijlstra.

Iets verderop, in Grevenbicht, bij vierdeklasser Armada is de het nogal meegevallen. „Ons terrein is afgelopen week weer vrijgegeven. Het is niet overstroomd geweest door de Maas. Wel hadden wij flinke last van opstuwend grondwater. Zo'n dertig centimeter hoog stond het water op ons veld. Maar ondanks alle ellende heeft Armada weinig reden tot klagen," laat voorzitter Pieter Meekels weten.

Roosteren

Weer vijf kilometer noordelijker. Inderhaast opgeworpen wallen van zandzakken herinneren onderweg nog volop aan de ramp. Roosteren. „Het is om te janken. Vreselijk. Wij moeten vrijwel de gehele inboedel vernieuwen." Til Swagten staat het huilen nog steeds nader dan het lachen. Til beheert de keuken van voetbalclub Roosteren. Zij zorgt voor de thee tijdens wedstrijden, voorziet de bezoekende bestuursleden van koffie en wast de truitjes van de spelers. „Ik regel het verwennen binnen de club," zo omschrijft zijzelf haar taak. „Ik moet haast wel. Mijn man is verzorger van de club. Mijn zoon John keept in het eerste elftal en mijn andere zoon, Patrick, speelt in het derde team. Ruim tien jaar werk ik nu voor de club. Maar iets dergelijks heb ik nog nooit meegemaakt. Hoop ik ook nooit meer mee te maken."

Til: „Bij ons thuis viel de schade gelukkig nogal mee. Maar toen ik bij het veld kwam, heb ik toch wel even moeten huilen. In de kantine stond het water tot boven de buffetten. Niets functioneerde nog. Verwarming en elektriciteit deden het niet. De vloeren waren volledig opgeweekt, de diepvries was omgekiept. Deuren sluiten nog steeds niet. Mijn God, als iemand naar het toilet gaat, moet hij de deur open laten staan. Trouwens, in de kelder staat momenteel zeker nog zo'n vijftien centimeter grondwater. Door voorturend te pompen proberen wij de boel droog te krijgen."

Til Swagten heeft er, met nog een persoon of tien, voor gezorgd dat Sportpark Heiligenkamp weer te gebruiken is. Sterker nog. Op het terrein van Roosteren kan zelfs weer worden gevoetbald. De gemeente Susteren heeft inmiddels monsters genomen van het slib dat op het terrein achterbleef. Gebleken is, dat het niet of nauwelijks verontreinigd was.

Pakweg tien meter van het hoofdveld van Roosteren staat nog volop water. Een eksterpaar dribbelt rond op de toegangsweg. Driftig pikken de vogels in de drab. De struiken naast de weg zijn vergeven van modder, papier en plastic. Enkele meters verder is een tennisbaan vrijwel geheel verwoest. Het hekwerk rond de baan is door de stroom meters meegesleurd.

Prioriteiten

„De voetbalclub Roosteren heeft zelf voor ongeveer zestienduizend gulden schade," zegt secretaris/kantinebeheerder Huub Dirks. „De schade aan de accommodatie is beduidend hoger. Maar die komt grotendeels voor rekening van de gemeente. Dat bedrag van zestienduizend gulden zullen wij zelf moeten opbrengen. Hoe? Dat weten wij nu nog niet. Ik hoop dat bedrijven, instellingen en particulieren ons zullen helpen. Van het Rampenfonds verwacht ik niet zoveel voor ons. Het geld dat daarin terechtkomt, kent uiteraard andere prioriteiten. Voor de rest zullen wij allerlei acties moeten plannen. Te denken valt aan een benefietwedstrijd. Bovendien acht ik een contributieverhoging voor onze leden niet uitgesloten. En, uiteraard, hoop ik op hulp van de KNVB."

Ook SHH in Herten is weinig bespaard gebleven. De velden zijn nog steeds niet bespeelbaar. De kantine en de kleedlokalen zijn zo goed als het kan in de oude glorie hersteld. Jos van de Berg, secretaris van de club, raamt de schade voorlopig op zo'n tienduizend gulden. Het precieze bedrag is nog niet bekend.

Jos: „Keukenblok, binnendeuren, meubilair en diepvries zijn niet of vrijwel niet meer te gebruiken. Met tien man hebben wij een dag of drie gepoetst. Toen waren onze gebouwen weer te gebruiken. Voor zover je van mazzel kunt spreken, hadden wij mazzel. Rond nieuwjaar hadden nogal wat leden van de club vrij. En die hebben een stevig handje toegestoken."

Radeloos

De club die het zwaarst getroffen lijkt is Roermond. Niet verwonderlijk. Het complex dat RFC deelt met het eveneens zwaar geraakte Swift'36, ligt amper dertig meter verwijderd van de Alexanderhaven. Voorzitter Theo van den Heuvel is radeloos. „Het is al de tweede keer in een tijdsbestek van acht jaar, dat onze club met een overstroming te maken krijgt. Het is verschrikkelijk. Begin mei bestaan wij 94 jaar. Ik ben bang dat de voetbalclub Roermond het vijfennegentigjarig bestaansfeest niet meer haalt. Laat staan het eeuwfeest."

Roermond, dat voor zijn trainingen voorlopig uitwijkt naar EMS, heeft de schade reeds nauwkeurig becijferd.

„Ik kan het u precies vertellen," zegt de voorzitter. „Wij hebben twee personen binnen onze vereniging, die expert op dat gebied zijn. De schadepost beloopt exact 60.230 gulden. Ons meubilair is voor 48.000 duizend gulden beschadigd, terwijl de kosten aan verloren gegane apparatuur ruim twaalfduizend gulden belopen. Of, en op welke wijze, wij uit de nood moeten komen: ik heb er werkelijk geen idee van. Wij hadden een riante accommodatie, daarom is de schade zo hoog. Ik hoop op het Rampenfonds. Ik hoop op bedrijven en personen die ons gunstig gezind zijn. Ik hoop vooral op de KNVB. Het moet toch mogelijk zijn dat alle Nederlandse voetbalclubs iets op touw gaan zetten om hun getroffen collega-verenigingen te helpen. Maar meer dan hopen kan ik op dit moment echt niet."

De KNVB Afdeling Limburg heeft een rekening geopend, waarop donaties voor getroffen clubs kunnen worden gestort: Rabobank nummer 136826660 tnv KNVB Limburg.

ander-zijds

Regelneven

DOOR RON BROWN

Stel, u arriveert op het Looiersplein te Gulpen en u parkeert naast mij, terwijl ik op het punt sta te vertrekken. Ik heb nog zo'n uur parkeertijd over en besluit u mijn parkeerkaartje te schenken. Sympathiek, toch? Mag niet, van burgemeester en wethouders.
U moet gewoon opnieuw betalen. Want: als ik u mijn kaartje geeft, grijpt de parkeerpolitie thans 'strenger' in.
Wat burgemeester en wethouders zich daarbij voorstellen weet ik niet, maar het zou kunnen zijn dat ik ter plekke afgevoerd wordt voor verhoor; misschien wel in hetzelfde kamertje waar ex-burgemeester Vossen nog gezeten heeft.
Nu dient er orde en gezag te heersen, daarover zult u mij niet horen, en zo moeten drugshandelaren, rovers, moordenaars, verkrachters en parkeerkaartdoorgevers onmiddelijk hard aangepakt worden.

Toch heb ik dan nog twee bescheiden vragen.
Ten eerste: als ik op het Looiersplein besluit om u een hoeveelheid door mij betaalde parkeertijd te schenken, heb ik daar dan niet het recht toe? Zegt de Grondwet niet iets over mijn vrijheid om iemand iets te schenken, al is het maar een uurtje parkeren?
Ten tweede: als ik dan mijn parkeerkaart niet mag doorgeven omdat daardoor de rechtsorde in Gulpen ernstig in gevaar wordt gebracht – en dat wil ik na de affaire-Vossen natuurlijk absoluut vermijden – kan ik dan het niet verbruikte bedrag terugkrijgen?
Anders steekt de gemeente Gulpen een bedrag in de zak waar geen tegenprestatie meer tegenover staat, en dat is onrechtmatig.
Ik begrijp wel dat men na de Primosa-affaire best wat extra inkomsten kan gebruiken in Gulpen, maar mijn rechtsgevoel wordt ernstig aangetast als ik de centen voor mijn niet verbruikte parkeertijd in de zak van de gemeente zie verdwijnen terwijl een ander op mijn plaats gaat staan en voor exact dezelfde tijd opnieuw betaalt.
Of verwacht de gemeente Gulpen dat ik in mijn auto blijf wachten totdat de tijd om is?

Nederland heeft veel goeds voortgebracht: kaas, Rintje Ritsma, Toon Hermans, Marco van Basten, noem maar op. Nederland is echter ook de uitvinder van de regelneef, wiens nazaten thans in Gulpen zijn gearriveerd.
Ik weet niet wie de ouderwetse parkeermeter heeft uitgevonden, maar het ding stond nog niet koud in de grond of de regelneef plakte er een sticker op: 'Navullen verboden'.
Je duwt je guldens en kwartjes in de meter (als die tenminste werkt en het bestede bedrag ook op de schijf aangeeft) en gaat je boodschappen doen. De tijd is altijd net te kort (dat is zorgvuldig wetenschappelijk uitgekiend).
De gemeentelijke regelneef (ik bedoel nu niet speciaal Gulpen, uiteraard) verplicht je om weg te rijden en elders een vrije plek te zoeken (als die er is) of, om na een blokje om, weer op dezelfde plek te gaan staan en opnieuw te betalen.
Dat is niet alleen krankjorem maar ook milieu-onvriendelijk. Als ik meteen mijn gulden in de meter mag duwen, spaart dat weer uitlaatgassen en benzine, en de gemeente komt geen cent te kort; terwijl ik mijn pecunia weer bij de plaatselijke middenstand kan besteden. Maar neen: 'bijvullen verboden'.
Trouwens, heeft u al eens vergeefs geld in een onwillige parkeermeter geduwd die onverstoorbaar op nul bleef staan, en ook maar een kwartje van de betrokken gemeente teruggekregen?

U bent gewaarschuwd, in Gulpen en elders: neem nooit de volgende zaken van een ander aan: anonieme pakjes, drugs, wapens, explosieven, en nog geldige parkeerkaarten.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 44 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel. : 072-196596 fax: 072-196484

WADDENEILANDEN

Texel
4-daags Fietsarrangement
Vier dagen (3 nachten) verwend op basis van logies/ontbijt. Incl. fiets en kaarten. Kamer met bubbelbad! Kompleet verzorgd, vanaf ƒ 311,-.
Hotel 't Koogerend
Info en res. tel. 02220 - 13301

Texel-vakantie
...onze co... ...en appartemen... ...plekjes van... Boek dus meteen, of bel even voor de folder!
Kobeko (De Koog): 02220-17746
Vredeland (De Koog): 02220-17882
De Muy (De Cocksdorp): 02220-11433

AMELAND
T.h. stacar. 05191-42809.

AMELAND en TERSCHELLING, T.H. bungalows en stacaravan, voll.inger. Inl:05180-1206 ,n.o. zondag.

TERSCHELLING, t.h.: luxe stacaravans in Midsland-Noord Inl.: N. Groeneveld, Hoogezand 05980-26252.

1994, Texel Natuurlijk !
Bel nu voor de gratis VAKANTIEBROCHURE voor een fijne. Zilverberk bungalow-, app. of kampeervak.
VAKANTIECENTRUM DE KRIM/TEXEL
Tel:02220-16666.

TERSCHELLING te huur stacaravans; 2 slpkmrs, toilet, douche, verwarming, radio, kl.tv, dekbedden, tuinset, voll. inger.; vrij voor 22/7 en na 20/8; huur min. ƒ 295,- p.w. max. ƒ 575,- p.w.; meivakantie/Hemelv. en Pinksteren ƒ 390,- p.w.; tel. 05620-2562.

TEXEL, luxe 4, 6 en 8 pers. vakantiewoningen tevens kamperen bij de boer. Bel voor folder:.....02220-16432.

TERSCHELLING t.h. luxe stacaravan o.a. ktv, toilet, max. ƒ 400 p.w. 05620-2822.

GRONINGEN

T.h. vele VAKANTIEBUNGALOWS in Nederland. Gids, info- Hogenboom Recreatie: 02977-45797.

FRIESLAND

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?!
Bel voor gids............Interlux 072-183.183

DIRECT AAN 'T WATER
Hotel-Appartementen met overd. zwemb., sauna, midgetg., toerb., fiets/wandelr. Voor korte en lange vak. "TJONGERVALLEI", Echtenerbrug Tel: 5144-1122.

A.N.W.B.-ZEILSCHOOL 'DE VEENHOOP'
* cursussen v.a. 7 jaar
* Verhuur van boten en nieuwe accommodaties.
* Onze naam staat reeds 28 jaar borg voor kwaliteit.
* Inl. familie Zandstra, tel. 05128-1412, fax 05128-1907.

Friese meren
Verhuur van bungalows en open zeilboten. Bij het huren van een bungalow van 25-3/9-5; 27-5/8-7; 19-8/28-10, een zeilboot of visboot gratis erbij. De zeilb. is ook ideaal voor het maken van een trektocht door Friesl. Vrg. kl.fld.: Sjerp de Vries-Terherne, 05668-9265. fax:05668-9281.

DRENTHE

Beleef 't Avontuur in de Hondsrug Natuur!
Vraag informatie over onze acht campings bij: Drentse Hondsrug Groep, Kerkstraat 19 9462 PR Gasselte. Tel. 05999-65321
De Drentse Hondsrug
Natuurlijk het mooiste, Gastvrij het beste

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

STACARAVANS, zomerh., ged. Woonboerd. in Hoogseiz. v.a. ƒ 375,- pw. Gezel. gezinscamp. met zwemb. Fold. 05612-1368/05212-7258. "De zorg vliedt" Wateren.

Camping de Hondsrug
Annerweg 3, 9463 TA Eext, tel. 05922-1292. Moderne ingerichte gezinscamping o.a. overdekt verwarmd zwembad. Te huur luxe 4/6-persoons stacaravans. Toeristische pl. evt. met sani.cab. Vraag snel een folder aan.

NW. BALINGE, de Breistroeken. HET park voor de rustgenieters HET HELE JAAR DOOR!! Ook fietsverh. Vraag folder W. Hutten, tel. 05282-1238.

GEEN PRETPARK, luxe 5* bungalows met grote tuin, aan bos. Ideaal wandel- fietsgebied voor rustzoekers. Boek nu voor 1994. krokusvak. ƒ 495,-. 05280-65603

Bungalowverhuur "Diever"
Genieten in Drenthe! Compl. inger. recr.bungalows in de bossen op steenworp afstand van Diever, 05219-2552.

Recreatiebungalowpark DEN EN DUIN te Norg. is gelegen in de afwisselende natuur van Noord-West Drenthe en bied talloze mogelijkheden voor een wandel- en-of fietsvakantie. Het park is autovrij dus ideaal voor kinderen. In voor-en naseizoen aantrekkelijke kortingen. Bel voor inl. of kleuren folder: 05928-13974.

RECREATIE BUNGALOW, 6 pers., nabij Diever, zonnige stand, c.v., openhaard, ktv. Verwarmd openlucht zwembad en tennisbanen gratis. Boerijke, rustige fietsomgeving, manege nabij. V.a. ƒ 385,- p.w. Inl.: 05120-18352.

"HOOR DE STILTE"
Op bungalowpark Lanka Ruinen-rust-Ruimte Info/folder: 05281-1321.

OVERIJSSEL

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?!
Bel voor gids............Interlux 072-183.183

GEZINSCAMPING
Overd. zwemparadijs, overkapte speelt. tennisbaan, recreatieteam, arrangementen. Uitgebr. folder, bel: 05729-1564

Denekamp, Bung.park BAVELDS DENNEN
T.h. 6 pers. luxe bungalows, vrij gelegen op 900 m² incl. overdekt zwembad, tennisbaan, midgetgolf. Met kerst nog enkele mog. Vraag vrijbl. info.: 05413-52393.

OMMEN. T.h. ingerichte stacar.'s op ANWB vak.centr. Besthmenerberg met verw. buiten en overd. zwemb., in de bossen. Recr.team aanwezig. Inl./folder 05274-1267.

VAKANTIE IN SALLAND?
Op het vernieuwde Rekreatiepark 'DE LUTTENBERG' Camping en Bungalows. Interesse? Bel dan even 05724-1405. Heuvelweg 9 Luttenberg (Gem. Raalte).

Camping de Ommezwaai, Heeten v. ruime seizoen/vakplaatsen. Verh. stacar. en zomerhuis. Inl. 05700-29285.

Bung. park 'T Reggehuus in Ommen in de bossen. Ship Residence in Hasselt a.h. water, t.b. luxe bung, 2 unieke lokaties! Gids info Hogenboom Recreatie: 02977-45797.

Bung. park "LIBRA" Ommen, t.h. moderne bungalows. Zwembaden en recreatieteam aanw. Tel:05291-57224.

HARDENBERG, camping 't Rheezerwold. Gez. fam.camping met ruime vak.- seiz.- en jaarpl. Modern sanitair 4** ** en volop rekreatieve voorz., 4 vlaggen. 05232-64595.

Holten: Let op! 50+ ook voor u .De GRATIS FOLDER ligt voor u klaar! T.h. 33 in het bos gel.vrijst. bung.'s met alle comfort. KTV, speelt., verw. zwemb., wass. enz. 50+ buiten vak.periode extra korting. Inl. de Lindenberg, Borkeldsweg 57, 7451 TA Holten. 05483-61364.

OMMEN, bosbung.'s kort.: 2p,10p.55+, zwemb. midw/week(end), 05291-52926.

Ommen 2/10 p. bung's alle comf. Ideaal v. kind. Bosr. omg. Mooi fiets/wandelgeb. Tel: 05722-3086

TE HUUR luxe gr. toercaravans, op kleine rustige camping, veel natuur, 25 plaatsen, uitst. sanitair, alle voorz. in omg. ƒ 250 tot ƒ 485. Wierden 05496-77407

GELDERLAND

WINTERSWIJK vrijst. luxe recr. bung. in bos, speelt., recr.meer , cv, ktv, 3 slaapk. ƒ 295,- pw. Tel:074-664360

WINTERSWIJK comf. 6 pers. stacar. op camping met vele facil. o.a. overd. zwemb. enz. folder 05437-52203

ERMELO, (veluwe) te huur stacaravans, volledig ingericht in bos en nabij strand. Tel. 02529-17129.

BUNG. PARK HET WITTE HUIS AAN DE BOSRAND
****ANWB Voll. inger. bung's en caravans 4-6-10 pers. v.a. ƒ 400 all-in 4 pers. in de bossen, met verw. zwemb. nabij Veluwemeer, honden toegest. Doornspijk (bij Nunspeet) Tel. 05258-1471.

RECR. CENTR. "HET EIBERNEST" (ACHTERHOEK)
Verhuur van 2-11 pers. Bungalows, stacaravans en Kampeerplaatsen. Inl. + gratis kleuren folder Kerkdijk 1 7152 DB Eibergen. Tel. 05454-71288/71289, fax 76331.

HOENDERLOO T.H. Luxe stacar's ruim en cpl. ingericht, d/w.c/tv, Direct a.h. wildreservaat v.a. ƒ 325,- p.w., jaarpl. voor (sta)car's v.a. ƒ 1550,-. Fold.: 05768-1600.

LUXE APPARTEMENTEN t.h. met openhaard, kl. tv, bubbelbad, vloerverw. etc. Fietsverh., overd. verw. zwemb., tennisb., sauna. Veluwe 'De Bosrand' 05768-71343.

Subtropen in Achterhoek
Te huur op ons BUNGALOW-KAMPEERPARK 4-6-(8) pers. bungalows of chalets (vol in de periode 15/7 t/m 28/8/1994). Op ons park vindt meer dan alleen een SUBTROPISCH ZWEMBAD. Reservering KAMPEERPLAATSEN mogelijk. Folder op aanvraag.
MARVELD RECREATIE
Elshofweg 6, 7141 DH Groenlo. Tel. 05440-61636.

Vakantieverblijf GROOT BESSELINK Geleg. aan het riviertje de BERKEL in bosr. omgev. in de ACHTERHOEK. Verh. voll. inger. vak.huisjes. Recr. mog. zwemvis water, roeiboot, tafeltennis en rijpony ect. Mog. fietsen t.h. Hond toegest. Vrij voor 7/5 v.a. 28/6 tot 16/7 en v.a. 20/8. G.J. te Winkel Tel. 05751-1450.

UW 50+ HOTEL/PENSION HET JAGERSHOF
Nunspeet, parel van de Veluwse natuur. Is rustig gel. op 50m van het centrum in bosr. omgev. en ideaal fiets gebied. Prachtige tuin en groot terras. Eigen parkeer gelegenh. Nieuwe fietsen t.h.à ƒ 25,- pw. per fiets. Voor-en naseizoen HP v.a. ƒ 420,- p.p.p.wk en Hoogseizoen v.a. ƒ 470, p.p.p.wk. P.S. Vraag ook naar onze Weekend-arr. Gratis folder kunt u aanvragen bij Fam C.J van Olst Spoorlaan 12-14, 8071 BP Nunspeet Tel. 03412-52393.

Winterswijk t.h. vrijst. vak. woning (boerderijtje) tot 8 pers. Pr. omg. 05430-69271

Te huur 6 pers. toercaravan ƒ 275,- p.w. voor en naseizoen ƒ 200 Tel. 05430-14327 Nieuw Beusink Winterswijk

NOORD-HOLLAND

BUNGALOW - KAMPEERVAKANTIES
Natuur-Rust-Komfort-Zee-Strand-Duinen Vermaak. O.a. door onze samenwerking met ... park 'De Goudvis. Ook w'kend/midw./voorseizoe-narrangementen, Bung. bezet 1/7 tot 28/7. Uw ... hamer bij uw eigen kampeerplaats. Brouwer Rekreatie in Park Duinland, 1753 KA St. Maartenszee. Tel. 02246-3109.

St.Maartenszee e.o. bungalows/ hotelapp./luxe villa's diverse lokaties in N-H aan het strand 02246-1596

T.h. 4 tot 6 pers. STACARAVAN, compleet ingericht op 3*** camping, redelijk dicht bij bos, zee, duinen, surf- en viswater. Voor hoog- of naseizoen. Tel. 02260-12785.

Terug naar de kust? 3***-camping met vele fac., dicht bij bos, zee, duinen, surf- en viswater heeft nog enkele plaatsen vrij voor uw sta- of tourcaravan. 02260-12785.

Egmond aan Zee t.h. prima zomerhuis 4 p. 02206-4393

T.h. Schoorl huisjes/app./stacaravans. 02209-4117.

ZUID-HOLLAND

Duinrell
Wassenaar
Reserveer nu uw krokus- of voorjaarsvakantie in een luxe 4-6 pers. DUINGALOW en profiteer van de voordelige tarieven. Tevens is er een gezellige camping en de groepsakkommodatie Duinhostel. Wie op Duinrell overnacht kan het hele jaar genieten van het Tropische Tikibad en krijgt tussen 1 april en 30 oktober het attraktiepark kado.Folders/ Reserveringen: 01751-19314/Fax: 12339.
Duinrell. Daar kikker je van op!

OUDDORP AAN ZEE.
Voorjaar op de Kop van Goeree, vraag nu onze gids aan! VVV Ouddorp, Postbus 6, 3253 ZG. Tel. 01878-1789.

Te huur vaste standplaatsen bij boerderij op minicamping aan het Oostvoornsemeer 01815-4231

DUBBEL HAAGS VOOR ENKEL GELD
2 OVERNACHTINGEN VOOR DE PRIJS VAN 1
Kom eens logeren in Den Haag! Onze regeringsstad wil haar gastvrijheid graag bewijzen. Daarom bieden wij u 6 voordelige arrangementen aan. Voor elk wat wils: cultuur, culinair, theater, winkelen en uitwaaien aan zee. Vanaf 1 januari 1994 kunt u ook naar de musical 'The Phantom of the Opera'.
Onze 3-daagse aanbiedingen mogen met recht een buitenkansje heten! U betaalt slechts voor 1 overnachting, terwijl u 2 nachten in bruisend Den Haag verblijft. Beschouw die tweede overnachting maar als een Haags cadeautje. De voorpret mag wat ons betreft beginnen!
Voor nadere informatie of reserveringen kunt u telefonisch contact met ons opnemen: 070-3500500. Of vraag via de bestelbon de gratis arrangementen-krant aan.
3 DAGEN DEN HAAG AL VANAF FL 130,-
(Geldig van 1 oktober 1993 tot 1 april 1994)
BESTELBON
Naam:
Adres:
Postcode/Plaats:
Telefoon:
De ingevulde coupon kunt u sturen naar: Stichting Toerisme Den Haag, t.a.v. afdeling reserveringen, Postbus 85456, 2508 CD Den Haag. Per fax vragen kan ook: 070-3520426.
Lekker weg in eigen land

UTRECHT

T.h. nieuwe villa's in de Vinkeveense Plassen ,op uw eigen eiland. Info- Hogenboom Recreatie : 02977-45797.

ZEELAND

(Noordzeepark) Ouddorp aan Zee
te huur luxe 5***** bungalows plm. 500 mtr. van zee. Speciale arrangementen in de maanden april/mei en oktober. Voor reservering plus info, tel. 01878-3099/3211.

T.h. 6 pers. stacar. met k.k., verw., tv op mooie camping met zwemb. bij recreatiegeb. Vrij van 1/3 t/m 1/11, Paas/ Hemelv./Pinkster/Herfst/ week of weekend 01180-27134

VERHUUR VAN LUXE BUNGALOWTENTEN. Compl. inger. op de mooiste camp. in Zeeland en de Biesbosch. Vr. gratis documentatie. KOKO Holidays. 01100-32301.

FIETS- KAMPEERVAK. 8 dgn ƒ 290 010-2141228.

Luxe 6 pers. vakantiebung. midd Zeeland 05750-42698

Pr. Vak.Bung. nabij Knokke Cadzand, Zeel. 04956-1444.

NOORD-BRABANT

CAMPING STRANDBAD OOSTAPPEN
ZEER AANTREKKELIJKE ARRANGEMENTEN !
Ideale 4-**** ANWB gezinscamping. Luxe kampeerplaatsen v.v. elektra, water, riolering, cai., gelegen aan zwem- en surfwater. Moderne sanitaire voorzieningen. Uitgebreid aktiviteitenprogramma
Tevens nieuwe stacaravans te huur.
Vraag snel de uitgebreide kleurenfolder.
7 dagen per week geopend: Kranenvenweg 23, 5724 PN Asten Tel. 04936 - 92389 Fax 91433

VRIJETIJDSPARK HILVARENBERG: voor de fijnste kampeer- of bung.vakantie! Gelegen aan het Speelpark en Safaripark Beekse Bergen te Hilvarenbeek: 013-360032

BAARLE-NASSAU, VAKANTIEOORD DE STEPPE
Landelijke boerijke omgeving, 4-6 of 12 pers. vak.huisjes ƒ 260,- p.w. Hoogseizoen ƒ 525,- p.w. Nog vrij voor 21/7 en na 12/8. Informeer ook naar onze kampeertarieven. Familie-park eenvoudig maar volledig! Inl. (04249) 9246

RECREATIEOORD "DE PEEL"
HUTTEN 5, 5763 PL MILHEEZE. TEL. 04924-1225
Ideale gezinscamping. Gratis zwem- en kleuterbad, speelt., midgetgolf, voet-en volleybalv., kantine, disco, wass., babyroom, 500 m v. recr.plas. T.h. vrijst. *** stenen bungalows 4/6-pers. In hoogseiz. recr.team aanw. Kom eens kijken of bel voor gratis inl.: Fam. Duinkerken.

LIMBURG

Luxe vakantiebungalows
Uw luxe 3-, 4- of 5- sterren bungalow op het "schoonste plekske" van Zuid-Limburg met "5 STERREN"- VOORZIENINGEN, waaronder subtropisch zwembad etc.
DE FOLDER 1994 IS UIT!
In bepaalde perioden 20% korting voor 55+-ers en 20% jong-gezinnenkorting. Tevens voordelige all-in arrangementen.
Vakantiecentrum Schin op Geul
Bel 04459-1400 voor alle info en gratis folder.

NOG net Nederland! CAMPING COTTESSERHOEVE****. Gezinscamp, met verw. zwemb., kleuterb., kampw., kant., snackb., speelt., sportv. en comf. sanitair. Tev. verh. van ruime stacar. en app. 2-6 p. Gratis kl.prosp. Fam. Bleser, Cottessen 6, 6294 NE Vijlen. 04455-1352.

Valkenburg "BERGZICHT" *** Gezelt. 2 pers. app. boer. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

Bungalowpark HET BUSSCHELKE Noorbeek in heuvelland. kl.schalig, kl.verw.zwemb. 04457-1598 / 043-214258

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. ƒ 875,-. Vr. onze folder 04459-1518.

SIMPELVELD EN BOCHOLTZ NODIGEN U UIT!!!!!!!!!
Gelegen in het zuid-Limburgse landschap met volop rekreatieve mog.heden. U kunt verblijven in pens., hotels, app. en een bung.park. Info: VVV 045-445222.

KOM NAAR CAMPING GULPERBERG.
Door terras indeling prachtige vergezichten. Faciliteiten aanwezig. Tevens sub-tropisch zwembad en restaurant op loopafstand. Tevens 4-6 pers. stacaravans te huur. Vr. folder Tel. 04450-2330 tot 18.00 uur.

STA-CARAVANS TE HUUR. Camping HIGH CHAPARELL Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. Voordeel van 25 juni t/m 9 juli stacar, vanaf ƒ 650,- all-inn voor 2 wk. Reservering kampeerplaatsen mogelijk. Vraag fold :04492-2044.

GEZIN MET OPGROEIENDE JEUGD?
Voor gezelligheid, rust en ontspanning
Camping DE SCHATBERG te SEVENUM
Door ruime plaatsen (allen met stroom, CAI, riolering en watertappunt), prettige sfeer en actief recrea-team hebben gezinnen met opgroeiende kinderen een ideale vakantie met veel sportmogelijkheden, o.a. vissen, surfen, gratis dagrecreatie, o.a. midgetgolf, verkeerstuin, speeltuin, waterfietsen, zandstrand etc. Disco en stiltegebied, alles gratis. Bel nu voor de gratis kleurenfolder en prijslijst. Tel. 04767-1756.

Geulhem, streek Valkenburg a/d Geul
HOTEL LAMERICHS
Rust. gel. in boer. Geuldal. Verzorgd voor uw 1 week vakantiereis met Voll. pens. + 2 1/2 dagtocht naar Belgie Luxemburg en Duitse Eiffel geb. per autobus ƒ 580,- p.p. p.w. Per eigen auto ƒ 530,- p.p. p.w. Per trein tot Maastricht afgehaalt van station NS Maastricht ƒ 530,- p.p. p.w. Alle kamers met bad of duoche en toilet. Grote lift aanwezig. Geulhemmerweg 27 - 6325 PH Berg ter Blijt. Vraag prospectus, of bel nu tel. 04406-40555.

VALKENBURG
Unieke 9-dgs Paasreis ƒ 675,- p.p. met halen en brengen per bus + volpension + 3 bustochten + vele extra's. 8-dgs. reizen maart t/m okt. ƒ 575,- p.p. Hotel P. Hermens, Bondshotel A.N.W.B.*** Bel nu!!! gratis vakantiepakket Tel. 04406-13020.

T.H. luxe 2-pers. app. voorzien van alle comf. Mechelen 04457-3600/04455-1574.

Kl. sfeerv. hotel, 10 km v. M'tricht, in Voerstreek mooi/rust. gel. 04409-1475.

Valkenburg op 4* camping met overd. verw. zwembad. Luxe stacaravans met douche/toilet/ktv. 045-459086.

Gulpen, EXCLUSIEVE LANDHUIZEN in parkachtige tuin. 10-30 p. en bung's 2-8 p. Ook w'kend/midwk 04450-1180.

MEER DAN ALLEEN MAAR KAMPEREN
Op gezinscamping bij uitstek aan de rand van het heuvelland. Natuurbad met strand en ligweides, vissteigers, roeien, waterfietsen, klimmuur, tennis, jeu de boules, midgetgolf, jeugdhonk, kantine, supermarkt, evenementen en aktiviteitenprogramma. Gunstige tarieven, speciale arrangementen. In voor- en na-seizoen rustig, aktief en sportief tijdens schoolvakanties. Chalets en stacaravans te huur, nieuwe jaarplaatsen. Bel voor gratis folder 04499-2900. RECREATIEPARK HOMMELHEIDE, HOMMELWEG 2, SUSTEREN.

EEN HELE BERG VAKANTIE!
"De Bousberg" hoog gelegen in Z.O. Limburg. Hoogseizoen met gezellig recr.progr., zwembad, tennis, horeca, winkel, sauna, speelt., jeugdhonk, modern sanitair en wasserette. Interessante arrangementen: voorjaarkamperen v.a. ƒ 104,- p.w. of 3 mnd. v.a. ƒ 478,-. Voorjaar-bungalows v.a. ƒ 234,- p.w., korting 55+. Fam. Baar, Boomweg 10, 6370 KC Landgraaf, "De Bousberg" 045 - 31 12 13.

GEZONDHEIDSARRANGEMENT
in HOTEL ROOLAND Arcen, 2 overn., 2x ontbijt, 2 driegangen-diners en 2 uren relaxen in de weldaad van 35° mineraalwater van het kuuroord Thermaalbad Arcen ƒ 192,50 p.p. Ook Beauty en Culinair arr. Kmrs. met douche/wc/tv en telef. Bosrijke omg. met wandel- en fietsroutes. Gratis kleurenfolder. Tel. 04703-2121.

Welkom in: recreatieoord De Berckt
• subtropisch zwembad • particuliere bungalow- en caravanverhuur • kampeerplaatsen • buitenbad • skeelerbaan • speeltuin • recreatieprogramma • kantine • restaurant • supermarkt • tennis • midgetgolf • manege
Voorzieningen.
Bel voor meer informatie (óók in het weekend): De Berckt, Baarlo (L) Tel. 04707 - 1547

VAKANTIEWONINGRUIL

Vak.woningruil in Nederl. Met vak.woningruil kan iedereen op vak. Het IWB regelt alles voor u. Ook als u alleen OPPAS voor uw woning zoekt. Gratis info. 05780-14235.

WATERSPORT

Gevr. GOEDE ZEILERS m/v, die opgeleid willen worden tot instrukteur. Vraag vrijblijvend info pakket. Zeilschool Heegermeer. Tel. 05154-42363.

FIETSVAKANTIES

Comfortable FIETS- KAMPEERVAKANTIES in Zeeland en het Loiredal (Fr.) juli 8 dgn v.a. ƒ 290,-. 010-2141228.

FIETSEN LANGS DE DONAU
Komfortabel fietsen van hotel naar hotel van Passau naar Wenen. Met bagage vervoer en dagelijks vertrek. Bel voor ons uitgebreide programma 'Fietshotelreizen Europa '94'. Fietsvakantiewinkel Woerden 03480-21844, lid SGR. Hèt reisburo voor uw fietsvakantieplezier!

Vraag nu de gids met 70 FIETSHOTELVAKANTIES van Eigen-Wijze-Reizen. 053-303435.

ACTIEVE VAKANTIES

PROTENNIS NEDERLAND Tennisvakanties in Duitsland, Oostenrijk, Italië en U.S.A. Tel. 02246-3500.

BELGIE LUXEMBURG

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?!
Bel voor gids............Interlux 072-183.183

ARDENNEN-OURDAL. T.h. ruime sober verbouwde boerderij, alle comfort, heerlijke wandel-, kano-, surf-, zwemmogelijkh. v.a. ƒ 425,- p. wk. Bel 02154-12457.

STA-CARAVANS te huur in de Belgische Ardennen. v.a. ƒ 250,- all-inn: Inl: 04459-1598.

CARAVANS T.H. Pracht. natuur bij La Roche (Ardennen) op kleine camping 180 km v. Maastricht. Ook met eig. tent of caravan. Folder: 01172-1446 b.g.g. 09-3284411488.

Le Val de L'Our, Sport/ Relax Hotel, Duits-talig België (Ardennen). Midw. gastronom. ƒ 388,- , W'kend ƒ 245,- Tel :093280329009.

RENT A TENT
Ideale kampeervakanties in Nrd en Midd. Frankr., België en Luxemburg. Tel. 05765-1071, Postbus 19, 7370 AA in Loehen.

FRANKRIJK

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?!
Bel voor gids............Interlux 072-183.183

Uw zonnige vakantie voor 1994
In de mooiste streken van Frankrijk vindt u onze 17 bungalowparken, met o.a. "VILLAGE LE CHAT" en 3 campings. Gratis kleurengids bij Krovac Kroon-vakanties bv. Witte Menweg 4a, 7917 TK Geesbrug, of bel ons, 05249-1350.

Chambre d'Hote, Zuid West Frankrijk
maaltijden beschikbaar of self-service
Mevr. J. Budd, Villa Monplaisir, Ave. de la Trinite, 64270 Salies de Bearn. Tel./Fax 59 38.07 64.

Wat wij u bieden is uniek! Midden frankrijk 30 km t.n.v. Bourges 7 compl. ingerichte woningen van particulier, 4-6 pers. Vrij gebruik tennisbaan, zwembad op 4 km afstand surfen en vissen. Ideaal wandel en fietsgeb. Voorseizoen ƒ 350,- p.w. t/m 30/4 10 % kort. Inl. 04976-41340.

PRIMA BUNGALOWS, APPARTEMENTEN EN HUIZEN Atlantische Kust, Middellandse Zee en Binnenland. Topic Travel Autovakantie-gids: 070-35.033.09 (lid SGR).

BRETAGNE, NORMANDIE, MIDD. ZEE. Goed verz. won. Ook fam.parken.Interzon-Vakanties 060-241064. Gr. gids

EEN VAKANTIEBUNGALOW TUSSEN OLIJFBOMEN?
Ruim 400 vak. woningen en gîtes. Gratis gids: 065-257800. Vraag ook naar speciale gratis gids voor bung.parken en mobilhomes op campings, Séjour en France. Lid SGR.

PARIJS, meer dan 25 jaar maatwerk voor scholen, verenigingen en bedrijven. EUROPA SPECIAAL REIZEN: 030-287034 ANVR/SGR

Zomergids '94! Bungalowparken, huizen, villa's en appartementen in heel Frankrijk. Bel BASIC TRAVEL 050-265100. Lid SGR.

ONBEZORGDE KAMPEERVAKANTIES,
in luxe bungalowtenten en caravans, Gratis brochure:
Eurosporvac tel. 078-414562.

Stacaravans en chalets a.d. Côte d' Azur en Côte Atlantique 150 m. v.a. het strand. Inl. EUROCAR .. 04406-42600.

LOT/DORDOGNE. Echt gezellige fam.camping Le Ch'Timi ANWB*** met zwemb./tennis/winkel/bar/snacks. Inl. 05970-15698. Adres: 46700 Touzac Fr.

BAAI V. ST. TROPEZ t.h. nuwe stacaravans op ****camping 900 m. v. strand + stacars in Fréjus op ****camping met zwembad/tennis. CARAZUR: 077-549178/517117.

Luxe stacaravans en bungalowtenten op 125 top-campings. Gratis gids, VACANSOL Tel. 04990-60777, (lid SGR/ANVR).

CORSICA
direkt van particulier 6 en 4 pers. app. dicht bij zee en strand. Info. 02510-39805.

De compleet inger. bungalowtent op mooiste Franse pl... Comf. en betaalb... TENTSETTERS bro... Bel: 071-146431 (lid...

FIETS-KAMPEERVAK. Loiredal ƒ 290. 010-2141228

INTERTENT Ingerichte tenten staan voor u klaar op campings met veel aktiviteiten. Info: 05940-3856.

STACARAVANS in F... LA BAUME, 5 zwem... Ryakcamp, lid S... 0 1 6 5 0 - 6 4...

DUITSLAND

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT...
Bel voor gids............Interlux 072-183.183

HOTEL AM BERGHANG
Sfeervol en gastvrij genieten in Bad Benth...
Schitterend gelegen hotel met royale kamers en luxe suites met alle denkb... zwembad 29°C., sauna, solarium whirlpool, gezellige bar, restaurant met ...
Happy-Weekend 3 dagen, DM 184,- p.p.
Luxe 'Kleintje' Vakantie 6 dagen, DM 349,- p.p.
Incl. ontbijtbuffet en 4 gangen keuze menu's
Hotel Am Berghang, Po... D-48445 Bad Bentheim ... Gratis broc... Bel 09-49-5... fax 09-49-5...

HOTEL L'EUROPE***, Boppard. Kamer m. ont... DM35,- p.p.p.n. (t/m 31-3-'94) Mainzerstr. 4, 5615... pard. T. 09-496742-8020 Fam. A. Potharst (wij sp...

EGGEGEBIRGE/SAUERLAND
T.h. bungalows v.a. 2 t/m 7 p. in rustig park. Ned. ... Wandel- of excursiegebied, ca. 250 km v.a. A... Spec. korting in mei of sept. Info/doc. C. Hage 0575...

MARIA LAACH- MENDIG. Holl. gezell. eenv. fa... ping in driehoek Rijn-Moezel-Ahr. Verhuur en ... Aanvraag prosp.: Postbus 123, 7000 AC Doetin... ƒ 2,- postz. bijsluiten. Info tel: 08340-25791 na 18...

Sneeuw in SAUERLAND. Busreizen 2 dagen ƒ 9... dagen ƒ 150,-, 4 dagen ƒ 195,-, 5 dagen ƒ 235,-, prij... lo. Vertrek dagelijks vanaf 7 januari. Prijs ƒ 45,- ... Gebo Reizen 020-6189966 of 05296-4466.

Family Camping Clu...
Een hartstikke leuke gezinsvakantie! Ga met onze luxe to... cars of eigen auto naar ons mooie, gezellige vakantiepar... Moezel bij Cochem (Dld). Een comfortabel inger. bungalo... met o.a. vloerbedekking, koelkast en elektrisch licht staat v... klaar. Ons rekr.programma is uniek en de omgeving is een ... paradijs op aarde. Veel zon! Mooi zwembad, fietsen en ka... Ned. leiding. Hoogseizoen: 2 weken inkl. busreis p.p. ƒ ... tot ƒ 475,-. Kind. ƒ 370,- tot ƒ 405,-. Autokorting ƒ 45,- ... Ook mooie plaatsen voor caravan/tentbezitters. Pensions/a... Bel voor gratis folder (ook 's avonds + weekend): Den Haag 070-3235028. na 5 feb.: Tel. 00.49.2673.1589 - Fax: 00.49.2673.17...

Hotel Hesborner Kuckuck
NEDELANDS HOTEL IN HET MOOIE SAUERLAN... 18 km van Winterberg. Het best geoutilleerde ho... plekke. Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschik... 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb... Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midde... bergen en bossen van HOCH-SAUERLAND. Nodig... ook u uit een plezierige ontsp. wintervak. bij ons d... brengen! V.a. 7 dgn DM 420,- HP incl.keuzemenu... sal.buffet. Hoge kind-korting. Oelfestr. 22, D5996... lenberg/Hesborn. Tel:09-49.2984.475. NL.gespr. F...

VOORDELIGE VAKANTIEWONINGEN
Een uitgebreid aanbod van voordelige vakantiewoningen, pensions en hotels in de bos... gebieden van Duitsland voor liefhebbers van na... cultuur en sportieve ontspanning. Vanaf ƒ 375,- voor 2 personen per week. Gratis GIDS: ADE, Postbus 400, 6710 BK EDE, tel. 08380-1956...

SAUERLAND Hotel, 55 kmrs do./wc. Spec. groepsreizen HP va. DM 28,-. Tel. 0049-5636-1268. Fax: 1483.

Camping, bungalow... vakantiewoningen ... stacaravanparken... EIFELLUX 073-419019/42064...

RDP Vakantie & Recreatie biedt u een goede landelijke spreiding.

Water, bergen en bo... Ned. pension, Hoch... land. Tel. 09-49.2991.2...

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje nèt over de grens
Het gezellige familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, ... rijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar en telef... Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 225,-
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Tevens aantrekkelijke weekend- en meerdaags arrangementen. Hotel Grossfeld, Schloßstraße 6, 48443 Bad Bentheim, Duitsland. Fax 09-4959224349. Bel 053-353246 (NL) of 09-4959922828 (D) voor prospectus.

OOSTENRIJK

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?!
Bel voor gids............Interlux 072-183.183

Voor uw WINTERSPORT en ZOMERVAKANTIE Prima vak.woningen in Vorarlberg/Tirol. 05920-4...

De meest complete en goedkope wintersportreiz... in 10 dgs busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, ... skiuitrusting v.a. ƒ 820,-. Dolomite Skisafari, 10 ... busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skibegeleiding, ... skiuitrusting v.a. ƒ 995,-. Langlaufsafari, 10 dgs... reis, HP, 3 x 1/2 dag L.L.-les, 7 dgse L.L.-uitrusting... excursies v.a. ƒ 655,-. Groeps-korting v.a. 10 pers... reizen ook per eigen auto mogelijk. Bel voor grat... Reisburo Joy Tours 070-3633939, lid SGR/ANV...

CARAVAN INTERLAND
verhuurt LUXE STACARAVANS a.d. kristalhelder... Worthersee op camping "Strandbad" Klagenfu... 30 kompleet ingerichte stacar. Bruck Zell am Se... caravans met voortent. Inl: CARAVAN INTERLAN... Nootweg 34, 1231 CV Loosdrecht. Tel: 02158-2...

WINTER/ZOMERGIDS '94 Vak.won., bung's, appart. IT-Reizen 01892-13318 SGR

WINTERSPORT

SKIEN Frankrijk, Oostenrijk, Tsjechië en v.a. ƒ 349,- ... bus, app., skipas. Gogo Tours: 010-4142599 ANVR/S...

+ + DE SNEEUWSPECIALIST + +
Razendvoordelig skiën in O'rijk, Italië en F'rijk: b... HP/app., skipas al v.a. ƒ 339,-. Vr. de gratis brochure
BIZZ TRAVEL 050-144255 (lid SGR)

WINTERSPORT, lage prijzen in o.a. Oostenrijk, It... Amerika, Tsjechie, Slowakijke en Frankrijk met ... bus, trein of vliegen. Pension l/o v.a. ƒ 199,- p.p. Bel ... uitgebreide brochure: HTC Super Reizen, 040-43...

OOSTENRIJK 10 dgn. bus/hotel HP ƒ 759,-. TSJEC... v.a. ƒ 399,-. POLEN v.a. ƒ 550,-. AUTOREIZEN v.a. ƒ 300,- p.w. MEVO REIZEN Tel. 05725-1547.

WINTERSPORT TSJECHIE jan, febr,mrt. 1994 bus of autoreizen v.a. ƒ 185,-. DINO TOURS 070-3252999.

Ski-dagtocht SAUERLAND, nu volop sneeuw. Vert... dagelijks vanaf 7 januari. Prijs ƒ 45,- p.p. Gebo Reizen 020-6189966 of 05296-4466.

EVEN EEN WEEKJE ER TUSSEN UIT? Langlauf- en skimogelijkh. genoeg, in de prachtige Beskydy in Tsjechië. Hotel, HP ƒ 37,50 p.p.p.d. Tel. 038-60017...

SKIEN IN POLEN 10 dgn, incl. hotel VP, skiles, skilift en vervoer v.a. ƒ 390,- p.p. Inl. Euro 90 Tel: 077-548884.

Zelf vliegen in een Boeing

Een jongensdroom wordt werkelijkheid. Ook als je geen hoogvlieger bent, kun je nu 'aan den lijve' ondervinden hoe het is om zelf een Boeing 767 of een Fokker 27 te besturen. Op Maastricht Airport mogen ook niet-piloten voortaan de stuurknuppel in handen nemen van een zogenoemde vluchtsimulator, een gigantische, beweegbare cockpit die een vlucht levensecht kan nabootsen. Voor een luttele 1100 gulden is zelfs de grootste brokkenpiloot een uur lang heer en meester in de cockpit van een luchtreus. De kotszakjes vindt u onder uw stoel.

DOOR PETER BRUIJNS

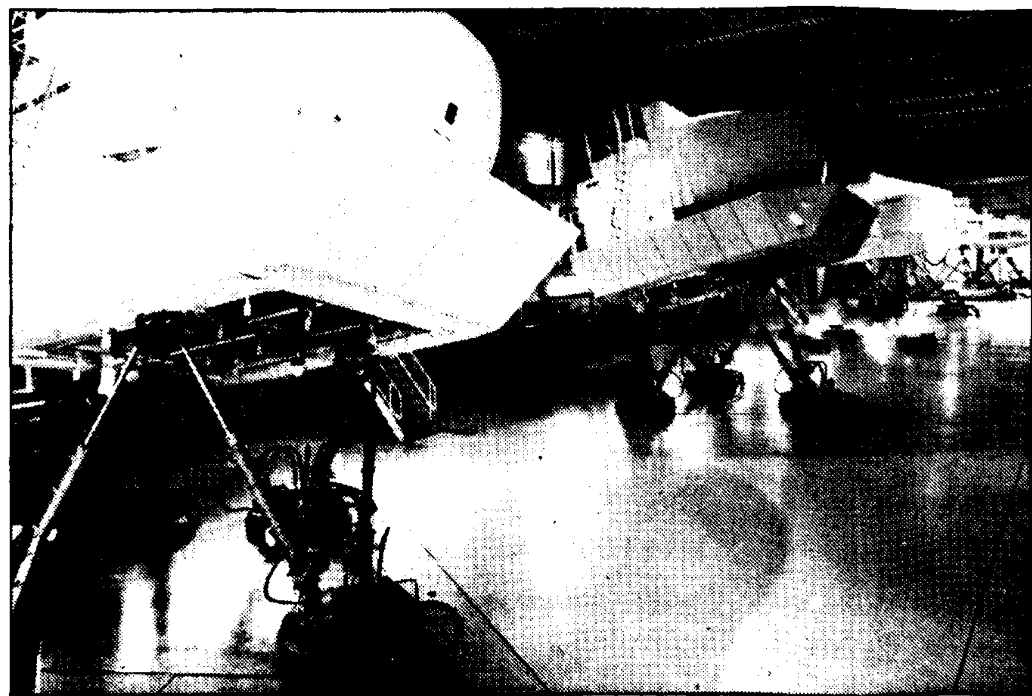

● *De oefen-cockpit is nu ook beschikbaar voor leken als speeltje voor volwassenen.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

'Mayday, mayday'. Zweetdruppels parelen op m'n hoofd, m'n maag maakt een salto mortale. Amper één minuut na de start vanaf het vliegveld van Hong Kong boort de Boeing 767 zich in een torenflat. Even was de instructeur afgeleid. Ik trok als gezagvoerder niet hard genoeg aan de stuurknuppel om mijn 'kist' over de muur van wolkenkrabbers heen te krijgen. Dat ik als brokkenpiloot mijn avontuur nog na kan vertellen, ligt aan het simpele feit dat mijn toestel in werkelijkheid veilig in Beek staat, op het terrein van Maastricht Airport.

De Friendship Simulation Company (FSC) heeft daar zes vluchtnabootsers staan. Enorme witte dozen die op hun hydraulisch uitschuifbare poten wel iets weghebben van monsterlijke spinnen. In iedere grote doos is de complete cockpit van een vliegtuig minutieus nagebouwd. Alles werkt zoals bij een werkelijke vlucht met een echt vliegtuig. Krachtige computers spelen heel waarheidsgetrouw de luchtreizen na, compleet met het bijbehorende, driedimensionale uitzicht vanuit de cockpitramen. Als je het opstijgen nabootst, zakt de witte spin door zijn achterpoten en wordt je als piloot stevig in je stoel gedrukt. Bij een noodlanding schudt de simulator flink heen en weer en blijken je veiligheidsgordels geen overbodige luxe. Het enige dat nog ontbreekt is het suizen in je oren.

● *De vluchtnabootsers op een rijtje; monsterachtige spinnen op hoge poten.*

Een piloot die van de ene naar de andere luchthaven vliegt, moet routine krijgen in tientallen handelingen en beslissingen. Dat wordt in de simulator allemaal nagespeeld. Zo'n nep-vliegtuig met honderden knopjes en metertjes is daarnaast ideaal voor piloten die moeten worden omgeschoold van het ene type vliegtuig naar het andere. Het begint natuurlijk al met de start. Taxiën naar de startbaan, zijwind, mist, controleren of alles werkt. Boven de stad heb je een fantastisch uitzicht over de wolkenkrabbers, de bergen er omheen, de bewegende lichtjes van auto's op de snelwegen.

In de lucht krijg je te maken met verschillende weertypes, luchtlagen en hoogteverschillen boven de bergen. Dat is dagelijks werk voor een piloot, maar in een simulator kun je ook allerlei situaties nabootsen die hopelijk nooit voor zullen komen, maar die je toch onder de knie moet hebben. Wat doe je als de motoren uitvallen, als een ander toestel recht op je afkomt, het landingsgestel weigert of als je op grote hoogte een deur verliest? Simulatoren vervangen in feite echte vliegtuigen. Niet alleen omdat het veiliger is verkeersvliegers 'op de grond' te laten trainen, het is ook veel goedkoper. Een vluchtnabootser werkt zo perfect dat een piloot die moet leren omgaan met een ander type toestel, doorgaans maar heel weinig werkelijke vlieguren in de lucht nodig heeft voor hij zijn examen haalt.

Pilootje spelen in een vluchtnabootser

Toeristen

FSC heeft per dag zo'n vijfenzeventig piloten uit de hele wereld in huis. Luchtvaartmaatschappijen betalen jaarlijks tonnen om hun piloten in Beek te laten bijscholen. Waar kun je tenslotte beter en vooral veiliger trainen en omscholen dan in een vluchtnabootser? Piloten moeten eens per half jaar op herhalingscursus. De hotels en taxibedrijven in de omgeving van Beek varen er wel bij. FSC-klanten zijn goed voor 20.000 overnachtingen per jaar.

Niet-piloten hadden bij FSC tot nu toe niets te zoeken. Ad Habets uit Hulsberg, die voor zijn beroep rondleidingen op de luchthaven verzorgt, heeft dat steeds betreurd. Want veel toeristen zijn heel nieuwsgierig naar wat er binnen gebeurt. FSC-directeur Bob van Balen ontving dan ook regelmatig aanvragen om ook eens in zo'n cockpit te mogen plaatsnemen. Het moet immers een geweldige sensatie zijn om een tonnen wegende Boeing 767 met een paar geroutineerde bewegingen aan de zwaartekracht te onttrekken. Maar Van Balen weigerde steeds. FSC is tenslotte een internationaal trainingsinstituut, geen omgeving om een horde toeristen op los te laten. In de klaslokalen wordt geconcentreerd gestudeerd en de vluchtsimulators, die samen 200 miljoen gulden waard zijn, wil hij niet aan een stel willekeurige bezoekers uitleveren. De enorme investeringen kunnen alleen worden terugverdiend als er dag en nacht gebruik van wordt gemaakt. Toeristen lopen dan alleen maar in de weg.

Niettemin wordt bij FSC af en toe een nabootser een aantal uren niet gebruikt. Reden om Ad Habets de kans te geven die uren te vullen met een beperkt aantal liefhebbers. Habets heeft meteen een bedrijfje opgericht: Rondleidingen Luchthaven Maastricht bv. Niet-verkeersvliegers kunnen zich bij hem melden voor een 'vlucht' en hij reserveert dan de vrije uren bij FSC. Je hebt je dan overigens maar te schikken naar het strakke schema van het bedrijf. Wie het eerst komt, het eerst maalt. Het kan zijn dat alleen om drie uur 's nachts een gaatje vrij is. Het maakt het avontuur alleen nog maar boeiender, want ook echte piloten moeten vaak bij nacht en ontij op.

Cadeautje

Een beetje vliegtuiggek moet je wel zijn om zelf in een simulator te vliegen. Door de hoogte van de prijs zal het niet stormlopen, is de verwachting. Maar deze week werd Habets al gebeld door een gezin dat vader een vlieguurtje cadeau wil doen voor zijn vijftigste verjaardag. Pa is een 'spotter', zo iemand met een verrekijker, die als hobby alle vliegtuigtypes op een luchthaven uit zijn hoofd kent. Een andere doelgroep waar Habets op mikt, is de zakenman die zijn klant een uurtje 'droogvliegen' cadeau doet. Wellicht wordt binnenkort zelfs het eerste huwelijk in een vluchtnabootser gesloten, droomt Habets alvast vooruit. Verder vormen de sportvliegers een voor de hand liggende doelgroep: mensen die al weten wat vliegen is, maar het nog nooit in zo'n enorme kist hebben gedaan.

Wie voor een simulatorvlucht in een Fokker 27 1100 gulden over heeft (en 200 gulden meer voor de Boeing 767) mag twee vrienden of familieleden meenemen en wordt in totaal twee uur bij FSC beziggehouden. Dat begint met een 'briefing' van een half uur met uitleg over de cockpit en wat er verder allemaal te gebeuren staat. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling louter noodsituaties en rampenvluchten na te bootsen, benadrukt Van Balen. Het gaat er om je een uur lang in te leven in het dagelijkse werk van een gezagvoerder. Ben je een absolute leek, dan zul je overdonderd worden door de vele metertjes, knopjes en wijzertjes. Heb je echter al wat ervaring in een sportvliegtuigje, dan zul je het makkelijker kunnen volgen. Vervolgens kun je een uur lang vliegen (twintig minuten als je wisselt met je twee partners) onder begeleiding van een instructeur. Na de landing, als je het vliegtuig naar de 'gate' hebt getaxied, volgt nog een uitgebreide nabespreking. Speciaal voor de achterban krijg je ook nog een video mee naar huis.

Advocaten vinden verklaringen Eper incestzaak onbetrouwbaar

Geloofwaardigheid 'Jolanda' centraal in rechtszaak

DOOR THEO HAERKENS

De geruchtmakende Eper-incestzaak wordt volgende week behandeld voor de rechtbank in Zutphen. De advocaten van de hoofdverdachten zijn er vooral op uit de verklaringen van de slachtoffers onderuit te halen omdat ze die onbetrouwbaar vinden. Zij verwijzen naar gebeurtenissen in oktober toen justitie na een onderzoek van maanden concludeerde dat beschuldigingen van seksueel misbruik aan het adres van vier politieagenten in Epe geen hout sneden.

„De geloofwaardigheid van de aangeefster staat daarmee zwaar ter discussie," zegt mr. R. Schuldink, advocaat van de ex-man van Jolanda, een van de twee zussen die jarenlang door familie en vrienden werd misbruikt. Hij is dan ook van plan vrijspraak te vragen voor zijn cliënt die de beschuldigingen tot nu toe steeds heeft ontkend. Ook de raadsman van de vader van de vrouwen, mr. H. Voors, meent dat deze gebeurtenis „de aangifte en de aangeefster aantast." In de verdediging van zijn cliënt zullen de beschuldigingen aan het adres van de agenten „een zwaar punt" zijn, zei hij.

Vier mannen en een vrouw worden in deze zaak verdacht van de moord op ten minste vijf baby's en een reeks illegale abortussen. Bij het aantonen van hun schuld leunt de officier van justitie zwaar op de verklaringen van slachtoffers, getuigen en deskundigen, want tastbare bewijzen zijn er nauwelijks.

Moorden

Vier dagen heeft de rechter in Zutphen gereserveerd voor behandeling van de zaak die het afgelopen jaar voor veel opschudding zorgde.

● *De buitenkant van het gerechtsgebouw in Zutphen.* Foto: AP

Dinsdag worden de ouders voorgeleid van de twee vrouwen die jarenlang zijn misbruikt, evenals de ex-man van Jolanda. Woensdag moeten twee broers die met de familie bevriend waren, zich voor de rechter verantwoorden voor hun aandeel in een van de moorden. Samen met een derde man, houdt justitie hen ook verantwoordelijk voor herhaald misbruik en mishandeling van Jolanda. Deze man zou zich ook aan haar kinderen hebben vergrepen.

De zes verdachten worden ervan beschuldigd deel te hebben uitgemaakt van een organisatie die tot doel had vrouwen te verkrachten. Omdat niet duidelijk is hoeveel tijd er nodig is voor het onderzoek naar de feiten, heeft de rechtbank ook donderdag en vrijdag gereserveerd voor deze zaak.

Afgelopen zomer werd bekend dat Jolanda en haar zus Evelien herhaald zwanger zijn geworden als gevolg van seksueel misbruik door de ouders en hun vrienden. Uiterst primitief en met geweld werden de zwangerschappen afgebroken. Om abortussen op te wekken werden de vrouwen volgens justitie op bed vastgebonden, geslagen en geschopt en met scherpe voorwerpen in de vagina gestoken.

Omdat deze gebeurtenissen zich over een lange reeks van jaren uitstrekten – de vrouwen werden meer dan tien jaar misbruikt – is niet precies bekend hoeveel zwangerschappen werden beëindigd en welke verdachte voor welke abortus verantwoordelijk is. Niet iedere keer waren alle verdachten daarbij betrokken.

De officier van justitie, mevrouw M. de Weert, heeft in de voorlopige telastelegging steeds een slag om de arm gehouden en beschuldigde de verdachten ervan de misdrijven alleen gepleegd te hebben of samen met een of meer anderen.

Bewijzen

De abortussen vonden plaats toen de zwangerschappen al flink gevorderd waren. Afhankelijk van de levenskansen spreekt justitie van moord, doodslag of illegale abortus. Ten minste vijf keer waren de vruchten zover ontwikkeld dat ze levensvatbaar waren. Om die reden is de verdachten vijf keer moord ten laste gelegd of medeplichtigheid aan moord. Steeds ging het daarbij om kinderen van Jolanda, de jongste van de twee. Kinderen die levend ter wereld kwamen, werden doodgestoken of met een hamer op het hoofd geslagen. Vervolgens werden ze in stukken gezaagd om ze te laten verdwijnen.

Politie en justitie beschikken over gedetailleerde verklaringen van de twee zussen en van een aantal getuigen, maar veel tastbaar bewijsmateriaal is er niet. Pogingen om stoffelijke resten van de baby's terug te vinden, hebben niets opgeleverd. De botten van jonge kinderen bevatten zo weinig kalk dat hun lichamen volledig worden afgebroken.

● *Mr. R. Schuldink.*

Verklaringen van getuige-deskundigen vormen daarom een belangrijk onderdeel van de bewijsvoering. De psychologen Wagenaar en Soppe beoordelen de verklaringen op hun betrouwbaarheid. Wagenaar deed dat eerder in Israël in de zaak tegen de oorlogsmisdadiger John Demjanjuk. Het hoofd van de afdeling verloskunde van het Academisch Ziekenhuis in Utrecht, dr. H. Bruins, geeft zijn visie op de medische kant van de zaak. Zijn verklaringen zijn van groot belang om vast te stellen in welke gevallen sprake is van moord, doodslag of abortus.

De hoofdverdachten, de ouders van de vrouwen en de ex-man van Jolanda, werden eerder veroordeeld voor mishandeling en misbruik van de twee zussen en zaten straffen uit van drie tot zeven jaar. Alleen de vader heeft zijn straf nog niet volledig uitgezeten. Bij deze veroordelingen hebben de verklaringen van de slachtoffers een belangrijke rol gespeeld.

DE LIMBURGSE mv PERSONEELSGID

"Ik werk vanuit m'n eigen huis, deel zelf m'n tijd in en heb m'n eigen klanten. Natuurlijk word ik ook aangesproken op de resultaten. Maar daar hou ik wel van."

"In feite run ik m'n eigen bedrijfje binnen het bedrijf."

UBO Verzekeringen is een middelgrote verzekeringsmaatschappij met circa 300 medewerkers, die deel uitmaakt van de AEGON Groep. De hoofddoelstelling van UBO Verzekeringen is het op economisch verantwoorde, maar ook maatschappelijk aanvaardbare wijze ontwikkelen en verkopen van die verzekeringsprodukten waaraan vrijwel iedere persoon in Nederland behoefte heeft.

Bij UBO Verzekeringen geniet u als adviseur inderdaad een grote mate van vrijheid. U krijgt een eigen regio, die u naar eigen inzicht gaat bewerken, voor een deel zelfs met een eigen budget. Met alle vrijheid geven we u echter ook heel wat verantwoordelijkheden.

Adviseur (m/v)

Wel een solist, geen egoïst. Als adviseur bent u om te beginnen het gezicht van UBO Verzekeringen. Uw houding bepaalt wat klanten voor beeld van ons krijgen. Daarom zoeken we mensen die écht in de organisatie passen. Die niet alleen betrokkenheid en respect als belangrijke waarden hanteren. Ook ten opzichte van hun collega's.

Uw inzet bepaalt uw omzet. We verwachten van u een alerte, actieve benadering van uw markt. Ook in de avonduren, omdat wij ons specifiek op particulieren richten. We geloven daarbij niet in snelle succesjes; wel in het opbouwen van een hechte, intensieve relatie met klanten. De praktijk bewijst dat dat op termijn de beste basis is. Zowel voor uw als onze resultaten.

U staat er niet alleen voor. Uiteraard kunt u altijd een beroep doen op uw inspecteur of bepaalde specialisten. Verder houden we u op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen, geven we promotionele ondersteuning, zorgen wij voor uitstekende produkten en ondersteunen wij u met moderne marketingtechnieken. Bovendien nemen we u de administratie steeds meer uit handen. Zodat u zich kunt concentreren op verkoop en advies.

Wat vragen wij van U? We gaan er van uit dat u 25-35 jaar bent, een middelbare opleiding hebt genoten, aangevuld met het diploma Assurantie B, of MEAO-CE (inclusief het vak assurantiën). Daarnaast stellen wij als voorwaarde dat u in de betreffende regio woont, dan wel bereid bent u daar te vestigen. Belangrijk is ook dat u beschikt over een auto en – het zal inmiddels duidelijk zijn – dat [illegible] Ervaring in een soortgelijke functie zien wij uiteraard als een pré.

UBO-adviseur, wellicht iets voor U? U ziet, UBO Verzekeringen beschouwt adviseurs inderdaad als ondernemers binnen de onderneming. Dat geeft u vrijheid, maar ook verantwoordelijkheid. Als die combinatie u aanspreekt, kunt u een sollicitatieformulier aanvragen. Dat kan zowel schriftelijk als telefonisch binnen 7 dagen na verschijning van deze advertentie bij UBO Verzekeringen, Afdeling P&O, Postbus 104, 3500 AC Utrecht, tel. 030-583780. U kunt vragen naar Mw. C.Y. van Eeden.

Het pakket omvat [illegible] verzekeringen, [illegible] schadeverzekeringen, [illegible] spaarvormen, hypotheken en financieringen. UBO Verzekeringen richt zich met name op de particuliere (gezins)- markt en kiest voor een hechte persoonlijke relatie tussen klant en adviseur. Het succes van die benadering uit zich al jaren in een gezonde groei.

UBO VERZEKERINGEN

v e r z e k e r e n m e t 'n g e z i c h t

De Functie die bij een Bankier meer Ruimte krijgt

Van Lanschot is geen bank als alle andere. Centraal in onze filosofie staat de persoonlijke benadering van cliënten. Cliënten die gezien hun financiële situatie, méér mogen eisen. En dus niet voor een bank kiezen, maar voor een bankier. Dat stelt eisen aan de organisatie en de mensen. Onze interne beslissingslijnen zijn daarom kort. Onze medewerkers geëquipeerd voor een slagvaardig optreden. In een omgeving waar ambities alle ruimte krijgen.

Vanwege sterk toegenomen activiteiten komt ons kantoor **Maastricht** graag in contact met ervaren, commercieel-ondernemende

ACCOUNTMANAGERS M/V

Van Lanschot heeft veeleisende cliënten. Mensen die vanwege een complexe financiële situatie meer verlangen van hun bank.

Welnu, bij Van Lanschot mogen ze [illegible]. Wij leveren eigentijds maatwerk. Niet alleen in advies, maar ook met produkten als MultiCash en Personal Finance Planning. Produkten waar u als accountmanager prima mee uit de voeten kunt. Een accountmanager van Van Lanschot houdt zich veelal bezig met acquisitie van nieuwe relaties. En daarvoor doen we regelmatig een beroep op creativiteit en ondernemerschap van de manager. Eigenschappen die onze cliënten overigens vanzelfsprekend vinden. Ongeacht of ze nu met een accountmanager particulieren of met een accountmanager bedrijven te maken hebben.

Al met al is het niet verwonderlijk dat een accountmanager bij Van Lanschot een opleiding heeft op HBO- of academisch niveau en beschikt over ruime ervaring. Als u de regio goed kent, geldt dat als een pré.

Indien u toe bent aan een volgende stap in [illegible] cliënten u aanspreekt, kunt u uw sollicitatiebrief en curriculum vitae binnen 14 dagen sturen aan: F. van Lanschot Bankiers N.V., Hoofdafdeling Personeels- en Sociale Zaken, ter attentie van de heer J.T.M. Beekwilder, Postbus 1021, 5200 HC 's-Hertogenbosch. Mocht u eerst meer informatie wensen over de functie, neemt u dan contact op met de heer M.A.G. Klinkers, Kantoordirecteur Maastricht, telefoon 043 - 21 16 66.

Van Lanschot Bankiers

VAN LANSCHOT. WANNEER U TOE BENT AAN EEN BANKIER.

LIGTVOET

[illegible]

SERVICEMONTEUR M/V

DE FUNKTIE
- Na een gedegen inwerkperiode werkt u zelfstandig als servicemonteur in de [illegible]
- U wordt belast met het afleveren en afstellen van revalidatiehulpmiddelen en met het [illegible] lokaliseren en oplossen van mechanische en electronische storingen aan deze hulpmiddelen.
- [illegible] maakt deel uit van de funktie.

WIJ ZOEKEN EEN CREATIEVE MEDEWERKER
- met een [illegible] achtergrond op MTS-niveau, [illegible] en electronica is daarbij een pré,
- met een leeftijd tussen 22 en 28 jaar,
- die in het bezit is van rijbewijs B/E en woonachtig is in de omgeving van [illegible],
- met goede contactuele eigenschappen en een klantgerichte instelling.

WIJ BIEDEN
- een prettige werksfeer in een gemotiveerd, overwegend jong team,
- een goede begeleiding,
- een goed salaris en goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

[illegible]

LIGTVOET

Las-inspecteur m/v

voor een bedrijf in Geleen. U hebt een diploma MTS-W en relevante werkervaring aangevuld met een afgeronde cursus middelbare lastechniek, inspectie of keuringen level-2. Naast goede communicatieve vaardigheden hebt u overwicht, bent u vasthoudend en stressbestendig. U bent bereid stand-by te zijn en over te werken. Deze baan biedt goede perspectieven. Informatie: 046 - 75 61 56, Nathalie Verlaan Geleen, Rijksweg Zuid 1a

tempo-team uitzendbureau

Collaris Autocenter BV is de dealer [illegible]

TELEFONISTE RECEPTIONISTE

[illegible]

COLLARIS AUTOCENTER BV

Onze cliënt is actief in de bouw met de [illegible] produkten glas en kunststof [illegible] rekenen op een goed produkt, een [illegible] levering en een vakkundige plaatsing. Het bedrijf [illegible] medewerkers en opereert vanuit haar centrale vestiging te [illegible] ook de produktie op een doelmatige wijze met de modernste [illegible] gerealiseerd. Teneinde nog beter in te kunnen spelen op de vragen uit de [illegible] en ter verdere optimalisering van het intern proces zijn wij namens onze cliënt op zoek naar een m/v

De functie:
- [illegible] informatie: het bedrijf beschikt over up-to-date apparatuur en past reeds een software-pakket toe, gericht op de produktie van kunststof kozijnen).
- De rode draad in uw functie is steeds een flexibele in- en externe [illegible] rapporteert.

Gevraagd:
- Afgeronde HTS-studie Bouwkunde, met specialisme/afstudeerrichting Informatica.
- Aantoonbare ervaring in bouwkundige calculatie/werkvoorbereiding.
- Goed kunnen samenwerken.
- Betrokkenheid en taakgerichtheid (géén "9 tot 5"-mentaliteit).
- Leeftijdsindicatie tot circa 30 jaar.

Geboden:
- Een dynamische functie in een toekomstgericht, goed geoutilleerd bedrijf.
- Korte informele communicatielijnen.
- Een functie met doorgroeimogelijkheden.
- Goede arbeidsvoorwaarden.

Bent u enthousiast over deze baan, kunnen wij op u rekenen? Stuur dan uw sollicitatiebrief plus c.v. onder vermelding van ref.nr. 127.7582 naar Mercuri Urval B.V., Gaetano Martinolaan 85, 6229 GS Maastricht.

Mercuri Urval

Geleerden ontrafelen geheimen dino-eieren

DOOR BEN APELDOORN

Deze zomer stuitten geologen en paleontologen op de fossiele resten van de grootste sauriër-eieren die ooit werden gevonden. De vondst werd, zo meldt het blad Science, gedaan in de Chinese provincie Henan. In een bijna 70 miljoen jaar oude aardlaag vond men meer dan 50 versteende eieren waaronder twee naast elkaar liggende, elk met een grootste lengte van 43 centimeter. Fossiele eieren van dinosaurussen zijn al op veel plaatsen over de gehele wereld gevonden, maar de recente vondsten spannen wat hun grootte betreft zonder meer de kroon.

De eerste onderzoekingen aan de structuur van deze reuzen laten zien dat ze waarschijnlijk gelegd zijn door tijd- en soortgenoten van de Tyrannosaurus Rex, de grootste vleesetende rover die ooit over de Aarde denderde. Eieren van de Tyrannosaurus zelf zijn nog nooit gevonden, maar paleontologen denken dat ze qua vorm en grootte veel weg zullen hebben van de recente vondsten.

Eieren van dergelijke afmetingen zadelen de wetenschap met een probleem op: hoe groter een ei is, des te dikker zal de schaal moeten zijn en hoe dikker de eierschaal, des te minder is daarvan de doorlaatbaarheid voor lucht. Dat laatste is van belang voor het embryo in het ei. Bovendien moet een eenmaal volgroeide boreling onder normale omstandigheden al zo ongeveer hemel en aarde bewegen om een eierschaal van binnenuit te breken en naar buiten te kruipen.

● *Op de voorgrond een skelet van de Tyrannosaurus Rex, op de achtergrond 'aangekleed' met de bijbehorende vleespartijen.*

Deze hoedanigheden stellen bovengrenzen aan de afmetingen van een ei en die zijn met de recente vondsten ruim overschreden.

Het kan zijn dat de eenmaal volgroeide dino-embryo's van speciale, massieve en misschien wel scherpe ei-tanden waren voorzien om zo'n dikke wand van binnenuit te kunnen openen. Omdat het onderzoek aan deze reuzeneieren nog niet verder ging dan de buitenlagen van de versteende massa, heeft men nog geen idee wat er binnenin zal worden aangetroffen. Dat onderzoek zou bijvoorbeeld kunnen gebeuren door de eieren met behulp van een soort 'röntgen-tomograaf' driedimensionaal in kaart te brengen om de binnenstructuren zichtbaar te maken.

Het openbreken of in plakjes verzagen van de fossielen behoort ook tot de mogelijkheden, maar dat is veel riskanter; niet alleen met het oog op het voorgoed verloren gaan van een uniek fossiel zelf, maar ook van de daarin opgesloten, waardevolle details. Het is namelijk zeker dat zich in deze bijna 70 miljoen jaar oude eieren de gemineraliseerde overblijfselen bevinden van de oorspronkelijke embryo's. Die zouden bij het openbreken of verzagen van de eieren goeddeels verloren gaan.

Onderzoek door PTT naar stemherkenning

Computer heeft wel oren naar 'n praatje

DOOR MIRANDA JACOBS

Stemmen van mannen, vrouwen, ouderen, jongeren, in allerlei dialecten en accenten uit heel Nederland. Die moeten in de nabije toekomst zijn ondergebracht in de computer van PTT Research in Leidschendam. De organisatie is onlangs gestart met een grootschalige inventarisatie van stemmen in Nederland.

Het onderzoek moet uitwijzen of het in de toekomst mogelijk is mensen via spraakherkenning rechtstreeks met computers te laten praten. Maar dan moet de computer wel de stem van iedere Nederlander kunnen herkennen.

„We deden al drie jaar geleden onderzoek naar spraakherkenning door de computer, maar dat gebeurde op kleine schaal," vertelt Paul van Alphen, projectleider spraakherkenning technologie. „Nu gaan we het wat breder aanpakken."

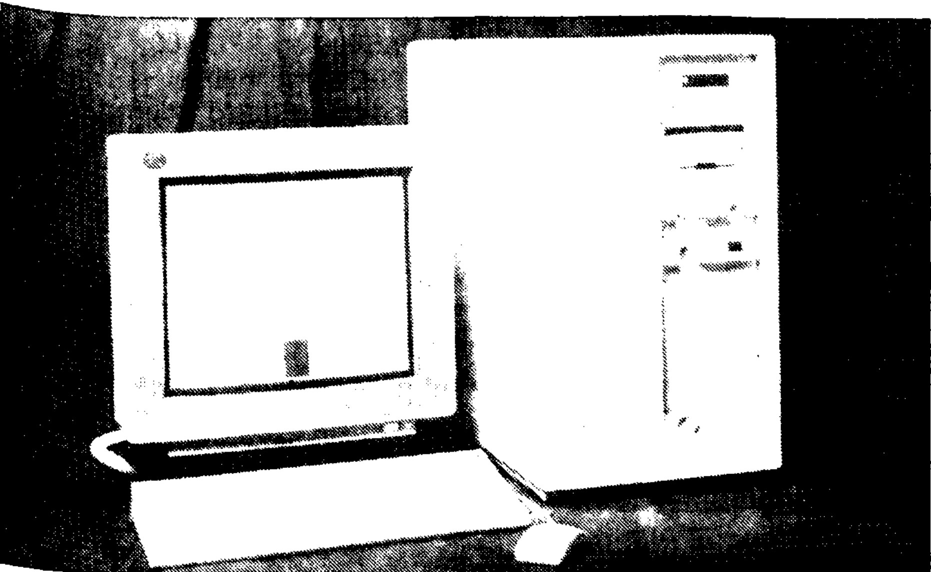
Gekozen werd om de eigen werknemers van PTT Nederland te benaderen voor het onderzoek omdat PTT Research verwacht dat daar genoeg variatie in zit. „In ieder geval wat betreft het dialect, want onze werknemers zitten in iedere uithoek van Nederland." Bovendien zullen collega's sneller meewerken, verwacht Van Alphen. Onderzoeken onder de Nederlandse bevolking scoorden meestal laag, zo'n vijftien procent.

In totaal zijn er 5.000 stemmen voor het onderzoek nodig. „Iedere Nederlander heeft zo zijn eigen specifieke manier om iets uit te spreken," verklaart Van Alphen de grootschalige inventarisatie. „De computer moet straks alle stemmen kunnen herkennen."

Vrijwilligers van PTT Nederland die meedoen aan het onderzoek moeten via de telefoon een aantal zinnen, cijfers en letterreeksen oplezen. „Neem nou de postcode," illustreert Van Alphen. „Veel mensen lezen de laatste letters voluit. Bijvoorbeeld ME wordt mobiele eenheid. Of een telefoonnummer wordt meestal in groepjes van twee uitgesproken. We willen proberen om dit uiteindelijk ook door de computer te laten herkennen."

Na de inventaristatie van de stemmen gaat PTT Research op grote schaal experimenteren met de variatie aan stemmen. Volgend jaar wordt de proef afgerond en zou in principe iedere Nederlander via de telefoon informatie kunnen opvragen aan een computer. Daarnaast kan dan via de telefoon een opdracht worden ingesproken die de computer uitvoerd. Bijvoorbeeld een telefoonnummer dat door de computer wordt gedraaid. „In eerste instantie zal het gebruik betrekkelijk eenvoudig zijn. De gebruiker hoeft in het gesprek met de computer bijvoorbeeld alleen ja of nee te antwoorden of cijfers uit te spreken."

Maar Van Alphen denkt dat het systeem zich snel zal ontwikkelen zodat in de toekomst talloze andere signalen herkend kunnen worden. „Mensen zijn geneigd om te onderbreken in gesprekken of uit beleefdheid met twee woorden te spreken. Over een tijdje kan de computer hier misschien ook rekening mee houden. En wellicht dat we straks zover zijn dat de computer ook Engels verstaat. Maar zover is het nog lang niet."

● *Als het aan de PTT ligt, kunnen we binnenkort een gesprek aangaan met de computer.* Foto: AP

● *Deze foto van de reparatiewerkzaamheden is genomen door Hubble zelf. In het midden is astronaut Jeffrey Hoffman bezig met het installeren van de nieuwe zonnepanelen.* Foto: AP

Lovende recensies na ruimte-ballet astronauten

Telescoop Hubble ziet 't eindelijk weer zitten

Van onze redactie wetenschap

Hubble's Space Telescoop is met succes gerepareerd. Het miljoenen kostende ballet van astronauten in de ruimte, dat over de hele wereld via de televisie live te zien is geweest, heeft gelukkig resultaat gehad.

Wetenschappers zijn opgetogen over de foto's die de telescoop nu verschaft. De beelden die hij maakt van het heelal, zijn nu inderdaad zo scherp als indertijd was voorspeld bij de lancering van het tien ton wegende gevaarte. Dat gebeurde door een andere Space Shuttle enige jaren terug.

Het goede nieuws is overigens nog niet officieel wereldkundig gemaakt: het is alleen bij wetenschappers bekend. De Europese ruimtevaart organisatie ESA gunt president Bill Clinton – op bezoek in Europa en Rusland – straks de primeur. Dan zullen ook de haarscherpe foto's die de kunstmaan inmiddels heeft gemaakt, worden gepubliceerd. Het project is immers het produkt van intens Amerikaans-Europese samenwerking.

Toen de telescoop werd gelanceerd waren de verwachtingen hooggespannen. Een sterrekijker in de ruimte heeft namelijk geen enkele last van de aardse atmosfeer die de scherpte van de waarnemingen aantast. Zelfs observatoria op bergpieken worden nog steeds gehinderd door de omringende aardse gordels. De teleurstelling was daarom groot toen de kunstmaan – eenmaal in positie – erg onscherpe foto's naar aarde zond. Onderzoek wees uit dat de enorme ingebouwde spiegel een (niet geconstateerde) minuscule afwijking vertoonde: Hubble was bijziend.

Met behulp van computer-technieken slaagde men er wel in de beelden van het ongeveer vier miljard gulden kostende project te verbeteren. Het duurde toch tot de jongste missie van de Amerikaanse Shuttle Endeavour en het keiharde werk van de bemanning aan de telescoop – die de afmetingen van een complete stadsbus heeft – voordat men voluit met Hubble aan de gang kon.

De ruimte-telescoop is voor een groot deel het werk van Europeanen. Maar de structuur van het geheel heeft veel weg van een Amerikaanse spionage-satelliet, die nu eens niet naar de aarde maar naar het heelal kijkt. Indertijd werd voorspeld dat je vanuit Nederland kijkend met behulp van Hubble op de Eiffeltoren in Parijs een voorwerp zo groot als een dubbeltje zou kunnen onderscheiden.

Bij de reparatie was ook de Zwitserse astronaut Claude Nicollier betrokken. Hij verrichtte alle werkzaamheden met de robotarm. Naast 'het brilletje' voor de telescoop (de set speciaal geslepen correctie-glazen) werd ook nog een ander optisch instrument vervangen, vernieuwde men de zonnepanelen (voor de noodzakelijke stroom) alsook de sensoren die de stand van de satelliet in de ruimte bepalen. Zonder deze serie reparaties was Hubble vroegtijdig tot (duur) ruimteschroot gedegradeerd.

Gaan vrouwtjes in vogelwereld vaak vreemd?

Nieuwe mogelijkheden ecologisch onderzoek

Van onze redactie wetenschap

Gaan vrouwtjes in de vogelwereld dikwijls vreemd? Een vraag die tot nu toe moeilijk te beantwoorden was. Door een 'vingerafdruk' te maken van het erfelijk materiaal zijn onderzoekers nu in staat op eenvoudige wijze vast te stellen of de jonge vogeltjes uit één nest van dezelfde vader afkomstig zijn of dat zij halfbroertjes en -zusjes zijn.

Dr. P. van Dijk van het Nederlands Instituut voor Oecologisch Onderzoek (NIOO) in Heteren noemt dit als voorbeeld van de vele nieuwe en ongekende mogelijkheden van moderne DNA-technieken voor het ecologisch onderzoek. Doordat deze technieken de laatste jaren steeds eenvoudiger en gevoeliger zijn geworden, komen ze binnen handbereik van ecologen. Deze doen onderzoek naar populaties van dieren, planten en micro-organismen in het water en op het land.

Het NIOO gaat de moleculair-biologische technieken toepassen in een nieuw laboratorium, dat gisteren werd geopend. „Het laboratorium wil een Europees kenniscentrum voor dit type onderzoek worden, waar velen uit het veld van de ecologie hun werk zullen komen doen," zegt directeur prof. J. Woldendorp, die blij is met de financiële steun van de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). „Daarmee kan de vooraanstaande internationale positie van de Nederlandse ecologen worden geconsolideerd."

Van Dijk, die de leiding krijgt over het nieuwe laboratorium, spreekt van een doorbraak in het onderzoek. „Je moet het vergelijken met de sterrenkunde, die op een gegeven moment de beschikking krijgt over een grote sterrekijker, waarmee astronomen veel dieper in het heelal kunnen doordringen."

De ecoloog ziet tal van nieuwe mogelijkheden bij het onderzoek naar de voortplanting en het vóórkomen van planten, dieren en micro-organismen. „Neem nu de planten, die zich zich in vele gevallen ongeslachtelijk voortplanten. De enige manier om daar enig inzicht in te krijgen was ze te kruisen. Het is een tijdrovend en arbeidsintensief werk en vergt een hoop ruimte in de kassen. Nu kunnen we iets direct zichtbaar maken door de DNA-techniek."

Door de betrekkelijk eenvoudige manier van identificeren kunnen de ecologen er ook gemakkelijker achterkomen, hoe groot de populaties van bepaalde bodemorganismen in de natuur zijn, hoe groot de verwantschap is tussen bijenetende vogels en hun helpers en hoe sommige soorten levende organismen zich in de tijd aan hun omgeving hebben aangepast.

Het uiteindelijke doel van het ecologisch onderzoek is vast te stellen, op welke wijze planten en dieren zich aan de natuur en het milieu aanpassen en andersom. Het ecologisch onderzoek is ook van belang voor het duidelijk maken van de invloed van menselijk ingrijpen in de natuur op de planten- en dierenwereld.

wetenschap kort

Transistors kunnen nog kleiner

Dankzij een nieuw inzicht in het gedrag van elektronen is het mogelijk nog kleinere transistors te maken dan men tot nu toe voor mogelijk had gehouden. Drie Nederlandse geleerden hebben ontdekt dat elektronen zich gedragen als lichtgolven. Deze eigenschap kan worden benut voor de produktie van nog kleinere transistors. Elektronicabedrijven waren langzamerhand aan de grens van de miniaturisatie van deze apparaten gekomen. Nog meer schakelingen op nog kleinere plaatjes leek onmogelijk. De onderzoekers zijn van mening dat de resultaten van het onderzoek een enorme stimulans zijn voor de elektronicawereld bij de ontwikkeling van nieuwe technologieën. Verwacht wordt dat de transistors van de nieuwe generatie binnen afzienbare tijd praktisch toepasbaar zijn in allerlei produkten.

Nasa wil snel richting Eros

De Amerikaanse ruimtevaartorganisatie Nasa heeft het plan opgevat om in de recordtijd van twee jaar een ruimtesonde te bouwen die, in februari 1996, richting de planetoïde Eros zal worden gelanceerd. De 35 kilometer grote, langwerpige klomp oermaterie die Eros is, zal vanaf een afstand van slechts enkele tientallen kilometers door camera's en meetapparatuur stukje bij beetje worden 'afgegraasd'. Het is de bedoeling dat hij een hele tijd met Eros meevliegt. De boordcamera's zullen foto's naar de aarde overseinen waarop details te zien zijn van amper een meter groot. Deze beelden zullen enigszins vergelijkbaar zijn met gaaf geconserveerde, aardse fossielen maar dan uit de tijd vlak nadat de aarde ontstond. Men verdenkt Eros er namelijk van een overblijfsel te zijn uit die tijd: een reusachtig, stenen fossiel uit de begintijd van ons zonnestelsel waarvan het oeroude oppervlak een heel museum van onontgonnen informatie met zich meevoert. Op de foto een animatie van de sonde die langzaam om Eros draait.

Plaatsen weerstation afgelast

Het plaatsen van het eerste Nederlandse automatische weerstation op de Antarctische poolkap (op 79 graden Zuiderbreedte) is afgelast. Diep teleurgesteld melden de twee Nederlandse meteorologen dr. Louk Conrads en drs. Raimond Schorno van het Instituut voor Meteorologie en Oceanografie Utrecht (IMAU) dat hun tocht met rupsvoertuigen dwars door Antarctica niet doorgaat. De Nederlanders zouden naar het Amerikaanse station op de geografische pool gaan om daar op 25 januari de Zweedse expeditie te ontmoeten, die met drie kleine rupsvoertuigen vanaf het Scandinavische station Svea aan de kust onderweg was. Met de Zweden zouden zij terugreizen, ijsboringen en atmosferisch onderzoek met weerballonnen uitvoeren en (omstreeks 10 februari) het automatische weerstation plaatsen. Maar de Zweedse ploeg is op de heenreis halverwege in een gebied met gletsjerspleten terecht gekomen, dat onoverwinnelijk bleek. Het onderzoek is daarom voor onbepaalde tijd uitgesteld.

Cherubijn blootgelegd op de wallen

In één van de oudste middeleeuwse straatjes van Amsterdam heeft de gemeentelijke dienst Archeologie enkele bijzondere vondsten gedaan. Het betreft onder meer een Romeinse kop en die van een cherubijntje. Bovendien konden in het straatje vijf vloeren uit evenzoveel verschillende bouwperioden worden opgegraven. De opgravingen vonden plaats aan de Sint Annenstraat, midden in het Wallengebied van Amsterdam. Drie historische panden werden daar de afgelopen maanden gedemonteerd, om in de loop van dit jaar opnieuw gereconstrueerd te worden. Eén van de panden op huisnummer 12 betreft het enig nog overgebleven stenen renaissance woonhuis van de hoofdstad. Op de foto het opgegraven cherubijnekopje uit de renaissance.

Geen verbod brandwerende stoffen

Minister Alders (Milieu) gaat een verbod op het gebruik van bepaalde broomhoudende chemische stoffen herzien. Deze stoffen zorgen ervoor dat de spullen waarin zij zijn verwerkt minder snel in brand vliegen. De stoffen zitten ondermeer in plastic en elektronica. Alders is tot zijn stap gekomen onder druk van het bedrijfsleven. Volgens de ondernemingen is de milieuschade van de stoffen niet zo groot dat zij verboden moeten worden. Het verbod is ook niet te handhaven, zo werd de bewindsman meegedeeld. Zo komt veel elektronica uit Oost-Azië. Daarbij zijn duizenden kleine leveranciers betrokken. Er is geen garantie te geven dat de stoffen niet meer worden gebruikt. De industrie wees de bewindsman er verder op dat een verbod zou betekenen dat gehuurde apparaten teruggegeven zouden moeten worden. Ook reparatie zou onmogelijk worden. Voorraden dienden vernietigd te worden en hergebruik werd geblokkeerd. Alders heeft het milieu-instituut RIVM nu gevraagd de zaak opnieuw te onderzoeken. Ook zal hij in EU-kader het verbod aankaarten.

Bijzondere kookpot opgegraven

Bij opgravingen in Nijmegen is een grote, koperen ketel gevonden, die waarschijnlijk stamt uit 68 jaar na Christus. De kookpot werd ontdekt in een houten kelder van een huis. Volgens de Nijmeegse stadsarcheoloog J. Tijssen is de ketel heel bijzonder. De meeste die in Nederland zijn gevonden, dateren van later. De vondst, met een hoogte van 45 centimeter en een diameter van 90 centimeter, is overgebracht naar museum Kam in Nijmegen. Waarvoor de ketel werd gebruikt, is nog niet helemaal duidelijk. De vondst in een naburig opgegraven huis van onder meer een stempeltje van een handwerkman heeft wel duidelijk gemaakt dat in de opgegraven onderkomens een centrum van ambachtelijke activiteiten zat. Anders dan de archeoloog had verwacht, zijn de opgegraven huizen helemaal Romeins met bijvoorbeeld lemen wanden. Op de foto is een medewerker van museum Kam bezig met een onderzoek aan de koperen ketel.

Japanners bouwen UFO-stad

Het mysterie rond ongeïdentificeerde vliegende objecten (UFO's), waarvan de oorsprong buiten onze dampkring wordt vermoed, kan mogelijk worden ontrafeld in de kleine Japanse stad Hakui. De stad in het westen van Japan werkt aan de oprichting van een databank voor gegevens uit het universum, in het bijzonder die over UFO's. De stad, 500 kilometer ten westen van Tokyo, heeft zich goed voorbereid op haar taak. Tien jaar lang verzamelde Hakui documentatie over UFO's, die in een bibliotheek is opgeslagen. Het gaat om ruim 10.000 officiële stukken. Voorts is er een zaal voor conferenties of tentoonstellingen over buitenaardse fenomenen. De drijvende kracht achter Hakui's ambities is de 38-jarige gemeenteambtenaar Josef Takano. Hij blijft bescheiden over de resultaten van het project: „We pretenderen geen conclusies te bieden over het al of niet bestaan van UFO's, we willen informatie bieden zodat iedereen zelf conclusies kan trekken."

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Met een wild plan trokken ze naar Limburg. Op zoek naar een kasteel met krakende trappen en geheimzinnige gewelven. Het liefst uitgerust met martelkamers. Het perfecte decor voor het grootste SM gala ooit in Europa gehouden, vonden zij. Maar Limburg huiverde en beefde en schrok zich vooral kapot. De Heerlense discotheekhouder Jules Otten van de Peppermill was bang voor zijn 'goede naam' en trok zich op het laatste moment terug. 'Sodom en Gomorra in Heerlen', stond met bloedrode letters op een uitnodiging die anoniem op de redactie van deze krant terecht kwam. Kasteel Limbricht hoefde daarna ook niet meer zonodig. „We dachten dat het om modeshows met rubberkleding ging. SM kunnen we echt niet hebben in het kasteel," roept plaatsvervangend bedrijfsmanager Bert Stiekema verontwaardigd. „Dus zitten we nu maar weer in Amsterdam," verzuchten de organisatoren. „Daar was het binnen een dag geregeld."

Groots gala jaagt Limburg de stuipen op het lijf

SM: spelen met een oergevoel

● *De kaarten van het feest dat op 6 februari in Marcanti Plaza gehouden wordt.*

door

STEP VAESSEN

De een is een jonge, bruingebrande reclamejongen, de ander een wat oudere SM'er, uitgever van het Boei-magazine, die het klappen van de zweep kent. Sebastiaan Rorije en Hans Meijer. Hun fantasie: een exclusief, maar groots opgezet sado-masochistisch feest met ruimte voor vips, shows, een slaven- en slavinnenmarkt, ponygirls, speelruimten en grote buffetten. Een concept dat menig liefhebber, vooral buiten de hoofdstad, zich in zijn koffie doet verslikken.

Visioenen van wilde orgieën en ontaarde mensen die elkaar met zwepen te lijf gaan, doemen op. En die slavenmarkt? Wat zijn in godsnaam *ponygirls*?
Geduldig legt Hans Meijer uit Enkhuizen het uit. „De slavenmarkt die we voor ogen hadden, was een spel waarbij iemand van tevoren aangeeft of hij slaaf of meester wil zijn. Uit een grote grabbelton kunnen bezoekers dan iemand trekken. Gewoon een spel. Die slavenmarkt is nu uit het programma geschrapt omdat we in Marcanti Plaza in Amsterdam minder plaats hebben dan in Heerlen.
Volgens Meijer wordt op sommige SM slavenmarkten met prostituées gewerkt. „Maar dat wilden we niet."

Over de ponygirl kan Meijer kort zijn. „Dat is een vrouw, liefst slank, die voor een karretje, een zogeheten sulkie, staat en naar believen gasten rondrijdt. „Dat is een act, gewoon voor de lol. Het kunnen overigens ook mannen zijn die de kar trekken."

Bij SM gaat het volgens Meijer vooral om het oproepen van sfeer en emotie. „Het is een erotisch machtsspel met een groot spanningselement. Het gaat echt niet alleen om slaan en pijn." Rond SM hangt volgens Meijer veel te veel een zweem van agressiviteit en geweld. „Het heeft vaak niet eens iets met sexuele handelingen te maken. Meestal spelen mensen een rollenspel waar veel theater bij komt kijken."

Volgens de doorgewinterde SM'er begint het al op de lagere school waar jongetjes meisjes die ze leuk vinden, aan de haren trekken. „Dat heeft al iets met macht te maken, dus ook iets met SM," meent hij.

Macht is dus het kernwoord. „Je verlegt je grenzen, je gaat van macht naar onmacht en kijkt hoe ver je kunt gaan. Dat is de kick," aldus Meijer. Een extreem voorbeeld uit zijn magazine laat zien hoe ver dat kan zijn. Een man en vrouw uit het noorden van het land hebben een uitgebreid contract opgesteld waaraan de man zich als lijfeigene moet houden. Zo mag hij niet praten in het bijzijn van de vrouw en heeft hij geen enkele zeggenschap over zijn handelen. Het contract wordt elk jaar opnieuw bekeken.
„Macht is een oergevoel dat zit in ieder mens. Iedereen gebruikt het gewoon op een andere manier. De een gebruikt het in zijn carrière of in de sport, de ander in een erotisch spel." Komt tijdens SM het slechte deel van de mens naar boven? Meijer fel: „Nee, het is juist een goed deel. Je laat heel veel van jezelf zien. Er wordt nergens zoveel gepraat als in een SM relatie."

[illegible]

ONBEGREPEN OUDERS 2

denkwijzer

'Denkwijzer' van zaterdag 4 december onder de kop 'Onbegrepen Ouders', heeft René Diekstra honderden brieven van lezers opgeleverd. Vanwege de onmogelijkheid de verzoeken om nadere informatie persoonlijk te beantwoorden, komt René Diekstra vandaag in zijn rubriek uitvoerig terug op dit onderwerp.

door

RENÉ DIEKSTRA

Het is een volstrekte illusie, ook al koesteren we die graag, dat we ons leven zelf bepalen. Zowel lichamelijk als psychisch – en ook sociaal – wortelt ons leven en onze persoonlijkheid in die van voorafgaande generaties. Wie zichzelf goed wil leren kennen en respecteren, die zal die wortels moeten leren kennen en respecteren. Simpel gezegd: onze zelfkennis hangt voor een belangrijk deel af van hoe goed we met onze voorafgaande generatie, onze ouders dus, kennis hebben gemaakt.

Ik hoor nogal eens van mensen wier ouders zijn overleden, dat ze het betreuren zo weinig van hen te weten. Zoals iemand het zei: „Ik heb er eigenlijk nooit echt bij stil gestaan wat voor vragen ik mijn vader zou willen stellen of hoe ze te stellen." Dezelfde persoon had kort na de begrafenis van zijn vader voor het eerst gehoord via een oom dat zijn moeder – die 20 jaar eerder was overleden – een aantal jaren in een psychiatrische inrichting had gezeten, waar ze uiteindelijk ook was gestorven. Die onthulling en de daarop volgende naspeuringen door hemzelf hadden hem drie dingen duidelijk gemaakt.

Het eerste was dat er een heel groot en tragisch stuk familiegeschiedenis was waar hij niets van had geweten, maar waarvan hij nu begon te begrijpen hoezeer dat de sfeer van zijn opvoeding had beïnvloed. Het tweede was dat de geslotenheid van zijn vader, die hij hem op den duur was gaan verwijten en waardoor steeds meer afstand tussen hen beiden was gekomen, waarschijnlijk voor een belangrijk stuk zelfbescherming was geweest. Onder andere tegen intense gevoelens van zelfverwijt en schuld over hoe het met zijn vrouw was gelopen en over zijn mogelijke rol daarin.

Het derde was dat de depressies waar hij (de man in kwestie) nu als volwassene af en toe aan leed, vermoedelijk voor een deel hun wortels hadden in een erfelijk bepaalde kwetsbaarheid van moederszijde. Het was op grond van dat inzicht dat hij opeens bereid was een bepaalde behandeling die hij altijd had geweigerd, namelijk antidepressiva, nu wel te proberen.

De meest voor de hand liggende, hoewel niet heel gemakkelijke, manier om dit soort dingen te voorkomen en om een persoonlijkere relatie met je ouders nog tijdens hun leven te ontwikkelen – tussen haakjes: een goede relatie met je ouders is een belangrijke indicator van je eigen geestelijke gezondheid – is met hen in gesprek te gaan. Concreter: vraag hun toestemming om zich door jou een paar keer te laten interviewen. Leg uit waarvoor je dat wilt. Benadruk de vertrouwelijkheid van de gesprekken. Vraag toestemming om aantekeningen te maken, eventueel op band op te nemen. Maak hen ook duidelijk dat zij zelf beslissen of ze ergens wel of niet een antwoord op willen geven.

Wat voor vragen te stellen? Op de eerste plaats: verzamel gewoon informatie. Zoals: waar geboren, wanneer, onder welke omstandigheden (was hun vader bijvoorbeeld in de buurt of was die weg), was het een moeilijke bevalling, waren er complicaties? Vraag naar het huis waar hij/zij woonde. De buurt. De stad. Vraag of het gezin vaak verhuisd is (voor en na geboorte van je vader/moeder), wat de reden daarvan was.
Vraag naar hoeveel broers en zussen er in het gezin waren.

Veel mensen denken dat ze dit soort zaken wel van hun ouders weten, totdat ze te horen krijgen dat er geen 4, maar 5 kinderen in het gezin waren, dat er een al op jonge leeftijd is overleden, maar dat over die tragedie altijd het stilzwijgen in het gezin en naar buiten toe is bewaard.

Vraag wat voor bij- of scheldnamen de kinderen in het gezin hadden (en eventueel waarom). Vraag met welke broer of zus je vader/moeder het dikst was. Waarom? Met wie speelde hij/zij in het gezin het vaakst, en met wie buiten het gezin? Vraag naar verjaardagen van de gezinsleden. Vraag naar favoriete spelletjes als kind, naar lievelingsverhalen, -sprookjes, -boeken. Vraag naar gezinsactiviteiten die hij/zij als kind fijn vond en laat ze gedetailleerd beschrijven.

Ga vervolgens over naar vragen over school. Hoeveel jaar naar school en naar welke scholen? Waren de verwachtingen in het gezin op dit punt ten opzichte van jongens en meisjes duidelijk verschillend? Vraag hoe dit door hem, maar vooral haar, ervaren is. Vraag naar bijzondere talenten of vaardigheden dan wel handicaps, die hij/zij als kind had en hoe die van invloed zijn geweest. Vraag ook naar training of opleiding buiten school om (muziek, kunst, zondagsschool).

Vraag vervolgens naar werk/loopbaan. Wat waren de verwachtingen in het gezin ten aanzien van jongens en meisjes? Hoe kwam de keuze voor een bepaald beroep/werk tot stand? Wat was zijn/haar eerste baan.

[illegible]

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

• *Futuroloog Rudolf Das: „Veel dingen zijn volstrekt onvoorspelbaar."*

Foto: NPA

De futuroloog moet vooral op de zijstraten letten

De postbode in Arnhem heeft een goede klant aan futuroloog Rudolf Das. Op zijn deurmat vallen per maand zo'n dertig wetenschappelijke tijdschriften van diverse pluimage. De lezer is een alleseter. Das kijkt wat er te koop is en laat dan zijn fantasie erop los. Al zadelt de wetenschap hem niet op met een bewijslast, de kristallen bol laat Rudolf Das liever in de kast staan. „Veel dingen zijn volstrekt onvoorspelbaar. Ik zou ervoor passen als ik twee- of driehonderd jaar vooruit moest kijken."

DOOR LARS KUIPERS

Futuroloog word men tegen wil en dank. Rudolf Das begon als technisch illustrator, een opdrachtgever vroeg hem eens vooruit te kijken naar de toekomst, hij verdiepte zich daarin, maakte een fraaie schets. De eerste opdracht haalde de volgende uit. Zo werd Das futuroloog. En in die hoedanigheid maakte hij recent toekomstperspectieven voor het containervervoer in de Rotterdamse havens, tekende hij een alternatief plan voor de Betuwelijn en kwamen de tekeningen van het nieuwe Ajax-stadion in Amsterdam van zijn tafel, om maar eens wat te noemen.

De futuroloog heeft overal zijn voelhoorns. Hij is omnivoor, weet van alles een beetje. Ziet verbanden en laat zijn gedachten de vrije loop. Het zijn lange monologen die hij afsteekt, achtbaanritjes langs alle takken van wetenschap. Zo gaat de toekomst van de luchtvaart hand in hand met het rechtbreien van de verhouding tussen het rijke Westen en de ontwikkelingslanden; een verhandeling over de vakkennis van minister Hanja Maij-Weggen loopt naadloos over in de psychologie van een parkeergarage.

Tweeling

Eigenlijk is er niet één futuroloog Das, maar zijn er twee. Wat Rudolf doet in Arnhem, doet zijn tweelingbroer Robbert 1500 kilometer verderop in Zuid-Frankrijk. Telefonisch contact is er nagenoeg elke dag. Ruzie is er nooit. Rudolf vindt het 'prettig flitsen' met iemand die over alles bijna hetzelfde denkt.

In Rudolfs werkvertrek hangt een ingelijst havengezicht. Geen Rembrandt misschien, maar de tekening is rijk aan details en precies ingekleurd. En als Das vertelt dat hij de tekening samen met zijn tweelingbroer Robbert heeft gemaakt toen ze zes jaar oud waren, ben je geneigd hem in zijn gezicht uit te lachen. Maar hij meent het. Hij weet het nog wel: het was hartstikke koud, ze zaten te kleumen op de kade, maar ze waren nou eenmaal twee bezige broers.

Behang

Vier jaar waren Robbert en Rudolf, toen ze begonnen te tekenen. Dat deden ze samen, op de achterkant van de rollen behang die hun vader – binnenhuisarchitect te Haarlem – in huis had liggen. Toen ze vijf waren, tekenden ze samen de hele Engelse oorlogsvloot, afgemeerd voor de kust. Vier meter breed was het werk. De een begon links op het papier, de ander rechts en in het midden kwamen ze elkaar tegen. Op school konden leraren al nooit uit elkaar houden van wie welk deel van de tekening nu eigenlijk was. Nu is dat niet veel anders. In het boek 'Zicht op de Toekomst', dat de broers Das vorig jaar samen maakten, zijn de tekeningen van de twee amper te onderscheiden. Twee zielen, één talent.

Futurologie is geen science fiction. Dat laatste mag aardig zijn, het is toch vooral effectbejag. De futuroloog moet weten wat is om te weten wat kan zijn. „Science fiction is bizar. Niets is te dol. Als futuroloog moet je zoveel mogelijk met beide voeten op de grond staan. Je moet uitgaan van wat er is. Uitgaan van bestaande technieken, bestaande infrastructuur. Vijftig tot tachtig jaar is een mooie termijn. Ik zou ervoor passen als ik tweehonderd of driehonderd jaar vooruit zou moeten kijken."

„Futurologie is geen wetenschap. Wetenschappers zijn opgezadeld met een bewijslast. De toekomst kent geen bewijslast. Maar als je de evolutie bestudeert, zie je telkens het zelfde patroon terug. Een geleidelijke ontwikkeling ontaardt in chaos, en daaruit komt met een sprong een nieuwe ontwikkeling voort. Het kan links, het kan rechts. En veel dingen gaan volstrekt onvoorspelbaar."

„Neem het ontstaan van de mensheid. Een schitterend toeval, een experiment hersenvergroting, te wijten aan de toevallige inslag van een meteoriet 64 miljoen jaar geleden. Het werd donker op aarde, jaren lang. Dinosauriërs stierven uit. De zoogdieren die er waren, nachtjagende halfaapjes, kregen ineens het tij mee. Dat was de start van de enorme ontwikkeling van de zoogdieren. Had die meteoriet de aarde gemist, dan hadden de zoogdieren het pleit misschien nooit gewonnen."

Versjteren

„En nu wordt het allemaal nog veel ingewikkelder. De mens is bestemd tot afmaker van de evolutie, afmaker van een proces dat miljoenen jaren zijn gang is gegaan. Kijk wat er de laatste vijfduizend jaar is gebeurd en je schrikt je rot. Dit blauwe bolletje hangt als een ruimtescheepje in het heelal en we zijn de boel hard aan het versjteren. De halve aarde is bedekt met een wegennet, we stoken in een recordtempo onze fossiele brandstoffen op, per dag slachten we een stuk regenwoud ter grootte van de halve provincie Utrecht. Als we niet oppassen, krabt Gaia, de aarde, zich straks even op het hoofd en zegt: 'Zo, tijd voor wat anders'."

„De wereld van de benzine heeft ons platgewalst in een tempo dat niemand had voorzien. Stel dat straks alle Chinezen een auto hebben. Of een ijskast waaruit drijfgas lekt. Dat wordt erg. Er zijn futurologen, pessimisten, die zeggen dat je die technologie dan maar overboord moet zetten. Wij, mijn broer en ik, denken dat we al te ver zijn om nog terug te gaan. Sterker: technologie is ons enige houvast."

„Elektriciteit en waterstof als energiebronnen, daar moeten we naartoe. Met toepassing van zonne-energie zou je van de landen in de Sahara energie-exporteurs kunnen maken. Door elektrolyse. Met de energie van grote velden van zonnecollectoren kun je water splitsen in waterstof en zuurstof. De zuurstof laat je vrij, hup, de atmosfeer in. De waterstof gebruik je als brandstof. Je vervoert het met pijpleidingen of met reusachtige supertankers. Gekoeld en onder hoge druk."

„Waar je het water vandaan haalt? Onder de Sahara zit een gigantische binnenzee, half zo groot als de Middellandse Zee. Hebben satellieten ons laten zien. Je hoeft het alleen maar op te pompen. Als je de infrastructuur eenmaal hebt, kost het je geen duit. De olieprijs, die door de olieproducerende landen kunstmatig laag wordt gehouden, is nu nog een remmende factor. Maar dat zal op een gegeven moment anders moeten. Als je afwacht tot alles op is, delf je je eigen graf."

Draconisch

„De luchtvaart zal het eerst overgaan op waterstof. Omdat daar de situatie her ergst is. Nu al heb je draconische toestanden op de Noord-Atlantische route. In Rusland hebben al vliegtuigen gevlogen op waterstof, dus het kan. Het is veel lichter dan kerosine. Het neemt alleen veel meer ruimte in, dus moet je grotere vliegtuigen ontwerpen."

„Ook met auto's en het openbaar vervoer moeten we die kant op. Elektriciteit en waterstof. Eventueel kun je de aandrijving vervangen door de weg zelf. Het idee van de hogesnelheids-autoweg: een autoweg voor grote afstanden. Je komt terecht in een treintje van gekoppelde auto's. De weg neemt de aandrijving en de besturing over, dus onderweg kun je iets anders gaan doen of wat slapen, terwijl je met 250 kilometer per uur beweegt."

„Het gekke is dat het autoverkeer nog het enige verkeer is waar de bestuurder zelf nog alles in de macht heeft. Vliegverkeer, het grote scheepvaartverkeer; de piloten en kapiteins zijn feitelijk alleen controleurs. Alleen de automobilist kan zich in het systeem storten, wanneer hij dat verkiest. Een echte regeling is er niet. Iedereen begeeft zich op eigen houtje in een voortkruipende slurf die soms ook nog stil staat. Dat kan veel veiliger en efficiënter."

„Ik zit in een paar adviescommissies voor Verkeer en Waterstaat. Daar roep ik wel eens dat ze de aanvoer van auto's moeten regelen bij de opritten naar de snelweg. Op drukke punten moet elektronisch worden gecontroleerd hoe veel auto's er nog bij kunnen. Wie de weg op gaat, weet zeker dat hij er nog bij kan, want je dringt een spreiding op. Maak er dan meteen maar tolwegen van. Dan kun je er ook nog het carpoolen mee aanmoedigen, door auto's met drie of vier mensen er gratis op te laten. En wie dan zo nodig alleen moet, laat die maar betalen."

„Doorstroming, daarop zijn ook mijn ideeën over parkeergarages gebaseerd. Dat zou in de toekomst automatisch moeten. Je zet je auto op een draaiende baan, een soort lopende band, die in een spiraal steeds verder in de garage omhoog gaat. Op een gegeven moment komt hij bovenin, dan gaat hij weer op weg naar beneden en daarna weer omhoog. Als je je auto weer nodig hebt, druk je op een knop en de auto wordt via een speciale baan snel naar beneden geleid."

Egocentrisch

„Een hele verbetering. Kijk maar eens hoe het nu gaat in een parkeergarage. Iedereen wil zo laag mogelijk parkeren, vooral niet op de derde verdieping. Dus hoeft er op de begane grond maar iemand met een autosleuteltje te staan klooien of iemand anders die een plaatsje zoekt, blijft erop wachten. Maakt niet uit of er zeven of acht auto's achter staan. Het duurt een hele tijd voor de man die wegrijdt de gordel omheeft, de lichten heeft aangedaan en in de veel te krappe ruimte zijn wagen eruit heeft gemanoevreerd. Dan kan er eindelijk iemand bij en de rest van het treintje gaat zo verder. Het is zo ongeveer het slechtst denkbare systeem. Het egocentrisch handelen jaagt alles in het honderd."

„In ons vorige boek, 'Zicht op de toekomst', hebben mijn broer en ik voorspeld dat het communisme zou instorten. Dat komt dan toevallig uit en dan moet je ervoor oppassen dat de mensen je niet als een soort goeroe gaan zien. Ineens komen er dan mensen bij je om te vragen of er markt is voor een ultralicht, fietsachtig karretje."

„De onvoorspelbaarheid van veel dingen is reden genoeg om met de benen op de grond te blijven. Saillant is het bij voorbeeld dat geen futuroloog ooit de uitvinding van iets als de pil heeft kunnen voorzien. De uitvinding van een pilletje heeft de hele maatschappij omgeturnd. Kijk eens naar de deelname van de vrouw aan het arbeidsproces. Stel nou dat er in de toekomst een pil wordt uitgevonden waarmee je een tweeling baart op bestelling... Zou daar veel gebruik van worden gemaakt? Ik denk het eigenlijk wel.

Zo'n pil heeft als voordeel dat je een heel gezin ineens creëert, je hoeft maar één keer te bevallen. De zwangerschap duurt minder lang, en als je je een eeneiige tweeling neemt, heb je ook nog eens een harmonisch gezin. Bedenk eens wat dat voor de samenleving zou betekenen. Maar wat ik eigenlijk wil zeggen: zo kunnen er in de toekomst nog heel wat zijstraten verborgen liggen."

STANDPLAATS:

Rome

Eelco van der Linde

Dievegge

Rome heeft een nieuwe burgemeester. Een jonge, energieke man, lid van de Groene Partij, die heeft beloofd eindelijk de stad te zullen regeren. Dat is bijzonder, want Rome is in de 123 jaar dat ze hoofdstad is van Italië, behoudens enkele korte perioden, geheel aan haarzelf overgelaten geweest. Rome heeft zonder tegen te stribbelen en zonder ooit te klagen de meest verschrikkelijke vernederingen ondergaan. Vooral grondspeculatie en ongecontroleerde bouw zijn het handelsmerk geworden van de Eeuwige Stad.

Tegelijkerijd is er geen stad in Italië die door de Italianen zo onheus wordt bejegend als Rome. 'Roma ladrona' – Rome dievegge – is de leus van de Noorditaliaanse Lega Nord, doelend op de aanwezigheid van regeringen die synoniem geworden zijn voor corruptie en wanbestuur. Terwijl het buitenland Rome steevast roemt, wordt de stad in eigen land beschouwd als het bolwerk van het kwaad en haar inwoners als het meest onbeschaafde deel van de natie.

Waarom lopen de meningen over Rome zo uiteen? Deze vraag wordt vaak gesteld, nu er in Italië een 'fluwelen revolutie' woedt en er gemorreld wordt aan de nationale eenheidsstaat. Volgens de historicus Alberto Caracciolo, die een boek heeft geschreven over de burgemeesters van Rome, werd Rome de hoofdstad van het land op het moment dat ze zich in puur verval bevond. De nationale staat erfde een stad die door de pauselijke bestuurders schromelijk was verwaarloosd. In de afgelopen 123 jaar was het echter het Vaticaan, als bezitter van grond en onroerend goed, dat speculatie en wildgroei in de hand werkte. De bestemmingsplannen zijn in al die jaren op een hand te tellen geweest; de wijzigingen erop lopen in de tienduizenden en werden allemaal goedgekeurd door het gemeentebestuur. Iedereen kon zo doen en laten wat hij wilde.

Alle Italianen wilden dat Rome in 1870 hoofdstad van Italië werd. De bevolking van Rome groeide sterk, vooral door de immigranten uit Zuid- en Centraal-Italië. Nooit lukte het echter enige collectiviteitszin te kweken. De Romeinen zijn cynisch en lamlendig, zegt de rest van het land. In 1957, dus ruim voordat de Lega Nord Rome als dievegge bestempelde, hield het opinieweekblad L'Espresso een enquete onder zijn lezers. De overgrote meerderheid was van mening dat de Romeinen niet het 'morele karakter' hebben waarover de burgers van een hoofdstad horen te beschikken. Rome was voor de lezers eerder een religieuze hoofdstad dan de hoofdstad van de nationale staat en uitgesproken corrupt.

Rome deugt dus niet. Maar, zo liet de nieuwe burgemeester Rutelli weten, misschien was Rome wel het theater waar alle nationale ondeugden werden opgevoerd en ook werden vermenigvuldigd. Rome, kortom, als de spiegel van een bokkige en onvolwassen natie. Rutelli heeft zich ten doel gesteld Rome enige waardigheid te geven en de burgers te betrekken bij het lot van de stad. Hij heeft hiervoor vier jaar de tijd.

De speciaal ingerichte oefenruimte in de kelder van het ouderlijk huis kan weer voor andere doeleinden worden ingericht. Sinds kort kan de 10-jarige Jeroen Maessen uit Stein, die door een lichte hersenbeschadiging zijn beenspieren niet goed kan gebruiken, zich zelfstandig voortbewegen. Met dank aan tweehonderd vrijwilligers die de spastische jongen die tot zijn vijfde alleen kon kruipen of fietsen gedurende viereneenhalf jaar leerden lopen. Met dank ook aan de Amerikaanse wetenschappers Glenn Doman en Carl Delecato die de beginselen van de enorm intensieve therapie ontwikkelden die Jeroen stapje voor stapje bij het gewenste doel bracht. Nu hij niet meer drieëneenhalf uur per dag, maar nog maar drie uur per week hoeft te oefenen bij een 'gewone' fysiotherapeut, worden de vele vrijwilligers bedankt. Van harte, want zonder hen zou de therapie geen kans van slagen hebben gehad, verzekert vader Theo Maessen. „Laat niemand dus meer aankomen met verhalen dat de mensen vroeger veel behulpzamer waren."

Jeroen leert lopen door Amerikaanse therapie

Met dank aan 200 vrijwilligers

door **HANS GOOSSEN**

Door een artikeltje in het damesblad Libelle werden Marion en Theo Maessen geattendeerd op het bestaan van de Doman-Delecatotherapie. „In eerste instantie heb ik het berichtje op mijn bureau gelegd. Pas later hebben Marion en ik eens informatie ingewonnen. Eigenlijk zijn we dus puur toevallig met de therapie in aanraking gekomen."

Een toeval dat uitgebannen moet worden, of beter nog al uitgebannen had moeten zijn, bezweert Maessen. „Het is toch van de gekke dat je tegenwoordig niet op de hoogte bent van het bestaan van een therapie. Als ik naar de bibliotheek ga, kan ik met één druk op de knop zien hoeveel Suskes en Wiskes er zijn verschenen, maar niet welke mogelijkheden er zijn op het gebied van de gezondheidszorg."

Maessens ideaalbeeld van de gezondheidszorg is een soort medische supermarkt waar de patiënt als klant rustig kan rondneuzen om artikelen van zijn gading te vinden. Daarin bijgestaan door een kundig personeel, een rol die volgens Maessen door de huisarts gespeeld zou kunnen worden. Maar de klant is koning en beslist. „Het shopping-principe zou ook in de gezondheidszorg de normaalste zaak van de wereld moeten zijn," betoogt Maessen. „De klant moet dan wel alle informatie krijgen. En daar ontbreekt het nog wel eens aan in de medische wereld."

Conform die gedachte wil Maessen zijn ervaringen met de op Jeroen toegespitste afgeleide vorm van Doman-Delecato met iedereen delen, maar er geen promotiepraatjes over afsteken. „Een therapie is geen doel, maar een middel. Ik zie het ook niet als zaligmakend. Of de therapie geschikt is voor ieder kind? Ik geloof het niet, maar ik ben de laatste die zal zeggen 'dat is niets voor jouw kind.' Dat moeten ouders maar zelf uitmaken. Tja, ik weet ook niet of Jeroen nu zou lopen als we de therapie niet hadden gedaan en alleen gebruik hadden gemaakt van de reguliere mogelijkheden."

De grondgedachte achter de van oorsprong Amerikaanse therapie is dat de mens maar 10 procent van de aanwezige capaciteit van de hersencellen gebruikt. 90 procent zit als het ware op de reservebank. Door intensieve, steeds herhaalde oefeningen worden die reservecellen gestimuleerd de functie van hun beschadigde collega's over te nemen en – in het geval van Jeroen – de juiste signalen aan de beenspieren door te geven.

Dat er iets mis was met de spieren van Jeroen bleek toen hij ruim acht maanden oud was. Zijn bewegingen waren schokkerig en stijf, hij trappelde niet met zijn beentjes. Na onderzoek bleek dat Jeroen licht spastisch was. Bijna vijf jaar lang kwam een in gehandicapte kinderen gespecialiseerde fysiotherapeut drie keer per week naar Stein om met Jeroen te oefenen. In het begin met goede vooruitgang, maar later stagneerde het ontwikkelingsproces.

In het voorjaar van 1989 toog de familie Maessen naar het *British Institute for Brain Injured Children* (Bibic) in het Engelse Bridgewater dat een eigen versie van de Doman-Delecatotherapie had ontwikkeld. Garanties werden niet gegeven, maar de Bibic-therapeuten lieten wel weten verbaasd te zijn als Jeroen niet uiteindelijk zou kunnen lopen.

● *De 10-jarige Jeroen Maessen heeft leren lopen door het volgen van een in de Verenigde Staten ontwikkelde therapie, waarbij hij werd geholpen door 200 vrijwilligers.* Foto: PETER ROOZEN

In Bridgewater werd ook het eerste oefenprogramma voor Jeroen ontwikkeld, dat in de beginperiode uitging van drieëneenhalf uur therapie per dag. „Onze eerste aanzet was om het eens een jaar te proberen en de zaken op een rijtje te zetten en te bekijken of het zinvol was door te gaan," blikt Theo Maessen terug. „Als ze me vooraf hadden verteld dat het viereneenhalf jaar zou duren, weet ik niet of we er aan begonnen zouden zijn. Achteraf zijn de jaren omgevlogen. Het is vloeiend verlopen, ik kan me niet herinneren dat er écht moeilijke momenten zijn geweest."

Het uitblijven daarvan heeft volgens Maessen alles te maken met de organisatie. Meteen nadat Marion en Theo de knoop doorhakten om met de therapie aan de slag te gaan, begon het werven van vrijwilligers die met Jeroen de oefeningen zouden doen. Binnen de reguliere gezondheidszorg is een dergelijke intensieve therapie niet of nauwelijks in te passen, laat staan dat een gezin het op eigen houtje kan klaren.

Op een advertentie in een lokaal krantje reageerden 200 vrijwilligers, van wie ongeveer de helft daadwerkelijk in actie moest komen. De overigen fungeerden als reserve en meldden zich als een van hun wél ingeroosterde collega's verhinderd was. Met het rooster zelf hoefden Marion en Theo zich nauwelijks te bemoeien. Buren, de familie Thewessem, namen de coördinatie van de vrijwilligers op zich met behulp van een computerprogramma.

„Ik vind het aantal reacties nog steeds ongelooflijk," verzucht Theo Maessen. „Er wordt zo vaak gepraat over die goeie ouwe tijd waarin burenhulp heel gewoon was, maar ik ben ervan overtuigd dat de wil tot helpen ook nu nog bestaat. Het enige verschil is dat de mensen van nu minder bereid zijn om met hun problemen voor de dag te komen. Ik vraag me wel eens af of ik zelf op zo'n oproep gereageerd zou hebben. Een vrijwilliger had thuis de hele boel overhoop liggen door een verbouwing, maar was toch steeds present. Een ander mocht van zijn werkgever zijn arbeidstijden wijzignen om mee te kunnen helpen. Toen we na een tijd overgingen van het middagrooster naar een avondrooster dacht ik dat heel wat mensen zouden afvallen, maar ze verhuisden allemaal mee."

De vrijwilligers dienden zich massaal aan, maar de medici, met uitzondering van de huisarts, stonden niet te trappelen van geestdrift toen de familie Maessen te kennen gaf een afgeleide van de omstreden Doman-Delecatotherapie te willen proberen. Uiteindelijk hebben ze het besluit gerespecteerd en zich constructief opgesteld in de begeleiding en evaluatie, aldus Theo Maessen die die houding weliswaar waardeert, maar eigenlijk ook vanzelfsprekend vindt, gezien zijn betoog voor het shoppingprincipe.

De grote kritiek op de Doman-Delecatotherapie is dat die kindonvriendelijk is. Zo zou het kind door de intensieve oefeningen te zwaar belast worden en zou zijn vrije ontwikkeling geremd worden. Maessen kent de kritiek. Hij benadrukt wel dat de meeste kritische noten in de beginperiode werden gekraakt en dat de Doman-Delecatotherapie inmiddels al danig is aangepast. „Welke therapie is dan wel kindvriendelijk," vraagt hij zich af. „Het soort oefeningen wijkt niet eens zo gek veel af van de meest toegepaste reguliere fysiotherapie. Het verschil zit 'm vooral in de intensiteit."

Aan de andere kant erkent Maessen ook dat ouders negatieve zaken niet meer zien, omdat ze zó graag willen dat vooruitgang wordt geboekt. „Er moeten mensen aan de zijlijn staan, die het nuchter kunnen beoordelen en de vooruitgang kunnen evalueren. Daarom hebben we ook steeds overleg gehad met een heel team bestaande uit twee vrijwiligers, de huisarts, de revalidatie-arts, de fysiotherapeut, Jeroens zwemtherapeute, een docent van openbare school de Steenbreek, de medisch adviseur van zorgverzekeraar VGZ en de coördinatoren.

„We hebben steeds geprobeerd open te staan, te luisteren naar mensen uit alle geledingen, zeker ook naar Jeroen. De oefeningen kunnen wel goed verlopen, maar als Jeroen de rest van de dag niet optimaal functioneert omdat hij in de schoolbanken zit te slapen of omdat zijn gedrag verandert, ontstaan er natuurlijk bedenkingen."

De rol van zorgverzekeraar VGZ verdient extra aandacht, meent hij. „We hebben hen heel bewust erbij betrokken en een eerlijke kans gekregen om de therapie toe te lichten. In het verzekeringspakket was er niets over opgenomen, toch heeft de zorgverzekeraar een groot deel van de kosten vergoed. Eigenlijk is de therapie toch een vorm van thuiszorg avant la lettre," meent Maesssen.

Jeroen hoeft sinds kort niet meer dagelijks therapie te volgen, maar kan volstaan met drie uurtjes in de week, bij de 'gewone' fysiotherapeut die wel voortborduurt op de oefeningen van de eerdere therapie. De bedoeling is dat het aantal uren nog verder teruggeschroefd wordt.

Natuurlijk is de therapie een grote belasting voor Jeroen en het gezin geweest, erkent vader Theo. „Maar gezien het enthousiasme waarmee zowel Jeroen als de vrijwilligers in de afgelopen jaren gewerkt hebben, is het niet té zwaar geweest. Dat enthousiasme heeft ons met z'n allen de kracht gegeven om verder te gaan. Bovendien is Jeroen van nature een zonnestraaltje dat meer ups dan downs kent, al heeft hij ook wel eens gebaald. Een ander voordeel is dat hij door met zoveel verschillende mensen in aanraking te komen heeft geleerd gemakkelijk contacten te leggen."

En hij kan lopen. Een grote stap in de richting van een zo normaal mogelijk leven met een handicap. Terugblikkend op de afgelopen jaren zijn Theo en Marion Maessen dan ook blij met de toen genomen beslissing.

„Fysiek hebben we een belangrijk doel bereikt. Jeroen kent zijn beperkingen, maar voelt zich niet gehandicapt, hetgeen voor hem een positieve bijdrage zal leveren in zijn verdere ontwikkeling."

Oranje goes America en de supporters ook. Bij de KNVB kwamen deze week, via een speciaal 06-nummer, zo'n twintigduizend aanvragen voor kaartjes binnen. En bij het reisbureau van de voetbalbond passen de mappen met reserveringen bijna niet meer op de bureau's. Toch kost het bijwonen van slechts één wedstrijd al zo'n tweeduizend gulden. „Dat maakt allemaal niets uit. Als het zou moeten, namen ze nog genoegen met een staanplaats in het vliegtuig".

WK-gekte ondanks forse prijzen

Voetbal als vakantie

DOOR DICK HOFLAND

Bondscoach Dick Advocaat kreeg er tranen van in de ogen; de spelers waren geroerd. In het stadion van Poznan, waar het Nederlands elftal zich moest plaatsen voor het WK, zaten 18.000 Nederlanders. Achttienduizend! Met auto's, bussen, treinen en vliegtuigen waren ze naar de Poolse stad gereisd. Tien graden onder nul was het, maar de warmte van het legioen deed alles smelten.

Straks, in juni, in Amerika, willen ze er weer bij zijn. En weer met z'n allen. Dat wordt iets moeilijker. Op één dag heen en terug is er niet bij en dat maakt het WK meteen al duur. Men maakt bijvoorbeeld een achtdaagse reis naar Orlando, gebaseerd op bezoek aan de wedstrijden Nederland-Belgë en Nederland-Marokko. Inbegrepen: vliegreis, zes overnachtingen in een toeristenklasse hotel, alle transfers en Nederlandse reisleiding. Prijs per persoon 2785 gulden. Toeslag eersteklas hotel: 530 gulden. Toeslag luxe hotel: 920 gulden.

Mogelijke variaties op deze trip: alle drie wedstrijden in de voorronde, dus inclusief de match Nederland-Saoedi Arabië in Washington. Dat wordt dan een 15-daagse reis met een prijs per persoon van 3765 gulden. Wie slechts deze ene wedstrijd in de Amerikaanse hoofdstad wil zien, betaalt 2050 gulden en is vier dagen van huis.

De forse prijzen vormen geen enkele belemmering voor de fans. In korte tijd zijn er al duizenden arrangementen verkocht. „Iedereen heeft de kriebels," zegt KNVB-woordvoerder Rob de Leede, die al spreekt van een WK-gekte.

Nu al is zeker dat Oranje bij alle wedstrijden in de voorronde wordt gesteund door minstens vijfduizend supporters. Maar de kans is groot dat het er veel, veel meer worden. Dat blijkt al uit menig telefoontje naar de 06-lijn van de KNVB, die de afgelopen week open heeft gestaan. Daar kon men alleen kaartjes reserveren, van 65 of 105 gulden. In de eerste week van april wordt pas bekend wie ze daadwerkelijk krijgt, omdat dan duidelijk is over hoeveel kaarten de KNVB beschikt. Dat zullen er hoe dan ook minder zijn dan het aantal aanvragen en daarom zal een notaris 'met de ogen dicht' de namen van de gelukkigen trekken. Maar die hebben dan ook niet meer dan een kaartje. Ze zitten nog niet in Amerika.

Een telefoniste van de 06-lijn: „Heel veel mensen die ik aan de lijn heb gehad, hebben al op eigen houtje een vliegreis geboekt. Die zeiden: nou, als ik geen kaartje krijg, dan koop ik er daar wel één op de zwarte markt. Die paar honderd gulden extra hebben ze er dolgraag voor over. Verder heb ik gesproken met mensen die naar familie in de Verenigde Staten gaan en graag losse kaarten willen."

Rob de Leede van de KNVB: „Er zijn ook kaarten in Amerika gekocht door kennisen en familieleden van Nederlanders. Ik weet niet hoeveel dat er zijn, maar ik zou dat aantal niet onderschatten."

● *'Die Amerikanen weten niet wat er op ze af komt.'* Foto: PETER ROOZEN

De toegangskaarten zullen niet het grootste probleem zijn, ook al stelt De Leede dat de Amerikanen onverwacht veel belangstelling hebben. Hoewel Amerika geen voetballand is, zullen de meeste wedstrijden praktisch uitverkocht zijn. „Maar ook als je ervan uitgaat dat er per wedstrijd 15.000 kaartjes beschikbaar zijn voor Nederlanders, dan is de grote vraag of al die suporters er ook kunnen komen. Nu al is er bijna geen vliegtuig meer te krijgen. Vanaf 11 juni, zes dagen voordat het WK begint, zijn in elk geval àlle lijnluchten vanaf Amsterdam volledig bezet. Uitwijken naar Brussel leek aanvankelijk geen mogelijkheid, maar inmiddels wel, omdat de Belgen in het geheel niet warm lopen voor het WK. Misschien dat er verder nog via Londen, Parijs of Frankfurt iets te regelen is."

Op het kantoor van Arend Roever is het een zooitje. Overal en nergens liggen papieren, mappen en aantekeningen. De drs. geschiedenis leidt het gelijknamige reisbureau dat zaken doet met de KNVB.

Voor het WK in Amerika krijgt hij van de voetbalbond in elk geval een derde van het aantal beschikbare kaarten. Maar Roever is zo slim geweest om een jaar geleden ook zelf bij de Amerikaanse organisatie vierduizend kaarten voor de groepswedstrijden te kopen. Die kan hij nu, gecombineerd met een reis, moeiteloos aan de man brengen. Vermoedelijk zal hij zo'n tienduizend supporters naar Amerika helpen.

„Het is lucratief, maar ook leuk om voetbalsupporters te vervoeren. Het is doorgaans prettig publiek, zeker als het gaat om Oranje-supporters. We waren met z'n achttienduizenden in Poznan, maar er is geen glas gebroken. Terwijl de reputatie van onze voetbalsupporters zo anders is."

„In het buitenland hebben ze absoluut geen begrip hebben voor de Oranje-gekte. Mensen die op woonboten staan te hossen, daar schrikken ze van. In Amerika hebben ze totaal geen idee van wat er op ze afkomt. Daar is sport meer een familie-uitje. Mensen die stilzitten bij een wedstrijd, dat kennen ze helemaal niet. Amerikanen gaan straks bij een strafschop even popcorn halen."

Als Oranje in de voorronde wordt uitgeschakeld, zullen veel Nederlanders nog een paar dagen op het zonnige strand gaan liggen. Gaat de ploeg verder, dan weet eigenlijk niemand hoe het dan moet worden geregeld met kaarten en reizen. De supporters die al in Amerika zitten, zullen de beste papieren hebben. De kaarten worden uitsluitend ter plekke verkocht en het verblijf in de hotels is gemakkelijk te verlengen omdat er een enorm aanbod is.

Oranje-aanhangers die pas bij het bereiken van de kwartfinale naar de VS willen, zullen het moeilijk krijgen.

Roever: „Tegen die tijd is het volop hoogseisoen en is er geen vliegtuigstoel meer te krijgen. Je hebt al tien Jumbo's nodig om vijfduizend mensen te vervoeren. Nou, dat kun je dus vergeten. Als we tegen die tijd nog twee Boeings kunnen krijgen, mogen we onze handen dichtknijpen. En denk maar niet dat de duurdere business-class een oplossing is. Die zit ook al stampvol; alle grote bedrijven hebben die plaatsen opgekocht voor zichzelf en hun relaties. Ik denk dat er nog een kleine mogelijkheid is om bijvoorbeeld een vlucht te boeken naar New York en van daaruit verder te kijken."

Rob de Leede van de KNVB weet dat de echte Oranje-fan zich daar niet door laat weerhouden. „Er zullen nog wel reisbureau's met aanbiedingen komen omdat ze via omwegen aan kaarten konden komen. Reken maar dat alle trukendozen open gaan. Wat mensen er niet voor over hebben om er te komen.... Tijdens het WK van 1978 in Argentinië is een groep Schotse supporters met een onderzeeër naar de wedstrijden gegaan. Ik verwacht hier ook zulke oplossingen naarmate Nederland verder in het toernooi komt. Maar dat neemt niet weg dat er toch duizenden supporters hier moeten blijven. Daar zitten heel veel mensen bij die in Poznan waren. Die hebben ook gespaard om bij het WK te zijn. Dat we uitgerekend die mensen moeten teleurstellen, dat vind ik wel heel sneu".

imburgs WOONBLAD

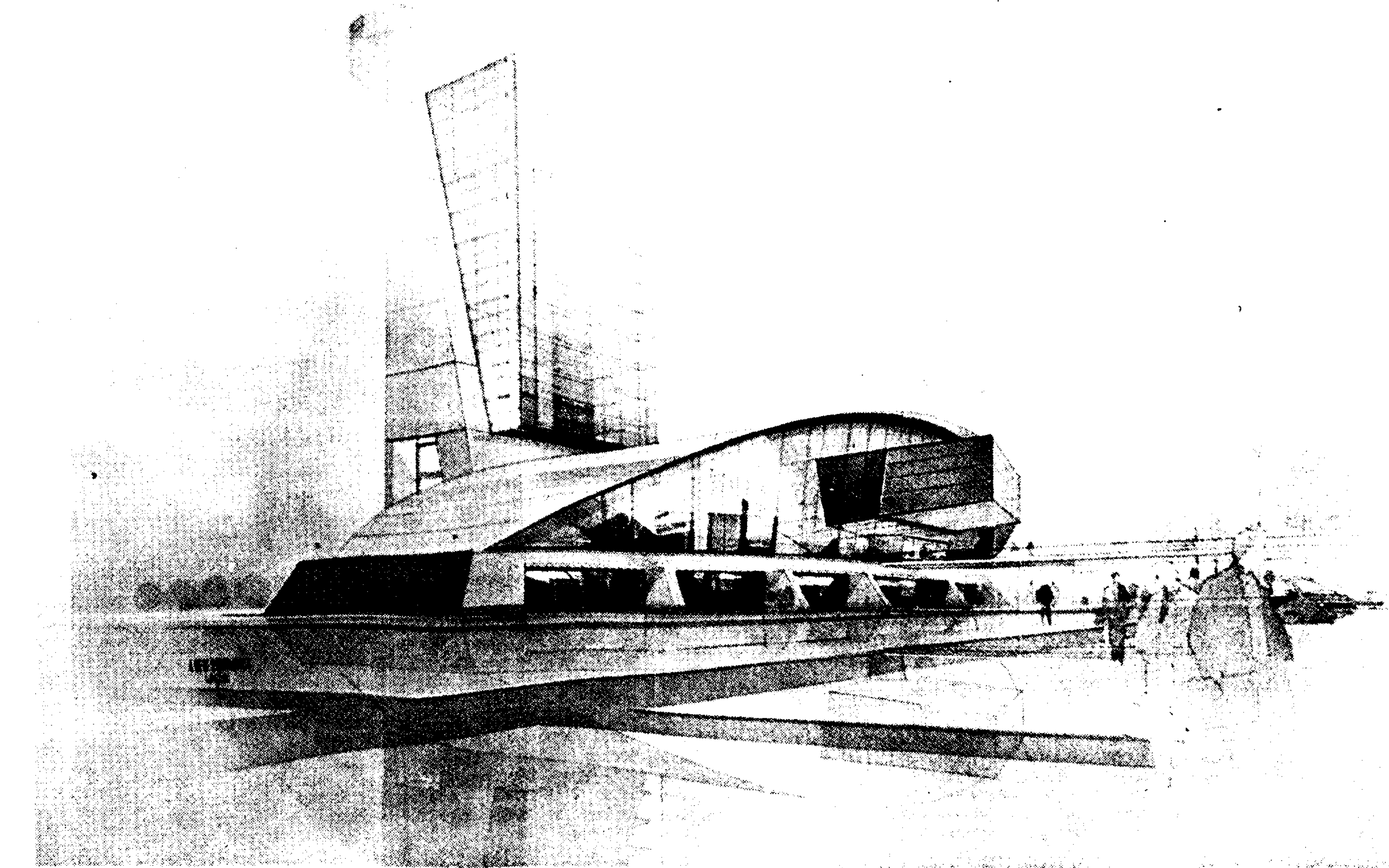
Hoteldebotel

Zaterdag 15 januari 1994 ● Pagina 37

Futuristisch verblijf in Hotel van de Toekomst

● Een impressie van het hotel zoals Chriet Titulaer dat in Houten wil bouwen.

Gewapend met afstandsbediening en personal computer vanuit het hotelbed een diner – met gegevens over de voedingswaarde – bestellen, de gordijnen sluiten en een bericht naar de andere kant van de wereld sturen. Of tussen de lakens even een vliegreis reserveren. Het kan allemaal, in het Hotel van de Toekomst dat drs. Chriet Titulaer langs de A27 in Houten wil bouwen. Titulaer presenteerde het plan voor dit hotel deze week op de Horecava in Amsterdam.

Het Hotel van de Toekomst telt zestig kamers in een vijfenvijftig meter hoge toren van twaalf bouwlagen. De toren klimt als het ware omhoog uit het ervoor gelegen ovale lage gedeelte waarin restaurant, keuken en conferentieruimte zijn te vinden.

Voor een slordige honderdvijftig gulden per overnachting maakt de hotelgast een futuristisch verblijf door. Bij aankomst begint het al; de auto verdwijnt in een ondergrondse parkeergarage, door robots bediend. Mensen komen er niet aan te pas, waardoor inbraak en diefstal zijn uitgesloten.

De gasten krijgen na het inchecken een persoonlijke toegangskaart waarmee de kamer wordt geopend. Titulaer: „Op dat moment schakelen automatisch fax, telefoon en personal computer in. Met de computer kunnen berichten naar andere gasten worden gezonden, maar ook naar de andere kant van de wereld. De hotelrekening opvragen behoort tot de mogelijkheden, evenals een fiat geven voor betaling. Dat scheelt tijd bij het uitchecken."

Omdat op de chipkaart alle gegevens en wensen van klanten worden geregistreerd, weet het personeel bij een tweede bezoek van de gast direct wat zijn lievelingskamer is. De gewenste bloemen zullen dan ook direct op de kamer verschijnen en de geliefde borrel na het eten wordt automatisch gebracht.

Hoewel het hotel vergeven is van technische hoogstandjes, blijft één onderdeel daarvan verstoken. „In het restaurant zijn geen computers te vinden. Mensen willen gewoon gezellig eten en meer niet. De techniek is er uiteraard, maar dan achter de schermen." De bar wordt wel uitgerust met videospelletjes en beeldtelefoon.

Naast slapen, eten en ontspannen kan de gast in het Hotel van de Toekomst ook vergaderen. Daarvoor is het business-centrum bedoeld. Daarin kunnen beeld-telefoongesprekken worden gevoerd en zijn faxen, copiers, een secretaresse-service en computers voorhanden. Voor vergaderingen middels videobeelden en geluid is er een videoconferencingstudio, waarin met collega's of relaties over de hele wereld gesproken kan worden.

Volgens Titulaer is het Hotel van de Toekomst het meest intelligente gebouw van de wereld, omdat op het gebied van brandalarmering en inbraakalarm, telecommunicatie, energiesystemen en klimaatbeheersing het neusje van de zalm bijeengebracht is. Zo is bijvoorbeeld in de klimaatinstallatie gedacht aan koelmachines die de ozonlaag niet aantasten en werkt de vloerverwarming op zonnecollectoren.

Titulaer mikt met het hotel op twee doelgroepen. Zakenmensen die in de regio vergaderen en overnachten en het dagjespubliek dat voor één keertje in een futuristisch hotel wil verblijven.

Het Hotel van de Toekomst is het derde 'Toekomstproject' van Titulaer. In 1989 opende hij het Huis van de Toekomst in het Autotron in Rosmalen, dat jaarlijks een half miljoen bezoekers trekt. Daarna volgde het Kantoor van de Toekomst in Den Bosch, waarvan eind vorig jaar de laatste fase werd gebouwd. Dit Kantoor wordt jaarlijks door zo'n 25.000 bezoekers bezocht.

De bouw van het Hotel van de Toekomst moet volgens Titulaer eind dit jaar van start gaan, de eerste gasten moeten er in september 1995 terecht kunnen.

Slijtvast tapijt voor elke ruimte

Er zijn tegenwoordig heel wat soorten tapijt. Hoe kies je uit het enorme aanbod de juiste kwaliteit? Want niet ieder tapijt is geschikt voor elke toepassing. Sommige soorten zijn door hun structuur en materiaalsoort nu eenmaal slijtvaster en vlekbestendiger dan andere.

Het poolmateriaal biedt enig houvast. Maar lang niet meer zoveel als vroeger. Natuurlijke vezels zoals wol, worden tegenwoordig vaak gemengd met kunstvezels om de duurzaamheid te verbeteren. Materialen die gemakkelijk kleurstoffen opnemen, worden Scotchgard behandeld tegen vuil en vlekken. Ook de puur synthetische tapijten zijn sterk verbeterd. Ze glanzen natuurlijker, voelen superzacht aan en zijn nu ook anti-statisch en vuilafstotend.

Tapijt is een hoogwaardig technologisch produkt geworden. Om het de consument gemakkelijker te maken, hebben de tapijtfabrikanten een uniform informatiesysteem ingevoerd: het Produkt Informatiesysteem Tapijt. Kortweg PIT genoemd. Dat PIT geeft met behulp van pictogramachtige symbolen uitsluitsel over de aanbevolen toepassing en de eigenschappen van het tapijt in kwestie.

Zuiver scheerwollen tapijt – aangeduid met het bekende bolletje wol – heeft bovendien nog een eigen kwalificatie-systeem. Een sterrencode geeft daar het aanbevolen gebruik aan: van 2-sterren tapijt voor licht gebruik tot 5-sterren tapijt voor extra zwaar gebruik.

Logisch, het gebruik bepaalt immers grotendeels uw keuze. Maar wat is licht gebruik en wat is zwaar? In weinig belopen ruimtes – slaapkamers, logeerkamers – heeft tapijt natuurlijk het minste te lijden. Daar mag u dus best een langharig tapijt neerleggen.

Voor de woonkamer worden de eisen al wat strenger. Daar wordt met schoenen gelopen, spelen kinderen en huisdieren. De meeste tapijten zijn geschikt voor normaal woongebruik, mits de pooldraden maar niet al te lang zijn en de rug van goede kwaliteit is. Voor veelbelopen ruimtes zoals gang en woonkeuken moet extra slijtvast tapijt gekozen worden. Vooral mengkwaliteiten met een korte, dichte lussenpool (bouclé's) kunnen in dat opzicht veel hebben.

Nog sterker is projecttapijt. In deze categorie zult u vooral synthetische tapijten aantreffen. Met name kortpolig polyamide is goed bestand tegen schuivende voeten en bureaustoelen met zwenkwieltjes.

Natte ruimtes

Er is tegenwoordig tapijt voor elke ruimte in huis. Dus ook voor de keuken en de badkamer. Een uitkomst voor mensen die gauw last hebben van koude voeten. Keuken- en badkamertapijt is dankzij een speciale behandeling vochtbestendig. Het wordt kamerbreed geleverd of in de vorm van tapijttegels. Dat laatste is wel zo praktisch. Geknoeid? Even opnemen, afborstelen onder de kraan en klaar.

Twee eeuwen Nederlandse architectuur

In het Nederlands Architectuurinstituut in Rotterdam is tot en met 30 januari de tentoonstelling 'Stijl' te zien. Die tentoonstelling vertelt in 38 chronologisch op elkaar aansluitende taferelen het verhaal van van de stilistische ontwikkeling van de Nederlandse bouwkunst sinds 1800.

De tentoonstelling besteedt niet alleen aandacht aan bekende architecten, zoals Berlage, Aldo van Eyck en Rem Koolhaas. Ook stromingen en architecten die gewoonlijk buiten beeld blijven, komen aan bod. Daardoor ontstaat een veelzjdig beeld van de architectuur van de laatste twee eeuwen.

Tegelijkertijd is de expositie 'Reconstructies' te zien, waarin vijf fotografen hun visie geven op architectuur. Zij pogen nieuwe gezichtspunten te introduceren binnen het genre van de architectuurfotografie.

Het Nederlands Architectuurinstituut, Museumpark 25 in Rotterdam, is van dinsdag tot en met zaterdag van 10 tot 17 uur geopend, op zon- en feestdagen van 11 tot 17 uur.

De entree bedraagt 6 gulden.

Een 'echte Wielders' blijft bij de tijd

DOOR JO REIJNDERS

De vooroorlogse bouwkunst werd in Limburg beheerst door enkele grote architecten. Zijn er vandaag de dag grote gerenommeerde architectenbureaus, vroeger had je in de bouwkunst individuele autoriteiten. Tot deze toonaangevende architecten behoort Jozef Wielders, die in heel Limburg en zelfs daarbuiten zijn architectonische hoogstandjes als een blijvende erfenis heeft nagelaten. Wie eenmaal in zo'n huis woont, kan er maar moeilijk van scheiden. Zoals meneer Wolf aan de Rijksweg in Sittard. Hij werd ruim 100 jaar oud en daarom moest aspirant-koper Jos van den Bergh vijftig jaar 'wachten', voordat hij een aantal jaren geleden zijn droomhuis kon verwerven.

Een 'echte Wielders' blijft bij de tijd. Je hebt vaak niet in de gaten dat het om een pand uit de jaren twintig of dertig gaat. Zijn meest markante huizen zien er uit als huize Wolf aan de Rijksweg in Sittard. Wie eenmaal weet dat het een ontwerp van Wielders is, ziet ze in heel Limburg staan.

Een hoog spits dak, een lage luifel die in een kubusvormige voorbouw eindigt. De ramen lopen vaak om de hoeken heen. Aan de Rijksweg staan er op korte afstand drie bij elkaar. Het zijn statige huizen, die indertijd bepaald niet voor Jan Modaal werden gebouwd.

Brunssummer Michel Habets, werkzaam in de sector stedebouw en planologie, heeft van de bouwkunst van Wielders zijn hobby gemaakt. En dat terwijl hij het eerste bouwwerk dat hij van Wielders zag, niet bepaald mooi vond. Als kind wandelde Habets met zijn vader door de Heerlense binnenstad. Pa wist nogal wat van architectuur en al wandelend vertelde hij zijn zoon veel over gebouwen van architecten zoals Seelen en Peutz. Zo ook op de hoek Honigmanstraat – Van der Maessenstraat waar een fraai ontwerp van Seelen stond. Pa wees hem echter ook op de - inmiddels gesloopte - Rotterdamse Bank aan de overkant, ontworpen door Jozef Wielders. Habets junior vond er niets aan, maar het gebouw bleef door zijn hoofd spoken.

En toen de naam Wielders later op de HBS nog eens opdook, kwam zijn interesse voor deze architect pas goed op gang. Niet vreemd trouwens, dat er op de Heerlense Bernardinus-HBS over Wielders werd gesproken. Een groot deel van de HBS-gebouwen aan de Akerstraat stamt van de tekentafel van Wielders.

Jozef Wielders was in de leer bij de Roermondse architect Cuypers. Geboren in Sittard, en opgegroeid in Nieuwstadt, werd hij na zijn studie in 1909 directeur van de waterleiding en tevens stadsarchitect van Sittard. In 1919 werd hij zelfstandig en ontwikkelde zich tot een van de toonaangevende architecten van Limburg. Naast Peutz in Heerlen, Cuypers in Roermond, Kaiser in Venlo en Boosten in Maastricht. Ze waren weliswaar elkaars concurrenten, maar 'beten' elkaar niet. Er was door de opkomende mijnindustrie werk genoeg. En zo kwam het dat er ook op het territorium van de concurrentie veel van Wielders werk is komen te staan.

Jozef Wielders ging in zijn carrière met architectonische stijlen van zijn tijd mee. Hij was erg onder de indruk van de Amsterdamse School, een richting waarbij in de gevels veel wordt gewerkt met kleurrijke en vormenrijke decoraties. Die zitten vaak in verfraaiingen van het metselwerk. Geen historische ornamenten, maar versieringen in baksteen. In de jaren twintig ontwierp Wielders veel van zulke gebouwen en woonhuizen. Zoals het 'witte huis' aan de Sittardse Parklaan. Het fraaie metselwerk bracht hij bijvoorbeeld tot uiting in de voorgevel van het patronaat in Ophoven. Ook hier lopen de ramen karakteristiek om de hoeken, maar dan wel heel bijzonder. Ze gaan de hoogte in en vormen zo een 'transparante' hoek.

Later ging Wielders door de knieën voor de Nieuwe Zakelijkheid. Daar komen geen historische stijlvormen voor, maar grote open ruimtes. Men wilde ineens licht en lucht hebben. Alle franje werd verbannen. Wielders is een van de weinige architecten, waar beide stijlen in één gebouw zijn terug te vinden.

„Jammer genoeg is door de sloopdrift van sommige gemeenten veel van dat moois verdwenen. Zoals de Rotterdamse bank in Heerlen. Of de villa van dokter Maas aan de Kerkstraat in Brunssum," constateert Michel Habets bedroefd. „Bij bestuurders is weinig kennis van de kwaliteit van zijn werk. Bij Wielders is de maatvoering uniform. De verhouding en de plaatsing van ramen in de gevels is overal hetzelfde, net zoals de puntgevel." Niet alleen woonhuizen sneuvelden, ook de melkfabrieken in Sittard en Brunssum kwamen onder de slopershamer.

● Huize Wolf aan de Sittardse Rijksweg is een 'echte Wielders'. Foto: PETER ROOZEN

Naast de bekende huizen met de spitse gevel ontwierp Wielders ook landhuizen. Enkele mooie voorbeelden zijn het landhuis Van Wessem aan de Parklaan in Sittard en het huis van schoolmeester Meertens vlakbij de kerk in Schinveld. Het zijn heldere gebouwen, met de typische doorlopende raampartijen onder de dakgoot, en ramen 'om de hoek' of fraaie erkers.

De indrukwekkende lijst met ontwerpen verraadt Wielders' veelzijdigheid. Neem de watertoren in Schimmert. Er is warempel een dienstwoning aan vastgebouwd, die alle kenmerken van zijn werk bezit. Ook van scholen was Wielders niet vies. Hij maakte delen van het Bernardinus in Heerlen, het College van Sittard en de Eligiusschool in Schinveld, om er maar een paar te noemen.

Een heel bijzondere naam had hij in de kerkebouw. In de jaren twintig was hij een van de belangrijkste kerkebouwers in Limburg. Een 'Wielderskerk' heeft een hoge toren, met een korte pyramidevormige spits, met binnen weinig obstakels. Hij was de eerste die met spitsbogen van gewapend beton grote overspanningen maakte, waardoor in de kerk geen pilaren hoefden te staan. Dit soort kerken staan onder meer aan de Meezenbroekerweg en de Laanderstraat in Heerlen en in het Sittardse Overhoven.

Michel Habets weet er alles van. Hij is bezig een boek over Wielders te schrijven. Waarbij hij intens hoopt dat het geen naslagwerk van gesloopte gebouwen zal worden.

OG te huur gevraagd

Te huur gevraagd 2 luxe FLATS (of eengezinswoningen) v.a. 1-7-'94, omgeving Kerkrade/Heerlen v.a. 90 m2. Huur tot ƒ 1.000,-. Telefoon 09-49.241174223 v.a. 19.00 uur of overdag: 09-49.24059067.

Te huur gevr. WOONHUIS, op korte termijn, geschikt voor groot gezin, huurprijs ca. ƒ 1.500,-. Makelaardij Honings. Tel. 045-460444.

Te huur gevr. OPSLAGPLAATS met telefoonaansluiting en verwarming, plm. 30 m2. Br.o.nr. B-05045, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ECHTPAAR 55+ zoekt appartement of Sr.-woning, te k. of te h., kern K'rade, centr. Schaesberg: 045-353059.

Landelijke Avondkrant zoekt in HEERLEN ruimte voor het verdelen van kranten, tevens moet er parkeergelegenheid aanwezig zijn. Aanbiedingen uitsluitend telefonisch tel. 045-274548.

Gezocht eengezinswoning in VAALS/Kerkrade. Alleen reacties van partikulieren. 09-49.241162340 na 19 uur.

Pleintje of kl. terrein te huur gevr. omg. KERKRADE. Telefoon 045-451891.

Te huur
centrum Geleen
riante benedenwoning
(met tuin). Liefst ouder echtpaar. Huurpr. ƒ 900,- per mnd. Direct aanvaardb. Br.o.nr. B-05053, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gemeente Sittard
Landelijk gel., ruime, riante, vrijst., WONING. Aangel. tuin, event. gestoff., in febr. te aanv. Hogere prijskl. Br.o.nr. B-05065, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Voor HUUR en VERHUUR van
Gemeubileerde woonhuizen en appartementen
rent Service og
043-254771

Voor HUUR en VERHUUR in de hogere prijsklasse van
Woonhuizen Appartementen Zakenpanden
in Zuid-Limburg en grensgebied.
rent Service og
043-254771

ZUTENDAAL 2 Luxe nieuwb. app. inger. keuken, badk., 2 slpk., gar. 1 Onmidd. beschikb. en 1 va. 01.04.94. Inl. 09-32.89.722.001.

STICHTING behoud en beheer huurwoningen biedt gestoffeerde of gemeubileerde woningen aan in geheel Limburg v.a. ƒ 1.150,-. Schrijf of bel naar S.B.B.H., postbus 155, 1800 AD, Alkmaar telef. 072-152980.

Te huur kamer te KERKRADE. Telef. 045-422837.

Te huur in SUSTEREN ruim vrijst. huis, bwj. 1987 met garage, gedeeltelijk gemeubileerd. Tel. 046-511319.

Te huur voor 5 maanden VAKANTIEWONING (Domein Hellebeuk), Klimmen. Telefoon 043-649135.

Te huur Heerlen, KERKPLEIN, luxe appartement met overname. Te bevr. 045-712367.

KERKRADE, te huur mooie rustige gerenov. etagewoning voor 2 pers., ƒ 980,- excl. Inl. 00-32.89772221.

Te huur in LANDGRAAF plm. 35 m2 ruimte, geschikt voor kantoor of andere doeleinden. Telef. 045-310341.

Te huur vakantie BUNGALOW compleet ingericht tot 4-pers. gelegen 5 km. van Maastricht, vrij tot 1 mei '94. Inl. 04407-1321.

Te huur gemeubileerd appartement omgeving HOENSBROEK voor werkend persoon. 045-241588.

Te h. VAKANTIEHUISJE, 5 km van Maastricht ook voor langere periode. ☎ 040-422402 b.g.g. 08851-13247.

SCHIN OP GEUL, appartement te huur, met 1 grote slaapkamer. 04459-2208.

Woonruimte aangeboden in MAASTRICHT op goede lokatie bij bejaarde dame. Wij denken aan een verpleegster, bejaardenverzorgster of gezinshulp. Met gebruik van keuken, slaapkamer etc. Br.o.nr. B-05066, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

**** Leuk huis gezien ??****
Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas: de makelaar van de koper!

IMMO-TREND
Der Immobilien Partner
Voor onze klanten zoeken wij dringend huizen. Wilt u uw huis verkopen, of weet u iemand die voornemens is het huis te verkopen.
Belt u ons:
09-49.24072037 of 045-316070.
Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte ƒ 250,- en een presentje.

Direkt en zeker uw huis verkocht!!!
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% Zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. ☎ 040-518428.

Wir suchen in
Heerlen-Welten und Voerendaal
[illegible] bis ƒ 450.000,-.
[illegible]
Immobilien Brauers Molenkamp
[illegible]

Woonhuizen gezocht???
Wij kopen uw [illegible] direkt zelf aan.
100% zekerheid [illegible] makelaarskosten.
DEROY VASTGOED LIMBURG B.V. 045-727173.

Beek, Hoeferpark
Zeer fraai en rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met garage en grote tuin. Opp. 480 m2. Bouwjaar 1972. Inhoud: 384 m3. Indeling: beg.gr.: leuke hal met garderobe, toilet, lqusse woonkamer (ca. 30 m2), keuken. 1e Verd.: 3 slaapkamers waarvan 1 met v.w. en 1 met vaste kasten, badk. met ligbad, toilet en wastafel. Ged. voorzien van rolluiken (3). Aanvaarding in overleg.
Prijs ƒ 189.000,- k.k.
Inlichtingen: Makelaardij Midden-Limburg BV Heythuysen. Telefoon 04749-2800.

Sittard, Brunhildestraat 9
In fraaie nieuwbouwwijk gelegen schitterende 2/1 kap met garage (9 mtr. diep), bouwjaar 1989
Koopprijs ƒ 189.500 k.k.
Inruil huidige woning mogelijk!!!
Denis Vastgoed, 040-518428

Kerkrade, Pricksteenweg 31
Ouder halfvrijst. herenhuis met originele klokgevel, bouwterrein, garage, 3 ruime slaapkms., ruime badkamer met o.a. bad, douche, toilet en bidet. Vraagprijs ƒ 249.000,- k.k.

Kerkrade, Pricksteenweg 78
Tussengelegen woonhuis met o.a. inpandige garage 30 m2; woonkamer 33 m2, keuken 16 m2 met Siematic aanbouwkeuken, 3 slaapkms. Direct te aanvaarden. Vraagprijs ƒ 215.000,- k.k.

Wij hebben meerdere panden ter bemiddeling in
Kerkrade in de hogere prijsklasse
waarmee wij op verzoek van onze opdrachtgevers niet adverteren. Bel voor nadere informatie.

Kerkrade, Eygelshoven Dautzenbergstraat 9
Ruim vrijst. ouder woonhuis met twee garages met mogelijkheid tot het bijbouwen van een bovenwoning. Het pand verk. in een goede staat van onderhoud en is voorz. van o.a. kunststof vensters met dubbel glas, een luxe aanbouwk., badk. met ligbad en douche. Vaste trap naar tweede verdieping. Vraagprijs DM 250.000,- k.k.

Ubach over Worms, Wolfsmelk
Vrijstaand woonhuis met garage, gelegen in een heel prettige en rustige woonbuurt. Het pand is geh. voorz. van kunststof vensters met dubbel glas en rolluiken en is in een perfekte staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 235.000,- k.k.

Landgraaf, Voorterhof 5
Perfect gelegen halfvrijstaand woonhuis, bwj. 1980 met o.a. garage, luxe witte keuken, vaste trap naar 2e verdieping. Vraagprijs ƒ 239.000,- k.k.

Sittard, Karolingenstraat 7
Nieuw, modern en luxe uitgevoerd vrijstaand landhuis met garage, zeer ruime living, met openhaard, 3 slaapkms., mooi gelegen op ruim perceel. Dit pand voldoet aan de hoogste eisen die men aan vormgeving en wooncomfort kan stellen. Vraagprijs ƒ 445.000,- k.k.

Schinnen
Bungalow, geheel onderkelderd met o.a. 3 slaapkms. en inpandige garage, voor- en achterzijde uitzicht op natuurgebied. Bel voor nadere info. Vraagprijs ƒ 420.000,- k.k.

Landgraaf, Mensheggerweg 36
Nabij natuurgebied gelegen landhuis met o.a. dubbele garage, 4 slaapkms. en huisweide. In 1980 geheel gerenoveerd, perceel ca. 3.500 m2. Te aanvaarden per 1 mei. Vraagprijs ƒ 440.000,-

Brunssum, Steenbergstr. 6
Gemoderniseerd ruim halfvrijst. woonhuis met o.a. 4 slaapkms. en garage, geschikt voor 2 auto's, perc.opp. 405 m2. Inhoud 550 m3. Vraagprijs ƒ 195.000,- k.k.

Brunssum, Het Ambacht 72
Op uitst. lokatie, perf. onderhouden halfvrijst. herenhuis met gar. en tuin. Ind.: o.a. woonkamer met open haard en parketvloer, 3 slpkmrs., badk. met douche, ligbad 2e toilet en dubb. wastafel, vaste trap naar 2e verd. en o.a. hobbykamer. Vraagprijs ƒ 268.000,- k.k. Spoedig te aanvaarden.

Brunssum, Diepenbrockstraat 9
Op zeer goede stand gelegen vrijstaand woonhuis, geheel onderkelderd, dubb. garage en carport. Perc.opp. 746 m2. Vraagprijs ƒ 395.000,- k.k.

Is uw huis voor u een te zware last?
Dat kan aan uw hypotheek liggen.
Bel ons even voor advies.
Ook voor een nieuwe hypotheek of een verhoging van uw huidige hypotheek.
☎ 045-460444.
MAKELAARDIJ HONINGS

Te koop
Oirsbeek, K. Peulenstraat 11
Halfvrijst. woonhuis, goede omgeving, in perfecte staat van onderhoud. Ind.: beg.gr. woonkamer ca. 30m2, eethoek ca. 12m2 met laminaat parket, aanbouw waarin zeer luxe keuken met alle apparatuur, tegelvloer. Garage met berging, entree, toilet. Op verdieping 2 royale slpkmrs., 13m2 en 15m2, luxe badkamer met bad, wastafel en toilet, vaste trap naar 3e slpkmr. ca. 20m2 en CV-ruimte. Fraai aangelegde voor- en achtertuin, rolluiken, goed geïsoleerd. Dit huis moet U absoluut van binnen zien!
Koopprijs ƒ 275.000,- k.k.
V&H VASTGOED
OIRSBEEK, Hulterweg 28, 6438 AJ. ☎ 04492-1620
MAASTRICHT, Hertogsingel 38, 6214 AE. ☎ 043-255070.

[illegible] zijn wij voor onze klanten dringend op zoek naar alle soorten woonhuizen in het grensgebied, Kerkrade, Heerlen, Landgraaf, Vaals, Bocholtz, Simpelveld.
Wij geven advies bij de reële prijsstelling en snelle verkoop van uw huis.
Belt u ons: 09-49.2406.93306
☎ 045-351254.
geen verkoop - geen kosten.
In sommige gevallen kopen wij Uw object aan.

*** Hypotheekrente v.a. 6,5%!! ***
Met tienduizenden guldens voordeel;
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas: de makelaar van de koper!

Immobilien GmbH
van Lier-Radermacher
Een betrouwbare naam
met groot verkoopsucces en een nog betere uitgebreide service.
Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G. verkopen? Bel ons.
Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergissen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons. Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
Eerste prijs: 1 week Grand Canaria voor 2 pers.
Tweede prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.
Derde prijs: 4 entreekaarten voor Phantasialand Köln/Brühl en nog veel meer mooie prijzen.
☎ 09-49.24073017 / 045-451291

Merkelbeek
Bouwgrond te koop
R.K. Kerkbestuur "St. Clemens" is voornemens te verkopen perc. bouwgrond a.d. Wilmenweg. Tot. opp. plm. 3100 m2. Info-map tegen betaling van ƒ 10,- te verkrijgen bij M. Simons, Mgr. Mannenstr. 44, 6447 AD Merkelbeek. Mogelijkheid bod uit te brengen op tot. perc. alsook per kavel volgens verkav.plan info-map. Gegadigden moeten voor 15 februari '94 schriftelijk bod inzenden.

Open Huis heden 15 januari van 14.00 tot 16.00 uur
Appartementenkomplex "Spoorsingel" te Heerlen
Centraal gel. gezellige 1 of 2 slaapkamerappartementen (vloeropp. ca. 64m2) met vrijwel vernieuwde interieurs. Ruime woonk. Aparte eetkeuken. Badk. met douche. Berging. Aparte berging op part. Prijzen vanaf ƒ 92.000,- k.k. Netto maandlast ca. ƒ 470,- bij 100% financiering.
Adres: Spoorsingel 18 te Heerlen.
INL. STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.
TEL. 045 - 71 22 55.

Ter bemiddeling
zoeken wij dringend diverse wonigen:
Geleen e.o. halfvrijst. woning met garage tot ƒ 200.000,-
Heerlen e.o. vrijst. met gar. en 5 slpk. tot ƒ 425.000,-
10 km. rond Landgraaf vrijst./bung. met gar. tot ƒ 500.000,-
Amstenrade-Merkelbeek e.o. (halfvrijst. tot ƒ 350.000,-
Geleen-Spaubeek-Munstergeleen halfvrijst. met gar. tot ong. ƒ 180.000,-
Heerlen-Kerkrade-Ubach o. Worms woningen in alle prijskl.
Schinveld-Jabeek e.o. wonigen tot ƒ 250.000,-
Makelaarsk. Janssen B.V.
Telefoon 046-335840
na 17.30 uur 046-339072.

Te koop
Brunssum Dorpstraat 157
Voormalige royale boerderijwoning. Indeling: o.a. woonkamer, woonkeuken compl. met app., ruime badkamer, 3/4 slpkmrs., div. bergingen en kelders. Voormalige winkelruimte kan tevens als extra woon + eetkamer dienen. Grote tuin met terassen. In goede staat van onderhoud.
Vraagprijs ƒ 275.000,- k.k.
V&H VASTGOED
OIRSBEEK, Hulterweg 28, 6438AJ. ☎ 04492-1620.
MAASTRICHT, Hertogsingel 38, 6214AE. ☎ 043-255070.

Oirsbeek
Geschakelde terraswoning, modern en speels van opzet. Z-woonk. (36m2), keuken met app., 3 slpk., badk. met bubbelbad douche 2e toilet, 2 bergingen, tuin en vrije achterom. Vr.pr. ƒ 198.000,- k.k. Kant. Rob Dassen, telefoon 046-375757.

Schinveld:
Mooie vrijst. woning met grote tuin (625 m2); kelder, 3 slpk., berging en garage. Vraagprijs ƒ 239.000,- k.k.
makelaarsk. Janssen B.V.
Telefoon 046-335840
na 17.30 uur 046-339072.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Met spoed te koop gevraagd
prima onderhouden woning met 5 slpkrs., tuin en garage. Op loopafstand centr. Heerlen of centr. [illegible] Tel. 077-517364 of 045-[illegible].

BRUNSSUM:
te k. [illegible] met [illegible] carport, [illegible] keuken [illegible], [illegible], 2e toilet, [illegible] n. zolder, vr.pr. ƒ [illegible] k.k. Tel. 045-271214.

Beek/Neerbeek
Vrijstaand woonhuis met dubb. garage en dubb. carport, ind.: hal, 2 kelders, dichte aanb. keuken met app., bijkeuken, woonk. 40m2. 1e Verd: 4 slpk., badk. toilet, vaste trap n. zolder met 5e slaapk., geh. voorz. van dubb. begl. en rolluiken. Vr.pr. ƒ 335.000,- k.k. Telefoon 046-373427/370371.

LANDGRAAF, Troerberg 5, (Ubach o. Worms). Riant geleg. woonh. (vrijbl. uitzicht achtertuin), 1 slpk., mooie woonk., dubb.gl., gr.tuin. Zien is kopen ƒ 139.000,-k.k. Telefoon 046-742550. Jos Storms O.G., Geleen.

ZUTENDAAL. Goedgelegen woning eng. 15a woonk., keuken, eethoek, 3 slpk., gar., berging, zolder, zwembad. Inl. 09-32.8972.2001.

Bingelrade
Dorpstraat 40
Sfeervol boerenwoonhuis met binnenplaats, geheel gerenoveerd met schitterende badkamer, nieuwe c.v. en aanbouwkeuken, drie slaapkamers, diverse stallen en schuren, liefst 2000 m2 grond met zeer diepe tuin op het zuiden. Prijs slechts ƒ 285.000,-. OPEN HUIS: ZONDAG 16 JANUARI van 14.00 uur tot 16.00 uur.
Informatie:
BUSIO EN PARTNERS VASTGOED B.V.
Tel. 046-744836.

Echt
Berkelaar. Kapelstr. 28.
OPEN HUIS!!!
van 13.00 tot 14.30 uur.
Ind.: boerderijtje, perc. 490 m2, woonk., keuken, bijkeuken, 3 slpks. etc etc., vraagpr. ƒ 179.000,- k.k.
Seegers o.g. ☎ 046-525318.

Kerkrade-West
Groot halfvrijst. woonhuis met tuin en garage. Ind.: hal, toilet, zit- en eetkamer, serre, keuken en 2 kelders, 1e verd. 3 slpks., badk. met 2e toilet, 2 v.w. en ligbad, vaste trap naar royale zolder met 4e slpk., vr.pr. ƒ 245.000,- k.k.
☎ 045-420021.

HEERLEN, Pr. Irenestr. 11. Te koop app. op loopafst. centrum, in goede staat. Vr. pr. ƒ 108.000,- k.k. Rijcks Vastgoed, 04405-2108.

HOENSBROEK, te koop halfvrijst. woonhuis met garage en tuin. Woonk. ca. 33 m2 met parketvloer, ruime keuken, 3 slaapkamer, badkamer met douche. Bergzolder. Het pand is voorzien van rolluiken. ƒ 189.000,- k.k. Telef. 045-[illegible]159.

Te k. hoekwoning met grote garage en tuin, perc. opp. 248 m2. Spouwisolatie en grotendeels dubb. beglazing. Kelder, hal, toilet, L-vorm. woonk., nw. luxe witt. aanb. keuken, badk. met douche, 2 (3) slaapk., bergzolder via vlizotrap, pr. n.o.t.k. Dr. Philipsstr. 36, HOENSBROEK. Bezicht. na telef. afspraak 045-215651.

HULSBERG, Raadhuisstr. 110, halfvrijst. woonhuis met garage, 4 slpks, i.z.g.st. v. onderhoud, vr.pr. ƒ 248.000,- k.k. Rijcks, Vastgoed. 04405-2108.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753397.

Te koop gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobiliën tel. 045-414615

ARDENNEN, Gemmenich-Vaals. Parc 3F te koop: sfeervolle vrijst. 8 pers. bungalows, 307/484 m2 eigen grond, ƒ 80.000,-k.k. incl. inr. Info: 04408-2058.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Telefoon: 040-520558.

Huis met spoed te koop GEVRAAGD tot ƒ 150.000,-. Opknappen geen bezwaar. Telefoon: 040-128897.

Te koop: mooi gelegen BOUWKAVELS, groot ca. 450 m2 en 900 m2, gelegen in Heerlen, Inl. Br.o.nr. B-05018, Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Solvent Paar (öffentlicher Dienst) sucht dringend Haus mit Garten in GRENZNÄHE, zu mieten oder zu kaufen. (Mindestens 3 Zimmer und Küche und Bad). Tel. 09-49.240336388, ab 14.00 Uhr.

Te koop gevr. WOONHUIS met garage in Echt, Montfort of Reuver. 04754-85117.

Geef aan niemand opdracht! Praat eerst eens met Mr. Cornelis Brorens over de VERKOOP van uw huis. Telefoon 046-750318.

Halfvr. mod. gesch. woning in H'BROEK-W. Eet- en zitk. met o. h. 46 m2, Simatic wit keuken 9 m2, bijk., inp. gar. 18m2, grote kelder, 4 slpk., badk.en vl., tuin op Z., ƒ 259.000,- kk. 045-219522.

Te k. gevr. BOUWKAVEL omg. Voerendaal, opp. ca. 450 m2. Tel. 045-753222.

KERKRADE, Gruppellostr. 22. Perf. gelegen in winkelcentr. (boven Bovas assur.), keurig appart. met lift, 1 slpk. badk. douche, aparte toil., ruime woonk. met parket keuken dubb.gl., voorbalkon. Zien is kopen ƒ 128.000,-k.k. Telefoon 046-742550. Jos Storms O.G., Geleen.

Te koop oude HOEVE gelegen nabij Tongeren. Tel. 09-32.12237976.

Rijtjeshuis BRUNSSUM, bwj. '78,renov. '90, 200/130 m2, woon-/eetkr. met openhaard, aparte inbouwkeuken, wc, garage, 1e verd.: 3 slpkrs., badkr. met bad en douche, wc, 2e verd.: slpkr., douche, wc, vr.pr. ƒ 235.000,- k.k. Tel. 045-256689.

WOONHUIZEN, koopprijs met 3.45% courtage: Kerkrade, woonhuis met 3 woongedeeltes, 140/880m2, ƒ 285.000,-; Posterholt, eengezinswoning, 100/375m2, ƒ 235.000,-. U.F.S. Makelaarsbureau Düren, ☎ 09-49.2421.42999.

KERKRADE-WEST, Carboonstraat 8, vrijst. huis met gar., 5 slpkrs. Pand is zeer degelijk gebouwd. Perc.opp. ca. 413 m2. ƒ 225.000,-. Inruil huidige woning bespreekbaar. Wijman & Partners. 045-728671.

HEERLEN, Peutzstr. 55, wegens vertrek naar buitenland, halfvrijst. huis met garage op mooie lokatie, bwj. 1993, ƒ 249.000,-. Inruil mog. Wijman & Partners. 045-728671.

BLONDÉ
Uw huis verkopen
Wij kopen direkt
045-743490

HEERLEN, dichtbij centrum: halfvrijst. woonhuis, bwj. '87, inpand. garage, U-vormige woonk., half-open keuken (46 m2), 3 slaapk., 4e op zolder, pr. ƒ 239.000,- k.k. Telef. 045-726349.

In HEERLEN, op loopafstand van winkelcentrum 't Loon en station, 4 slaapk. woning, met c.v. gas en royale tuin op het zuiden. Bwj. 1955. Woonk. ca. 30m2, houten vloer, tuindeuren. Achterzijde beg. grond rolluiken. Keuken, douche, berging en zolderruimte met vliezotrap. Aanv. 1-10-'94. Vraagprijs ƒ 145.000,- k.k. Telef. 045-719046.

Bouwkavel te koop GEVRAAGD 700 tot 800 m2 voor bungalow. Telefoon 046-374852.

HEERLEN. Huyn van Rodenbroeckstr. 15. Op prima stand gelegen halfvrijst. woonhuis met garage, voor- en achtertuin. Luxe afwerking. Totale perc. opp. 425 m2. Inruil huidige woning bespreekbaar. ƒ 265.000,-. Wijman & Partners. Telef. 045-728671.

HOENSBROEK. Pr. Willemstraat 60. Woonhuis met tuin, 3 slpkrs, deels geïsoleerd. ƒ 139.000,-. Bij 100% hypotheek, netto maandlast ca. ƒ 650,-. Kopen is nu goedkoper dan huren. Rente v.a. 6,3%. Wijman & Partners. Telef. 045-728671.

HYPOTHEKEN vanaf 6,45%. Bel Schins Verzekeringen, 045-323564.

SITTARD. Eksterstr. 12, halfvrijst. woonhuis met garage, 4 slpks, grote tuin, vr. pr. ƒ 200.000,- k.k. Rijcks, Vastgoed. ☎ 04405-2108.

SCHINVELD: zeer ruim cafépand met woonhuis en aparte bovenwoning bestaande uit: hal, keuken, woonk., toilet, badk., 2 slpks., café met 2 zalen, berging, toiletgroepen, waarruimte, CV-ruimte. Op de verd.: 3 slpks. Bovenwoning met diverse kamers en zaaltje. Perceel ca. 460 m2. Inhoud ca. 2140 m3. Aanvaarding in overleg. Prijs ƒ 295.000,- k.k. Inl. Kerkhoffs Makelaardij O.G. Beek. Tel. 046-373427.

HEERLEN, Schelsberg 95, halfvrijst. woning met tuin, 3 slpks, vr.pr. ƒ 142.000,- k.k. Bezichtiging uitsluitend volgens afspraak 045-219598.

Halfvrijst. woonhuis te URMOND. Ind.: beg.gr., entree, berging, toilet, woonk. met open keuken. 1e verd.: 2 slpkmrs., washok, luxe badk. incl. 2e toilet, zolder en gar. Perc.opp. 205m2. Extra's zoals roll., dubb. begl., parket, tegels, aanbouwkeuken, enz. vr.pr. ƒ 235.000,- k.k. Tel. 046-333548.

Mooi h.huis met tuin en garage, pr.n.o.t.k. gelegen te HEERLEN-Heksenberg. Tel. 04492-2185.

Te huur aangeboden: LOODS, 280 m2, met of zonder buitenterrein. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. na 19.00 u. 045-316238.

Gevraagd droge OPSLAGRUIMTE plm. 20 m2, in dir. omg. van Brunssum/Landgraaf. Tel. 045-313590.

Te huur gevraagd LOOD, liefst op industrieterrein, voor autobranche. Telef.: 045-228869.

Te huur WINKEL/KANTOORRUIMTE, 60 m2 te Schaesberg. 045-313553.

Te h. op klein ind.terrein div. BEDRIJFSRUIMTES, gesch. voor vele doeleinden, krachtstroom en kantoor aanwezig. Tel. 045-721976 / 729658, na 20.00 uur.

GELEEN centrum (kantorenbuurt); representatieve kantoor/praktijk/winkelruimte 1x55 m2, 1x25 m2. ƒ 170,- per m2. Telef. 046-740493.

Te huur div. opslag of MAGAZIJNRUIMTES 50-75-100 m2. Info 046-743941, Geleen.

KAMER in Maastricht. In onderhuur per februari-juli, ƒ 350,- incl. Nabij station. Bel snel: 043-630580.

Gem. zit/slpk. omg. HEERLEN, te huur voor meisje of alleenst. dame. 045-223970.

Voor appartementen en kamers te SIMPELVELD. Telefoon: 045-445051.

Gemeubileerd kamertje, 2x3, te huur ƒ 250,- p.mnd. in LANDGRAAF. 045-319778.

Gedeelt. gemeubileerde KAMER te huur centrum Heerlen voor studerend of werkend persoon. ☎ 045-713717 of 046-512326.

Te huur voor werkend personen goed gemeubileerde zit/SLAAPKAMER. Pannesheiderstr. 1, Kerkrade.

Te huur STUDENTENKAMERS in centrum Heerlen, alleen voor meisjes. Telef. 045-725143.

Te k. WATERPASINSTRUMENT met hoekmeting op statief, bwj. '92, z.g.a.n., vr. pr. ƒ 500,-. Inl. 045-312956

4 electr. ROLPOORTEN (of luiken), 3.80 mtr. br., ƒ 290,- p.st. Tel. 045-445227.

Te koop stalen STEIGER; profielen; schragen; stempels; bouwkeet; lintzaag, zaagbr. 125 cm., z.g.a.nw. Vaesrade 101 A, Nuth.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Kneps, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Te koop aangeboden gebruikte TROTTOIRTEGELS met Basalt ƒ 0,50 per stuk. Telefoon: 046-527829.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen
30% goedkoper dan elders
Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Waterschade??
Wij denken met U mee
Nu 20% korting.
Tevens renovatie
houten zitmeubelen
Gratis halen en bezorgen
M.S.B. Meubelstoffeerderij
Wij verzorgen voor een goede en vakkundige stof[...] van uw bankstel, stoelen en eetkamerstoelen. Ook v[...] losse kussens in alle kwaliteiten, stof en leer.
Bel voor GRATIS PRIJSOPGAVE en vakkundig advi[...] heel vrijblijvend bij u aan huis 070-3651630 van 9[...] 22.00 uur. M.S.B., J. Ledelstr. 9A-11 te 's Graven[...]

JANUARI-UITVERKOOP
diverse modellen
SHOWROOM-KEUKENS
en inbouwapparaten
met hoge korting zolang de voorraad strekt.
Vossen Keukens
Kerkpln. en Eikenderweg 77 Heerlen. Tel. 045-717555.

KEUKEN-RENOVATIE: werkbladen, spoelbakken, inbouwapp. plus jr. gar. Vossen-Keukens, Eikenderweg 77, Heerlen. ☎ 045-717555.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Te k. eiken TV-KASTJE en complete hoek-open haard. Telef. 045-457187.

Te k. WOONKAMERKAST, noten, i.z.g.st., 302x43x197 cm. Vraagprijs ƒ 850,-. Telef. 045-443384.

2x 2-zits BANK, l.blauw, z.g.a.n., van ƒ 6.000,- voor ƒ 700,-. Tel. 045-711386.

Zoekt u 2e hands MEUBELS? Veel keus ook antiek. Kouvenderstr. 208, H'broek.

Te koop LITS-JUMEAUX incl. matrassen. Telef. na 17 uur 045-714062

Te koop buffellederen BANKSTEL, 1-2-3-zits. Tel. 045-426081 b.g.g. 254602.

Te koop eiken BANKSTEL, pr.n.o.t.k. Telef. 045-313051.

Te koop restant pa[...] en onderkasten voo[...] van de prijs. Te b[...] KEUKENS bv, Rijk[...] Gulpen, telef. 04450-2[...]

Te koop ingeruilde [...]schse kookplaat m[...] kelpaneel. Mee[...] ƒ 350,-. Te bevr.[...] KEUKENS bv, Rijk[...] Gulpen, tel. 04450-24[...]

Te koop diverse [...]bladen voor de helft [...] prijs. Te bevr.: Pl[...] KENS bv, Rijksweg [...] pen, telefoon 04450-2[...]

Te k. eiken EE[...] zeer mooie eiken [...] Tel. 045-443133.

Te k. vol eiken [...] BORDENKAST, [...] Tel. 045-312406.

Onze INRUILME[...] rechtstreeks aan [...] kasten, bankstellen, hoeken, slaapkame[...] Bel 045-252670 vo[...] bezoek aan ons [...] Woninginrichting Brunssummersraat Schinveld.

Zeer mooie 2+3- zi[...] nw. niet gebruikt, sto[...] weggeefprijs (ƒ 3.250,-), bijb[...] eethoek wit ƒ 1.250,[...] den samen in ee[...] ƒ 2.200,-. Nieuw!! Te[...] 743941.

Zit- slaap- BANK, ƒ 450,-, mooi en nieu[...] 743941.

Kachels/Verwarming

BARBAS open haarden, gasinzets, houtkachels. Jac. Köhlen, Rijksweg. N. 104, Sittard. 046-513228/514862.

Opruiming tot 50% korting, gaskachels / houtkachels. KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Gas-, HOUTKACHELS - c.v.-ketels. Keuze uit 200 stuks. Jac. Köhlen. Rijksweg Noord 104, Sittard. Tel. 046-513228 / 514862.

Gas-, HOUTKACHELS - c.v.-ketels. Keuze uit 200 stuks. Jac. Köhlen. Rijksweg Noord 104, Sittard. Tel. 046-513228 / 514862.

KACHELSPECIAALZA[...] Reker. Kluis 28, [...] Telef. 046-740785.

Te koop GASKACH[...] kolen/houtkachel. Te[...] 757430.

Reageren o[...] advertenties o[...] BRIEFNUMM[...]
Stuur uw brief (vold[...] gefrankeerd) naar Limburgs Dagbl[...] postbus 2610, 6401 Heerlen en vergeet ni[...] onder op de envelop [...] nummer uit de adve[...] te vermelden.

Koop uw tegels bij de vakman
Keuze uit meer dan 600 tegels
Ook wij bieden hulp aan de slachtoffers van de watersnoodramp en doen mee aan de **kortingsaktie** van Mosa en Sphinx
Wandtegel chrohn 8.50 p/m
vloertegel Mannatten grijs 17.95 p/m
Impronto Bianco 24.95 p/m
Wekelijks grote en kleine restpartije[...]
OPENINGSTIJDEN:
Ma. t/m vrij. 9.00 t/m 18.00 u. Do. koopavond
Za. tot 14.00 u.
P. DAME[...]
Tegelzetters
& Tegelhandel
Deskundig advies
Mercuriusstraat 29, Geleen, tel. 046-74099[...]
Kamervloeren in een dag klaar

OPENBARE VERKOOP ROERENDE GOEDEREN
Ten overstaan van:
NOTARIS MR. J.L.M. SCHUTGENS te HOE[...]BROEK, GEMEENTE HEERLEN
zal namens de erven van Ham-Ruijters in café Am[...]citia, Markt 9-10 te Hoensbroek op
MAANDAG 17 JANUARI 1994 om 14.00 uur
door gerechtsdeurwaarder J.L. Dohmen te Heer[...] in samenwerking met de heer C. Rodolf, taxateur [...] Brunssum, in het openbaar worden verkocht dive[...] roerende zaken aan de meest biedende:
Inzake de nalatenschap van Ham-Ruijters o.a. [...] volgende roerende zaken:
notehouten vitrinekast, wortelnoten eettafel met [...] stoelen, staand horloge, antiek koperwerk, noteho[...]ten barokkast, diverse schilderijen, diverse kach[...] t.v., radio, gietijzeren tuinstoelen, auto Opel Blitz [...] '67, marmeren tafeltje, notehouten salontafel, [...]tallen luchters, eiken fauteuil, wasmachine.

Verder worden openbaar verkocht de volgende ro[...]rende zaken:
diverse Perzische en Oosterse tapijten o.a. He[...] Afghan, Afshar, Konia, Beluch, Bochara tafelkleden, Meshkin loper, Hammadan; antieke bronzen Lo[...] XVI tafelklok, antieke tafelklok, antieke gesto[...] Luikse eiken commode 18-19e eeuw, grote spieg[...] schilderij, eiken medicijnkastje, eiken 'rookstoel', antieke eiken dekenkist, zwart marmeren tafelpe[...]dule, kristal-look kroonluchter, dienblad met Hin[...]loopenschilderkunst; Art Deco radio en platenspe[...]ler, houten bank, 1-deurs spiegelkast, eiken Eng[...] sideboard, Biedermeier bank, 3-deurs Louis XVI [...]trinekast, hangvitrine, 2-deurs grenen kastje, A[...] Deco tafeltje, romp opastoel, Art Deco haardje.

KIJKDAG: zondag 16 januari 14.00 tot 17.00 u[...] in café Amicitia, Markt 9-10 te Hoensbroek.

VEILING: maandag 17 januari 14.00 tot 18.00 u[...] in café Amicitia, Markt 9-10 te Hoensbroek.

De goederen moeten uiterlijk maandag 17 janua[...] 1994 om 19.00 uur worden afgehaald.

Sneeuwklokjes laten op zich wachten

DOOR SANTE BRUN

In sommige jaren kun je de eerste bloemen van *Galanthus elwesii*, betere bekend als Sneeuwklokje, al rond de jaarwisseling begroeten. Dit jaar viel dat enigszins anders uit: pas tegen de derde week van januari was er enige activiteit te bespeuren, tot die tijd stonden ze al in knop, maar de aarzeling om tot bloei te komen leek ditmaal wel erg groot.

Galanthus nivalis, het 'gewone' sneeuwklokje, is doorgaans nog iets later dan *G. elwesii*, terwijl de hele plant en vooral de bloem wat kleiner uitvalt. Als u ze kunt krijgen moet u dus liever de grotere soort planten. De meeste goed gesorteerde bollenfirma's hebben ze wel in het assortiment.

Beide (en alle variëteiten) zijn het gemakkelijke bolgewassen voor de tuin. Het lijkt wel of ze hier inheems zijn, zo goed groeien ze – mits ze staan op een vochtige plaats in stevige grond (leem of klei) bij voorkeur afgedekt met een goede laag humushoudende grond. Van nature hebben ze een voorkeur voor een plaats aan de rand van struikgewas en onder licht geboomte; het is van belang dat tijdens de uitgroei van het blad, tussen januari en april, de omgeving vrij licht blijft.

Inheems zijn de planten in Nederland niet. Dat zijn we wel in een groot deel van Europa, tussen midden-Frankrijk en oost-Turkije. Dit bolgewas hoort, net als de Narcissen, tot de Amaryllisachtigen. Er is veel mee geëxperimenteerd maar de bestaande variëteiten verschillen niet veel van elkaar. Er zijn planten met dubbele bloemen, maar dat zijn zwakke groeiers, en ook bont blad hoort tot de mogelijkheden.

Nauw verwant is het zomerklokje, *Leucojum aestivum*, een al even goede groeier die je echter maar weinig in tuinen ziet. Het zijn eigenlijk vooral flink uit de kluiten gewassen sneeuwklokjes, tot zo'n 40 cm hoog en ze bloeien eind mei, begin juni.

Zowel sneeuw- als zomerklokjes zaaien zich onder gunstige omstandigheden sterk uit. Ook groeien de pollen op geschikte plaatsen flink. Beide kunnen als vaste planten gescheurd worden, ter vermeerdering. Graaf daartoe tijdens of aan het einde van de bloei de hele pol voorzichtig op en verdeel die door voorzichtig uiteen trekken in een aantal stukken. Zit die terug op dezelfde diepte als de oorspronkelijke plant.
Deze bollen slaan slecht aan als ze voor het planten gedroogd worden. Dat geldt dus ook voor nieuw gekochte planten. Verwijder het blad pas als het helemaal afgestorven is. Veel last van ziekten hebben ze niet. In te natte, slecht afwaterende grond kunnen ze last krijgen van schimmels. In te droge grond of te warme grond groeien ze gewoon slecht.

● *Sneeuwlokjes zijn gemakkelijke bolplanten.*
Archieffoto: DIJKSTRA

Stooktabel week: van maandag: 3 januari t/m zondag 9 januari 1994

Bij een normaal jaarverbruik in m³ van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 1 nov. 1992 (meterkaart kolom 5)
1000	32	ƒ 16,00	343
1200	38	ƒ 19,00	411
1400	44	ƒ 22,00	478
1600	51	ƒ 25,50	548
1800	57	ƒ 28,50	617
2000	63	ƒ 31,50	685
2200	70	ƒ 35,00	752
2400	76	ƒ 38,00	821
2600	82	ƒ 41,00	889
2800	88	ƒ 44,00	957
3000	95	ƒ 47,50	1027
3200	101	ƒ 50,50	1094
3400	107	ƒ 53,50	1161
3600	114	ƒ 57,00	1231
3800	120	ƒ 60,00	1299
4000	126	ƒ 63,00	1367
4500	142	ƒ 71,00	1538
5000	158	ƒ 79,00	1710
5500	174	ƒ 87,00	1882
6000	190	ƒ 95,00	2053

Tip: De energiewijzer over wasautomaten e.d. gratis bij uw energiebedrijf.

Tal van keuzes te maken bij aanschaf bed

Combinatie van bodem en matras bepalend

● *Veel bedbodems hebben tegenwoordig een verstelbaar ruggedeelte en een verstelbaar heup- en voetengedeelte.*

Kinderen, volwassenen, bejaarden; voor iedereen is een goed bed de basis van een gezonde nachtrust. Wie elke avond 'lekker wil slapen en morgen gezond (én vooral ook uitgerust) weer op', zal heel wat keuzes moeten maken. Met name de vraag 'waarop' biedt nogal wat mogelijkheden. Bedbodems en matrassen zijn er immers in zeer veel varianten. En het is juist de combinatie van die twee die telt. Slapen is pas écht ontspannen wanneer de combinatie van bedbodem en matras een aangename vering biedt, goed ventileert én gewoon lekker ligt.

Uiteraard is uiteindelijk een góed bed veel belangrijker, dan een mooi bed. Van belang is dat het lichaamsgewicht over het hele raakvlak van de matras verdeeld wordt. Schouders, heupen, hoofd en voeten; elk lichaamsdeel vraagt om een specifieke ondersteuning. Een goed matras bedt het lichaam comfortabel in en geeft op alle punten gelijkmatig steun. Qua toegepaste materialen zijn er grofweg drie verschillende soorten matrassen.

Een matras van schuimrubber biedt een vrij stevige, ietwat veerkrachtige ondergrond. De kern bestaat meestal uit een luchtig mengsel van natuurlijke en synthetische latex. Een verhouding van 40/60 is standaard, maar er zijn ook matrassen die voor 100 procent uit natuurlatex, dan wel uit volledig synthetisch materiaal bestaan. In de meeste schuimrubberen matrassen zitten holtes die in combinatie met een fijne celstructuur voor een goede ventilatie en daarmee vochtregulatie zorgen.

Ook bieden ze een goede warmte-isolatie. Nieuw is een serie latexmatrassen, afgestemd op de specifieke lichaamsvormen van mannen en vrouwen. Het verschil zit 'm in de ondersteuning op bepaalde plaatsen. Zo heeft de 'vrouwenmatras' een zachtere ondersteuning bij de benen en biedt de 'mannenmatras' een medium slaapzone van rekken tot voeten.

Polyether matras

Meer dan de helft van de verkochte matrassen is gemaakt van zacht polyurethaan: een soepele, synthetische schuimrubber. Polyether matrassen verliezen doorgaans eerder hun elasticiteit dan schuimrubber varianten van of met latex. Ook zijn ze minder goed in staat vocht op te nemen. Een goede tijk is dus erg belangrijk. Over het algemeen geldt: hoe dikker de matras, hoe beter het comfort. De matrassen zijn veerkrachtig en licht in het gewicht en dus makkelijk keerbaar.

Het interieur van een binnenveringmatras bestaat uit vele, onderling verbonden stalen veren. De soepelheid van de matras wordt bepaald door het type veer, het aantal windingen en de hoeveelheid veren (zo'n 100-400 per m). Om te voorkomen dat de veren door de tijk dringen, is de binnenvering voorzien van een stevige afdeklaag. Een binnenvering is over het algemeen duurder dan een matras van polyether of schuimrubber. De ventilatie en vochtverwerking is goed.

Bedbodems

Met enkel een goed matras zijn we er nog niet. Alleen in combinatie met een bijpassende bedbodem is optimaal ligcomfort gegarandeerd. Ook wat de matrasdragers betreft zijn er tal van mogelijkheden.

Een spiraalbodem is een elastische matrasdrager met een gevlochten, verend staaldraadweefsel in een stalen frame. Veren in de lengterichting – gespannen van hoofd naar voeteneinde – bieden meestal extra ondersteuning in het midden. Dwarsgespannen spiralen hebben vaak meer veerkracht. Een spiraalbodem biedt goede ventilatie-mogelijkheden.

Sterk in opkomst zijn de lattenbodems. Zo'n bodem bestaat uit een aantal flexibel verende latten; recht, gebogen of kantelbaar. De latten zijn meestal van (beuke)hout, maar ook wel van metaal of kunststof. Het verschil tussen de diverse lattenbodems zit 'm in de manier waarop de latten bevestigd zijn, bijvoorbeeld vast aan twee leggers, los op twee latten tegen de zijkant van het ledikant, of opgehangen in flexibele houders zodat de bedbodem iets meeveert. De nieuwste lattenbodems zijn steeds vaker uitgevoerd met een versterkt middendeel; dáár moet immers het meeste gewicht gedragen worden. Ook zijn er varianten waarbij de ondervering is opgebouwd uit latten van verschillende hardheden.

De boxspring (springbox) is een iets verende ondermatras met een groot aantal springveren die – afhankelijk van het type – meer of juist minder flexibel zijn. De stugheid wordt bepaald door de dikte van de veerdraad en het aantal slagen per veer. De binnenvering van een boxspring zit in een bak die op poten of wielen staat en is stevig afgedekt. Een boxspring biedt doorgaans zeer goede ventilatiemogelijkheden. Wie een box-spring koopt, koopt altijd een compleet bed inclusief bijpassend matras.

Waterbed

Sterk in opkomst is het waterbed. Slapen op water intrigeert en is volgens ervaringen vooral ontspannend. Een watermatras is stevig en soepel tegelijk en geeft op alle punten gelijkmatig steun, dus ook in de rug. Bovendien kan het water op elke gewenste temperatuur worden ingesteld: lekker koel in de zomer en behaaglijk warm in de winter.

We onderscheiden hard-siders en soft-siders. Een soft-side waterbed ziet er uit als een gewoon matras en heeft een stevige, brede rand om makkelijker in en uit te kunnen stappen. Een hard-side waterbed is in feite niets meer dan een grote zak water – de watermatras – in een bedombouw. De matras is gemaakt van vinyl en wordt met gewoon kraanwater gevuld. Een veiligheidsvoering aan de binnenkant van het bed houdt bij eventuele beschadiging het water 'binnen boord'. Waterbedden zijn verkrijgbaar in alle gangbare maten. Er zijn ook watermatrassen voor baby's, kinderen en extra lange mensen (225 cm).

Verstelbaar

Om aan alle zit- en ligwensen tegemoet te komen, zijn veel bedbodems tegenwoordig verstelbaar. Er zijn ook waterbedden met een dergelijke voorziening. Meestal hebben bedbodems zowel een (automatisch) verstelbaar ruggedeelte als verstelbaar heup- en voetengedeelte. Het verstellen gebeurt met de hand, semi-automatisch (d.m.v. gasveer/druk) of elektrisch. Vaak kan het verstellen zelfs vanuit bed gebeuren. Verstelbare bedbodems vragen om een matras dat de 'knikken' kan volgen. In principe zijn alle 'softe' matrassen met een doorgestikte tijk hiervoor geschikt.
Lekker slapen is dus een kwestie van de juiste matras op de juiste bedbodem. De hardheid van de matras en de vering van de bedbodem moeten op elkaar aansluiten. Alle combinaties kunnen een zacht, normaal of harder bed opleveren. Over het algemeen geldt dat polyether en schuimrubberen matrassen goed combineren met lattenbodems en spiraalbodems. Binnenveringen zijn te combineren met elke bedbodem.
En zoals met zoveel dingen geldt ook voor de aanschaf van een matras of bedbodem: een foute keus is snel gemaakt, een goede keus kost tijd!

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 11 januari 1994.
De voortdurend dalende rente op de kapitaalmarkt zorgt ervoor dat de geruimte tijd aanwezige ruimte voor rentedalingen steeds groter wordt. Het is daarom onbegrijpelijk dat alleen de Rabobank deze week de rentetarieven voor hypotheken heeft verlaagd.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank (rentepercentages)	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	nwr bij fisc. besparing van constant 50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7.00	3,71	2,40
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,20	3,84	2,50
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,50	4,04	2,66
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	7,20	4,73	3,83
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,80	4,47	3,62
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,60	3,48	2,23
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	6,90	3,67	2,37
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,20	3,87	2,53
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,40	4,21	3,41
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,70	4,40	3,57
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	7,00	3,77	2,46
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	7,50	4,09	2,71
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	5 jaar	1,00	6,50	3,44	2,20
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	10 jaar	1,00	6,80	3,63	2,35
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	15 jaar	1,00	7,20	3,89	2,55
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,30	4,15	3,36
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,60	4,34	3,52
GWK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,70	2,40
GWK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,30	3,96	2,61
GWK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,60	4,34	3,52
GWK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	4,40	3,57
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,60	4,34	3,52
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	6,90	3,69	2,40
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	7,00	3,76	2,45
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	7,50	4,09	2,71
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,65	2,35
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,20	3,85	2,51
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,80	4,47	3,62
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,80	4,47	3,62
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,69	2,39
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,20	3,88	2,54
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	7,50	4,08	2,70
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	6,60	4,25	3,43
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	4,31	3,49
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	6,40	3,34	2,12
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	7,10	3,79	2,46
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	7,60	4,12	2,72
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	variabel	1,00	6,70	4,40	3,57
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,50	4,28	3,46
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,00	3,61	2,28
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,30	3,81	2,43
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,90	4,54	3,67
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,80	4,47	3,62
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	6,90	3,71	2,41
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	6,70	3,53	2,26
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	7,00	3,73	2,41
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,00	3,61	2,28
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	6,70	3,57	2,30
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,50	4,28	3,46

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Steun in de rug bij inrichten

Woontrends zijn niet bedoeld als dwingende mode-voorschriften. Niemand schrijft regels voor die bepalen hoe het móet. Wel worden er bepaalde richtlijnen gehanteerd om aan te geven hoe het kán. Dit is het werk van interieurarchitecten, stylisten en binnenhuisadviseurs. Maar ook steeds meer producenten van vloerbedekking, behang, verf, meubels en stoffen zélf geven graag een steuntje in de rug.

De fabrikanten reiken de trendinformatie aan in de vorm van een kleurenwaaier, kleurkaarten of stofstalen. In hun folders zien we kleurcollages en sfeerfoto's die algemene aanwijzingen geven met betrekking tot kleuren(combina- ties), meubels, stoffen, dessins, materialen en vormen die momenteel 'in' zijn. Voor elke smaak en beurs is wel wat te vinden. Maar waar moet je nu zoal rekening mee houden?
Kleurkeuze

Het is vooral belangrijk om goed op kleur, vorm en materiaalgebruik te letten. Door minstens één van die drie aspecten op elkaar af te stemmen, ontstaat een harmonieus geheel. Eenheid in kleur is wat dat betreft misschien nog wel het meest voor de hand liggende uitgangspunt en vaak ook het makkelijkst te realiseren.

Zo kun je wat de stofdessins betreft gerust bloemen, ruiten en strepen in je interieur combineren, mits de kleuren maar kloppen. Ook verschillende materialen vormen pas één geheel als ze qua kleur goed op elkaar aansluiten. Kijk ook goed naar de vormen van banken, stoelen en tafels. Meubels, maar ook accessoires en schilderijen, hebben hun eigen vormtaal: kubistisch of organisch, robuust of fragiel. Voorkom dat het een rommeltje wordt en zet hooguit twee tot drie verschillende vormen naast elkaar in dezelfde ruimte.
Sommige fabrikanten hebben het ons nóg makkelijker gemaakt met hun zogenaamde 'coördinate'-collecties. Dit betekent een totale afstemming qua kleur, materiaal en dessinering van verschillende sfeermakers binnen één collectie: van verf, behang en borders, bad- en bedtextiel tot vloerbedekking, meubel- en gordijnstoffen. Dergelijke collecties zijn stuk voor stuk doordachte concepten die zich moeiteloos laten combineren tot een eigen, persoonlijke woonsfeer.

● *Woninginrichters laten steeds beter zien hoe het kán.*

Verborgen techniek in badkamer

Een mooie badkamer staat of valt met een 'mooie installatie', waarbij allerlei technische voorzieningen geheel aan het oog onttrokken zijn. Een fraai voorbeeld daarvan vormt de nieuwe wastafel van Villeroy & Boch, die geheel vrijstaat van de wand en bovendien een uiterst royale maat (75 cm) heeft.

Deze wastafel maakt deel uit van het retro-klassieke badkamerprogramma Amadea, waarin verder een wandhangend toilet en bidet, 1- en 2-persoons baden, douchebakken en badmeubelen zijn opgenomen.

De stijl van hangend toilet en bidet wordt geaccentueerd door edelstalen (montage)platen, die gemakkelijk zijn te onderhouden en die de montagepunten uit het zicht houden. Er is keus uit de tinten Alpinewit, Edelweiss, Pergamon en Alba.

Naast een hoge badkamerkast is een commodemeubel ontwikkeld. In combinatie met de inbouwwastafel, gezet in een fijnmarmeren plaat op zuilen, doet dit geheel denken aan de klassieke wastafel van weleer. Ook voor dit assortiment van V&B worden in stijl bijpassende armaturen vervaardigd door de firma Wico.

Te koop

AMSTENRADE, Hommerterallee S
Degelijk halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, berging en tuin met achterom. Ind. o.a.: woonkr., keuken, bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr., vaste trap zolder. Aanv.: direct. Vraagprijs: ƒ 219.000,- k.k.

DOENRADE, Kerkstraat S
Roy. land. gel. boerenwoning met c.v., kelder, mooie binnenplaats en carport. Ind. o.a.: living, mod. keuken met app., bijkeuken, kantoor, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, dubbele v.w., 2 zolderruimtes. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 420.000,- k.k.

GELEEN, Kanariestraat 24 S
Op uitst. stand nabij centrum gel. vrijst. herenh. met c.v., souterrain, inp. garage en grote tuin. Ind. o.a.: woonkr., eetkr., wooneetkeuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. en toilet. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

GREVENBICHT, Abdisstraat S
Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., mod. keuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., toilet, zolder. Aanv.:i.o. Prijs: ƒ 165.000,- k.k.

HOENSBROEK, Hoofdstraat H
In centrum goed gel. woonhuis met c.v., berging en tuin (met achterom). Ind.: hal, woonkr. met allesbrander, keuken met app. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, 2e toilet en v.w. 2e verd.: vaste trap naar slaapkr., hobbykr. en bergzolder. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 250.000,- k.k. Dit pand moet u van binnen gezien hebben.

HOENSBROEK, Julianastraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en mooi aangelegde tuin. Ind.: o.a. hal, woonkr. met parketvl., keuken met app., garage met bergzolder. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met douche en v.w. 2e verd.: grote zolder. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 225.000,- k.k.

HOENSBROEK, Nieuwstraat H
Goed gel. cafe-pand met aparte bovenwon. Het geheel is voor div. doeleinden geschikt. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

HOENSBROEK, Past. Kuilenweg H
Nabij centrum vrijst. gesch. woonh. met c.v. en tuin (perc. opp.: 415 m2). Ind.: ruime hal, woonkr. ± 40 m2, keuken met app., berging (evt. garage) met w.a. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet. Het pand is v.v. dubb. begl. en rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 275.000,- k.k.

LANDGRAAF, Beuteweg H

Nabij het centrum goed gel. vrijst. woonh. met c.v., dubb. garage en tuin. (perc. opp.: 502 m2). Ind.: o.a. kelder, hal, woonkr., keuken, waskeuken, werkkr., 3 slaapkrs., badkr., zolder te bereiken middels vaste trap. Verdere gegevens op aanvraag.
Koopprijs: ƒ. 280.000,- k.k.

LANDGRAAF H
Uitstekend gel. vrijst. landhuis met c.v., garage/loods en grote tuin. Perc. opp.: ca. 1180 m2. Ind.: ruime hal, toilet, kantoor, luxe keuken, living met o.h. en veranda. 1e verd.: ruime overloop, 3 slaapkrs., luxe badkr. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

LANDGRAAF, Beuteweg H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: souterrain: hobbyruimte, slaapkr. Beg. gr.: hal, toilet, living ± 45 m2, eetkamer ±25 m2, moderne keuken, garage. 1e verd.: overloop, luxe badkr., 3 slaapkrs. Het pand is geheel v.v. dubb. begl. en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 285.000,- k.k.

LANDGRAAF, Ceintuurstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., berging en tuin (perc. opp.: 225 m2). Ind.: kelder, gang, toilet, woonkr., keuken, slaapkr., doucheruimte met zitbad. 1e verd.: overloop, 2 slaapkrs., Aanv.: direct.
Vraagprijs: ƒ. 150.000,- k.k.

MONTFORT, Overkwartier S
Uitst. onderh. in bosrijke omgeving gel. vrijst. landh. met c.v., kelder, garage en tuin. Perc. opp.: ± 1.170 m2. Ind. o.a.: living, eetkr., study, mod. keuken, serre, 3 slaapkrs., 2 badkrs. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

MUNSTERGELEEN, Geleenstraat S
roy. semi vrijst. woonh. met c.v., kelder en binnenplaats. Ind. o.a.: woonkr., eetkr., zitkr., mod. keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, dubb. v.w. en toilet. Vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: ƒ 275.000,- k.k.

MUNSTERGELEEN, Sittarderweg S
Op 1e loc. gel. vrijst. landh. met c.v., souterrain, inp. dubb. garage en grote tuin en boomgaard. Perc.opp.: 4.200 m2. Ind. o.a.: living (± 65 m2), keuken, bijkeuken, 2 werkkrs., 4 slaapkrs., badkr. met ligbad en douche. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

NUTH, Nierhoven H
Prima gel. boerenwoonh. met c.v., binnenplaats, div. stallen/loodsen en tuin (perc. opp.: ± 3300 m2). Ind.: woonh.: souterrain: kelder. Beg. gr.: entree, woonkr., keuken, eetkr., waskeuken, doucheruimte, toilet. 1e verd.: 3 slaapkrs., 2e verd.: vaste trap naar zolder. Verdere gegevens o.a.
Vraagprijs: ƒ. 395.000,- k.k.

NUTH, Nierhoven H
In buitengebied gel. boerenwoonh. met c.v. en tuin. (perc. opp.: 1685 m2). Ind.: Beg. gr.: hal, woonkr., keuken, waskeuken, kantoor, badkr. met douche, toilet en v.w., schuur met bergzolder. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., 2e verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 265.000,- k.k.

SITTARD, Agricolastraat S
Schitt. t.o. park gel. woonh. met c.v., kelder en tuin. Ind. o.a.: woonkr. met parket, keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligbad, vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig.
Vraagprijs: ƒ 235.000,- k.k.

SITTARD, Gouv.v.Hövellstraat S
Op uitst. stand nabij centrum gel. half-vrijst. herenh. met c.v., kelders, garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken, bijkeuken, 6 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 315.000,- k.k.

SITTARD, Rijksweg Zuid S
Halfvrijst. herenh. met c.v. en tuin. Ind. o.a.: 3 kelders, woonkr., zitkr., achterkr., keuken, tuinkr., badkr., 9 slaapkrs., zolder. Het pand is voor div. doeleinden geschikt, zoals kamerverhuur, praktijk etc. Aanv.: direct. Prijs op aanvraag.

SITTARD, Rijksweg Zuid S
Zeer aantrekkelijk vrijst. woonh. met c.v., inp. garage, berging en tuin. Perc. opp.: 880 m2. Ind. o.a.: living met eetkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr., zolder, aparte praktijkruimte met 2 kamers. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 350.000,- k.k.

STEIN, Kelderstraat S
In Oud-Stein gel. vrijst. woonh. met c.v., kelder, garage en werkplaats (± 220 m2), geschikt voor vele doeleinden. Ind. o.a.: woonkr., mod. keuken met app., 3 slaapkrs., mooie badkr. met ligb., v.w., toilet. Vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: ƒ 325.000,- k.k.

SWEIKHUIZEN, Bergstraat S
Uitst. gel. vrijst. landh. met c.v., kelder, garage en grote tuin met opt. privacy. Perc. opp.: 1.460 m2. Ind. o.m.: L-vorm. living met 2 open haarden, mod. keuken met app., bijkeuken, tuinkr., 3 slaapkrs., badkr. met ligb., dubb. v.w., toilet, ap. doucheruimte. Aanv.: i.o.
Koopprijs: ƒ 330.000,- k.k.

UBACHSBERG, Dirkstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., dubb. garage en tuin. (perc. opp.: 345 m2). Ind.: hal, toilet, Z-woonkr., luxe keuken met app., berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: zolder. Aanv.: i.o.
Koopprijs: ƒ. 235.000,- k.k.

VIJLEN, Vijlenberg H
Goed gel. woonh. met appartement. Ind.: o.a. 2 kelders, L-woonkr., keuken, serre, hobby-werkkr., garage. App. van ± 50 m2. 1e verd.: overloop, 4 kamers, badkr., keuken. Het is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: direct. Prijs: ƒ. 245.000,- k.k.

WYLRE M
Fraai afgewerkte en rustig gel. tussenwoning met ruime garage en berging. Beg. gr. met plavuizenvl., L-vorm. woonkr., witte kunstof open keuken, 3 slaapkrs., badkr. met douche en 2e toilet, vliezotrap naar zolder met hobbyruimte.
Vraagprijs: ƒ 169.000,- k.k.

WYLRE, P. Schulpenstraat H
Prima gel. vrijst. landh. met c.v., garage en tuin. Ind.: o.a. hal, toilet, woonkr. met parketvloer en allesbrander, keuken, eetkr., bijkeuken, slaapkr., hobbykr., badkr. met ligb., v.w. 1e verd.: 2 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 335.000,- k.k.

België

GEISTINGEN S
goed onderh. zeer roy. halfvrijst. landh. met c.v., souterrain, inp. garage en tuin. Perc. opp.: 870 m2. Ind. o.a.: woonkr. met open haard, eetkr., bijkeuken, mod. keuken met app., badkr. met ligb., 3 slaapkrs., study, wasruimte, doka. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: ƒ 265.000,- k.k.

Nieuwbouw

VOERENDAAL, B.P. Kunderhoes H
NOG SLECHTS 1 landhuis in B.P. Kunderhoes te Voerendaal te koop. Het betreft ruime, uitstekend gelegen woningen. Ind.: hal, toilet, L-woon-/eetkr. (± 44 m2), halfopen keuken, berging, garage. 1e. verd.: 3 slaapkrs., overloop, badkr. met ligbad, douche, 2 v.w., apart 2e toilet. 2e verd.: zolder. Perc. opp. van 268 m2 ± 477 m2.
Prijs f. 358.020,- v.o.n.
excl. renteverlies tijdens de bouw.

NIEUWBOUWWONINGEN S
VS-woningen te Born, en Stramproy. Appartementen te Berg aan de Maas, Geleen en Heel. Documentatie op aanvraag.

Dit is slechts een selectie uit ons totale woningenaanbod.
Loopt u eens vrijblijvend binnen bij één van onze kantoren.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen
M - Inlichtingen kantoor Maastricht

Openingstijden:
Werkdagen 9.00-18.00 uur
Zaterdagen 10.00-14.00 uur

RUIJTERS

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

Ruijters Makelaardij B.V. – sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746
6221 ED maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043 – 218941

Benefietconcerten in Maastricht en Sittard

Sterren zingen voor gedupeerde Limburgers

Van onze rtv-redactie

MAASTRICHT – Opnieuw zullen zowel in Maastricht als in Sittard bekende Nederlandse sterren benefietconcerten geven waarvan de opbrengst naar de gedupeerden van de watersnoodramp in Limburg gaat.

Dinsdag 25 januari vindt in Auditorium 1 van het Mecc in Maastricht een benefietfestival plaats met Benny Neyman, Sandra Reemer, Lori Spee, Tery Rogan, Angelina Meyer, Amazing Trumpets en de dialectgroep Zoesjoem. De gehele organisatie van het festival is kosteloos door sponsoring van bedrijven zodat de opbrengst ten goede komt aan gironummer 777. De entree bedraagt 65 gulden per persoon en dit artiestenfestival begint om 19.00 uur.

De organisatie is in handen van C.L. Productions te Maastricht. Hier kan men zowel telefonisch kaarten reserveren (043-615270 op werkdagen van 9.30 tot 17.30 uur) als per fax (043-616230). Ook zijn kaarten vanaf vandaag in Maastricht verkrijgbaar bij Theater aan het Vrijthof, VVV-kantoor, Muziekland (Brusselsepoort 36) en Disco Dancer (Muntstraat 27).

Rob de Nijs

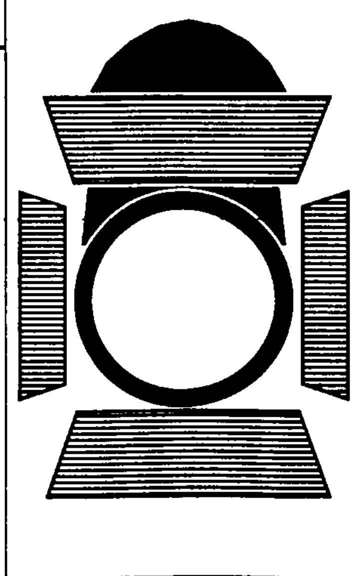
Ook zanger Rob de Nijs is onder de indruk van de ellende, die is ontstaan als gevolg van de watersnood. Daarom draagt hij zijn eerstvolgende concert in Limburg op aan de slachtoffers van deze ramp. Dat houdt in dat de zanger zijn deel van de opbrengst van het concert op – eveneens – dinsdag 25 januari in de Stadsschouwburg van Sittard beschikbaar stelt van giro 777.

Hiermee hoopt Rob de Nijs zijn fans in Limburg niet alleen een feestelijke avond te bezorgen, maar tevens een hart onder de riem te steken.

De kaarten voor dit concert kosten 45 gulden en zijn verkrijgbaar aan de kassa van de Sittardse Stadsschouwburg: 046-510616.

● *Benny Neyman is 25 januari een van de vele sterren in Maastricht.* Foto: DIJKSTRA

Platen- en cd-beurs in Heerlen

HEERLEN – Zondag 23 januari wordt van 11.00 tot 17.00 uur in 't Leiehoes aan de Limburgiastraat 36 in Heerlen voor de eerste maal een platen- en cd-beurs gehouden. Initiatiefnemers zijn de platenverzamelaars Kees Blokker, Frans Kerens, Eddy Peters en Jacques Starreveld van Soundpromotion.
Voor meer info: Kees Blokker (045-753010) en Jacues Starreveld (045-313147).

'Muziekmozaïek is als een vaste kerkdienst op zondagmorgen'

VPRO 'spaart' Willem Duys

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Willem Duys vindt het niet meer dan normaal. De Avro mag dan op zondag op Radio 2 al zijn zendtijd hebben afgestaan aan de VPRO, Duys' Muziekmozaïek bleef gehandhaafd. „Het programma bestaat al 32 jaar. Het is als een vaste kerkdienst op zondagmorgen, daar morrel je niet aan," vindt de presentator.

Duys zit nu om 10 uur ingeklemd tussen de VPRO-programma's Geblaf in het hondsdal en Sunday Morning coming down, titels die een rechtstreekse aanval op het bezadigder klinkende Muziekmozaïek lijken in te houden. Maar dat is schijn, benadrukt hoofd radio van de VPRO, Jan Haasbroek. „We hebben geen moeite met Duys. Het gaat om een heel populair programma, met een grote luisterdichtheid. We hoeven dat uur niet zo hoognodig. Er is nog wel even overwogen om Muziekmozaïek door de VPRO te laten uitzenden, maar dat ging ons net even te ver. We houden wel van een geintje, maar je moet het niet overdrijven."

De eenzame positie van Duys' Muziekmozaïek is het gevolg van een geheel nieuwe opzet van Radio 2, die bedoeld is om luisteraars terug te winnen. De 'familiezender', zoals Radio 2 wordt geafficheerd, zag zijn marktaandeel de laatste jaren gehalveerd.

Om daarin verandering te brengen kwam er een gecompliceerde uitruil van programma's op gang tussen de omroepen, die tal van zondagse Avro-coryfeeën deed sneuvelen. Behalve Duys dus.

● *Willem Duys: „Muziekmozaïek moet op zondagmorgen. Daar morrel je niet aan."* Foto: NPA

De in Frankrijk residerende presentator meent dat de VPRO er zeer wijs aan heeft gedaan een stapje opzij te gaan voor zijn Muziekmozaïek. „Het is een van de best beluisterde programma's van de radio, met zo'n 600.000 luisteraars per keer. Dat zijn aantallen die de meeste tv-programma's niet eens halen. De Avro heeft me nog wel even gevraagd of ik bereid was naar de dinsdagavond te verhuizen, maar ik heb meteen gezegd: geen sprake van. Daarna is de zondag, met mij althans, niet meer ter discussie gesteld."

Terras

Duys komt zo'n dertig keer per jaar vanuit Frankrijk naar Nederland om zijn programma te maken. „Ik maak er dan meteen twee: een die ik live en een neem ik op voor de week daarop. Zaterdagmorgen kom ik aan per vliegtuig, zaterdagmiddag neem ik op, zondagmorgen doe ik het live en zondagmiddag zit ik weer fijn op mijn terras in Frankrijk. Dat bevalt prima zo," vertelt Duys.

Muziekmozaïek kost hem bovendien erg weinig moeite. „Ik kom tien minuten voor het begin de studio binnen en heb dan nog geen idee wat ik ga draaien. Op speciale dagen als Kerstmis heb ik wel een paar passende platen bij me, maar de rest hangt helemaal af van de stapel nieuwe cd's die de platenmaatschappijen voor me hebben neergelegd. Dan gaat het toch om artiesten van wie ik het repertoire al goeddeels ken. Terwijl ik de ene plaat draai, heb ik zo'n drie minuten om naar de volgende te luisteren, en dat is genoeg. Alles in mijn presentatie is geïmproviseerd, ik ben niet anders gewend."

Van 'sleet', vermoeidheid, heeft de presentator na 32 jaar geen enkele last. „Sleet is onmogelijk. Het is elke keer anders. Er blijven nieuwe platen gemaakt worden, er blijven nieuwe artiesten komen. Dat is elke keer weer een andere ervaring."

Duys weet dat zijn programma vanwege het veelvuldig gebruik van bijvoeglijk naamwoorden nogal eens op de hak is genomen, maar kan zich er niet druk om maken. „De Engelsen zeggen dat imitatie de hoogste vorm van erkenning is. Ik weet van imitaties van Willem Ruis en André van Duin, niet de minsten dus. Andere parodieën ken ik niet, ik zie in Frankrijk vrijwel geen Nederlandse tv." Over die geheel eigen, bloemrijke stijl zegt hij: „Elk vogeltje zingt zoals het gebekt is. Ik heb me altijd sterk gemaakt voor de Nederlandse taal, in woord en geschrift, en beschik daarnaast over een rijke woordenschat. Dat vertaalt zich in een zekere eloquentie in de presentatie van mijn programma."

Muziekmozaïek, elke zondag op Radio 2, tussen 10 en 11 uur.

Avro-presentator krijgt magazine op zaterdagavond

Bas Westerweel raakt zijn jeugdcellen kwijt

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – „Jij bent de eerste die zegt: een grote mensenprogramma. Dat zeg ik namelijk ook altijd." Bas Westerweel (30) presentator/medewerker van talloze kinder- en jeugdprogramma's (School-tv, Klokhuis, Alles Kits) wordt groot en krijgt bijgevolg een programma dat nu eens niet 's morgens vroeg of begin van de avond wordt uitgezonden. Met Déjá Vu (vanavond, 22.00 uur op Nederland 1) treedt Westerweel voor het eerst in de boze wereld van de 'volwassenen-tv'.

In Déjá Vu wordt kijkers elke week (voorlopig staan acht afleveringen van dik een half uur geprogrammeerd) de mogelijkheid geboden om hun favoriete tv-fragmenten opnieuw te zien. Afgezien van vrolijke en ontroerende fragmenten uit zo'n 40 jaar televisie-geschiedenis, worden er ook beelden getoond waar een persoonlijk verhaal aan vast zit. Daar komen de aanvragers in de studio over praten. Om een beetje een indruk te krijgen: in Déjá Vu worden fragmenten getoond van Dorus, Theo en Thea, Corry Brokken, tot en met Frans Halsema, Stiefbeen & Zoon en Johnny en Rijk.

In de eerste aflevering mag Vara's Astrid Joosten – elke aflevering komt een bekende Nederlander als speciale gast – komen vertellen, wat zij met Theo en Thea heeft. Een ander vaste onderdeel van Déjá Vu is een gesprek naar aanleiding van beelden, die destijds taboedoorbrekend waren. Alle filmpjes worden aan elkaar gepraat door Gert-Jan Dröge.

Luchtig

Het programma heeft iets weg van Zomergasten, het VPRO-zomerprogramma waarin Peter van Ingen de hele avond met één gast praat over bepaalde door hem of haar gekozen tv-fragmenten. Westerweel vindt de vergelijking niet geheel opgaan. „Zomergasten heeft veel meer diepgang, ook omdat het programma veel langer duurt. Déjá Vu zal wat luchtiger zijn. We willen veel fragmenten laten zien. En niet alleen leuke dingen. Geloofskwesties komen ook aan de orde. Maar ook taboe-achtige dingen. Zoals het eerste bloot in het NOS Journaal. We hebben bijvoorbeeld een gesprek met Benno Premsela. Hij was ongeveer de eerste die openlijk op tv over zijn homoseksualiteit sprak. Dus het worden niet alleen maar beelden met ohh en ahh. Een béétje diepgang mag er wel inzitten."

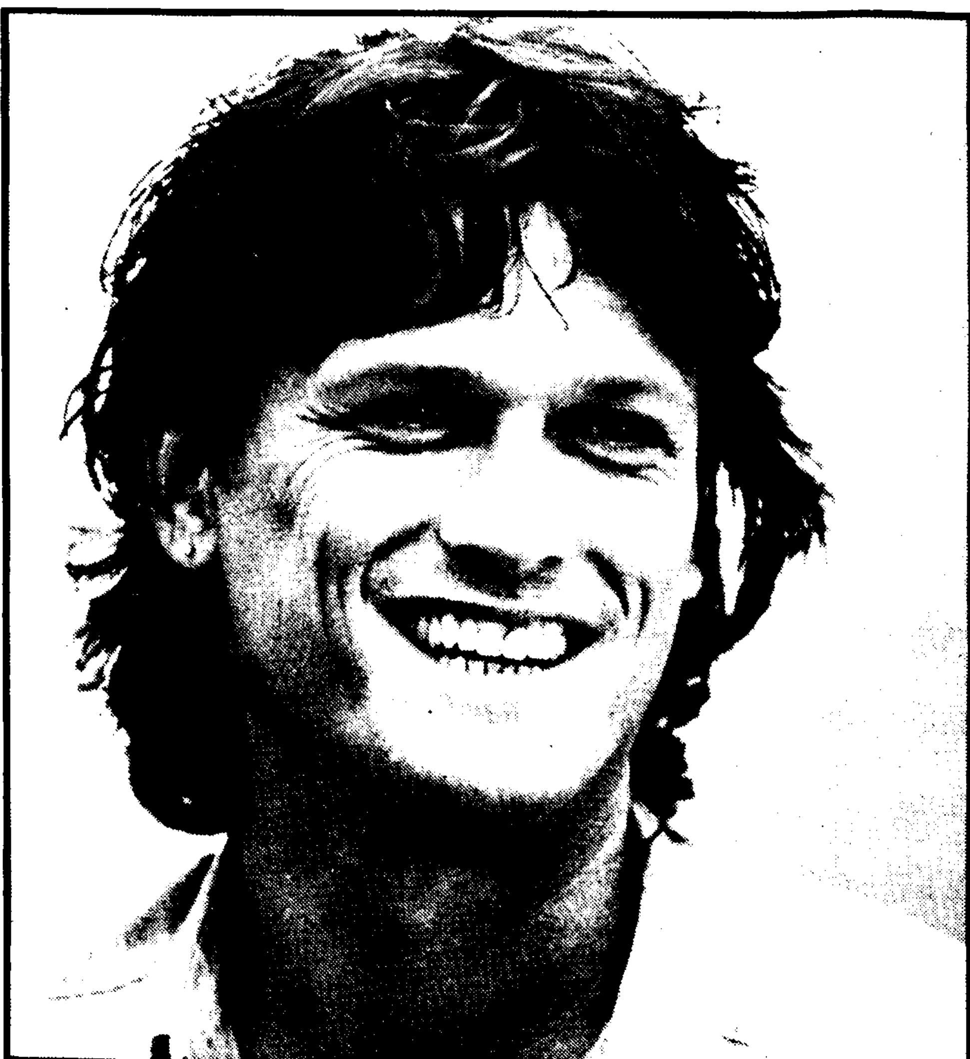
Westerweel heeft met zijn leeftijd van 30 jaar een groot deel van de tv-geschiedenis zelf niet meegemaakt. „Het is inderdaad voor mij een vreemde opdracht.

Daarom vind ik het programma een uitdaging. Ik weet er zelf niet zoveel van, omdat ik 17 jaar van de tv-geschiedenis heb gemist. In het programma ben ik zelf ook verbaasd over hoe bepaalde zaken zijn gelopen. En ik ben best een beetje nerveus, want ik weet niet wat er komen gaat."

Déjá Vu komt precies op het juiste moment voor Bas Westerweel. „Het is een soort vervolg op wat ik de afgelopen jaren heb gedaan. Twee jaar geleden had ik er nog niet aan moeten dénken. Ik was toen nog veel te onrustig in m'n kop. Ik had teveel twijfels. Ik ben nu 30 jaar – toch een soort grens bereikt – en heb inmiddels twee kinderen. Er is een beetje rust in mij gekomen.

Als je 30 wordt, ga je toch over enkele dingen nadenken. Misschien raak je je jeugdcellen wel kwijt op die leeftijd, zodat je alleen nog maar grijze cellen overhoudt." Dus Bas Westerweel is een grote jongen geworden?

„Nee, nee, nee. De rust heeft zich aangediend."
Hij verwacht niet, met slechts ervaring als presentator van jeugdprogramma's, in problemen te komen. „Kinderprogramma's moeten ook door volwassenen bekeken kunnen worden. Voor kindertelevisie hoef je als presentator heus niet door de knieën te gaan."

● *Bas Westerweel: „Een béétje diepgang mag er wel inzitten."* Foto: KIPPA

made in GERMANY

onder redactie van Harrie Cremers

Schlagers bij ZDF en Tros

Hallo en hartelijk welkom iedereen opnieuw bij Made in Germany. Om te beginnen twee berichten die iedere rechtgeaarde schlagerfan zullen interesseren. Vanaf 17 maart krijgt de ZDF-Hitparade meer zendtijd. De meest gewaardeerde en verkochte schlagers krijg je voortaan een uur lang op de buis in plaats van de tot nu toe gebruikelijke drie kwartier. Eenmaal per maand op donderdagavond van 20.15 tot 21.15 uur op Duitsland 2. Een prettige start dus bij het begin van de 26ste jaargang van de ZDF-Hitparade.

Het tweede goede bericht betreft de terugkeer in ons land van het radioprogramma Schlagerfestival met Dennie Christian. Vanaf donderdag 27 januari is het wekelijks te beluisteren van 19.00 tot 19.30 uur bij de Tros op Radio 2, onder andere in Limburg te ontvangen via de FM-kanalen 92.1 (Hulsberg) en 88.2 (Roermond). Een half uurtje dus na de dubbele lengte van het Schlagerfestival op Radio 5. Dat programma, vroeger op woensdagmiddag van 16.00 tot 17.00 uur, verdween na december 1992. Het nieuwe tijdstip van uitzending, donderdagavond van 19.00 tot 19.30 uur op radio 2, is allerminst gunstig omdat de meeste mensen dan tv kijken. Maar ja, een paar – vooral actuele – schlagertjes zijn nog altijd beter dan helemaal niets.

Klaus Densow

De nieuwste cd-single van *Klaus Densow* verschijnt maandag in Duitsland. Geboren um Dich zu lieben is de titel, die ook op het gelijknamige in september 1993 verschenen cd-album is terug te vinden. *Densow*, die 24 januari zijn 32ste verjaardag viert, wordt in Duitsland vaak in één adem genoemd met *Roland Kaiser*. Zijn liedjes zijn goed van tekst en melodie. Eerdere successen als Mütter, haltet eure Töchter fest (1990), Wir sind doch alle keine Engel (1992), Ich könnte tausendmal am Abend (1993) en Holi-Holiday (1989) bleken bovendien in België goed voor Vlaamse coverversies. Zo haalde *Luc Steeno* daar zelfs een nummer een hit met Holi-Holiday. De nieuwe cd-single van *Klaus Densow* staat op het label Bellaphon 130-01-106. Het fanclubadres van *Klaus Densow* is in Nederland gevestigd bij Louise Hulsink, Dr. Poelstraat 17, 7572 ZW Oldenzaal.

● *Klaus Densow*

Hitparade 1959

Een aardigheidje, waarvoor we 35 jaar terug in de tijd gaan. We snuffelen in de archieven van Der Musikmarkt in München voor de Duitse hitparade uit 1959. Wie waren toen de muzikale smaakmakers? De eerste twintig plaatsen van de hitparade van toen zetten we nog eens op een rijtje.

● *Dalida (in 1987 overleden) had in Duitsland een dikke hit met Am tag, als der Regen kam.*

● *Fredy Quinn: in 1959 tweemaal in de hitparade.*

1. Die Gitarre und das Meer – *Freddy Quinn.*
2. Tom Dooley – *Nilson Brothers.*
3. Sugar Baby – *Peter Kraus.*
4. My happiness – *Gitta Lind/Connie Francis.*
5. Petite fleur – *Chris Barber.*
6. Am Tag, als der Regen kam – *Dalida.*
7. Tschau, tschau Bambina – *Caterina Valente.*
8. Das hab' ich in Paris gelernt – *Chris Howland.*
9. Kitty Cat – *Peter Kraus.*
10. Marina – *Rocco Granata.*
11. Morgen – *Ivo Robic.*
12. Blue Hawaii – *Billy Vaughn.*
13. Eine handvoll Heimaterde – *Tom & Tommy.*
14. Mandolinen und Mondschein – *Peter Alexander.*
15. Chico Chico Charlie – *Heidi Brühl.*
16. Ave Maria no morro – *Trio San José.*
17. Charlie Brown – *Hans Blum.*
18. Nur du, du, du allein – *Melitta Berg.*
19. Unter fremden Sternen – *Freddy Quinn.*
20. Mr.Music – *Conny Froboess.*

Udo Jürgens naar Aken

Udo Jürgens viert 30 september zijn zestigste verjaardag met een tweedaags benefietconcert in de Alte Oper van Frankfurt. Daarna begint hij aan zijn jubileumtournee. Voor fans van *Udo* uit onze contreien is het interessant om nu al te weten dat *Jürgens* ook twee jubileumconcerten in zaaltheater Geulen in het Akense Eilendorf zal geven. Nu maandag niet meteen naar de telefoon grijpen of naar Aken hollen voor kaarten, want de voorverkoop voor de voorstellingen van *Udo* begint pas op 1 februari. Het is maar dat je het weet.

● *Die Flippers*

Die Flippers

Nog twee aardige concerten in de Euregio en ook weer in zaaltheater Geulen zijn op 30 september en 1 oktober. Dan komen *Die Flippers* opnieuw naar Aken en dat betekent, net zoals in voorgaande jaren, weer 'volle bak'. Voorverkoop van kaarten in dit geval pas vanaf 15 maart of rond die tijd telefoneren: 0949/241/551250.

Agenda

JANUARI
● 23 Platen- en cd-beurs. Heerlen, 't Leiehoes, Limburgiastraat 36, van 11.00 tot 17.00 uur.

MAART
● 6 *Karel Gott*, Moldau Mädel, Gitti Götz, Westerwald Sextett, Elmar Gunsch. Aken, Zaaltheater Geulen.

MEI
● 19 *Howard Carpendale*. Tournee '94 om 19.30 uur. Aken, Zaaltheater Geulen.

Prettig weekeinde en tot volgende week. Reacties en correspondentie op en over Made in Germany kun je als steeds kwijt op ons vertrouwde adres: rtv/showpaginaredactie Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Nederland 1

AVRO/KRO/VARA/NOS
07.45 Alles kits. Gevarieerd kinderprogramma.
11.00 50 kamers. (herh.).
11.26 Het elfde uur. (herh.).
12.17 Galg en rad. (herh.).
13.00 (TT) Journaal.
13.07 (TT) Het zonnetje in huis. (herh.).
13.33 (TT) Lingo. (herh.).
14.00 Twee voor twaalf. (herh.).
14.35 Impact: Vladimir Zjirinovski.
15.20 VARA's kindermenu. (herh.).
16.00 (TT) Journaal.
16.05 KRO's tekenfilmfestival.
16.24 Flipper. Amerikaanse kinderserie. Afl.: Dolfijn in actie Flipper brengt opzichter Ricks naar diens gestolen boot, waar Ulla in de kajuit zit opgesloten.
16.49 The house of Eliott. Engelse serie. Afl.2. Beatrice kan het zowel zakelijk als privé goed vinden met fotograaf Jack. Evie bezoekt de maitresse van haar vader. Arthur waarschuwt dat de financiën er erg slecht voorstaan.
17.44 Topscore met Ted de Braak. Woordspel.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Muziek.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 De zevenmijlskoffers. Serie. Afl.3 : Ghana, de drol van de koning. De Ghanese vluchteling Osei wacht op Schiphol op zijn uitzetting. Hij vertelt het sprookje van de spin Anansi, die samen met zijn zoontje Kwami de koning te kakken zette.
18.58 Thunderbirds. Engelse poppenserie. Afl.: Vault of death.
19.26 Best of magic. (herh.).
20.00 (TT) Journaal.
20.25 Coupe de ville. Amerikaanse speelfilm uit 1990 van Joe Roth. Met: Patrick Dempsey, Arye Gross, Daniel Stern e.a.
21.59 Déjà vu. Programma met onvergetelijke momenten uit 40 jaar televisiegeschiedenis. Afl.1.
22.39 Karel. Praatprogramma.
23.23 Ivanhood. Nederlandse speelfilm uit 1992 van Paul Ruven.
00.30-00.35 Journaal.

Nederland 2

EO/TROS/VOO/NOS
10.30 Studio Sport. Met World Cup schaatsen voor dames en heren.
15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 Ceddie. Tekenfilmserie. Afl.17 :
16.24 Plastinots. Animatiefilm.
16.28 (TT) Het zevende venster. Kindermagazine. Presentatie: Willy Nap.
16.54 Danger bay. Canadese jeugdserie. Afl.: Het masker. Om zijn vriend Dennis te helpen organiseert Jonah een inbraak in een museum. (herh.).
17.23 Ik weet het beter. Spelprogramma. Presentatie: Bert van Leeuwen.
17.47 Peter. Korte sketch.
17.58 2 Vandaag.
18.00 Journaal.
18.15 2 Vandaag. Actualiteiten. Presentatie: Janny Fijnvandraat.
18.38 Sportjournaal.
18.48 De wekelijkse lottotrekking.
18.59 Het kleine huis. Amerikaanse (USA) serie. Afl.: De wilde jongen Dr. McQueen misbruikt de verwilderde jongen Matthew die hij als attractie in zijn show laat optreden. De inwoners van Walnut Grove zijn geschokt als ze dit zien en helpen de jongen ontsnappen.
19.49 Overal en nergens: Lorenzo's oil. Reportage.
20.19 I'll fly away. Amerikaanse serie. Afl.18. Nathan en Paul moeten opeens weer hard trainen voor hun wortelsteam nu coach Weed weer terug is. Lilly's vader heeft moeite met de groeiende vriendschap tussen Lilly en Clarence. Forrest krijgt een baan aangeboden. (herh.).
21.01 Het kinderziekenhuis. Documentaireserie over het Sophia Kinderziekenhuis in Rotterdam.
21.28 (TT) Een spoor van blauw zand. Dramaserie.
21.57 (TT) Wereld van verschil. Reisreportage van jongeren in Israël.
22.23 Multiple choice. Quiz.
22.49 Galg en rad. 12-delige workshop over opvoeden.
23.29 Slotlied.
23.34-23.39 Journaal.

Nederland 3

VARA/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.00 Ziekteverzuim. Afl.2.
10.30 Effectief omgaan met conflicten. Afl.2.
11.00 Logistiek. Afl.6.
11.30-12.00 Effectief vergaderen.
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.35 (TT) De avonturen van Kuifje. Tekenfilmserie.
18.00 Journaal.
18.16 Kassa! Consumentenmagazine. Presentatie: Felix Meurders.
18.46 (TT) Lingo. Spelprogramma.
19.10 Jules unlimited. Programma over techniek, wetenschap en avontuur.
19.40 (TT) Oppassen!!! Nederlandse comedyserie. Afl.: Ouderavond. De repetities voor de musical zijn in volle gang. Opa Henry heeft een fax aangeschaft; de aansluiting hiervan verloopt niet vlekkeloos.
20.05 (TT) Twaalf steden, 13 ongelukken. Serie gedramatiseerde verkeerszaken. Afl.15 : Water en vuur (Den Bosch). Gerard is soms een lastige man, maar wel een uitstekend chirurg. En dat weet hij zelf ook.
20.30 (TT) Kats & Co. Nederlandse dramaserie. Afl.: De kleine Angela. In een flat in een achterbuurt wordt een kind mishandeld. Gealarmeerd door het gegil bemoeien de buren zich ermee. Diezelfde nacht wordt de vader van het kind in België gevonden met een ingeslagen schedel.
21.30 Per seconde wijzer. Spelprogramma. Presentatie: Kees Driehuis.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Studio Sport.
22.50 Nova. Actualiteitenrubriek. Presentatie: Charles Groenhuijsen.
23.20 Trekking dagelijkse lotto.
23.23 Spijkertijd. Jack Spijkerman gaat op zoek naar diverse types in de samenleving.
00.03 Museumschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea.
00.10-00.15 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei.
07.00 Telekids.
12.00 Let's have a party. (herh.).
13.00 RTL shop.
13.10 Ron's honeymoon quiz.
14.35 The sheepman. Amerikaanse speelfilm uit 1958 van George Marshall. Met: Glenn Ford, Shirley MacLaine, Leslie Nielsen, Mickey Shaughnessy, Pernell Roberts e.a.
16.10 Jenny Jones. Amerikaanse talkshow.
17.00 Eigen huis & tuin. Informatief programma.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Disney Festival. Jeugdprogramma.
19.00 Avondnieuws.
19.20 Weer.
19.30 Full house. Amerikaanse comedyserie.
20.00 Ron's jong geluk show. Spelprogramma.
22.00 Showtime. Programma met de laatste nieuwtjes, interviews en repor- tages.
22.30 Under the rainbow. Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Steve Rash. Met: Chevy Chase, Carrie Fisher, Eve Arden, Joseph Maher, Adam Arkin e.a. Een film over spionnen, geheime agenten en dwergen die elkaar treffen in een hotel tijdens de verfilming in 1939 van The wizard of Oz.
00.25 Phantasm 2. Amerikaanse thriller uit 1988 van Don Coscarelli. Met: James Le Gros, Reggie Bannister, e.a. Keer op keer ziet Michael in zijn visioenen een lange man die kerkhoven plundert om de lijken tot zijn slaaf te maken. Michael waarschuwt zijn vriend Reggie dat zijn huis zal worden aangevallen door een groep monsterachtige dwergen en dat zijn huis zal afbranden ten gevolge van een gasexplosie. Reggie gelooft Michael niet. Hij denkt dat zijn vriend aan achtervolgingswaanzin lijdt. Pas als het huis werkelijk explodeert en de familie van Reggie om het leven komt, is hij ervan overtuigd dat Michael de waarheid spreekt.
02.05 Nachtprogramma.

RTL5

15.50 FilmNet info.
16.00 Film 5. (herh.).
16.40 Music scene. (herh.).
17.10 Rabo Top 40. Overzicht van de veertig best verkochte singles, gebaseerd op de gegevens van de Stichting Nederlandse Top 40.
18.00 RTL-Sport. Presentatie: Jur Raatjes.
18.40 M.A.S.H. (herh.).
19.10 Renegade. Amerikaanse actieserie.
20.00 RTL acht uur nieuws.
20.30 RTL weer.
20.35 Band of the hand. Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Paul Michael Glaser. Met: Stephen Lang, Michael Carmine, Lauren Holly, John Cameron Mitchell, Danielle Quinn e.a. Miami staat bekend om snelle auto's, veel geld, cocaïne en moorden in koelen bloede. Na een verblijf in Florida keren Ruben, J.L., Carlos, Moss en Dorcey terug naar de getto's van Miami om het op te nemen tegen de wantoestanden in Miami. Ze verenigen zich in de the band of the hand. Regisseur Paul Michael Glaser is bekend als Starsky uit Starsky & Hutch.
22.15 RUR Obsessies. Talkshow.
23.00 Twin Peaks. (herh.).
23.50 RTL late nieuws.
00.05 The man who loved Cat Dancing. Amerikaanse western uit 1973 van Richard C. Sarafian. Met: Burt Reynolds, Sarah Miles, Lee J. Cobb, Jack War- den, George Hamilton e.a. Jay Grobard, een legerofficier, trouwt met een Indianenvrouw, de mooie Cat Dancing. Jay wordt daarna snel gemeden door zijn eigen mannen. Als een man Cat Dancing mishandelt, grijpt Jay in en vermoordt de schurk. Amper op vrije voeten beroeft Jay samen met zijn vriend Dawes een trein. Tijdens die roof ontmoeten ze Catherine Crocker, voor wie Jay helemaal valt. Gedreven verdwijnen ze de bergen in, op de voet gevolgd door de politie.
02.10 Hei elei, kuck elei aktuell.
02.40 Quantum thuiswinkel.
05.40 RTL text.

RTBF/La Une

10.15 Reflets du libéralisme. **10.40** Cursus Engels. **11.10** Cursus Frans. **11.40** Interwallonie. **H**...et. **12.10** Gourmandises. **12.25** Objectif Europe. **12.55** Weerbericht. **13.00** Nieuws. **13.20** Les tiens, les miens, le notre. **15.05** Sortie en boite. **15.20** Le meilleur de La Une: Wallonie 94. **16.25** Coup de film. **16.35** Dynam'hit. **17.25** Luna park. **17.55** Beverly Hills, 90210. **18.45** Génies en herbe. **19.15** Joker- en lottotrekking. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.10** Le jardin extraordinaire. **20.50** Simon mène l'enquete. **22.25** Contacts. **22.30** Match 1. **23.30** Weerbericht en laatste nieuws. **23.50** Sortie en boite.

Sports 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.05** Les 100 fusils. **21.50** Autovision. **22.20** Télétourisme. **22.50-00.07** Zie RTBF/La Une.

TV 5

06.00 Les brulures de l'histoire. **07.00** Kiosk. **07.15** Corps à corps. **07.30** Nieuwsflits. **07.35** Cursus Frans. **08.00** Nieuwsflits en weerbericht. **08.05** Canadees nieuws. **08.30** Nieuwsflits. **08.35** Bibi et ses amis. **09.35** Le club de l'enjeu. **10.05** Plein feu sur. **10.20** A bon entendeur. **10.40** Question d'argent. **11.05** Objectif Europe. **11.35** Autant savoir. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Montagne. **12.35** Weerbericht. **12.40** Zwitsers nieuws. **13.10** Horizon. **14.00** Reflets: Images d'ailleurs. **15.00** Jamais sans mon livre. **15.50** Correspondance. **16.00** Nieuws en weerbericht. **16.10** Cursus Frans. **16.35** Génies en herbes. **17.05** Les débrouillards. **17.35** Clips postal. **18.05** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws en weerbericht. **18.55** Weerbericht. **19.00** Magazine Olympique. **19.30** Nieuws. **20.00** L'or et le papier. **21.00** Nieuws. **21.40** Ce diable d'homme: Voltaire. **22.40** Frou-Frou. **23.35** Nieuws en weerbericht. **00.00** Scoubidou. **01.00** L'oeil ecoute. **02.00** Grands solistes. **03.00** Jamais sans mon livre. **03.55** Horizon. **04.25** A bon entendeur. **04.45** Question d'argent. **05.15** Objectif Europe. **05.40** Autant savoir.

18.30 (TT) The new adventures of Superman. **19.15** Noel's house party. **20.15** (TT) Birds of a feather. **21.30** (TT) Casualty. **22.20** (TT) That's life! **23.00** (TT) Nieuws, sport en weerbericht. **23.20** Match of the day. **00.20** Burnout. **01.55** Weerbericht.

BBC 2

09.00 Open University. **11.25** Dhoop Kinarey. **12.05** Bollywood or bust! **12.35** Chanakya. **13.15** Twilight for the gods. **15.10** (TT) Horizon. **16.00** (TT) Sweet charity. **18.25** Late again. **19.10** Scrutiny. **19.40** (TT) Nieuws, sport en weerbericht. **19.55** The moral maze. **20.35** Unplugged: KD Lang. **21.20** Life on the ethnic faultline. **23.00** (TT) Between the lines. **23.50** The double life of Veronique. **01.20** Later with Jools Holland.

Eurosport

08.00 Aerobics. **09.00** Autosport Rally Parijs - Dakar - Parijs. Hoogtepunten. **09.30** Olympische winterspelen Magazine over de aanloop naar Lillehammer. **10.00** Zaterdag live. Met: Crosscountry skien. Wereldbeker vanuit Holmenkollen (Noorwegen). Live. **11.00** Skiën. Wereldbeker-Super G dames vanuit Cortina d'Ampezzo. Live. **12.00** Cross-country skien. Wereldbeker vanuit Holmenkollen (Noorwegen). **12.05** Skiën. Wereldbeker-afdaling heren vanuit Kitzbühel (Oostenrijk). Live. **13.30** Skispringen. Wereldbeker vanuit Liberec (Tsjechië). Live. **15.30** Schaatsen. Wereldbeker vanuit Davos. **16.30** Cross-country skien. Wereldbeker vanuit Holmenkollen (Noorwegen). **18.00** Skiën. Hoogtepunten Wereldbeker skiën. **19.30** Tennis. New South Wales-toernooi vanuit Sidney. **21.30** Autosport. Rally Parijs - Dakar - Parijs. **22.00** Supercross. Supercross indoor vanuit Dortmund. Live. **23.30** Boksen. **01.30** Autosport. Rally Parijs - Dakar - Parijs. Hoogtepunten.

Super Channel

05.30 NBC Nightly news. **06.00** Business insiders. **06.30** NBC Nightly news. **07.00** Super shop. **07.30** Hello Austria, hello Vienna. **08.00** ITN World news. **08.30** Europa journal. **09.00** Super shop. **11.00** On the air. **13.00** Today. **14.00** Sport on NBC Super channel. **18.00** Today. **19.30** Executive lifestyles. **20.00** Dateline. **21.00** Father Murphy. **22.00** ITN World news. **22.30** Culture calendar. **23.00** Tonight with Jay Leno. **23.00** Saturday night thriller: Double identity. **02.00** ■ Classic movies: His double life.

MTV

08.00 Rock block saturday. **11.00** The big picture. Presentatie: Ray Cokes. **11.30** Yo! Raps. Presentatie: Dr. Dre, Ed Lover & Fab 5 Freddy. **13.30** First look. Presentatie: Paul King. **14.00** Rock block saturday. **17.00** Dance. Presentatie: Simone Angel. **18.00** The big picture. Presentatie: Ray Cokes. **18.30** Red Hot Chili Peppers: Past, present & future. **19.00** European top 20. Presentatie: Pip Dann. **21.00** Unplugged with Rod Stewart. **22.00** The soul of MTV. Presentatie: Richie Rich. **23.00** First look. Presentatie: Paul King. **23.30** Rock block saturday. **02.00** Beavis & Butt-head. **02.30** Marijne van der Vlugt. **03.00** Night videos.

CNN

06.30 Style. **07.00** Science and Technology. **07.30** Moneyline. **08.30** Earth matters. **09.00** World business this week. **09.30** Diplomatic licence. **10.00** Inside business. **11.00** Larry King. **12.30** International correspondents. **13.00** Travel guide. **14.00** The big story. **14.30** Real news for kids. **15.00** Healthworks. **15.30** Moneyweek. **16.00** Science and technology. **16.30** Style. **17.00** Showbiz this week. **17.30** Diplomatic licence. **18.00** Earth matters. **19.00** World business this week. **19.30** Newsmaker saturday. **20.00** Healthworks. **20.30** Style. **21.00** Your money. **21.30** International correspondents. **22.30** Futurewatch. **23.30** Both sides... with Jesse Jackson. **00.30** Managing with Lou Dobbs. **01.00** Pinnacle. **01.30** On the menu. **02.00** The big story. **02.30** Showbiz this week. **03.00** Larry King Weekend. **05.00** Capital Gang.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.
09.03 Käpt'n Blaubär Club.
10.00 Tagesschau.
10.03 Jagd um die Welt: Schnappt Carmen Sandiego!
10.30 Stich der Woche.
11.00 Tagesschau.
11.03 ●● Willy Millowitsch Gala. (herh.).
12.10 ●● Kein schöner Land. (herh.).
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Europamagazin.
13.30 Internationale Grüne Woche Berlin 1994.
14.00 Deutschland, deine Biere. Reportageserie over bier.
14.30 Euroklops. Amusementsprogramma.
15.00 ●● Hit Clip. Muziekvideo's.
15.30 Weltreisen: Reichtum, Rum und rauhe Winde. Reisverslag.
16.00 Tagesschau.
16.05 Disney Club. Kindermagazine.
17.30 Sportschau.
18.02 Heute abend im Ersten.
18.03 Tagesschau-Telegramm.
18.05 ●● ARD-Wetterschau.
18.10 Danielle Steel. Serie.
19.05 Tagesschau-Telegramm.
19.10 Sportschau.
19.50 ●● Ziehung der Lottozahlen.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Pretty woman Amerikaanse speelfilm uit 1989 van Garry Marshall. Met: Richard Gere, Julia Roberts, Ralph Bellamy e.a.
22.10 Tagesthemen.
22.30 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.35 ●● Schmidteinander. Amusementsprogramma.
23.35 Tagesschau.
23.38 Vorhof zum Paradies. Amerikaanse speelfilm uit 1978 van Sylvester Stallone. Met: Sylvester Stallone, Armand Assante, Lee Canalito e.a. New York City, 1946. Cosmo Carboni haalt zijn broer Viktor over om ta gaan boksen. Wanneer Viktor van een tegenstander hoort hoe weinig een jarenlange bokscarrière oplevert, begint hij te twijfelen.
01.25 Tagesschau.
01.30-01.35 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Begenungen mit Bäumen. Afl.: Winterlinden am Stadtrand von München.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa.
09.00 Tagesschau.
09.03 Nachbarn.
09.45 JOYrobic - fit durch den Winter. Ochtendgymnastiek.
10.00 Tagesschau.
10.03 Die Deutschen und ihre Tiere. (herh.).
10.45 ARD-Ratgeber.
10.55 Ski-Weltcup. Skiën: Wereldbeker-Super G dames vanuit Cortina d'Ampezzo (Italië).
11.45 Eisgala. Vanuit Garmisch-Partenkirchen.
12.15 Ski-Weltcup. Skiën: Wereldbeker-afdaling voor heren vanuit Kitzbühel (Oostenrijk).
13.20 Diese Woche.
13.35 Buffalo Bill, der weisse Indianer. Amerikaanse speelfilm uit 1944 van William A. Wellman. Met: Joel McCrea, Maureen O'Hara, Linda Darnell.
15.00 Der Sportspiegel. Sportmagazine.
15.30 Salto Postale. Serie verhalen.
16.15 Die Pyramide. Spelprogramma.
16.58 Anders fernsehen 3sat.
17.00 heute.
17.05 Länderspiegel.
17.55 Die grosse Hilfe.
18.05 Die fliegende ärzte. Australische doktersserie.
19.00 heute.
19.19 Weerbericht.
19.20 W.P. Anders, Jugendgerichtshelfer. Serie.
20.10 ●● Wetten, dass...?
22.00 heute-journal.
22.15 Das aktuelle Sport-Studio. Presentatie: Michael Steinbrecher.
23.35 ■ Wie Raubkatzen. Franse speelfilm uit 1963 van René Clément. Met: Alain Delon, Jane Fonda, Lola Albright e.a.
01.10 heute.
01.15-02.25 Gefährlicher Ruf. Amerikaanse speelfilm uit 1973 van Tom Gries. Met: Peter Graves, Roy Jenson e.a. Inspekteur Warfield valt de eer te beurt de ontvoerde overloper Falk, kroongetuige tegen een misdaadsyndicaat, te bevrijden. Zolang de grote baas van het syndicaat niet weet hoeveel Falk al heeft prijsgegeven aan de politie, maakt hij kans het er levend vanaf te brengen.

Duitsland 3 West

09.00 (TT) Sehen statt hören. Weekoverzicht voor doven en slechthorenden. **09.30** Gespräch über Grenzen. Documentaireserie. Afl.1 : Vereinigte Arabische Emirate. **10.00** Bon Courage. Cursus Frans. Afl.37. **10.30** Telekolleg I. Cursus Engels. Afl.17. **11.00** Pan Tau und der lange Sonntag. Tsjechische jeugdfilm uit 1987 van Jindrich Polak. Aanskl.: Rarg, animatiefilm. **12.30** Da bleibt nur eins: weiterleben. Portret van de 71-jarige Ursel H. **13.15** Telekolleg II. Cursus informatica. Afl.5. **13.45** Telekolleg II. Cursus wiskunde. Afl.5. **14.15** Es grünt so grün. Tuiniertips. Mollig warm aber trocken. **15.30** Sport 3 extra. **17.00** Das war's - diese Woche. **17.26** Das Wochenende in West 3. **17.30** Rückblende. **17.45** Der fliegende Ferdinand. **18.15** Gott und die Welt. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.15** Hier und Heute unterwegs. **19.45** Der Herr der Adler. **20.15** Tatort: Wodka Bitter-Lemon. **21.43** West 3 aktuell. **21.55** Die Habsburger. **22.40** Wertsachen. **23.40** Mühlrad, Whisky und Asphalt. **00.10** Monty Python's Flying Circus. **00.40** Nieuws. **00.45** Nachtprogrammering. **01.00** Tagesthemen. **01.15** Die Rocknacht in West 3. **06.20** Das war's - diese Woche. **06.45** Aktuelle Stunde. **07.15** Hier und Heute unterwegs. **07.45** (TT) Gott und die Welt.

Duitsland 3 SWF

11.00 Türkei: Land, Leute und Sprache. **11.30** Sehen statt Hören. **12.00** Cursus Engels. **12.30** Cursus informatica. **13.00** Cursus wiskunde. **13.30** Cursus Engels. **14.00** Forum Südwest. **14.59** Heute abend in Südwest 3. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Telejournal. **17.50** Mundart und Musik aus Ettlingen. **18.50** Beim Wort genommen. **19.19** Heute abend in Südwest 3. **19.20** Landesschau Kultur. **19.50** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Das Jahr des Gnus. **21.00** Menschen und Strassen. **21.45** Südwest aktuell. **21.50** Satire-Schnitzel. **22.30** 's Brettl. **00.00** Schlussnachrichten. **00.15** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Cubitus. **06.30** Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie. **06.55** Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie. **07.20** Piff und Herkules. **07.45** Samurai Pizza Cats. **08.10** Comix. **08.35** Der HAIsse Stuhl. **08.55** Pinocchio. **09.20** Camp Candy. **09.50** Im Land der Saurier. **10.15** T-Rex. **10.40** Captain Planet. **11.05** Speed Racer. **11.30** Teenage Mutant Hero Turtles. **11.55** Katts & Dog - Ein Herz und eine Schnauze. **12.20** Harry und die Hendersons. **12.45** Full House. **13.15** Step by Step. **13.40** Der Prinz von Bel-Air. **14.10** Major Dad. **14.45** Knight Rider. **15.45** Das A-Team. **16.45** 21, Jump Street - Tatort Klassenzimmer. **17.45** 2000 Malibu Road. **18.45** RTL aktuell. **19.15** Beverly Hills, 90210. **20.15** Zurück in die Zukunft II. **22.20** Kickboxer USA - Die Nacht des Fighters. **00.00** RTL Samstag Nacht. Humor en satire met jonge comedians. Vandaag: Tom Gerhardt. **01.00** Bilitis. Franse softsexfilm uit 1976 van David Hamilton. Met: Patti d'Arbanville, Mona Kristensen, Bernard Giraudeau e.a. (herh.). **02.35** Twilight Zone. Amerikaanse sf-serie. Afl.: Strasse der Schatten; Billard auf Leben und Tod; Generationsspiel; Das Gleichnis der drei Affen; Liebe macht blind; Der ahnungslose Fernsehstar. (herh.). **05.05** Das A-Team. (herh.).

SAT 1

06.00 Zoff. **06.30** alles capito?! **07.00** DROPS!. **07.30** Silverhawks - Die Retter des Universums. **08.00** Peter Pan und die Piraten. **08.30** Die Astro-Dinos. **09.00** Feivel der Mauswanderer und seine Freunde. **09.30** Hans Hass. **10.00** 5 mal 5. **10.30** Wirtschaftsforum. **11.05** French Can-Can. **12.55** Ein süsser Fratz. **14.45** Ich hasse Blondinen. **16.30** Punkt, Punkt, Punkt. **17.00** Geh aufs Ganze! **17.55** Das Millionenspiel. **18.00** ran. **18.30** Catwalk - Eine Band will nach oben. **19.20** Sat.1 Newsmagazin. **19.30** Glücksrad. **20.15** Kirschen in Nachbars Garten. **22.00** Jux & Dallerei. **23.00** Schulmädchen-Report, Teil 12. **00.25** Bademeister-Report. **01.50** ran. **02.20** Catwalk - Eine Band will nach oben. **03.05** French Can-Can.

België/TV 1

10.15 Het slimme kanaal. Met: Huis, tuin en keuken, Luister met je ogen, Voedselzekerheid en Personal upgrade 2.
12.00 Affiche. Actuele kunstinformatie.
12.20 Regionale TV.
15.55 Blueberry Hill. Belgische speelfilm uit 1989 van Robbe de Hert. Met: Michaël Pas, Babette van Veen, Hilde Heijnen e.a.
17.25 Earthworks. Serie.
17.50 Musti. Tekenfilmserie
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 De avonturen van Kuifje. Tekenfilmserie.
18.35 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland.
19.20 Joker- en lottotrekking, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 R.I.P. Belgische comedyserie. Met: Mark Lauwrijs, Simonne Peeters, Kurt Defrancq e.a.
20.30 Allemaal leugens. Amerikaanse tv-film uit 1992 van Jorge Montesi. Met: Art Hindle, Rosemary Dunsmore, Vanessa King e.a.
22.10 Vandaag.
22.30 Sport op zaterdag.
23.10-00.40 Road games. Amerikaanse thriller uit 1981 van Richard Franklin. Met: Stacey Keach, Jamie Lee Curtis, Marion Edward e.a.

België/TV 2

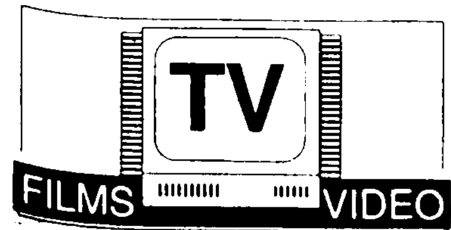
20.30 Zauber der Operette. Concertregistratie vanuit Antwerpen met fragmenten uit Eine Nacht in Venedig van Johann Strauss.
21.10 Vuurvogel. Met: Het harmonium, een documentaire over Alexandre Debain en Strijkkwintet in C van Franz Schubert. Klassieke muziek uitgevoerd door het Ensemble L'Archibudelli. Opname vanuit de Salons voor Schone Kunsten in Sint-Niklaas.
22.55-23.45 De dans ontsprongen. Roseland, op choreografie van Wim Vandekeybus. Muziek van Thierry de Mey en Peter Vermeersch.

RAI UNO

06.00 Ieri e oggi. **07.10** Francis Poulence. **07.40** Benvenuto sulla Terra. **08.25** La Bandiera Sventola Ancora. Film. **10.20** Bentornato, Dottor Geary. Film. **11.50** Canal Grande ovvero Gregorethou. **12.20** Check-Up. **12.25** Che tempo fa. **12.30** TG1 Flash. **12.35** Check-Up. **13.30** Telegiornale. **13.55** TG1 Tre minuti di. **14.00** Il cane di papa. **14.45** TGS Sabato Sport. **16.20** Sette giorni Parlamento. **16.50** Raimondo e le altre. **18.00** Tg1. **18.10** Estrazioni del lotto. **18.15** Piu'sani piu' belli. **19.25** Parole e vita. **19.40** Almanacco del giorno dopo. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.30** TG1 sport. **20.40** Bucce di Banana. **23.05** Tg1. **23.10** Speciale Tg1. **00.05** TG1 - Notte. **00.35** Appuntamento al cinema. Aansl.: Nachtprogramma.

BBC 1

08.25 Nieuws en weerbericht. **08.30** Walking the dog. **08.50** (TT) Peter Pan and the pirates. **09.15** Chucklevision. **09.35** The racoons. **10.00** Live and kicking. **13.12** Weerbericht. **13.15** Grandstand. **18.15** (TT) Nieuws en weerbericht. **18.25** Regionaal nieuws,.

Duitsland 1
20.15 uur - Pretty Woman - (1989-USA) Romantische komedie van Garry Marshall met Richard Gere en Julia Roberts. Harde zakenman ontmoet spontane prostituée, wat leidt tot een betoverend Assepoester-achtige ontknoping.

Nederland 1
20.25 uur - Coup de Ville - (1990-USA) Drie broers die het niet goed met elkaar kunnen vinden moeten in een Cadillac van Michigan naar Florida rijden. Hilarische komedie van Joe Roth met Patrick Dempsey en Arye Gross.

België/TV 1
20.30 uur - Liar, Liar - (1992-USA) Psychologisch drama van Jorge Montesi waarin het niet duidelijk is of een meisje haar vader terecht of onterecht beschuldigd van incest. Met Art Hindle en Rosemary Dunsmore.

RTL Television
22.20 uur - Night of the Warrior - (1990-USA) Actie-film over de mafia van Rafal Zielinski met Lorenzo Lamas en Arlene Dahl. Vechtersbaas leent geld, wat hij terugbetalen moet door mee te doen aan illegale vechtpartijen.

● *Julia Roberts en Richard Gere in 'Pretty woman'. (Duitsland 1 - 20.15 uur)*

RTL4
22.30 uur - Under the Rainbow - (1981-USA) Komedie zonder humor van Steve Rash. Chevy Chase en Carrie Fisher proberen zich hierin staande te houden. Duitse spionnen, Japanse toeristen, bedreigde adel en veel dwergen.

België/TV 1
23.10 uur - Road Games - (1992-USA) Aardige thriller waarin de Australische vrachtwagenchauffeur Stacey Keach met behulp van liftster Jamie Lee Curtis een gevaarlijke seriemoordenaar achterna gaat. Regie: Richard Franklin.

RTL5
00.05 uur - The Man Who Loved Cat Dancing - (1973-USA) Western waarin legerofficier Burt Reynolds door zijn mannen gemeden wordt nadat hij met een indiaanse getrouwd is. Regie: Richard C. Sarafian.

RTL4
00.25 uur - Phantasm 2 - (1988-USA) Thriller van Don Coscarelli met James Le Gros en Reggie Bannister. Graven worden geplunderd en lijken veranderen in ingeblikte monsterdwergen. Standaard-horror, leuk voor de liefhebber.

Duitsland 2
01.15 uur - Call To Danger - (1973-USA) Spannende thriller van Tom Gries waarin een advocaat omzichtig te werk moet gaan in een zaak waarin de mafia de politiek geïnfiltreerd heeft. Met: Peter Graves en Roy Jenson.

RTL Television
01.00 uur - Bilitis - (1976-F) Super softe porno van David Hamilton waarin jonge meisjes tijdens de zomervakantie de erotiek ontdekken. Met: Patricia d'Arbanville en Matthieu Carrière.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 Nieuws. 7.07 TROS Nieuwsshow. 11.07 TROS Kamerbreed. 12.07 TROS Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.10 Echo. 19.04 Het geding. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 AVRO Nachtdienst. 6.02-7.00 Vannacht naar morgen.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

Radio 3
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 Mega top 50. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. Muz. voor viool en piano. 12.00 Platenzaak. 14.00 Het Middagconcert. BBC Symf. Ork. met viool. 16.00 De Nederlandse musici. Wereldmuziek in Nederland. 17.02 Het witte doek. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Leo Boudewijns' langspeelplaats. 19.00 Folio 1. 19.30 Het avondconcert. I Lombardi, opera van Verdi. Koor en Ork. van de Metropolitan New York o.lv. James Levine met sol. Aansl.: Folio 2. VOO 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 17.00. Nieuws. £ 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen...! 12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Faros. 17.10 Radio UIT. 17.45 Postbus 51. Om 18.00 Nieuws. 18.02 De wereld zingt Gods lof. 18.54 Tekst en uitleg. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks. 19.40 Nieuws in het Marokkaans. 19.50 Nieuws in het Chinees. 20.00 Nieuws. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94, verzoekplaten. Met Ria van Grinsven. 10.00 Het Ei van St. Joost, dialect en volkscultuur met Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom, kunstmagazine. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. 14.30 De Agenda. 15.00 Walkie Talkie. 15.40 Concert: live! 16.00 Hubert on the Air. 17.05 Regionaal nieuws 17.00-18.00 Limburgs popmagazine Vrij Spel.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. De nationale hitparade met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Cupido. Een romantisch programma met vlinders in de buik. 22.00 Nieuws en lottouitslagen. 22.10 De Stem. Muziekprogramma. 23.30-6.00 Nachtradio met elk uur nieuws.

België/BRF
Nieuws t/m 20.00 op elk heel uur (behalve om 13.00 en 18.00) en om 6.30, 12.30 en 18.30.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Agenda; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Hitwelle. Oldies, Gags & neue Scheiben 12.00 Musik à la carte. 13.00 Presseschau. 13.05 Internationale Hitparade 16.05 BRF-Mobil. 18.00 Regionalnachrichten. 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.30 Freie Tribüne. Philosophie und Ethik.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Luc van Rooij. 9.00 Koffiekringen met Jan van de Putte. 11.00 Mart van de Stadt. 13.00 De Nederlandse Top 40 met Bart van Leeuwen. 16.00 Vrijheid Blijheid, Luc van Rooij. 19.00 De Zeven Uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop-Report. Overzicht Duitse hitparade (om 14.00 nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, voor de kinderen. 15.05 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws; 18.05 Auf ein Wort). 19.00 Nieuws. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbär, voor kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Das Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress

Nederland 1

KRO/Ncrv/Avro
10.30 Eucharistieviering.
12.00-12.30 Kutsi Ergüner ensemble. Soefi-muziek.
15.25 Gewetensgevangenen. Reportage over de Griekse dienstweigeraar Dimitris Androulidakis.
15.29 De zeven sacramenten, Afl.2 : Het doopsel.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 NCRV op zondag. Met om:
16.05 Rondje van het huis. Magazine over maatschappelijke en levensbeschouwelijke onderwerpen.
16.45 Gospelrock. Religieus.
17.00 Nota bene. Overzicht van concerten, tentoonstellingen en evenementen in kerk en samenleving.
17.05 Het banket der zinnen. Klassieke muziek van Monteverdi.
17.54 Opera Imaginaire. Clip. (herh.).
18.00 Kookgek. Culinair magazine.
18.15 Sesamstraat. Afl.: Dieren.
18.30 KRO's tekenfilmfestival.
18.36 De ijsprinses, 9-delige Duitse serie. Afl.3 : Twee is één teveel.
19.25 (TT) Waku waku. Dierenspelprogramma.
20.00 (TT) Journaal.
20.15 Revanche. Amusementsprogramma waarin mensen een herkansing krijgen voor iets dat eerder in hun leven mislukte.
21.10 Brandpunt. Een eigen reportage over de grootste ramp in Australië van de afgelopen 200 jaar: de branden bij Sidney. Een 'Brandpuntploeg' was in het rampgebied en volgde de brandweer en Nederlandse families die terugkeerden naar hun huis.
21.49 (TT) Toen was geluk heel gewoon, 12-delige Nederlandse comedyserie. Afl.3 : De hoge noot.
22.18 Arena. Serie debatten over belangrijke maatschappelijke en levensbeschouwelijke vraagstukken.
22.56 Gallowglass, 3-delige psychologische thriller. Afl.3.
23.49 Gewetensgevangenen. Afl.9. Herman Finkers vraagt uw aandacht voor de Saoedische hoogleraar Muhammed Abdullah al-Mas'ari.
23.53 Journaal.
23.58-00.03 Nieuws voor doven.

Nederland 2

Veronica
11.23 Nieuws voor doven.
11.30 TV sport. Sportmagazine.
12.00 Journaal.
12.05 TV sport. Sportmagazine.
13.00 Fryslân boppe. Praatprogr. over actuele zaken. Ondertiteld.
13.30 Kinderen van dichtbij, 12-delige documentaireserie over kinderen van 0 tot 4 jaar. Afl.7: Kemal. Kemel is net twee geweest. Hij wordt gevolgd tot zijn derde levensjaar. Zijn moeder volgt een opleiding tot peuterleidster en spreekt goed Nederlands. Zijn vader werkt in een garage en woont nog niet zo lang in Nederland.
14.00 Meer op zondag. Actueel familiemagazine voor oude en nieuwe Nederlanders.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 Klussen in huis. Afl.3.
16.35 Classic catroons. Tekenfilms.
16.40 (TT) B.O.O.S. Jongerenprogramma met Bart de Graaff.
17.15 Peter Stuyvesant Travel Odyssey. Reisreportage. Afl.2.
17.45 (TT) Knoop in je zakdoek. Thema: Verliefd zijn. (herh.).
18.00 Journaal.
18.05 Telematica. Informatie.
18.10 Ontdek de psychologie.
18.40 Personeelsmanagement. Informatie.
18.45 Schrijven van gedichten en verhalen. Afl.2.
19.15 Aquarelleren. Afl.1.
19.50 Tweede lijn: Reddingsactie om een kinderleven. Documentaire over hersenvliesontsteking, een van de meest meedogenloze en wrede ziektes. Drie families worden op de voet gevolgd tijdens de lange uren dat hun kinderen op de afdeling intensive care vechten voor hun jonge levens.
20.45 (TT) Postcode bingo. Spelshow rond de postcode-loterij.
22.00 (TT) Studio sport. Met Italiaans en Spaans voetbal.
22.48 Op zoek naar Toetanchamon. Afl.3.
23.38 De natuurgids. Afl.3.
23.53-23.58 Journaal.

Nederland 3

Vpro/RVU
08.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma met Babar, Astrid Lindgren vertelt: Niels Ukkepuk, De man van 't MOZ (Noord-Holland. Een sterrekundige vertelt op het eiland Texel over een geheimzinnige knal) één De man met de hoed.
11.00 Muziek op zondag: Yo-Yo Ma at Tanglewood. Muziekdocumentaire over deze cellist. Fragmenten uit werken van Brahms, Bach en Beethoven.
12.00 Journaal.
12.05 Het Capitool. Actueel discussieprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen, Charles Groenhuijsen, Henk van Hoorn en Fred Verbakel.
12.50 Studio sport. Schaatsen om de World Cup voor dames en heren in Davos en de World Cup skiën voor heren in Kitzbühel.
17.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.05 De Haagse Poort. Serie over de installatietechniek. Afl.3.
18.35 Socutera. Vrouwenzelfhulp, film van het Landelijk Platform Vrouwenzelfhulporganisaties.
18.45 (TT) Studio sport. Sportprogramma.
20.13 Lopende zaken. Actualiteiten.
20.48 Kreatief met kurk. Dramatisch amusementsprogramma. Afl.14: Muziek.
21.19 Toonmeesters, 5-delige documentaireserie over hedendaagse componisten. Vandaag: Henryk Gorecki.
22.22-23.59 VPRO Cinema primeur: Sombras en una batalla. Spaanse thriller uit 1993 van Mario Camus. Met: Carmen Maura, Joaquim de Almeida, Fernando Valverde, e.a. Dierenarts Maura woont met haar dochter in een oude boerderij bij de grens met Portugal. Ze heeft een platonische relatie met haar collega Mario, maar krijgt een verhouding met de Portugees José.

RTL4

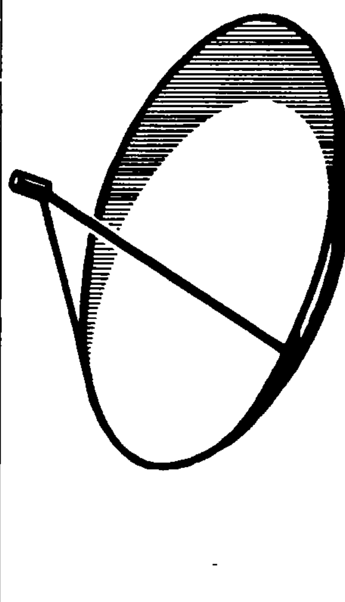
06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Telekids presenteert de Cartoon express. Kinderprogramma.
11.00 Dino-uur.
12.00 Teleteens. Jeugdprogramma.
14.00 Home improvement. (herh .).
14.25 Blackbeard's ghost. Amerikaanse Disneyfilm uit 1968 van Robert Stevenson. Met: Peter Ustinov, Dean Jones, Suzanne Pleshette, Elsa Lan- chester, Joby Baker e.a. Steve Walker arriveert in het kleine dorpje Godolphin en zoekt onderdak in de Blackbeards herberg. Een stel oude dametjes is daar geld aan het inzamelen om te voorkomen dat de herberg in handen valt van de gokker Silky Seymour. Hij is van plan van de herberg een casino te maken. Steve wil de dames wel helpen en koopt een antieke kruik. Later in zijn kamer breekt hij per ongeluk het handvat van de kruik en ont- dekt een boek met oude toverspreuken. Steve leest een spreuk hardop en wham!: begeleid door lichtflitsen en onweer verschijnt de geest van piraat Blackbeard.
16.10 Jenny Jones. Amerikaanse talkshow.
17.00 Gezond en wel.
17.30 Koken met sterren. Kooktalkshow.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 For you modemagazine.
18.35 Blossom. Amerikaanse comedyserie.
19.00 Avondnieuws.
19.15 De beste van Oprah Winfrey.
20.00 Liefde op het eerste gezicht. Spelprogramma.
20.35 Baywatch. Amerikaanse serie.
21.30 Jambers. Jong/Oud: 'Liefde zonder leeftijd'.
22.30 Vragenvuur: Lubbers. Politiek praatprogramma.
23.30 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. (herh.).
00.15 As the world turns. Amerikaanse soapserie. (herh.).
01.00 General Hospital. Amerikaanse soapserie. (herh.).
01.45 Nachtprogramma.

RTL5

11.00 Lumen 2000.'Geloven, zingen en helpen in Latijns Amerika'
12.00 RTL text.
17.00 Studs. Amerikaanse datingshow.
17.30 WK Voetbal '94.
18.00 RTL 5 snowreports.
18.05 RTL Sport: Voetbal.
18.40 M.A.S.H. Amerikaanse comedyserie. (herh.).
19.10 Catwalk. Amerikaanse serie.
20.00 RTL acht uur nieuws.
20.30 RTL weer.
20.35 Film 5 en Video 5. Wekelijks filmmagazine.
21.15 Music scene. Wekelijks muziekmagazine.
21.50 Traffik, 3-delige miniserie.
23.45 RTL Late nieuws.
00.00 De draagmoeder. Braziliaanse telenovella. (herh.).
00.30 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.00 Quantum thuiswinkel.
04.00 RTL text.

● *Peter Ustinov in 'Blackbeard's Ghost'. (RTL4 - 14.25 uur).*

house of Eliott. **21.25** So haunt me, comedyserie. **21.55** nws. **22.10** Headhunters. 3-delige serie. **23.00** Wanted: Families. Everyman-special. **23.40** Steven Spielberg's amazing stories. Kort verhalen. **00.05** Poor dear, documentaireserie. **01.10-01.15** Weerbericht.

BBC 2

08.25 Tales of a wise king and the devil. **08.30** Playdays. **08.50** Wishing. **09.00** Telling tales. **09.15** Blue Peter omnibus. **10.00** Draw me. Quiz. **10.15** Simon and the witch. Serie. **10.30** The animals of Farthing Wood. **11.00** Time-Busters. Sf-speelprogr. **11.25** Grange Hill. **11.55** As seen on TV. Serie. **12.20** Maid Marian and her merry men. **12.45** The O-Zone. **13.00** Dr. Who: The green death, sf-serie. **13.25** ■ The fugitive. Serie. **14.15** ■ The Phil Silvers show. Amer. comedyserie. **14.40** Tekenfilm. **14.50** Sarajevo - a street under siege. **15.00** Reg. progr.'s. **15.30** Otello. Ital. speelfilm uit 1986. **17.30** Ski sunday. **18.10** Rugby special. **19.10** Nomads of the wind. De geschiedenis van de oorspronkelijke bevolking van Fiji. **20.00** The money programme. **20.40** The lost Steptoes. Comedyserie. **21.10** Filmmagazine. **22.00** Comic asides. Satire. **22.30** Auction, serie. **23.00** Internal affairs. Amer. speelfilm uit 1990. Met: Richard Gere e.a. **00.50-01.55** ■ Sorority girl. Amer. speelfilm uit 1957.

RTBF/La Une

10.00 Agrarisch magazine. **10.30** Le coeur et l'esprit. **11.00** Eucharistieviering. **12.00** Mise au point. **12.55** Weerbericht. **13.00** Nieuws. **13.20** L'hebdo. **14.00** Renegade. Amer. serie. **14.45** Flight from Ashiya. Amer. speelfilm uit 1964. **16.30** Spirou et Fantasio. **17.10** Ces années-la. Vandaag: 1969. **18.00** Autovision. **18.30** Week-end sportif. **19.30** Nieuws. **20.10** Tour de chance. Amusementsprogr. **21.10** Prime suspect, 2-delige Engelse misdaadfilm. Afl.2. **22.45** Intérieur nuit. Magazine. **23.25-23.45** Weerbericht en laatste nieuws.

SPORTS 21

18.30 RTBF/Zie La Une. **19.30** Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.05** Queimada. Ital. speelfilm uit 1968 van Gillo Pontecorvo. Met: Marlon Brando e.a. **21.55** Zie RTBF/La Une 18.30. (herh.). **22.55-23.30** Nieuws en beursberichten.

Eurosport

08.00 Aerobics. **09.00** Zondag live. Met om: **09.00** Skiën. Wereldbeker dames reuzenslalom. Live. **10.30** Skiën. Wereldbeker heren slalom. Live. **11.30** Cross-country skiën. Wereldbeker dames. Live. **12.15** Skiën. Wereldbeker dames reuzenslalom. Live. **13.00** Skiën. Wereldbeker heren slalom. Live. **13.30** Schansspringen. Wereldbeker. Live. **15.30** Schaatsen. Wereldbeker. **16.30** Cross-country skiën. Wereldbeker. Live. **18.00** Hoogtepunten wereldbeker skiën. **19.30** Tennis. New South Wales toern. **21.30** Rally Parijs - Dakar - Parijs. **22.00** Supercross indoor vanuit Dortmund. **23.00** Boksen. **00.00-01.30** NHL IJshockey.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Référence. Interview. **12.30** Carrefours. **12.35** Weerbericht. **12.40** Zwitsers nieuws. **13.05** L'école des fans. Amusementsprogr.. **13.45** Le jardin des betes. Dierenmagazine. **14.45** Faut pas rever. Magazine. Herh. **15.45** Correspondance. Herh. **16.00** Nieuws. **16.10** Le monde est à vous. Amusementsprogr. **17.40** Autovision. Automagazine. **18.00** Bon-weekend. Amusementsprogr.. **18.30** Nieuws. **19.00** Trente millions d'amis. Dierenmagazine. **19.30** Nieuws. **20.00** Sept sur sept. Magazine. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.40** Le chat. Franse speelfilm uit 1971 van Pierre Granier-Deferre. Met: Jean Gabin, Simone Signoret, Annie Cordy e.a. **23.15** Bucarest: Gare du Nord. Documentaire. **00.10** Nieuws en weerbericht. **00.35** Divan. Serie gesprekken. Vandaag: Denise Bombardier. **01.05** L'heure de vérité. Politiek magazine. **02.00** Face à la presse. **02.35** Trente millions d'amis. Dierenmagazine. Herh. **03.05** Envoyé spécial. Herh. **04.35** Concert au Palais Royal. Klassieke muziek. Herh. **05.35** Les grands solistes. Herh.

Super Channel

05.30 CNBC Business weekly. **06.00** Intern. business view. **06.30** Super shop. **08.00** ITN World news. **08.30** Intern. business view. **09.00** Strictly business. **09.30** Business weekly. **10.00** Business forum. **10.30** Super shop. **11.00** Documentary. **12.00** Super shop. **13.00** Talking jazz. **14.00** Sports on NBC Super channel. **17.00** Meet the press. Actueel discussieprogr. **18.00** Today. Actualiteitenrubriek. **19.00** ITN World news. **19.30** Videofashion. **20.00** Now. Actuele reportages. **21.00** Talkin' jazz. **22.00** ITN World news. **22.30** FT Reports. **23.00** Sports on NBC Super Channel. **00.00** Culture calendar. **00.30** Media TV. **01.00** Equal time. **01.30** Executive lifestyle. **02.00** The intruder. Amer. speelfilm uit 1961.

RAI Uno

06.00 Ochtendprogr. **12.15** Linea verde. **13.30** Journaal. **14.00** Toto tv radiocorriere. **14.15** Domenica in... **15.20** TGS Cambio di campo. **15.30** Domenica in... **16.20** TGS Solo per i finali. **16.30** Domenica in... **18.00** TG1. **18.10** TGS 90 minuto. **19.00** Domenica in... **19.50** Weerbericht. **20.00** Journaal. **20.30** TG1 Sport. **20.40** Atlantide. Film. **22.20** La domenica sportiva. **23.20** TG1. **23.25** D.S. Tempi supplementari. **00.05** TG1 Notte. **00.35** Senza famiglia, nulletenenti cercano affetto. Film. **02.15** Addio Napoli. Film. **03.40** Aria di paese. Film. **04.45** Divertimenti.

MTV

08.00 Post modern sunday. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20. **13.30** First look. **14.00** The real world II. **14.30** Post modern sunday. **18.30** The pulse. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis & Butthead. Tekenfilm. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-07.00** Night videos.

BBC 1

08.25 The high chaparrel. Herh. **09.15** Breakfast with Frost. Met om 9.15 en 10.00 nws. **10.15** Glimpses of God. **10.30** This is the day. **11.00** See hear! **11.30** Channel hopping. Afl. 2. Herh. **12.00** Careering ahead. **12.30** Spain on a plate. Afl.: Catalonia. **13.00** Family affairs. Vandaag o.a. kinderen met vuurwapens. **13.30** CountryFile. **13.55** Week. **14.00** nws. Aansl.: On the record. **15.00** EastEnders. **16.00** Across the wide Missouri. Amer. western uit 1951. **17.15** Biteback. **17.55** Smokescreen. Serie. **18.25** Antiques roadshow. **19.10** nws. **19.25** Songs of praise. **20.00** As time goes by. **20.30** The

CNN

06.00 Diplomatic licence. **06.30** Earth matters. **07.00** Moneyweek. **07.30** Healthworks. **08.00** Showbiz. **08.30** Science and technology. **09.30** The big story. **10.00** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.00** Larry King weekend. **12.00** Showbiz. **12.30** Style. **13.00** Earth matters. **13.30** Inside business. **14.00** World report. **16.00** Your money. **16.30** Reliable sources. **17.00** Travel guide. **17.30** NFL Preview. **18.00** World business this week. **18.30** International correspondents. **19.00** Futurewatch. **19.30** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** World report. **00.30** This week in the NBA. **03.00** Special reports

Duitsland 1

08.25 Disney Club. Kindermagazine.
09.50 Hundert Meisterwerke. Serie kunstbeschouwingen.
10.00 ●● Alvaro Pierri spielt Gitarrenmusik aus Lateinamerika.
10.30 Tagesschau.
10.33 Sonntagsmagazin. Cultureel.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. Informatief kindermagazine.
12.00 ●● Presseclub.
12.45 Tagesschau. Wochenspiegel.
13.15 Der kleine Vampir - Neue Abenteuer, 13-delige jeugdserie.
13.45 Die Bombe tickt, 4-delige Duits-Nederl.-Oostenrijks-Zwitserse tv-film van Thorsten Näter. Afl.1.
14.30 Kopfball. Spelprogramma voor de jeugd.
15.00 Tagesschau.
15.05 (TT) Ein Hauch von Glück (Six weeks). Amer. melodrama uit 1982.
16.55 Cartoons im Ersten. Tekenfilms. Afl.: Daffy und der Dinosaurier.
17.00 ARD-Ratgeber: Technik. Consumentenmagazine. Vandaag o.a. aandacht voor auto-diefstalbeveiliging, de airbag en gezonde bedden.
17.30 Gott und die Welt: Wenn Kinder Mütter werden. Reportage over opvangcentra voor minderjarigen die kinderen hebben gekregen.
18.00 Tagesschau.
18.05 Einblick.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Duitse serie. Afl.424 : Bedürfnisse.
19.09 Die Goldene 1. Bekendmaking van winnaars ARD tv-loterij.
19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenlandcorrespondenten.
19.50 Sportschau-Telegramm.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) James Bond 007: From Russia with love. Engelse speelfilm uit 1963. Met: Sean Connery e.a.
22.09 Tagesthemen-Telegramm.
22.10 Kulturreport. Vandaag vanuit Hamburg.
22.40 Tagesthemen.
22.55 ZAK. Weekoverzicht.
23.25 (●●+TT) Elsa. TV-spel van Dato Agiaschwilli en Manfred Jacobs. (herh.).
01.10 Tagesschau.
01.15-01.20 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Begegnungen mit Bäumen. Afl.: Die Marien-Linde.

Duitsland 2

08.45 ●● Musik-Zeit. Klassieke muziek. Vandaag: Das Schatzkästchen.
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Katholischer Gottesdienst.
10.15 Die Schweizer Familie Robinson, 26-delige Duits-Canadese serie.
10.35 Karfunkel. Afl.: Das Mädchen aus Tschernobyl.
11.05 Siebenstein. Poppenserie.
11.30 halb 12. Weekoverzicht.
12.00 ●● Das Sonntagskonzert. Muziekprogramma.
12.45 Heute.
12.47 ZDF Sport extra. Skiën: Wereldbeker-slalom heren; Wereldbeker-reuzenslalom dames.
14.00 Damals. Serie oude weekjournaals. Afl.: Vor vierzig Jahren.
14.15 Blickpunkt. Magazine met actualiteiten uit de nieuwe deelstaten.
14.45 Treffpunkt Natur. Natuur- en milieumagazine. Vandaag: Umwelt.
15.15 Aktion 240. Balans. Aansl.: Goldmillion - Aktion Sorgenkind.
15.20 Heute.
15.25 ZDF Sport extra. Sportprogramma. Met o.a. Skiën: Wereldbeker-slalom heren; Wereldbeker-reuzenslalom dames ; Biathlon: Wereldbeker; Zaalvoetbal: Masters-toern. (Ca. 17.00 Heute).
18.15 ML Mona Lisa. Vandaag over vrouwen in de politiek.
18.57 Guten Abend.
19.00 heute. Met weerbericht.
19.10 Bonn direkt. Parlementair magazine.
19.30 Abenteuer und Legenden. Serie reportages. Afl.: Poesie und 500 PS. Portret van John Taylor.
20.15 (TT) Diese Drombuschs. Duitse serie. Afl.: Der Aufbruch.
22.20 Florida Lady. Serie.
22.30 heute.
22.40 Sport am Sonntag. Magazine.
22.45 ●● Aretha Franklin: 'Duette'. Concertregistratie van een galaconcert dat Aretha Franklin op 27 april 1993 gaf in het Nederlander Theater in New York. M.m.v. Rod Stewart, Elton John, Gloria Estefan e.a.
23.45 ●● Die Jungs von Spinal Tap (This is Spinal Tap). Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Rob Reiner.
01.05 Heute.
01.10-01.35 Mein lieber John (Dear John). Amerikaanse comedyserie.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus natuurkunde. **08.45** Cursus scheikunde. **09.15** Telekolleg aktuell. **09.45** Cursus Engels. **10.15** Jetzt reden Kinder. **10.30** Familienszenen. **11.00** Babylon - spricht viele Sprachen. **12.00** Computerclub. **12.45** Sonntagsgespräch. **13.00** Europamagazin. **13.30** Philosophie heute: Discussie over de functie van normen van waarden. **14.15** Documentaireserie over de geschiedenis van stripverhalen. **14.45** Der alltägliche Wahnsinn. **15.30** ■ Des frissons partout. Frans-Ital. speelfilm uit 1963. **17.00** Drehscheibe der Arktis: Resolute Bay. **17.45** Dinosaurs. **18.15** Der Herr der Adler. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.45** Unterwegs auf dem Matilda. **20.15** Hokuspokus - Kölsche Zauberei. **21.45** West 3 aktuell. **21.55** Portret van voormalige RAF-terroriste. **22.40** Lippes Lachmix. **23.40** Fragmenten uit populaire tv-progr.'s. **23.55** Nachrichten. **00.00** Nachtprogr. **00.00** Presseclub. **00.45** Tagesschau vor 20 Jahren. **01.00** Tagesthemen. **01.15** Babylon - spricht viele Sprachen. **02.15** Europamagazin. **02.45** Philosophie heute: Was sollen wir tun? **03.30** Aktuelle Stunde. **04.30** Cursus natuurkunde. **05.00** Cursus biochemie. **05.30** Telekolleg aktuell. **06.00** Jetzt reden Kinder. **06.15** Familienszenen. **06.45** ZAK. **07.15** Sonntagsgespräch. **07.30-08.15** Drehscheibe der Arktis.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstösse. **08.15** Cursus natuurkunde. **08.45** Cursus scheikunde. **09.45** Babylon. **10.45** Wortwechsel. **11.30** Werken van Debussy en Bartok. **12.30** Tele-Akademie. **13.15** Magische Namen. **14.00** Käpt'n Blaubär Club. **15.00** Fängt ja gut an. **15.30** Sport 3 extra. **17.10** Der Rombach-Mord. **17.55** Leute, Leute. **18.25** Freut Euch des Nordens. **19.35** Links von den Pinguinen. **20.00** Tagesschau. **20.15** Documentaire over het paleis El Escorial. **21.00** Wissenschaftsreport: Sonde. **21.45** Sportmagazine. **22.40** Südwest aktuell. **22.45** Wortwechsel. **23.30** Literarische Moderne: Streik. Russische speelfilm. **00.35** Schlussnachrichten. **00.50** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Tekenfilm. **06.15** Scooby Doo, where are you?. **06.40** The bionic six. **07.10** en **07.35** The Jetsons. **08.00** Li-La-Launebär. **08.30** The Flintstone frolics. **08.55** Hanna Barbera Party. **09.25** The new Fred & Barney show. **09.55** Guten Morgen Sonntag. **10.00** Wonder Woman. **11.00** Quantum leap. **12.00** Tropical heat. **13.00** Operation Petticoat. **13.30** What a dummy. **14.00** Major Dad. **14.30** Herbie rides again. Amer. komedie uit 1974. **16.50** Dio perdona .. Io no!. Ital.-Spaanse western uit 1967. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Mini Playback Show. **20.15** Traumhochzeit. **21.50** Spiegel TV. **22.35** Prime Time - Spätausgabe. Vandaag: Aus dem Innenleben eines Luftschiffes mit 15000 Flugstunden. **22.55** Happy Playboy Hour. Met om: **22.55** Eden. Erotische serie. **23.55** Kanal 4 - Dokumentation. Vandaag: Ein Amerikaner in Potsdam. **00.30** Operation Petticoat. **01.05** Tennis. Open Austr. kampioenschappen.

SAT 1

05.05 ran. **05.25** Ich hasse Blondinen. Duits-Ital.-Franse komedie uit 1980. **07.05** Star Trek: The next generation. **07.55** Religieus magazine voor de jeugd. **08.00** Silverhawks - Die Retter des Universums. **08.30** Peer Pan and the pirates. **09.00** Die Astro-Dinos. **09.30** Fievel's American tailes. **10.00** The adventures of the black stallion. **10.30** Zoff. Jongerenmagazine. **11.00** alSo. **12.00** Basketbalmagazine. **13.00** Zorro. **13.25** Tarzan. **13.55** Ulisse contro Ercole. Ital.-Franse fantasyfilm uit 1961. **15.35** Karl May-cyclus: Unter Geiern. Duits-Franse western uit 1964. Aansl.: TopNEWS. **17.25** Baywatch. **18.20** Wunder Wildnis. Afl.: Am Fluss des Regengottes. **19.15** Sat.1 Newsmagazin. **19.25** täglich ran. **19.30** Glücksrad. **20.15** Nine to five. Amer. komedie uit 1980. Aansl.: TopNEWS. **22.25** Talk im Turm. **23.40** 24 Stunden. **00.10** So gesehen. **00.15** Il bestione. Ital.-Franse misdaadfilm uit 1974. **02.00** Ulisse contro Ercole. Ital.-Franse fantasyfilm. Herh. **03.40** Nine to five. Amer. komedie. Herh. **05.30** Die Astro-Dinos.

België/TV 1

08.50 Samson. Met tekenfilms.
10.00 Sunday proms. Nieuwjaarsconcert met werken van onder andere Benoit, Veremans en Waldteufel, uitgevoerd door het BRTN-Filharmonisch Koor en Orkest onder leiding van Alexander Rahbari.
11.00 De zevende dag. Nieuwsmagazine.
12.30 Sportmiddag.
13.15 Bassie en Adriaan en het geheim van de sleutel, 10-delige kinderserie. Afl.6 : Het auto-ongeluk.
13.45 Hambone en Millie. Amerikaanse jeugdfilm uit 1984.
15.15 Zondagsvriend. Magazine.
16.00 1 voor iedereen. Gevarieerd zondagnamiddagmagazine.
17.00 Niveau 4: Om de tuin.
17.30 Mijn idee. Serie verhalen voor kinderen, gebaseerd op door kinderen geschreven scripts. Afl.17 : De ongeloofllijke reis.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.16.
18.00 Journaal.
18.10 De avonturen van Kuifje, 39-delige tekenfilmserie. Afl.: De sigaren van de farao.
18.35 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Theo's future.
19.00 Zonder voorschrift. Magazine over medische en psycho-sociale problemen. Afl.: Het internaat.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Uit het oog. Praatprogramma.
21.15 Daens, 4-delige Belgische serie. Afl.4. Bron: Naar de roman Pieter Daens van Louis Paul Boon.
22.05 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties.
22.40 Vandaag en sport.
23.05-23.45 Ziggurat. Kunstmagazine. Vandaag Joey Silver, succesvol Hollywood-producer en het Jubelparkmuseum.

België/TV 2

GEEN UITZENDING.

TV FILMS VIDEO

RTL4
14.25 uur - Blackbeard's Ghost - (1968-USA) Disney-komedie van Robert Stevenson met Peter Ustinov en Dean Jones. Bedreigde herberg krijgt hulp van de 17e eeuwse piraat Blackbeard, die zich uitleeft met 20e eeuwse speeltjes.

RTL Television
14.30 uur - Herbie Rides Again - (1974-USA) Komedie van Robert Stevenson rond het sprekende volkswagentje Herbie. Deze keer beschermt hij de huisjes van Helen Hayes en Stephanie Powers.

Duitsland 1
15.05 uur - Six Weeks - (1982-USA) Ernstig zieke Tyler Moore vervult met politicus Dudley Moore haar laatste wens: de 'Notenkraker'-solo dansen. Melodrama met humor van Tony Bill.

Duitsland West 3
15.30 uur - Des Frissons Partout - (1963-F/I) Eddie Constantine raakt als FBI-agent betrokken bij een diamantroof. Misdaadfilm van Raoul André die twijfelt tussen parodie en actie.

● *Carmen Maura speelt in de Spaanse politieke thriller 'Sombras en una Batalla' een voormalige terroriste. (Nederland 3 - 22.22 uur).*

BBC 1
15.30 uur - Otello - (1986-I) Opera met Placido Domingo en Katia Ricciarelli. Prachtige locatie-opnamen, Oscar-winnende kostuums en goede acteurs in deze bewerking van Shakespeare's toneelstuk door regisseur Franco Zefirelli.

RTL Television
16.50 uur - Dio Perdona... Io No! - (1969-I/E) Beroepsgokker Terence Hill denkt een bendeleider te hebben doodgeschoten, met verzekeringsdetective Bud Spencer verifieert hij dit. Redelijke western van Guiseppe Calizzi.

Nederland 3
22.22 uur - Sombras en una Batalla - (1993-E) Politieke thriller van Mario Camus met Carmen Maura. Zij speelt een voormalig terroriste die met haar dochter een teruggetrokken leven leidt, tot wapensmokkelaar José komt.

BBC 2
23.00 uur - Internal Affairs - (1990-USA) Misdadige politieagent Richard Gere krijgt Interne Zaken op zijn nek. Zinderende en harde thriller vol actie van Mike Figgs.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws. 7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06-300078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. 22.04 Het hek van de dam. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
7.04 Geblaf in het hondsdal. 10.04 Muziekmozaïek. 11.04 Sunday morning comin' down. 12.04 VPRO a/d Amstel, met om 12.04 VPRO's Music Hall en13.04 Kuitenbrouwer & Kroonenberg.14.04 De noodingang. 15.52 De wijde blik. 16.04 M.C. zondagsrust. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Het concert. 18.30 Archief Hilversum, De persoonlijke keus van... 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Ararat. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3
6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somertijd. 15.04 TROS wereldshits. 19.04 TROS Dancetrax. 21.04 De c.d.-show. 23.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 10.48 Het ochtendconcert. A. Filharm. Ork. Radio France o.l.v. piano. B. Muz. voor viool en piano. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. Met o.a. het Noordhollands Philharm. Ork. met sopraan. 16.00 De Nederlanden. Muz. voor altviool en piano. 17.00 De grandioze come-back van Boris Spielman, hoorspel. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-24.00 VPRO Jazz op Vier met om 22.00 Jazzgeschiedenis; 22.30 VPRO Jazz op Vier concert. 0.02-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00, 11.00 en 17.00) 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.02 Eucharistieviering. 12.02 Na de zegen. 12.50 De bisschop aan het woord. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 De opdracht. 14.20 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieluik. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Trefpunt. Praatprogramma vanuit De Perroen in Maastricht. Presentatie: Ger Houben. 12.00 Omroep Limburg Klassiek met Ed Gerits. 13.00 (inter) nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport, internationale, nationale en regionale sport en uitslagen. Eindredactie en presentatie: Alf Poell.

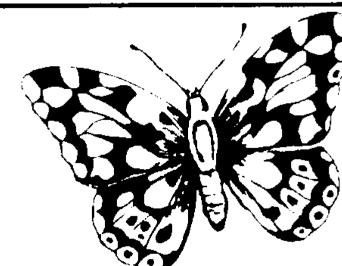
BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie met Guy de Pré. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of flop met Conny Neefs. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit; 8.30 Glaube und Kirche). 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf, volksmuziek. 12.05 Schlager-Souvenirs. 14.05 Deutsche Schlagerparade. 16.05 BRF-Sporttreff. 18.30 Nachrichten. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.00 Volkstümliches Schlager-Karussell.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 8.00 De Goudmijn. 10.00 Koffiekringen, Jan van de Putte. 12.00 Mart van de Stadt. 14.00 Club 70 met Bart van Gogh. 16.00 Vrijheid Blijheid, Luc van Rooij. 19.00 De Zeven Uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Matinee am Sonntag. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Folklore. Mit Aviva Semadar. 14.00 Nachrichten, Wirtschaft. 14.07 Wunschmelodien mit Rolf Röpke. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten. 18.05 Auf ein Wort. Anschl. Schellack-Schätzchen. 19.00 Nachrichten. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 44 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

ZWITSERLAND

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?!
Bel voor gids............Interlux 072-183.183

SPANJE

SOLMAR TOURS busreis Benidorm. Hotel El Caballo d'oro, goed 2 sterren hotel met uitstekende maaltijden, zelfbediening met veel keuze en smaakvol bereid. Vertrek 4-18 febr. 10 dgn ƒ 339,-, 17 dgn ƒ 549,-. 4-11-18 mrt. ƒ 349/ƒ 559,-. 25 mrt ƒ 359/ƒ 569,-. Pasen ƒ 399/ƒ 599,-. April 10 dgn v.a. ƒ 368,-, mei v.a. ƒ 399,- enz. Vraag onze gratis zomerfolder naar meer dan 60 hotels in div. Spaanse badplaatsen. Bijzonder gunstig geprijsd, door verkoop zonder tussenpersonen. Bijk. kosten: Royal Class ƒ 40,-, garantief. ƒ 15,-, adm. kosten ƒ 5,-.
Bel 040- 460560.

GRATIS GIDS '94, 10/17 dagen hotel v.a. ƒ 249,-. App. v.a. ƒ 199. Camping v.a. ƒ 319,-. carnaval 11/2 hotel***, HP ƒ 299,-. BOOSTEN BUSREIZEN SGR 045-227777.

EURO '90 BUS + AUTOREIZEN
Costa Brava-Salou 10 dgn. v.a. ƒ 299,- VP; 17 dgn v.a. ƒ 448,- VP. Uw kind kan al mee voor ƒ 165,- VP.
Verkoop zonder tussenpersonen, dus zeer voordelig.
Info: 077-548884.

Privé app. ELVIRA in BLANES, 4- tot 6 pers. aan boulevard m. zeezicht v.a. ƒ 295,- p.w. Inl. 01646-14180.

FREELINE 1994 (ANVR/SGR). Gratis het mooiste, uitgebr. en voordeligste busreizenprogr. C. Brava/Dorada/Blanca. Hotel-App.-Kampeer- of alleen de busreis. Vele aanbiedingen tot 11 maart naar Benidorm. Met Carnaval en Crocusvak. SPECIALS naar de C. Brava in comb. met Eurodisney Parijs.
Tel. 04970-16401 (8 lijnen 24 uur p.d.).

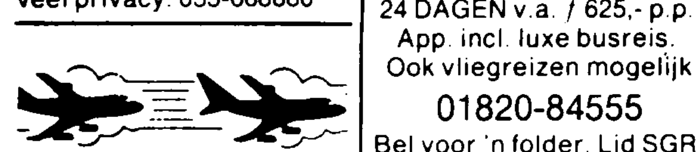

VAN HULST MONTEMAR '94
10 - 13 - 14 - 17 dagen Costa oer luxe touringcar.
Hotel en appartementen
v.a. ƒ 395,- p.p.
Royal Class + ƒ 50,-. Bel voor brochure
0 4 0 - 1 2 2 3 6 3
of Van Hulst Montemar Reizen, Vestdijk 135, Eindhoven.
Vroegboekingkorting ƒ 25,- p.p.!

SNOEYINK MAAKT SPANJE BETAALBAAR.
2 x per week met superluxe Royal Class touringcars naar meer dan 70 hotels/appartementen in: Lloret, Blanes, Malgrat, Pineda, Calella, Sitges, Salou, Benidorm. IN 1994 EXTRA LAGE PRIJZEN i.v.m. de devaluatie van de peseta. Extra hoge kinderkorting in 24 hotels, 1e kind tot 12 jaar, bij 2 volbetalenden op de kamer betaalt u slechts: ƒ 199,-/10 dagen of ƒ 269,-/17dagen-NIEUW eigen autoreizengids, kinderkorting tot 75%. Prijsgarantie: boek gerust vroegtijdig. Vraag nú de voordeelgidsen aan! Info bij uw ANVR of V & D reisburo of bel SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200, ANVR/SGR.

COSTA BRAVA-Blanes. Vakantiewoningen te huur. CodaB Reizen: 050-415210.

COSTA BRAVA, Pals. 9-pers. huis bij bos en zee. veel privacy. 055-668880

SIROCO Benidorm
Gezellig en verzorgd
juli en aug. 1994
10 DAGEN v.a. ƒ 365,- p.p.
17 DAGEN v.a. ƒ 545,- p.p.
24 DAGEN v.a. ƒ 625,- p.p.
App. incl. luxe busreis.
Ook vliegreizen mogelijk
01820-84555
Bel voor 'n folder. Lid SGR.

GR. BRITTANNIË / IERLAND

LONDEN, meer dan 25 jaar maatwerk voor scholen, verenigingen en bedrijven.
EUROPA SPECIAAL REIZEN: 030-287034 ANVR/SGR

COTTAGE HOLIDAYS
Vak.woningen in Engeland, Schotland, Wales en Ierland. Vraag gratis brochure: 072-121783.

SCANDINAVIË

Boek nu betaalbare vakantie woningen in Zweden gratis brochure 02246-1596

ITALIË

LEVICO- EN CALDONAZZOMEER
Verhuur vakantiewoningen. Gratis brochure. Juni en sept. 40% KORTING. Bel Tempo Vakanties: 074-777377.

ROME, meer dan 25 jaar maatwerk voor scholen, verenigingen en bedrijven.
EUROPA SPECIAAL REIZEN: 030-287034 ANVR/SGR.

GARDAMEER-TIGNALE. 'Panorama La Forca' luxe 4/6 pers. app. in bosrijke omg., 600 m boven meer met zwembad, balkon op Zuiden, uitz. op meer. 01814-2427.

AUTOVAKANTIES ITALIE
NOORD-ITALIAANSE MEREN EN BLOEMEN-RIVIERA
220 villa's - (vrijstaande) woningen - 2-10 pers. - vaak direkt aan zee of meer - residenties - camping - mobil homes - vakantiepark - hotels. Groeps-sportvakanties à la carte. Veelzijdig gezinsvakantieplezier in een kind-vriendelijk gebied voor jong en oud.
VAKANTIE VALSUGANA
Speenkruidstr. 21 Soest. Tel. 02155-27475 (gratis gids)

PUBITAL PROMOTIONS
Kamp.pl. & verhuur op vele campings in Noord-Italië. Vr. gratis brochure met max. info. aan. 033-950638.

ATTENTIE
RDP-adverteerders!!
Het enig juiste telefoonnummer is
072-196596

GARDAMEER
T.h. zomerhuisjes en caravans, dir. a.h. meer. Camping Bungalowpark VILLA PORTESINA Inl. en res. 020-6194238. (NL)

Park Monterosso, Ital. Bloemenrivièra. Comfort., volledig ingerichte 1 - 3 slpkmr bung. en app., zwem- en kinderbad, zonneterras. 023-285637.

DENEMARKEN

* * * DENEMARKEN * * *
Ook in de winter en lente dichterbij dan u denkt
- Appartementen en vakantiehuizen voor een weekje tussendoor.
- Boek een Stedentrip Kopenhagen en kies eens een andere hoofdstad!

Dichterbij en goedkoper dan u denkt.
*************** DENEMARKEN ***************
Info Skandic/Groningen Tel. 050-143200.

RUIM 25.000 VAKANTIEWONINGEN EN SPECIALE HOTELARRANGEMENTEN
MET GRATIS TOEGANGSKAARTEN VOOR LEGOLAND!
Vraag tegen portokosten ons infopakket met:
● DANSOMMER ● DANCENTER ● NOVASOL ● ULFBORG VEMB
● LANGELAND / FYN / AERO ● ODDER ● DIV. TOURISTBUREAUS
RESERVEER NU; ER IS NOG VOLOP KEUS!
D.F.B. Geen reserveringskosten!
DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO
Hoofdweg 99, Midwolda. Tel. 05975-1416. Fax 05975-2924.
Onbetwist de Denemarken Specialist

TSJECHIË / SLOWAKIJE

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?!
Bel voor gids............Interlux 072-183.183

DE BETERE BUNGALOWS, VILLA'S & CHALETS
Op de mooiste plekjes ** Volop keus ** All-In Prijzen
Topic Travel Autovakantie-gids: 070-35.033.09 (lid SGR).

VAK. WONINGEN t.h. in Tsjechië en Slowakije. Kamers met eigen keuken en badkamer in centrum v. Praag. INTER CHALET Tel:010-4730319.

PRAAG, meer dan 25 jaar maatwerk voor scholen, verenigingen en bedrijven.
EUROPA SPECIAAL REIZEN: 030-287034 ANVR/SGR.

PRAAG-C., pension, km./badk. + bew. parking l/o ƒ 38,-. Vak.huizen hele land. BoB Travel: 02290-39762.

Goedkoop skiën in de mooiste gebieden van Tsjechië en Slowakije. 10 Dagen halfpension v.a. ƒ 195,- p.p. Incl. busreis + logies v.a. ƒ 300,- p.p. Info: GEBO REIZEN 038-544968 of 05280-67000 lid ANVR/SGR.

PRIMA VAKANTIEWONINGEN MET ZONNIGE EXTRA'S. Kompl. inger. 2/8 pers. Inter Europe Travel. 072-155.177.

Part. CHALET Donovaly (Sl.) T.h. 5-6 pers. (L. Tatra). Vrij vóór 16/7, 30/7 - 20/8, na 3/9. Ook besch. voor wintervak. Info 085-334942

Voor uw wintersport en uw zomervak. Bel RECREA. 05780-13992 gratis gids.

HONGARIJE

BOEDAPEST, meer dan 25 jaar maatwerk voor scholen, verenigingen en bedrijven.
EUROPA SPECIAAL REIZEN: 030-287034 ANVR/SGR.

Poesta Reizen DE ENIGE HONGARIJE SPECIALIST biedt vak.huizen, campings, hotels en pensions aan. 15-Daagse pension rondreis met eigen auto ƒ 405,- p.p. 7-daagse fietsvak. ƒ 198,- p.p. Buspendels, vliegtickets, georg. busreizen. Info en gratis folder: tel. 055-412114.

GRIEKENLAND

Aktieve rondreis GRIEKENLAND 22 dgn ƒ 1795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

Rustig ZUID-KRETA, vliegen + voordelige app. vlakbij zee, evt. goedkoop autohuur. Ook aanbiedingen en last-minutes. Info: BOSMAN REIZEN : 01184-72007* Lid SGR.

CORFU EN SAMOS
VAKANTIEWONINGEN en PENSIONS voor 2-8 pers. Alle vlak bij zee v.a. ƒ 135,- p.w. Evt. ook vlucht v.a. ƒ 499,- p.p. Vraag de twee aparte gratis brochures met uitgebreide beschrijvingen van de vakantiewoningen en veel kulturele, historische en alg. informatie over de twee groenste eilanden van Griekenland.
ROSS HOLIDAYS: 08894-24848 (lid SGR)

Eiland CHIOS, mooi en rustig aan zee gel. vakantie huizen. Inl.02154-17362.

TURKIJE

Aktieve rondreis WEST-TURKIJE 22 dgn. ƒ 1695,-; Oost-Turkije 22 dgn. ƒ 1795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 22-4. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

ISTANBUL, winterse stedenreis incl. vlucht, transfer en hotel l/o al v.a. ƒ 419,- p.p. Campingvl. al v.a. ƒ 349,- p.p. Bel HTC Super Reizen 040-436600 of informeer bij uw ANVR reisbureau.

De nieuwe zeer laaggeprijsde zomerbrochure TURKIJE is uit! VROEGBOEKKORTING ƒ 50,- p.p. indien u voor 1 februari boekt. Bel HTC Super Reizen, 040-436600 of informeer bij uw ANVR reisbureau.

Speciaal-krant Turkije 100 extra-lage prijzen. strand/cultuur, rondreizen, fly/drive, campingvluchten. Profiteer: bel nu SUNDAY TRAVEL 040-553000 deelnemer SGR TOURILIS.

RUSLAND

RUSLAND, waar uw vak. een belevenis wordt! Vraag kompl. reisgids '94. Ook voor bedrijven, onderwijs en vereniging. Perestrojka Reizen:030-250040 ANVR/SGR

EUROCULT, Reizen naar Oekraïne, Rusland of Polen: brochure '94. 030-439634. (Vak. beurs stand 5228) SGR.

INDONESIË

Rondreis Sumatra /Java / Bali 25 dagen ƒ 3.295,-
DELTA REIZEN: 071-146649 (lid SGR)

Avontuurlijke RONDREIZEN Sumatra, Java, Bali, Sunda-eilanden en Sulawesi 22-34 dgn. v.a. ƒ 2.895,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

24 dagen Java-Bali ƒ 2.775,-/31 dag. Sumatra-Java-Bali ƒ 3.390,- incl. tickets/vol pension/verv./hotels/excursies Inl. STICHTING AHA TOURS 05980-95830 / 03440-19515.

INDONESIE & HET VERRE OOSTEN 94/95
De brochure 94/95 van de Indonesië & Verre Oosten Specialisten bij uitstek ligt voor u klaar! 180 pagina's kleurige informatie over volledig verzorgde rondreizen, avontuurlijke rondreizen, individuele arrangementen en strandvakanties naar Indonesië, Thailand, Sri Lanka, Maleisië, China en Australië!

Bezoek onze gratis informatieve diapresentaties.
Indonesië:

Eindhoven	16/01	en Utrecht	20/01
Arnhem	21/01	en Heerlen	22/01
Maastricht	23/01	en Hilversum	27/01
Antwerpen	28/01	en Nijmegen	29/01
Breda	30/01	en Den Bosch	03/02
Rotterdam	04/02	en Eindhoven	05/02
Den Haag	06/02	en Apeldoorn	10/02
Amersfoort	11/02		

Tevens het gehele jaar wekelijkse presentaties over Indonesië en Azië in Heemstede. Komt u ook? Wel vooraf reserveren. Vraag onze brochure 94/95 bij uw ANVR Reisagent of bel ons even!

De Boer & Wendel B.V.
Voor kwaliteit en betrouwbaarheid.
Raadhuisstraat 53, 2101 HD Heemstede.
ANVR/SGR/IATA. Tel. 023-33.91.51.

CULTUUR, NATUUR, AVONTUUR EN NIET DUUR. met Stichting "Het Schone Streven" naar Indonesië 23 Dgn Java/Bali ƒ 2800,- of 30 dgn Sumatra/Java/Bali ƒ 3300,- + V.P. + exc. + ret.ticket KLM-Garuda. 058-137706;05220-55026;078-174654;077-517133; 072-335316

EGYPTE

Omdat wij uit Australië en Nieuw-Zeeland komen, kennen wij deze landen als geen ander. Naast speciale vliegtarieven regelen wij ook o.a. stops op Pacific Eilanden, auto, camper enz. Uw wensen en onze kennis geven u een onvergetelijke reis. BARRON & DE KEIJZER TRAVEL, R'dam 010-4811011, A'dam 020-6258600. Lid SGR.

Avontuurlijke rondreis EGYPTE 15-22 dgn. v.a. ƒ 1495,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

Faraonisch en koptisch EGYPTE: 17-daagse reis ƒ 1.995,-. Delta Reizen: 071-146649 (lid SGR)

AFRIKA

18 Afrikaanse landen in 'n 64 pagina's tellend reisprogramma, dat is de nieuwe reisgids van AFRICAN HOLIDAYS. Bel 023-421334 of stap binnen bij uw reisburo (SGR).

Avontuurlijke rondreis KENIA 24 dgn. ƒ 3095,- incl. vliegreis, safari etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

AZIË

Avontuurlijke rondreis Indonesië 23-34 dgn. v.a. ƒ 2895,- Rondreis India/Nepal 27 dgn. v.a. ƒ 2795,-. Rondreis Zuid-India 27 dgn. ƒ 2595,-. Rondreis Thailand 26 dgn. ƒ 2495,-. Rondreis Vietnam 25 dgn. ƒ 3195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

Discover Sri-Lanka De mooiste brochure, de laagste prijzen. Rondreizen, Fly/Bike, Fly/Dive, sportief & strandvakanties. Bel nu 040-545000 TOURILIS INTERNATIONAL /SGR.

LATIJNS AMERIKA

Aktieve rondreis Ecuador 27 dgn. ƒ 3195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

MIDDEN-OOSTEN

Avontuurlijke rondreis JEMEN 26 dgn. ƒ 2.895,-. Rondreis Syrië/Jordanië 20 dgn ƒ 2195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 16-3. Folder? Djoser 071-126400. SGR.

Meden en Perzen in Iran: 20-dgse rondreis ƒ 4.295,- Brochure: DELTA REIZEN 071-146649 (lid SGR)

Akt. 19-23 dgs. groepsreis Jemen 16/3, 4/5 ƒ 2.695,- Ook tickets Sana'a ƒ 1.450,- Rosetta: 080-227087 SGR.

NOORD-AFRIKA

Aktieve rondreis MAROKKO 22 dgn. ƒ 1895,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

VER. STATEN / CANADA

Aktieve rondreis USA westkust 24 dgn ƒ 3195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

* MET ORANJE NAAR FLORIDA *
Arrangementen met wedstrijdkaarten.Orlando met hotel 9 dgn ƒ 1965,-, 16 dgn ƒ 2195,-, 24 dgn ƒ 2395,- Inl. TOP TRAVEL tel. 01640-42400 fax 45034 SGR/ANVR.

MIDDEN-AMERIKA

Aktieve rondreis MEXICO/Guatemala 27 dgn. ƒ 3.595,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

Rondreis door Mexico-Guatemala-Belize. 30 dgn ƒ 3295 Vertrek elke maand. DISCOVER , Folder :020-6854506.

CRUISES

EVEN WACHTEN....
en dan 22 januari heerlijk op
DROOMCRUISE!
8 dgn. met MS. ASTRA naar de zon van
CAN. EILANDEN MADEIRA - MAROKKO
nu voor een absolute knalprijs!
ƒ 999,-
excl. havenbel., 2 p-hut, volpension, wijn, shows, party's en vliegreizen met onze eigen charterjet!
SUPERPRIJZEN OP AL ONZE CRUISES VAN '94!
Informeer en reserveer:
043-251999
EUROCRUISES
varen is ons vak!

CARIBISCH GEBIED

ISLA MARGARITA, de parel in de Caribbean, 30 km voor de kust van Venezuela. Een klein budget ter plaatse is voldoende, het is daar SPOTGOEDKOOP. Uw vlucht incl. hotel heeft u al voor ƒ 1199,-. (9 Dagen). GOGO TOURS 010-4331751 ANVR/SGR.

DIV. BUITENLAND

NATURISTISCHE vakanties.Internatuur Tel. 085–617134. Vak.beurs stand 4041.

VERRE REIZEN
22 JAAR UITZONDERLIJKE ERVARING

Thailand	22 dagen v.a. f 2125,-
Indonesië	24 dagen v.a. f 2850,-
Vietnam	30 dagen v.a. f 3995,-
Sri Lanka	23 dagen v.a. f 2925,-
India	25 dagen v.a. f 2865,-
Israël	16 dagen v.a. f 1995,-
Jemen	26 dagen v.a. f 2995,-
Turkije	24 dagen v.a. f 1690,-
Griekenland	22 dagen v.a. f 1995,-
U.S.A.	30 dagen v.a. f 3695,-
Mexico/Guatemala ..	31 dagen v.a. f 3895,-
Galápagos/Ecuador .	31 dagen v.a. f 5550,-
Brazilië	15 dagen v.a. f 3295,-
Kenia	23 dagen v.a. f 3365,-
Zimbabwe/Botswana	24 dagen v.a. f 3985,-

BEL 02502-77677
CROSS COUNTRY TRAVELS
LID ANVR / LID SGR

BUSVAKANTIES

'n Busvakantie gaat altijd door met Arke!

IERLAND
Rondreis vlieg/bus
8 dagen
1485,-

KARLSBAD/PRAAG/MARIENBAD
10 dagen
1090,-

Als u nu een Arke-busvakantie boekt is een ding heel zeker: uw reis gaat door! Want voor alle Arke busvakanties gelden gegarandeerde vertrekdata. En wat ook heel zeker is: de Arke-chauffeur is een betrouwbare bestuurder, een deskundige gids en..... een gezellige reisgenoot. Vraag uw reisagent om alle informatie!

Prijzen vanaf en per persoon.

ARKE REIZEN

BENT U OOK ZO VERSCHRIKKELIJK AAN ARKE TOE?

Boek vóór 1 maart want...
STENA LINE GEEFT GRATIS MINICRUISES WEG

Naar Engeland of Scandinavië van de zomer? Ga in ieder geval met Stena Line. U krijgt een minicruise* voor 2 personen gratis als u vóór 1 maart een retour Hoek van Holland-Harwich of Kiel-Göteborg boekt voor auto inkl. max. 6 pers. (en aanhanger/caravan). Waar wacht u nog op? Haal de brochure bij uw reisagent of bel Stena Line: 01747-84140.

HOEK VAN HOLLAND-HARWICH: AUTO INKL. MAX. 6 PERS. V.A. ƒ 270 (ENKELE REIS)

KIEL-GÖTEBORG: AUTO INKL. MAX. 6 PERS. V.A. ƒ 340 RETOUR (INKL. ONTBIJT)

Stena Line

* Boeking en betaling voor 1/3/94. Reisdatum vrij gedurende geheel 1994. Uiterste vertrekdatum minicruise 31/3/94. Uitgebreide voorwaarden beschikbaar.

THE WORLD'S LEADING FERRY COMPANY

PRAAG v.a. 299,-
Verschillende excursiereizen per bus of vliegtuig. 7 dagen al v.a. f.299,-! 8-Daagse excursiereis v.a. f.649,-. Lang weekend vliegreis v.a. f.599,-. U verblijft in ons eigen SRC- ***hotel Carol!

MORAVIË v.a. 798,-
Schitterende excursiereizen naar de mooiste streek van Tsjechië. Gecombineerd met Praag en Wenen, 12 dagen al v.a. f.998,-.

HONGARIJE v.a. 399,-
7 dagen Budapest al v.a. f.399,-! 8-Daagse excursiereis v.a. f.699,-. Prachtige rondreis met bezoek aan o.a. Budapest, Eger, Balatonmeer en Pécs, al v.a. f.998,-. 4-Daagse vliegreis v.a. f.740,-.

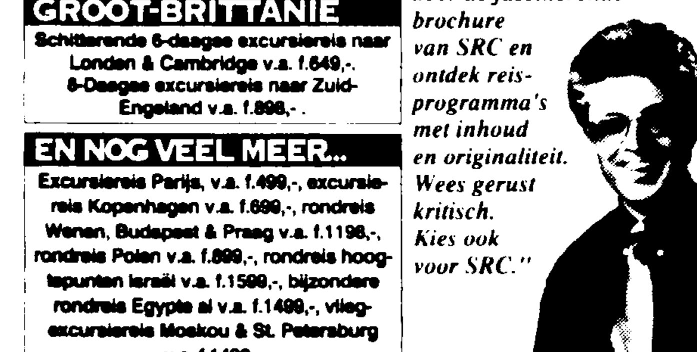
GROOT-BRITTANNIË
Schitterende 6-daagse excursiereis naar Londen & Cambridge v.a. f.649,-. 8-Daagse excursiereis naar Zuid-Engeland v.a. f.898,-.

EN NOG VEEL MEER...
Excursiereis Parijs, v.a. f.499,-, excursiereis Kopenhagen v.a. f.699,-, rondreis Wenen, Budapest & Praag v.a. f.1198,-, rondreis Polen v.a. f.899,-, rondreis hoogtepunten Israël v.a. f.1599,-, bijzondere rondreis Egypte al v.a. f.1499,-, vliegexcursiereis Moskou & St. Petersburg v.a. f.1499,-

Wie óns kiest, verdient een onvergetelijke vakantie!

Er zijn mensen die huiverig zijn voor onze scherpe prijzen.
Anderen genieten al jaren van onze prachtige vakanties.
Vertrouw ons ook. Als u SRC kiest, boekt u een kwaliteitsreis waarvoor u nooit teveel betaalt.

Jacques d'Ancona:
"Maak net als ik een trip door de fascinerende brochure van SRC en ontdek reis-programma's met inhoud en originaliteit. Wees gerust kritisch. Kies ook voor SRC."

SRC SPECIALE REIZEN CENTRALE
ANVR SGR

BEL NU VOOR ONZE GRATIS REISGIDS
050-120.100
(24 UUR PER DAG)
OF
020-620.21.21
OF GEBRUIK DE BON

SPANJE v.a. 599,-
Uitgebreid Barcelona bezoeken, 8 dagen v.a. f.599,-. Rondje Spanje met bezoek aan o.a. Barcelona, Madrid en Toledo, 12 dagen v.a. f.1099,-. 8-Daagse vliegrondreis Andalusië, met bezoek aan o.a. Sevilla, Granada en Malaga, v.a. f.1199,-.

ITALIË v.a. 699,-
Indrukwekkende rondreizen met bezoek aan o.a. Venetië, Rome en Florence, 12 dagen v.a. f.999,-! Vliegrondreis Sicilië & Zuid-Italië v.a. f.1795,-. Stedenreizen naar o.a. Toscane, Venetië en Rome v.a. f.699,-.

BON
Ja, stuur mij uw gratis reisgids.
Naam:.. m/v
Adres:..
Postcode:..
Woonplaats:..
Deze bon in een envelop zonder postzegel sturen naar Speciale Reizen Centrale Antwoordnummer 1530 9700 VE Groningen

ATTENTIE
RDP-adverteerders!
Alle oude telefoonnummers zijn VERVALLEN
Voor opgave van uw vakantie-advertenties volstaat het nummer:
072-196596!

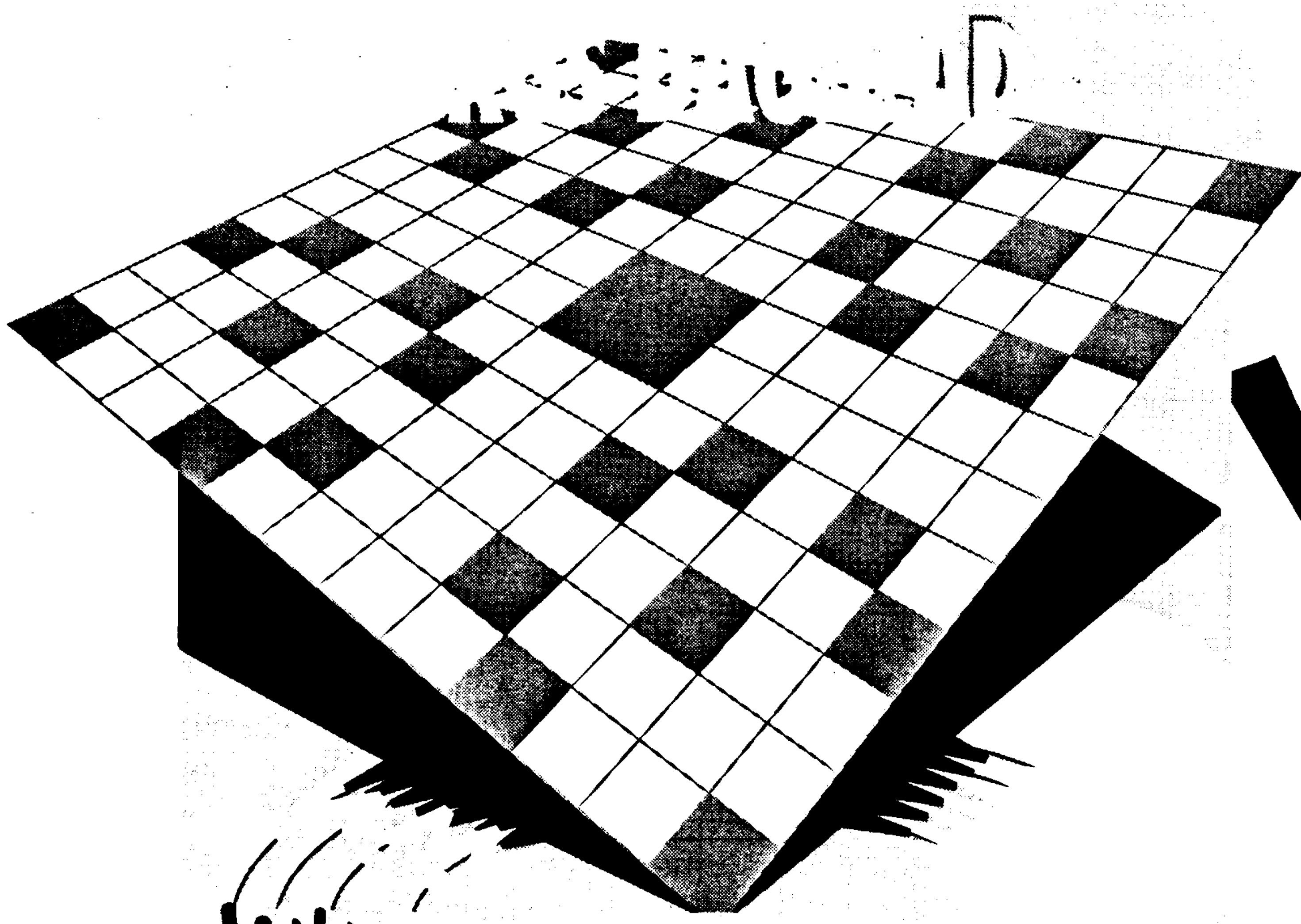
Notaris Groutars te Maastricht

zal op donderdag 27 januari 1994 's morgens om 11.00 uur in De Groote Sociët aan het Vrijthof 36 te Maastricht ex artikel 502 e.v. van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bij opbod en afslag in één zitting verkopen:

DE SCHEEPSWERF gelegen aan de Klipperweg 10 te Maastricht, kadaster Maastricht sectie I nr. 3848, groot 1.26.80 hectare,
bestaande uit:
vier dokplaatsen, werkplaats, terrein, portierswoning en garage.
De dokplaatsen zijn verhuurd.

Betaling koopprijs: uiterlijk op 11 maart 1994.
Aanvaarding: met inachtneming van de huurovereenkomsten, na betaling van de koopprijs en kosten en eventueel met behulp van de grosse van de akte van veiling.

Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Koninklijke Notariële Broederschap, voorzover daarvan in de veilingakte niet wordt afgeweken.
Nadere inlichtingen bij notariskantoor Groutars te Maastricht, Henric van Veldekeplein 19 (tel. 043-214946).

PUZZELAARS HELPEN BIJ WATERSNOOD!

MEEDOEN IS EENVOUDIG

Om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet per bank of giro tenminste VIJF GULDEN zijn overgemaakt of op de briefkaart naast het gewone porto tenminste VIJF GULDEN zijn bijgeplakt. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wenst. Alle lezers van het Limburgs Dagblad kunnen meedoen!

PER GIRO OF BANK

Schrijf de oplossing op een giro/bankoverschrijving onder het woord "mededelingen" en maak minimaal VIJF GULDEN over naar:

Puzzelactie Limburgs Dagblad - Postbank 19 75 600
Postbus 1000 - 6400 BA Heerlen.

PER BRIEFKAART

Noteer uw afzender en oplossing aan de linkerkant van de briefkaart en plak minimaal VIJF GULDEN aan postzegels bij.
Opsturen naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad
Postbus 1000 - 6400 BA Heerlen.

OPLOSSING

De oplossing en de einduitslag zijn gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen, die ook de prijstrekkingen verricht. Vergunning voor deze puzzelactie werd verleend door de staatssecretaris van Justitie op 7 januari 1994 onder nummer L.O. 940/002/004.94. Voor inlichtingen kunt u tijdens kantooruren telefonisch terecht onder nummer **0 45 73 93 51.**

• December 1993: het was 'n ramp!

15 weken puzzelen met totaal ƒ50.250,- aan geldprijzen

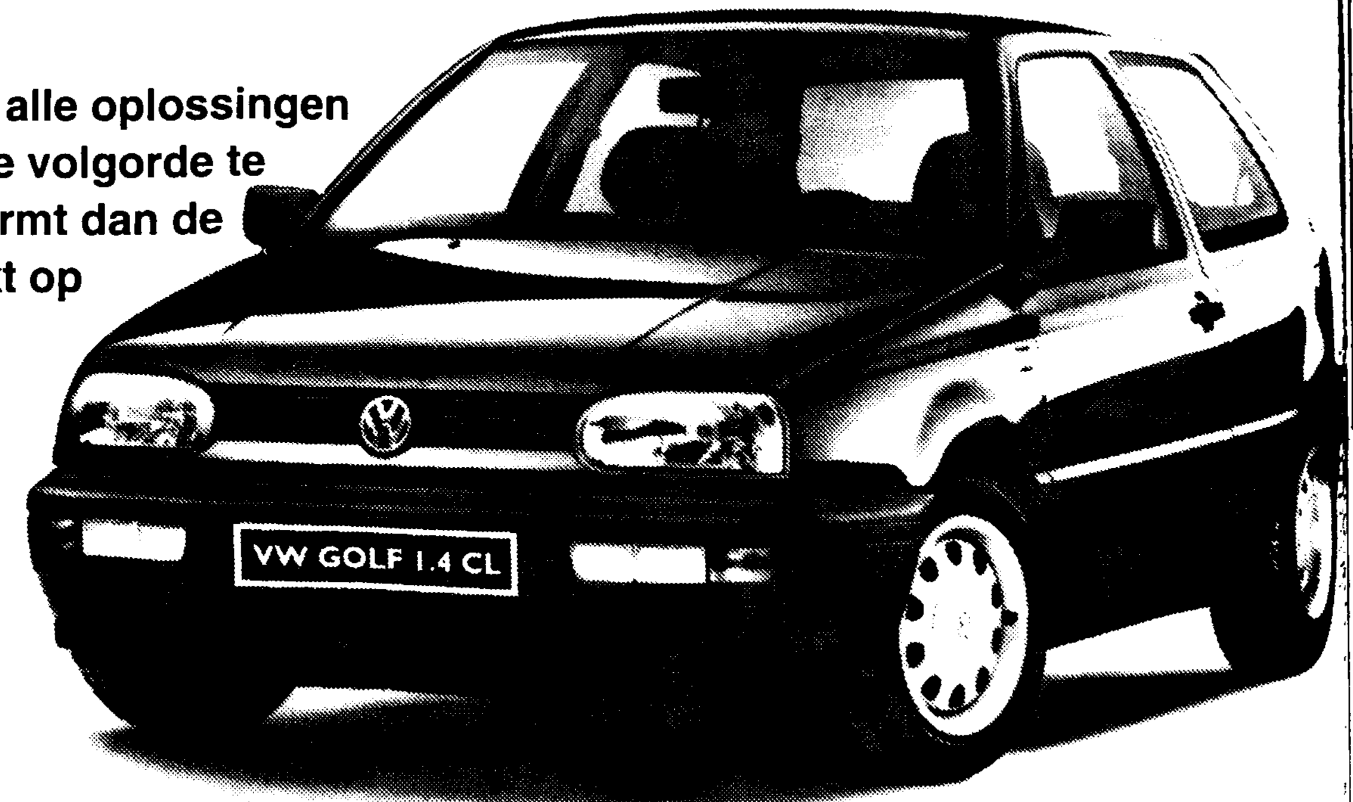
f100,- f250,- f500,- f1000,-

Onder het motto
"We laten elkaar niet in de steek"
puzzelen we vijftien weken lang voor een bijzonder doel. Het leed van duizenden Limburgers, getroffen door de watersnood in december 1993, kunnen we alleen maar via financiële steun verlichten.

Puzzel daarom mee!
Met uw wekelijkse vijf gulden (of meer) steunt u direct het
Nationale Rampenfonds
en maakt u ook kans op deze fantastische geldprijzen!

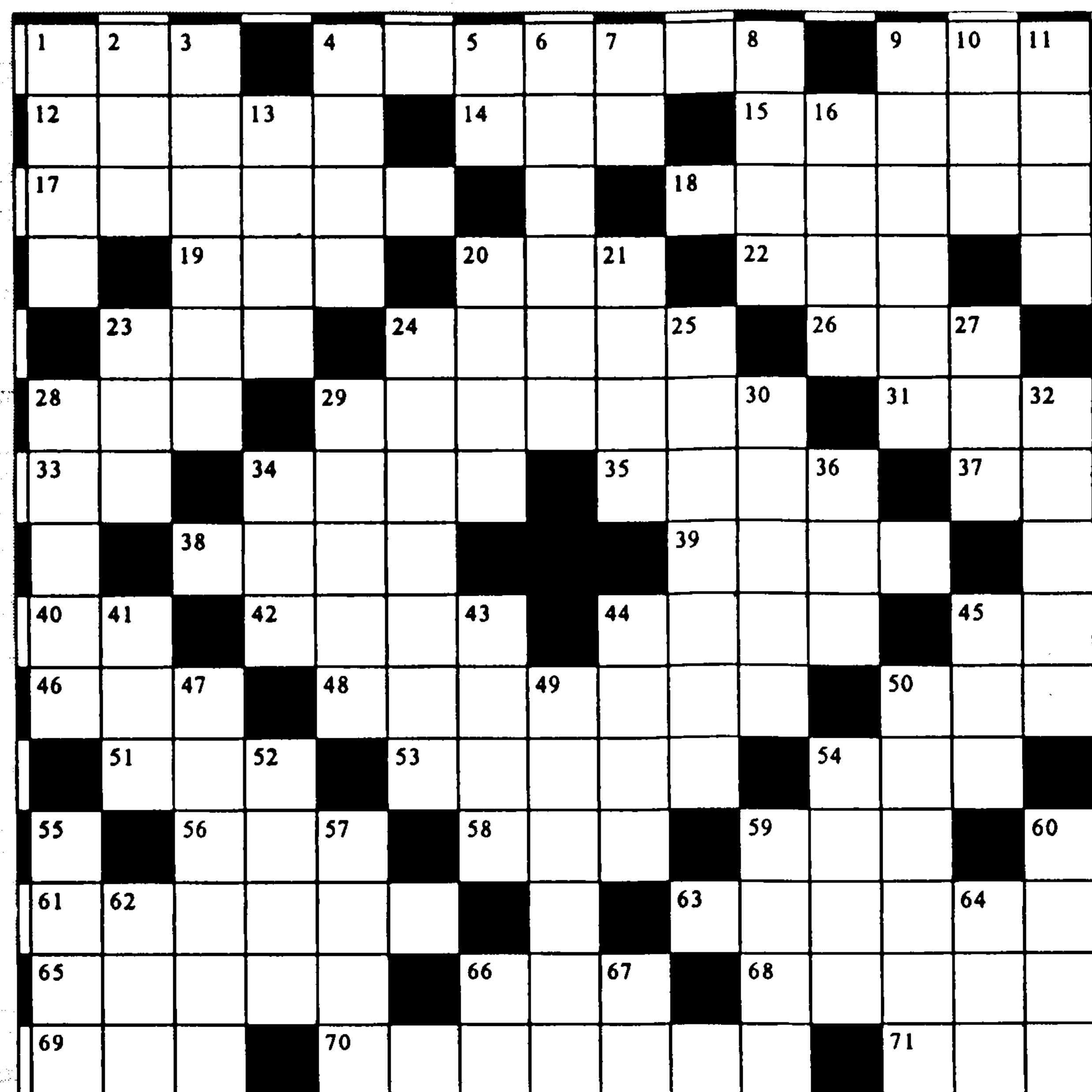
U bewaart wekelijks de oplossing om straks mee te dingen naar de...

Na 15 weken vragen wij u van alle oplossingen diverse letters in een bepaalde volgorde te zetten. Deze samenstelling vormt dan de eindzin waarmee u kans maakt op deze hoofdprijs...

beschikbaar gesteld in samenwerking met de Zuidlimburgse Volkswagendealers.
Vencken - Heerlen/Sittard/Beek
Caubo - Valkenburg
Nijsten - Bunde
Tasco - Hoensbroek
Ploemen-Schols - Meerssen
Van Straten - Maastricht

Zeg nou eerlijk, zó'n Golf willen we toch allemaal wel in huis hebben!

Horizontaal:
1. plaats in Frankrijk; 4. scherpe ondervrag... 9. opening; 12. klepper; 14. eikeschors; 1... gezongen toneelspel; 17. tekeergaan; 18. sn... 19. Nederlandse rivier; 20. gravin van Holland... 22. projectieplaatje; 23. schrijfgerei; 24. bod... inzinking; 26. voeg; 28. hemellichaam; 29. ne... werpen; 31. snel; 32. niet even; 34. niet k... nende spreken; 35. stekelig dier; 37. rondh... 38. kleur; 39. wild zwijn; 40. lidwoord; ... doorzichtig garenweefsel; 44. wintervoert... 45. slee; 46. water in Utrecht; 48. somm... maken; 50. weggetje; 51. bedorven; 53. p... ken; 54. koud; 56. veilige haven; 58. register... 59. loopvogel; 61. alarmtoestel; 63. gezicht; 6... strijdperk; 66. vordering; 68. kaartspel; 69... gemalin van Aegir; 70. bomvrij gewelf; 71... samentrekking van Rio de Janeiro;

Verticaal:
1. geneesheer; 2. tentoonstellingsgebouw i... Amsterdam; 3. stiekem wegpakken; 4. smet; 5... zangnoot; 6. beroep; 7. in orde; 8. cirkelvormig... 9. onraad; 10. vlaktemaat; 11. hard vet; 13... loven; 16. merkteken om een maat aan ... geven; 20. overal; 21. vierkante kantzuil; 2... nachthemd; 24. stijf of vast worden; 25. h... kegelspel spelen; 27. plaaggeest; 28. vrijw... lige overtreding van voorschriften of geboden... 29. zoetwatervis; 30. naast; 32. rijdier; 34. garn... tuur; 36. watering; 41. voordat; 43. eekhoorn... 44. vlug; 45. vis; 47. mopperen; 49. plotseling... ontroering; 50. zuil; 52. deel van de voet; 54... metselspecie; 55. rivier in Duitsland; 57. bijbelse... reus; 59. overschot; 60. jongensnaam; 62... verboden Iers leger; 64. streling; 66. Eerwaarde... Zuster; 67. samarium.

Als u de hele puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 46-35-2-68-42 achter elkaar zetten. U leest dan een woord dat tevens de weekoplossing vormt. U moet dit woord niet alleen insturen maar ook goed bewaren, **samen met het nummer van de puzzel**, want u hebt het nog nodig aan het einde van onze uit vijftien delen bestaande puzzelronde.

BEWAAR ALLE OPLOSSINGEN! DE OPLOSSING VAN PUZZEL 1 MOET VOOR 27 JANUARI A.S. IN ONS BEZIT ZIJN.